Aprobat în ședința Guvernului din _____ 2026

Decizia protocolară nr._____/2026

Proiect

UE

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea unor acte normative

(eficientizarea procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 69-77, art. 117), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Clauza de armonizare va avea următorul cuprins:

„Prezenta lege transpune parțial Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformată), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328 din 21 decembrie 2018, CELEX: 02019L0944, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2024/1711 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 1711 din 26 iunie 2024.”

2. În tot textul referințele la „Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică” la toate formele gramaticale urmează a fi substituite cu „Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică”.

3. Articolul 3 se completează cu următoarele noțiuni:

„baterie de stocare a energiei pentru uz casnic - o baterie de stocare a energiei electrice reîncărcabilă de sine stătătoare cu o capacitate nominală mai mare de 2 kWh, care este adecvată pentru instalare și utilizare într-un mediu casnic;”

„baterie de stocare a energiei pentru vehicule electrice - o baterie de stocare a energiei electrice care este special proiectată pentru a furniza energie electrică pentru tracțiunea vehiculelor electrice sau hibride, și care cântărește peste 25 kg;”

„baterie de stocare a energiei în scopuri industriale - o baterie de stocare a energiei electrice care este special proiectată pentru utilizări industriale sau destinată utilizărilor industriale după ce a făcut obiectul pregătirii pentru reafectare sau al reafectării ori orice altă baterie care cântărește peste 5 kg și care nu este o baterie de stocare a energiei pentru vehicule electrice, o baterie pentru mijloace de transport ușoare sau o baterie pentru pornire, iluminare și aprindere;”

„combustibili din surse regenerabile - biocombustibili, biolichide, combustibili din biomasă și combustibili din surse regenerabile de origine nebiologică;”

„combustibili din surse regenerabile de origine nebiologică - combustibili lichizi și gazoși al căror conținut energetic provine din surse regenerabile, altele decât biomasa;”

„contract de achiziție de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire direct de la producător - un contract în temeiul căruia o persoană fizică sau juridică convine să achiziționeze energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire direct de la un producător, care deține licență pentru producerea energiei termice din surse regenerabile în conformitate cu prevederile Legii nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării;”

„echipament de energie solară - echipament utilizat pentru conversia energiei solare în energie termică sau electrică;”

„energie osmotică - energia creată din diferența concentrațiilor de sare ale două fluide, cum ar fi apă dulce și apă sărată;”

„nivelul de încărcare - energia disponibilă a unei baterii de stocare a energiei, exprimată ca procent din capacitatea sa nominală astfel cum este declarată de producător;”

„*obligație referitoare la energia din surse regenerabile*” înseamnă o schemă de sprijin care impune producătorilor de energie să includă în producția lor o anumită proporție de energie din surse regenerabile, care impune furnizorilor de energie să includă în furnizarea de energie o anumită proporție de energie din surse regenerabile sau care impune consumatorilor de energie să includă în consumul lor o anumită proporție de energie din surse regenerabile, inclusiv scheme în cadrul cărora astfel de cerințe pot fi îndeplinite prin utilizarea certificatelor verzi;

„punct de reîncărcare - o interfață fixă sau mobilă, conectată sau neconectată la rețea, utilizată pentru transferul de energie electrică către un vehicul electric, care, deși poate avea unul sau mai mulți conectori adaptați diferitelor tipuri de conectori, este capabilă să reîncarce un singur vehicul electric o dată și care exclude dispozitivele cu o putere de ieșire mai mică sau egală cu 3,7 kW al căror scop principal nu este reîncărcarea vehiculelor electrice;”

„punct de reîncărcare de putere normală - un punct de reîncărcare cu o putere de ieșire mai mare de 22 kW pentru transferul de energie electrică către un vehicul electric;”

„reîncărcare bidirecțională - o operațiune de reîncărcare inteligentă a bateriei de stocare a energiei în care direcția fluxului de energie electrică poate fi inversată, permițând circulația energiei electrice de la baterie la punctul de reîncărcare la care este conectată;”

„reîncărcare inteligentă - o operațiune de reîncărcare a bateriei de stocare a energiei în cazul căreia intensitatea energiei electrice furnizate bateriei este ajustată în mod dinamic, pe baza informațiilor primite prin intermediul comunicațiilor electronice;”

„scop neenergetic - utilizarea combustibililor ca materii prime într-un proces industrial, în loc de a fi utilizați pentru a produce energie electrică;”

„stare de sănătate a bateriei de stocare a energiei – un indicator a stării generale a unei baterii reîncărcabile și a capacității acesteia de a asigura performanța specificată în raport cu caracteristicile sale inițiale;”

„stocarea energiei în același amplasament - o instalație de stocare a energiei

combinată cu o instalație care produce energie din surse regenerabile și care este racordată la același punct de acces la rețea;”

„tehnologie inovatoare în domeniul energiei din surse regenerabile - tehnologie de producere a energiei din surse regenerabile care îmbunătățește, cel puțin într-un mod, tehnologia comparabilă de ultimă generație în materie de energie din surse regenerabile sau face ca o tehnologie de energie regenerabilă care nu este pe deplin comercializată sau care implică un grad clar de risc să devină utilizabilă;”

„valoare de referință a puterii - informațiile dinamice deținute în sistemul de gestionare al unei baterii de stocare a energiei, care prescriu setările de energie electrică la care bateria ar trebui să funcționeze în mod optim în timpul unei operațiuni de reîncărcare sau de descărcare, pentru a optimiza starea sa de sănătate și utilizarea sa operațională;”

„vehicul electric solar- un autovehicul dotat cu un grup motopropulsor care conține doar dispozitive electrice non periferice cu funcția de convertizoare de energie cu un sistem electric reîncărcabil de stocare a energiei, care poate fi reîncărcat extern și care este echipat și cu panouri fotovoltaice integrate în vehicul;”

„zona de accelerare a proiectelor regenerabile - o locație sau zonă specifică, delimitată geografic, care a fost desemnată în condițiile prezentei legi ca fiind în mod special adecvată pentru instalarea centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie;”

„*zonă de aprovizionare*” - zona geografică determinată din care provin materiile prime de biomasă forestieră, din care sunt disponibile informații fiabile și independente și în care condițiile sunt suficient de omogene pentru a se realiza o evaluare a riscului în materie de durabilitate și de legalitate aferent biomasei forestiere.”

4. Articolul 4 alin. (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Promovarea produselor, a tehnologiilor, a serviciilor, a modelelor de afaceri și a noilor abordări inovatoare în domeniul producerii, transportului, distribuției, stocării și utilizării energiei din surse regenerabile se realizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 225/2024 cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei. În scopul implementării spațiilor de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei, titularul unei hotărâri de aprobare a proiectului de testare inovativă beneficiază de derogări de la aplicarea prevederilor prezentei legi, cu respectarea procedurilor prevăzute de legislația cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei, precum și cu asigurarea protecției și a siguranței populației.”

5. La articolul 5:

- alin. (2) după lit. d) se completează cu lit. d^1), cu următorul cuprins:

„d^1) asigurarea unui nivel de dezvoltare a proiectelor regenerabile suficient pentru a atingerea obiectivului de neutralitate climatică până în anul 2050, stabilit în Legea nr. 74/2024 privind acțiunile climatice;”

- se completează cu alin. (4) cu următorul cuprins:

„(4) Până la atingerea obiectivului de neutralitate climatică, stabilit prin prevederile Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice, construcția și exploatarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile, definite în

condițiile prezentei legi, racordarea acestora la rețeaua electrică, dezvoltarea rețelelor electrice în scopul racordării acestor centrale sau a instalațiilor de stocare necesare pentru integrarea centralelor ce produc energie din sure regenerabile amplasate în zonele menționate se consideră proiecte de utilitate publică ce servesc interesului public major în sensul prevederilor Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului de mediu, Legii nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu și Legii apelor nr. 272/2011, urmând ca în procesul de autorizare statutul proiectelor respective să prevaleze intereselor individuale."

6. La articolul 10:

- alin. (1) după lit. b) se completează cu lit. b^1), cu următorul cuprins:

„b^1) asigură că organele centrale de specialitate ale administrației publice și instituțiile publice cu atribuții în domeniul promovării producerii și utilizării energiei din surse regenerabile, stabilite conform prezentei legi, dispun de personal calificat suficient pentru a promova dezvoltarea sectorului energiei regenerabile conform țintelor în domeniul energiei și climei, stabilite în documentele de politici publice, și de resurse financiare pentru a facilita procedurile de autorizare a producerii din surse regenerabile;"

- alin. (1) d^1), se reformulează după cum urmează:

„aprobă, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și a organului central de specialitate al administrației publice pentru resurse naturale și mediu, cu respectarea prevederilor art. 26^2, scheme voluntare naționale sau schema națională de certificare prin care se stabilesc standarde pentru producția de biocarburanți, de biolichide și de combustibili din biomasă și prin care se confirmă că respectivele standarde și criterii de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră sunt îndeplinite de către producătorii de biocombustibili; și/sau recunoaște scheme voluntare sau scheme naționale aprobate de către Comisia Europeană"

- alin. (1) după lit. d^1) se completează cu lit. d^2), cu următorul cuprins:

„d^2) aprobă la propunerea organului central de specialitate al administrației publice centrale în domeniul energeticii zone de accelerare a proiectelor regenerabile;"

7. La articolul 10: în alin. (2) textul „art. 11 din Legea" se substituie cu cuvintele „ prevederile Legii".

8. Articolul 13 în alin. (1) după lit. k) se completează cu lit. l) cu următorul cuprins:

„instituie și ține registrul de biocarburanți cu privire la tranzacțiile și caracteristicile de durabilitate ale combustibililor, inclusiv emisiile lor de gaze cu efect de seră generate pe durata ciclului de viață."

9. Articolul 14 în alin (1) după lit g^1) se completează cu lit. g^2) cu următorul cuprins:

g^2) „aprobă prin hotărâre prețul pentru energia electrică livrată în rețeaua electrică de prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile care au semnate contracte de furnizare cu furnizorii serviciului universal și furnizorii de ultimă opțiune."

10. La articolul 16:

- în alin. (1) după cuvintele „care promovează eficiența energetică” se completează cu textul „, producerea, stocarea ”;
- după alin. (1) se completează cu alin. (1^1) cu următorul cuprins:

„ (1^1) La elaborarea, promovarea și coordonarea politicilor publice de dezvoltare în sfera amenajării teritoriului, urbanismului, proiectării și construcțiilor, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor stabilește obligații pentru autoritățile publice locale de a considera în procesul de elaborare sau revizuire a documentației de urbanism și de amenajare a teritoriului integrarea surselor de energie regenerabile, inclusiv cele destinate autoconsumului de energie și/sau pentru necesitățile comunităților de energie din surse regenerabile, precum și cele privind utilizarea căldurii și a frigului reziduale inevitabile..”

- alin. (2) se exclude.

- după alin. (4) după se completează alin. (5) cu următorul cuprins:

” În calitate de organ de supraveghere tehnică și control de stat, Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică efectuează controale în conformitate cu prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat și supraveghează respectarea calității lucrărilor în domeniul construcțiilor și urbanismului, la instalarea, funcționarea și exploatarea cazanelor, furnalelor sau sobelor, pe bază de biomasă, a sistemelor fotovoltaice şi termice solare, a sistemelor geotermale de mică adâncime și a pompelor de căldură.”

10. Articolul 17 după alin. (1) se completează cu un alin. (1^1) cu următorul cuprins:

„(1^1) Prin documentele normative în construcții, Guvernul și autoritățile administrației publice locale promovează sistemul eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, utilizarea echipamentelor și a sistemelor de încălzire și răcire pe bază de energie din surse regenerabile, care realizează o reducere semnificativă a consumului de energie, și întreprind măsuri necesare pentru a promova echipamentele și sistemele ce corespund prevederilor art. 24 din prezenta lege și ale art. 24 din Legea nr.139/2018 cu privire la eficiența energetică.

11. După articolul 17 se completează cu articolul 17^1, cu următorul cuprins:

„Articolul 17^1. Atribuțiile autorităților publice centrale cu privire la dezvoltarea seturilor de date spațiale privind resursele energetice

(1) În scopul identificării și documentării potențialul de producere a energiei din surse regenerabile și a zonelor de suprafață terestră, subterană, sau apele interioare disponibile necesare pentru dezvoltarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile, precum și a infrastructurii aferente, cum ar fi rețelele electrice, termice sau cele de gaze naturale și instalațiile de stocare, inclusiv stocarea termică, Guvernul prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii asigură crearea, funcționarea și actualizarea infrastructurii naționale de date spațiale privind resursele energetice.

(2) La îndeplinirea obligației stabilite la alin. (1) organul central de specialitate

al administrației publice în domeniul energeticii în colaborare cu organul central de specialitate în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale și autoritatea administrativă centrală responsabilă de implementarea politicii în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale asigură respectarea prevederilor Legii nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale și a actelor normative aferente (în continuare Legea nr. 254/2016).

(3) În scopul dezvoltării infrastructurii naționale de date spațiale privind resursele energetice organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii documentează datele geospațiale ce țin de resursele de energie regenerabilă, potențialul acestora, amplasarea centralelor ce produc din surse regenerabile de energie, infrastructura de rețea aferentă, inclusiv cea de stocare, bazându-se pe cele mai bune date disponibile și utilizând următoarele informații fără a se limita la:

a) seturile, serviciile de date spațiale și metadatele care fac parte infrastructura națională de date spațiale, conform Legii nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale;

b) planurile de amenajare a teritoriului și documentația de urbanism, elaborate și aprobate conform prevederilor Codului Nr. 434/2023 Urbanismului și Construcțiilor;

c) rezultatele studiilor de profil și rapoartelor ce țin de potențialul resurselor de energie regenerabilă;

d) date publice și instrumente geospațiale științifice care conțin informații privind potențialul resurselor energetice și amplasarea acestora;

e) datele privind amplasarea centralelor ce produc din surse regenerabile, infrastructurii de rețea dezvoltate de către operatorii sistemelor de transport și de distribuție, infrastructurii de stocare a energiei, inclusiv termice, și a altor tehnologii flexibile, cu considerarea capacităților instalate ale acestora;

f) cererea de energie preconizată, luând în considerare impactul dezvoltării instalațiilor pentru autoconsum de energie, inclusiv a celor dezvoltate pentru comunitățile de energie din surse regenerabile, flexibilitatea potențială ce ar putea fi oferită de către consumatorii finali, și câștigurile preconizate în materie de eficiență energetică;

g) alte seturi de date și informații considerate relevante.

(4) La solicitarea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, autoritățile publice centrale și locale, autoritățile și instituțiile publice, autoritatea administrativă centrală responsabilă de implementarea politicii în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale, operatorii sistemelor de transport și de distribuție oferă acces gratuit la seturile de date și informațiile relevante necesare pentru crearea, funcționarea și actualizarea infrastructurii naționale de date spațiale privind resursele energetice.

(5) Metadatele aferente infrastructurii naționale de date spațiale privind resursele energetice sunt proiectate astfel încât să ofere utilizatorilor geoportalului infrastructurii naționale de date spațiale informații care să evidențieze dacă dezvoltarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile în anumite locații ar putea fi supusă unui regim special de autorizare pentru a evalua respectarea cerințelor de mediu, de securitate

națională, protecție civilă, etc.

(6) În baza infrastructurii naționale de date spațiale privind resursele energetice dezvoltate conform alin. (1) – (5), organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii estimează, pentru fiecare tehnologie din surse regenerabile, zonele teritoriale disponibile pentru dezvoltarea centralelor producătoare de energie din surse regenerabile, precum și a infrastructurii aferente, inclusiv celei de stocare. Zonele teritoriale disponibile identificate, inclusiv centralele producătoare de energie din surse regenerabile și mecanismele de cooperare existente, trebuie să fie cel puțin egale cu capacitățile instalate planificate pentru fiecare tehnologie, necesare de dezvoltat pentru a atinge contribuțiile naționale la obiectivul privind energia din surse regenerabile stabilite în Planurile național integrate privind energia și clima, și în alte documente de politici publice.

(7) La stabilirea zonelor teritoriale disponibile sunt considerate prioritare zonele care întrunesc cel puțin una din caracteristicile următoare:

a) dezvoltarea centralelor ce produc din surse regenerabile de energie sunt compatibile cu destinația și modul de folosință a terenului, construcțiilor sau infrastructurii existente;

b) zona teritorială identificată permite valorificare a mai multe tehnologii regenerabile.

(8) Zonele teritoriale disponibile pentru dezvoltarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile sunt actualizate periodic în contextul elaborării sau actualizării Planului național integrat pentru energie și climă, dar nu mai rar de o dată la cinci ani.”

12. După articolul 18 se completează cu articolul 18^1, cu următorul cuprins:

„**Articolul 18^1. Atribuțiile operatorilor de sistem**

(1) La elaborarea planurilor de dezvoltarea a rețelelor electrice, rețelelor termice și a celor de gaze naturale operatorii de sistem iau în considerare necesitatea racordării centralelor ce produc din surse regenerabile de energie, inclusiv pentru autoconsum sau pentru necesitățile comunităților de energie din surse regenerabile.

(2) În scopul implementării cerințelor stabilite la alin. (1) operatorii de sistem analizează în special capacitățile instalate a centralelor ce produc energie din surse regenerabile ce urmează a fi dezvoltate în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile, cele incluse de autoritățile publice locale și centrale în planurile de urbanism și de amenajare a teritoriului, precum și perioada propusă pentru racordarea acestora.”

13. După articolul 21 se completează cu articolele 21^1 - 21^4, cu următorul cuprins:

Articolul 21^1. Ghișeul unic de autorizare a producerii de energie din surse regenerabile

(1) În scopul simplificării și facilitării procedurii de autorizare a centralelor ce produc din surse regenerabile se instituie ghișeul unic în domeniul autorizării producerii din surse regenerabile (în continuare – ghișeu unic).

(2) În sensul alin. (1) procedura de autorizare a centralelor ce produc din surse regenerabile se referă la toate etapele procedurilor administrative, de eliberare a actelor

permisive și de aprobare a hotărârilor, avizelor și deciziilor necesare pentru autorizarea construcției, reconstrucției și modernizării centralelor ce produc energie din surse regenerabile, celor care combină mai multe surse regenerabile de energie, a instalațiilor de stocare a energiei în același amplasament, a instalațiilor de producere a energiei electrice și termice, pompelor de căldură, precum și activele necesare pentru racordarea și/sau pentru integrarea unor astfel de centrale, pompe de căldură și instalații de stocare la rețea.

(3) Ghișeul unic este o platformă digitală comună de acces și un mecanism care dispune de următoarele funcționalități, fără a se limita la:

a) descrie toate etapele de dezvoltare a unui proiect în domeniul energiei din surse regenerabile, în funcție de tehnologia de producere și capacitatea instalațiilor, specificând actele permisive, hotărârile, deciziile și avizele necesare pentru autorizarea proiectului, succesiunea depunerii solicitărilor, procedurile de eliberare a acestora, inclusiv documentele necesare pentru depunerea solicitărilor;

b) servește drept punct unic de contact în procesul de autorizare a centralelor ce produc energie din surse regenerabile;

c) asigură și facilitează schimbul de informații și dialogul dintre solicitant și autoritățile publice, instituțiile și întreprinderile energetice responsabile de eliberarea actelor permisive, conform Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (în continuare Legea nr. 160/2011);

d) este interconectat cu sistemul informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permisive (în continuare – *SIAGEAP*) și cu platformele informaționale, paginile web oficiale gestionate de autoritățile publice și de către întreprinderile energetice responsabile de eliberarea actelor permisive, sau avizelor necesare;

e) utilizează un proces digitalizat, unificat și optimizat de solicitare a actelor permisive, care promovează solicitarea în paralel a eliberării actelor permisive, cu condiția că eliberarea actului permisiv nu este condiționată de obținerea în prealabil a unui alt act permisiv;

f) pune la dispoziția publicului o instrucțiune de proceduri privind procesul de autorizare a centralelor ce produc din surse regenerabile, care include detalii privind punctele de contact responsabile de fiecare proces administrativ de autorizare, și informații distincte privind derogările oferite proiectelor destinate autoconsumului de energie sau comunităților de energie din surse regenerabile;

g) pentru fiecare act permisiv, decizie sau aviz necesar pentru autorizarea centralei ce produce energie din surse regenerabile, publică datele de contact ale autorității, persoanei juridice responsabile de eliberarea acesteia;

h) stabilește un mecanism de monitorizare a procedurilor administrative de eliberare a actelor permisive, și de aprobare a hotărârilor, avizelor necesare pentru autorizarea centralelor ce produc din surse regenerabile, oferind informații privind statutul examinării;

i) oferă consiliere și suport informațional publicului interesat de dezvoltarea centralelor ce produc din surse regenerabile, inclusiv pentru autoconsum sau

pentru necesitățile comunităților de energie din surse regenerabile, pe întreg parcursul procedurii administrative de solicitare și de acordare a autorizațiilor;

j) asigură că termenele de eliberare a actelor permisive și de aprobare a hotărârilor, deciziilor sau avizele privind dezvoltarea centralei ce produce din surse regenerabile respectă duratele totale de autorizare stabilite la art. 21^4 din prezenta lege;

k) la etapa de înregistrare a solicitării de eliberare a actelor permisive, hotărâri, decizii și avize necesare pentru autorizarea proiectului de producere a energiei din surse regenerabile confirmă caracterul complet al cererii sau, în cazul în care solicitantul nu a transmis toate informațiile necesare pentru prelucrarea cererii, solicită din partea solicitantului să depună o cerere completă fără întârzieri nejustificate;

l) asigură publicarea tuturor hotărârilor de Guvern și a rezultatelor evaluărilor strategice de mediu specificate la art. 21^2 și 21^3;

m) publică ghiduri privind măsurile de atenuare a impactului de mediu recomandate dezvoltatorilor centralelor ce produc energie din surse regenerabile, care ar putea fi utilizate în procesul de elaborarea a rapoartelor de evaluare a impactului de mediu;

n) în colaborare cu operatorii de sistem asigură funcționarea și monitorizează implementarea mecanismului de notificare simplificată, prevăzut la art. 28;

o) furnizează informații cu privire la procedurile pentru soluționarea litigiilor privind procesul de autorizare a producerii din surse regenerabile, inclusiv, acolo unde este cazul, la mecanisme alternative de soluționare a litigiilor.

(4) În sensul alin. (2) acte permisive, hotărâri, decizii și avize necesare pentru autorizarea proiectului de producere a energiei din surse regenerabile sunt considerate:

a) actele permisive eliberate conform cerințelor Legii nr. 160/2011;

b) deciziile aprobate conform cerințelor Legii nr.174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului (în continuare Legea nr. 174/2021);

c) hotărârile, inclusiv de Guvern, deciziile sau avizele necesare de obținut în conformitate cu cerințele legilor sectoriale în domeniul energetic, în procesul de autorizare a unei centrale ce produce din surse regenerabile;

d) avizele autorităților și instituțiilor publice, care nu se încadrează în categoria actelor permisive, dar pot impune restricții privind dezvoltarea unui proiect, cum ar fi cele din domeniul aviației civile, al securității naționale, etc.

(5) Actele permisive, hotărârile, deciziile și avizele necesare pentru autorizarea proiectului de producere a energiei din surse regenerabile sunt puse la dispoziția publicului prin publicarea acestora pe portalul Ghișeului unic, cu respectarea prevederilor legislației speciale în baza căreia actul a fost eliberat.

(6) Activitatea ghișeului unic este organizată de către instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile, în colaborare și coordonare cu

autoritățile publice, instituțiile și întreprinderile energetice responsabile de eliberarea actelor permisive, conform Legii nr. 160/2011, sau de aprobarea hotărârilor necesare pentru autorizarea centralelor ce produc din surse regenerabile.

(7) Conceptul tehnic al sistemului informațional al Ghișeul unic și regulamentul de organizare și funcționare a acestuia se aprobă de către Guvern.

(8) În scopul documentării etapelor de dezvoltare a unui proiect în domeniul energiei din surse regenerabile, în funcție de tehnologia de producere și capacitatea instalațiilor, și pentru elaborarea ghidurilor practice de solicitare a autorizației în domeniul producerii din surse regenerabile, autoritățile și instituțiile publice, întreprinderile energetice responsabile de eliberarea actelor permisive, conform Legii nr. 160/2011, sau de aprobarea hotărârilor, deciziilor și avizelor necesare pentru autorizarea proiectului de producere a energiei din surse regenerabile, colaborează cu instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile și îi oferă informațiile aferente procedurilor administrative gestionate de fiecare autoritate, instituție sau întreprindere energetică.

(9) În calitate de gestionar al ghișeului unic, instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile împreună cu autoritățile, instituțiile publice și întreprinderile energetice responsabile de eliberarea actelor permisive, conform Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activităţii de întreprinzător, sau de aprobarea hotărârilor, deciziilor și avizelor necesare pentru autorizarea proiectului de producere a energiei din surse regenerabile colaborează în scopul monitorizării procesului de autorizarea a producerii din surse regenerabile, identificare a barierelor, care determină tergiversarea procesului de autorizare și formularea propunerilor de modificare a cadrului legal în scopul simplificării procesului. În acest sens, instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile prezintă anual organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii un raport privind rezultatele monitorizării procesului de autorizarea a producerii din surse regenerabile, care include barierele identificate și soluțiile propuse pentru simplificarea și facilitarea autorizării producerii din surse regenerabile, inclusiv propuneri de modificare a cadrului legal.

(10) Întreprinderile energetice responsabile de eliberarea avizelor de racordare la rețelele electrice, rețelele de gaze naturale sau rețele termice sunt obligate să asigure interoperabilitatea sistemelor informaționale prin care gestionează eliberarea avizelor de racordare cu platforma informațională a ghișeului unic, astfel încât solicitările și eliberarea avizelor de racordare, inclusiv cele aferente mecanismului de notificare simplificată, prevăzut la art. 28, să poată fi realizată prin intermediul ghișeul unic.

(11) Instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile în colaborare cu Instituția publică responsabilă de promovarea și implementarea inițiativelor de digitalizare a serviciilor publice asigură interoperabilitatea ghișeului unic cu sistemul informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permisive.

(12) Instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile în colaborare cu autoritatea administrativă centrală responsabilă de implementarea politicii în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale asigură accesibilitatea datelor spațiale naționale privind resursele energetice prin intermediul ghișeului unic.

Articolul 21[2]. Zonele de accelerare a proiectelor regenerabile

(1) Pentru a crește atractivitatea proiectelor de producere de energie din surse regenerabile, asigurând un nivel de dezvoltare a acestora suficient pentru atingerea obiectivului de neutralitate climatică până în 2050, stabilit prin prevederile Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice, Guvernul, utilizând setul de date naționale spațiale care indică potențialul regenerabil documentat conform prevederilor art. 17[1], aprobă la propunerea organului central de specialitate al administrației publice central în domeniul energeticii hotărâri privind desemnarea zonelor de accelerare a proiectelor regenerabile.

(2) Zonele de accelerare a proiectelor regenerabile reprezintă zone teritoriale cu potențial ridicat de producere a energiei din surse regenerabile, suficient de omogene pentru dezvoltarea uneia sau mai multor centrale ce produc din surse regenerabile, cu capacitatea sumară semnificativă, fără a avea un impact negativ semnificativ asupra mediului, utilizând una sau mai multe tipuri de tehnologii regenerabile, inclusiv stocarea de energie. Pentru fiecare tehnologie de producere din surse regenerabile Guvernul la propunerea organului central de specialitate al administrației publice centrale în domeniul energetic desemnează una sau mai multe zone de accelerare a proiectelor regenerabile, ținând cont de țintele de producere din surse regenerabile stabilite în documentele de politici publice și de obiectivul de neutralitate climatică.

(3) Zonele de accelerare a proiectelor regenerabile sunt actualizate și revizuite periodic, în special în contextul aprobării sau actualizării Planurilor naționale integrate privind energia și clima.

(4) Zonele de accelerare a proiectelor regenerabile desemnate prin hotărâre de Guvern sunt incluse de către organul central de specialitate al administrației publice centrale în domeniul energeticii în setul de date național spațiale privind resursele energetice.

(5) În scopul minimizării impactului asupra mediului, la determinarea limitelor teritoriale ale zonelor de accelerare a proiectelor regenerabile sunt utilizate toate instrumentele și seturile de date adecvate și proporționale pentru a identifica zonele în care centralele producătoare de energie din surse regenerabile nu ar avea niciun impact semnificativ asupra mediului. De asemenea, se acordă prioritate utilizării terenurilor degradate, a terenurilor destinate construcțiilor și amenajărilor, a celor destinate transporturilor, infrastructurii de rețea și exploatărilor miniere, suprafețelor de teren ocupate de infrastructura agricolă, de infrastructura industrială, precum și infrastructura urbană cum ar fi construcțiile în sine, zonele pentru parcare, stații de tratare a apelor, etc.

(6) La determinarea limitelor teritoriale ale zonelor de accelerare a proiectelor regenerabile urmează a fi excluse:

a) selementele rețelei ecologice naţionale, siturile de importanță națională și siturile rețelei Emerald definite astfel conform prevederilor Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică (în continuare Legea nr. 94/2007);

b) ariile naturale protejate de stat, și ariile de protecţie specială avifaunistică definite conform Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor natural protejate de stat;

c) zonele de interes arheologic prioritar, clasificate astfel conform prevederilor Legii nr. 218/2010 privind protejarea patrimoniului arheologic;

d) bunurile imobile de patrimoniu cultural clasificate drept monumente istorice și mediile istorico-arhitecturale, definite astfel conform prevederilor Legii. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor;

e) zonele de protecție a monumentelor de for public, stabilite conform prevederilor Legii monumentelor de for public nr. 192/2011;

f) zonele de reproducere, hrănire, odihnă și rutele de migrare ale păsărilor sălbatice, corpurile de apă artificiale, lacurile și bazinele artificiale, în cazul în care tehnologia de producere a energiei din surse regenerabile poate pune în pericol viața păsărilor sălbatice.

(7) Prin derogare de la alin. (6) suprafețele artificiale și cele construite cum ar fi acoperișurile, zonele de parcare sau infrastructura de transport, situate în limita teritorială a zonelor și siturilor specificate în alin. (6) lit. a), b) și f) pot fi incluse în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile doar în urma realizării unei evaluări a biodiversității, care demonstrează, în mod obiectiv, că proiectele nu afectează integritatea sitului și nu aduc prejudicii stării favorabile de conservare a habitatelor și speciilor pentru care acesta a fost desemnat.

(8) Zonele și siturile specificate în alin. (6) sunt identificate inițial utilizând geoportalul infrastructurii naționale de date spațiale, creat conform prevederilor Legii nr. 254/2016, urmând a fi validate de entitățile publice responsabile de seturile de date spațiale respective la etapa de consultare publică a proiectului hotărârii de Guvern privind desemnarea zonei de accelerare a proiectelor regenerabile.

(9) Pentru a asigura că infrastructura de rețea are capacitatea suficientă de a racorda centralele ce produc energie din surse regenerabile amplasate în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii consultă operatorii de sistem pentru a estima impactul racordării capacităților instalate preconizate asupra infrastructura de rețea și asupra securității aprovizionării cu energie. În cazul în care infrastructura de rețea nu este suficientă pentru valorificarea integrală a potențialului surselor regenerabile din zona de accelerare a proiectelor regenerabile operatorii de sistem împreună cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii convin etapele asupra etapelor de dezvoltare a infrastructurii de rețea, sau, după caz, asupra necesității de a crește numărul sau capacitatea instalațiilor de stocare, pentru a permite integrarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile ce urmează a fi amplasate în limitele teritoriale ale zonei de accelerare a proiectelor regenerabile propuse. Etapele de dezvoltare a infrastructurii de rețea sau, după caz, a instalațiilor de stocare, convenite cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii sunt luate în considerare de către operatorii de sistem la elaborarea planurilor de dezvoltare a rețelelor.

(10) Înainte de aprobare hotărârile de Guvern privind desemnarea unei zone de accelerare a proiectelor regenerabile se supune procedurii de evaluare strategică de mediu, stabilită în Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu (în continuare Legea nr. 11/2017). În sensul prevederilor Legii nr. 11/2017 Hotărârile de Guvern privind desemnarea

unei zone de accelerare a proiectelor regenerabile sunt considerate documente de planificare în domeniul energetic, urmând ca înainte de aprobare a hotărârea de Guvern este supusă obligatoriu procedurii de evaluare strategică de mediu

(11) Odată cu aprobarea fiecărei hotărâri privind desemnarea zonei de accelerare a proiectelor regenerabile, Guvernul aprobă pentru zona de accelerare respectivă un regulament privind măsurile de atenuare a impactului de mediu. Regulamentul menționat trebuie să documenteze cel puțin impactul de mediu estimat, un set minim de măsuri de atenuare, de minimizare, de restaurare, și, eventual, de compensare a impactului de mediu care trebuie adoptate pentru dezvoltarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile și a stocării energiei în același amplasament, precum și pentru instalațiile de racordare a unor astfel de centrale și instalații de stocare la rețea, cu scopul de a evita sau, dacă nu este posibil, de a reduce în mod semnificativ impactul negativ asupra mediului care poate apărea. Măsurile incluse sunt specificate luând în considerare particularitățile zonei de accelerare a proiectelor identificată, tipul sau tipurile de tehnologie din domeniul energiei din surse regenerabile care urmează să fie implementate în zona respectivă, urmând a fi definite pentru fiecare etapă de dezvoltare și de viață a proiectului. De asemenea, regulamentul trebuie să includă referințe privind tehnologiile și modul de monitorizare a indicatorilor de mediu și a eficienței măsurilor implementate.

(12) Masurile de atenuare, de minimizare, de restaurare incluse în regulamentul privind măsurile de atenuare a impactului de mediu sunt obligatorii pentru investitorii ce urmează să dezvolte centrale ce produc energie din surse regenerabile amplasate în limitele zonei de accelerare a proiectelor regenerabile, și sunt considerate în procedura de evaluare a impactului de mediu a proiectului respectiv. În scopul asigurării accesibilității datelor, regulament privind măsurile de atenuare a impactului de mediu aferent fiecărei zone de accelerare a proiectelor sunt publicate pe platforma informațională a ghișeului unic, împreună cu acordurile de mediu obținute pentru fiecare proiect individual de dezvoltare a centralei ce produce din surse regenerabile, amplasate în limitele teritoriale ale zonei de accelerare a proiectelor regenerabile.

(13) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în calitatea de inițiator al evaluării strategice de mediu asigură, în colaborare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul mediului, identificarea publicului interesat și participarea acestuia la evaluarea strategică de mediu, conform cerințelor art. 10 din Legea nr. 11/2017. Pentru a contribui la creșterea gradului de acceptare a publicului a proiectului hotărârii de desemnare a zonei de accelerare a proiectelor regenerabile, la etapa evaluării prealabile și determinării domeniului de aplicare a raportului privind evaluarea strategică de mediu organul central de specialitatea al administrației publice în domeniul energeticii promovează posibilitatea participării directe sau indirecte a comunităților locale la dezvoltarea proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile. Opinia publicului interesat privind disponibilitatea de a participa direct sau indirect la dezvoltarea centralelor de producere a energiei din surse regenerabile este considerată de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii la etapa elaborării documentației de licitație pentru licitația organizată conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice.

(14) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului de mediu (în continuare Legea nr. 86/2014), procedura de evaluare a impactului de mediu

nu se aplică pentru proiectele individuale de dezvoltare a centralelor ce produc din surse regenerabile amplasate în limitele zonei de accelerare a proiectelor regenerabile, acordul de mediu urmând a fi emis la etapa evaluării prealabile a activității planificate, cu condiția că proiectul întrunește cumulativ următoarele condiții:

a) cererea privind emiterea acordului de mediu descrie în detaliu cum au fost luate în considerate măsurile de atenuare, de minimizare, de restaurare și, după caz, compensatorii, incluse în regulamentul privind măsurile de atenuare a impactului de mediu, aprobat pentru zona de accelerare a proiectelor regenerabile unde proiectul individual urmează a fi amplasat;

b) Agenția de Mediu nu a stabilit necesitatea evaluării impactului activității planificate în context transfrontalier sau evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier nu a fost solicitată de către țările vecine;

c) la etapa de examinare a cererii privind emiterea acordului de mediu Agenția de mediu nu identifică efecte de mediu semnificative, care nu au fost incluse în regulamentul privind măsurile de atenuare a impactului de mediu, aprobat pentru zona de accelerare a proiectelor regenerabile unde proiectul individual urmează a fi amplasat.

(15) Construcția centralelor ce produc energie din surse regenerabile în limitele teritoriale ale zonei de accelerare a proiectelor regenerabile este permisă doar pentru proiectele selectate de Guvern în baza licitațiilor organizate conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, cu excepția centralelor ce produc energie din surse regenerabile destinate autoconsumului sau necesităților comunităților de energie din surse regenerabile, precum și a centralelor ce produc din surse regenerabile care la data aprobări Hotărârii de Guvern privind desemnarea zonei de accelerare a proiectelor regenerabile obținuse autorizația de construcție a centralei, cu condiția că punerea în funcțiune a centralei respective este realizată în termen de cel mult 36 de luni de la data aprobării Hotărârii de Guvern menționate.

(16) Centralele ce produc energie din surse regenerabile ce urmează a fi amplasate în limitele teritoriale ale zonei de accelerare a proiectelor regenerabile sunt considerate proiecte de utilitate publică de interes național. Declararea utilității publice a acestora se aprobă conform prevederilor Legii nr. 488/1999 exproprierii pentru cauză de utilitate publică (în continuare Legea nr. 488/1999).

(17) Terenurile proprietate publică aflate în proprietatea statului sau a unităților administrativ-teritoriale, necesare pentru construcția centralei electrice ce produce energie din surse regenerabile amplasată în limita teritorială a zonei de accelerare a proiectelor regenerabile desemnată prin Hotărâre de Guvern se transmit în folosință cu titlul gratuit producătorului eligibil mare câștigător al licitației organizate conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, pentru perioada de exploatare a centralei respective, dar nu mai mult de 35 de ani. Dreptul de folosință cu titlu gratuit asupra terenurilor pe durata de exploatare a centralei ce produce din surse regenerabile, se constituie prin efectul prezentei legi.

(18) Producătorul eligibil mare care urmează să construiască o centrală electrică ce produce din surse regenerabile amplasate în zona de accelerare a proiectelor regenerabile,

urmare a câștigării licitației organizate conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, este responsabil de obținerea dreptului de proprietate sau folosință asupra terenurilor pe care urmează a fi dezvoltată centrala ce produce din surse regenerabile aflate în proprietate privată. În cazul în care în urma negocierilor cu deținătorii terenurilor aflate în proprietate privată nu poate fi obținut un consens privind transmiterea în folosință sau proprietate a terenurilor, dezvoltatorul producătorul eligibil mare poate solicita organului central de specialitate al administrației publice centrale în domeniul energeticii a procedurii de expropriere a terenurilor conform prevederilor Legii nr. 488/1999. Ulterior procedurii de expropriere terenurile vizate rămân în proprietate publică și sunt transmise în folosință producătorului eligibil mare conform prevederilor alin (17), iar costurile rezultate din exproprierea terenurilor sunt rambursate de către producătorul eligibil mare organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în termen de 6 luni de la finalizarea procedurii de expropriere a terenurilor.

(19) În temeiul statutului de utilitate publică, producătorul eligibil mare câștigător al licitației organizate conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, beneficiază de următoarele drepturi asupra terenurilor și altor bunuri proprietate privată constituite prin efectul prezentei legi :

a) dreptul de folosință asupra terenurilor pentru executarea lucrărilor necesare construcției sau reabilitării centralei;

b) dreptul de folosință asupra terenurilor pentru asigurarea funcționării normale a instalației de racordare a centralei prin efectuarea reviziilor, a reparațiilor și a altor intervenții necesare pentru exploatarea acesteia;

c) servitute de trecere subterană, de suprafață sau aeriană a terenului pentru construcția instalației de racordare a centralei electrice și/sau pentru executarea lucrărilor la locul de amplasare a instalației de racordare în scopul reabilitării și modernizării, ori pentru desfășurarea lucrărilor de reparații, de revizie sau a altor lucrări de exploatare și de întreținere, pentru înlăturarea consecințelor avariilor, precum și pentru accesul la locul de amplasare a instalației electrice.

(20) Prin derogare de la cerințele Legii nr. 164/2025, centralele electrice ce produc din surse regenerabile, care urmează a fi construite în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile de către producătorul eligibil mare, câștigător al licitației organizate conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, sunt exceptate de la obligația obținerii autorizației Guvernului pentru construcția centralei electrice cu noi cu o putere instalată mai mare de 20 MW.

Articolul 21^3. Planuri de amplasare a infrastructurii de rețea și de stocare a energiei necesare pentru integrarea în sistemul de energie electrică a energiei produse în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile

(1) În cazul în care conform prevederilor art. 21^2 alin. (9) se constată că pentru a

sprijini dezvoltarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile ce urmează a fi amplasate în limitele teritoriale ale unei zone de accelerare a proiectelor regenerabile și integrarea fiabilă a acestora în sistemul electroenergetic este nevoie de dezvoltat infrastructura de rețea sau de o creștere a numărul și/sau a capacității instalațiilor de stocare, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în colaborare cu operatorul sistemului de transport al energiei electrice propun Guvernului adoptarea unuia sau mai multor planuri de amplasare a infrastructurii dedicate pentru dezvoltarea proiectelor de rețea și de stocare necesare pentru integrarea energiei din surse regenerabile în sistemul de energie electrică.

(2) Pentru a asigura că dezvoltarea proiectelor în zonele de infrastructură dedicate pentru dezvoltarea proiectelor de rețea și de stocare care sunt necesare pentru integrarea energiei din surse regenerabile în sistemul de energie electrică, identificate conform alin. (1) și aprobate prin hotărâre de Guvern, nu au un impact semnificativ asupra mediului sau un astfel de impact poate fi atenuat în mod corespunzător sau, dacă nu este posibil, compensat, la etapa de elaborare a proiectului hotărârii de Guvern privind aprobarea planurilor, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în colaborare Ministerului Mediului și Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale asigură că locațiile selectate pentru dezvoltarea infrastructurii:

a) în cazul proiectelor de infrastructură de rețea - evită elementele reţelei ecologice naţionale, siturile de importanță națională și siturile rețelei Emerald, definite astfel conform prevederilor Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică, și ariile naturale protejate de stat, definite conform Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor natural protejate de stat, cu excepția cazului în care nu există alternative ținând seama de obiectivele siturilor și ariilor naturale protejate de stat;

b) în cazul proiectelor de stocare a energiei – exclud utilizarea elementele reţelei ecologice naţionale, siturile de importanță națională și siturile rețelei Emerald, definite astfel conform prevederilor Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică, și ariile naturale protejate de stat, definite conform Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor natural protejate de stat;

c) asigură sinergii cu dezvoltarea proiectelor în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile.

(3) Planurile menționate la alin. (1) sunt obiectul unei evaluări strategice de mediu, în condițiile specificate în Legea nr. 11/2017, iar în cazul în care se constată că dezvoltarea proiectului amplasate în limitele teritoriale ale planului poate avea un impact negativ asupra mediului, proiectul va fi realizat cu considerarea măsurilor adecvate, proporționale, și necesare pentru a atenua impactul de mediu și pentru a proteja coerența și buna funcționare a rețelei Emerald incluse în avizului de mediu conform prevederilor art. 8^4 alin. (4) din Legea nr. 11/2017.

(4) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 86/2014, în cazul în care dezvoltarea unui proiect de infrastructură de rețea sau de stocare, ce urmează a fi amplasat în limitele teritoriale ale planului de amplasare a infrastructurii de rețea dedicate pentru dezvoltarea proiectelor de rețea și de stocare, este necesară pentru accelerarea integrării energiei din surse regenerabile și/sau în vederea realizării obiectivelor privind energia și clima, acordul de mediu pentru proiectul respectiv urmează a fi emis la etapa evaluării prealabile a activității planificate dacă sunt întrunite următoarele condiții:

a) fără dezvoltarea proiectului există riscul ca obiectivele în domeniile energiei și climei stabilite în documentele de politici publice să nu fie atinse,

b) cererea privind emiterea acordului de mediu descrie în detaliu cum au fost luate în considerate măsurile de atenuare, de minimizare, de restaurare și, după caz, compensatorii, incluse evaluarea strategică de mediu și avizul de mediu emis pentru planul de amplasare a infrastructurii de rețea și de stocare în care urmează a fi amplasat proiectul;

c) Agenția de Mediu nu a stabilit necesitatea evaluării impactului activității planificate în context transfrontalier sau evaluarea impactului de mediu în context transfrontalier nu a fost solicitată de către țările vecine;

d) la etapa de examinare a cererii privind emiterea acordului de mediu Agenția de mediu nu identifică efecte de mediu semnificative, care nu au fost considerate în avizul de mediu, emis pentru planul de amplasare a infrastructurii de rețea și de stocare în care urmează a fi amplasat proiectul.

(5) În cazul în care în procedura de examinare a cererii privind emiterea acordului de mediu menționată în alin. (6) se constată că este foarte probabil ca proiectul de infrastructură de rețea sau de stocare să genereze efecte negative semnificative de mediu, neprevăzute anterior, Agenția de mediu se asigură, pe baza datelor existente, că se aplică măsuri de atenuare adecvate și proporționale pentru a aborda respectivul impact. În caz că nu este posibil, operatorul de sistem adoptă măsuri compensatorii adecvate pentru a contracara impactul respectiv care, dacă nu sunt disponibile alte măsuri compensatorii proporționale, pot lua forma unei compensații financiare pentru programele de protecție a speciilor cu scopul de a asigura sau a îmbunătăți starea de conservare a speciilor afectate.

(6) În cazul în care integrarea energiei din surse regenerabile în sistemul de energie electrică necesită un proiect de consolidare a infrastructurii de rețea în limitele teritoriale ale planului de amplasare a infrastructurii de rețea și de stocare, sau în afara acestuia, evaluarea impactului de mediu, realizată conform prevederilor Legii nr. 86/2014, se limitează doar la analiza la efectele potențiale care rezultă din modificarea sau din extinderea rețelei în comparație cu infrastructura de rețea originală.

Articolul 21[4]. Cerințe specifice pentru autorizarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile

(1) Procedurile administrative de eliberarea a actelor permisive sau avizelor, de aprobare a hotărârilor, deciziilor necesare pentru autorizarea construcției, reconstrucției sau modernizării centralei ce produce energie din surse regenerabile sunt inițiate în paralel, odată ce toate actele necesare sunt prezentate de solicitant prin intermediul ghișeului unic, cu excepția actelor permisive care sunt condiționate de deținerea unui alt act permisiv pentru inițierea procedurii. Data inițierii procedurilor este notificată prin intermediul ghișeului unic solicitantului nu mai târziu de 30 de zile din momentul depunerii setului complet de documente.

(2) Durata totală a procesului de autorizare a centralelor ce produc energie din surse regenerabile nu poate depăși 24 de luni, iar pentru proiectele care presupun dezvoltarea unor capacități instalate mai mici de 150 kW, a instalării instalațiilor de stocare în același amplasament cu centrala ce produce energie din surse regenerabile durata procesului de

autorizare nu poate depăși 12 luni.

(3) Durata totală a procesului de autorizare a centralelor ce produc energie din surse regenerabile amplasate în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile nu poate depăși 12 luni, iar pentru proiectele care presupun reconstrucția unei centrale ce produce energie din surse regenerabile, dezvoltarea unor capacități instalate mai mici de 150 kW, a instalării instalațiilor de stocare electrică sau termică în același amplasament cu centrala ce produce energie din surse regenerabile, durata procesului de autorizare nu poate depăși 6 luni.

(4) Durata totală a procesului de autorizare nu depășește trei luni în cazul instalației echipamentelor fotovoltaice destinate autoconsumului de energie, cu sau fără instalații de stocare a energiei amplasate în aceiași locație, inclusiv a celor integrate în clădiri sau în structuri artificiale existente sau viitoare, cu condiția ca scopul principal al unor astfel de structuri artificiale să nu fie producerea de energie solară sau stocarea de energie, și că centrala ce produce din surse regenerabile se încadrează în cerințele stabilite în art. 150 alin. (1) lit. q) din Codul nr. 434/2023 al urbanismului și construcțiilor.

(5) Durata totală a procesului de autorizare a instalării pompelor de căldură cu puterea termică mai mică de 50 MW nu poate depăși o lună, iar pompelor geotermale cu aceiași putere termică nu poate depăși trei luni.

(6) Durata totală a procesului de autorizare a reconstrucției sau modernizării unei centrale ce produce din surse regenerabile nu poate depăși trei luni, iar în cazul în care instalația existentă este amplasată în limita zonei de accelerare a proiectelor regenerabile durata totală nu va depăși 30 de zile, cu condiția respectării următoarelor condiții:

a) Reconstrucția sau modernizarea centralei presupune utilizarea aceleiași tehnologii de producere a energiei;

b) Reconstrucția sau modernizarea nu duce la o creștere a capacității instalate mai mare de 15% comparativ cu capacitatea instalată înainte de reconstrucție/modernizare;

c) Creșterea capacității cu până la 15% nu creează congestii în infrastructura de rețea la care centrala este racordată;

d) Reconstrucția sau modernizare centralei nu se supune procedurii evaluării impactului de mediu conform cerințelor alin. (8) sau (9) din prezentul articol.

(7) În situațiile în care există circumstanțe excepționale sau impedimente obiective în procesul de autorizare a unei centrale ce produce energie din surse regenerabile durata procesului de autorizare menționată la alin. (2) și (3) poate fi extinsă cu până la 6 luni, respectiv, 3 luni în cazul proiectelor cu capacități instalate mai mici de 150 kW, sau a instalării instalațiilor de stocare în același amplasament cu centrala, precum și în cazul reconstrucției sau modernizării centralelor care întrunesc cerințele specificate la alin. (6) din prezentul articol. În toate cazurile, prelungirea perioadei procesului de autorizare se realizează prin intermediul ghișeului unic, autoritatea responsabilă care a solicitat prelungirea perioadei urmând obligatoriu să notifice dezvoltatorul proiectului privind cauzele care justifică necesitatea prelungirii perioadei de autorizare.

(8) Cu excepția cazului în care coincide cu alte etape administrative ale procedurii de autorizare, durata procedurii de acordare a autorizațiilor nu include:

a) perioada de realizare a construcției centralei ce produce energie din surse

regenerabile, împreună cu instalația de racordare aferentă, precum și infrastructura de rețea necesară în vederea asigurării stabilității, fiabilității și siguranței rețelei;

b) perioada corespunzătoare etapelor administrative necesare pentru modernizările semnificative ale rețelei de care este nevoie pentru a asigura stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei;

c) termenele aferente oricăror căi de atac judiciare, măsuri reparatorii și alte proceduri în instanță, și mecanismelor alternative de soluționare a litigiilor, inclusiv procedurilor de contencios administrativ, căilor de atac și măsurilor reparatorii extrajudiciare.

(9) Evaluarea impactului de mediu a unui proiect de producere a energiei din surse regenerabile se face conform cerințelor Legii nr. 86/2014, cu considerarea derogărilor incluse în prezenta lege. În cazul în care la dezvoltarea unui proiect de producere a energiei din surse regenerabile au fost respectate toate cerințele și măsurile compensatorii și de atenuare incluse în avizul și/sau în acordul de mediu, eventuala ucidere sau perturbare a speciilor protejate nu poate fi considerată drept deliberată.

(10) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 86/2014, în cadrul procedurii de evaluare a impactului de mediu pentru reconstrucția sau modernizarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile evaluarea impactului asupra mediului se limitează la efectele potențiale care rezultă din modificare sau din extindere în comparație cu proiectul inițial.

(11) La etapa de eliberare a actelor permisive în domeniul construcțiilor sunt luate în considerate excepțiile privind tehnologiile regenerabile incluse în art. 150 din Codul nr. 434/2023 urbanismului și construcțiilor și prezenta lege.

(12) În scopul respectării termenelor stabilite în prezentul articol, în cazul depășirii de către autoritatea emitentă a termenului stabilit de lege pentru eliberarea actului permisiv, este aplicat principiul aprobării tacite, în conformitate cu prevederile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea activității de întreprinzător. Principiul aprobării tacite nu poate fi aplicat în cazul autorizațiilor de mediu sau în domeniul construcției.

(13) Monitorizarea respectării duratei totale a procedurii de autorizare se realizează prin intermediu ghișeului unic. Instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile în calitate de gestionar al ghișeului unic anual organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și Cancelariei de stat un raport cu rezultatele monitorizării, care include propunerii privind optimizarea și simplificarea procedurilor de autorizare.”

14. Articolul 23:

- alin. (3) se modifică după cum urmează:

„Regulamentul menționat la alin. (2) trebuie să conțină următoarele elemente:

a) cerințe obligatorii față de instalatorii de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice şi termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și de pompe de căldură;

b) reguli de verificare a instalațiilor menționate la lit. a), precum și echipamentelor și instalațiilor auxiliare necesare funcționării acestora, aplicate de către organul supravegherii energetice de stat și de către organul de supraveghere tehnică și control de stat;

c) procedurile de recunoaștere a certificării sau calificării efectuate de organismele acreditate din statele membre ale Uniunii Europene, părțile contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice și țările cu care Republica Moldova are încheiate acorduri bilaterale."

- alin. (4) se abrogă.

15. Articolul 24 se completează cu aliniatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) În cazul schemelor de sprijin și programelor de finanțare a proiectelor de valorificare a energiei din surse regenerabile autoritatea responsabilă de schema de sprijin sau programul de finanțare asigură publicarea tuturor specificațiilor tehnice care urmează a fi respectate de echipamentele și de sistemele din domeniul energiei din surse regenerabile pentru a putea beneficia de schemele de sprijin sau finanțare din mijloace bugetare din timp, înaintea lansării procedurii de selectare a beneficiarilor."

16. Articolul 25, alin. 4) se modifică după cum urmează:

„Conformitatea biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă plasați pe piață se atestă prin documentele de confirmare emise în cadrul schemelor voluntare sau schemei naționale aprobate de către Guvern ori în cadrul schemelor voluntare sau schemelor naționale recunoscute de Guvern pentru certificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă.„

17. Articolul 26^2, alin. 7) se modifică după cum urmează:

„Producătorii de biocombustibili se asigură că materiile prime și biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă respectă criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prin obținerea documentelor de confirmare emise în cadrul schemelor voluntare naționale sau schemei naționale aprobate de către Guvern ori în cadrul schemelor voluntare sau naționale recunoscute de Guvern."

18. Capitolul IV^1 se redenumește, după cum urmează:

„Capitolul IV^1 CONSUMUL DE ENERGIE DIN SURSE REGENERABILE ÎN SECTORUL CLĂDIRILOR ȘI ÎN TRANSPORTURI"

19. La articolul 26^3 sunt operate următoarele modificări:

- în denumirea articolului 26^3 cuvintele „pentru încălzire și răcire" se substituie cu cuvintele „în sectorul clădirilor";
- aliniatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Guvernul promovează politici în vederea creșterii consumului de energie din surse regenerabile în sectorul clădirilor inclusiv în scopul încălzirii și răcirii, stabilind o traiectorie orientativă de creștere a ponderii energiei din surse regenerabile utilizată în acest

scop.”

- se completează cu aliniatele (1^1) – (1^3) cu următorul cuprins:

„(1^1) În scopul promovării producției și utilizării energiei din surse regenerabile în sectorul clădirilor, la etapa de elaborare sau de modificare a Planului național integrat privind energia și clima organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în colaborare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor determină niveluri minime, precum și măsurile și politicile necesare pentru atingerea următorilor indicatori, fără a se limita la:

a) ponderea de energie din surse regenerabile produsă la fața locului sau în apropiere, sau preluată din rețea în consumul final de energie în sectorul clădirilor;

b) ponderea energiei electrice din surse regenerabile destinată autoconsumului de energie, sau necesității de energie a comunităților de energie din surse regenerabile;

c) capacitatea/cantitatea de energie stocată local, inclusiv cea utilizată pentru reîncărcare inteligentă și/sau reîncărcare bidirecțională.

(1^2) Pentru facilitarea creșterii utilizării energiei din surse regenerabile în clădiri Guvernul prin politicile sale promovează rolul de model al clădirilor publice în integrarea surselor regenerabile de energie, inclusiv prin participarea activă a autorităților publice local în cadrul comunităților de energie din surse regenerabile. În acest sens cerințele legale privind darea în folosință a spațiilor aflate în proprietate publică urmează a fi adaptate pentru a permite amplasarea pe acoperișurile sau terenurile aflate în proprietatea autorităților publice locale a surselor regenerabile de energie, pompelor de căldură sau instalațiilor de stocare destinate necesităților de energie a comunităților de energie din surse regenerabile din care face parte și autoritatea publică locală respectivă. Totodată, cerințele legale privind achizițiile publice urmează să includă prevederi dedicate modului în care autorității publice locale beneficiază în calitate de membru a unei comunități de energie din surse regenerabile de energia produsă la nivelul comunității din care face parte.

(1^3) Ponderea energiei din surse regenerabile pentru încălzire și răcire se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile.”

20. Articolul 26^7, alin. (3) lit. c), se modifică după cum urmează:

„aprobarea unei scheme voluntare sau a unei scheme naționale de certificare a biocarburanților și/sau recunoașterea schemelor voluntare sau naționale recunoscute de Guvern în cadrul cărora se recunosc documentele care confirmă calitatea biocarburanților importați (precum sunt certificatele de conformitate, declarațiile de conformitate, rapoartele de inspecție, rapoartele de încercări eliberate de organisme de inspecție sau laboratoare acreditate în Uniunea Europeană), cu luarea în considerare a piețelor de pe care sunt importați;”

21. La articolul 28 sunt operate următoarele modificări:

- aliniatul (1^1) va avea următorul cuprins:

„(1) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile și consumatorii finali care își propun racordarea la rețelele electrice de distribuție a centralelor electrice de capacitate mică care utilizează surse regenerabile de energie, inclusiv a celor deținute de

prosumatori, sau a centralelor electrice ce produc energie din surse regenerabile instalate în cadrul unor proiecte demonstrative, sau racordarea pompelor de căldură, beneficiază de o procedură simplificată de racordare la rețea, cu condiția că stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice sunt menținute. Procedura de notificare simplificată este descrisă în Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat în conformitate cu Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică."

- se completează cu aliniatele (1^2) – (1^7) cu următorul cuprins:

„(1^2) În scopul facilitării procesului de racordare în baza procedurii de notificare simplificată, operatorii sistemelor de distribuție publică pe paginile lor web oficiale la secțiunile dedicate racordării la rețea cerințele tehnice aplicabile în cazul centralelor electrice destinate autoconsumului autorizate a fi racordate în baza procedurii de notificare simplificată, și lista documentelor ce urmează a fi anexate la notificarea simplificată. În cerințele tehnice operatorii de sistem include cerințe pentru a demonstra că centrala electrică sau pompa de căldură se încadrează în categoria echipamentelor incluse în art. 150 alin. (1) lit. q) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

(1^3) Operatorii de sistem asigură că notificările simplificate sunt depuse în format digital, direct pe pagina web oficială a operatorului de sistem, sau prin intermediul ghișeului unic.

(1^4) Prin procedura simplificată de racordare la rețea a centralei electrice se aplică pentru următoarele tipuri de instalații:

a) capacitatea instalată a centralei electrice este mai mică sau egală cu 10,8 kW;

b) capacitatea electrică instalată a pompei de căldură este mai mică sau egală cu 12 kW;

c) capacitatea electrică a pompei de căldură instalată la un autoconsumator sau prosumator de energie este mai mică de 50 kW, dar nu mai mare decât puterea contractată pentru locul de consum respectiv, cu condiția că capacitatea instalată a echipamentului de producere a energiei din surse regenerabile nu este mai mică de 60% din capacitatea electrică a pompei de căldură;

(1^5) Notificările simplificate sunt examinate și aprobate de către operatorii de sistem în termen de cel mult 14 zile.

(1^6) Operatorul de sistem este în drept să refuze racordarea unei instalații în baza procedurii de notificare simplificată sau să propună un punct de racordare alternativ în cazul în care racordarea instalației electrice respective poate afecta negativ stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice, circumstanțele menționate urmând a fi specificate de către operatorul de sistem în refuzul racordării instalației.

(1^7) În cazul capacitatea echipamentelor de energie solară nu depășească capacitatea existentă a instalației de racordare a locului de consum, notificarea simplificată este considerată ca fiind acordată în absența unui răspuns din partea operatorului de sistem în termenul stabilit la alin. (1^5)."

- la aliniatul (4^2) prima propoziție se exclude.

22. Articolul 38^3 se completează cu aliniatele (4) – (7) cu următorul cuprins:

„(4) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile și furnizorii de energie electrică care activează în piață liberă sunt în drept să negocieze și să semneze contracte de vânzare-cumpărare a energiei electrice din surse regenerabile pe termen lung în condițiile stabilite în Legea nr. 164/2025 și Regulile pieței energiei electrice, aprobate de Agenție.

(5) În cadrul exercitării funcției de monitorizare a piețelor de energie electrică, stabilită prin prevederile Legii nr. 164/2025 Agenția evaluează barierele normative și administrative din calea încheierii contractelor de vânzare-cumpărare a energiei electrice din surse regenerabile pe termen lung, inclusiv a contractelor transfrontaliere, cu reflectarea rezultatelor în Raportul anual de activitate, împreună cu recomandările privind modalitatea de înlăturare a barierelor identificate.

(6) Garanțiile de origine asociate energiei electrice din surse regenerabile comercializată în baza contractelor de vânzare-cumpărare a energiei electrice din surse regenerabile pe termen lung sunt utilizate conform cerințelor generale stabilite la art. 32 din prezenta lege.

(7) Politicile și măsurile destinate promovării contractelor de vânzare-cumpărare a energiei electrice din surse regenerabile sunt descrise în Planul național integrat privind energia și clima și în Raportul național integrat privind energia și clima.”

23. Articolul 39^2 alin (2) va avea următorul cuprins:

„(2) În vederea aplicării schemei de sprijin pentru prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, furnizorii serviciului universal și furnizorii de ultimă opțiune care au semnate contracte de prosumator de energie electrică din surse regenerabile procură energia electrică livrată de prosumatori în rețeaua electrică de distribuție la prețul stabilit prin hotărâre de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, astfel încât să reflecte valoarea de piață a energiei electrice respective și care poate lua în considerare valoarea pe termen lung a energiei electrice introduse pentru rețea, mediu și societate. Prețul pentru energia electrică livrată în rețeaua electrică de prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile care au semnate contracte de furnizare cu furnizorul care furnizează energie electrică la prețuri negociate se stabilește în contract, în urma negocierilor dintre furnizor și prosumatorul de energie electrică din surse regenerabile.”

24. Articolul 45 după aliniatul (5) se completează cu aliniatele (5^1) – (5^4) cu următorul cuprins:

„(5^1) Până la 31 martie 2027 organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în colaborare cu organul central de specialitate în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale și autoritatea administrativă centrală responsabilă de implementarea politicii în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale dezvoltă infrastructura națională de date spațiale privind resursele energetice.

(5^2) Până la 31 septembrie 2027 organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii propune spre aprobare Guvernului primele zone de accelerare a energiei regenerabile.

(5^3) În baza propunerilor organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii până la 31 decembrie 2027 Guvernul aprobă zone de accelerare a proiectelor regenerabile, capacitățile instalate ale cărora urmând a fi cel puțin comparabile cu țintele de producere a energiei din surse regenerabile incluse în Planul național integrat

pentru energie și climă 2025-2030.

(5^4) Guvernul poate decide desemnarea unor zone teritoriale drept zone de accelerare a proiectelor regenerabile înainte de dezvoltarea infrastructurii naționale de date spațiale privind resursele energetice, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) existența unor studii care documentează unele zone teritoriale ca potrivite pentru dezvoltarea producerii energiei din surse regenerabile pentru o anumită tehnologie;

b) zonele teritoriale identificate în studii se află în afara elementelor reţelei ecologice naţionale, siturilor de importanță națională și siturilor rețelei Emerald, definite astfel conform prevederilor Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică (în continuare Legea nr. 94/2007);

c) zonele teritoriale identificate în studii se află în afara ariilor naturale protejate de stat, definite conform Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor natural protejate de stat;

d) desemnarea zonei de accelerare a proiectelor regenerabile a fost supusă unei proceduri de evaluare strategică de mediu, stabilită în Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu;

e) proiectele situate în aceste zone pun în aplicare norme și măsuri adecvate și proporționale pentru a remedia impactul negativ asupra mediului care ar putea apărea.

Art. II Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 41-44, art. 61), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

25. La articolul 15 alin. (2) lit. h) după cuvintele „dezvoltarea resurselor energetice” se completează cu textul „inclusiv a celor regenerabile,”.

26. Articolul 18 alin. (1) lit. d) va avea următorul cuprins:

„d) Secțiunea a 4-a – Infrastructura energetică (rețelele de gaze naturale, rețelele de energie termică, rețelele electrice, inclusiv cele destinate racordării parcurilor eoliene, fotovoltaice, instalațiilor de stocare a energiei sau a altor tehnologii regenerabile) și de comunicații electronice;”

27. Articolul 21 după lit. j) se completează cu lit. j^1) cu următorul cuprins:

„j^1) dezvoltarea surselor de energie regenerabilă, inclusiv pentru autoconsum de energie, în scopul asigurării unei dezvoltări durabile, creșterii securității energetice și atingerii obiectivului de neutralitate climatică până în 2050, stabilit prin prevederile Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice;”

28. Articolul 25 alin. (2) după lit. l) este completat cu lit. l^1) cu următorul cuprins:

„l^1) valorificarea potențialului surselor regenerabile de energie;”

29. La articolul 36 lit. i) după cuvintele „politicilor de securitate” se completează cu textul „energetică, promovare a surselor de energie regenerabilă”.

30. La articolul 39 sunt operate următoarele modificări:

- la alin. (4) lit. f) după textul „– aspectului arhitectural și cromatic al străzilor;” se completează cu textul „- modul de integrare a surselor regenerabile de energie,

inclusiv a celor destinate autoconsumului de energie în clădiri;”.

- alin. (4) lit. i) după textul „edilitare (inginerești)” se completează cu textul „„ inclusiv a surselor regenerabile de energie destinate dezvoltării comunităților de energie din surse regenerabile”.

31. Articolul 40 alin. (7) după lit. g) este completat cu lit. g^1) cu următorul cuprins:

„g^1) delimitarea zonelor în care amplasarea surselor regenerabile de energie destinate autoconsumului beneficiază de regim simplificat de autorizare a lucrărilor de construcție;”

32. La articolul 75 după cuvintele „prelucrării substanțelor minerale utile din zonele respective” se completează cu textul „„ sau dezvoltării centralelor electrice care produc din surse regenerabile, cu condiția că dezvoltarea acestora nu afectează sau limitează siguranța procesului de exploatare sau prelucrării substanțelor minerale utile”

33. La articolul 86 alin. (1) după textul „infrastructurii tehnico-edilitare” se completează cu textul „„ amplasarea surselor regenerabile de energie”.

34. La articolul 150 sunt operate următoarele modificări:

- Alin. (1) lit. q) va avea următorul cuprins:

„q) lucrările de instalare a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie sau a pompelor de căldură, instalate conform documentației de proiect elaborate doar pentru compartimentele de electricitate și de rezistență, în următoarele cazuri:

–în limita terenului proprietate privată pe care se instalează centrala electrică din surse regenerabile sau pompa de căldură, precum și pe acoperișul clădirilor sau construcțiilor existente cu excepția celor cu statut de monument și a celor din zonele de protecție ale acestora, cu condiția ca puterea instalată a centrala electrice sau a pompei de căldură nu depășește 50 kW;

- pe acoperișul blocurilor locative, destinate alimentării cu energie electrică a locurilor de uz comun;

- pe fațadele orientate spre interiorul curților și/sau stradele, cu excepția fațadelor clădirilor orientate spre bulevarde și străzi și cu excepția lucrărilor executate la clădirile cu statut de monument și la construcțiile din zonele de protecție ale acestora;”

- Alin. (3) textul „în cazul caselor individuale (inclusiv case familiale, case duplex, case înșiruite), în limita terenului proprietate privată pe care se instalează centrala electrică” se substituie cu textul „și pompele de căldură care sunt descrise la alin. (1) lit. q)”, iar la final se completează cu următoarea propoziție „Prin derogare de la prevederile art. 72 din Legea nr. 187/2022 cu privire la condominium în cazul centralelor electrice sau pompelor de căldură instalate pe fațadele sau acoperișurilor blocurilor locative de către un proprietar, proiectarea se realizează doar după obținerea avizului pozitiv al administratorul asociației. În acest caz, documentația de proiect urmează a fi coordonată cu administratorul asociației.”.

Art. IV Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 414-417, art. 716), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

35. Articolul 4 după alin. (6) se completează cu alin. (6^1) – (6^3) cu următorul cuprins:

„(6^1) Prevederile prezentei legi se aplică în raport cu centralele ce produc energie din surse regenerabile prin coroborare cu cerințele stabilite în Legea nr. 10/2016 privind promovarea energiei din surse regenerabile.

(6^2) Prevederile prezentei legi nu se aplică în cazul reconstrucție sau modernizării centralelor electrice fotovoltaice, care nu implică utilizarea unor spații suplimentare, comparativ cu instalația inițială și respectă măsurile aplicabile de atenuare a impactului asupra mediului stabilite pentru instalația inițială.

(6^3) În cazul în care efectul măsurilor preconizate pentru evitarea, prevenirea, reducerea sau, dacă este posibil, compensarea impactului negativ semnificativ asupra mediului nu sunt pe deplin cunoscute, acestea nefiind suficient testate la scară largă privind eficiența lor, Agenția de mediu utilizează aceste măsuri în cadrul unuia sau mai multor proiecte, considerate proiecte-pilot cu condiția ca aceste măsuri să fie utilizate pentru o perioadă determinată, iar eficacitatea acestora să fie monitorizată îndeaproape, și, în cazul în care respectivele măsuri de atenuare nu se dovedesc a fi eficiente, să fie luate imediat măsuri adecvate.”

36. Articolul 4^1 după alin. (1) se completează cu alin. (1^1) cu următorul cuprins:

„(1^1) Pentru activitățile planificate prevăzute la art. 4 alin. (6^1) și (6^2), inițiatorul prezintă Agenției de Mediu cererea de derogare de la procedura de evaluare a impactului asupra mediului justificată care atestă că proiectul propus întrunește condițiile de derogare stabilite în Legea nr. 10/2016 privind promovarea energiei din surse regenerabile, oferind detalii privind caracteristicile proiectului.

Art. V Legea nr. 488/1999 exproprierii pentru cauză de utilitate publică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 42-44, art. 311), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

37. La Articolul 5:

- alin. (1) lit. c) la final se completează cu textul „, inclusiv din surse regenerabile, împreună cu instalațiile de racordarea acestora la rețeaua electrică”
- după alin. (1) lit. c) se completează cu lit. c^1) cu următorul cuprins:

„c^1) instalațiile de stocare a energiei, împreună cu instalațiile de racordarea acestora la rețeaua electrică;”

38. La Articolul 6:

- după alin. (1) se completează cu alin. (1^1) cu următorul cuprins:

„(1^1) Prin derogare de la prevederile alin. (1) lucrările de dezvoltare a proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile dezvoltate în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile, împreună cu proiectele destinate infrastructurii de rețea și de stocare a energiei necesare pentru integrarea energiei din surse regenerabile în sistemul energetic, stabilite conform condițiilor Legii nr. 10/2016 privind promovarea energiei din surse regenerabile, sunt considerate lucrări de interes național, iar utilitatea publică se declară de către Guvern.”

- după alin. (2) se completează cu alin. (2^1) cu următorul cuprins:

„(2^1) Inițiativa privind declarare utilității publice a proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile amplasate în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile revine organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii.”

Art. VI Prezenta lege intră în vigoare la expirarea termenului de o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor articolului I pct. 6, în partea ce ține de modificările operate la art. 10 alin. (1) lit. d^2) și pct. 13, care intră în vigoare la expirarea termenului de 12 luni de la data publicării.

Art. VII . (1) În termen de 12 luni de la data publicării prezentei legi, Guvernul:

a) aprobă zonele de accelerare a proiectelor regenerabile;

b) aprobă Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice;

c) aprobă Conceptul tehnic al sistemului informațional „Ghișeul unic de autorizare a producerii de energie din surse regenerabile” și Regulamentul de organizare și funcționare a acestuia;

d) aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

(2) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică:

a) în termen de trei luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aproba prin hotărâre prețul pentru energia electrică livrată în rețeaua electrică de prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile care au semnate contracte de furnizare cu furnizorii serviciului universal și furnizorii de ultimă opțiune.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI **Igor GROSU**

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (*eficientizarea procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile*)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de modificare a legii pentru modificarea unor acte normative (eficientizarea procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile), a fost elaborat de către Ministerul Energiei cu suportul Secretariatului Comunității Energetice în cadrul proiectului *Independența și Reziliența Energetică a Moldovei* (Moldova Energy Independence and Resilience), finanțat de Uniunea Europeană.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (în continuare Legea nr. 10/2016) are drept scop instituirea cadrului juridic pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și crearea precondițiilor și mecanismelor necesare pentru a asigura că obiectivele naționale privind ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie pot fi atinse. Respectiva lege transpune parțial Directiva (UE) 2018/2001 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, urmarind astfel armonizarea cerințelor aplicabile în domeniul producerii energiei din surse regenerabile cu cele utilizate de statele membre ale Uniunii Europene (UE). De asemenea proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (*eficientizarea procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile*), este prevăzut și în Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 - Clusterul nr. 4. agenda verde și conectivitate sustenabilă, Capitolul 15. Energie. (CELEX - 32023L2413), cu nr. d/o 15. Adițional, Legea nr. 10/2016 urmărește crearea unui cadrul legislativ predictibil, transparent și nediscriminatoriu, care să atragă investiții în domeniul producerii energiei din surse regenerabile, inclusiv în proiecte destinate autoconsumului de energie, contribuind astfel la creșterea securității aprovizionării cu energie, reducerea dependenței de importul de combustibili fosili, și contribuția la decarbonizarea economiei naționale. Un pas esențial în crearea unui cadrul legal favorabil dezvoltării surselor de energie regenerabilă a fost aprobarea modificărilor la Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, operate prin Legea nr 331/2023, prin care a fost transpuse parțial prevederile Directivei (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și al Consiliului din 11 Decembrie 2018 privind promovarea utilizării și consumul surselor de energie regenerabilă, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC. Aceste modificări au introdus concepte și elemente noi menite să impulsioneze dezvoltarea surselor regenerabile de la producere până la consum, incluzând, fără a se limita la: - cerințe mai clare privind modul de stabilire a țintelor în domeniul regenerabil pentru orizontul 2030 și ulterior; - introducerea posibilității aplicării transferurilor statistice de energie din surse regenerabile cu alte state membre ale Comunității Energetice ori state membre UE;

- favorizarea apariției unei piețe naționale a garanțiilor de origine cu posibilitatea integrării acesteia în sistemul regional al Comunității Energetice și, ulterior, în sistemul UE;
- promovarea energiei regenerabile în sectoarele încălzire și răcire, și transporturi;
- promovarea conceptelor de prosumator și de comunitate de energie regenerabilă;
- trecerea de la mecanismul de contorizare netă la cel de facturare netă;
- principii de funcționare a mecanismului plăților obligatorii pentru energia electrică produsă din surse regenerabile;
- completări ce țin de procesul de organizare a licitațiilor privind oferirea statutului de producător eligibil mare, inclusiv detalii suplimentare privind drepturile și obligațiilor ale producătorilor eligibili;

Totodată, ulterior transpunerii în legislația națională a Republicii Moldova a Directivei (UE) 2018/2001 privind promovarea utilizării și consumul surselor de energie regenerabilă, statele membre UE au decis modificarea acesteia pentru a asigura că nivelul de integrare a surselor regenerabile să fie accelerate, pentru a corespunde unei traiectorii care să asigure atingerea obiectivului de neutralitate climatică la nivelul UE în anul 2050.

Pornind de la prevederile noilor pachete legislative ale UE (Pactul Verde European, Fit for 55 și REPowerEU), prin aprobarea Directivei (UE) 2023/2413 au fost operate un șir de modificări ai Directivei (UE) 2018/2001 care au vizat o creștere mai accelerată a surselor regenerabile, inclusiv în scopul creșterii securității energetice a UE per ansamblu, prin reducerea importului de combustibili fosili, în special a celor din Federația Rusă, urmare a invaziei acesteia în Ucraina.

Printre cele mai importante modificări incluse în noul pachet legislative pot fi evidențiate:

- creșterea cotei minime a energiei regenerabile din consumul final brut de energie al UE de la 32% la 42,5%;
- dezvoltarea cadrului de reglementare pentru tipuri noi de tehnologii (stocare, biocarburanți);
- cerințe specifice pentru procedurile de autorizare pentru proiectele de producere a energiei din surse regenerabile;
- cerințe mai stricte privind energia regenerabilă în sectorul clădiri, transport și industrie;
- revizuire cerințelor privind criteriile de sustenabilitate a biocombustibililor.

Un aspect important al Directiva (UE) 2023/2413 este revizuirea substanțială a cadrul de autorizare și implementare a proiectelor de energie regenerabilă, stabilit inițial în temeiul Directivei (UE) 2018/2001 (RED II). Noile prevederi (în principal cele care modifică articolele 15-17) restructurează întregul proces de autorizare a proiectelor, cu obiectivul de a face dezvoltarea proiectelor semnificativ mai rapidă, mai previzibilă și mai bine aliniată la obiectivele consolidate ale Uniunii Europene în materie de climă și energie. Această revizuire reflectă, de asemenea, imperativele politice și strategice mai ample integrate în Pactul verde european și Planul REPowerEU.

În cadrul dosarului de însoțire a Directivei (UE) 2023/2413 (RED III) Comisia UE a identificat procesul de autorizare a proiectelor regenerabile drept un „blocaj important”, care riscă să facă imposibilă atingerea obiectivelor climatice și energetice pentru 2030. În urma invaziei Ucrainei de către Rusia, accelerarea eliberării autorizațiilor a devenit și mai crucială, deoarece strategia de securitate energetică a UE a impus o reducere rapidă a dependenței de combustibilii fosili. În acest context, RED III introduce un pachet cuprinzător de măsuri pentru a scurta, simplifica și coordona procedurile de autorizare și pentru a oferi claritate juridică în ceea ce privește prioritizarea domeniului energiei regenerabile cu normele de protecție a mediului.

Noile prevederi organizează procesul de autorizare în jurul a trei piloni structurali: (i) cartografiere a potențialului energetic și introducerea zonelor de accelerare a energiei regenerabile; (ii) un cadru legal reformat, limitat în timp, pentru acordarea autorizațiilor; și (iii) măsuri juridice și administrative consolidate, inclusiv prezumția de interes public superior pentru proiectele de energie regenerabilă.

Constatând că problemele invocate de UE la aprobarea Directivei (UE) 2023/2413 sunt relevante și pentru Părțile Contractante ale Tratatului Comunității Energetice, prin Recomandarea 2024/1/MC-EnC Consiliul Ministerial al Comunității Energetice a decis să recomande Părților Contractante să includă și să pună în aplicare dispozițiile relevante ale celor mai recente directive adoptate de Uniunea Europeană (în cazul surselor regenerabile - Articolele 15b, 15c, 15d, 15e, 16, 16a, 16b, 16c, 16d și 16e din versiunea revizuită a Directivei UE 2018/2001). În viziunea Consiliului Ministerial al Comunității Energetice, implementarea acestor prevederi ajuta Părțile Contractante să își valorifice potențialul regenerabil și să accelereze implementarea rapidă a proiectelor de energie regenerabilă, în conformitate cu standarde de mediu înalte.

Impactul procesului de autorizare asupra vitezei de dezvoltare a proiectelor regenerabile, inclusiv potențialul ca acesta să influențeze negativ probabilitatea atingerii obiectivelor ce țin de producerea energiei din surse regenerabile, de decarbonizare și de mediu, a fost recunoscut și direct de către Guvernul Republicii Moldova, care prin măsura 24 din Pilonul 6:Energie din *Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027*, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 260/2025, și-a asumat simplificarea procedurilor de autorizare și înființarea ghișeului unic în domeniul energiei regenerabile, cu un rol mai degrabă de suport informativ pentru dezvoltatorii de proiecte regenerabile.

Prin intervenția propusă se urmărește armonizarea cadrului legal național în domeniul promovării utilizării energiei din surse regenerabile în partea ce privește procedurile administrative de autorizare a proiectelor regenerabile, și mai exact, transpunerea prevederilor articolelor 15 – 17 din Directiva (UE) 2018/2001 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, în redacția aprobată prin Directiva (UE) 2023/2413, urmărind astfel implementarea recomandărilor Consiliului Ministerial al Comunității Energetice și îndeplinirea măsurilor agreate cu Uniunea Europeană în cadrul Agendei de reforme pentru anii 2025-2027.

Actualizarea cadrului legal ar permite impulsionarea investițiilor în proiectele regenerabile și accelerarea tranziției energetice către un sector energetic durabil, fără emisii și cu mai multe oportunități oferite consumatorilor finali și investitorilor interesați să dezvolte proiecte regenerabile.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Economia Republicii Moldova s-a confruntat în ultimii ani cu numeroase provocări și crize energetice, devenind clară nevoia urgentă de a diversifica sursele de energie și moderniza infrastructura. Dependența puternică de energia de import expune țara la prețuri volatile și incertitudini privind aprovizionarea, solicitând investiții strategice în surse regenerabile, extinderea rețelelor și eficiența energetică. Prin prioritizarea reformelor ce vizează securitatea energetică și atragerea de investiții străine, asigurând concomitent o mai bună aliniere la standardele UE, Republica Moldova poate să-și reducă semnificativ și vulnerabilitățile economice. Aceste eforturi nu numai vor stabiliza economia țării, dar vor contribui și la o dezvoltare durabilă și prosperitate pe termen lung.

Pentru a crea un sector energetic competitiv și durabil, care să fie integrat în infrastructura și piețele energetice europene și care ar oferi suficientă securitate energetică consumatorilor, care necesită acces continuu la resurse energetice la prețuri accesibile, Republica Moldova trebuie să continue și chiar să accelereze dezvoltarea domeniului energetic. Consolidarea rezilienței sistemului energetic din Republica Moldova este esențială pentru accelerarea creșterii economice pe termen lung. Se presupune că investițiile în infrastructura energetică vor îmbunătăți fiabilitatea rețelelor, vor spori comerțul transfrontalier cu energie electrică și vor asigura o aprovizionare neîntreruptă cu resurse energetice.

Pentru a îndeplini aceste obiective, Republica Moldova s-a angajat să își alinieze politicile, cât mai mult posibil, la obiectivele generale ale politicii UE în domeniul energiei și al climei, astfel cum sunt definite de pachetele legislative recente ale UE (Pactul verde, Fit for 55, REPowerEU), Acordul de la Paris, precum și angajamentele ce rezidă din statutul de parte contractantă (PC) la Tratatul de constituire a Comunității Energetice (TCE).

Conform documentelor de politici publice care guvernează sectorul energetic al Republicii Moldova Guvernul Republicii Moldova intenționează crearea și dezvoltarea unui sector energetic competitiv și durabil din punctul de vedere al mediului, integrat în infrastructura europeană și pe piețele energetice, care să asigure un nivel adecvat de securitate energetică a țării, în care consumatorii să aibă acces la energie de calitate în condiții echitabile, transparente și nediscriminatorii, la prețuri accesibile, cu accent pe decarbonizare.

Prin *Planul Național Integrat privind Energia și Clima* (în continuare PNIEC), aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 86/2025, Guvernul și-a asumat pentru anul 2030 atingerea unui obiectiv de cel puțin 27% din consumul final de energie să fie acoperit din surse regenerabile, și menținerea consumului intern brut de energie sub nivelul de 3.000 ktep, contribuind astfel la o reducere a gazelor cu efect de seră (GES) cu 68,6% față de nivelul anului 1990.

Totodată, conform *proiectului Strategiei energetice a Republicii Moldova până în anul 2050* gradul de ambițiozitate ce ține de creșterea securității aprovizionării cu energie, nivelul de electrificare a consumului de energie și gradul de penetrare a tehnologiilor regenerabile atât la nivelul de producere a energiei cât și în toate sectoarele de consum, urmează să crească exponențial pentru a asigura sustenabilitatea sectorului energetic, împreună cu un nivel de concurență suficient pentru susținerea creșterii economice și dezvoltării țării.

Pe lângă impactul pozitiv al dezvoltării surselor regenerabile asupra securității energetice și asupra mediului concurențial în domeniul energetic, creșterea producerii din surse regenerabile este absolut necesară pentru decarbonizarea sectorului energetic și pentru contribuirea la atingerea obiectivului de neutralitate climatică în 2050, stabilit prin prevederile *Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice*.

Consolidarea securității energetice prin reducerea dependenței de importurile de energie, diversificarea furnizorilor de energie și a rutelor de aprovizionare, precum și îmbunătățirea măsurilor de eficiență energetică nu sunt doar un obiectiv pe termen lung, ci un pilon esențial în evoluția curentă.

Continuarea cooperării actuale referitoare la aspecte legate de energie pe baza principiilor de parteneriat, interes reciproc, transparență și previzibilitate cu scopul asigurării eficienței energetice, integrarea piețelor și convergența în materie de reglementare în sectorul energetic, ținând cont de necesitatea de a asigura competitivitatea și accesul la o energie sigură, durabilă din punct de vedere ecologic și la prețuri accesibile, inclusiv prin dispozițiile Tratatului de instituire a

Comunității Energetice, este și unul din obiectivele Acordului de Asociere dintre UE și Republica Moldova, care a intrat în vigoare deplină la 1 iulie 2016.

Importanța rolului sectorului energetic este evidențiat și în *Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027*, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 260/2025 (în continuare Agenda de reforme), în care sunt evidențiate problemele curente cu care se confruntă sectorul energetic și impactul acestor probleme asupra ritmului de dezvoltare economică a țării, precum și acțiunile specifice ce urmează a fi implementate pentru soluționarea problemelor evidențiate.

Republica Moldova rămâne puternic dependentă de importurile de combustibili fosili, ceea ce o face susceptibilă la șocurile externe determinate de volatilitatea prețurilor și la perturbările în aprovizionarea cu energie. Până nu demult, aproape tot volumul de gaze naturale și o parte semnificativă a energiei electrice proveneau de la furnizori controlați de Federația Rusă. Această dependență a expus țara unor riscuri geopolitice, rezultând în costuri energetice mari.

După criza energetică din 2021, Moldova și-a diversificat cu succes aprovizionarea cu gaze. Începând cu luna ianuarie 2025, și consumul de energie electrică a început a fi acoperit fără aportul centralei termice de la Cuciurgani, însă riscurile asupra securității aprovizionării cu energie electrică persistă din cauza că schimburile de energie electrică cu România sunt încă limitate din cauza capacității transfrontaliere reduse. Această situație va fi ameliorată odată cu finalizarea proiectului liniei electrice 400 kV Vulcănești – Chișinău, însă dezvoltarea în continuare a proiectelor de interconexiune cu România este primordială pentru securitatea energetică și pentru continuarea creșterii capacităților locale de producere a energiei.

Oportunitățile introduse Legea nr. 10/2016 au impulsionat dezvoltarea proiectelor regenerabile la scară națională. Este de remarcat faptul că, în ultimii cinci ani, s-a înregistrat o creștere de 11,6 ori a capacităților instalate, ceea ce corespunde unei creșteri de 820,13 MW față de finele anului 2020, când erau instalate capacități totale de 77,37 MW.

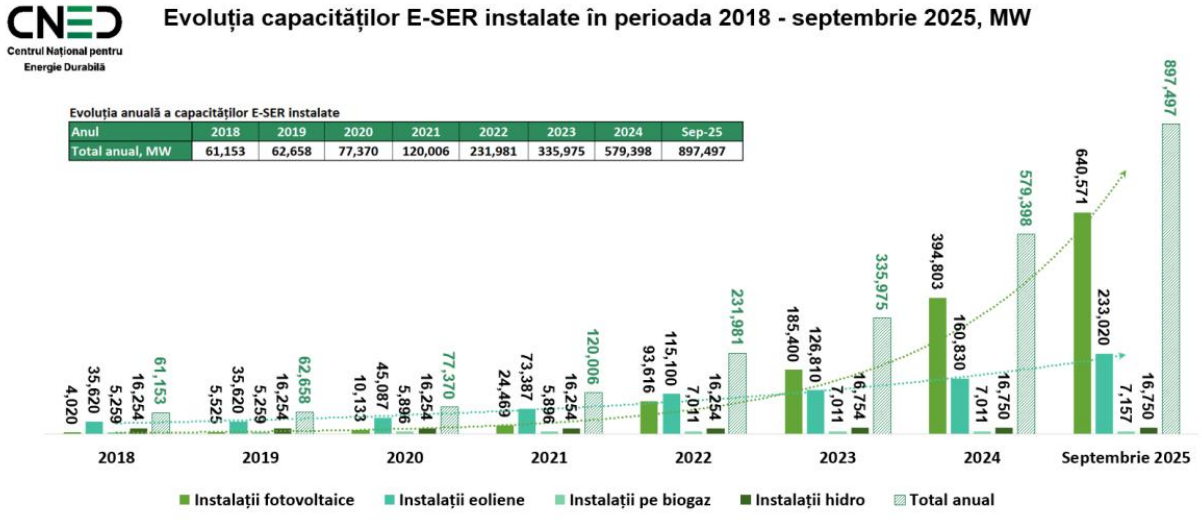

Figura 1 -Evoluția capacităților de producere a energiei electrice din surse regenerabile, MW (sursa: CNED)

Progresul este esențial nu doar la nivelul de producere a energiei electrice, ci și în cazul mecanismelor de sprijin destinate autoconsumului de energie și prosumatorilor. Astfel, conform datelor publicate de către Centrul Național pentru Energie Durabilă (CNED) la sfârșitul lunii

septembrie 2025 au fost înregistrate 59,66 MW capacități instalate de sisteme fotovoltaice în baza mecanismului facturare netă, suplimentar la cei peste 115 MW instalați anterior în cadrul mecanismului de contorizare netă.

Chiar și în contextul creșterii exponențiale a capacităților instalate începând cu anul 2020, energia eoliană și solară încă dețin o cotă relativ mică din consumul intern brut de energie, insuficientă pentru a îndeplini ținta stabilită de guvern de 27% de energie din surse regenerabile din consumul intern brut către anul 2030 și cea de 31,2% din consumul final de energie electrică. De asemenea, cota de energie electrică produsă din surse regenerabile în Republica Moldova este relativ mică dacă e să comparăm acest indicator cu țările similare din regiunea Europei Centrale și de Est (vezi fig. 2).

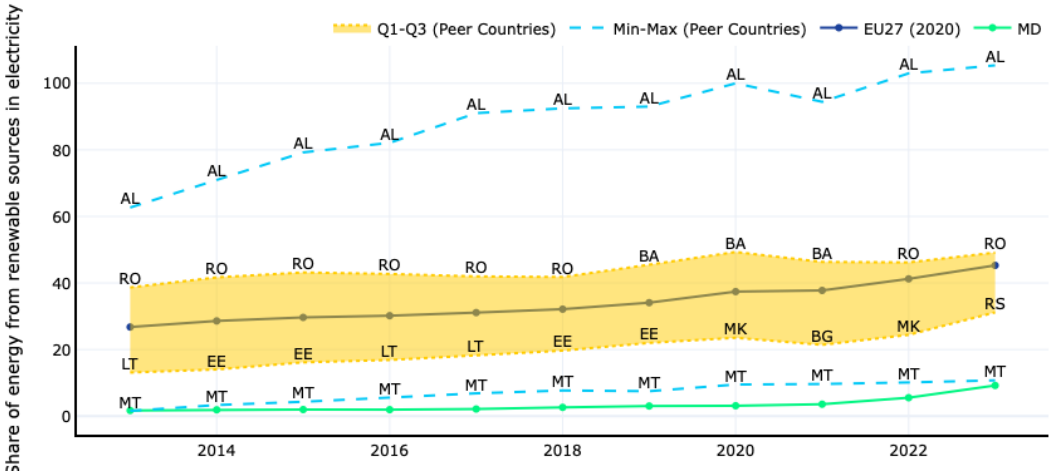

Figura 2 -Ponderea energiei din surse regenerabile în mixul de energie electrică al Republicii Moldova versus țările cu caracteristici similare (%) – sursa: Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027.

Prin urmare, pentru a atinge obiectivele ce țin de reducerea dependenței de importul combustibililor fosili, creșterea securității energetice, decarbonizarea și dezvoltarea sustenabilă a sectorului energetic, este necesară creșterea numărului și vitezei de dezvoltare a proiectelor regenerabile.

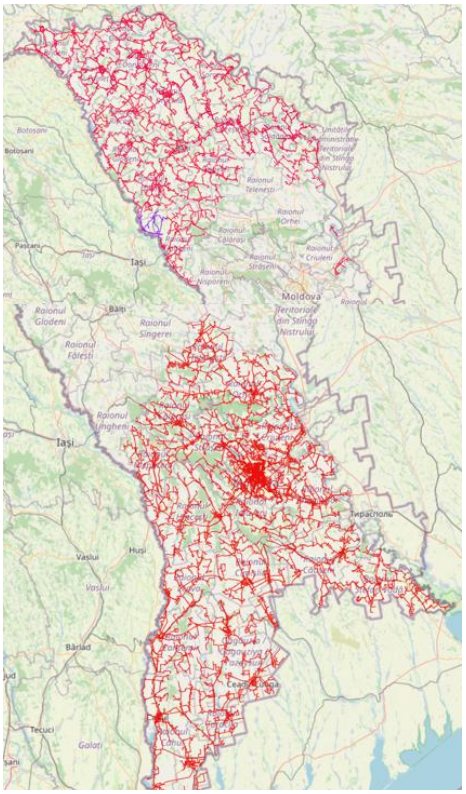

Figura 3 – Disponibilitatea rețelelor electrice de a racorda noi capacități de generare a energiei electrice

În acest context este de remarcat interesul mediului de afaceri și a consumatorilor finali în dezvoltarea centralelor electrice regenerabile, atât pentru comercializarea energiei electrice produse, cât și pentru acoperirea consumului propriu de energie.

Conform datelor publicate de către operatorul sistemului de transport (OST) Î.S. Moldelectrica și de către operatorii sistemelor de distribuție (OSD) S.A. Premier Energy Distribution și S.A. RED Nord, capacitățile solicitate pentru racordarea la rețele electrice a centralelor electrice depășesc capacitate de transport și de distribuție a rețelelor electrice, după cum se poate vede în Figura 3, unde cu culoare roșie sunt marcate rețelele pentru care capacitatea este deja blocată prin avize de racordare eliberate anterior.

Informațiile publicate de către OST și de către Premier Energy Distribution indică cei doi operatori au peste 2 300 de avize de racordare valabile, eliberate pentru racordarea surselor de producere a energiei electrice, din care 2 277 sunt eliberate de către operatorul sistemului de distribuție, majoritatea (2 187) fiind pentru instalații cu capacitatea instalată mai mică de 200 kW, cel mai probabil fiind în mare parte destinate proiectelor inițiate de prosumatori sau autoconsumul de energie electrică.

Chiar dacă majoritatea avizelor eliberate de Premier Energy Distribution sunt pentru proiecte destinate autoconsumului, peste 80% din capacitatea totală de 343,2 MW eliberată de OSD pentru racordarea surselor de energie regenerabilă este destinată proiectelor mari de producere a energiei electrice (mai mari de 200 kW).

Informațiile publicate de OST indică o structură diferită a distribuției capacităților eliberate prin avizele de racordare. Astfel din totalul de 1 389 MW de capacitate de transport atribuită prin avize de racordare, cea mai mare parte – 784 MW, este destinată proiectelor eoliene, urmată de proiecte care preconizează utilizarea a cel puțin două tipuri de tehnologii (eoliană, solară, stocare, cogenerare) cu o capacitate sumară eliberată de circa 342,65 MW, pe când capacitatea de transport rezervată pentru proiectele solare este de -196 MW.

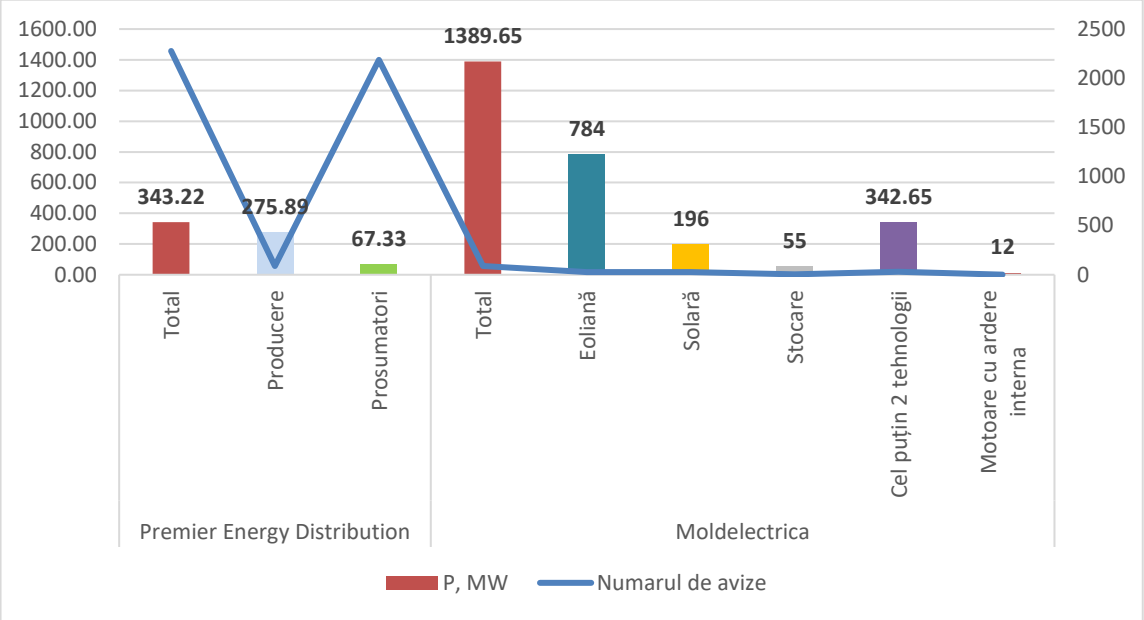

Figura 4 -Distribuția capacităților rezervate și avizelor de racordare eliberate de către IS Moldelectrica și Premier Energy Distribution (sursa: paginile web oficiale ale OST și OSD, conform informației la data de 21.11.2025)

Dacă e să comparăm atât numărul de avize de racordare eliberate și capacitățile acestora cu numărul proiectelor realizate, se constată că rata de finalizare a proiectelor este destul de înaltă în cazul proiectelor cu capacități instalate mici, destinate prosumatorilor/autoconsumului, însă scade din ce în ce mai mult odată cu creșterea puterii instalate a centralei electrice, iar în cazul proiectelor de mari, rata de finalizare a acestora fiind foarte mică.

Acest fapt se explică prin mai mulți factori cum ar fi lipsa momentană a pieței organizate de energie electrică (urmează a fi lansate de OPEM în perioada imediat următoare), dorința investitorilor de a-și asigura accesul la scheme de sprijin oferite de stat pentru a iniția etapa de construcție a proiectului, precum și procedurile de obținere a aprobărilor și actelor permisive necesare dezvoltării unui proiect de generare a energiei din surse regenerabile.

În contextul necesității accelerării vitezei de dezvoltare surselor de energie regenerabile pentru atingerea obiectivelor de securitate energetică, decarbonizare și de creștere a concurenței în sectorul energetic în scopul asigurării unor prețuri corecte și accesibile pentru consumatorii finali, stabilite prin documentele de politici publice cum ar fi PNIEC, Programul de dezvoltare cu emisii reduse al Republicii Moldova până în anul 2030, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 659/2023, sau proiectul Strategiei energetice a Republicii Moldova până în anul 2050, similar constatărilor Comisiei Europene expuse în documentația de însoțire a Directivei (UE) 2023/2413, și în cazul Republicii Moldova procesul de autorizare și de obținere a avizelor și actelor permisive necesare pentru dezvoltare a proiectelor regenerabile de anvergură devine din ce în ce mai mult un factor de risc, care poate afecta negativ atât numărul proiectelor finalizate, cât și viteza de dezvoltare a acestora.

Un subiect continuu discutat între autorități și mediul de afaceri, autorizarea activității de întreprinzător, inclusiv în cazul producerii energiei din surse regenerabile, numărul de acte permisive și condițiile de eliberare a acestora au fost subiectul multiplelor intervenții legislative menite să armonizeze și să simplifice sarcina administrativă asupra businessului, pe de o parte, și să asigure că interesul statului, cetățenilor, bunurilor, etc. este luat în considerare.

`

Ținând cont de situația națională actuală privind autorizarea dezvoltării centralelor ce produc energie din surse regenerabile putem evidenția următoarele probleme:

1) *Proceduri de autorizare complexe care cresc riscurile de reglementare și financiare asupra persoanelor ce doresc să dezvolte centrale ce produc energie din surse regenerabile.*

Unele dintre cele mai frecvente probleme cu care se confruntă dezvoltatorii de proiecte în domeniul energiei din surse regenerabile se referă la procedurile administrative, complexe și îndelungate, de acordare a autorizațiilor și de conectare la rețea, stabilite la nivel național sau regional și la lipsa de personal suficient și de cunoștințe tehnice de specialitate care să permită autorităților să evalueze impactul proiectelor propuse.

Procedurile administrative îndelungate de acordare a autorizațiilor reprezintă un obstacol important în calea investițiilor în proiecte privind energia din surse regenerabile și în infrastructura conexă, cu o tendință de creștere a riscurilor de reglementare asociate dezvoltării unui proiect dacă nu se intervine la nivel legislativ. Riscurile asociate acestui obstacol includ complexitatea normelor aplicabile privind selectarea amplasamentelor și privind autorizațiile administrative pentru astfel de proiecte, complexitatea și durata evaluării impactului asupra mediului ale unor astfel de proiecte și ale rețelelor de infrastructură conexe, problemele legate de racordarea la rețea, constrângerile privind adaptarea specificațiilor tehnologice în timpul procedurii de acordare a autorizațiilor și problemele de personal ale autorităților responsabile de acordarea autorizațiilor sau ale operatorilor de sistem. Pentru a accelera ritmul implementării unor astfel de proiecte, este necesar să se adopte norme care să simplifice și, gradual, să scurteze procedurile de acordare a autorizațiilor, luându-se în considerare acceptarea la scară largă de către public a implementării energiei din surse regenerabile.

Conform informațiilor documentate în *Agenda de reforme aferentă Planului de creştere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027,* cadrul de reglementare este marcat de un număr mare de acte permisive și aprobări, multe dintre care n-au fost revizuite sau reevaluate timp de mai mult de un deceniu. Actualmente, 139 de acte permisive cad sub incidența *Legii nr. 160/2011 privind reglementarea activității de întreprinzător* , în timp ce alte 57 există în afara acestui cadru în calitate de așa-zisele autorizații ascunse. Cele din urmă creează inconsecvente semnificative de reglementare, frecvent rezultând în birocrație excesivă, costuri mari de conformitate și incertitudine juridică pentru mediul de afaceri. Lipsa unui sistem standard și transparent de management al autorizațiilor restricționează previzibilitatea mediului de afaceri și descurajează investițiile, în special, din partea firmelor străină care solicită condiții clare și stabile de reglementare. Pentru a facilitat cadrul de reglementare pentru mediul de afaceri Guvern prin Agenda de reforme s-a obligat să simplifice și să uniformizeze abordarea privind actele permisive, urmând să elimine cel puțin 20 de acte permisive și să revizuie cel puțin 80 în conformitate cu principii îmbunătățite de reglementare și cu normele UE.

Producerea energie din surse regenerabile este și ea un domeniu complex, autorizarea acestor tip de proiecte necesitând obținerea unui set amplu de acte permisive, decizii și hotărâri, reglementat prin multiple acte normative și de reglementare, cum ar fi:

1) Antreprenoriat și interes public:
    a. Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizarea activității de întreprinzător;
    b. Legea nr. 174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului
    c. Codul administrativ nr. 116/2018;

`

d. Legea nr. 488/1999 exproprierii pentru cauză de utilitate publică.

2) Construcții și utilizare a terenurilor:
   a. Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023
   b. Codul funciar nr. 22/2024
   c. Legea nr. 218/2010 privind protejarea patrimoniului arheologic
   d. Legea nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor
3) Mediu:
   a. Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului
   b. Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu
   c. Legea nr. 94/2007 privind rețeaua ecologică
   d. Legea apelor nr. 272/2011
   e. Legea nr. 1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat
   f. etc.
4) Energetică:
   a. Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică
   b. Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică (și alte legi sectoriale)
   c. Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile
   d. Regulamentul privind construcția/reconstrucția centralelor electrice (HG 517/2024)
   e. Regulamentul de admitere în exploatare a instalațiilor electrice, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 475/2021;
   f. etc.

Efortul constant al autorităților în simplificarea procedurilor administrative a adus un aport important în cartografierea actelor permisive și autorizațiilor necesare pentru dezvoltarea unei afaceri, iar procesul de digitalizare a actelor permisive și crearea ghișeelor unice a adus un aport important pentru creșterea transparenței procesului de autorizare, respectarea termenelor și eliminarea potențialelor abuzuri în proces.

Soluțiile electronice dezvoltate de către Guvern, cum ar fi Sistemul informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permisive, gestionat de Agenția de Guvernare Electronică, Ghișeul unic pentru gestionarea actelor permisive emise de instituțiile publice din Republica Moldova (actpermisiv.gov.md), Portalul Serviciilor Publice (servicii.gov.md) sau Ghișeul unic al Agenției de Mediu pentru solicitarea și eliberarea actelor permisive de mediu, și-au demonstrat utilitatea pentru mediul de afaceri, salvând timp și resurse pentru aceștia.

Totuși, trebuie menționat faptul că în cazul proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile procesul de autorizare depășește cadrul legislativ aferent actelor permisive, fiind necesare un șir întreg de decizii, hotărâri și avize suplimentar obținerii actelor permisive stabilite în anexele Legii nr. 160/2011 privind reglementarea activității de întreprinzător.

În cazul dezvoltatorului unui proiect de producere a energiei din surse regenerabile, acesta trebuie sa se asigure că destinația terenul preconizat și modul de folosință a acestuia permit dezvoltarea centralei ce va produce din surse regenerabile respectă destinația. De asemenea, dezvoltatorul trebuie să asigure că proiectul său respectă documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului. Condiționalitățile menționate aici sunt și mai greu de urmărit în cazul unor proiecte mari, cum ar fi cele eoliene, care pot fi dezvoltate pe multiple loturi de teren, amplasate pe teritoriul mai multor autorități publice locale.

Suplimentar, pe lângă actele permisive în domeniul construcțiilor și a celor de mediu, dezvoltatorul trebuie să asigure aprobarea sau obținerea unor decizii care nu sunt clasificate drept acte permisive în sensul Legii nr. 160/2011, cum ar fi, fără a se limita la:

- avizul de racordare la rețea eliberat de către operatorul de sistem;
- actul de corespundere emis de organul supravegherii energetice de stat în conformitate cu prevederilor Legii nr. 164/2025 cu privire la energia electrică;
- hotărârea de guvern privind autorizarea centralei electrice cu puterea instalată mai mare de 20 MW;
- decizia privind aprobarea investiției, emisă de către Consiliul pentru Examinarea Investițiilor de Importanță pentru Securitatea Statului (conform Legii nr. 174/2021)
- în cazul centralelor eoliene - avize de la Autoritatea Aeronautică Civilă, ANRCETI (anterior Serviciul Național de management al frecvențelor radio), Ministerul Apărării, etc. privind amplasarea turbinelor eoliene.

2) *Lipsa unei coordonări clare a diferitor proceduri de obținere a actelor permisive.*

O analiză exhaustivă a procedurilor de autorizare a proiectelor de producere a energiei electrice din surse regenerabile a fost realizată în anul 2024 în cadrul unui proiect de asistență tehnică, implementat cu suportul USAID[1]. Raportul menționat scoate în evidență atât complexitate procesului de obținere a tuturor autorizațiilor necesare pentru dezvoltarea unui proiect de producere a energiei regenerabile în Republica Moldova, cât și lipsa unor elemente care să sincronizeze diferite proceduri, sau să asigure o coerențe între procesul de emitere a actelor permisive în diferite domenii (energie, mediu, construcții).

Dincolo de așa zisele autorizații ascunse, gradul de coordonare și armonizare a proceselor de eliberare a actelor permisive încă lasă de dorit, ceea ce creează incertitudini pentru solicitant privind secvența necesară de parcurs pentru obținerea unuia sau altui act permisiv. Cu excepția clauzelor din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 privind necesitatea deținerii acordului de mediu și a altor avize menționate în Certificatul de urbanism pentru proiectare pentru solicitarea autorizației pentru construcție, sau a cerinței privind obținerea acordului de mediu pentru inițierea procesului de elaborare a hotărârii de guvern privind autorizarea construcției centralei electrice, procedurile administrative de examinare a solicitărilor privind emiterea actelor permisive nu oferă informații relevante dezvoltatorului, care să indice dacă pachetul de documente pregătit pentru inițierea construcției centralei ce produce energie din surse regenerabile este deplin sau nu.

De asemenea, de multe ori termenele de valabilitate a actelor permisive și a actelor necesare nu sunt coroborate, existând probabilitatea expirării unui act, până la obținerea unui act permisiv succesiv. Spre exemplu, avizele de racordare eliberate de operatorii de sistem au valabilitate de 24 de luni, în condițiile în care pregătirea raportului privind evaluarea impactul de mediu poate depăși acest termen. în lipsa acordului de mediu dezvoltatorul este în imposibilitatea de a solicita autorizația de construcție, aceasta fiind la rândul ei o condiționalitate pentru a prelungi valabilitatea avizului de racordare la rețelele electrice.

O simplificare a procedurilor administrative de acordare a actelor permisive pentru centralele producătoare de energie din surse regenerabile într-un mod coordonat și armonizat sunt necesare

[1] Analysis of Legal and Regulatory Permitting Process for Renewable Energy In Moldova: Deliverables 1 and 2: Legal and Regulatory Review, Map of Permitting Procedures, and Evaluation of Timeline for licensing and Permitting, 20 December 2024, USAID MESA

pentru a se asigura că Republica Moldova își atinge obiectivele ambițioase în materie de climă și energie pentru 2030 și obiectivul neutralității climatice până în 2050. O astfel de abordare ar impulsiona investițiile inclusiv pentru centralele producătoare de energie care combină diferite surse regenerabile de energie, pompele de căldură, stocarea energiei în același amplasament, inclusiv instalațiile de producere a energiei electrice și termice, precum și infrastructura necesară pentru conectarea unor astfel de centrale, pompe de căldură și instalații de stocare la rețea, pentru integrarea energiei din surse regenerabile în rețelele de încălzire și răcire.

3) *Lipsa unor prevederi care să indice care sunt actele permise necesare în cazul reconstrucției unei centrale ce produce energie din surse regenerabile.*

Pe lângă instalarea de noi centrale producătoare de energie din surse regenerabile, reconstrucția centralelor existente producătoare de energie din surse regenerabile are un potențial semnificativ de a contribui la realizarea obiectivelor privind energia din surse regenerabile. Întrucât centralele existente producătoare de energie din surse regenerabile au fost instalate, în cele mai multe cazuri, pe amplasamente cu un potențial semnificativ al surselor regenerabile de energie, reconstrucția poate asigura continuarea utilizării amplasamentelor respective, reducând în același timp necesitatea de a desemna noi amplasamente pentru proiecte în domeniul energiei din surse regenerabile. Reconstrucția proiectelor în domeniul energiei din surse regenerabile implică modificarea sau extinderea proiectelor existente.

Reconstrucția centralelor ce produc din surse regenerabile include beneficii suplimentare, cum ar fi racordarea existentă la rețea, un grad probabil mai ridicat de acceptare de către public și de cunoaștere a impactului asupra mediului. Atunci când se reconstruiește sau modernizează o instalație solară, se pot obține creșteri ale eficienței și capacității fără a mări spațiul ocupat. Prin urmare, instalația modernizată nu are un impact diferit asupra mediului decât instalația inițială, atât timp cât spațiul utilizat nu este mărit în acest proces, iar măsurile de atenuare a impactului asupra mediului impuse inițial continuă să fie respectate.

Pentru a promova și a accelera în continuare reconstrucția centralelor existente producătoare de energie din surse regenerabile, ar trebui validată o procedură simplificată de acordare a autorizațiilor pentru conectarea la rețea în cazurile în care reconstrucția are ca rezultat o creștere limitată a capacității totale în raport cu proiectul inițial. Procedura de acordare a autorizațiilor, inclusiv evaluările de mediu și examinarea, pentru reconstrucția proiectelor privind energia din surse regenerabile ar trebui să se limiteze la impactul potențial care rezultă din modificare sau extindere, în comparație cu proiectul inițial.

4) *Impactul negativ al procesului de autorizare asupra proiectele destinate autoconsumului, ce urmează a fi integrate în clădiri.*

Instalarea echipamentelor de energie solară și a stocării aferente a energiei în același amplasament, precum și racordarea unor astfel de echipamente și stocări la rețea, în structuri artificiale existente sau viitoare create în alte scopuri decât producția de energie solară sau stocarea energiei, cu excepția suprafețelor artificiale de apă, cum ar fi acoperișurile, zonele de parcare, drumurile și căile ferate, nu ridică, de regulă, probleme legate de utilizarea combinată a spațiului sau privind impactul asupra mediului. Prin urmare, ar trebui să existe posibilitatea ca aceste instalații să beneficieze de proceduri mai simple de acordare a autorizațiilor.

Instalațiile destinate autoconsumului de energie, inclusiv cele pentru autoconsumatorii colectivi, cum ar fi comunitățile energetice, contribuie, de asemenea, la reducerea cererii globale de combustibili fosili, la creșterea rezilienței sistemului energetic și la realizarea obiectivelor privind energia din surse regenerabile. Instalarea echipamentelor de energie solară cu o capacitate de producere de energie electrică mică, inclusiv a instalațiilor autoconsumatorilor de energie din surse regenerabile, nu este susceptibilă să aibă efecte negative semnificative asupra mediului sau a rețelei și nu ridică probleme de siguranță. În plus, instalațiile mici nu necesită, în general, creșterea capacității instalației de racordare la rețea, utilizând capacitatea instalației de racordare existentă.

Având în vedere efectele pozitive imediate ale acestor instalații pentru consumatori și impactul limitat pe care acestea îl pot avea asupra mediului, este oportun ca, atunci când aceste instalații îndeplinesc condiția de a nu depăși capacitatea existentă a racordării la rețeaua de distribuție, să se simplifice și mai mult procesul de autorizare care li se aplică, pentru a promova și accelera dezvoltarea respectivelor instalații și pentru a face posibilă valorificarea beneficiilor acestora pe termen scurt, mediu și lung, și valorificarea potențialului de a contribui la creșterea securității și rezilienței sistemului energetic per ansamblu.

În mod similar, tehnologia pompelor de căldură este esențială pentru încălzire și răcire din energia ambientală, inclusiv din instalațiile de tratare a apelor reziduale, precum și din energia geotermică. Pompele de căldură permit, de asemenea, utilizarea căldurii și a răcorii reziduale. Dezvoltarea rapidă a pompelor de căldură care mobilizează surse regenerabile de energie insuficient utilizate, cum ar fi energia ambientală, energia geotermică și căldura reziduală din sectoarele industriale și terțiare, inclusiv din centrele de date, face posibilă înlocuirea cazanelor pe gaz natural și a altor cazane pe bază de combustibili fosili ineficiente cu o soluție de încălzire din surse regenerabile, sporind în același timp eficiența energetică. Această abordare poate genera o reducere a consumului de gaze naturale sau cărbune în furnizarea de căldură atât în sectorul industrial, cât și în cel al clădirilor. Pentru a accelera instalarea și utilizarea pompelor de căldură, este oportun ca astfel de instalații să poată beneficia de o procedură de acordare a autorizațiilor simplificată în cazul în care nu există probleme de siguranță, nu sunt necesare lucrări suplimentare pentru racordările la rețea și nu există o incompatibilitate tehnică a componentelor sistemului. Datorită unei instalări mai rapide și mai ușoare a pompelor de căldură, utilizarea sporită a energiei din surse regenerabile în sectorul clădiri, care reprezintă aproape jumătate din consumul de energie al țării, este destinată să contribuie la securitatea aprovizionării și să permită să se facă față unor situații mai dificile pe piața de resurse energetice.

Adițional, în prezent, cadrul normativ reglementează mecanismul de procurare a energiei electrice livrate în rețeaua de distribuție de către prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, stabilind că furnizorii serviciului universal și furnizorii de ultimă opțiune procură energia electrică respectivă la prețul mediu de închidere a pieței pentru ziua următoare din perioada de facturare, iar până la dezvoltarea unei piețe pentru ziua următoare suficient de lichide – la prețul mediu de procurare a energiei electrice pentru perioada de facturare de la toate sursele, cu excepția cantităților procurate de la furnizorul central de energie electrică. Analiza aplicării acestei prevederi relevă că mecanismul actual de stabilire a prețului nu reflectă în mod suficient valoarea reală de piață a energiei electrice produse și livrate în rețea de către prosumatori, ceea ce poate genera distorsiuni în aplicarea schemei de sprijin și incertitudini pentru participanții la piață. În aceste condiții, se constată necesitatea ajustării cadrului normativ în vederea stabilirii unui mecanism de determinare a prețului care să reflecte mai adecvat valoarea de piață a energiei electrice livrate de prosumatori și să asigure aplicarea eficientă și predictibilă a schemei de sprijin.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Directiva (UE) 2018/2001 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, în versiunea modificată prin Directiva (UE) 2023/2413, tinde să armonizeze și să simplifice procedurile administrative de acordare a actelor permisive pentru centralele producătoare de energie din surse regenerabile prin introducerea unor norme privind organizare a proceselor și de stabilire a duratei maxime pentru întreg procesul administrativ de autorizare a proiectelor în domeniul energiei din surse regenerabile, acoperind toate actele permisive și deciziile relevante pentru construcția, reconstrucția centralelor producătoare de energie din surse regenerabile, inclusiv pentru racordarea unor astfel de centrale la rețea.

Prin proiectul de modificare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și a actelor normative conexe se urmărește adaptarea cadrului național la noile exigențe europene în materie de dezvoltare a capacităților de producere a energiei din surse regenerabile, cu accent pe simplificarea și accelerarea procedurilor de autorizare. Intervenția legislativă propusă pornește de la constatarea că, deși Republica Moldova și-a creat deja un cadru de bază pentru promovarea energiei regenerabile, procesul de autorizare a proiectelor – în special a centralelor din surse regenerabile și a instalațiilor amplasate pe clădiri – rămâne fragmentat, greoi și insuficient adaptat structurii actuale a investițiilor. În plus, evoluțiile recente ale acquis-ului comunitar, în special modificările aduse Directivei (UE) 2018/2001 prin Directiva (UE) 2023/2413, pun un accent mult mai puternic pe viteza și predictibilitatea procedurilor de autorizare, pe integrarea infrastructurii energetice în planificarea teritorială și pe tratamentul diferențiat al proiectelor cu impact redus, cum sunt instalațiile fotovoltaice pe clădiri.

În acest context, proiectul de lege propune un ansamblu coerent de modificări care vizează, în primul rând, consolidarea cadrului general al Legii nr. 10/2016 și, în al doilea rând, ajustarea unor dispoziții din legislația de urbanism și construcții și a celor de mediu, astfel încât regimul de autorizare a centralelor ce produc energie din surse regenerabile să fie clar, previzibil și proporțional cu riscurile reale ale proiectelor. Obiectivul general urmărit prin aceste modificări este ca, până în anul 2030, durata medie a procedurilor de autorizare a proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile să fie redusă semnificativ față de situația actuală astfel încât să se încadreze în termenele maxime specificate în Directiva UE 2001/2018 consolidată, iar nivelul de incertitudine administrativă perceput de investitori să fie diminuat, reducând riscurile administrative pentru dezvoltarea proiectelor regenerabile, contribuind astfel la atingerea țintelor naționale de energie regenerabilă asumate prin documentele de planificare strategică. Mai specific, proiectul de modificare propune atingerea următoarelor obiective:

1. **Crearea precondițiilor pentru integrarea la scară largă a tehnologiilor regenerabile în clădiri**

Un prim obiectiv central al proiectului îl constituie crearea precondițiilor normative pentru integrarea la scară largă a tehnologiilor regenerabile în clădiri, în strânsă corelare cu măsurile de creștere a eficienței energetice. Sectorul clădiri reprezintă unul dintre cei mai mari consumatori de energie din Republica Moldova, atât prin consumul de energie termică pentru încălzire și răcire, cât și prin consumul de energie electrică. În condițiile angajamentelor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și de atingere a obiectivelor asumate prin PNIEC, devine evident că modernizarea fondului construit nu poate fi realizată doar prin măsuri pasive de eficiență energetică (anvelopare, ferestre performante, sisteme eficiente de iluminat), ci trebuie completată

cu integrarea activă a surselor regenerabile în clădiri – panouri fotovoltaice și solare termice, pompe de căldură, sisteme de stocare și soluții de autoconsum.

Modificările propuse urmăresc să conecteze, la nivel de principii și instrumente, Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile cu Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, astfel încât mesajul politicii publice să fie coerent: clădirile noi și cele supuse renovărilor majore trebuie concepute de la bun început ca suport pentru integrarea tehnologiilor regenerabile. În acest sens, proiectul introduce obligația ca, la elaborarea și revizuirea documentației de urbanism și de amenajare a teritoriului, autoritățile centrale și locale să includă dispoziții privind integrarea surselor regenerabile în clădiri, inclusiv pentru autoconsum și pentru necesitățile comunităților de energie, precum și utilizarea căldurii și răcorii reziduale. În același timp, prin documentele normative în construcții se promovează sistemele eficiente de alimentare centralizată și echipamentele de încălzire și răcire pe bază de surse regenerabile. Astfel, obiectivul nu se rezumă la a stimula în mod abstract energia regenerabilă, ci la a ancora, în mod explicit, principiile de integrare a acestor tehnologii în chiar structura normativă a proiectării, construirii și renovării clădirilor, transformând sectorul clădiri într-un vector principal al tranziției energetice.

2. **Dezvoltarea seturilor de date naționale spațiale privind resursele energetice și cartografierea potențialului tehnologiilor regenerabile**

Un al doilea obiectiv fundamental vizează dezvoltarea unei infrastructuri naționale de date spațiale privind resursele energetice, care să permită o cartografiere sistematică a potențialului tehnologiilor regenerabile. În lipsa unor seturi de date geospațiale coerente și actualizate, identificarea locațiilor potrivite pentru dezvoltarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile și pentru amplasarea infrastructurii aferente rămâne fragmentară, bazată pe studii izolate și pe informații incomplete. Proiectul de lege își propune să remedieze această situație prin instituirea, în sarcina Guvernului și a organului central de specialitate în domeniul energeticii, a obligației de a crea, opera și actualiza infrastructura națională de date spațiale privind resursele energetice, ca parte integrantă a infrastructurii naționale de date spațiale reglementate de Legea nr. 254/2016.

Această infrastructură va documenta, în format geospațial, potențialul de producere a energiei din surse regenerabile și zonele de suprafață terestră, subterană și apele interioare disponibile pentru dezvoltarea centralelor regenerabile și a infrastructurii de rețea și de stocare asociate. Datele vor fi culese și organizate pe baza celor mai bune surse disponibile – de la documentația de urbanism și amenajare a teritoriului, la studii de profil, instrumente geospațiale dezvoltate de instituții internaționale și date furnizate de operatorii de sistem. Informațiile astfel integrate vor fi puse la dispoziția utilizatorilor prin geoportalul infrastructurii naționale de date spațiale, cu metadate care să evidențieze nu doar potențialul energetic, ci și eventualele regimuri speciale de autorizare sau constrângeri (de mediu, de securitate națională, de protecție civilă). Obiectivul este ca, pe termen mediu, deciziile privind planificarea și autorizarea proiectelor regenerabile și a infrastructurii de rețea să fie fundamentate pe o hartă energetică națională coerentă, actualizată periodic și corelată cu țintele asumate prin PNIEC.

3. **Crearea ghișeului unic de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile**

Un al treilea obiectiv major al proiectului îl reprezintă instituirea unui ghișeu unic de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile, conceput ca platformă digitală integrată care reunește, într-un singur punct de acces, toate procesele și informațiile relevante pentru dezvoltarea unui proiect regenerabil. În prezent, dezvoltatorul unui proiect trebuie să interacționeze cu o multitudine

de autorități și instituții, fiecare cu propriile platforme, formulare și termene, ceea ce se traduce în costuri administrative ridicate și durate îndelungate de autorizare.

Prin noile prevederi, ghișeul unic devine nu doar un simplu portal de informare, ci un veritabil mecanism de coordonare a procedurilor administrative. El descrie în mod clar etapele de dezvoltare a unui proiect, actele permisive, deciziile și avizele necesare, succesiunea depunerii solicitărilor și documentele justificative ce trebuie anexate. Totodată, platforma funcționează ca punct unic de contact între solicitant și toate autoritățile implicate, fiind interconectată cu sistemul informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permisive și cu platformele informaționale ale autorităților și întreprinderilor energetice.

Un element important al obiectivului îl constituie dimensiunea de monitorizare și îmbunătățire continuă: ghișeul unic va permite urmărirea în timp real a stadiului fiecărei solicitări, identificarea etapelor unde se produc întârzieri sau blocaje și documentarea sistematică a lacunelor procedurale. Pe această bază, gestionarului ghișeului unic i se conferă rolul de a formula propuneri de perfecționare și simplificare a proceselor de autorizare, într-o logică similară ciclului Plan–Do–Check–Act utilizat în sistemele de management al calității. Astfel, obiectivul nu este doar digitalizarea procesului existent, ci transformarea ghișeului unic într-un instrument activ de guvernanță și optimizare a procedurilor.

4. **Stabilirea cerințelor pentru identificarea și desemnarea zonelor de accelerare a proiectelor regenerabile și pentru planurile de amplasare a infrastructurii de rețea și de stocare**

Un alt obiectiv strategic este crearea unui cadru clar de identificare și desemnare a zonelor de accelerare a proiectelor regenerabile, precum și a planurilor de amplasare a infrastructurii de rețea și de stocare necesare integrării energiei produse în aceste zone. Proiectul introduce, la nivelul Legii nr. 10/2016, definiția zonei de accelerare a proiectelor regenerabile și stabilește cerințe minime pentru identificarea zonelor geografice ce pot fi calificate astfel.

Logica urmărită este ca aceste zone să fie selectate în mod prioritar pe baza unor criterii care favorizează utilizarea terenurilor și infrastructurilor deja afectate sau mai puțin sensibile din punct de vedere al protecției mediului: terenuri degradate, terenuri destinate construcțiilor și amenajărilor, terenuri destinate transporturilor sau infrastructurii tehnico-edilitare, suprafețe ocupate de infrastructura agricolă sau industrială, precum și diferite elemente de infrastructură urbană (parcări, stații de epurare, spații tehnice). În paralel, pentru atât pentru zonele de accelerare, cât și pentru planurile de amplasare a infrastructurii de rețea și de stocare, legea impune excluderea explicită a unor categorii de teritorii în care dezvoltarea de proiecte regenerabile ar genera un impact de mediu inacceptabil sau incompatibil cu obiectivele de conservare.

Obiectivul merge însă dincolo de simpla delimitare a zonelor: pentru aceste zone și planuri se introduc cerințe clare privind realizarea evaluărilor strategice de mediu și a altor evaluări de impact relevante, precum și privind identificarea, încă din faza de planificare, a măsurilor de atenuare, minimizare, restaurare sau compensare ce trebuie aplicate la dezvoltarea proiectelor. În acest fel, proiectul urmărește să creeze un cadru în care accelerarea proiectelor regenerabile se face în paralel cu asigurarea unui nivel înalt de protecție a mediului, iar dezbaterile privind amplasamentul și măsurile de mediu sunt purtate, în principal, la nivel de plan și zonă, nu doar fragmentar, proiect cu proiect.

În același timp, proiectul consolidează rolul organului central de specialitate prin prevederi care îl mandatează să evalueze potențialul tehnico-economic al resurselor regenerabile, să propună Guvernului măsuri pentru accelerarea implementării proiectelor și să elaboreze, împreună cu alte

instituții, regulamentele și metodologiile necesare pentru monitorizarea consumului de energie din surse regenerabile în sectoarele încălzirii, răcirii și transporturilor. Această întărire de rol nu este una abstractă; ea este strâns legată de noile obligații de raportare și de monitorizare impuse de directiva europeană și creează premisele pentru o mai bună coordonare între planificarea strategică și deciziile individuale de autorizare.

5. **Stabilirea cerințelor specifice pentru autorizarea dezvoltării proiectelor regenerabile**

Un obiectiv esențial al proiectului de lege este stabilirea unor cerințe clare și diferențiate pentru autorizarea dezvoltării proiectelor regenerabile, în special prin definirea unor termene maxime pentru obținerea tuturor autorizațiilor, deciziilor și avizelor necesare. În prezent, durata totală a procedurii de autorizare este rezultatul cumulului de termene prevăzute în diverse legi sectoriale și acte subordonate, fără o limită globală explicită și fără diferențiere adecvată între tipurile de proiecte și amplasamentul lor.

Prin noile dispoziții, se urmărește stabilirea, în Legea nr. 10/2016, a unor durate totale de autorizare care să fie aplicabile tuturor etapelor procedurale, astfel încât investitorii să poată evalua încă de la început orizontul de timp maxim în care pot obține toate aprobările necesare. Termenele vor fi diferențiate în funcție de amplasarea proiectului în zone de accelerare sau în afara acestora și în funcție de dimensiunea proiectului (putere instalată, caracterul proiectului – nou sau de modernizare, tipul tehnologiei). Pentru proiectele amplasate în zone de accelerare, termenele vor fi semnificativ mai scurte, reflectând faptul că analiza de mediu și de planificare a fost efectuată deja la nivel de zonă, iar pentru proiectele amplasate în afara acestor zone vor fi stabilite termene mai largi, dar totuși limitate, pentru a evita prelungirea nejustificată a procedurilor.

În plus, obiectivul include recunoașterea și integrarea, în calculul acestor termene, a derogărilor deja existente sau propuse pentru simplificarea procesului de autorizare a proiectelor regenerabile de mici dimensiuni, în special a celor destinate autoconsumului sau comunităților de energie. În acest fel, se creează un cadru în care atât proiectele mari, cât și cele mici beneficiază de reguli clare, proporționale cu impactul lor, iar incertitudinea care afectează în prezent decizia de investiție este redusă.

Această modificare marchează o schimbare de paradigmă: procedurile de autorizare nu mai sunt văzute doar ca simple trasee administrative, ci ca instrumente care trebuie remodelate în mod activ pentru a susține dezvoltarea investițiilor în energie regenerabilă. Prin introducerea obligației de a reexamina și, dacă este cazul, de a modifica normele subsecvente pentru a facilita licențierea și autorizarea, proiectul creează un cadru în care ministerele, autoritățile de reglementare și cele de control trebuie să regândească modul în care cer actele, termenele și avizele, cu scopul explicit de a reduce durata și costurile asociate procesului de autorizare. Obiectivul concret este ca, în următorii ani de la intrarea în vigoare a modificărilor, procedurile aplicabile centralelor electrice din surse regenerabile să devină mai predictibile și mai ușor de gestionat de către investitori, inclusiv prin digitalizare și coordonare interinstituțională, chiar dacă aceste elemente de detaliu urmează a fi dezvoltate în actele subordonate.

6. **Includerea prevederilor clare privind procesul de autorizare a reconstrucției sau modernizării centralelor regenerabile**

În completarea regulilor aplicabile proiectelor noi, proiectul de lege își propune să stabilească un cadru clar și previzibil pentru autorizarea reconstrucției sau modernizării centralelor regenerabile

existente, așa-numitul proces de „repowering”. În lipsa unor reguli specifice, astfel de proiecte sunt tratate, în practică, ca și cum ar fi construcții noi, ceea ce înseamnă că trebuie parcurs întregul șir de proceduri, chiar dacă impactul asupra mediului și asupra rețelelor este, de multe ori, mai redus sau deja cunoscut.

Noile prevederi urmăresc stabilirea unui „algoritm” normativ prin care se poate obține, în anumite condiții, derogarea de la unele etape ale procesului de autorizare sau, cel puțin, simplificarea acestora. Punerea în funcțiune a unor echipamente mai performante, înlocuirea turbinelor sau a panourilor cu tehnologii de generație nouă sau extinderea moderată a capacității instalate pot fi supuse unor proceduri mai concise, axate pe evaluarea impactului suplimentar asupra mediului și asupra sistemului energetic, nu pe reluarea de la zero a tuturor analizelor deja efectuate pentru proiectul inițial.

Prin acest obiectiv, legea va distinge clar între proiectele complet noi, care presupun ocuparea unor terenuri neutilizate anterior pentru energie, și proiectele de modernizare și reconstrucție, pentru care se va pune accentul pe analiza marginală a impactului suplimentar. În rezultat, se creează premisele pentru valorificarea mai rapidă a potențialului de modernizare a parcurilor regenerabile existente, fără a diminua standardele de protecție a mediului, ci orientându-le spre aspectele efectiv relevante.

7. **Dezvoltarea cadrului legal aplicabil mecanismului de notificare simplificată**

Un alt obiectiv specific îl constituie dezvoltarea cadrului legal aplicabil mecanismului de notificare simplificată pentru instalațiile regenerabile de mici dimensiuni. În cazul acestor instalații – tipic, cele destinate autoconsumului, montate pe clădiri sau la nivel de gospodărie – aplicarea integrală a procedurilor clasice de autorizare și obținere de acte permisive este disproporționată față de impactul proiectului.

Proiectul de lege urmărește să detalieze modul în care mecanismul de notificare simplificată poate fi aplicat pentru racordarea la rețea a acestor instalații, în corelare cu derogările acordate de la obligativitatea obținerii unor autorizații în domeniul construcțiilor și de mediu pentru anumite categorii de lucrări. Aceasta înseamnă, pe de o parte, definirea clară a categoriilor de instalații care pot beneficia de notificare simplificată (în funcție de putere, amplasament, tip de tehnologie) și, pe de altă parte, stabilirea responsabilităților operatorilor de sistem și ale ghișeului unic în gestionarea acestui mecanism.

Obiectivul este ca, pentru un număr cât mai mare de proiecte mici – în special cele ale prosumatorilor și comunităților de energie – procesul de racordare și autorizare să se reducă, în esență, la depunerea unei notificări însoțite de documentația tehnică de bază, cu verificări rapide și preponderent formale din partea autorităților. În același timp, prin interconectarea ghișeului unic cu operatorii de sistem, se asigură monitorizarea aplicării mecanismului, identificarea eventualelor bariere și propunerea de ajustări ulterioare.

În articolul dedicat lucrărilor ce pot fi realizate fără certificat de urbanism și fără autorizație de construire, textul este completat astfel încât, alături de lucrările clasice de reparații, finisaje sau intervenții fără impact structural, să fie cuprinse și anumite categorii de lucrări legate de instalarea echipamentelor și instalațiilor de producere a energiei din surse regenerabile pe clădiri. Logica acestor completări este aceea că montarea unor echipamente fotovoltaice sau a altor instalații regenerabile pe acoperișurile și fațadele clădirilor, în condițiile în care nu se modifică structura de rezistență și nu se aduce atingere aspectului arhitectural protejat, nu trebuie să fie supusă acelorași proceduri laborioase ca ridicarea unei construcții noi.

Prin această derogare, obiectivul urmărit este ca, pe termen scurt și mediu, numărul instalațiilor fotovoltaice și al altor echipamente regenerabile montate pe clădiri, în special pe blocurile locative și clădirile publice, să crească semnificativ, fără a supraîncărca autoritățile de urbanism cu mii de dosare suplimentare pentru proiecte cu impact redus. În același timp, se menține un nivel adecvat de protecție pentru zonele sensibile (de exemplu, monumente istorice, zone de protecție), prin menținerea obligației de a respecta avizele autorităților competente în astfel de cazuri.

8. **Cerințe privind monitorizarea și eliminarea barierelor administrative în utilizarea contractelor de procurare a energiei electrice regenerabile pe termen lung**

Proiectul include, de asemenea, un obiectiv orientat spre dezvoltarea pieței contractelor de procurare a energiei electrice regenerabile pe termen lung (power purchase agreements), instrumente esențiale pentru bancabilitatea proiectelor și pentru implicarea consumatorilor mari în tranziția energetică. Chiar dacă aceste contracte nu sunt acte permisive în sens clasic, experiența statelor membre ale UE arată că există numeroase bariere administrative și regulatorii care pot descuraja utilizarea lor – de la lipsa unor clarificări privind tratamentul lor în cadrul reglementărilor de energie și concurență, până la incertitudini fiscale sau contabile.

În acest sens, obiectivul proiectului este ca autoritățile responsabile de implementarea Legii nr. 10/2016 să monitorizeze sistematic apariția și manifestarea acestor bariere și să propună măsuri pentru eliminarea lor. Aceasta poate include, de exemplu, elaborarea unor ghiduri sau modele de contract, clarificarea tratamentului contractelor de tip PPA în cadrul schemelor de sprijin, precum și identificarea unor eventuale modificări legislative sau sub-legislative care să faciliteze utilizarea lor de către producători și consumatori.

Prin atingerea acestui obiectiv se urmărește crearea unui mediu în care contractele de procurare a energiei regenerabile pe termen lung să devină o opțiune viabilă și atractivă pentru finanțarea proiectelor, complementară schemelor de sprijin clasice, contribuind la stabilitatea veniturilor producătorilor și la protecția consumatorilor față de volatilitatea prețurilor pe piețele spot.

9. **Crearea normelor corespunzătoare prevederilor nou incluse în Legea nr. 10/2016 în legislația specială**

În fine, un obiectiv transversal al proiectului este armonizarea noilor principii și instituții introduse în Legea nr. 10/2016 cu legislația specială în domeniul construcțiilor, al mediului și al altor sectoare relevante, pentru a asigura aplicarea lor efectivă. Introducerea în lege a unor concepte precum zone de accelerare a proiectelor regenerabile, infrastructură națională de date spațiale privind resursele energetice, ghișeul unic de autorizare sau mecanismul de notificare simplificată ar rămâne pur declarativă dacă nu ar fi însoțită de ajustări corespunzătoare în Codul urbanismului și construcțiilor, în legislația de mediu, în regulamentele operatorilor de sistem și în alte acte normative sectoriale.

Proiectul de lege își propune, astfel, să creeze punți explicite între Legea nr. 10/2016 și aceste acte speciale, prin trimiterea la codul construcțiilor în materia certificatelor de urbanism și a autorizațiilor, prin consacrarea statutului de proiecte de utilitate publică și interes public major pentru centralele regenerabile amplasate în zone de accelerare și pentru infrastructura aferentă, precum și prin corelarea cu legislația privind evaluarea impactului de mediu și evaluarea strategică de mediu. În același timp, se stabilesc obligațiile operatorilor de sistem de a ține seama, în planurile de dezvoltare a rețelelor, de zonele de accelerare și de proiectele regenerabile identificate prin infrastructura de date spațiale.

Obiectivul este ca, după intrarea în vigoare a modificărilor, toate verigile lanțului normativ – de la planificarea teritorială și protecția mediului până la autorizarea construcțiilor, racordarea la rețea și funcționarea pieței – să funcționeze pe baza acelorași principii și definiții, reducând riscul de contradicții și interpretări divergente. Prin această armonizare, proiectul de lege nu doar introduce concepte noi în Legea nr. 10/2016, ci se asigură că acestea vor avea corespondenți operaționali în legislația specială, devenind, astfel, instrumente efective de accelerare și simplificare a dezvoltării proiectelor regenerabile.

Rezultatul global al acestor modificări este acela că, spre deosebire de situația actuală, în care procedurile de autorizare pentru centralele ce utilizează surse regenerabile sunt în mare măsură preluate din regimul general al construcțiilor și al actelor permisive, fără o adaptare la specificul și la impactul redus al multor proiecte, noul cadru normativ propune un regim diferențiat, mai favorabil investițiilor în energie regenerabilă. Se creează o legătură clară între planificarea strategică și deciziile individuale de autorizare, se introduc reguli speciale pentru instalațiile pe clădiri și pentru proiectele pe terenuri private cu impact limitat, se întărește obligația de a simplifica procedural licențierea și autorizarea și se instituie mecanisme de monitorizare și transparență care permit evaluarea, pe termen mediu și lung, a măsurii în care aceste modificări își ating scopul. În acest fel, proiectul de lege răspunde atât nevoii interne de accelerare a proiectelor de energie regenerabilă, cât și exigențelor stabilite la nivel european prin modificarea Directivei (UE) 2018/2001 prin Directiva (UE) 2023/2413.

Prezentul proiect, mai include o prevedere privind perfecționarea cadrului normativ privind mecanismul de stabilire a prețului pentru energia electrică livrată în rețeaua electrică de distribuție de către prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, în vederea asigurării reflectării valorii reale de piață a energiei electrice respective și a aplicării eficiente a schemei de sprijin pentru prosumatori.

Prin intervenția normativă propusă se urmărește crearea unui mecanism mai clar și predictibil de stabilire a prețului pentru energia electrică livrată de prosumatori în rețea, care să contribuie la dezvoltarea producției descentralizate de energie din surse regenerabile, la creșterea gradului de participare a consumatorilor la piața energiei electrice și la consolidarea cadrului de reglementare în domeniul energiei regenerabile.

Implementarea proiectului va conduce la asigurarea unei abordări unitare în stabilirea prețului pentru energia electrică livrată de prosumatori, sporirea transparenței mecanismului de stabilire a prețului și crearea unor condiții mai previzibile pentru participanții la piața energiei electrice.

Proiectul propune modificarea cadrului normativ privind modul de stabilire a prețului pentru energia electrică livrată în rețeaua electrică de distribuție de către prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile. În acest sens, se prevede că furnizorii serviciului universal și furnizorii de ultimă opțiune care au încheiate contracte cu prosumatori vor procura energia electrică livrată de aceștia la un preț stabilit prin hotărâre de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, astfel încât acesta să reflecte valoarea de piață a energiei electrice respective și, după caz, valoarea pe termen lung a energiei electrice pentru sistemul energetic, mediu și societate.

Totodată, se menține posibilitatea stabilirii prețului pentru energia electrică livrată în rețea prin negocieri contractuale în cazul prosumatorilor care au încheiate contracte de furnizare a energiei

electrice la prețuri negociate. Elementul de noutate constă în instituirea unui mecanism de stabilire a prețului reglementat, determinat de autoritatea de reglementare, care să reflecte mai fidel evoluțiile pieței energiei electrice și să asigure aplicarea eficientă a schemei de sprijin pentru prosumatori.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În analiza opțiunilor de politică publică, a fost examinată în mod explicit alternativa „A nu face nimic" (business as usual), respectiv menținerea nemodificată a cadrului normativ actual în domeniul energiei regenerabile, urbanismului și autorizării lucrărilor de construcții. Această opțiune presupune continuarea aplicării procedurilor existente, fără intervenții legislative pentru simplificare și clarificare.

3.2.1. Conținutul opțiunii „A nu face nimic"

Opțiunea de a nu interveni legislativ înseamnă:

- păstrarea structurii și conținutului actual al Legii nr. 10/2016 și al actelor conexe, fără:
  - completarea noțiunilor și a cadrului juridic cu referință la noile dispoziții ale Directivei (UE) 2023/2413;
  - clarificarea și întărirea atribuțiilor Guvernului și ale organului central de specialitate privind accelerarea proiectelor SER.
- menținerea procedurilor de autorizare în forma lor actuală, caracterizată prin:
  - fragmentată pe instituții multiple;
  - cu cerințe de documentare neuniforme și uneori redundante;
  - fără diferențiere suficientă între proiectele mari (parcuri la scară industrială) și cele mici (instalații pe clădiri, proiecte de autoconsum, comunități de energie).
- continuarea aplicării regulilor de urbanism și autorizare a construcțiilor fără:
  - categorie distinctă pentru lucrările de instalare a centralelor SER de impact redus;
  - adaptarea condițiilor pentru instalațiile fotovoltaice și alte tehnologii regenerabile pe clădiri.

3.2.2. Dezavantajele opțiunii „A nu face nimic"

Comparativ cu opțiunea de a modifica cadrul normativ, menținerea statu-quo-ului prezintă o serie de dezavantaje majore:

1. Persistența barierelor administrative pentru investițiile în SER
   - Lipsa unor reguli clare și a unei diferențieri între tipurile de proiecte duce la aplicarea, de facto, a unor proceduri greoaie și pentru instalațiile mici sau pentru proiectele cu impact redus, cum ar fi panourile fotovoltaice pe clădiri.
   - Investitorii și prosumatorii se confruntă cu incertitudine, cu proceduri repetate și cu termene mari, ceea ce descurajează inițierea proiectelor sau le amână.
   - Nu se valorifică oportunitatea creată de Directiva (UE) 2023/2413 de a introduce un regim simplificat și accelerat pentru astfel de proiecte (de exemplu, termene foarte scurte pentru instalarea echipamentelor solare pe clădiri).
2. Risc de neconformitate cu evoluțiile acquis-ului UE și ale Comunității Energetice
   - Directiva (UE) 2023/2413 și Recomandarea 2024/1/MC-EnC pun accent pe un proces de autorizare simplificat și accelerat, pe zone de accelerare și pe proceduri simplificate pentru proiectele SER și infrastructura aferentă.
   - Fără modificări legislative, Republica Moldova riscă:
     - să nu poată demonstra un progres credibil în pregătirea cadrului pentru implementarea articolelor 15a–15e și 16–16f;

`

- să fie percepută ca nealiniată la tendința regională de accelerare a proiectelor SER, ceea ce poate afecta relația cu partenerii de dezvoltare și cu investitorii instituționali.

3. Întârzierea atingerii țintelor naționale de energie regenerabilă
    - Planificarea și implementarea proiectelor SER rămân supuse unor proceduri îndelungate, ceea ce reduce ritmul de punere în funcțiune a noilor capacități.
    - În lipsa măsurilor de simplificare la nivel de urbanism și autorizare a construcțiilor, proiectele pe clădiri (care au potențial ridicat de implementare relativ rapidă) sunt amânate sau abandonate.
    - În consecință, obiectivele naționale SER pentru 2030 riscă să nu fie atinse sau să fie atinse cu întârziere, cu implicații financiare și reputaționale.
4. Pierderea competitivității investiționale
    - Într-un context regional în care mai multe state (și părți contractante ale Comunității Energetice) adoptă deja măsuri de simplificare a autorizării în linie cu Directiva (UE) 2023/2413, menținerea unui cadru mai rigid în Republica Moldova poate conduce la:
        - redirecționarea investițiilor către alte jurisdicții cu proceduri mai rapide și mai previzibile;
        - costuri mai mari ale capitalului, deoarece investitorii percep un risc de implementare mai ridicat.
5. Continuarea fragmentării și a interpretărilor neuniforme la nivel local
    - Fără prevederi clare în legislația primară care să distingă instalarea centralelor SER (în special pe clădiri) de alte tipuri de lucrări, autoritățile locale de urbanism și construcții vor continua să aplice:
        - fie regimul obișnuit, complet, de autorizare,
        - fie soluții ad-hoc, bazate pe interpretări proprii.
    - Această situație generează inegalitate de tratament între investitori în funcție de localitate și sporește riscul de contestare și litigii.
6. Nevalorificarea potențialului social și de mediu al proiectelor SER
    - Fără accelerarea autorizării, proiectele SER – în special cele pe clădiri și în sistemele de alimentare centralizată – vor contribui mai lent la:
        - reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
        - îmbunătățirea calității aerului;
        - crearea de locuri de muncă în industriile verzi.
    - În mod indirect, se menține o dependență mai mare de importurile de combustibili fosili, cu impact asupra securității energetice și asupra volatilității prețurilor la energie.

3.2.3. Justificarea opțiunii de intervenție legislativă

Din motivele expuse mai sus, opțiunea „A nu face nimic” nu poate fi considerată. Comparativ, opțiunea de a modifica cadrul normativ, așa cum este propus în proiectul de lege, permite:

- alinierea treptată, dar clară, la standardele Directivei (UE) 2023/2413 și la Recomandarea 2024/1/MC-EnC;
- reducerea reală a poverii administrative pentru investițiile în centrale SER, în special pentru proiectele de mici și medii dimensiuni pe clădiri și terenuri private;
- crearea unui cadru de planificare și autorizare mai coerent, care susține atingerea țintelor naționale de energie regenerabilă și crește atractivitatea investițională a Republicii Moldova.

Prin urmare, intervenția legislativă propusă este considerată opțiunea optimă, atât din perspectiva conformității cu acquis-ul UE și cu obligațiile din cadrul Comunității Energetice, cât și din perspectiva eficienței economice, a securității energetice și a protecției mediului.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul are un impact structural moderat asupra sectorului public, concentrat în principal asupra:

- Ministerului Energiei, în calitate de organ central de specialitate responsabil de politica în domeniul SER urmând a fi responsabil de:
  - dezvoltarea seturilor de date spațiale aferente resurselor energetice în conformitate cu prevederile Legii nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale,
  - de coordonarea implementării cerințelor privind cartografierea resurselor energetice regenerabile,
  - identificarea locațiilor ce pot fi propuse drept zone de accelerare proiectelor regenerabile și a planurilor de dezvoltare a infrastructurii de rețea și de stocare a energiei;
  - realizarea evaluării strategice de mediu și elaborarea regulamentelor privind măsurile de atenuare a impactului de mediu aferent fiecărei zone de accelerare a proiectelor regenerabile, ca parte a procesului de desemnare a zonelor de accelerare;
- Centrul Național pentru Energie Durabilă (CNED), în calitate de ghișeu unic urmează în colaborare cu autoritățile și instituțiile responsabile de emiterea actelor permisive, să dezvolte platforma centralizată care va servi drept ghișeu unic în domeniul autorizării dezvoltării proiectelor în domeniul energiei regenerabile;
- Autorităților de urbanism și construcții, autorităților de mediu și altor autorități competente, implicate în emiterea actelor permisive necesare pentru proiectele SER.

Impactul structural constă în principal în:

- clarificarea și delimitarea competențelor instituțiilor implicate în procedurile de autorizare a centralelor SER;
- instituirea și funcționarea unui punct unic de contact, inclusiv în format digital, pentru depunerea, urmărirea și finalizarea procedurilor;
- necesitatea unor măsuri de cooperare interinstituțională și schimb de date între autorități pentru respectarea termenelor maxime de autorizare.

Efortul administrativ urmează să fie resimțit pe termen scurt (1 an de la intrarea în vigoare), ca urmare a necesității de adaptare la cadrul legal modificat de adaptare, iar pe termen mediu și lung, se anticipează eficiențe administrative prin reducerea numărului de iterații și clarificarea fluxurilor procedurale, precum și o mai bună planificare a investițiilor publice și private în capacități SER și rețele.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul de act normativ nu generează, în sine, costuri suplimentare semnificative la nivelul bugetului public național, întrucât:

- modificările propuse vizează în principal simplificarea și clarificarea procedurilor și termenelor de autorizare în cadrul competențelor și structurilor instituționale existente;
- implementarea punctului unic de contact și a digitalizării fluxurilor se va realiza, în mare parte, prin valorificarea platformelor informatice deja existente în administrația publică sau

cu sprijinul programelor de asistență externă (de ex. sprijin UE și al altor parteneri de dezvoltare pentru digitalizare, reforma administrativă și tranziție energetică).

Eventualele costuri suplimentare (dezvoltare/integrare IT, instruirea personalului, actualizarea procedurilor interne) urmează a fi acoperite din bugetele curente ale instituțiilor implicate, în concordanță cu cadrul bugetar pe termen mediu, sau din surse de asistență externă nerambursabilă, fără a crea presiuni suplimentare semnificative asupra bugetului de stat.

Pe termen mediu și lung, se preconizează beneficii financiare indirecte, prin:

- creșterea volumului investițiilor private în proiecte SER;
- reducerea costului energiei în sistem pe termen lung, ca urmare a unui mix energetic mai puțin dependent de combustibili fosili;
- diminuarea riscului de costuri suplimentare asociate întârzierii atingerii țintelor SER și a obiectivelor climatice stabilite la nivel european și în cadrul Comunității Energetice.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Impactul asupra sectorului privat este preponderent pozitiv, fiind vizate în special următoarele grupuri:

- investitori în centrale electrice din SER (eolian, solar, biomasă, biogaz, stocare, etc.);
- operatori economici implicați în proiectarea, construcția, retehnologizarea și exploatarea centralelor SER;
- prosumatori și comunități de energie din surse regenerabile;
- instituții financiare și investitori instituționali.

Principalele efecte anticipate:

- Reducerea costurilor de conformare și a sarcinii administrative pentru investitori, prin simplificarea procedurilor, reducerea termenelor, standardizarea documentației și digitalizarea proceselor;
- Creșterea predictibilității prin termene maxime clare și fluxuri procedurale bine definite, ceea ce facilitează finanțarea proiectelor, evaluarea riscurilor și planificarea calendarului investițional;
- Promovarea concurenței loiale prin reguli transparente și nediscriminatorii de acces la procedurile de autorizare și prin eliminarea barierelor administrative nejustificate.

Impactul asupra IMM-urilor este apreciat ca fiind pozitiv, întrucât acestea sunt frecvent dezavantajate de proceduri complexe și costisitoare. Simplificarea procedurilor și digitalizarea comunicării cu autoritățile contribuie la reducerea barierelor de intrare pe piață pentru IMM-uri, în special pentru proiecte de dimensiuni mici și medii și pentru autoconsum.

La capitolul prosumatori, Proiectul va avea impact asupra participanților la piața energiei electrice din sectorul privat, în special asupra prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile, precum și asupra furnizorilor de energie electrică care activează pe piața cu amănuntul.

Prin ajustarea mecanismului de stabilire a prețului pentru energia electrică livrată în rețeaua de distribuție de către prosumatori, se urmărește asigurarea unei reflectări mai adecvate a valorii de piață a energiei electrice produse de aceștia. Această intervenție poate contribui la crearea unor condiții mai previzibile pentru dezvoltarea investițiilor în instalații de producere a energiei electrice din surse regenerabile, inclusiv de către gospodării și întreprinderi mici și mijlocii.

Proiectul nu instituie cerințe administrative suplimentare și nu generează costuri de conformare semnificative pentru sectorul privat, întrucât modificările propuse vizează în principal mecanismul de stabilire a prețului pentru energia electrică livrată în rețea. Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii este considerat limitat, iar prevederile proiectului nu creează

bariere suplimentare de intrare pe piață și nu afectează negativ mediul concurențial pe piața energiei electrice.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

4.4. Impactul social

Modificările propuse au un impact social favorabil, indirect, prin:

- facilitarea dezvoltării proiectelor SER care generează locuri de muncă în fazele de proiectare, construcție și exploatare, inclusiv în zone rurale sau mai puțin dezvoltate;
- contribuția la sporirea securității energetice și a rezilienței sistemului energetic, cu potențiale efecte pozitive asupra stabilității și accesibilității prețurilor la energie pentru populație;
- contribuția la reducerea poluării și a emisiilor de gaze cu efect de seră, cu efecte pozitive asupra sănătății populației și a calității vieții în general.

Nu se identifică efecte negative directe asupra accesului la servicii sociale, educaționale sau culturale; dimpotrivă, un sistem energetic mai sigur și mai sustenabil poate crea premisele unei dezvoltări socio-economice mai echilibrate.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul de lege nu introduce noi categorii de date cu caracter personal și nu creează registre noi dedicate proiectelor SER. Procedurile de autorizare se vor baza în continuare pe datele și documentele deja utilizate în temeiul legislației privind urbanismul, construcțiile, reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, protecția mediului etc.

Prin urmare, impactul asupra datelor cu caracter personal este neglijabil, fiind limitat la prelucrarea datelor deja prevăzută de cadrul normativ în vigoare, în condițiile respectării legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul nu conține prevederi care să favorizeze sau să defavorizeze, în mod direct, un anumit gen sau o anumită categorie socială. Impactul asupra echității și egalității de gen este apreciat ca fiind neutru spre pozitiv, prin:

- crearea oportunităților suplimentare de angajare în sectorul energiilor regenerabile pentru femei și bărbați, inclusiv în profesii tehnice și de management;
- promovarea unui mediu economic mai competitiv și mai inovativ, în care barierele administrative sunt reduse, ceea ce poate spori participarea grupurilor sub-reprezentate.

Nu se identifică riscuri semnificative de discriminare generate de modificările propuse; în cazul elaborării actelor subordonate, acestea vor fi analizate inclusiv din perspectiva impactului asupra egalității de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Impactul asupra mediului este preponderent pozitiv. Simplificarea și accelerarea procedurilor de autorizare pentru centralele SER:

- facilitează creșterea ponderii energiei regenerabile în mixul energetic național, ceea ce contribuie la reducerea emisiilor de CO_2 și a altor poluanți atmosferici, în linie cu obiectivele climatice asumate de Republica Moldova și cu acquis-ul european;
- sprijină tranziția către o economie cu emisii reduse de carbon și consolidarea calității mediului, inclusiv prin reducerea dependenței de combustibili fosili importați.

În același timp, dezvoltarea accelerată a proiectelor SER se va realiza cu respectarea cadrului existent de protecție a mediului și biodiversității, inclusiv a legislației privind evaluarea impactului asupra mediului, ariile naturale protejate și utilizarea durabilă a terenurilor. Prevederile privind „interesul public major" pentru anumite proiecte SER nu exclud și nu relativizează obligațiile de protecție a mediului, ci stabilesc un cadru de echilibrare între obiectivele de decarbonizare și cele de conservare a naturii, în conformitate cu Directiva (UE) 2023/2413.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Alte impacturi relevante:

- **Impact asupra competitivității și atractivității investiționale**: prin proceduri mai rapide și mai previzibile, Moldova devine o destinație mai atractivă pentru investiții în SER și în infrastructura rețelelor, cu potențial de integrare în piețe regionale de energie;
- **Impact asupra inovării și digitalizării**: digitalizarea proceselor de autorizare și utilizarea punctului unic de contact stimulează transformarea digitală a administrației publice și creează un precedent pozitiv pentru alte domenii;
- **Impact asupra integrării regionale**: un cadru de autorizare armonizat cu Directiva (UE) 2023/2413 facilitează integrarea viitoare în piața internă a energiei electricității a UE și cooperarea cu alte părți contractante ale Comunității Energetice.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul are relevanță directă pentru acquis-ul UE în domeniul energiei regenerabile, având ca scop:

- consolidarea cadrului național constituit prin Legea nr. 10/2016, care transpune parțial Directiva (UE) 2018/2001 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, astfel cum a fost încorporată și adaptată în acquis-ul Comunității Energetice prin Decizia Consiliului Ministerial 2021/14/MC-EnC;
- preluarea, în măsura adecvată pentru stadiul actual al acquis-ului în Comunitatea Energetică, a prevederilor Directivei (UE) 2023/2413, care modifică Directiva (UE) 2018/2001, în special în ceea ce privește accelerarea procedurilor de autorizare, instituirea zonelor de accelerare și recunoașterea interesului public major pentru proiectele SER.

Directiva (UE) 2018/2001 stabilește cadrul general pentru promovarea energiei din surse regenerabile în Uniunea Europeană, inclusiv obiectivele cantitative, drepturile autoconsumatorilor și principiile pentru schemele de sprijin. Directiva (UE) 2023/2413 modifică Directiva (UE) 2018/2001, consolidând în special dispozițiile privind accelerarea autorizării proiectelor SER, cartografierea zonelor potrivite, termenele maxime de autorizare, digitalizarea procedurilor și recunoașterea interesului public major pentru proiectele SER și infrastructura aferentă.

Recomandarea Consiliului Ministerial al Comunității Energetice 2024/1/MC-EnC invită părțile contractante să pregătească precondițiile legale și instituționale pentru implementarea în legislația lor a articolelor 15b–15e și 16–16f ale Directivei (UE) 2018/2001, astfel cum au fost aprobate prin Directiva (UE) 2023/2413.

Proiectul de lege propus asigură o transpunere parțială a prevederilor Directivei (UE) 2023/2413, concentrându-se, în prima etapă, pe dispozițiile legate de procedurile de autorizare și pregătirea

cadrului pentru implementarea articolului 1 al Directivei (UE) 2023/2413, respectiv: articolele 15b–15e (zonele de accelerare) și 16–16f (procedurile de autorizare și interesul public major), în măsura în care acestea pot fi implementate prin modificarea Legii nr. 10/2016 și a actelor normative conexe.

Proiectul urmărește în principal alinierea la standardul minim stabilit de Directiva (UE) 2023/2413 în materia autorizării proiectelor SER. În măsura în care anumite termene, proceduri sau mecanisme sunt configurate într-o manieră mai favorabilă investitorilor (de ex. termene mai scurte pentru unele categorie de proiecte) sau mai adaptată contextului instituțional național, acestea vor fi argumentate prin necesitatea asigurării unui cadru investițional competitiv în regiune și a unui ritm adecvat de dezvoltare a capacităților SER. Modul de transpunere a prevederilor relevante ale Directivei (UE) 2018/2001, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2023/2413, în legislația națională este evidențiat în tabelul de concordanță, completat în conformitate cu art. 21 și art. 31 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Prin proiectul de lege se creează cadrul juridic intern necesar pentru implementarea următoarelor prevederi ale legislației UE:

- dispozițiile Directivei (UE) 2018/2001, astfel cum au fost modificate prin Directiva (UE) 2023/2413, referitoare la procedurile de autorizare pentru proiectele de energie din surse regenerabile, inclusiv termene maxime, digitalizarea proceselor și coordonarea interinstituțională;
- dispozițiile referitoare la zonele de accelerare pentru energiile regenerabile, pentru care proiectul stabilește baza juridică necesară în vederea definirii, cartografierii și desemnării acestora prin acte administrative și de planificare ulterioare;
- prevederile privind recunoașterea proiectelor SER ca fiind de interes public major, în scopul facilitării procedurilor de evaluare de mediu și al altor proceduri conexe.

Proiectul de lege asigură adoptarea cadrului legislativ primar necesar, urmând ca detaliile de implementare (proceduri specifice, formulare, fluxuri digitale, ghiduri pentru investitori) să fie dezvoltate prin hotărâri ale Guvernului.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a Proiectului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Energiei, compartimentul „Transparență decizională, consultări publice”, dar și pe portalul guvernamental particip.gov.md.

Adițional, având în vedere că proiectul de modificare vizează și domenii ce țin de competența Ministerului Mediului și a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, prin scrisoarea Nr. 04-67 din 15 ianuarie 2026 – Ministerul Energiei a înaintat spre consultare prealabilă proiectul sus menționat, ulterior fiind recepționate avizele și propunerile – care au fost integrate în proiectul de modificare a Legii.

Proiectul de modificare urmează a fi expediat spre avizare către toate părțile interesate, cu publicarea acestuia inclusiv pe portalul guvernamental http://www.particip.gov.md.

Obiecțiile și propunerile parvenite în procesul de consultare publică a proiectului urmează a fi incluse în Sinteza propunerilor/recomandărilor la proiect, împreună cu poziția autorului privind

acceptarea sau respingerea propunerilor, însoțită de argumentarea necesară. Pentru asigurarea transparenței procesului de consultare publică, este considerată opțiunea organizării unor ședințe publice ce părțile interesate și autoritățile publice care urmează să implementeze prevederile propuse spre aprobare.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul de modificare a legii va fi supus expertizei anticorupție și expertizei juridice în conformitate cu prevederile art. 34 - 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Odată aprobat, proiectul de modificare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile urmează a fi încorporat în cadrul actelor normative vizate pentru modificare.

Adițional, Guvernul în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei Legi pentru modificarea unor acte normative (eficientizarea procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile), va aproba cadrul normativ secundar conform prevederilor prezentei Legi, în speță: *Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, Hotărârea Guvernului privind desemnarea zonelor de accelerare a proiectelor regenerabile, Hotărârea Guvernului privind aprobarea Conceptului tehnic și a Regulamentului de organizare și funcționare a Sistemului informațional „Ghișeul unic”.*

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului de lege se va realiza prin intermediul instituțiilor deja existente, fără crearea de noi autorități, și va presupune:

- Dezvoltarea conceptelor nou incluse în cadrul legislativ, și anume:
    - Ministerului Energiei – dezvoltarea seturilor de date spațiale privind resursele energetice, în baza datelor spațiale urmează a fi identificate zonele de accelerare a proiectelor regenerabile ce pot fi desemnate. Pentru fiecare zonă de accelerare a proiectelor regenerabile Ministerul va realiza evaluarea strategică de mediu, în baza căreia va pregăti un regulament privind măsurile de atenuare a impactului de mediu. Suplimentar, pentru dezvoltarea Ghișeului unic de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile ministerul în comun cu CNED va elabora Conceptul tehnic al sistemului informațional al Ghișeul unic și regulamentul de organizare și funcționare a acestuia;
    - CNED, în calitate de gestionar al Ghișeului unic de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile va colabora cu Ministerul Energiei în scopul dezvoltării seturilor de date spațiale privind resursele energetice și a Conceptului tehnic al sistemului informațional al Ghișeul unic. De asemenea, CNED va colabora cu autoritățile emitente a actelor permisive în scopul documentării procesului de autorizare a centralelor regenerabile și publicarea acestora;
    - Agenția de mediu, autoritățile publice locale și altor autorități competente, urmează să actualizeze procedurile operaționale, fluxurile de documente și mecanismele de colaborare interinstituțională pentru a asigura respectare termenului global de autorizare a centralelor regenerabile;

`

- Operatorii de sistem – colaborează cu Ministerul Energiei în scopul evaluării necesității elaborării planurilor de amplasare a infrastructurii de rețea și de stocare a energiei necesare pentru integrarea în sistemul de energie electrică a energiei produse în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile. De asemenea, operatorii urmează să considere capacitățile ce urmează a fi instalate în zonele de accelerare la elaborarea planurilor de dezvoltare a rețelelor.
- Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, aflat în proces de actualizare a normativelor în construcții și de promovare a noilor acte normative, urmează să opereze modificările necesare, astfel încât Legea nr. 282/2023 să includă și cerințele aferente RES.
- La capitolul prosumatori, implementarea prevederilor proiectului de act normativ va fi realizată de către participanții la piața energiei electrice, în special de furnizorii serviciului universal, furnizorii de ultimă opțiune și prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, în conformitate cu cadrul normativ aplicabil. Stabilirea prețului pentru energia electrică livrată în rețeaua electrică de distribuție de către prosumatori va fi realizată prin hotărâre de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

Capacitățile de competență, materiale și umane necesare sunt prezente, în linii generale, în cadrul instituțiilor existente; eventualele necesități suplimentare de resurse (în special pentru digitalizare și instruire) vor fi planificate în cadrul bugetelor anuale și al cadrului bugetar pe termen mediu, inclusiv prin valorificarea programelor de asistență externă.

Monitorizarea performanței noului cadru de autorizare se va realiza prin Rapoartele de monitorizare elaborate de CNED în calitate de gestionar al Ghișeului unic de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile, urmând a fi urmărită în principal durata efectivă a procedurilor de autorizare pentru diverse tipuri de proiecte SER și compararea acesteia cu termenele maxime stabilite în proiectul de modificare a actelor normative.

Secretară de Stat */semnat electronic/* **Carolina NOVAC**

Tabelul comparativ
la proiectul de modificare a legii pentru modificarea unor acte normative (eficientizarea procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile)
(denumirea proiectului actului normativ)

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
Modificările propuse la Legea nr. 10/2016 2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile		
Clauza de armonizare Prezenta lege transpune parțial Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328 din 21 decembrie 2018, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC.	**1.** Clauza de armonizare ca avea următorul cuprins: „Prezenta lege transpune parțial Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformată), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328 din 21 decembrie 2018, CELEX: 02019L0944, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2023/2413.”	Prezenta lege transpune parțial Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformată), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328 din 21 decembrie 2018, CELEX: 02019L0944, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2023/2413.
Articolul 3. Noțiuni principale În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică: *agregator* – participant la piața energiei electrice care oferă servicii de comercializare, achiziționare sau licitare pe orice piață a energiei electrice, în sensul Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, a sarcinilor combinate ale mai multor consumatori finali sau a energiei electrice produse de mai multe surse; *biocarburant* – combustibil lichid pentru transporturi produs din biomasă;	Articolul 3 se completează cu următoarele noțiuni: *„baterie de stocare a energiei pentru uz casnic* - o baterie de stocare a energiei electrice reîncărcabilă de sine stătătoare cu o capacitate nominală mai mare de 2 kwh, care este adecvată pentru instalare și utilizare într-un mediu casnic;” *„baterie de stocare a energiei pentru vehicule electrice* - o baterie de stocare a energiei electrice care este special proiectată pentru a furniza energie electrică pentru tracțiunea vehiculelor hibride, și care cântărește peste 25 kg;”	**Articolul 3.** Noțiuni principale În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică: *agregator* – participant la piața energiei electrice care oferă servicii de comercializare, achiziționare sau licitare pe orice piață a energiei electrice, în sensul Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, a sarcinilor combinate ale mai multor consumatori finali sau a energiei electrice produse de mai multe surse; *biocarburant* – combustibil lichid pentru transporturi produs din biomasă;

biocarburant avansat – biocarburant produs din materiile prime specificate în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile; *biocombustibil solid* – combustibil solid produs direct sau indirect din biomasă; *biogaz* – gaz combustibil produs din biomasă, care poate fi utilizat în calitate de combustibil pentru producerea energiei sau care poate fi purificat pentru a fi adus la parametrii de calitate ai gazelor naturale; *biolichide* – combustibil lichid produs din biomasă, utilizat în scopuri energetice altele decît pentru transport, inclusiv pentru producerea energiei electrice, a energiei destinate încălzirii și răcirii; *biomasă* – fracțiunea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor de origine biologică din agricultură, inclusiv substanțe vegetale și animale, din silvicultură și din industriile conexe, inclusiv pescuitul și acvacultura, precum și fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor, inclusiv deșeuri industriale și municipale de origine biologică; *căldură și frig reziduale* – căldură sau frig generate, în mod inevitabil, ca produse secundare în instalații industriale sau de producere a energiei electrice ori în sectorul servicii, în urma unor procese termodinamice, și care, în lipsa accesului la un sistem de încălzire sau de răcire centralizată, s-ar disipa în aer sau în apă fără a fi utilizate, atunci când un proces de cogenerare a fost utilizat, urmează să fie utilizat sau atunci când cogenerarea nu este justificată din punct de vedere economic;	*„baterie de stocare a energiei în scopuri industriale* - o baterie de stocare a energiei electrice care este special proiectată pentru utilizări industriale sau destinată utilizărilor industriale după ce a făcut obiectul pregătirii pentru reafectare sau al reafectării ori orice altă baterie care cântărește peste 5 kg și care nu este o baterie de stocare a energiei pentru vehicule electrice, o baterie pentru mijloace de transport ușoare sau o baterie pentru pornire, iluminare și aprindere;” *„combustibili din surse regenerabile* - biocombustibili, biolichide, combustibili din biomasă și combustibili din surse regenerabile de origine nebiologică;” *„combustibili din surse regenerabile de origine nebiologică* - combustibili lichizi și gazoși al căror conținut energetic provine din surse regenerabile, altele decât biomasa;” *„contract de achiziție de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire direct de la producător* - un contract în temeiul căruia o persoană fizică sau juridică convine să achiziționeze energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire direct de la un producător, care deține licență pentru producerea energiei termice din surse regenerabile în conformitate cu prevederile Legii nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării;” *„echipament de energie solară* - echipament utilizat pentru conversia energiei solare în energie termică sau electrică;” *„energie osmotică* - energia creată din diferența concentrațiilor de sare ale două fluide, cum	*biocarburant avansat* – biocarburant produs din materiile prime specificate în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile; *biocombustibil solid* – combustibil solid produs direct sau indirect din biomasă; *biogaz* – gaz combustibil produs din biomasă, care poate fi utilizat în calitate de combustibil pentru producerea energiei sau care poate fi purificat pentru a fi adus la parametrii de calitate ai gazelor naturale; *biolichide* – combustibil lichid produs din biomasă, utilizat în scopuri energetice altele decât pentru transport, inclusiv pentru producerea energiei electrice, a energiei destinate încălzirii și răcirii; *biomasă* – fracțiunea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor de origine biologică din agricultură, inclusiv substanțe vegetale și animale, din silvicultură și din industriile conexe, inclusiv pescuitul și acvacultura, precum și fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor, inclusiv deșeuri industriale și municipale de origine biologică; *căldură și frig reziduale* – căldură sau frig generate, în mod inevitabil, ca produse secundare în instalații industriale sau de producere a energiei electrice ori în sectorul servicii, în urma unor procese termodinamice, și care, în lipsa accesului la un sistem de încălzire sau de răcire centralizată, s-ar disipa în aer sau în apă fără a fi utilizate, atunci când un proces de cogenerare a fost utilizat, urmează să fie utilizat sau atunci când cogenerarea nu este justificată din punct de vedere economic;

combustibili din biomasă – combustibili gazoși și solizi (în continuare – *biocombustibili solizi*) produși din biomasă; *comisie de licitație* – comisie constituită în conformitate cu prezenta lege și cu Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, având drept scop pregătirea documentației de licitație, organizarea și desfășurarea licitațiilor, evaluarea ofertelor și selectarea câștigătorilor pentru acordarea statutului de producător eligibil mare în conformitate cu art. 35; *comunitate de energie din surse regenerabile* – entitate: a) care, în conformitate cu legislația națională, are la bază o participare deschisă și voluntară, este autonomă și este controlată efectiv de asociați sau membri aflați în proximitatea proiectelor privind sursele regenerabile de energie deținute și dezvoltate de persoana juridică respectivă; b) ai cărei asociați sau membri sunt persoane fizice, asociații de proprietari din condominiu, alte persoane juridice cu scop nelucrativ, întreprinderi mici, mijlocii ori autorități ale administrației publice locale de nivelul întâi sau al doilea, sau de nivel special; c) al cărei obiectiv principal este să ofere avantaje comunitare economice, sociale sau de mediu asociaților ori membrilor săi sau zonelor locale în care își desfășoară activitatea, mai degrabă decât obținerea de profituri financiare; *consum final brut de energie* – produse energetice furnizate în scopuri energetice industriei, transporturilor, sectorului casnic,	ar fi apă dulce și apă sărată;” *„nivelul de încărcare* - energia disponibilă a unei baterii de stocare a energiei, exprimată ca procent din capacitatea sa nominală astfel cum este declarată de producător;” *obligație referitoare la energia din surse regenerabile* - o schemă de sprijin care impune producătorilor de energie să includă în producția lor o anumită proporție de energie din surse regenerabile, care impune furnizorilor de energie să includă în furnizarea de energie o anumită proporție de energie din surse regenerabile sau care impune consumatorilor de energie să includă în consumul lor o anumită proporție de energie din surse regenerabile, inclusiv scheme în cadrul cărora astfel de cerințe pot fi îndeplinite prin utilizarea certificatelor verzi *„punct de reîncărcare* - o interfață fixă sau mobilă, conectată sau neconectată la rețea, utilizată pentru transferul de energie electrică către un vehicul electric, care, deși poate avea unul sau mai mulți conectori adaptați diferitelor tipuri de conectori, este capabilă să reîncarce un singur vehicul electric o dată și care exclude dispozitivele cu o putere de ieșire mai mică sau egală cu 3,7 kW al căror scop principal nu este reîncărcarea vehiculelor electrice;” *„punct de reîncărcare de putere normală* - un punct de reîncărcare cu o putere de ieșire mai mare de 22 kW pentru transferul de energie electrică către un vehicul electric;” *„reîncărcare bidirecțională* - o operațiune de reîncărcare inteligentă a bateriei de stocare a	*combustibili din biomasă* – combustibili gazoși și solizi (în continuare – *biocombustibili solizi*) produși din biomasă; *comisie de licitație* – comisie constituită în conformitate cu prezenta lege și cu Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, având drept scop pregătirea documentației de licitație, organizarea și desfășurarea licitațiilor, evaluarea ofertelor și selectarea câștigătorilor pentru acordarea statutului de producător eligibil mare în conformitate cu art. 35; *comunitate de energie din surse regenerabile* – entitate: a) care, în conformitate cu legislația națională, are la bază o participare deschisă și voluntară, este autonomă și este controlată efectiv de asociați sau membri aflați în proximitatea proiectelor privind sursele regenerabile de energie deținute și dezvoltate de persoana juridică respectivă; b) ai cărei asociați sau membri sunt persoane fizice, asociații de proprietari din condominiu, alte persoane juridice cu scop nelucrativ, întreprinderi mici, mijlocii ori autorități ale administrației publice locale de nivelul întâi sau al doilea, sau de nivel special; c) al cărei obiectiv principal este să ofere avantaje comunitare economice, sociale sau de mediu asociaților ori membrilor săi sau zonelor locale în care își desfășoară activitatea, mai degrabă decât obținerea de profituri financiare; *consum final brut de energie* – produse energetice furnizate în scopuri energetice industriei, transporturilor, sectorului casnic,

serviciilor, inclusiv serviciilor publice, agriculturii, silviculturii și pisciculturii, inclusiv consumul de energie electrică și de energie termică din sectorul de producere a energiei electrice și a energiei termice, precum și consumul tehnologic și pierderile de energie electrică și de energie termică în rețelele electrice și în rețelele termice; *contract pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile direct de la producător* – contract în baza căruia o persoană fizică sau juridică achiziționează energie electrică din surse regenerabile direct de la un producător de energie electrică care deține licență pentru furnizarea energiei electrice în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică; *contract reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile* – contract reglementat, standardizat, prin care furnizorul central de energie electrică achiziționează energia electrică produsă de producătorii eligibili, în condițiile stabilite de prezenta lege. Contractele reglementate pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile sunt diferite pentru producătorii eligibili mici și pentru producătorii eligibili mari; *contract pentru diferențe* – contract semnat între producătorul eligibil mare și furnizorul central de energie electrică, prin care producătorului eligibil mare care comercializează pe piața angro energia electrică produsă i se asigură diferențele pozitive sau negative, printr-o primă variabilă, dintre prețul de piață și prețul fix sau prețul de	energiei în care direcția fluxului de energie electrică poate fi inversată, permițând circulația energiei electrice de la baterie la punctul de reîncărcare la care este conectată;” *„reîncărcare inteligentă* - o operațiune de reîncărcare a bateriei de stocare a energiei în cazul căreia intensitatea energiei electrice furnizate bateriei este ajustată în mod dinamic, pe baza informațiilor primite prin intermediul comunicațiilor electronice;” *„scop neenergetic* - utilizarea combustibililor ca materii prime într-un proces industrial, în loc de a fi utilizați pentru a produce energie electrică;” *„stare de sănătate a bateriei de stocare a energiei* – un indicator a stării generale a unei baterii reîncărcabile și a capacității acesteia de a asigura performanța specificată în raport cu caracteristicile sale inițiale;” *„stocarea energiei în același amplasament* - o instalație de stocare a energiei combinată cu o instalație care produce energie din surse regenerabile și care este racordată la același punct de acces la rețea;” *„tehnologie inovatoare în domeniul energiei din surse regenerabile* - tehnologie de producere a energiei din surse regenerabile care îmbunătățește, cel puțin într-un mod, tehnologia comparabilă de ultimă generație în materie de energie din surse regenerabile sau face ca o tehnologie de energie regenerabilă care nu este pe deplin comercializată sau care implică un grad clar de risc să devină utilizabilă;”	serviciilor, inclusiv serviciilor publice, agriculturii, silviculturii și pisciculturii, inclusiv consumul de energie electrică și de energie termică din sectorul de producere a energiei electrice și a energiei termice, precum și consumul tehnologic și pierderile de energie electrică și de energie termică în rețelele electrice și în rețelele termice; *contract pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile direct de la producător* – contract în baza căruia o persoană fizică sau juridică achiziționează energie electrică din surse regenerabile direct de la un producător de energie electrică care deține licență pentru furnizarea energiei electrice în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică; *contract reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile* – contract reglementat, standardizat, prin care furnizorul central de energie electrică achiziționează energia electrică produsă de producătorii eligibili, în condițiile stabilite de prezenta lege. Contractele reglementate pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile sunt diferite pentru producătorii eligibili mici și pentru producătorii eligibili mari; *contract pentru diferențe* – contract semnat între producătorul eligibil mare și furnizorul central de energie electrică, prin care producătorului eligibil mare care comercializează pe piața angro energia electrică produsă i se asigură diferențele pozitive sau negative, printr-o primă variabilă, dintre prețul de piață și prețul fix sau prețul de

exercitare stabilit în cadrul procedurilor de licitații, în conformitate cu prezenta lege; *cotă maximă de capacitate* – valoarea totală a puterii instalate a centralelor electrice, care utilizează același tip de tehnologie de producere a energiei electrice din surse regenerabile, admisă la nivel național pentru aplicarea schemei de sprijin respective, exprimată în MW și stabilită pentru o perioadă îndelungată de timp pentru fiecare tip de tehnologie de producere a energiei electrice din surse regenerabile; *culturi alimentare și furajere* – culturi de plante bogate în amidon, de plante zaharoase sau de plante oleaginoase, produse pe terenuri agricole drept cultură principală, cu excepția reziduurilor, a deșeurilor sau a materialelor lignocelulozice și a culturilor intermediare, precum culturile intercalate și culturile de protecție, cu condiția ca utilizarea unor astfel de culturi intermediare să nu genereze o creștere a cererii de terenuri suplimentare; *deșeu* – astfel cum este definit la art.2 din Legea nr.209/2016 privind deșeurile, excluzând substanțele care au fost modificate sau contaminate intenționat pentru a corespunde acestei definiții; *energie aerotermală* – energie stocată sub formă de căldură în aerul ambiental; *energie din surse regenerabile* – energie obținută prin valorificarea surselor nefosile regenerabile (în continuare – *surse regenerabile*), respectiv energia eoliană, energia solară, energia aerotermală, energia geotermală, energia hidrotermală și cea a oceanelor, energia hidroelectrică, biomasa,	*„valoare de referință a puterii* - informațiile dinamice deținute în sistemul de gestionare al unei baterii de stocare a energiei, care prescriu setările de energie electrică la care bateria ar trebui să funcționeze în mod optim în timpul unei operațiuni de reîncărcare sau de descărcare, pentru a optimiza starea sa de sănătate și utilizarea sa operațională;” *„vehicul electric solar*- un autovehicul dotat cu un grup motopropulsor care conține doar dispozitive electrice non periferice cu funcția de convertizoare de energie cu un sistem electric reîncărcabil de stocare a energiei, care poate fi reîncărcat extern și care este echipat și cu panouri fotovoltaice integrate în vehicul;” *„zona de accelerare a proiectelor regenerabile* - o locație sau zonă specifică, delimitată geografic, care a fost desemnată în condițiile prezentei legi ca fiind în mod special adecvată pentru instalarea centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie;” „*zonă de aprovizionare*” - zona geografică determinată din care provin materiile prime de biomasă forestieră, din care sunt disponibile informații fiabile și independente și în care condițiile sunt suficient de omogene pentru a se realiza o evaluare a riscului în materie de durabilitate și de legalitate aferent biomasei forestiere.”	exercitare stabilit în cadrul procedurilor de licitații, în conformitate cu prezenta lege; *cotă maximă de capacitate* – valoarea totală a puterii instalate a centralelor electrice, care utilizează același tip de tehnologie de producere a energiei electrice din surse regenerabile, admisă la nivel național pentru aplicarea schemei de sprijin respective, exprimată în MW și stabilită pentru o perioadă îndelungată de timp pentru fiecare tip de tehnologie de producere a energiei electrice din surse regenerabile; *culturi alimentare și furajere* – culturi de plante bogate în amidon, de plante zaharoase sau de plante oleaginoase, produse pe terenuri agricole drept cultură principală, cu excepția reziduurilor, a deșeurilor sau a materialelor lignocelulozice și a culturilor intermediare, precum culturile intercalate și culturile de protecție, cu condiția ca utilizarea unor astfel de culturi intermediare să nu genereze o creștere a cererii de terenuri suplimentare; *deșeu* – astfel cum este definit la art.2 din Legea nr.209/2016 privind deșeurile, excluzând substanțele care au fost modificate sau contaminate intenționat pentru a corespunde acestei definiții; *energie aerotermală* – energie stocată sub formă de căldură în aerul ambiental; *energie din surse regenerabile* – energie obținută prin valorificarea surselor nefosile regenerabile (în continuare – *surse regenerabile*), respectiv energia eoliană, energia solară, energia aerotermală, energia geotermală, energia hidrotermală și cea a oceanelor, energia hidroelectrică, biomasa,

biogazul, gazul de fermentare a deșeurilor (gazul de depozit) și gazul provenit din instalațiile de epurare a apelor uzate; *energie electrică din surse regenerabile* – energie electrică produsă de centralele electrice care utilizează doar surse regenerabile de energie, precum și o cotă a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie de centralele electrice hibrid care utilizează și combustibil fosil. Energia electrică produsă în centrale hidroelectrice cu acumulare din apa pompată anterior în sens ascendent nu este considerată energie electrică din surse regenerabile; *energie geotermală* – energie stocată sub formă de căldură sub stratul solid al suprafeței terestre; *furnizor central de energie electrică* – entitate care este responsabilă de achiziționarea volumelor de energie electrică de la toți producătorii eligibili, conform Regulilor pieței energiei electrice, în temeiul contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile, pentru perioada de până la înființarea pieței organizate de energie electrică conform art. 38^1 alin. (1), precum și de achiziționarea volumelor de energie electrică de la producătorii eligibili mici, cărora li s-a acordat statutul respectiv în cadrul procedurii de confirmare a statutului, și care acționează în calitate de contraparte la contractele pentru diferențe semnate cu producătorii eligibili mari desemnați câștigători ai licitațiilor, după crearea pieței organizate; *garanție de bună execuție a contractului* – mijloace financiare puse de către		biogazul, gazul de fermentare a deșeurilor (gazul de depozit) și gazul provenit din instalațiile de epurare a apelor uzate; *energie electrică din surse regenerabile* – energie electrică produsă de centralele electrice care utilizează doar surse regenerabile de energie, precum și o cotă a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie de centralele electrice hibrid care utilizează și combustibil fosil. Energia electrică produsă în centrale hidroelectrice cu acumulare din apa pompată anterior în sens ascendent nu este considerată energie electrică din surse regenerabile; *energie geotermală* – energie stocată sub formă de căldură sub stratul solid al suprafeței terestre; *furnizor central de energie electrică* – entitate care este responsabilă de achiziționarea volumelor de energie electrică de la toți producătorii eligibili, conform Regulilor pieței energiei electrice, în temeiul contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile, pentru perioada de până la înființarea pieței organizate de energie electrică conform art. 38^1 alin. (1), precum și de achiziționarea volumelor de energie electrică de la producătorii eligibili mici, cărora li s-a acordat statutul respectiv în cadrul procedurii de confirmare a statutului, și care acționează în calitate de contraparte la contractele pentru diferențe semnate cu producătorii eligibili mari desemnați câștigători ai licitațiilor, după crearea pieței organizate; *garanție de bună execuție a contractului* – mijloace financiare puse de către

un potențial producător la dispoziția Guvernului, în cazul oferirii statutului de producător eligibil mare în cadrul licitației, sau la dispoziția Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în cazul confirmării statutului de producător eligibil mic, pentru asigurarea realizării obligațiilor contractuale privind construcția și punerea în funcțiune a centralei de producere a energiei electrice din surse regenerabile; *garanție de origine* – document electronic eliberat cu scopul de a demonstra unui consumator final că o cantitate de energie electrică furnizată acestuia a fost produsă din surse regenerabile de energie; *garanție pentru ofertă* – mijloace financiare puse de către un potențial producător la dispoziția Guvernului pentru a exclude comportamentul necorespunzător al acestuia pe întreaga perioadă de valabilitate a ofertei; *garanție pentru participare* – mijloace financiare puse de către un potențial producător la dispoziția Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică pentru a exclude comportamentul necorespunzător al acestuia în cadrul și în legătură cu procedura de confirmare a statutului de producător eligibil mic; *încălzire sau răcire centralizată* – distribuție a energiei termice sub formă de abur, apă caldă sau lichide răcite, în cadrul unui sistem de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, sau surse descentralizate de producere, printr-o rețea, către mai multe clădiri sau amplasamente, în scopul utilizării		un potențial producător la dispoziția Guvernului, în cazul oferirii statutului de producător eligibil mare în cadrul licitației, sau la dispoziția Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în cazul confirmării statutului de producător eligibil mic, pentru asigurarea realizării obligațiilor contractuale privind construcția și punerea în funcțiune a centralei de producere a energiei electrice din surse regenerabile; *garanție de origine* – document electronic eliberat cu scopul de a demonstra unui consumator final că o cantitate de energie electrică furnizată acestuia a fost produsă din surse regenerabile de energie; *garanție pentru ofertă* – mijloace financiare puse de către un potențial producător la dispoziția Guvernului pentru a exclude comportamentul necorespunzător al acestuia pe întreaga perioadă de valabilitate a ofertei; *garanție pentru participare* – mijloace financiare puse de către un potențial producător la dispoziția Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică pentru a exclude comportamentul necorespunzător al acestuia în cadrul și în legătură cu procedura de confirmare a statutului de producător eligibil mic; *încălzire sau răcire centralizată* – distribuție a energiei termice sub formă de abur, apă caldă sau lichide răcite, în cadrul unui sistem de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, sau surse descentralizate de producere, printr-o rețea, către mai multe clădiri sau amplasamente, în scopul utilizării

pentru încălzirea sau răcirea spațiilor sau în procese de încălzire sau de răcire; *limită de capacitate* – valoarea puterii instalate a centralei electrice, stabilită, în funcție de tehnologia utilizată pentru producerea energiei electrice din surse regenerabile de energie, în scopul delimitării aplicabilității schemelor de sprijin; *piață pe parcursul zilei lichidă* – piață pe parcursul zilei stabilită și funcțională, al cărei statut este constatat în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și care întrunește următoarele criterii: a) există o platformă de tranzacționare operațională, bazată pe licitații sau pe un mecanism de tranzacționare prin corelare continuă, și unde piața pe parcursul zilei este funcțională de cel puțin 12 luni; b) este posibilă modificarea ofertelor până la o oră înainte de livrare (h-1); c) produsele disponibile pentru a fi comercializate sunt în concordanță cu intervalul de decontare a dezechilibrului din zona respectivă de licitație; *preț de exercitare* – preț determinat în cadrul unei proceduri de licitație în scopul acordării de sprijin pentru energia din surse regenerabile și care, într-un contract pentru diferențe, permite decontarea financiară prin raportare la diferența dintre acest preț și prețul pieței angro a energiei electrice; *prețul pieței angro a energiei electrice* (în continuare – *preț de piață*) – prețul stabilit pe piața pentru ziua următoare, în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice, și care este		pentru încălzirea sau răcirea spațiilor sau în procese de încălzire sau de răcire; *limită de capacitate* – valoarea puterii instalate a centralei electrice, stabilită, în funcție de tehnologia utilizată pentru producerea energiei electrice din surse regenerabile de energie, în scopul delimitării aplicabilității schemelor de sprijin; *piață pe parcursul zilei lichidă* – piață pe parcursul zilei stabilită și funcțională, al cărei statut este constatat în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și care întrunește următoarele criterii: a) există o platformă de tranzacționare operațională, bazată pe licitații sau pe un mecanism de tranzacționare prin corelare continuă, și unde piața pe parcursul zilei este funcțională de cel puțin 12 luni; b) este posibilă modificarea ofertelor până la o oră înainte de livrare (h-1); c) produsele disponibile pentru a fi comercializate sunt în concordanță cu intervalul de decontare a dezechilibrului din zona respectivă de licitație; *preț de exercitare* – preț determinat în cadrul unei proceduri de licitație în scopul acordării de sprijin pentru energia din surse regenerabile și care, într-un contract pentru diferențe, permite decontarea financiară prin raportare la diferența dintre acest preț și prețul pieței angro a energiei electrice; *prețul pieței angro a energiei electrice* (în continuare – *preț de piață*) – prețul stabilit pe piața pentru ziua următoare, în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice, și care este

utilizat drept referință pentru stabilirea valorii primei variabile; *primă variabilă* – sprijin financiar acordat sub forma unei compensații pozitive sau negative, pentru fiecare kWh, calculată ca diferența dintre prețul fix/de exercitare, stabilit în cadrul licitației, și prețul pieței angro a energiei electrice; *procedură de licitație* – proces de licitare transparent, nediscriminatoriu, care prevede participarea unui număr suficient de companii, în conformitate cu Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare și/sau cu documentația de licitație, și în care sprijinul financiar este acordat pe baza criteriului celui mai mic preț, în cadrul unui proces competitiv; *producător de biocarburant* – persoană juridică care produce și comercializează biocarburant în conformitate cu condițiile stabilite în legile și alte acte normative în domeniu; *producător de biocombustibil* – persoană juridică care produce și comercializează biocarburanți, biolichide și/sau combustibili din biomasă; *producător eligibil* – producător de energie electrică din surse regenerabile care are dreptul de a beneficia de o schemă de sprijin în conformitate cu prezenta lege; *producător eligibil mare* – producător eligibil care operează o centrală/mai multe centrale electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile cu o capacitate cumulativă mai mare decât limita de capacitate stabilită de Guvern în conformitate cu art.10 alin.(1) lit. e);		utilizat drept referință pentru stabilirea valorii primei variabile; *primă variabilă* – sprijin financiar acordat sub forma unei compensații pozitive sau negative, pentru fiecare kWh, calculată ca diferența dintre prețul fix/de exercitare, stabilit în cadrul licitației, și prețul pieței angro a energiei electrice; *procedură de licitație* – proces de licitare transparent, nediscriminatoriu, care prevede participarea unui număr suficient de companii, în conformitate cu Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare și/sau cu documentația de licitație, și în care sprijinul financiar este acordat pe baza criteriului celui mai mic preț, în cadrul unui proces competitiv; *producător de biocarburant* – persoană juridică care produce și comercializează biocarburant în conformitate cu condițiile stabilite în legile și alte acte normative în domeniu; *producător de biocombustibil* – persoană juridică care produce și comercializează biocarburanți, biolichide și/sau combustibili din biomasă; *producător eligibil* – producător de energie electrică din surse regenerabile care are dreptul de a beneficia de o schemă de sprijin în conformitate cu prezenta lege; *producător eligibil mare* – producător eligibil care operează o centrală/mai multe centrale electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile cu o capacitate cumulativă mai mare decât limita de capacitate stabilită de Guvern în conformitate cu art.10 alin.(1) lit. e);

producător eligibil mic – producător eligibil care operează o centrală/mai multe centrale electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile cu o capacitate cumulativă mai mică decât limita de capacitate stabilită de Guvern în conformitate cu art.10 alin.(1) lit. e), inclusiv unități de producere a energiei electrice în regim de cogenerare pe bază de biomasă, singaz sau biogaz, indiferent de capacitate, dacă Guvernul stabilește astfel; *produse petroliere* – produse petroliere principale și produse petroliere principale de tip standard, astfel cum sunt definite în Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere; *prosumator de energie electrică din surse regenerabile* – consumator final care produce energie electrică din surse regenerabile pentru propriul consum și care poate stoca sau comercializa energia electrică din surse regenerabile produsă, cu condiția că, în cazul unui prosumator noncasnic de energie electrică din surse regenerabile, aceste activități nu constituie activitatea sa comercială sau profesională de bază; *prosumatori de energie electrică din surse regenerabile care acționează în mod colectiv* – grup de cel puțin doi prosumatori de energie electrică din surse regenerabile, care se află în aceeași clădire sau în același bloc locativ, astfel cum sunt specificate la art. 3 alin. (1) din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor; *schemă de sprijin* – orice instrument, schemă sau mecanism aplicat pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile prin		*producător eligibil mic* – producător eligibil care operează o centrală/mai multe centrale electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile cu o capacitate cumulativă mai mică decât limita de capacitate stabilită de Guvern în conformitate cu art.10 alin.(1) lit. e), inclusiv unități de producere a energiei electrice în regim de cogenerare pe bază de biomasă, singaz sau biogaz, indiferent de capacitate, dacă Guvernul stabilește astfel; *produse petroliere* – produse petroliere principale și produse petroliere principale de tip standard, astfel cum sunt definite în Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere; *prosumator de energie electrică din surse regenerabile* – consumator final care produce energie electrică din surse regenerabile pentru propriul consum și care poate stoca sau comercializa energia electrică din surse regenerabile produsă, cu condiția că, în cazul unui prosumator noncasnic de energie electrică din surse regenerabile, aceste activități nu constituie activitatea sa comercială sau profesională de bază; *prosumatori de energie electrică din surse regenerabile care acționează în mod colectiv* – grup de cel puțin doi prosumatori de energie electrică din surse regenerabile, care se află în aceeași clădire sau în același bloc locativ, astfel cum sunt specificate la art. 3 alin. (1) din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor; *schemă de sprijin* – orice instrument, schemă sau mecanism aplicat pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile prin

reducerea costurilor acestei energii, prin creșterea prețului la care aceasta poate fi vândută sau prin mărirea, prin intermediul unor obligații referitoare la energia regenerabilă sau în alt mod, a cantității achiziționate de acest tip de energie; *tranzacție inter pares* – tranzacție cu energie din surse regenerabile, între participanții la piață, pe baza unui contract cu condiții prestabilite care reglementează executarea și decontarea automată a tranzacției fie direct, între participanții la piață, fie indirect, prin intermediul unui participant la piață terț autorizat, cum ar fi un intermediar/agregator. Dreptul de a încheia tranzacții *inter pares* nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor părților implicate în calitate de consumatori finali, producători, furnizori sau intermediari/agregatori; *valoare efectivă* – valoarea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră pentru unele sau pentru toate etapele unui proces specific de producție a biocarburanților, a biolichidelor sau a combustibililor din biomasă; *valoare tipică* – valoarea estimată a reducerii reprezentative a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru o anumită filieră de producție a biocarburanților, a biolichidelor sau a combustibililor din biomasă; *valoare implicită* – valoarea derivată dintr-o valoare tipică prin aplicarea unor factori predeterminați și care poate să fie utilizată în locul unei valori efective.		reducerea costurilor acestei energii, prin creșterea prețului la care aceasta poate fi vândută sau prin mărirea, prin intermediul unor obligații referitoare la energia regenerabilă sau în alt mod, a cantității achiziționate de acest tip de energie; *tranzacție inter pares* – tranzacție cu energie din surse regenerabile, între participanții la piață, pe baza unui contract cu condiții prestabilite care reglementează executarea și decontarea automată a tranzacției fie direct, între participanții la piață, fie indirect, prin intermediul unui participant la piață terț autorizat, cum ar fi un intermediar/agregator. Dreptul de a încheia tranzacții *inter pares* nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor părților implicate în calitate de consumatori finali, producători, furnizori sau intermediari/agregatori; *valoare efectivă* – valoarea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră pentru unele sau pentru toate etapele unui proces specific de producție a biocarburanților, a biolichidelor sau a combustibililor din biomasă; *valoare tipică* – valoarea estimată a reducerii reprezentative a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru o anumită filieră de producție a biocarburanților, a biolichidelor sau a combustibililor din biomasă; *valoare implicită* – valoarea derivată dintr-o valoare tipică prin aplicarea unor factori predeterminați și care poate să fie utilizată în locul unei valori efective. *baterie de stocare a energiei pentru uz casnic* - o baterie de stocare a energiei electrice reîncărcabilă de sine stătătoare cu o

		capacitate nominală mai mare de 2 kwh, care este adecvată pentru instalare și utilizare într-un mediu casnic;” *„baterie de stocare a energiei pentru vehicule electrice* - o baterie de stocare a energiei electrice care este special proiectată pentru a furniza energie electrică pentru tracțiunea vehiculelor hibride, și care cântărește peste 25 kg;” *„baterie de stocare a energiei în scopuri industriale* - o baterie de stocare a energiei electrice care este special proiectată pentru utilizări industriale sau destinată utilizărilor industriale după ce a făcut obiectul pregătirii pentru reafectare sau al reafectării ori orice altă baterie care cântărește peste 5 kg și care nu este o baterie de stocare a energiei pentru vehicule electrice, o baterie pentru mijloace de transport ușoare sau o baterie pentru pornire, iluminare și aprindere;” *„combustibili din surse regenerabile* - biocombustibili, biolichide, combustibili din biomasă și combustibili din surse regenerabile de origine nebiologică;” *„combustibili din surse regenerabile de origine nebiologică* - combustibili lichizi și gazoși al căror conținut energetic provine din surse regenerabile, altele decât biomasa;” *„contract de achiziție de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire direct de la producător* - un contract în temeiul căruia o persoană fizică sau juridică convine

		să achiziționeze energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire direct de la un producător, care deține licență pentru producerea energiei termice din surse regenerabile în conformitate cu prevederile Legii nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării;” *„echipament de energie solară* - echipament utilizat pentru conversia energiei solare în energie termică sau electrică;” *„energie osmotică* - energia creată din diferența concentrațiilor de sare ale două fluide, cum ar fi apă dulce și apă sărată;” *„nivelul de încărcare* - energia disponibilă a unei baterii de stocare a energiei, exprimată ca procent din capacitatea sa nominală astfel cum este declarată de producător;” *obligație referitoare la energia din surse regenerabile* - o schemă de sprijin care impune producătorilor de energie să includă în producția lor o anumită proporție de energie din surse regenerabile, care impune furnizorilor de energie să includă în furnizarea de energie o anumită proporție de energie din surse regenerabile sau care impune consumatorilor de energie să includă în consumul lor o anumită proporție de energie din surse regenerabile, inclusiv scheme în cadrul cărora astfel de cerințe pot fi îndeplinite prin utilizarea certificatelor verzi

		„punct de reîncărcare - o interfață fixă sau mobilă, conectată sau neconectată la rețea, utilizată pentru transferul de energie electrică către un vehicul electric, care, deși poate avea unul sau mai mulți conectori adaptați diferitelor tipuri de conectori, este capabilă să reîncarce un singur vehicul electric o dată și care exclude dispozitivele cu o putere de ieșire mai mică sau egală cu 3,7 kW al căror scop principal nu este reîncărcarea vehiculelor electrice;” *„punct de reîncărcare de putere normală* - un punct de reîncărcare cu o putere de ieșire mai mare de 22 kW pentru transferul de energie electrică către un vehicul electric;” *„reîncărcare bidirecțională* - o operațiune de reîncărcare inteligentă a bateriei de stocare a energiei în care direcția fluxului de energie electrică poate fi inversată, permițând circulația energiei electrice de la baterie la punctul de reîncărcare la care este conectată;” *„reîncărcare inteligentă* - o operațiune de reîncărcare a bateriei de stocare a energiei în cazul căreia intensitatea energiei electrice furnizate bateriei este ajustată în mod dinamic, pe baza informațiilor primite prin intermediul comunicațiilor electronice;” *„scop neenergetic* - utilizarea combustibililor ca materii prime într-un proces industrial, în loc de a fi utilizați

		pentru a produce energie electrică;” *„stare de sănătate a bateriei de stocare a energiei* – un indicator a stării generale a unei baterii reîncărcabile și a capacității acesteia de a asigura performanța specificată în raport cu caracteristicile sale inițiale;” *„stocarea energiei în același amplasament* - o instalație de stocare a energiei combinată cu o instalație care produce energie din surse regenerabile și care este racordată la același punct de acces la rețea;” *tehnologie inovatoare în domeniul energiei din surse regenerabile* - tehnologie de producere a energiei din surse regenerabile care îmbunătățește, cel puțin într-un mod, tehnologia comparabilă de ultimă generație în materie de energie din surse regenerabile sau face ca o tehnologie de energie regenerabilă care nu este pe deplin comercializată sau care implică un grad clar de risc să devină utilizabilă;” *„valoare de referință a puterii* - informațiile dinamice deținute în sistemul de gestionare al unei baterii de stocare a energiei, care prescriu setările de energie electrică la care bateria ar trebui să funcționeze în mod optim în timpul unei operațiuni de reîncărcare sau de descărcare, pentru a optimiza starea sa de sănătate și utilizarea sa operațională;” *„vehicul electric solar*- un autovehicul dotat cu un grup motopropulsor care

		conține doar dispozitive electrice non periferice cu funcția de convertizoare de energie cu un sistem electric reîncărcabil de stocare a energiei, care poate fi reîncărcat extern și care este echipat și cu panouri fotovoltaice integrate în vehicul;” *„zona de accelerare a proiectelor regenerabile* - o locație sau zonă specifică, delimitată geografic, care a fost desemnată în condițiile prezentei legi ca fiind în mod special adecvată pentru instalarea centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie;” „*zonă de aprovizionare*” - zona geografică determinată din care provin materiile prime de biomasă forestieră, din care sunt disponibile informații fiabile și independente și în care condițiile sunt suficient de omogene pentru a se realiza o evaluare a riscului în materie de durabilitate și de legalitate aferent biomasei forestiere.”
(3) În scopul implementării spațiilor de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei, titularul unei hotărâri de aprobare beneficiază de derogări de la aplicarea prevederilor prezentei legi, cu respectarea procedurilor prevăzute de legislația cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei, precum și cu asigurarea protecției și a siguranței populației.	Articolul 4 alin. (3) va avea următorul cuprins: „(3) Promovarea produselor, a tehnologiilor, a serviciilor, a modelelor de afaceri și a noilor abordări inovatoare în domeniul producerii, transportului, distribuției, stocării și utilizării energiei din surse regenerabile se realizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 225/2024 cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energetic. În scopul implementării spațiilor de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei, titularul unei hotărâri de aprobare a proiectului de testare inovativă beneficiază de derogări	(3) Promovarea produselor, a tehnologiilor, a serviciilor, a modelelor de afaceri și a noilor abordări inovatoare în domeniul producerii, transportului, distribuției, stocării și utilizării energiei din surse regenerabile se realizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 225/2024 cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energetic. În scopul implementării spațiilor de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei, titularul unei hotărâri de aprobare a proiectului de testare inovativă beneficiază de derogări de

	de la aplicarea prevederilor prezentei legi, cu respectarea procedurilor prevăzute de legislația cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei, precum și cu asigurarea protecției și a siguranței populației.”	la aplicarea prevederilor prezentei legi, cu respectarea procedurilor prevăzute de legislația cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei, precum și cu asigurarea protecției și a siguranței populației.
Articolul 5. Principiile politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile (1) Politica de stat în domeniul energiei din surse regenerabile este implementată în cadrul programelor de stat sectoriale și locale, monitorizate de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii. (2) Politica de stat în domeniul energiei din surse regenerabile se bazează pe următoarele principii: a) ajustarea cadrului legislativ național la normele și standardele Uniunii Europene; b) promovarea energiei din surse regenerabile prin aplicarea schemelor de sprijin în conformitate cu prezenta lege și cu respectarea Legii cu privire la ajutorul de stat; c) exercitarea administrării de stat în domeniul energiei din surse regenerabile; d) asigurarea transparenței la desfășurarea activităților în domeniu în condițiile prezentei legi; e) asigurarea accesului nediscriminatoriu la rețele; f) asigurarea accesului persoanelor fizice și juridice la informații privind producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile; g) asigurarea informării și educarea publicului cu privire la producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile;	La articolul 5: - alin. (2) după lit. d) se completează cu lit. d^1), cu următorul cuprins: „d^1) asigurarea unui nivel de dezvoltare a proiectelor regenerabile suficient pentru a atingerea obiectivului de neutralitate climatică până în anul 2050, stabilit în Legea nr. 74/2024 privind acțiunile climatice;” - se completează cu alin. (4) cu următorul cuprins: „(4) Până la atingerea obiectivului de neutralitate climatică, stabilit prin prevederile Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice, construcția și exploatarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile, definite în condițiile prezentei legi, racordarea acestora la rețeaua electrică, dezvoltarea rețelelor electrice în scopul racordării acestor centrale sau a instalațiilor de stocare necesare pentru integrarea centralelor ce produc energie din sure regenerabile amplasate în zonele menționate se consideră proiecte de utilitate publică ce servesc interesului public major în sensul prevederilor Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului de mediu, Legii nr. 11/2017 privind evaluarea strategic[de mediu și Legii apelor nr. 272/2011, urmând ca în	Articolul 5. Principiile politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile (1) Politica de stat în domeniul energiei din surse regenerabile este implementată în cadrul programelor de stat sectoriale și locale, monitorizate de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii. (2) Politica de stat în domeniul energiei din surse regenerabile se bazează pe următoarele principii: a) ajustarea cadrului legislativ național la normele și standardele Uniunii Europene; b) promovarea energiei din surse regenerabile prin aplicarea schemelor de sprijin în conformitate cu prezenta lege și cu respectarea Legii cu privire la ajutorul de stat; c) exercitarea administrării de stat în domeniul energiei din surse regenerabile; d) asigurarea transparenței la desfășurarea activităților în domeniu în condițiile prezentei legi; d^1) asigurarea unui nivel de dezvoltare a proiectelor regenerabile suficient pentru a atingerea obiectivului de neutralitate climatică până în anul 2050, stabilit în Legea nr. 74/2024 privind acțiunile climatice; e) asigurarea accesului nediscriminatoriu la rețele;

h) supravegherea procesului de cultivare și utilizare a soiurilor de plante modificate genetic destinate producerii biocombustibilului solid și a biocarburanților în condițiile unui ciclu tehnologic închis. (3) Politica de stat în domeniul energiei din surse regenerabile este elaborată astfel încât nivelul și condițiile aferente sprijinului financiar acordat proiectelor de producere a energiei electrice din surse regenerabile prin intermediul schemelor de sprijin sunt revizuite într-un mod care să nu afecteze negativ drepturile conferite în temeiul legii și care să nu afecteze viabilitatea economică a proiectelor care beneficiază deja de sprijin în conformitate cu prezenta lege, cu excepția modificărilor cauzate de implementarea contractelor pentru diferențe, în conformitate cu prezenta lege, precum și de transpunerea și implementarea legislației Uniunii Europene adoptate în contextul angajamentelor asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice.	procesul de autorizare statutul proiectelor respective să prevaleze intereselor individuale.”	f) asigurarea accesului persoanelor fizice și juridice la informații privind producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile; g) asigurarea informării și educarea publicului cu privire la producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile; h) supravegherea procesului de cultivare și utilizare a soiurilor de plante modificate genetic destinate producerii biocombustibilului solid și a biocarburanților în condițiile unui ciclu tehnologic închis. (3) Politica de stat în domeniul energiei din surse regenerabile este elaborată astfel încât nivelul și condițiile aferente sprijinului financiar acordat proiectelor de producere a energiei electrice din surse regenerabile prin intermediul schemelor de sprijin sunt revizuite într-un mod care să nu afecteze negativ drepturile conferite în temeiul legii și care să nu afecteze viabilitatea economică a proiectelor care beneficiază deja de sprijin în conformitate cu prezenta lege, cu excepția modificărilor cauzate de implementarea contractelor pentru diferențe, în conformitate cu prezenta lege, precum și de transpunerea și implementarea legislației Uniunii Europene adoptate în contextul angajamentelor asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice. (4) Până la atingerea obiectivului de neutralitate climatică, stabilit prin prevederile Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice, construcția și exploatarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile, definite în condițiile prezentei legi, racordarea acestora

		la rețeaua electrică, dezvoltarea rețelelor electrice în scopul racordării acestor centrale sau a instalațiilor de stocare necesare pentru integrarea centralelor ce produc energie din sure regenerabile amplasate în zonele menționate se consideră proiecte de utilitate publică ce servesc interesului public major în sensul prevederilor Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului de mediu, Legii nr. 11/2017 privind evaluarea strategic[de mediu și Legii apelor nr. 272/2011, urmând ca în procesul de autorizare statutul proiectelor respective să prevaleze intereselor individuale.

Articolul 10. Atribuțiile Guvernului (1) Guvernul: a) stabilește direcțiile prioritare și obiectivele politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile; b) stabilește modul de organizare și administrare a activității în domeniul energiei din surse regenerabile; b[1]) asigură că organele centrale de specialitate ale administrației publice și instituțiile publice cu atribuții în domeniul promovării producerii și utilizării energiei din surse regenerabile, stabilite conform prezentei legi, dispun de personal calificat suficient pentru a promova dezvoltarea sectorului energiei regenerabile conform țintelor în domeniul energiei și climei, stabilite în documentele de politici publice, și de resurse financiare pentru a facilita procedurile de autorizare a producerii din surse regenerabile; c) aprobă Planul național integrat privind energia și clima și îl prezintă Secretariatului Comunității Energetice; d) aprobă mecanisme, scheme de sprijin și stimulente pentru atingerea obiectivelor politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile, după aprobarea acestora de către autoritatea competentă în domeniul concurenței și ajutorului de stat; d[1]) aprobă, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și a organului central de specialitate al administrației publice	La articolul 10: - alin. (1) după lit. b) se completează cu lit. b[1]), cu următorul cuprins: „b[1]) asigură că organele centrale de specialitate ale administrației publice și instituțiile publice cu atribuții în domeniul promovării producerii și utilizării energiei din surse regenerabile, stabilite conform prezentei legi, dispun de personal calificat suficient pentru a promova dezvoltarea sectorului energiei regenerabile conform țintelor în domeniul energiei și climei, stabilite în documentele de politici publice, și de resurse financiare pentru a facilita procedurile de autorizare a producerii din surse regenerabile;” - alin. (2) după lit. d[1]) se completează cu lit. d[2]), cu următorul cuprins: „d[2]) aprobă la propunerea organului central de specialitate al administrației publice centrale în domeniul energeticii zone de accelerare a proiectelor regenerabile;” - în alin. (2) textul „art. 11 din Legea” se substituie cu cuvintele „ prevederile Legii”.	**Articolul 10. Atribuțiile Guvernului** (3) Guvernul: a) stabilește direcțiile prioritare și obiectivele politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile; b) stabilește modul de organizare și administrare a activității în domeniul energiei din surse regenerabile; b[1]) asigură că organele centrale de specialitate ale administrației publice și instituțiile publice cu atribuții în domeniul promovării producerii și utilizării energiei din surse regenerabile, stabilite conform prezentei legi, dispun de personal calificat suficient pentru a promova dezvoltarea sectorului energiei regenerabile conform țintelor în domeniul energiei și climei, stabilite în documentele de politici publice, și de resurse financiare pentru a facilita procedurile de autorizare a producerii din surse regenerabile; c) aprobă Planul național integrat privind energia și clima și îl prezintă Secretariatului Comunității Energetice; d) aprobă mecanisme, scheme de sprijin și stimulente pentru atingerea obiectivelor politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile, după aprobarea acestora de către autoritatea competentă în domeniul concurenței și ajutorului de stat; d[1]) aprobă, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și a organului central de specialitate al administrației publice

pentru resurse naturale și mediu, cu respectarea prevederilor art. 26^2, scheme voluntare de certificare prin care se stabilesc standarde pentru producția de biocarburanți, de biolichide și de combustibili din biomasă și prin care se confirmă că respectivele standarde și criterii de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră sunt îndeplinite de către producătorii de biocombustibili; d^2) aprobă la propunerea organului central de specialitate al administrației publice centrale în domeniul energeticii zone de accelerare a proiectelor regenerabile; e) stabilește, aprobă și actualizează limita/limitele de capacitate, în conformitate cu Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat și cu angajamentele asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice, și cotele maxime de capacitate, inclusiv pe categorii de capacitate, care urmează a fi oferite pentru implementarea schemelor de sprijin stabilite în conformitate cu prezenta lege în vederea atingerii obiectivelor naționale prevăzute în Planul național integrat privind energia și clima, de asemenea poate stabili obligații de instalare, de către investitor, a sistemelor de stocare a energiei pentru o producție integrată variabilă de energie din surse regenerabile. Guvernul poate stabili ca limita/limitele de capacitate de la care este obligatorie participarea la licitații în		pentru resurse naturale și mediu, cu respectarea prevederilor art. 26^2, scheme voluntare de certificare prin care se stabilesc standarde pentru producția de biocarburanți, de biolichide și de combustibili din biomasă și prin care se confirmă că respectivele standarde și criterii de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră sunt îndeplinite de către producătorii de biocombustibili; d^2) aprobă la propunerea organului central de specialitate al administrației publice centrale în domeniul energeticii zone de accelerare a proiectelor regenerabile; e) stabilește, aprobă și actualizează limita/limitele de capacitate, în conformitate cu Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat și cu angajamentele asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice, și cotele maxime de capacitate, inclusiv pe categorii de capacitate, care urmează a fi oferite pentru implementarea schemelor de sprijin stabilite în conformitate cu prezenta lege în vederea atingerii obiectivelor naționale prevăzute în Planul național integrat privind energia și clima, de asemenea poate stabili obligații de instalare, de către investitor, a sistemelor de stocare a energiei pentru o producție integrată variabilă de energie din surse regenerabile. Guvernul poate stabili ca limita/limitele de capacitate de la care este obligatorie participarea la licitații în vederea

vederea obținerii statutului de producător eligibil mare, conform art. 35, și limita/limitele de capacitate de la care intervine obligația producătorilor eligibili de a comercializa energia electrică pe piețele organizate, conform art. 38^1, să fie diferite; e^1) stabilește, aprobă și actualizează cotele de capacitate, pentru care pot fi stabilite și plafoane de capacitate individuală pentru fiecare centrală electrică, ce urmează a fi oferite pentru implementarea mecanismului de facturare netă. Aprobarea cotelor de capacitate se realizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și este coordonată cu operatorii de sistem; e^2) stabilește, aprobă și actualizează cotele maxime de capacitate, în conformitate cu Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, ce urmează a fi oferite pentru implementarea prevederilor art.38^3 din prezenta lege, de asemenea poate stabili obligații de instalare, de către investitorii care cad sub incidența art.38^3 din prezenta lege, a sistemelor de stocare a energiei pentru o producție integrată variabilă de energie din surse regenerabile; f) stabilește măsurile necesare pentru a atinge în termen obiectivul privind energia din surse regenerabile în conformitate cu traiectoria orientativă		obținerii statutului de producător eligibil mare, conform art. 35, și limita/limitele de capacitate de la care intervine obligația producătorilor eligibili de a comercializa energia electrică pe piețele organizate, conform art. 38^1, să fie diferite; e^1) stabilește, aprobă și actualizează cotele de capacitate, pentru care pot fi stabilite și plafoane de capacitate individuală pentru fiecare centrală electrică, ce urmează a fi oferite pentru implementarea mecanismului de facturare netă. Aprobarea cotelor de capacitate se realizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și este coordonată cu operatorii de sistem; e^2) stabilește, aprobă și actualizează cotele maxime de capacitate, în conformitate cu Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, ce urmează a fi oferite pentru implementarea prevederilor art.38^3 din prezenta lege, de asemenea poate stabili obligații de instalare, de către investitorii care cad sub incidența art.38^3 din prezenta lege, a sistemelor de stocare a energiei pentru o producție integrată variabilă de energie din surse regenerabile; f) stabilește măsurile necesare pentru a atinge în termen obiectivul privind energia din surse regenerabile în conformitate cu traiectoria orientativă stabilită în Planul național integrat privind

stabilită în Planul național integrat privind energia și clima; g) organizează licitațiile pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, în conformitate cu art. 35; h) desemnează furnizorul central de energie electrică, în conformitate cu art. 30. i) stabilește pentru întreprinderile din sectorul energetic obligații clar definite, transparente, nediscriminatorii și verificabile referitoare la energia din surse regenerabile, în condițiile stabilite de lege; j) - *abrogată;* k) aprobă Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, aplicabil în cazul persoanelor care dețin sau urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/cumulată mai mare decât limita de capacitate stabilită conform lit. e), precum și Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, aplicabil în cazul persoanelor care urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată mai mare decât limita de capacitate stabilită conform lit. e); k^{1}) elaborează, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, și aprobă		energia și clima; g) organizează licitațiile pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, în conformitate cu art. 35; h) desemnează furnizorul central de energie electrică, în conformitate cu art. 30. i) stabilește pentru întreprinderile din sectorul energetic obligații clar definite, transparente, nediscriminatorii și verificabile referitoare la energia din surse regenerabile, în condițiile stabilite de lege; j) aprobă Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, aplicabil în cazul persoanelor care dețin sau urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/cumulată mai mare decât limita de capacitate stabilită conform lit. e), precum și Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, aplicabil în cazul persoanelor care urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată mai mare decât limita de capacitate stabilită conform lit. e); k^{1}) elaborează, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, și aprobă Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile;

Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile; k^2) elaborează, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și cu asistența organului central de specialitate al administrației publice pentru resurse naturale și mediu, și aprobă Regulamentul privind criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă (în continuare – *Regulamentul privind criteriile de durabilitate*); k^3) elaborează, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, și aprobă un regulament cu privire la transferul statistic al cantităților de energie din surse regenerabile cu o altă parte contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice; k^4) elaborează, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, și aprobă un regulament cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe; l) aprobă alte regulamente și exercită alte atribuții în conformitate cu		k^2) elaborează, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și cu asistența organului central de specialitate al administrației publice pentru resurse naturale și mediu, și aprobă Regulamentul privind criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă (în continuare – *Regulamentul privind criteriile de durabilitate*); k^3) elaborează, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, și aprobă un regulament cu privire la transferul statistic al cantităților de energie din surse regenerabile cu o altă parte contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice; k^4) elaborează, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, și aprobă un regulament cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe; k) aprobă alte regulamente și exercită alte atribuții în conformitate cu prezenta lege. (4) În scopul atingerii obiectivelor politicii de stat în domeniul respectării

prezenta lege. (2) În scopul atingerii obiectivelor politicii de stat în domeniul respectării neutralității climatice, Guvernul, în conformitate cu prevederile Legii nr. 164/2025, poate impune operatorilor de sistem obligații de serviciu public în legătură cu acordarea accesului la rețea pentru producătorii de energie din surse regenerabile care beneficiază de schema de sprijin „preț fix”.		neutralității climatice, Guvernul, în conformitate cu prevederile Legii nr. 164/2025, poate impune operatorilor de sistem obligații de serviciu public în legătură cu acordarea accesului la rețea pentru producătorii de energie din surse regenerabile care beneficiază de schema de sprijin „preț fix”.
Articolul 16. Atribuțiile autorităților publice centrale și locale în domeniul construcțiilor (1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, în cooperare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, cu Agenția Națională pentru Sănătate Publică, cu instituția publică de suport, cu autoritățile administrației publice locale, adoptă și implementează documente normative în domeniul construcțiilor care promovează eficiența energetică și consumul de energie din surse regenerabile în construcții.	La articolul 16 în alin. (1) după cuvintele „care promovează eficiența energetică” se completează cu textul „, producerea, stocarea ”;	(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, în cooperare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, cu Agenția Națională pentru Sănătate Publică, cu instituția publică de suport, cu autoritățile administrației publice locale, adoptă și implementează documente normative în domeniul construcțiilor care promovează eficiența energetică, producerea, stocarea și consumul de energie din surse regenerabile în construcții.
N/A	La articolul 16 după alin. (1) se completează cu alin. (1^1) cu următorul cuprins: „(1^1) La elaborarea, promovarea și coordonarea politicilor publice de dezvoltare în sfera amenajării teritoriului, urbanismului, proiectării și construcțiilor, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor se asigură că în procesul de elaborare sau revizuire a documentației de urbanism și	(1^1) La elaborarea, promovarea și coordonarea politicilor publice de dezvoltare în sfera amenajării teritoriului, urbanismului, proiectării și construcțiilor, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor se asigură că în procesul de elaborare sau revizuire a documentației de urbanism și de amenajare a teritoriului autoritățile publice centrale și locale includ dispoziții vizând integrarea surselor de

	de amenajare a teritoriului autoritățile publice centrale și locale includ dispoziții vizând integrarea surselor de energie regenerabile, inclusiv cele destinate autoconsumul de energie și/sau pentru necesitățile comunităților de energie din surse regenerabile, precum și cele privind utilizarea căldurii și a răcorii reziduale inevitabile.”	energie regenerabile, inclusiv cele destinate autoconsumul de energie și/sau pentru necesitățile comunităților de energie din surse regenerabile, precum și cele privind utilizarea căldurii și a răcorii reziduale inevitabile.
(2) Prin documentele normative în construcții, Guvernul și autoritățile administrației publice locale promovează sistemul eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, utilizarea echipamentelor și a sistemelor de încălzire și răcire pe bază de energie din surse regenerabile, care realizează o reducere semnificativă a consumului de energie, și întreprind măsuri necesare pentru a promova echipamentele și sistemele ce corespund prevederilor art. 24 din prezenta lege și ale art. 24 din Legea nr.139/2018 cu privire la eficiența energetică.	La articolul 16 alin. (2) se exclude.	-
N/A	Articolul 17 după alin. (1) se completează cu un alin. (1^1) cu următorul cuprins: „(1^1) Prin documentele normative în construcții, Guvernul și autoritățile administrației publice locale promovează sistemul eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, utilizarea echipamentelor și a sistemelor de încălzire și răcire pe bază de energie din surse regenerabile, care realizează o reducere semnificativă a consumului de energie, și întreprind măsuri necesare pentru a promova echipamentele și sistemele ce corespund prevederilor art. 24 din prezenta lege și ale art. 24 din Legea nr.139/2018 cu privire la eficiența energetică.	(1^1) Prin documentele normative în construcții, Guvernul și autoritățile administrației publice locale promovează sistemul eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, utilizarea echipamentelor și a sistemelor de încălzire și răcire pe bază de energie din surse regenerabile, care realizează o reducere semnificativă a consumului de energie, și întreprind măsuri necesare pentru a promova echipamentele și sistemele ce corespund prevederilor art. 24 din prezenta lege și ale art. 24 din Legea nr.139/2018 cu privire la eficiența energetică.

N/A	După articolul 17 se completează cu articolul 17[1], cu următorul cuprins: **„Articolul 17[1]. Atribuțiile autorităților publice centrale cu privire la dezvoltarea seturilor de date spațiale privind resursele energetice** (1) În scopul identificării și documentării potențialul de producere a energiei din surse regenerabile și a zonelor de suprafață terestră, subterană, sau apele interioare disponibile necesare pentru dezvoltarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile, precum și a infrastructurii aferente, cum ar fi rețelele electrice, termice sau cele de gaze naturale și instalațiile de stocare, inclusiv stocarea termică, Guvernul prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii asigură crearea, funcționarea și actualizarea infrastructurii naționale de date spațiale privind resursele energetice. (2) La îndeplinirea obligației stabilite la alin. (1) organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în colaborare cu organul central de specialitate în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale și autoritatea administrativă centrală responsabilă de implementarea politicii în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale asigură respectarea prevederilor Legii nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale și a actelor normative aferente (în continuare Legea nr. 254/2016). (3) În scopul dezvoltării infrastructurii naționale de date spațiale privind resursele energetice organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii	**Articolul 17[1]. Atribuțiile autorităților publice centrale cu privire la dezvoltarea seturilor de date spațiale privind resursele energetice** (1) În scopul identificării și documentării potențialul de producere a energiei din surse regenerabile și a zonelor de suprafață terestră, subterană, sau apele interioare disponibile necesare pentru dezvoltarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile, precum și a infrastructurii aferente, cum ar fi rețelele electrice, termice sau cele de gaze naturale și instalațiile de stocare, inclusiv stocarea termică, Guvernul prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii asigură crearea, funcționarea și actualizarea infrastructurii naționale de date spațiale privind resursele energetice. (2) La îndeplinirea obligației stabilite la alin. (1) organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în colaborare cu organul central de specialitate în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale și autoritatea administrativă centrală responsabilă de implementarea politicii în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale asigură respectarea prevederilor Legii nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale și a actelor normative aferente (în continuare Legea nr. 254/2016).

	documentează datele geospațiale ce țin de resursele de energie regenerabilă, potențialul acestora, amplasarea centralelor ce produc din surse regenerabile de energie, infrastructura de rețea aferentă, inclusiv cea de stocare, bazându-se pe cele mai bune date disponibile și utilizând următoarele informații fără a se limita la: a) seturile, serviciile de date spațiale și metadatele care fac parte infrastructura națională de date spațiale, conform Legii nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale; b) planurile de amenajare a teritoriului și documentația de urbanism, elaborată de autoritățile publice centrale sau locale conform prevederilor Codului Nr. 434/2023 Urbanismului și Construcțiilor c) rezultatele studiilor de profil și rapoartelor ce țin de potențialul resurselor de energie regenerabilă; d) date publice și instrumente geospațiale științifice care conțin informații privind potențialul resurselor energetice și amplasarea acestora; e) datele privind amplasarea centralelor ce produc din surse regenerabile infrastructurii de rețea dezvoltate de către operatorii sistemelor de transport și de distribuție, infrastructurii de stocare a energiei, inclusiv termice, și a altor tehnologii flexibile, cu considerarea capacităților instalate ale acestora; f) cererea de energie preconizată, luând în considerare impactul dezvoltării instalațiilor pentru autoconsum de energie, inclusiv a celor dezvoltate pentru comunitățile de energie din surse regenerabile, flexibilitatea potențială ce ar putea fi oferită de către	(3) În scopul dezvoltării infrastructurii naționale de date spațiale privind resursele energetice organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii documentează datele geospațiale ce țin de resursele de energie regenerabilă, potențialul acestora, amplasarea centralelor ce produc din surse regenerabile de energie, infrastructura de rețea aferentă, inclusiv cea de stocare, bazându-se pe cele mai bune date disponibile și utilizând următoarele informații fără a se limita la: a) seturile, serviciile de date spațiale și metadatele care fac parte infrastructura națională de date spațiale, conform Legii nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale; b) planurile de amenajare a teritoriului și documentația de urbanism, elaborată de autoritățile publice centrale sau locale conform prevederilor Codului Nr. 434/2023 Urbanismului și Construcțiilor c) rezultatele studiilor de profil și rapoartelor ce țin de potențialul resurselor de energie regenerabilă; d) date publice și instrumente geospațiale științifice care conțin informații privind potențialul resurselor energetice și amplasarea acestora; e) datele privind amplasarea centralelor ce produc din surse regenerabile infrastructurii de rețea dezvoltate de către

	consumatorii finali, și câștigurile preconizate în materie de eficiență energetică; g) alte seturi de date și informații considerate relevante. (4) La solicitarea organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii autoritățile publice centrale și locale, autoritățile și instituțiile publice, autoritatea administrativă centrală responsabilă de implementarea politicii în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale, operatorii sistemelor de transport și de distribuție oferă acces la seturile de date și informațiile relevante necesare pentru crearea, funcționarea și actualizarea infrastructurii naționale de date spațiale privind resursele energetice. (5) Metadatele aferente infrastructurii naționale de date spațiale privind resursele energetice sunt proiectate astfel încât să ofere utilizatorilor geoportalului infrastructurii naționale de date spațiale informații care să evidențieze dacă dezvoltarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile în anumite locații ar putea fi supusă unui regim special de autorizare pentru a evalua respectarea cerințelor de mediu, de securitate națională, protecție civilă, etc. (6) În baza infrastructurii naționale de date spațiale privind resursele energetice dezvoltate conform alin. (1) – (5), organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii estimează, pentru fiecare tehnologie din surse regenerabile, zonele teritoriale disponibile pentru dezvoltarea centralelor producătoare de energie din surse regenerabile, precum și a	operatorii sistemelor de transport și de distribuție, infrastructurii de stocare a energiei, inclusiv termice, și a altor tehnologii flexibile, cu considerarea capacităților instalate ale acestora; f) cererea de energie preconizată, luând în considerare impactul dezvoltării instalațiilor pentru autoconsum de energie, inclusiv a celor dezvoltate pentru comunitățile de energie din surse regenerabile, flexibilitatea potențială ce ar putea fi oferită de către consumatorii finali, și câștigurile preconizate în materie de eficiență energetică; g) alte seturi de date și informații considerate relevante. (4) La solicitarea organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii autoritățile publice centrale și locale, autoritățile și instituțiile publice, autoritatea administrativă centrală responsabilă de implementarea politicii în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale, operatorii sistemelor de transport și de distribuție oferă acces la seturile de date și informațiile relevante necesare pentru crearea, funcționarea și actualizarea infrastructurii naționale de date spațiale privind resursele energetice. (5) Metadatele aferente infrastructurii naționale de date spațiale privind resursele energetice sunt proiectate astfel încât să ofere utilizatorilor geoportalului infrastructurii naționale de date spațiale informații care să evidențieze

	infrastructurii aferente, inclusiv celei de stocare. Zonele teritoriale disponibile identificate, inclusiv centralele producătoare de energie din surse regenerabile și mecanismele de cooperare existente, trebuie să fie cel puțin egale cu capacitățile instalate planificate pentru fiecare tehnologie, necesare de dezvoltat pentru a atinge contribuțiile naționale la obiectivul privind energia din surse regenerabile stabilite în Planurile național integrate privind energia și clima, și în alte documente de politici publice. (7) La stabilirea zonelor teritoriale disponibile sunt considerate prioritare zonele care întrunesc cel puțin una din caracteristicile următoare: a) dezvoltarea centralelor ce produc din surse regenerabile de energie sunt compatibile cu destinația și modul de folosință a terenului, construcțiilor sau infrastructurii existente; b) zona teritorială identificată permite valorificare a mai multe tehnologii regenerabile. Zonele teritoriale disponibile pentru dezvoltarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile sunt actualizate periodic în contextul elaborării sau actualizării Planului național integrat pentru energie și climă, dar nu mai rar de o dată la cinci ani.”	dacă dezvoltarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile în anumite locații ar putea fi supusă unui regim special de autorizare pentru a evalua respectarea cerințelor de mediu, de securitate națională, protecție civilă, etc. (6) În baza infrastructurii naționale de date spațiale privind resursele energetice dezvoltate conform alin. (1) – (5), organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii estimează, pentru fiecare tehnologie din surse regenerabile, zonele teritoriale disponibile pentru dezvoltarea centralelor producătoare de energie din surse regenerabile, precum și a infrastructurii aferente, inclusiv celei de stocare. Zonele teritoriale disponibile identificate, inclusiv centralele producătoare de energie din surse regenerabile și mecanismele de cooperare existente, trebuie să fie cel puțin egale cu capacitățile instalate planificate pentru fiecare tehnologie, necesare de dezvoltat pentru a atinge contribuțiile naționale la obiectivul privind energia din surse regenerabile stabilite în Planurile național integrate privind energia și clima, și în alte documente de politici publice. (7) La stabilirea zonelor teritoriale disponibile sunt considerate prioritare zonele care întrunesc cel puțin una din caracteristicile următoare: a) dezvoltarea centralelor ce produc din surse regenerabile de energie sunt

		compatibile cu destinația și modul de folosință a terenului, construcțiilor sau infrastructurii existente; b) zona teritorială identificată permite valorificare a mai multe tehnologii regenerabile. Zonele teritoriale disponibile pentru dezvoltarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile sunt actualizate periodic în contextul elaborării sau actualizării Planului național integrat pentru energie și climă, dar nu mai rar de o dată la cinci ani.
N/A	După articolul 18 se completează cu articolul 18[1], cu următorul cuprins: **„Articolul 18[1]. Atribuțiile operatorilor de sistem** (1) La elaborarea planurilor de dezvoltarea a rețelelor electrice, rețelelor termice și a celor de gaze naturale operatorii de sistem iau în considerare necesitatea racordării centralelor ce produc din surse regenerabile de energie, inclusiv pentru autoconsum sau pentru necesitățile comunităților de energie din surse regenerabile. (2) În scopul implementării cerințelor stabilite la alin. (1) operatorii de sistem analizează în special capacitățile instalate a centralelor ce produc energie din surse regenerabile ce urmează a fi dezvoltate în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile, cele incluse de autoritățile publice locale și centrale în planurile de urbanism și de amenajare a teritoriului, precum și perioada propusă pentru racordarea acestora.”	Articolul 18[1]. Atribuțiile operatorilor de sistem (1) La elaborarea planurilor de dezvoltarea a rețelelor electrice, rețelelor termice și a celor de gaze naturale operatorii de sistem iau în considerare necesitatea racordării centralelor ce produc din surse regenerabile de energie, inclusiv pentru autoconsum sau pentru necesitățile comunităților de energie din surse regenerabile. (2) În scopul implementării cerințelor stabilite la alin. (1) operatorii de sistem analizează în special capacitățile instalate a centralelor ce produc energie din surse regenerabile ce urmează a fi dezvoltate în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile, cele incluse de autoritățile publice locale și centrale în planurile de urbanism și de amenajare a teritoriului, precum și perioada propusă pentru racordarea acestora.

N/A	După articolul 21 se completează cu articolele 21^1 - 21^4, cu următorul cuprins: **Articolul 21^1. Ghișeul unic de autorizare a producerii de energie din surse regenerabile** (1) În scopul simplificării și facilitării procedurii de autorizare a centralelor ce produc din surse regenerabile se instituie ghișeul unic în domeniul autorizării producerii din surse regenerabile (în continuare – ghișeu unic). (2) În sensul alin. (1) procedura de autorizare a centralelor ce produc din surse regenerabile se referă la toate etapele procedurilor administrative, de eliberare a actelor permisive și de aprobare a hotărârilor, avizelor și deciziilor necesare pentru autorizarea construcției, reconstrucției și modernizării centralelor ce produc energie din surse regenerabile, celor care combină mai multe surse regenerabile de energie, a instalațiilor de stocare a energiei în același amplasament, a instalațiilor de producere a energiei electrice și termice, pompelor de căldură, precum și activele necesare pentru racordarea și/sau pentru integrarea unor astfel de centrale, pompe de căldură și instalații de stocare la rețea. (3) Ghișeul unic este o platformă digitală comună de acces și un mecanism care dispune de următoarele funcționalități, fără a se limita la: a) descrie toate etapele de dezvoltare a unui proiect în domeniul energiei din surse regenerabile, în funcție de tehnologia de producere și capacitatea instalațiilor, specificând actele permisive, hotărârile, deciziile și avizele necesare pentru autorizarea proiectului, succesiunea	După articolul 21 se completează cu articolele 21^1 - 21^4, cu următorul cuprins: Articolul 21^1. Ghișeul unic de autorizare a producerii de energie din surse regenerabile (1) În scopul simplificării și facilitării procedurii de autorizare a centralelor ce produc din surse regenerabile se instituie ghișeul unic în domeniul autorizării producerii din surse regenerabile (în continuare – ghișeu unic). (2) În sensul alin. (1) procedura de autorizare a centralelor ce produc din surse regenerabile se referă la toate etapele procedurilor administrative, de eliberare a actelor permisive și de aprobare a hotărârilor, avizelor și deciziilor necesare pentru autorizarea construcției, reconstrucției și modernizării centralelor ce produc energie din surse regenerabile, celor care combină mai multe surse regenerabile de energie, a instalațiilor de stocare a energiei în același amplasament, a instalațiilor de producere a energiei electrice și termice, pompelor de căldură, precum și activele necesare pentru racordarea și/sau pentru integrarea unor astfel de centrale, pompe de căldură și instalații de stocare la rețea. (3) Ghișeul unic este o platformă digitală comună de acces și un mecanism care dispune de următoarele funcționalități, fără a se limita la: a) descrie toate etapele de dezvoltare a unui proiect în domeniul energiei din surse regenerabile, în funcție de tehnologia de producere și capacitatea instalațiilor, specificând actele permisive, hotărârile, deciziile și avizele necesare pentru autorizarea

	depunerii solicitărilor, procedurile de eliberare a acestora, inclusiv documentele necesare pentru depunerea solicitărilor; b) servește drept punct unic de contact în procesul de autorizare a centralelor ce produc energie din surse regenerabile; c) asigură și facilitează schimbul de informații și dialogul dintre solicitant și autoritățile publice, instituțiile și întreprinderile energetice responsabile de eliberarea actelor permisive, conform Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (în continuare Legea nr. 160/2011); d) este interconectat cu sistemul informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permisive (în continuare – *SIAGEAP*) și cu platformele informaționale, paginile web oficiale gestionate de autoritățile publice și de către întreprinderile energetice responsabile de eliberarea actelor permisive, sau avizelor necesare; e) utilizează un proces digitalizat, unificat și optimizat de solicitare a actelor permisive, care promovează solicitarea în paralel a eliberării actelor permisive, cu condiția că eliberarea actului permisiv nu este condiționată de obținerea în prealabil a unui alt act permisiv; f) pune la dispoziția publicului un manual de proceduri privind procesul de autorizare a centralelor ce produc din surse regenerabile, care include detalii privind punctele de contact responsabile de fiecare proces administrativ de autorizare, și informații distincte privind derogările oferite proiectelor destinate autoconsumului de	proiectului, succesiunea depunerii solicitărilor, procedurile de eliberare a acestora, inclusiv documentele necesare pentru depunerea solicitărilor; b) servește drept punct unic de contact în procesul de autorizare a centralelor ce produc energie din surse regenerabile; c) asigură și facilitează schimbul de informații și dialogul dintre solicitant și autoritățile publice, instituțiile și întreprinderile energetice responsabile de eliberarea actelor permisive, conform Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (în continuare Legea nr. 160/2011); d) este interconectat cu sistemul informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permisive (în continuare – SIAGEAP) și cu platformele informaționale, paginile web oficiale gestionate de autoritățile publice și de către întreprinderile energetice responsabile de eliberarea actelor permisive, sau avizelor necesare; e) utilizează un proces digitalizat, unificat și optimizat de solicitare a actelor permisive, care promovează solicitarea în paralel a eliberării actelor permisive, cu condiția că eliberarea actului permisiv nu este condiționată de obținerea în prealabil a unui alt act permisiv; f) pune la dispoziția publicului un manual de proceduri privind procesul de autorizare a centralelor ce produc din surse regenerabile, care include detalii privind punctele de contact responsabile de fiecare proces administrativ de autorizare, și informații distincte privind

	energie sau comunităților de energie din surse regenerabile; g) pentru fiecare act permisiv, decizie sau aviz necesar pentru autorizarea centralei ce produce energie din surse regenerabile, publică datele de contact ale autorității, persoanei juridice responsabile de eliberarea acesteia; h) stabilește un mecanism de monitorizare a procedurilor administrative de eliberare a actelor permisive, și de aprobare a hotărârilor, avizelor necesare pentru autorizarea centralelor ce produc din surse regenerabile, oferind informații privind statutul examinării; i) oferă consiliere și suport informațional publicului interesat de dezvoltarea centralelor ce produc din surse regenerabile, inclusiv pentru autoconsum sau pentru necesitățile comunităților de energie din surse regenerabile, pe întreg parcursul procedurii administrative de solicitare și de acordare a autorizațiilor; j) asigură că termenele de eliberare a actelor permisive și de aprobare a hotărârilor, deciziilor sau avizele privind dezvoltarea centralei ce produce din surse regenerabile respectă duratele totale de autorizare stabilite la art. 21^4 din prezenta lege; k) la etapa de înregistrare a solicitării de eliberare a actelor permisive, hotărâri, decizii și avize necesare pentru autorizarea proiectului de producere a energiei din surse regenerabile confirmă caracterul complet al cererii sau, în cazul în care solicitantul nu a transmis toate informațiile necesare pentru prelucrarea cererii, solicită din	derogările oferite proiectelor destinate autoconsumului de energie sau comunităților de energie din surse regenerabile; g) pentru fiecare act permisiv, decizie sau aviz necesar pentru autorizarea centralei ce produce energie din surse regenerabile, publică datele de contact ale autorității, persoanei juridice responsabile de eliberarea acesteia; h) stabilește un mecanism de monitorizare a procedurilor administrative de eliberare a actelor permisive, și de aprobare a hotărârilor, avizelor necesare pentru autorizarea centralelor ce produc din surse regenerabile, oferind informații privind statutul examinării; i) oferă consiliere și suport informațional publicului interesat de dezvoltarea centralelor ce produc din surse regenerabile, inclusiv pentru autoconsum sau pentru necesitățile comunităților de energie din surse regenerabile, pe întreg parcursul procedurii administrative de solicitare și de acordare a autorizațiilor; j) asigură că termenele de eliberare a actelor permisive și de aprobare a hotărârilor, deciziilor sau avizele privind dezvoltarea centralei ce produce din surse regenerabile respectă duratele totale de autorizare stabilite la art. 214 din prezenta lege; k) la etapa de înregistrare a solicitării de eliberare a actelor permisive, hotărâri, decizii și avize necesare pentru autorizarea proiectului de producere a energiei din surse regenerabile confirmă caracterul complet al cererii sau, în cazul în care solicitantul nu a transmis toate informațiile necesare pentru prelucrarea cererii,

	partea solicitantului să depună o cerere completă fără întârzieri nejustificate; l) asigură publicarea tuturor hotărârilor de Guvern și a rezultatelor evaluărilor strategice de mediu specificate la art. 21^2 și 21^3; m) publică ghiduri privind măsurile de atenuare a impactului de mediu recomandate dezvoltatorilor centralelor ce produc energie din surse regenerabile, care ar putea fi utilizate în procesul de elaborarea a rapoartelor de evaluare a impactului de mediu; n) în colaborare cu operatorii de sistem asigură funcționarea și monitorizează implementarea mecanismului de notificare simplificată, prevăzut la art. 28; o) furnizează informații cu privire la procedurile pentru soluționarea litigiilor privind procesul de autorizare a producerii din surse regenerabile, inclusiv, acolo unde este cazul, la mecanisme alternative de soluționare a litigiilor. (4) În sensul alin. (2) acte permisive, hotărâri, decizii și avize necesare pentru autorizarea proiectului de producere a energiei din surse regenerabile sunt considerate: a) actele permisive eliberate conform cerințelor Legii nr. 160/2011; b) deciziile aprobate conform cerințelor Legii nr.174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului (în continuare Legea nr. 174/2021); c) hotărârile, inclusiv de Guvern,	solicită din partea solicitantului să depună o cerere completă fără întârzieri nejustificate; l) asigură publicarea tuturor hotărârilor de Guvern și a rezultatelor evaluărilor strategice de mediu specificate la art. 21^2 și 21^3; m) publică ghiduri privind măsurile de atenuare a impactului de mediu recomandate dezvoltatorilor centralelor ce produc energie din surse regenerabile, care ar putea fi utilizate în procesul de elaborarea a rapoartelor de evaluare a impactului de mediu; n) în colaborare cu operatorii de sistem asigură funcționarea și monitorizează implementarea mecanismului de notificare simplificată, prevăzut la art. 28; o) furnizează informații cu privire la procedurile pentru soluționarea litigiilor privind procesul de autorizare a producerii din surse regenerabile, inclusiv, acolo unde este cazul, la mecanisme alternative de soluționare a litigiilor. (4) În sensul alin. (2) acte permisive, hotărâri, decizii și avize necesare pentru autorizarea proiectului de producere a energiei din surse regenerabile sunt considerate: a) actele permisive eliberate conform cerințelor Legii nr. 160/2011; b) deciziile aprobate conform cerințelor Legii nr.174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului (în continuare Legea nr. 174/2021); c) hotărârile, inclusiv de Guvern, deciziile sau avizele necesare de obținut în conformitate cu cerințele legilor sectoriale în

	deciziile sau avizele necesare de obținut în conformitate cu cerințele legilor sectoriale în domeniul energetic, în procesul de autorizare a unei centrale ce produce din surse regenerabile; d) avizele autorităților și instituiților publice, care nu se încadrează în categoria actelor permisive, dar pot impune restricții privind dezvoltarea unui proiect, cum ar fi cele din domeniul aviației civile, al securității naționale, etc. (5) Actele permisive, hotărârile, deciziile și avizele necesare pentru autorizarea proiectului de producere a energiei din surse regenerabile sunt puse la dispoziția publicului prin publicarea acestora pe portalul Ghișeului unic, cu respectarea prevederilor legislației speciale în baza căreia actul a fost eliberat. (6) Activitatea ghișeului unic este organizată de către instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile, în colaborare și coordonare cu autoritățile publice, instituțiile și întreprinderile energetice responsabile de eliberarea actelor permisive, conform Legii nr. 160/2011, sau de aprobarea hotărârilor necesare pentru autorizarea centralelor ce produc din surse regenerabile. (7) Conceptul tehnic al sistemului informațional al Ghișeul unic și regulamentul de organizare și funcționare a acestuia se aprobă de către Guvern. (8) În scopul documentării etapelor de dezvoltare a unui proiect în domeniul energiei din	domeniul energetic, în procesul de autorizare a unei centrale ce produce din surse regenerabile; d) avizele autorităților și instituiților publice, care nu se încadrează în categoria actelor permisive, dar pot impune restricții privind dezvoltarea unui proiect, cum ar fi cele din domeniul aviației civile, al securității naționale, etc. (5) Actele permisive, hotărârile, deciziile și avizele necesare pentru autorizarea proiectului de producere a energiei din surse regenerabile sunt puse la dispoziția publicului prin publicarea acestora pe portalul Ghișeului unic, cu respectarea prevederilor legislației speciale în baza căreia actul a fost eliberat. (6) Activitatea ghișeului unic este organizată de către instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile, în colaborare și coordonare cu autoritățile publice, instituțiile și întreprinderile energetice responsabile de eliberarea actelor permisive, conform Legii nr. 160/2011, sau de aprobarea hotărârilor necesare pentru autorizarea centralelor ce produc din surse regenerabile. (7) Conceptul tehnic al sistemului informațional al Ghișeul unic și regulamentul de organizare și funcționare a acestuia se aprobă de către Guvern. (8) În scopul documentării etapelor de dezvoltare a unui proiect în domeniul energiei din surse regenerabile, în funcție de tehnologia de producere și capacitatea instalațiilor, și pentru elaborarea ghidurilor practice de

	surse regenerabile, în funcție de tehnologia de producere și capacitatea instalațiilor, și pentru elaborarea ghidurilor practice de solicitare a autorizației în domeniul producerii din surse regenerabile, autoritățile și instituțiile publice, întreprinderile energetice responsabile de eliberarea actelor permisive, conform Legii nr. 160/2011, sau de aprobarea hotărârilor, deciziilor și avizelor necesare pentru autorizarea proiectului de producere a energiei din surse regenerabile, colaborează cu instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile și îi oferă informațiile aferente procedurilor administrative gestionate de fiecare autoritate, instituție sau întreprindere energetică. (9) În calitate de gestionar al ghișeului unic, instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile împreună cu autoritățile, instituțiile publice și întreprinderile energetice responsabile de eliberarea actelor permisive, conform Legii nr. 160/2011, sau de aprobarea hotărârilor, deciziilor și avizelor necesare pentru autorizarea proiectului de producere a energiei din surse regenerabile colaborează în scopul monitorizării procesului de autorizarea a producerii din surse regenerabile, identificare a barierelor, care determină tergiversarea procesului de autorizare și formularea propunerilor de modificare a cadrului legal în scopul simplificării procesului. În acest sens, instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii	solicitare a autorizației în domeniul producerii din surse regenerabile, autoritățile și instituțiile publice, întreprinderile energetice responsabile de eliberarea actelor permisive, conform Legii nr. 160/2011, sau de aprobarea hotărârilor, deciziilor și avizelor necesare pentru autorizarea proiectului de producere a energiei din surse regenerabile, colaborează cu instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile și îi oferă informațiile aferente procedurilor administrative gestionate de fiecare autoritate, instituție sau întreprindere energetică. (9) În calitate de gestionar al ghișeului unic, instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile împreună cu autoritățile, instituțiile publice și întreprinderile energetice responsabile de eliberarea actelor permisive, conform Legii nr. 160/2011, sau de aprobarea hotărârilor, deciziilor și avizelor necesare pentru autorizarea proiectului de producere a energiei din surse regenerabile colaborează în scopul monitorizării procesului de autorizarea a producerii din surse regenerabile, identificare a barierelor, care determină tergiversarea procesului de autorizare și formularea propunerilor de modificare a cadrului legal în scopul simplificării procesului. În acest sens, instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării

	statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile prezintă anual organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii un raport privind rezultatele monitorizării procesului de autorizarea a producerii din surse regenerabile, care include barierele identificate și soluțiile propuse pentru simplificarea și facilitarea autorizării producerii din surse regenerabile, inclusiv propuneri de modificare a cadrului legal. (10) Întreprinderile energetice responsabile de eliberarea avizelor de racordare la rețelele electrice, rețelele de gaze naturale sau rețele termice sunt obligate să asigure interoperabilitatea sistemelor informaționale prin care gestionează eliberarea avizelor de racordare cu platforma informațională a ghișeului unic, astfel încât solicitările și eliberarea avizelor de racordare, inclusiv cele aferente mecanismului de notificare simplificată, prevăzut la art. 28, să poată fi realizată prin intermediul ghișeul unic. (11) Instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile în colaborare cu Instituția publică responsabilă de promovarea și implementarea inițiativelor de digitalizare a serviciilor publice asigură interoperabilitatea ghișeului unic cu sistemul informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permisive. (12) Instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării	utilizării energiei din surse regenerabile prezintă anual organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii un raport privind rezultatele monitorizării procesului de autorizarea a producerii din surse regenerabile, care include barierele identificate și soluțiile propuse pentru simplificarea și facilitarea autorizării producerii din surse regenerabile, inclusiv propuneri de modificare a cadrului legal. (10) Întreprinderile energetice responsabile de eliberarea avizelor de racordare la rețelele electrice, rețelele de gaze naturale sau rețele termice sunt obligate să asigure interoperabilitatea sistemelor informaționale prin care gestionează eliberarea avizelor de racordare cu platforma informațională a ghișeului unic, astfel încât solicitările și eliberarea avizelor de racordare, inclusiv cele aferente mecanismului de notificare simplificată, prevăzut la art. 28, să poată fi realizată prin intermediul ghișeul unic. (11) Instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile în colaborare cu Instituția publică responsabilă de promovarea și implementarea inițiativelor de digitalizare a serviciilor publice asigură interoperabilitatea ghișeului unic cu sistemul informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permisive. (12) Instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile în

	utilizării energiei din surse regenerabile în colaborare cu autoritatea administrativă centrală responsabilă de implementarea politicii în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale asigură accesibilitatea datelor spațiale naționale privind resursele energetice prin intermediul ghișeului unic. **Articolul 21[2]. Zonele de accelerare a proiectelor regenerabile** (1) Pentru a crește atractivitatea proiectelor de producere de energie din surse regenerabile, asigurând un nivel de dezvoltare a acestora suficient pentru atingerea obiectivului de neutralitate climatică până în 2050, stabilit prin prevederile Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice, Guvernul, utilizând setul de date naționale spațiale care indică potențialul regenerabil documentat conform prevederilor art. 17[1], aprobă la propunerea organului central de specialitate al administrației publice central în domeniul energeticii hotărâri privind desemnarea zonelor de accelerare a proiectelor regenerabile. (2) Zonele de accelerare a proiectelor regenerabile reprezintă zone teritoriale cu potențial ridicat de producere a energiei din surse regenerabile, suficient de omogene pentru dezvoltarea uneia sau mai multor centrale ce produc din surse regenerabile, cu capacitatea sumară semnificativă, fără a avea un impact negativ semnificativ asupra mediului, utilizând una sau mai multe tipuri de tehnologii regenerabile, inclusiv stocarea de energie. Pentru fiecare tehnologie de producere din surse regenerabile Guvernul la propunerea organului central de specialitate al administrației publice centrale în domeniul energetic desemnează una sau mai multe zone de accelerare a proiectelor regenerabile, ținând cont de țintele de	colaborare cu autoritatea administrativă centrală responsabilă de implementarea politicii în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale asigură accesibilitatea datelor spațiale naționale privind resursele energetice prin intermediul ghișeului unic. Articolul 21[2]. Zonele de accelerare a proiectelor regenerabile (1) Pentru a crește atractivitatea proiectelor de producere de energie din surse regenerabile, asigurând un nivel de dezvoltare a acestora suficient pentru atingerea obiectivului de neutralitate climatică până în 2050, stabilit prin prevederile Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice, Guvernul, utilizând setul de date naționale spațiale care indică potențialul regenerabil documentat conform prevederilor art. 171, aprobă la propunerea organului central de specialitate al administrației publice central în domeniul energeticii hotărâri privind desemnarea zonelor de accelerare a proiectelor regenerabile. (2) Zonele de accelerare a proiectelor regenerabile reprezintă zone teritoriale cu potențial ridicat de producere a energiei din surse regenerabile, suficient de omogene pentru dezvoltarea uneia sau mai multor centrale ce produc din surse regenerabile, cu capacitatea sumară semnificativă, fără a avea un impact negativ semnificativ asupra mediului, utilizând una sau mai multe tipuri de tehnologii regenerabile, inclusiv stocarea de energie. Pentru fiecare tehnologie de producere din surse regenerabile Guvernul la propunerea

	producere din surse regenerabile stabilite în documentele de politici publice și de obiectivul de neutralitate climatică. (3) Zonele de accelerare a proiectelor regenerabile sunt actualizate și revizuite periodic, în special în contextul aprobării sau actualizării Planurilor naționale integrate privind energia și clima. (4) Zonele de accelerare a proiectelor regenerabile desemnate prin hotărâre de Guvern sunt incluse de către organul central de specialitate al administrației publice centrale în domeniul energeticii în setul de date național spațiale privind resursele energetice. (5) În scopul minimizării impactului asupra mediului, la determinarea limitelor teritoriale ale zonelor de accelerare a proiectelor regenerabile sunt utilizate toate instrumentele și seturile de date adecvate și proporționale pentru a identifica zonele în care centralele producătoare de energie din surse regenerabile nu ar avea niciun impact semnificativ asupra mediului. De asemenea, se acordă prioritate utilizării terenurilor degradate, a terenurilor destinate construcțiilor și amenajărilor, a celor destinate transporturilor, infrastructurii de rețea și exploatărilor miniere, suprafețelor de teren ocupate de infrastructura agricolă, de infrastructura industrială, precum și infrastructura urbană cum ar fi construcțiile în sine, zonele pentru parcare, stații de tratare a apelor, etc. (6) La determinarea limitelor teritoriale ale zonelor de accelerare a proiectelor regenerabile urmează a fi excluse: a) siturile de importanță națională și cele	organului central de specialitate al administrației publice centrale în domeniul energetic desemnează una sau mai multe zone de accelerare a proiectelor regenerabile, ținând cont de țintele de producere din surse regenerabile stabilite în documentele de politici publice și de obiectivul de neutralitate climatică. (3) Zonele de accelerare a proiectelor regenerabile sunt actualizate și revizuite periodic, în special în contextul aprobării sau actualizării Planurilor naționale integrate privind energia și clima. (4) Zonele de accelerare a proiectelor regenerabile desemnate prin hotărâre de Guvern sunt incluse de către organul central de specialitate al administrației publice centrale în domeniul energeticii în setul de date național spațiale privind resursele energetice. (5) În scopul minimizării impactului asupra mediului, la determinarea limitelor teritoriale ale zonelor de accelerare a proiectelor regenerabile sunt utilizate toate instrumentele și seturile de date adecvate și proporționale pentru a identifica zonele în care centralele producătoare de energie din surse regenerabile nu ar avea niciun impact semnificativ asupra mediului. De asemenea, se acordă prioritate utilizării terenurilor degradate, a terenurilor destinate construcțiilor și amenajărilor, a celor destinate transporturilor, infrastructurii de rețea și exploatărilor miniere, suprafețelor de teren ocupate de infrastructura agricolă, de infrastructura industrială, precum și infrastructura urbană cum ar fi construcțiile

	care fac parte din rețeaua Emerald, definite astfel conform prevederilor Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică (în continuare Legea nr. 94/2007); b) ariile naturale protejate de stat, definite conform Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor natural protejate de stat; c) zonele de interes arheologic prioritar, clasificate astfel conform prevederilor Legii nr. 218/2010 privind protejarea patrimoniului arheologic; d) bunurile imobile de patrimoniu cultural clasificate drept monumente istorice și mediile istorico-arhitecturale, definite astfel conform prevederilor Legii. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor; e) zonele de protecție a monumentelor de for public, stabilite conform prevederilor Legii monumentelor de for public nr. 192/2011; f) principalele rute de migrare a păsărilor, în cazul în care tehnologia de producere a energiei din surse regenerabile poate pune în pericol viața acestora. (7) Prin derogare de la alin. (6) suprafețele artificiale și cele construite situate în limitat teritorială a zonelor și siturilor specificate în alin. (6) lit. a), b) și f) pot fi incluse în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile. (8) Zonele și siturile specificate în alin. (6) sunt identificate inițial utilizând geoportalul infrastructurii naționale de date spațiale, creat conform prevederilor Legii nr. 254/2016, urmând a fi validate de entitățile publice responsabile de seturile de date spațiale respective la etapa de consultare publică a proiectului hotărârii de Guvern	în sine, zonele pentru parcare, stații de tratare a apelor, etc. (6) La determinarea limitelor teritoriale ale zonelor de accelerare a proiectelor regenerabile urmează a fi excluse: a) siturile de importanță națională și cele care fac parte din rețeaua Emerald, definite astfel conform prevederilor Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică (în continuare Legea nr. 94/2007); b) ariile naturale protejate de stat, definite conform Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor natural protejate de stat; c) zonele de interes arheologic prioritar, clasificate astfel conform prevederilor Legii nr. 218/2010 privind protejarea patrimoniului arheologic; d) bunurile imobile de patrimoniu cultural clasificate drept monumente istorice și mediile istorico-arhitecturale, definite astfel conform prevederilor Legii. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor; e) zonele de protecție a monumentelor de for public, stabilite conform prevederilor Legii monumentelor de for public nr. 192/2011; f) principalele rute de migrare a păsărilor, în cazul în care tehnologia de producere a energiei din surse regenerabile poate pune în pericol viața acestora. (7) Prin derogare de la alin. (6) suprafețele artificiale și cele construite situate în limitat teritorială a zonelor și siturilor specificate în alin. (6) lit. a), b) și f) pot fi incluse în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile. (8) Zonele și siturile specificate în alin. (6) sunt identificate inițial utilizând geoportalul

	privind desemnarea zonei de accelerare a proiectelor regenerabile. (9) Pentru a asigura că infrastructura de rețea are capacitatea suficientă de a racorda centralele ce produc energie din surse regenerabile amplasate în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii consultă operatorii de sistem pentru a estima impactul racordării capacităților instalate preconizate asupra infrastructura de rețea și asupra securității aprovizionării cu energie. În cazul în care infrastructura de rețea nu este suficientă pentru valorificarea integrală a potențialului surselor regenerabile din zona de accelerare a proiectelor regenerabile operatorii de sistem împreună cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii convin etapele asupra etapelor de dezvoltare a infrastructurii de rețea, sau, după caz, asupra necesității de a crește numărul sau capacitatea instalațiilor de stocare, pentru a permite integrarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile ce urmează a fi amplasate în limitele teritoriale ale zonei de accelerare a proiectelor regenerabile propuse. Etapele de dezvoltare a infrastructurii de rețea sau, după caz, a instalațiilor de stocare, convenite cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii sunt luate în considerare de către operatorii de sistem la elaborarea planurilor de dezvoltare a rețelelor. (10) Înainte de aprobare hotărârile de Guvern privind desemnarea unei zone de accelerare a proiectelor regenerabile se supune procedurii de evaluare strategică de mediu, stabilită în Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu (în	infrastructurii naționale de date spațiale, creat conform prevederilor Legii nr. 254/2016, urmând a fi validate de entitățile publice responsabile de seturile de date spațiale respective la etapa de consultare publică a proiectului hotărârii de Guvern privind desemnarea zonei de accelerare a proiectelor regenerabile. (9) Pentru a asigura că infrastructura de rețea are capacitatea suficientă de a racorda centralele ce produc energie din surse regenerabile amplasate în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii consultă operatorii de sistem pentru a estima impactul racordării capacităților instalate preconizate asupra infrastructura de rețea și asupra securității aprovizionării cu energie. În cazul în care infrastructura de rețea nu este suficientă pentru valorificarea integrală a potențialului surselor regenerabile din zona de accelerare a proiectelor regenerabile operatorii de sistem împreună cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii convin etapele asupra etapelor de dezvoltare a infrastructurii de rețea, sau, după caz, asupra necesității de a crește numărul sau capacitatea instalațiilor de stocare, pentru a permite integrarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile ce urmează a fi amplasate în limitele teritoriale ale zonei de accelerare a proiectelor regenerabile propuse. Etapele de dezvoltare a infrastructurii de rețea sau, după caz, a instalațiilor de stocare, convenite cu organul central de specialitate al administrației

	continuare Legea nr. 11/2017). (11) Odată cu aprobarea fiecărei hotărâri privind desemnarea zonei de accelerare a proiectelor regenerabile, Guvernul aprobă pentru zona de accelerare respectivă un regulament privind măsurile de atenuare a impactului de mediu. Regulamentul menționat trebuie să documenteze cel puțin impactul de mediu estimat, un set minim de măsuri de atenuare, de minimizare, de restaurare, și, eventual, de compensare a impactului de mediu care trebuie adoptate pentru dezvoltarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile și a stocării energiei în același amplasament, precum și pentru instalațiile de racordare a unor astfel de centrale și instalații de stocare la rețea, cu scopul de a evita sau, dacă nu este posibil, de a reduce în mod semnificativ impactul negativ asupra mediului care poate apărea. Măsurile incluse sunt specificate luând în considerare particularitățile zonei de accelerare a proiectelor identificată, tipul sau tipurile de tehnologie din domeniul energiei din surse regenerabile care urmează să fie implementate în zona respectivă, urmând a fi definite pentru fiecare etapă de dezvoltare și de viață a proiectului. De asemenea, regulamentul trebuie să includă referințe privind tehnologiile și modul de monitorizare a indicatorilor de mediu și a eficienței măsurilor implementate. (12) Masurile de atenuare, de minimizare, de restaurare incluse în regulamentul privind măsurile de atenuare a impactului de mediu sunt obligatorii pentru investitorii ce urmează să dezvolte centrale ce produc energie din surse regenerabile amplasate în limitele zonei de accelerare a proiectelor regenerabile, și sunt considerate în procedura de evaluare a impactului de mediu a proiectului respectiv. În scopul asigurării	publice în domeniul energeticii sunt luate în considerare de către operatorii de sistem la elaborarea planurilor de dezvoltare a rețelelor. (10) Înainte de aprobare hotărârile de Guvern privind desemnarea unei zone de accelerare a proiectelor regenerabile se supune procedurii de evaluare strategică de mediu, stabilită în Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu (în continuare Legea nr. 11/2017). (11) Odată cu aprobarea fiecărei hotărâri privind desemnarea zonei de accelerare a proiectelor regenerabile, Guvernul aprobă pentru zona de accelerare respectivă un regulament privind măsurile de atenuare a impactului de mediu. Regulamentul menționat trebuie să documenteze cel puțin impactul de mediu estimat, un set minim de măsuri de atenuare, de minimizare, de restaurare, și, eventual, de compensare a impactului de mediu care trebuie adoptate pentru dezvoltarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile și a stocării energiei în același amplasament, precum și pentru instalațiile de racordare a unor astfel de centrale și instalații de stocare la rețea, cu scopul de a evita sau, dacă nu este posibil, de a reduce în mod semnificativ impactul negativ asupra mediului care poate apărea. Măsurile incluse sunt specificate luând în considerare particularitățile zonei de accelerare a proiectelor identificată, tipul sau tipurile de tehnologie din domeniul energiei din surse regenerabile care urmează să fie implementate în zona respectivă, urmând a fi definite pentru fiecare etapă de dezvoltare și de viață a proiectului. De asemenea,

	accesibilității datelor, regulament privind măsurile de atenuare a impactului de mediu aferent fiecărei zone de accelerare a proiectelor sunt publicate pe platforma informațională a ghișeului unic, împreună cu acordurile de mediu obținute pentru fiecare proiect individual de dezvoltare a centralei ce produce din surse regenerabile, amplasate în limitele teritoriale ale zonei de accelerare a proiectelor regenerabile. (13) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în calitatea de inițiator al evaluării strategice de mediu asigură, în colaborare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul mediului, identificarea publicului interesat și participarea acestuia la evaluarea strategică de mediu, conform cerințelor art. 10 din Legea nr. 11/2017. Pentru a contribui la creșterea gradului de acceptare a publicului a proiectului hotărârii de desemnare a zonei de accelerare a proiectelor regenerabile, la etapa evaluării prealabile și determinării domeniului de aplicare a raportului privind evaluarea strategică de mediu organul central de specialitatea al administrației publice în domeniul energeticii promovează posibilitatea participării directe sau indirecte a comunităților locale la dezvoltarea proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile. Opinia publicului interesat privind disponibilitatea de a participa direct sau indirect la dezvoltarea centralelor de producere a energiei din surse regenerabile este considerată de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii la etapa elaborării documentației de licitație pentru licitația organizată conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de	regulamentul trebuie să includă referințe privind tehnologiile și modul de monitorizare a indicatorilor de mediu și a eficienței măsurilor implementate. (12) Masurile de atenuare, de minimizare, de restaurare incluse în regulamentul privind măsurile de atenuare a impactului de mediu sunt obligatorii pentru investitorii ce urmează să dezvolte centrale ce produc energie din surse regenerabile amplasate în limitele zonei de accelerare a proiectelor regenerabile, și sunt considerate în procedura de evaluare a impactului de mediu a proiectului respectiv. În scopul asigurării accesibilității datelor, regulament privind măsurile de atenuare a impactului de mediu aferent fiecărei zone de accelerare a proiectelor sunt publicate pe platforma informațională a ghișeului unic, împreună cu acordurile de mediu obținute pentru fiecare proiect individual de dezvoltare a centralei ce produce din surse regenerabile, amplasate în limitele teritoriale ale zonei de accelerare a proiectelor regenerabile. (13) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în calitatea de inițiator al evaluării strategice de mediu asigură, în colaborare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul mediului, identificarea publicului interesat și participarea acestuia la evaluarea strategică de mediu, conform cerințelor art. 10 din Legea nr. 11/2017. Pentru a contribui la creșterea gradului de acceptare a publicului a proiectului hotărârii de desemnare a zonei de accelerare a proiectelor regenerabile, la etapa evaluării prealabile și determinării domeniului

	producător eligibil mare pentru locații specifice. (14) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului de mediu (în continuare Legea nr. 86/2014), procedura de evaluare a impactului de mediu nu se aplică pentru proiectele individuale de dezvoltare a centralelor ce produc din surse regenerabile amplasate în limitele zonei de accelerare a proiectelor regenerabile, acordul de mediu urmând a fi emis la etapa evaluării prealabile a activității planificate, cu condiția că proiectul întrunește cumulativ următoarele condiții: a) cererea privind emiterea acordului de mediu descrie în detaliu cum au fost luate în considerate măsurile de atenuare, de minimizare, de restaurare și, după caz, compensatorii, incluse în regulamentul privind măsurile de atenuare a impactului de mediu, aprobat pentru zona de accelerare a proiectelor regenerabile unde proiectul individual urmează a fi amplasat; b) evaluarea impactului de mediu în context transfrontalier nu a fost solicitată de către țările vecine; c) la etapa de examinare a cererii privind emiterea acordului de mediu Agenția de mediu nu identifică efecte de mediu semnificative, care nu au fost incluse în regulamentul privind măsurile de atenuare a impactului de mediu, aprobat pentru zona de accelerare a proiectelor regenerabile unde proiectul individual urmează a fi amplasat. (15) Construcția centralelor ce produc energie din surse regenerabile în limitele teritoriale ale zonei de accelerare a proiectelor regenerabile este permisă doar pentru proiectele selectate de Guvern în	de aplicare a raportului privind evaluarea strategică de mediu organul central de specialitatea al administrației publice în domeniul energeticii promovează posibilitatea participării directe sau indirecte a comunităților locale la dezvoltarea proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile. Opinia publicului interesat privind disponibilitatea de a participa direct sau indirect la dezvoltarea centralelor de producere a energiei din surse regenerabile este considerată de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii la etapa elaborării documentației de licitație pentru licitația organizată conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice. (14) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului de mediu (în continuare Legea nr. 86/2014), procedura de evaluare a impactului de mediu nu se aplică pentru proiectele individuale de dezvoltare a centralelor ce produc din surse regenerabile amplasate în limitele zonei de accelerare a proiectelor regenerabile, acordul de mediu urmând a fi emis la etapa evaluării prealabile a activității planificate, cu condiția că proiectul întrunește cumulativ următoarele condiții: a) cererea privind emiterea acordului de mediu descrie în detaliu cum au fost luate în considerate măsurile de atenuare, de minimizare, de restaurare și, după caz, compensatorii, incluse în regulamentul privind

	baza licitațiilor organizate conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, cu excepția centralelor ce produc energie din surse regenerabile destinate autoconsumului sau necesităților comunităților de energie din surse regenerabile, precum și a centralelor ce produc din surse regenerabile care la data aprobări Hotărârii de Guvern privind desemnarea zonei de accelerare a proiectelor regenerabile obținuse autorizația de construcție a centralei, cu condiția că punerea în funcțiune a centralei respective este realizată în termen de 36 de luni de la data aprobării Hotărârii de Guvern menționate. (16) Centralele ce produc energie din surse regenerabile ce urmează a fi amplasate în limitele teritoriale ale zonei de accelerare a proiectelor regenerabile sunt considerate proiecte de utilitate publică de interes național. Declararea utilității publice a acestora se aprobă conform prevederilor Legii nr. 488/1999 exproprierii pentru cauză de utilitate publică (în continuare Legea nr. 488/1999). (17) Terenurile proprietate publică aflate în proprietatea statului sau a unităților administrativ-teritoriale, necesare pentru construcția centralei electrice ce produce energie din surse regenerabile amplasată în limita teritorială a zonei de accelerare a proiectelor regenerabile desemnată prin Hotărâre de Guvern se transmit în folosință cu titlul gratuit producătorului eligibil mare câștigător al licitației organizate conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, pentru perioada de exploatare a centralei respective, dar nu mai mult de 35 de ani. Dreptul de folosință cu	măsurile de atenuare a impactului de mediu, aprobat pentru zona de accelerare a proiectelor regenerabile unde proiectul individual urmează a fi amplasat; b) evaluarea impactului de mediu în context transfrontalier nu a fost solicitată de către țările vecine; c) la etapa de examinare a cererii privind emiterea acordului de mediu Agenția de mediu nu identifică efecte de mediu semnificative, care nu au fost incluse în regulamentul privind măsurile de atenuare a impactului de mediu, aprobat pentru zona de accelerare a proiectelor regenerabile unde proiectul individual urmează a fi amplasat. (15) Construcția centralelor ce produc energie din surse regenerabile în limitele teritoriale ale zonei de accelerare a proiectelor regenerabile este permisă doar pentru proiectele selectate de Guvern în baza licitațiilor organizate conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, cu excepția centralelor ce produc energie din surse regenerabile destinate autoconsumului sau necesităților comunităților de energie din surse regenerabile, precum și a centralelor ce produc din surse regenerabile care la data aprobări Hotărârii de Guvern privind desemnarea zonei de accelerare a proiectelor regenerabile obținuse autorizația de construcție a centralei, cu condiția că punerea în funcțiune a centralei respective este realizată în termen de 36 de luni de la data aprobării Hotărârii de Guvern menționate.

	titlu gratuit asupra terenurilor pe durata de exploatare a centralei ce produce din surse regenerabile, se constituie prin efectul prezentei legi, (18) Producătorul eligibil mare care urmează să construiască o centrală electrică ce produce din surse regenerabile amplasate în zona de accelerare a proiectelor regenerabile, urmare a câștigării licitației organizate conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, este responsabil de obținerea dreptului de proprietate sau folosință asupra terenurilor pe care urmează a fi dezvoltată centrala ce produce din surse regenerabile aflate în proprietate privată. În cazul în care în urma negocierilor cu deținătorii terenurilor aflate în proprietate privată nu poate fi obținut un consens privind transmiterea în folosință sau proprietate a terenurilor, dezvoltatorul producătorul eligibil mare poate solicita organului central de specialitate al administrației publice centrale în domeniul energeticii a procedurii de expropriere a terenurilor conform prevederilor Legii nr. 488/1999. Costurile rezultate din exproprierea terenurilor sunt rambursate de către producătorul eligibil mare organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în termen de 6 luni de la finalizarea procedurii de expropriere a terenurilor. (19) În temeiul statutului de utilitate publică, producătorul eligibil mare câștigător al licitației organizate conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, beneficiază de următoarele drepturi asupra terenurilor și altor bunuri proprietate privată	(16) Centralele ce produc energie din surse regenerabile ce urmează a fi amplasate în limitele teritoriale ale zonei de accelerare a proiectelor regenerabile sunt considerate proiecte de utilitate publică de interes național. Declararea utilității publice a acestora se aprobă conform prevederilor Legii nr. 488/1999 exproprierii pentru cauză de utilitate publică (în continuare Legea nr. 488/1999). (17) Terenurile proprietate publică aflate în proprietatea statului sau a unităților administrativ-teritoriale, necesare pentru construcția centralei electrice ce produce energie din surse regenerabile amplasată în limita teritorială a zonei de accelerare a proiectelor regenerabile desemnată prin Hotărâre de Guvern se transmit în folosință cu titlul gratuit producătorului eligibil mare câștigător al licitației organizate conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, pentru perioada de exploatare a centralei respective, dar nu mai mult de 35 de ani. Dreptul de folosință cu titlu gratuit asupra terenurilor pe durata de exploatare a centralei ce produce din surse regenerabile, se constituie prin efectul prezentei legi, (18) Producătorul eligibil mare care urmează să construiască o centrală electrică ce produce din surse regenerabile amplasate în zona de accelerare a proiectelor regenerabile, urmare a câștigării licitației organizate conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, este responsabil

	constituite prin efectul prezentei legi : a) dreptul de folosință asupra terenurilor pentru executarea lucrărilor necesare construcției sau reabilitării centralei; b) dreptul de folosință asupra terenurilor pentru asigurarea funcționării normale a instalației de racordare a centralei prin efectuarea reviziilor, a reparațiilor și a altor intervenții necesare pentru exploatarea acesteia; c) servitute de trecere subterană, de suprafață sau aeriană a terenului pentru construcția instalației de racordare a centralei electrice și/sau pentru executarea lucrărilor la locul de amplasare a instalației de racordare în scopul reabilitării și modernizării, ori pentru desfășurarea lucrărilor de reparații, de revizie sau a altor lucrări de exploatare și de întreținere, pentru înlăturarea consecințelor avariilor, precum și pentru accesul la locul de amplasare a instalației electrice. (20) Prin derogare de la cerințele Legii nr. 164/2025, centralele electrice ce produc din surse regenerabile, care urmează a fi construite în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile de către producătorul eligibil mare, câștigător al licitației organizate conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, sunt exceptate de la obligația obținerii autorizației Guvernului pentru construcția centralei electrice cu noi cu o putere instalată mai mare de 20 MW. **Articolul 21[3]. Planuri de amplasare a infrastructurii de rețea și de stocare a energiei**	de obținerea dreptului de proprietate sau folosință asupra terenurilor pe care urmează a fi dezvoltată centrala ce produce din surse regenerabile aflate în proprietate privată. În cazul în care în urma negocierilor cu deținătorii terenurilor aflate în proprietate privată nu poate fi obținut un consens privind transmiterea în folosință sau proprietate a terenurilor, dezvoltatorul producătorul eligibil mare poate solicita organului central de specialitate al administrației publice centrale în domeniul energeticii a procedurii de expropriere a terenurilor conform prevederilor Legii nr. 488/1999. Costurile rezultate din exproprierea terenurilor sunt rambursate de către producătorul eligibil mare organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în termen de 6 luni de la finalizarea procedurii de expropriere a terenurilor. (19) În temeiul statutului de utilitate publică, producătorul eligibil mare câștigător al licitației organizate conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, beneficiază de următoarele drepturi asupra terenurilor și altor bunuri proprietate privată constituite prin efectul prezentei legi : a) dreptul de folosință asupra terenurilor pentru executarea lucrărilor necesare construcției sau reabilitării centralei; b) dreptul de folosință asupra terenurilor pentru asigurarea funcționării normale a instalației de racordare a centralei prin efectuarea reviziilor, a reparațiilor și a altor

	necesare pentru integrarea în sistemul de energie electrică a energiei produse în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile (1) În cazul în care conform prevederilor art. 21^2 alin. (9) se constată că pentru a sprijini dezvoltarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile ce urmează a fi amplasate în limitele teritoriale ale unei zone de accelerare a proiectelor regenerabile și integrarea fiabilă a acestora în sistemul electroenergetic este nevoie de dezvoltat infrastructura de rețea sau de o creștere a numărul și/sau a capacității instalațiilor de stocare, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în colaborare cu operatorul sistemului de transport al energiei electrice propun Guvernului adoptarea unuia sau mai multor planuri de amplasare a infrastructurii dedicate pentru dezvoltarea proiectelor de rețea și de stocare necesare pentru integrarea energiei din surse regenerabile în sistemul de energie electrică. (2) Pentru a asigura că dezvoltarea proiectelor în zonele de infrastructură dedicate pentru dezvoltarea proiectelor de rețea și de stocare care sunt necesare pentru integrarea energiei din surse regenerabile în sistemul de energie electrică, identificate conform alin. (1) și aprobate prin hotărâre de Guvern, nu au un impact semnificativ asupra mediului sau un astfel de impact poate fi atenuat în mod corespunzător sau, dacă nu este posibil, compensat, la etapa de elaborare a proiectului hotărârii de Guvern privind aprobarea planurilor, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în colaborare Ministerului Mediului și Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale asigură că locațiile selectate pentru	intervenții necesare pentru exploatarea acesteia; c) servitute de trecere subterană, de suprafață sau aeriană a terenului pentru construcția instalației de racordare a centralei electrice și/sau pentru executarea lucrărilor la locul de amplasare a instalației de racordare în scopul reabilitării și modernizării, ori pentru desfășurarea lucrărilor de reparații, de revizie sau a altor lucrări de exploatare și de întreținere, pentru înlăturarea consecințelor avariilor, precum și pentru accesul la locul de amplasare a instalației electrice. (20) Prin derogare de la cerințele Legii nr. 164/2025, centralele electrice ce produc din surse regenerabile, care urmează a fi construite în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile de către producătorul eligibil mare, câștigător al licitației organizate conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, sunt exceptate de la obligația obținerii autorizației Guvernului pentru construcția centralei electrice cu noi cu o putere instalată mai mare de 20 MW. Articolul 21^3. Planuri de amplasare a infrastructurii de rețea și de stocare a energiei necesare pentru integrarea în sistemul de energie electrică a energiei produse în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile (1) În cazul în care conform prevederilor art. 212 alin. (9) se constată că pentru a sprijini dezvoltarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile ce urmează a fi amplasate în

	dezvoltarea infrastructurii: a) în cazul proiectelor de infrastructură de rețea - evită siturile de importanță națională și cele care fac parte din rețeaua Emerald, definite astfel conform prevederilor Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică, și ariile naturale protejate de stat, definite conform Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor natural protejate de stat, cu excepția cazului în care nu există alternative proporționale pentru implementarea lor, ținând seama de obiectivele proiectului; b) în cazul proiectelor de stocare a energiei – exclud utilizarea siturile de importanță națională și cele care fac parte din rețeaua Emerald, definite astfel conform prevederilor Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică, și ariile naturale protejate de stat, definite conform Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor natural protejate de stat; c) asigură sinergii cu dezvoltarea proiectelor în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile. (3) Planurile menționate la alin. (1) sunt obiectul unei evaluări strategice de mediu, în condițiile specificate în Legea nr. 11/2017, iar în cazul în care se constată că dezvoltarea proiectului amplasate în limitele teritoriale ale planului poate avea un impact negativ asupra mediului, proiectul va fi realizat cu considerarea măsurilor adecvate, proporționale, și necesare pentru a atenua impactul de mediu și pentru a proteja coerența și buna funcționare a rețelei Emerald incluse în avizului de mediu conform prevederilor art. 8^5 alin. (4) din Legea nr. 11/2017.	limitele teritoriale ale unei zone de accelerare a proiectelor regenerabile și integrarea fiabilă a acestora în sistemul electroenergetic este nevoie de dezvoltat infrastructura de rețea sau de o creștere a numărul și/sau a capacității instalațiilor de stocare, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în colaborare cu operatorul sistemului de transport al energiei electrice propun Guvernului adoptarea unuia sau mai multor planuri de amplasare a infrastructurii dedicate pentru dezvoltarea proiectelor de rețea și de stocare necesare pentru integrarea energiei din surse regenerabile în sistemul de energie electrică. (2) Pentru a asigura că dezvoltarea proiectelor în zonele de infrastructură dedicate pentru dezvoltarea proiectelor de rețea și de stocare care sunt necesare pentru integrarea energiei din surse regenerabile în sistemul de energie electrică, identificate conform alin. (1) și aprobate prin hotărâre de Guvern, nu au un impact semnificativ asupra mediului sau un astfel de impact poate fi atenuat în mod corespunzător sau, dacă nu este posibil, compensat, la etapa de elaborare a proiectului hotărârii de Guvern privind aprobarea planurilor, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în colaborare Ministerului Mediului și Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale asigură că locațiile selectate pentru dezvoltarea infrastructurii: a) în cazul proiectelor de infrastructură de rețea - evită siturile de importanță națională și cele care fac parte din rețeaua Emerald,

	(4) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 86/2014, în cazul în care dezvoltarea unui proiect de infrastructură de rețea sau de stocare, ce urmează a fi amplasat în limitele teritoriale ale planului de amplasare a infrastructurii de rețea dedicate pentru dezvoltarea proiectelor de rețea și de stocare, este necesară pentru accelerarea integrării energiei din surse regenerabile și/sau în vederea realizării obiectivelor privind energia și clima, acordul de mediu pentru proiectul respectiv urmează a fi emis la etapa evaluării prealabile a activității planificate dacă sunt întrunite următoarele condiții: a) fără dezvoltarea proiectului există riscul ca obiectivele în domeniile energiei și climei stabilite în documentele de politici publice să nu fie atinse, b) cererea privind emiterea acordului de mediu descrie în detaliu cum au fost luate în considerate măsurile de atenuare, de minimizare, de restaurare și, după caz, compensatorii, incluse evaluarea strategică de mediu și avizul de mediu emis pentru planul de amplasare a infrastructurii de rețea și de stocare în care urmează a fi amplasat proiectul; c) evaluarea impactului de mediu în context transfrontalier nu a fost solicitată de către țările vecine; d) la etapa de examinare a cererii privind emiterea acordului de mediu Agenția de mediu nu identifică efecte de mediu semnificative, care nu au fost considerate în avizul de mediu, emis pentru planul de amplasare a infrastructurii de rețea și de stocare în care urmează a fi amplasat proiectul. (5) În cazul în care în procedura de examinare a cererii privind emiterea acordului de	definite astfel conform prevederilor Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică, și ariile naturale protejate de stat, definite conform Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor natural protejate de stat, cu excepția cazului în care nu există alternative proporționale pentru implementarea lor, ținând seama de obiectivele proiectului; b) în cazul proiectelor de stocare a energiei – exclud utilizarea siturile de importanță națională și cele care fac parte din rețeaua Emerald, definite astfel conform prevederilor Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică, și ariile naturale protejate de stat, definite conform Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor natural protejate de stat; c) asigură sinergii cu dezvoltarea proiectelor în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile. (3) Planurile menționate la alin. (1) sunt obiectul unei evaluări strategice de mediu, în condițiile specificate în Legea nr. 11/2017, iar în cazul în care se constată că dezvoltarea proiectului amplasate în limitele teritoriale ale planului poate avea un impact negativ asupra mediului, proiectul va fi realizat cu considerarea măsurilor adecvate, proporționale, și necesare pentru a atenua impactul de mediu și pentru a proteja coerența și buna funcționare a rețelei Emerald incluse în avizului de mediu conform prevederilor art. 85 alin. (4) din Legea nr. 11/2017. (4) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 86/2014, în cazul în care dezvoltarea unui proiect de infrastructură de rețea sau de stocare, ce urmează a fi amplasat în limitele

	mediu menționată în alin. (6) se constată că este foarte probabil ca proiectul de infrastructură de rețea sau de stocare să genereze efecte negative semnificative de mediu, neprevăzute anterior, Agenția de mediu se asigură, pe baza datelor existente, că se aplică măsuri de atenuare adecvate și proporționale pentru a aborda respectivele efecte, iar în caz că nu este posibil operatorul adoptă măsuri compensatorii adecvate pentru a contracara efectele respective descrise. (6) În cazul în care integrarea energiei din surse regenerabile în sistemul de energie electrică necesită un proiect de consolidare a infrastructurii de rețea în limitele teritoriale ale planului de amplasare a infrastructurii de rețea și de stocare, sau în afara acestuia, evaluarea impactului de mediu, realizată conform prevederilor Legii nr. 86/2014, se limitează doar la analiza la efectele potențiale care rezultă din modificarea sau din extinderea rețelei în comparație cu infrastructura de rețea originală. **Articolul 21[4]. Cerințe specifice pentru autorizarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile** (1) Procedurile administrative de eliberarea a actelor permisive sau avizelor, de aprobare a hotărârilor, deciziilor necesare pentru autorizarea construcției, reconstrucției sau modernizării centralei ce produce energie din surse regenerabile sunt inițiate în paralel, odată ce toate actele necesare sunt prezentate de solicitant prin intermediul ghișeului unic, cu excepția actelor permisive care sunt condiționate de deținerea unui alt act permisiv pentru inițierea procedurii. Data inițierii procedurilor este notificată prin intermediul ghișeului unic solicitantului	teritoriale ale planului de amplasare a infrastructurii de rețea dedicate pentru dezvoltarea proiectelor de rețea și de stocare, este necesară pentru accelerarea integrării energiei din surse regenerabile și/sau în vederea realizării obiectivelor privind energia și clima, acordul de mediu pentru proiectul respectiv urmează a fi emis la etapa evaluării prealabile a activității planificate dacă sunt întrunite următoarele condiții: a) fără dezvoltarea proiectului există riscul ca obiectivele în domeniile energiei și climei stabilite în documentele de politici publice să nu fie atinse, b) cererea privind emiterea acordului de mediu descrie în detaliu cum au fost luate în considerate măsurile de atenuare, de minimizare, de restaurare și, după caz, compensatorii, incluse evaluarea strategică de mediu și avizul de mediu emis pentru planul de amplasare a infrastructurii de rețea și de stocare în care urmează a fi amplasat proiectul; c) evaluarea impactului de mediu în context transfrontalier nu a fost solicitată de către țările vecine; d) la etapa de examinare a cererii privind emiterea acordului de mediu Agenția de mediu nu identifică efecte de mediu semnificative, care nu au fost considerate în avizul de mediu, emis pentru planul de amplasare a infrastructurii de rețea și de stocare în care urmează a fi amplasat proiectul. (5) În cazul în care în procedura de examinare a cererii privind emiterea acordului de mediu menționată în alin. (6) se constată că este foarte probabil ca proiectul de

	nu mai târziu de 30 de zile din momentul depunerii setului complet de documente. (2) Durata totală a procesului de autorizare a centralelor ce produc energie din surse regenerabile nu poate depăși 24 de luni, iar pentru proiectele care presupun dezvoltarea unor capacități instalate mai mici de 150 kW, a instalării instalațiilor de stocare în același amplasament cu centrala ce produce energie din surse regenerabile durata procesului de autorizare nu poate depăși 12 luni. (3) Durata totală a procesului de autorizare a centralelor ce produc energie din surse regenerabile amplasate în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile nu poate depăși 12 de luni, iar pentru proiectele care presupun reconstrucția unei centrale ce produce energie din surse regenerabile, dezvoltarea unor capacități instalate mai mici de 150 kW, a instalării instalațiilor de stocare electrică sau termică în același amplasament cu centrala ce produce energie din surse regenerabile, durata procesului de autorizare nu poate depăși 6 luni. (4) Durata totală a procesului de autorizare nu depășește trei luni în cazul instalației echipamentelor fotovoltaice destinate autoconsumului de energie, cu sau fără instalații de stocare a energiei amplasate în aceiași locație, inclusiv a celor integrate în clădiri sau în structuri artificiale existente sau viitoare, cu condiția ca scopul principal al unor astfel de structuri artificiale să nu fie producerea de energie solară sau stocarea de energie, și că centrala ce produce din surse regenerabile se încadrează în cerințele stabilite în art. 150 alin. (1) lit. q) din Codul nr. 434/2023 al urbanismului și construcțiilor. (5) Durata totală a procesului de autorizare a	infrastructură de rețea sau de stocare să genereze efecte negative semnificative de mediu, neprevăzute anterior, Agenția de mediu se asigură, pe baza datelor existente, că se aplică măsuri de atenuare adecvate și proporționale pentru a aborda respectivele efecte, iar în caz că nu este posibil operatorul adoptă măsuri compensatorii adecvate pentru a contracara efectele respective descrise. (6) În cazul în care integrarea energiei din surse regenerabile în sistemul de energie electrică necesită un proiect de consolidare a infrastructurii de rețea în limitele teritoriale ale planului de amplasare a infrastructurii de rețea și de stocare, sau în afara acestuia, evaluarea impactului de mediu, realizată conform prevederilor Legii nr. 86/2014, se limitează doar la analiza la efectele potențiale care rezultă din modificarea sau din extinderea rețelei în comparație cu infrastructura de rețea originală. Articolul 21[4]. Cerințe specifice pentru autorizarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile (1) Procedurile administrative de eliberarea a actelor permisive sau avizelor, de aprobare a hotărârilor, deciziilor necesare pentru autorizarea construcției, reconstrucției sau modernizării centralei ce produce energie din surse regenerabile sunt inițiate în paralel, odată ce toate actele necesare sunt prezentate de solicitant prin intermediul ghișeului unic, cu excepția actelor permisive care sunt

	instalării pompelor de căldură cu puterea termică mai mică de 50 MW nu poate depăși o lună, iar pompelor geotermale cu aceiași putere termică nu poate depăși trei luni. (6) Durata totală a procesului de autorizare a reconstrucției sau modernizării unei centrale ce produce din surse regenerabile nu poate depăși trei luni, iar în cazul în care instalația existentă este amplasată în limita zonei de accelerare a proiectelor regenerabile durata totală nu va depăși 30 de zile, cu condiția respectării următoarelor condiții: a) Reconstrucția sau modernizarea centralei presupune utilizarea aceleiași tehnologii de producere a energiei; b) Reconstrucția sau modernizarea nu duce la o creștere a capacității instalate mai mare de 15% comparativ cu capacitatea instalată înainte de reconstrucție/modernizare; c) Creșterea capacității cu până la 15% nu creează congestii în infrastructura de rețea la care centrala este racordată; d) Reconstrucția sau modernizare centralei nu se supune procedurii evaluării impactului de mediu conform cerințelor alin. (8) sau (9) din prezentul articol. (7) În situațiile în care există circumstanțe excepționale sau impedimente obiective în procesul de autorizare a unei centrale ce produce energie din surse regenerabile durata procesului de autorizare menționată la alin. (2) și (3) poate fi extinsă cu până la 6 luni, respectiv, 3 luni în cazul proiectelor cu capacități instalate mai mici de 150 kW, sau a instalării instalațiilor de stocare în același	condiționate de deținerea unui alt act permisiv pentru inițierea procedurii. Data inițierii procedurilor este notificată prin intermediul ghișeului unic solicitantului nu mai târziu de 30 de zile din momentul depunerii setului complet de documente. (2) Durata totală a procesului de autorizare a centralelor ce produc energie din surse regenerabile nu poate depăși 24 de luni, iar pentru proiectele care presupun dezvoltarea unor capacități instalate mai mici de 150 kW, a instalării instalațiilor de stocare în același amplasament cu centrala ce produce energie din surse regenerabile durata procesului de autorizare nu poate depăși 12 luni. (3) Durata totală a procesului de autorizare a centralelor ce produc energie din surse regenerabile amplasate în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile nu poate depăși 12 de luni, iar pentru proiectele care presupun reconstrucția unei centrale ce produce energie din surse regenerabile, dezvoltarea unor capacități instalate mai mici de 150 kW, a instalării instalațiilor de stocare electrică sau termică în același amplasament cu centrala ce produce energie din surse regenerabile, durata procesului de autorizare nu poate depăși 6 luni. (4) Durata totală a procesului de autorizare nu depășește trei luni în cazul instalației echipamentelor fotovoltaice destinate autoconsumului de energie, cu sau fără instalații de stocare a energiei amplasate în aceiași locație, inclusiv a celor integrate în clădiri sau în structuri artificiale existente sau viitoare, cu condiția ca scopul principal al unor astfel de structuri artificiale să nu fie

	amplasament cu centrala, precum și în cazul reconstrucției sau modernizării centralelor care întrunesc cerințele specificate la alin. (6) din prezentul articol. În toate cazurile, prelungirea perioadei procesului de autorizare se realizează prin intermediul ghișeului unic, autoritatea responsabilă care a solicitat prelungirea perioadei urmând obligatoriu să notifice dezvoltatorul proiectului privind cauzele care justifică necesitatea prelungirii perioadei de autorizare. (8) Cu excepția cazului în care coincide cu alte etape administrative ale procedurii de autorizare, durata procedurii de acordare a autorizațiilor nu include: a) perioada de realizare a construcției centralei ce produce energie din surse regenerabile, împreună cu instalația de racordare aferentă, precum și infrastructura de rețea necesară în vederea asigurării stabilității, fiabilității și siguranței rețelei; b) perioada corespunzătoare etapelor administrative necesare pentru modernizările semnificative ale rețelei de care este nevoie pentru a asigura stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei; c) termenele aferente oricăror căi de atac judiciare, măsuri reparatorii și alte proceduri în instanță, și mecanismelor alternative de soluționare a litigiilor, inclusiv procedurilor de contencios administrativ, căilor de atac și măsurilor reparatorii extrajudiciare. (9) Evaluarea impactului de mediu a unui proiect de producere a energiei din surse regenerabile se face conform cerințelor Legii nr. 86/2014, cu considerarea derogărilor incluse în prezenta lege. În cazul în care la dezvoltarea unui proiect de producere	producerea de energie solară sau stocarea de energie, și că centrala ce produce din surse regenerabile se încadrează în cerințele stabilite în art. 150 alin. (1) lit. q) din Codul nr. 434/2023 al urbanismului și construcțiilor. (5) Durata totală a procesului de autorizare a instalării pompelor de căldură cu puterea termică mai mică de 50 MW nu poate depăși o lună, iar pompelor geotermale cu aceiași putere termică nu poate depăși trei luni. (6) Durata totală a procesului de autorizare a reconstrucției sau modernizării unei centrale ce produce din surse regenerabile nu poate depăși trei luni, iar în cazul în care instalația existentă este amplasată în limita zonei de accelerare a proiectelor regenerabile durata totală nu va depăși 30 de zile, cu condiția respectării următoarelor condiții: a) Reconstrucția sau modernizarea centralei presupune utilizarea aceleiași tehnologii de producere a energiei; b) Reconstrucția sau modernizarea nu duce la o creștere a capacității instalate mai mare de 15% comparativ cu capacitatea instalată înainte de reconstrucție/modernizare; c) Creșterea capacității cu până la 15% nu creează congestii în infrastructura de rețea la care centrala este racordată; d) Reconstrucția sau modernizare centralei nu se supune procedurii evaluării impactului de mediu conform cerințelor alin. (8) sau (9) din prezentul articol. (7) În situațiile în care există circumstanțe excepționale sau impedimente obiective în procesul de autorizare a unei centrale ce produce energie din surse regenerabile durata

	a energiei din surse regenerabile au fost respectate toate cerințele și măsurile compensatorii și de atenuare incluse în avizul și/sau în acordul de mediu, eventuala ucidere sau perturbare a speciilor protejate nu poate fi considerată drept deliberată. (10) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 86/2014, în cadrul procedurii de evaluare a impactului de mediu pentru reconstrucția sau modernizarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile evaluarea impactului asupra mediului se limitează la efectele potențiale care rezultă din modificare sau din extindere în comparație cu proiectul inițial. (11) La etapa de eliberare a actelor permisive în domeniul construcțiilor sunt luate în considerate cerințele și derogările privind tehnologiile regenerabile incluse în Codul nr. 434/2023 urbanismului și construcțiilor și prezenta lege. (12) În scopul respectării termenelor stabilite în prezentul articol, în cazul depășirii de către autoritatea emitentă a termenului stabilit de lege pentru eliberarea actului permisiv, este aplicat principiul aprobării tacite, în conformitate cu prevederile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea activității de întreprinzător. Principiul aprobării tacite nu poate fi aplicat în cazul autorizațiilor de mediu sau în domeniul construcției (13) Monitorizarea respectării duratei totale a procedurii de autorizare se realizează prin intermediu ghișeului unic. Instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile în calitate de gestionar al ghișeului unic anual organului central de specialitate al administrației publice în	procesului de autorizare menționată la alin. (2) și (3) poate fi extinsă cu până la 6 luni, respectiv, 3 luni în cazul proiectelor cu capacități instalate mai mici de 150 kW, sau a instalării instalațiilor de stocare în același amplasament cu centrala, precum și în cazul reconstrucției sau modernizării centralelor care întrunesc cerințele specificate la alin. (6) din prezentul articol. În toate cazurile, prelungirea perioadei procesului de autorizare se realizează prin intermediul ghișeului unic, autoritatea responsabilă care a solicitat prelungirea perioadei urmând obligatoriu să notifice dezvoltatorul proiectului privind cauzele care justifică necesitatea prelungirii perioadei de autorizare. (8) Cu excepția cazului în care coincide cu alte etape administrative ale procedurii de autorizare, durata procedurii de acordare a autorizațiilor nu include: a) perioada de realizare a construcției centralei ce produce energie din surse regenerabile, împreună cu instalația de racordare aferentă, precum și infrastructura de rețea necesară în vederea asigurării stabilității, fiabilității și siguranței rețelei; b) perioada corespunzătoare etapelor administrative necesare pentru modernizările semnificative ale rețelei de care este nevoie pentru a asigura stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei; c) termenele aferente oricăror căi de atac judiciare, măsuri reparatorii și alte proceduri în instanță, și mecanismelor alternative de soluționare a litigiilor, inclusiv procedurilor de

	domeniul energeticii și Cancelariei de stat un raport cu rezultatele monitorizării, care include propunerii privind optimizarea și simplificarea procedurilor de autorizare.”	contencios administrativ, căilor de atac și măsurilor reparatorii extrajudiciare. (9) Evaluarea impactului de mediu a unui proiect de producere a energiei din surse regenerabile se face conform cerințelor Legii nr. 86/2014, cu considerarea derogărilor incluse în prezenta lege. În cazul în care la dezvoltarea unui proiect de producere a energiei din surse regenerabile au fost respectate toate cerințele și măsurile compensatorii și de atenuare incluse în avizul și/sau în acordul de mediu, eventuala ucidere sau perturbare a speciilor protejate nu poate fi considerată drept deliberată. (10) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 86/2014, în cadrul procedurii de evaluare a impactului de mediu pentru reconstrucția sau modernizarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile evaluarea impactului asupra mediului se limitează la efectele potențiale care rezultă din modificare sau din extindere în comparație cu proiectul inițial. (11) La etapa de eliberare a actelor permisive în domeniul construcțiilor sunt luate în considerate cerințele și derogările privind tehnologiile regenerabile incluse în Codul nr. 434/2023 urbanismului și construcțiilor și prezenta lege. (12) În scopul respectării termenelor stabilite în prezentul articol, în cazul depășirii de către autoritatea emitentă a termenului stabilit de lege pentru eliberarea actului permisiv, este aplicat principiul aprobării tacite, în conformitate cu prevederile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea activității de întreprinzător. Principiul aprobării tacite nu

		poate fi aplicat în cazul autorizațiilor de mediu sau în domeniul construcției (13) Monitorizarea respectării duratei totale a procedurii de autorizare se realizează prin intermediu ghișeului unic. Instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile în calitate de gestionar al ghișeului unic anual organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și Cancelariei de stat un raport cu rezultatele monitorizării, care include propunerii privind optimizarea și simplificarea procedurilor de autorizare.”
N/A	Articolul 24 se completează cu aliniatul (4) cu următorul cuprins: „(4) În cazul schemelor de sprijin și programelor de finanțare a proiectelor de valorificare a energiei din surse regenerabile autoritatea responsabilă de schema de sprijin sau programul de finanțare asigură publicarea tuturor specificațiilor tehnice care urmează a fi respectate de echipamentele și de sistemele din domeniul energiei din surse regenerabile pentru a putea beneficia de schemele de sprijin sau finanțare din mijloace bugetare din timp, înaintea lansării procedurii de selectare a beneficiarilor.”	(4) În cazul schemelor de sprijin și programelor de finanțare a proiectelor de valorificare a energiei din surse regenerabile autoritatea responsabilă de schema de sprijin sau programul de finanțare asigură publicarea tuturor specificațiilor tehnice care urmează a fi respectate de echipamentele și de sistemele din domeniul energiei din surse regenerabile pentru a putea beneficia de schemele de sprijin sau finanțare din mijloace bugetare din timp, înaintea lansării procedurii de selectare a beneficiarilor.
Capitolul IV[1] CONSUMUL DE ENERGIE DIN SURSE REGENERABILE PENTRU ÎNCĂLZIRE ȘI RĂCIRE ȘI ÎN SECTORUL TRANSPORTURI	Capitolul IV[1] se redenumește, după cum urmează: „Capitolul IV[1] CONSUMUL DE ENERGIE DIN SURSE REGENERABILE ÎN SECTORUL CLĂDIRILOR ȘI ÎN TRANSPORTURI”	Capitolul IV[1] CONSUMUL DE ENERGIE DIN SURSE REGENERABILE ÎN SECTORUL CLĂDIRILOR ȘI ÎN TRANSPORTURI”

Articolul 26^3. Creșterea consumului de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire (1) Guvernul promovează politici în vederea creșterii consumului de energie din surse regenerabile în economia națională în scopul încălzirii și răcirii, stabilind o traiectorie orientativă de creștere a ponderii energiei din surse regenerabile utilizată în acest scop. Ponderea energiei din surse regenerabile pentru încălzire și răcire se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile. (2) Sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire contribuie la creșterea ponderii energiei din surse regenerabile pentru încălzire și răcire, potrivit alin. (1), prin creșterea consumului de energie din surse regenerabile și creșterea utilizării căldurii și frigului reziduale. (3) În cazul în care nu este atinsă creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu alin. (1), instituția publică de suport prezintă informații cu privire la evoluția real înregistrată în raportul cu privire la implementarea Planului național integrat privind energia și clima și furnizează Secretariatului Comunității Energetice, prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, detalii cu privire la motivele evoluției limitate înregistrate, inclusiv detalii cu privire la implementarea măsurilor stabilite la art. 264.	La articolul 26^3 sunt operate următoarele modificări: - în denumirea articolului 26^3 cuvintele „pentru încălzire și răcire” se substituie cu cuvintele „în sectorul clădirilor”; - aliniatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Guvernul promovează politici în vederea creșterii consumului de energie din surse regenerabile în sectorul clădirilor inclusiv în scopul încălzirii și răcirii, stabilind o traiectorie orientativă de creștere a ponderii energiei din surse regenerabile utilizată în acest scop.” - se completează cu aliniatele (1^1) – (1^3) cu următorul cuprins: „(1^1) În scopul promovării producției și utilizării energiei din surse regenerabile în sectorul clădirilor, la etapa de elaborare sau de modificare a Planului național integrat privind energia și clima organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în colaborare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor determină niveluri minime, precum și măsurile și politicile necesare pentru atingerea următorilor indicatori, fără a se limita la: a) ponderea de energie din surse regenerabile produsă la fața locului sau în apropiere, sau preluată din rețea în consumul final de energie în sectorul clădirilor; b) ponderea energiei electrice din surse regenerabile destinată autoconsumului de energie, sau necesității de energie a comunităților de energie din surse	Articolul 26^3. Creșterea consumului de energie din surse regenerabile în sectorul clădirilor (1) Guvernul promovează politici în vederea creșterii consumului de energie din surse regenerabile în sectorul clădirilor inclusiv în scopul încălzirii și răcirii, stabilind o traiectorie orientativă de creștere a ponderii energiei din surse regenerabile utilizată în acest scop. (1^1) În scopul promovării producției și utilizării energiei din surse regenerabile în sectorul clădirilor, la etapa de elaborare sau de modificare a Planului național integrat privind energia și clima organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în colaborare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor determină niveluri minime, precum și măsurile și politicile necesare pentru atingerea următorilor indicatori, fără a se limita la: a) ponderea de energie din surse regenerabile produsă la fața locului sau în apropiere, sau preluată din rețea în consumul final de energie în sectorul clădirilor; b) ponderea energiei electrice din surse regenerabile destinată autoconsumului de energie, sau necesității de energie a comunităților de energie din surse regenerabile; c) capacitatea/cantitatea de energie stocată local, inclusiv cea utilizată pentru reîncărcare inteligentă și/sau reîncărcare bidirecțională. (1^2) Pentru facilitarea creșterii utilizării energiei din surse regenerabile în clădiri

(4) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii evaluează, cu asistența instituției publice de suport, potențialul utilizării energiei din surse regenerabile și a căldurii și frigului reziduale pentru încălzire și răcire. Evaluarea cuprinde analiza spațială a zonelor cu risc ecologic scăzut potrivite pentru implementare, precum și estimarea potențialului pentru proiecte casnice la scară mică, și este inclusă în evaluarea amplă a potențialului național de punere în aplicare a cogenerării de înaltă eficiență și a sistemului eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, realizată în conformitate cu prevederile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică.	regenerabile; c) capacitatea/cantitatea de energie stocată local, inclusiv cea utilizată pentru reîncărcare inteligentă și/sau reîncărcare bidirecțională. (1^2) Pentru facilitarea creșterii utilizării energiei din surse regenerabile în clădiri Guvernul prin politicile sale promovează rolul de model al clădirilor publice în integrarea surselor regenerabile de energie, inclusiv prin participarea activă a autorităților publice local în cadrul comunităților de energie din surse regenerabile. În acest sens cerințele legale privind darea în folosință a spațiilor aflate în proprietate publică urmează a fi adaptate pentru a permite amplasarea pe acoperișurile sau terenurile aflate în proprietatea autorităților publice locale a surselor regenerabile de energie, pompelor de căldură sau instalațiilor de stocare destinate necesităților de energie a comunităților de energie din surse regenerabile din care face parte și autoritatea publică locală respectivă. Totodată, cerințele legale privind achizițiile publice urmează să includă prevederi dedicate modului în care autorității publice locale de a beneficia în calitate de membru a unei comunități de energie din surse regenerabile de energia produsă la nivelul comunității din care face parte. (1^3) Ponderea energiei din surse regenerabile pentru încălzire și răcire se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile.”	Guvernul prin politicile sale promovează rolul de model al clădirilor publice în integrarea surselor regenerabile de energie, inclusiv prin participarea activă a autorităților publice local în cadrul comunităților de energie din surse regenerabile. În acest sens cerințele legale privind darea în folosință a spațiilor aflate în proprietate publică urmează a fi adaptate pentru a permite amplasarea pe acoperișurile sau terenurile aflate în proprietatea autorităților publice locale a surselor regenerabile de energie, pompelor de căldură sau instalațiilor de stocare destinate necesităților de energie a comunităților de energie din surse regenerabile din care face parte și autoritatea publică locală respectivă. Totodată, cerințele legale privind achizițiile publice urmează să includă prevederi dedicate modului în care autorității publice locale de a beneficia în calitate de membru a unei comunități de energie din surse regenerabile de energia produsă la nivelul comunității din care face parte. (1^3) Ponderea energiei din surse regenerabile pentru încălzire și răcire se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile. (2) Sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire contribuie la creșterea ponderii energiei din surse regenerabile pentru încălzire și răcire, potrivit alin. (1), prin creșterea consumului de energie din surse regenerabile și creșterea utilizării căldurii și frigului reziduale. (3) În cazul în care nu este atinsă creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu alin. (1), instituția publică de suport prezintă

		informații cu privire la evoluția real înregistrată în raportul cu privire la implementarea Planului național integrat privind energia și clima și furnizează Secretariatului Comunității Energetice, prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, detalii cu privire la motivele evoluției limitate înregistrate, inclusiv detalii cu privire la implementarea măsurilor stabilite la art. 264. (4) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii evaluează, cu asistența instituției publice de suport, potențialul utilizării energiei din surse regenerabile și a căldurii și frigului reziduale pentru încălzire și răcire. Evaluarea cuprinde analiza spațială a zonelor cu risc ecologic scăzut potrivite pentru implementare, precum și estimarea potențialului pentru proiecte casnice la scară mică, și este inclusă în evaluarea amplă a potențialului național de punere în aplicare a cogenerării de înaltă eficiență și a sistemului eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, realizată în conformitate cu prevederile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică.
Articolul 28. Accesul la rețea (1) Sub rezerva prevederilor art.10 alin.(2), producătorii de energie electrică din surse regenerabile beneficiază de acces nediscriminatoriu și reglementat la rețelele electrice la tarife publicate, nediscriminatorii, bazate pe costuri, transparente și previzibile,	La articolul 28 sunt operate următoarele modificări: - aliniatul (1^1) va avea următorul cuprins: „(1^1) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile și consumatorii finali care își propun racordarea la rețelele electrice de distribuție a centralelor electrice de capacitate mică care utilizează surse regenerabile de energie, inclusiv a celor deținute de prosumatori, sau a centralelor	Articolul 28. Accesul la rețea (1) Sub rezerva prevederilor art.10 alin.(2), producătorii de energie electrică din surse regenerabile beneficiază de acces nediscriminatoriu și reglementat la rețelele electrice la tarife publicate, nediscriminatorii, bazate pe costuri, transparente și previzibile, calculate și aprobate în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică.

calculate și aprobate în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică. (1[1]) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile, inclusiv prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, beneficiază de o procedură simplificată de racordare la rețea a centralei electrice de mică capacitate, prin intermediul unei notificări simplificate, cu condiția că stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice sunt menținute. Procedura de notificare simplificată este descrisă în Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică. (2) Producătorii de biogaz ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale beneficiază de acces nediscriminatoriu și reglementat la rețelele de gaze naturale la tarife publicate, nediscriminatorii, bazate pe costuri, transparente și previzibile, calculate și aprobate în conformitate cu Legea cu privire la gazele naturale. (3) Sub rezerva prevederilor art.10 alin. (2), racordarea centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie și a instalațiilor de producere a biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale se efectuează în mod obiectiv, transparent și nediscriminatoriu, în conformitate cu termenele, condițiile și procedura stabilite în Legea cu privire la energia electrică, în Legea cu privire la gazele naturale și în regulamentele elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.	electrice ce produc energie din surse regenerabile instalate în cadrul unor proiecte demonstrative, sau racordarea pompelor de căldură, beneficiază de o procedură simplificată de racordare la rețea, cu condiția că stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice sunt menținute. Procedura de notificare simplificată este descrisă în Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat în conformitate cu Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică.” - se completează cu aliniatele (1[2]) – (1[7]) cu următorul cuprins: „(1[2]) În scopul facilitării procesului de racordare în baza procedurii de notificare simplificată, operatorii sistemelor de distribuție publică pe paginile lor web oficiale la secțiunile dedicate racordării la rețea cerințele tehnice aplicabile în cazul centralelor electrice destinate autoconsumului autorizate a fi racordate în baza procedurii de notificare simplificată, și lista documentelor ce urmează a fi anexate la notificarea simplificată. În cerințele tehnice operatorii de sistem include cerințe pentru a demonstra că centrala electrică sau pompa de căldură se încadrează în categoria echipamentelor incluse în art. 150 alin. (1) lit. q) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. (1[3]) Operatorii de sistem asigură că notificările simplificate sunt depuse în format digital, direct pe pagina web oficială a operatorului de sistem, sau prin intermediul ghișeului unic. (1[4]) Prin procedura simplificată de racordare la rețea a centralei electrice se aplică pentru	(1[1]) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile și consumatorii finali care își propun racordarea la rețelele electrice de distribuție a centralelor electrice de capacitate mică care utilizează surse regenerabile de energie, inclusiv a celor deținute de prosumatori, sau a centralelor electrice ce produc energie din surse regenerabile instalate în cadrul unor proiecte demonstrative, sau racordarea pompelor de căldură, beneficiază de o procedură simplificată de racordare la rețea, cu condiția că stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice sunt menținute. Procedura de notificare simplificată este descrisă în Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat în conformitate cu Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică (1[2]) În scopul facilitării procesului de racordare în baza procedurii de notificare simplificată, operatorii sistemelor de distribuție publică pe paginile lor web oficiale la secțiunile dedicate racordării la rețea cerințele tehnice aplicabile în cazul centralelor electrice destinate autoconsumului autorizate a fi racordate în baza procedurii de notificare simplificată, și lista documentelor ce urmează a fi anexate la notificarea simplificată. În cerințele tehnice operatorii de sistem include cerințe pentru a demonstra că centrala electrică sau pompa de căldură se încadrează în categoria echipamentelor incluse în art. 150 alin. (1) lit. q) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

(4) Pentru asigurarea unui acces eficient la rețele, operatorii sistemelor de transport și operatorii sistemelor de distribuție sunt obligați să ofere solicitanților informații concludente și obiective cu privire la racordare, în termenele și condițiile stabilite în conformitate cu Legea nr.107/2016 cu privire la energia electrică. (4^2) Operatorii de sistem eliberează avize de racordare a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie ce urmează să fie instalate de beneficiarii mecanismului de contorizare netă sau de prosumatori în limitele cotelor de capacitate, ale categoriilor de capacitate și, după caz, ale plafoanelor de capacitate aprobate de Guvern în conformitate cu art.10 alin.(1), lit. e1). Stabilirea plafonului de capacitate individuală nu interzice solicitantului să solicite operatorului sistemului de distribuție racordarea centralei electrice care produce energie electrică din surse regenerabile sau a instalației de stocare a energiei, care are o capacitate mai mare decât plafonul de capacitate individuală stabilit pentru solicitantul respectiv. În acest caz, la eliberarea avizului de racordare, operatorul sistemului de distribuție informează, în aviz, solicitantul despre faptul că furnizorii de energie electrică vor remunera solicitantul doar pentru cantitatea de energie electrică produsă în limita plafonului de capacitate individuală, determinată proporțional cotei plafonului de capacitate individuală din puterea totală instalată a centralei electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile. (5) Costurile aferente construcției instalației de racordare prin care se face legătură dintre	următoarele tipuri de instalații: a) capacitatea instalată a centralei electrice este mai mică sau egală cu 10,8 kW; b) capacitatea electrică instalată a pompei de căldură este mai mică sau egală cu 12 kW; c) capacitatea electrică a pompei de căldură instalată la un autoconsumator sau prosumator de energie este mai mică de 50 kW, dar nu mai mare decât puterea contractată pentru locul de consum respectiv, cu condiția că capacitatea instalată a echipamentului de producere a energiei din surse regenerabile nu este mai mică de 60% din capacitatea electrică a pompei de căldură; (1^5) Notificările simplificate sunt examinate și aprobate de către operatorii de sistem în termen de 14 zile. (1^6) Operatorul de sistem este în drept să refuze racordarea unei instalații în baza procedurii de notificare simplificată sau să propună un punct de racordare alternativ în cazul în care racordarea instalației electrice respective poate afecta negativ stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice, circumstanțele menționate urmând a fi specificate de către operatorul de sistem în refuzul racordării instalației. (1^7) În cazul capacitatea echipamentelor de energie solară nu depășească capacitatea existentă a instalației de racordare a locului de consum, notificarea simplificată este considerată ca fiind acordată în absența unui răspuns din partea operatorului de sistem în termenul stabilit la alin. (1^5).”	(1^3) Operatorii de sistem asigură că notificările simplificate sunt depuse în format digital, direct pe pagina web oficială a operatorului de sistem, sau prin intermediul ghișeului unic. (1^4) Prin procedura simplificată de racordare la rețea a centralei electrice se aplică pentru următoarele tipuri de instalații: a) capacitatea instalată a centralei electrice este mai mică sau egală cu 10,8 kW; b) capacitatea electrică instalată a pompei de căldură este mai mică sau egală cu 12 kW; c) capacitatea electrică a pompei de căldură instalată la un autoconsumator sau prosumator de energie este mai mică de 50 kW, dar nu mai mare decât puterea contractată pentru locul de consum respectiv, cu condiția că capacitatea instalată a echipamentului de producere a energiei din surse regenerabile nu este mai mică de 60% din capacitatea electrică a pompei de căldură; (1^5) Notificările simplificate sunt examinate și aprobate de către operatorii de sistem în termen de 14 zile. (1^6) Operatorul de sistem este în drept să refuze racordarea unei instalații în baza procedurii de notificare simplificată sau să propună un punct de racordare alternativ în cazul în care racordarea instalației electrice respective poate afecta negativ stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice, circumstanțele menționate urmând a fi specificate de către operatorul de sistem în refuzul racordării instalației. (1^7) În cazul capacitatea echipamentelor de energie solară nu depășească capacitatea existentă a instalației de racordare a locului de

centrala electrică care utilizează surse regenerabile de energie și rețelele electrice sau dintre instalația de producere a biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale și rețelele de gaze naturale se suportă de către solicitant în condițiile stabilite în mod transparent și nediscriminatoriu, în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică, Legea cu privire la gazele naturale și potrivit regulamentelor elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. (6) Dacă pentru racordarea centralei electrice care utilizează surse regenerabile de energie sau a instalației de producere a biogazului care urmează a fi livrat în rețeaua de gaze naturale, suplimentar față de realizarea instalației de racordare, este necesară și dezvoltarea rețelei electrice sau a celei de gaze naturale, operatorul sistemului de transport sau operatorul sistemului de distribuție efectuează dezvoltarea în conformitate cu planurile de dezvoltare a rețelei, elaborate și aprobate conform procedurilor prevăzute în Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică sau în Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, și cu regulamentele elaborate și aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, de asemenea suportă costurile aferente dezvoltării, care se includ în tarif cu condiția respectării planurilor de investiții aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. (6^1) Prin derogare de la alin. (6), producătorul de energie electrică din surse regenerabile sau producătorul de biogaz care urmează a fi livrat	- la aliniatul (4^2) prima propoziție se exclude.	consum, notificarea simplificată este considerată ca fiind acordată în absența unui răspuns din partea operatorului de sistem în termenul stabilit la alin. (15). (2) Producătorii de biogaz ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale beneficiază de acces nediscriminatoriu și reglementat la rețelele de gaze naturale la tarife publicate, nediscriminatorii, bazate pe costuri, transparente și previzibile, calculate și aprobate în conformitate cu Legea cu privire la gazele naturale. (3) Sub rezerva prevederilor art.10 alin. (2), racordarea centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie și a instalațiilor de producere a biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale se efectuează în mod obiectiv, transparent și nediscriminatoriu, în conformitate cu termenele, condițiile și procedura stabilite în Legea cu privire la energia electrică, în Legea cu privire la gazele naturale și în regulamentele elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. (4) Pentru asigurarea unui acces eficient la rețele, operatorii sistemelor de transport și operatorii sistemelor de distribuție sunt obligați să ofere solicitanților informații concludente și obiective cu privire la racordare, în termenele și condițiile stabilite în conformitate cu Legea nr.164/2025. (4^2) Stabilirea plafonului de capacitate individuală nu interzice solicitantului să solicite operatorului sistemului de distribuție racordarea centralei electrice care produce energie electrică din surse regenerabile sau a

în rețeaua de gaze naturale poate consimți să suporte costurile aferente dezvoltării rețelei electrice de transport și/sau de distribuție, a rețelei de transport și/sau de distribuție a gazelor naturale în cazul în care dezvoltarea rețelei respective nu constituie o prioritate pentru operatorul de sistem pe motiv că este în beneficiul exclusiv al producătorului respectiv și nu este necesară pentru alți utilizatori de sistem. În acest caz, operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție sînt obligați să prezinte producătorului respectiv o evaluare care să demonstreze faptul că dezvoltarea rețelei electrice, a rețelei de gaze naturale este în beneficiul exclusiv al acestuia și să notifice despre acest fapt Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Producătorul respectiv achită operatorului sistemului de transport, operatorului sistemului de distribuție costurile aferente dezvoltării rețelei în cauză conform devizului de cheltuieli întocmit de operatorul de sistem și aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Lucrările legate de dezvoltarea rețelei electrice de transport și/sau de distribuție, a rețelei de transport și/sau de distribuție a gazelor naturale se efectuează de către operatorul sistemului de transport, de către operatorul sistemului de distribuție respectiv. În acest caz, operatorul de sistem care a efectuat lucrările legate de dezvoltarea rețelei electrice de transport și/sau de distribuție, a rețelei de transport și/sau de distribuție a gazelor naturale devine proprietarul porțiunii respective de rețea.		instalației de stocare a energiei, care are o capacitate mai mare decât plafonul de capacitate individuală stabilit pentru solicitantul respectiv. În acest caz, la eliberarea avizului de racordare, operatorul sistemului de distribuție informează, în aviz, solicitantul despre faptul că furnizorii de energie electrică vor remunera solicitantul doar pentru cantitatea de energie electrică produsă în limita plafonului de capacitate individuală, determinată proporțional cotei plafonului de capacitate individuală din puterea totală instalată a centralei electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile. (5) Costurile aferente construcției instalației de racordare prin care se face legătură dintre centrala electrică care utilizează surse regenerabile de energie și rețelele electrice sau dintre instalația de producere a biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale și rețelele de gaze naturale se suportă de către solicitant în condițiile stabilite în mod transparent și nediscriminatoriu, în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică, Legea cu privire la gazele naturale și potrivit regulamentelor elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. (6) Dacă pentru racordarea centralei electrice care utilizează surse regenerabile de energie sau a instalației de producere a biogazului care urmează a fi livrat în rețeaua de gaze naturale, suplimentar față de realizarea instalației de racordare, este necesară și dezvoltarea rețelei electrice sau a celei de gaze naturale, operatorul sistemului de transport sau

(8) Operatorul sistemului de transport și operatorii sistemelor de distribuție pot restricționa producerea de energie electrică la centralele electrice care utilizează surse regenerabile de energie doar ca acțiune de ultimă instanță, necesară întru asigurarea securității și echilibrului sistemului electroenergetic național, a securității funcționării rețelei de transport al energiei electrice, rețelei de distribuție a energiei electrice sau, după caz, a sistemelor de distribuție închise. În acest caz, operatorii de sistem notifică producătorii de energie din surse regenerabile, furnizorul central de energie electrică și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la acțiunile întreprinse și indică măsurile corective pe care intenționează să le ia în vederea preîntâmpinării unor limitări în viitor. (9) Cantitatea energiei electrice neproduse și nelivrate și valoarea compensației financiare pentru restricționarea producerii energiei electrice la centralele electrice care utilizează surse regenerabile de energie sunt determinate în baza unei metodologii elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, care ia în considerare potențialele costuri și beneficii oferite de piața energiei electrice de echilibrare, inclusiv stocarea energiei electrice. Agenția stabilește, în Regulile pieței energiei electrice și în metodologia elaborată în conformitate cu prezentul alineat, condițiile și situațiile în care anumite cantități de energie electrică sunt considerate neproduse și nelivrate din cauza restricționării producerii.		operatorul sistemului de distribuție efectuează dezvoltarea în conformitate cu planurile de dezvoltare a rețelei, elaborate și aprobate conform procedurilor prevăzute în Legea nr. 164/2025 sau în Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, și cu regulamentele elaborate și aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, de asemenea suportă costurile aferente dezvoltării, care se includ în tarif cu condiția respectării planurilor de investiții aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. (6^1) Prin derogare de la alin. (6), producătorul de energie electrică din surse regenerabile sau producătorul de biogaz care urmează a fi livrat în rețeaua de gaze naturale poate consimți să suporte costurile aferente dezvoltării rețelei electrice de transport și/sau de distribuție, a rețelei de transport și/sau de distribuție a gazelor naturale în cazul în care dezvoltarea rețelei respective nu constituie o prioritate pentru operatorul de sistem pe motiv că este în beneficiul exclusiv al producătorului respectiv și nu este necesară pentru alți utilizatori de sistem. În acest caz, operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție sunt obligați să prezinte producătorului respectiv o evaluare care să demonstreze faptul că dezvoltarea rețelei electrice, a rețelei de gaze naturale este în beneficiul exclusiv al acestuia și să notifice despre acest fapt Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Producătorul respectiv achită operatorului sistemului de transport, operatorului sistemului de distribuție costurile aferente dezvoltării

		rețelei în cauză conform devizului de cheltuieli întocmit de operatorul de sistem și aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Lucrările legate de dezvoltarea rețelei electrice de transport și/sau de distribuție, a rețelei de transport și/sau de distribuție a gazelor naturale se efectuează de către operatorul sistemului de transport, de către operatorul sistemului de distribuție respectiv. În acest caz, operatorul de sistem care a efectuat lucrările legate de dezvoltarea rețelei electrice de transport și/sau de distribuție, a rețelei de transport și/sau de distribuție a gazelor naturale devine proprietarul porțiunii respective de rețea. (8) Operatorul sistemului de transport și operatorii sistemelor de distribuție pot restricționa producerea de energie electrică la centralele electrice care utilizează surse regenerabile de energie doar ca acțiune de ultimă instanță, necesară întru asigurarea securității și echilibrului sistemului electroenergetic național, a securității funcționării rețelei de transport al energiei electrice, rețelei de distribuție a energiei electrice sau, după caz, a sistemelor de distribuție închise. În acest caz, operatorii de sistem notifică producătorii de energie din surse regenerabile, furnizorul central de energie electrică și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la acțiunile întreprinse și indică măsurile corective pe care intenționează să le ia în vederea preîntâmpinării unor limitări în viitor. (9) Cantitatea energiei electrice neproduse și nelivrate și valoarea compensației financiare

		pentru restricționarea producerii energiei electrice la centralele electrice care utilizează surse regenerabile de energie sunt determinate în baza unei metodologii elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, care ia în considerare potențialele costuri și beneficii oferite de piața energiei electrice de echilibrare, inclusiv stocarea energiei electrice. Agenția stabilește, în Regulile pieței energiei electrice și în metodologia elaborată în conformitate cu prezentul alineat, condițiile și situațiile în care anumite cantități de energie electrică sunt considerate neproduse și nelivrate din cauza restricționării producerii.
Articolul 38^3. Contractele de vânzare-cumpărare a energiei electrice din surse regenerabile pe termen lung (1) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile și furnizorii serviciului universal sunt în drept să negocieze și să semneze contracte de vânzare-cumpărare a energiei electrice din surse regenerabile pe termen lung în următoarele condiții, care trebuie îndeplinite cumulativ la data semnării: a) prețul de contract este cu cel puțin 10% mai mic decât cel mai mic preț fix stabilit în cadrul celei mai recente licitații organizate conform art. 35 pentru aceeași tehnologie; b) contractul nu depășește durata de 15 ani; c) echipamentul de producere a energiei electrice utilizat nu are o dată de fabricare mai veche de 48 de luni la momentul punerii în funcțiune; d) puterea instalată pentru fiecare loc de producere nu depășește 18 MW.	Articolul 38^3 se completează cu aliniatele (4) – (7) cu următorul cuprins: „(4) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile și furnizorii de energie electrică care activează în piață liberă sunt în drept să negocieze și să semneze contracte de vânzare-cumpărare a energiei electrice din surse regenerabile pe termen lung în condițiile stabilite în Legea nr. 164/2025 și Regulile pieței energiei electrice, aprobate de Agenție. (5) În cadrul exercitării funcției de monitorizare a piețelor de energie electrică, stabilită prin prevederile Legii nr. 164/2025 Agenția evaluează barierele normative și administrative din calea încheierii contractelor de vânzare-cumpărare a energiei electrice din surse regenerabile pe termen lung, inclusiv a contractelor transfrontaliere, cu reflectarea rezultatelor în Raportul anual de activitate, împreună cu recomandările privind	Articolul 38^3. Contractele de vânzare-cumpărare a energiei electrice din surse regenerabile pe termen lung (1) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile și furnizorii serviciului universal sunt în drept să negocieze și să semneze contracte de vânzare-cumpărare a energiei electrice din surse regenerabile pe termen lung în următoarele condiții, care trebuie îndeplinite cumulativ la data semnării: a) prețul de contract este cu cel puțin 10% mai mic decât cel mai mic preț fix stabilit în cadrul celei mai recente licitații organizate conform art. 35 pentru aceeași tehnologie; b) contractul nu depășește durata de 15 ani; c) echipamentul de producere a energiei electrice utilizat nu are o dată de fabricare mai veche de 48 de luni la momentul punerii în funcțiune;

(2) Puterea instalată totală pentru care se pot negocia contracte de vânzare-cumpărare a energiei electrice din surse regenerabile pe termen lung este stabilită de Guvern, conform art.10 alin.(1), lit. e2), pentru fiecare furnizor al serviciului universal proporțional cotei-părți deținute pe piață de furnizorul respectiv. (3) Prețul de contract poate varia, pe durata contractului, proporțional cu ajustările efectuate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică la prețurile fixe în vigoare la data semnării contractelor, în conformitate cu procedura stabilită la art.37 alin.(1) pentru producătorii eligibili.	modalitatea de înlăturare a barierelor identificate. (6) Garanțiile de origine asociate energiei electrice din surse regenerabile comercializată în baza contractelor de vânzare-cumpărare a energiei electrice din surse regenerabile pe termen lung sunt utilizate conform cerințelor generale stabilite la art. 32 din prezenta lege. (7) Politicile și măsurile destinate promovării contractelor de vânzare-cumpărare a energiei electrice din surse regenerabile sunt descrise în Planul național integrat privind energia și clima și în Raportul național integrat privind energia și clima.”	d) puterea instalată pentru fiecare loc de producere nu depășește 18 MW. (2) Puterea instalată totală pentru care se pot negocia contracte de vânzare- cumpărare a energiei electrice din surse regenerabile pe termen lung este stabilită de Guvern, conform art.10 alin.(1), lit. e2), pentru fiecare furnizor al serviciului universal proporțional cotei-părți deținute pe piață de furnizorul respectiv. (3) Prețul de contract poate varia, pe durata contractului, proporțional cu ajustările efectuate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică la prețurile fixe în vigoare la data semnării contractelor, în conformitate cu procedura stabilită la art.37 alin.(1) pentru producătorii eligibili. (4) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile și furnizorii de energie electrică care activează în piață liberă sunt în drept să negocieze și să semneze contracte de vânzare-cumpărare a energiei electrice din surse regenerabile pe termen lung în condițiile stabilite în Legea nr. 164/2025 și Regulile pieței energiei electrice, aprobate de Agenție. (5) În cadrul exercitării funcției de monitorizare a piețelor de energie electrică, stabilită prin prevederile Legii nr. 164/2025 Agenția evaluează barierele normative și administrative din calea încheierii contractelor de vânzare-cumpărare a energiei electrice din surse regenerabile pe termen lung, inclusiv a contractelor transfrontaliere, cu reflectarea rezultatelor în Raportul anual de activitate, împreună cu recomandările privind modalitatea de înlăturare a barierelor identificate.

		(6) Garanțiile de origine asociate energiei electrice din surse regenerabile comercializată în baza contractelor de vânzare-cumpărare a energiei electrice din surse regenerabile pe termen lung sunt utilizate conform cerințelor generale stabilite la art. 32 din prezenta lege. (7) Politicile și măsurile destinate promovării contractelor de vânzare-cumpărare a energiei electrice din surse regenerabile sunt descrise în Planul național integrat privind energia și clima și în Raportul național integrat privind energia și clima.
Articolul 45. Dispoziții finale și tranzitorii (1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 24 luni de la data publicării. (2) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile pentru care au fost aprobate tarife până la intrarea în vigoare a prezentei legi beneficiază de tariful aprobat, precum și de garanția de achiziționare a întregii cantități de energie electrică livrată în rețelele electrice, până la expirarea perioadei de 15 ani de la data aprobării tarifului, pentru aceasta încheindu-se un contract corespunzător cu furnizorul central de energie electrică. (3) Fără a aduce atingere oricărei alte prevederi din această lege, Guvernul va avea dreptul de a decide dacă și în ce măsură Republica Moldova va sprijini energia din surse regenerabile produsă într-o altă țară. (3^1) Începând cu 1 ianuarie 2028 pentru consumatorii finali beneficiari ai mecanismului de contorizare netă, precum și pentru prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile care au construit centralele	Articolul 45 după aliniatul (5) se completează cu aliniatele (5^1) – (5^4) cu următorul cuprins: „(5^1) Până la 31 martie 2027 organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în colaborare cu organul central de specialitate în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale și autoritatea administrativă centrală responsabilă de implementarea politicii în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale dezvoltă infrastructura națională de date spațiale privind resursele energetice. (5^2) Până la 31 mai 2027 organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii propune spre aprobare Guvernului primele zone de accelerare a regenerabile. (5^3) În baza propunerilor organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii până la 31 decembrie 2027 Guvernul aprobă zone de accelerare a proiectelor regenerabile, capacitățile instalate ale cărora urmând a fi cel puțin comparabile cu țintele de producere a energiei din surse regenerabile incluse în Planul național integrat	Articolul 45. Dispoziții finale și tranzitorii (1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 24 luni de la data publicării. (2) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile pentru care au fost aprobate tarife până la intrarea în vigoare a prezentei legi beneficiază de tariful aprobat, precum și de garanția de achiziționare a întregii cantități de energie electrică livrată în rețelele electrice, până la expirarea perioadei de 15 ani de la data aprobării tarifului, pentru aceasta încheindu-se un contract corespunzător cu furnizorul central de energie electrică. (3) Fără a aduce atingere oricărei alte prevederi din această lege, Guvernul va avea dreptul de a decide dacă și în ce măsură Republica Moldova va sprijini energia din surse regenerabile produsă într-o altă țară. (3^1) Începând cu 1 ianuarie 2028 pentru consumatorii finali beneficiari ai mecanismului de contorizare netă, precum și pentru prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile care au construit centralele

electrice în baza avizelor de racordare valabile la data punerii în funcțiune a acestora, eliberate până la data de 31 decembrie 2023, care nu depășesc puterea de 200 kW, se consideră drept plafon de capacitate individuală puterea indicată în avizul de racordare. (5) Până la 31 decembrie 2018, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor și autoritățile publice locale propun sau introduc, după caz, în reglementările și codurile din domeniul construcțiilor sau prin orice alte măsuri cu efect similar, utilizarea unor niveluri minime de energie din surse regenerabile în cazul clădirilor noi și al celor existente care trec printr-o renovare majoră. Această cerință se aplică forțelor armate numai în măsura în care aplicarea ei nu cauzează niciun conflict cu natura și cu obiectivul principal al activităților forțelor armate și cu excepția materialelor utilizate exclusiv în scop militar. Încălzirea și răcirea din surse regenerabile de energie se iau în considerare pentru atingerea nivelurilor minime de energie din surse regenerabile în cazul clădirilor noi și al celor existente care trec printr-o renovare majoră. (6) Guvernul, până la intrarea în vigoare a prezentei legi: a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prevederile prezentei legi; b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile prezentei legi; c) va aproba actele normative necesare pentru executarea prezentei legi;	pentru energie și climă 2025-2030. (5^4) Guvernul poate decide desemnarea unor zone teritoriale drept zone de accelerare a proiectelor regenerabile înainte de dezvoltarea infrastructurii naționale de date spațiale privind resursele energetice, dacă sunt îndeplinite toate condițiile următoare: a) existența unor studii care documentează unele zone teritoriale ca potrivite pentru dezvoltarea producerii energiei din surse regenerabile pentru o anumită tehnologie; b) zonele teritoriale identificate în studii se află în afara siturilor de importanță națională și celor care fac parte din rețeaua Emerald, definite astfel conform prevederilor Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică (în continuare Legea nr. 94/2007); c) zonele teritoriale identificate în studii se află în afara ariilor naturale protejate de stat, definite conform Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor natural protejate de stat; d) desemnarea zonei de accelerare a proiectelor regenerabile a fost supusă unei proceduri de evaluare strategică de mediu, stabilită în Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu; e) proiectele situate în aceste zone pun în aplicare norme și măsuri adecvate și proporționale pentru a remedia impactul negativ asupra mediului care ar putea apărea.	electrice în baza avizelor de racordare valabile la data punerii în funcțiune a acestora, eliberate până la data de 31 decembrie 2023, care nu depășesc puterea de 200 kW, se consideră drept plafon de capacitate individuală puterea indicată în avizul de racordare. (4) - abrogat. (5) Pînă la 31 decembrie 2018, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor și autoritățile publice locale propun sau introduc, după caz, în reglementările și codurile din domeniul construcțiilor sau prin orice alte măsuri cu efect similar, utilizarea unor niveluri minime de energie din surse regenerabile în cazul clădirilor noi și al celor existente care trec printr-o renovare majoră. Această cerință se aplică forțelor armate numai în măsura în care aplicarea ei nu cauzează niciun conflict cu natura și cu obiectivul principal al activităților forțelor armate și cu excepția materialelor utilizate exclusiv în scop militar. Încălzirea și răcirea din surse regenerabile de energie se iau în considerare pentru atingerea nivelurilor minime de energie din surse regenerabile în cazul clădirilor noi și al celor existente care trec printr-o renovare majoră. (5^1) Până la 31 martie 2027 organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în colaborare cu organul central de specialitate în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale și autoritatea administrativă centrală responsabilă de implementarea politicii în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale

d) va asigura consolidarea capacităților instituțiilor responsabile de implementarea prezentei legi, menționate la art.12, 13, 18 și 19, inclusiv prin atragerea asistenței tehnice specializate; e) va desemna furnizorul central de energie electrică, menționat la art. 30, precum și va asigura consolidarea capacităților instituționale ale instituției, inclusiv prin atragerea asistenței tehnice dedicate. (7) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, până la intrarea în vigoare a prezentei legi: a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile prezentei legi; b) va elabora și va aproba actele normative necesare pentru executarea prezentei legi. (8) La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea energiei regenerabile nr. 160-XVI din 12 iulie 2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 127–130, art. 550), cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.		dezvoltă infrastructura naționale de date spațiale privind resursele energetice. (5^2) Până la 31 mai 2027 organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii propune spre aprobare Guvernului primele zone de accelerare a regenerabile. (5^3) În baza propunerilor organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii până la 31 decembrie 2027 Guvernul aprobă zone de accelerare a proiectelor regenerabile, capacitățile instalate ale cărora urmând a fi cel puțin comparabile cu țintele de producere a energiei din surse regenerabile incluse în Planul național integrat pentru energie și climă 2025-2030. (5^4) Guvernul poate decide desemnarea unor zone teritoriale drept zone de accelerare a proiectelor regenerabile înainte de finalizarea infrastructurii naționale de date spațiale privind resursele energetice, dacă sunt îndeplinite toate condițiile următoare: a) existența unor studii care documentează unele zone teritoriale ca potrivite pentru dezvoltarea producerii energiei din surse regenerabile pentru o anumită tehnologie; b) zonele teritoriale identificate în studii se află în afara siturilor de importanță națională și celor care fac parte din rețeaua Emerald, definite astfel conform prevederilor Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică (în continuare Legea nr. 94/2007); c) zonele teritoriale identificate în studii se află în afara ariilor naturale protejate de stat,

		definite conform Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor natural protejate de stat; d) desemnarea zonei de accelerare a proiectelor regenerabile a fost supusă unei procedurii de evaluare strategică de mediu, stabilită în Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu; e) proiectele situate în aceste zone pun în aplicare norme și măsuri adecvate și proporționale pentru a remedia impactul negativ asupra mediului care ar putea apărea. (6) Guvernul, până la intrarea în vigoare a prezentei legi: a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prevederile prezentei legi; b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile prezentei legi; c) va aproba actele normative necesare pentru executarea prezentei legi; d) va asigura consolidarea capacităților instituțiilor responsabile de implementarea prezentei legi, menționate la art.12, 13, 18 și 19, inclusiv prin atragerea asistenței tehnice specializate; e) va desemna furnizorul central de energie electrică, menționat la art. 30, precum și va asigura consolidarea capacităților instituționale ale instituției, inclusiv prin atragerea asistenței tehnice dedicate. (7) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, până la intrarea în vigoare a prezentei legi: a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile prezentei legi;

		b) va elabora și va aproba actele normative necesare pentru executarea prezentei legi. (8) La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea energiei regenerabile nr. 160- XVI din 12 iulie 2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 127–130, art. 550), cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.
Modificările propuse la Legea nr. 331/2023 pentru modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile		
Art. II. – (1) Guvernul: 1) în termen de 4 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi: a) va aduce Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil în concordanță cu prezenta lege; b) va desemna, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, comisia de licitație; c) va publica anunțul cu privire la organizarea primei licitații pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, în conformitate cu calendarul privind organizarea procedurilor de licitații; d) va elabora, prin intermediul comisiei de licitație și cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, documentația de licitație; 2) în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:	Legea nr. 331/2023 pentru modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 468-44, art. 816), cu modificările ulterioare, în Articolul II alin. (5) și (6) se exclud.	Art. II. – (1) Guvernul: 1) în termen de 4 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi: a) va aduce Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil în concordanță cu prezenta lege; b) va desemna, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, comisia de licitație; c) va publica anunțul cu privire la organizarea primei licitații pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, în conformitate cu calendarul privind organizarea procedurilor de licitații; d) va elabora, prin intermediul comisiei de licitație și cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, documentația de licitație; 2) în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege; b) va aduce actele sale normative ce nu fac obiectul prevederii pct. 1) în concordanță cu prezenta lege; c) va aproba actele normative necesare în vederea implementării prezentei legi. (2) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică: a) în termen de două luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va elabora și aproba modelul contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile, aplicabil în cazul producătorilor eligibili mari, și îl va înainta comisiei de licitație în vederea organizării licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare; b) va aproba hotărârile necesare în vederea punerii în aplicare, începând cu 1 ianuarie 2024, a mecanismului de facturare netă prevăzut la art. 391 și 392; c) în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative de reglementare aferente procesului de confirmare a statutului de producător eligibil mic în concordanță cu prezenta lege; d) în termen de 12 luni, va aduce actele sale normative de reglementare ce nu fac obiectul prevederilor lit. a) și b) în concordanță cu prezenta lege; e) începând cu 1 ianuarie 2024, va iniția aplicarea mecanismului de ajustare anuală a tarifelor producătorilor de energie electrică care beneficiază de schema de sprijin stabilită		a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege; b) va aduce actele sale normative ce nu fac obiectul prevederii pct. 1) în concordanță cu prezenta lege; c) va aproba actele normative necesare în vederea implementării prezentei legi. (2) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică: a) în termen de două luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va elabora și aproba modelul contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile, aplicabil în cazul producătorilor eligibili mari, și îl va înainta comisiei de licitație în vederea organizării licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare; b) va aproba hotărârile necesare în vederea punerii în aplicare, începând cu 1 ianuarie 2024, a mecanismului de facturare netă prevăzut la art. 391 și 392; c) în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative de reglementare aferente procesului de confirmare a statutului de producător eligibil mic în concordanță cu prezenta lege; d) în termen de 12 luni, va aduce actele sale normative de reglementare ce nu fac obiectul prevederilor lit. a) și b) în concordanță cu prezenta lege; e) începând cu 1 ianuarie 2024, va iniția aplicarea mecanismului de ajustare anuală a tarifelor producătorilor de energie electrică care beneficiază de schema de sprijin stabilită

până la intrarea în vigoare a Legii nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, prevăzut la art. 34 alin. (12), în funcție de evoluția ratei de schimb a monedei naționale față de dolarul american planificată pentru anul viitor de gestiune în raport cu anul precedent de gestiune; f) în termen de 18 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va elabora și va aproba Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea comunităților de energie din surse regenerabile, luând în considerare rezultatele exercițiului de evaluare stabilit la alin. (4). (3) Primul Plan național integrat privind energia și clima, conform prevederilor art. 9 alin. (1), va fi aprobat până la 30 iunie 2024, va viza perioada de până în anul 2030 și va determina contribuția Republicii Moldova la ponderea consumului de energie din surse regenerabile în consumul final brut de energie a Comunității Energetice pentru anul 2030. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii va notifica Secretariatul Comunității Energetice cu privire la respectiva contribuție, considerată drept traiectorie indicativă. (4) Guvernul, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și cu concursul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, efectuează o evaluare amplă a barierelor existente și a potențialului		până la intrarea în vigoare a Legii nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, prevăzut la art. 34 alin. (12), în funcție de evoluția ratei de schimb a monedei naționale față de dolarul american planificată pentru anul viitor de gestiune în raport cu anul precedent de gestiune; f) în termen de 18 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va elabora și va aproba Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea comunităților de energie din surse regenerabile, luând în considerare rezultatele exercițiului de evaluare stabilit la alin. (4). (3) Primul Plan național integrat privind energia și clima, conform prevederilor art. 9 alin. (1), va fi aprobat până la 30 iunie 2024, va viza perioada de până în anul 2030 și va determina contribuția Republicii Moldova la ponderea consumului de energie din surse regenerabile în consumul final brut de energie a Comunității Energetice pentru anul 2030. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii va notifica Secretariatul Comunității Energetice cu privire la respectiva contribuție, considerată drept traiectorie indicativă. (4) Guvernul, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și cu concursul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, efectuează o evaluare amplă a barierelor existente și a potențialului de dezvoltare a comunităților de energie din

de dezvoltare a comunităților de energie din surse regenerabile la nivel național. Evaluarea va include: a) descrierea stării lucrurilor la zi și potențialul de dezvoltare a comunităților de energie din surse regenerabile; b) stabilirea existenței barierelor și limitărilor nejustificate în calea dezvoltării comunităților de energie din surse regenerabile; c) modalități de integrare a grupurilor de acțiune locală, stabilite în conformitate cu Legea nr. 50/2021 cu privire la grupurile de acțiune locală; d) propuneri și amendamente în scopul îmbunătățirii cadrului juridic național, ce vor fi utilizate la elaborarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea comunităților de energie din surse regenerabile. (5) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, cu asistența instituției publice de suport: a) în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, vor prezenta Guvernului propuneri de modificare a legislației cu incidență în domeniul energiei electrice, al promovării energiei din surse regenerabile, al urbanismului și amenajării teritoriului și al autorizării executării lucrărilor de construcție în vederea implementării procedurii de conectare la rețeaua electrică în baza unei notificări simplificate, conform art. 28 alin. (11). La necesitate, propunerile		surse regenerabile la nivel național. Evaluarea va include: a) descrierea stării lucrurilor la zi și potențialul de dezvoltare a comunităților de energie din surse regenerabile; b) stabilirea existenței barierelor și limitărilor nejustificate în calea dezvoltării comunităților de energie din surse regenerabile; c) modalități de integrare a grupurilor de acțiune locală, stabilite în conformitate cu Legea nr. 50/2021 cu privire la grupurile de acțiune locală; d) propuneri și amendamente în scopul îmbunătățirii cadrului juridic național, ce vor fi utilizate la elaborarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea comunităților de energie din surse regenerabile. (7) Prevederile art. 26^{1} alin. (5) lit. a)–c) se aplică doar pentru instalațiile care încep să funcționeze sau care au fost adaptate/convertite la utilizarea combustibililor din biomasă începând cu 25 decembrie 2024. (8) În vederea creșterii consumului de energie din surse regenerabile în economia națională în scopul încălzirii și răcirii, conform art. 26^{3} alin. (1): a) ponderea energiei din surse regenerabile utilizate pentru încălzire și răcire va fi majorată cu 1,1 puncte procentuale, ca medie anuală calculată pentru perioadele 2023–2025 și 2026–2030, având ca valoare de referință ponderea energiei din surse regenerabile pentru încălzire și răcire în anul 2020;

respective vor fi prezentate și Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică pentru a fi luate în considerare în procesul de aducere a actelor normative ale acesteia în concordanță cu prezenta lege. Procedura de notificare simplificată va viza racordarea la rețelele electrice de distribuție a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie, inclusiv a celor deținute de prosumatori, sau a centralelor electrice de producere din surse regenerabile instalate în cadrul unor proiecte demonstrative, cu o capacitate electrică unitară sau cumulată de 50 kW sau mai puțin, conform deciziei Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, cu condiția că stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice sunt menținute. Conform procedurii, operatorul sistemului de distribuție ar putea, într-un termen de până la 7 zile lucrătoare de la înregistrarea notificării, să refuze racordarea la rețeaua electrică sau să propună un punct alternativ de racordare din motive justificate din punct de vedere tehnic sau de siguranță a funcționării rețelelor electrice. În cazul unei decizii pozitive sau în absența unei decizii a operatorului sistemului de distribuție, în termen de 30 de zile de la data depunerii notificării simplificate, centrala sau centralele electrice care utilizează surse regenerabile de energie urmează a fi racordate la rețea; b) cu concursul operatorilor sistemelor de distribuție, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, vor prezenta Guvernului propuneri de modificare a legislației cu incidență în domeniul energiei		b) în cazul în care ponderea energiei din surse regenerabile utilizate pentru încălzire și răcire este mai mare de 60%, se consideră că această pondere îndeplinește creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu lit. a); c) în cazul în care ponderea energiei din surse regenerabile pentru încălzire și răcire este cuprinsă în intervalul 50%–60%, se consideră că această pondere îndeplinește jumătate din creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu lit. a). (9) În vederea creșterii consumului de energie din surse regenerabile și a utilizării căldurii și frigului reziduale în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, conform prevederilor art. 263 alin. (2): a) ponderea energiei din surse regenerabile și/sau a căldurii și frigului reziduale utilizate în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire va fi majorată cu cel puțin un punct procentual, ca medie anuală calculată pentru perioadele 2023–2025 și 2026–2030, având ca valoare de referință ponderea utilizării acestora în anul 2020, exprimată în termeni de pondere a consumului final de energie în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire; b) în cazul în care ponderea energiei din surse regenerabile și/sau a căldurii și frigului reziduale utilizate în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire este mai mare de 60%, se consideră că această pondere îndeplinește creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu lit. a).

electrice, al promovării energiei din surse regenerabile, al urbanismului și amenajării teritoriului și al autorizării executării lucrărilor de construcție în vederea creării unor platforme online, integrate cu platforma dezvoltată de instituția publică de suport conform alin. (6), cu scopul implementării procedurii de conectare la rețeaua electrică în baza unei notificări simplificate; c) cu concursul organului central de specialitate al administrației publice pentru resurse naturale și mediu, în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, vor prezenta Guvernului propuneri de modificare a legislației cu incidență în domeniul energiei electrice, al promovării energiei din surse regenerabile și al protecției mediului în vederea consolidării centrului unic informațional al investitorilor în domeniul eficienței energetice și energiei din surse regenerabile de pe platforma instituției publice de suport și a rolului acestuia de punct de contact ce sprijină informațional investitorii pe toată durata dezvoltării unui proiect în domeniul energiei din surse regenerabile și în procesul obținerii, după caz, a actelor permisive și a autorizărilor necesare. (6) În termen de 18 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, instituția publică de suport creează o platformă online în vederea asigurării următoarelor: a) facilitarea procesului de informare a investitorilor cu privire la etapele dezvoltării unui proiect în domeniul energiei din surse regenerabile;		(10) În vederea implementării prevederilor art. 264 alin. (4) și stabilirii unor măsuri de înlocuire a instalațiilor de încălzire pe bază de combustibili fosili, în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, cu concursul instituției publice de suport și al Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, în funcție de competențele deținute, vor întocmi un inventar al instalațiilor de încălzire pe bază de combustibili fosili. Părți obligate cu raportarea informațiilor deținute sunt: a) autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, prin intermediul managerilor energetici raionali și, după caz, locali – pentru informațiile cu privire la instalațiile de încălzire pe bază de cărbune (cazane, sobe) instalate în cadrul clădirilor publice; b) operatorii sistemelor de distribuție și furnizorii de gaze naturale – pentru informațiile cu privire la instalațiile de încălzire pe bază de gaze naturale (cazane), instalate în cadrul clădirilor publice și clădirilor de locuit, la nivel de bloc locativ sau grup de astfel de clădiri și la nivel de bloc locativ în cadrul cărora toate locuințele dispun de cazane individuale ce funcționează pe bază de gaze naturale. (11) În vederea implementării prevederilor art. 265 alin. (4) lit. c) și alin. (6): a) unitățile termoenergetice care gestionează sisteme de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire care nu corespund

b) facilitarea dialogului dintre investitori, autorități și instituțiile relevante în procesul de dezvoltare a proiectelor în domeniul energiei din surse regenerabile și de obținere a actelor permisive și autorizărilor necesare; c) implementarea mecanismului de notificare simplificată, prevăzut la art. 28 alin. (11). (7) Prevederile art. 261 alin. (5) lit. a)–c) se aplică doar pentru instalațiile care încep să funcționeze sau care au fost adaptate/convertite la utilizarea combustibililor din biomasă începând cu 25 decembrie 2024. (8) În vederea creșterii consumului de energie din surse regenerabile în economia națională în scopul încălzirii și răcirii, conform art. 263 alin. (1): a) ponderea energiei din surse regenerabile utilizate pentru încălzire și răcire va fi majorată cu 1,1 puncte procentuale, ca medie anuală calculată pentru perioadele 2023–2025 și 2026–2030, având ca valoare de referință ponderea energiei din surse regenerabile pentru încălzire și răcire în anul 2020; b) în cazul în care ponderea energiei din surse regenerabile utilizate pentru încălzire și răcire este mai mare de 60%, se consideră că această pondere îndeplinește creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu lit. a); c) în cazul în care ponderea energiei din surse regenerabile pentru încălzire și răcire este cuprinsă în intervalul 50%–60%, se consideră că această pondere îndeplinește jumătate din creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu lit. a).		criteriilor stabilite față de un sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, vor elabora și aproba planuri de măsuri pentru îmbunătățirea performanțelor sistemelor gestionate, astfel ca, până la 31 decembrie 2029, acestea să corespundă criteriilor stabilite față de un sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire; b) unitatea termoenergetică actualizează planul de măsuri o dată la 4 ani sau mai frecvent, în cazul în care anumiți factori luați în considerare la elaborarea componentelor menționate la art. 265 alin. (7) se modifică într-o măsură care afectează performanța scontată a sistemului. (12) În vederea implementării prevederilor art. 267 alin.(1), la stabilirea ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în sectorul transporturi, Guvernul ia în considerare următoarele: a) ponderea biocarburanților și a biolichidelor, precum și a combustibililor din biomasă consumați în transporturi, produși din culturi alimentare și furajere, în consumul final de energie în sectorul transporturilor rutiere și al transporturilor feroviare este limitată la 2%; b) ponderea biocarburanților și a biogazului produși din ulei de gătit uzat și grăsimi animale este limitată la 1,7%; c) ponderea biocarburanților avansați și a biogazului produși din materia primă specificată în Regulamentul privind calculul

(9) În vederea creșterii consumului de energie din surse regenerabile și a utilizării căldurii și frigului reziduale în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, conform prevederilor art. 263 alin. (2): a) ponderea energiei din surse regenerabile și/sau a căldurii și frigului reziduale utilizate în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire va fi majorată cu cel puțin un punct procentual, ca medie anuală calculată pentru perioadele 2023–2025 și 2026–2030, având ca valoare de referință ponderea utilizării acestora în anul 2020, exprimată în termeni de pondere a consumului final de energie în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire; b) în cazul în care ponderea energiei din surse regenerabile și/sau a căldurii și frigului reziduale utilizate în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire este mai mare de 60%, se consideră că această pondere îndeplinește creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu lit. a). (10) În vederea implementării prevederilor art. 264 alin. (4) și stabilirii unor măsuri de înlocuire a instalațiilor de încălzire pe bază de combustibili fosili, în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, cu concursul instituției publice de suport și al Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, în funcție de competențele deținute, vor întocmi un inventar		consumului de energie din surse regenerabile este de cel puțin 1% în 2025 și de 3,5% în 2030; d) ponderea biocarburanților, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă produși din culturi alimentare și furajere care prezintă riscuri ridicate din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor este de 0% până în anul 2030, cu luarea în considerare a excepției stabilite la art. 267 alin. (1) lit. d). (13) În vederea aplicării principiilor de maximă transparență și eficiență, precum și pentru asigurarea unei predictibilități la implementarea schemelor de sprijin, conform art. 34, Guvernul: a) publică un calendar indicativ cu privire la organizarea procedurilor de licitație pentru următorii 3–5 ani, cu respectarea conținutului și a informațiilor stabilite la art. 34 alin. (9). Calendarul este actualizat anual sau, dacă este necesar, mai frecvent pentru a reflecta modificările în planificarea organizării licitațiilor, cauzate de factori obiectivi, pentru a ține cont de evoluțiile pieței sau pentru a actualiza bugetul/costul estimat al sprijinului financiar oferit producătorilor eligibili; b) efectuează o evaluare a eficacității schemei de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile și a efectelor majore asupra diferitor grupuri de consumatori finali și asupra investițiilor în domeniu, în conformitate cu prevederile art. 34 alin. (10), cel puțin o dată la cinci ani, și o publică pe pagina sa web oficială. (14) Producătorii de energie electrică care beneficiază de schema de sprijin stabilită până

al instalațiilor de încălzire pe bază de combustibili fosili. Părți obligate cu raportarea informațiilor deținute sunt: a) autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, prin intermediul managerilor energetici raionali și, după caz, locali – pentru informațiile cu privire la instalațiile de încălzire pe bază de cărbune (cazane, sobe) instalate în cadrul clădirilor publice; b) operatorii sistemelor de distribuție și furnizorii de gaze naturale – pentru informațiile cu privire la instalațiile de încălzire pe bază de gaze naturale (cazane), instalate în cadrul clădirilor publice și clădirilor de locuit, la nivel de bloc locativ sau grup de astfel de clădiri și la nivel de bloc locativ în cadrul cărora toate locuințele dispun de cazane individuale ce funcționează pe bază de gaze naturale. (11) În vederea implementării prevederilor art. 26^5 alin. (4) lit. c) și alin. (6): a) unitățile termoenergetice care gestionează sisteme de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire care nu corespund criteriilor stabilite față de un sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, vor elabora și aproba planuri de măsuri pentru îmbunătățirea performanțelor sistemelor gestionate, astfel ca, până la 31 decembrie 2029, acestea să corespundă criteriilor stabilite față de un sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire; b) unitatea termoenergetică actualizează planul de măsuri o dată la 4 ani sau mai frecvent, în cazul în care anumiți factori luați în		la data intrării în vigoare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile pot reveni în grupul de echilibrare al furnizorului central de energie electrică, în conformitate cu art. 34 alin. (13), în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cu condiția că nu au renunțat la statutul conferit în baza schemei de sprijin stabilite anterior și vând energia electrică produsă din surse regenerabile furnizorului central de energie electrică până la expirarea termenului pentru care i se oferă sprijinul. (15) Prin derogare de la art. 37 alin. (11), în vederea susținerii eforturilor de dezvoltare a proiectelor de generare a energiei electrice din surse regenerabile în conformitate cu cotele maxime de capacitate aprobate de Guvern, precum și ținând cont de condițiile de forță majoră la care au fost expuși producătorii eligibili al căror statut a fost confirmat în anul 2020, neimputabile acestora, termenul stabilit pentru construcția centralei electrice se prelungește cu 24 de luni. Prelungirea termenului de construcție implică majorarea, cu aceeași perioadă, a termenului impus în legătură cu cerințele față de vechimea centralei electrice și a echipamentului aferent, după cum este stabilit la art. 37 alin. (2). (16) Prin derogare de la art. 37 alin. (3), până la expirarea noului termen stabilit conform alin. (15) din prezentul articol, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică nu va retrage statutul de producător eligibil producătorilor cărora acesta le-a fost confirmat în anul 2020.

considerare la elaborarea componentelor menționate la art. 26^5 alin. (7) se modifică într-o măsură care afectează performanța scontată a sistemului. (12) În vederea implementării prevederilor art. 26^7 alin.(1), la stabilirea ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în sectorul transporturi, Guvernul ia în considerare următoarele: a) ponderea biocarburanților și a biolichidelor, precum și a combustibililor din biomasă consumați în transporturi, produși din culturi alimentare și furajere, în consumul final de energie în sectorul transporturilor rutiere și al transporturilor feroviare este limitată la 2%; b) ponderea biocarburanților și a biogazului produși din ulei de gătit uzat și grăsimi animale este limitată la 1,7%; c) ponderea biocarburanților avansați și a biogazului produși din materia primă specificată în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile este de cel puțin 1% în 2025 și de 3,5% în 2030; d) ponderea biocarburanților, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă produși din culturi alimentare și furajere care prezintă riscuri ridicate din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor este de 0% până în anul 2030, cu luarea în considerare a excepției stabilite la art. 267 alin. (1) lit. d). (13) În vederea aplicării principiilor de maximă transparență și eficiență, precum și pentru asigurarea unei predictibilități la implementarea schemelor de sprijin, conform art. 34, Guvernul:		(17) În vederea promovării generării distribuite, a încurajării investițiilor în capacități mici de generare a energiei electrice din surse regenerabile și a integrării acestora în piața energiei electrice: a) până la data de 31 decembrie 2023, furnizorii serviciului universal încheie contracte pentru aplicarea mecanismului de contorizare netă, în limitele capacității stabilite, în baza deciziilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică aprobate până la intrarea în vigoare a prezentei legi; b) începând cu 1 ianuarie 2024, consumatorii finali, inclusiv beneficiarii mecanismului de contorizare netă, pot întreprinde acțiunile necesare în vederea obținerii calității de prosumator de energie electrică din surse regenerabile în condițiile prezentei legi; c) începând cu 1 ianuarie 2024, consumatorii finali care locuiesc în blocuri locative pot întreprinde acțiunile necesare în vederea obținerii calității de prosumatori de energie electrică din surse regenerabile conform art. 39^1 alin. (5); d) în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, consumatorii finali din cadrul blocurilor locative organizați în asociații de proprietari în condominiu pot întreprinde acțiunile necesare în vederea obținerii calității de prosumatori de energie electrică din surse regenerabile care acționează în mod colectiv; e) mecanismul de contorizare netă a energiei electrice, conform art. 39, este aplicat până la 31 decembrie 2027. La 1 ianuarie 2028, toți beneficiarii mecanismului de contorizare netă devin prosumatori de energie electrică din

a) publică un calendar indicativ cu privire la organizarea procedurilor de licitație pentru următorii 3–5 ani, cu respectarea conținutului și a informațiilor stabilite la art. 34 alin. (9). Calendarul este actualizat anual sau, dacă este necesar, mai frecvent pentru a reflecta modificările în planificarea organizării licitațiilor, cauzate de factori obiectivi, pentru a ține cont de evoluțiile pieței sau pentru a actualiza bugetul/costul estimat al sprijinului financiar oferit producătorilor eligibili; b) efectuează o evaluare a eficacității schemei de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile și a efectelor majore asupra diferitor grupuri de consumatori finali și asupra investițiilor în domeniu, în conformitate cu prevederile art. 34 alin. (10), cel puțin o dată la cinci ani, și o publică pe pagina sa web oficială. (14) Producătorii de energie electrică care beneficiază de schema de sprijin stabilită până la data intrării în vigoare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile pot reveni în grupul de echilibrare al furnizorului central de energie electrică, în conformitate cu art. 34 alin. (13), în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cu condiția că nu au renunțat la statutul conferit în baza schemei de sprijin stabilite anterior și vând energia electrică produsă din surse regenerabile furnizorului central de energie electrică până la expirarea termenului pentru care i se oferă sprijinul. (15) Prin derogare de la art. 37 alin. (11), în vederea susținerii eforturilor de dezvoltare a proiectelor de generare a energiei electrice din		surse regenerabile, cu obligația instalării, pe cheltuiala proprie, către 31 decembrie 2028, a echipamentelor de măsurare care să îndeplinească cerințele stabilite la art. 391 alin. (1) lit. d) sau după caz, e). În cazurile în care este necesară înlocuirea echipamentelor de măsurare respective, furnizorul de energie electrică estimează lunar soldul monetar al fiecărui prosumator de energie electrică din surse regenerabile în baza datelor cu privire la generare și consum caracteristice unui grup extins de prosumatori similari, dar nu pentru mai mult decât perioada oferită de 12 luni. La expirarea acestei perioade, în cazul neîndeplinirii obligației stabilite în prezenta literă, beneficiarii mecanismului de contorizare netă își pierd calitatea de prosumator. Operatorii sistemelor de distribuție notifică prosumatorii respectivi cu privire la obligația de instalare a echipamentelor de măsurare corespunzătoare; f) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, începând cu 1 ianuarie 2024, evaluează impactul prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile asupra sustenabilității financiare a operatorului sistemului de distribuție, urmărind în același timp maximizarea sprijinului pentru rețeaua electrică de distribuție prin promovarea producerii energiei electrice mai aproape de locul de consum, pe de o parte, și excluderea subvenționării încrucișate între utilizatorii de sistem, recuperarea costurilor suportate de operatorii sistemelor de distribuție în legătură cu dezvoltarea, întreținerea și exploatarea rețelelor electrice de distribuție, pe de altă

surse regenerabile în conformitate cu cotele maxime de capacitate aprobate de Guvern, precum și ținând cont de condițiile de forță majoră la care au fost expuși producătorii eligibili al căror statut a fost confirmat în anul 2020, neimputabile acestora, termenul stabilit pentru construcția centralei electrice se prelungește cu 24 de luni. Prelungirea termenului de construcție implică majorarea, cu aceeași perioadă, a termenului impus în legătură cu cerințele față de vechimea centralei electrice și a echipamentului aferent, după cum este stabilit la art. 37 alin. (2). (16) Prin derogare de la art. 37 alin. (3), până la expirarea noului termen stabilit conform alin. (15) din prezentul articol, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică nu va retrage statutul de producător eligibil producătorilor cărora acesta le-a fost confirmat în anul 2020. (17) În vederea promovării generării distribuite, a încurajării investițiilor în capacități mici de generare a energiei electrice din surse regenerabile și a integrării acestora în piața energiei electrice: a) până la data de 31 decembrie 2023, furnizorii serviciului universal încheie contracte pentru aplicarea mecanismului de contorizare netă, în limitele capacității stabilite, în baza deciziilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică aprobate până la intrarea în vigoare a prezentei legi; b) începând cu 1 ianuarie 2024, consumatorii finali, inclusiv beneficiarii mecanismului de contorizare netă, pot întreprinde acțiunile necesare în vederea obținerii calității de		parte. Rezultatele analizei de impact sunt publicate pe pagina web oficială a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică. (18) Deținătorii centralelor electrice care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, nu corespund cerințelor stabilite la art. 40 alin. (2) și nu asigură transmiterea în regim real a datelor cu privire la activitatea de producere a centralei electrice urmează să le doteze cu echipamentul necesar în termen de 24 de luni, având sistemele de comunicație compatibile cu cele ale operatorului sistemului de distribuție la ale cărui rețele este racordată centrala. Operatorii de sistem notifică deținătorii de centrale electrice despre obligația respectivă în timp util. (19) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor articolului I punctul 39 partea ce abrogă alineatul (6) de la articolul 39, care intră în vigoare la 1 ianuarie 2024.

prosumator de energie electrică din surse regenerabile în condițiile prezentei legi; c) începând cu 1 ianuarie 2024, consumatorii finali care locuiesc în blocuri locative pot întreprinde acțiunile necesare în vederea obținerii calității de prosumatori de energie electrică din surse regenerabile conform art. 39[1] alin. (5); d) în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, consumatorii finali din cadrul blocurilor locative organizați în asociații de proprietari în condominiu pot întreprinde acțiunile necesare în vederea obținerii calității de prosumatori de energie electrică din surse regenerabile care acționează în mod colectiv; e) mecanismul de contorizare netă a energiei electrice, conform art. 39, este aplicat până la 31 decembrie 2027. La 1 ianuarie 2028, toți beneficiarii mecanismului de contorizare netă devin prosumatori de energie electrică din surse regenerabile, cu obligația instalării, pe cheltuiala proprie, către 31 decembrie 2028, a echipamentelor de măsurare care să îndeplinească cerințele stabilite la art. 391 alin. (1) lit. d) sau după caz, e). În cazurile în care este necesară înlocuirea echipamentelor de măsurare respective, furnizorul de energie electrică estimează lunar soldul monetar al fiecărui prosumator de energie electrică din surse regenerabile în baza datelor cu privire la generare și consum caracteristice unui grup extins de prosumatori similari, dar nu pentru mai mult decât perioada oferită de 12 luni. La expirarea acestei perioade, în cazul neîndeplinirii obligației stabilite în prezenta literă, beneficiarii mecanismului de contorizare		

netă își pierd calitatea de prosumator. Operatorii sistemelor de distribuție notifică prosumatorii respectivi cu privire la obligația de instalare a echipamentelor de măsurare corespunzătoare; f) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, începând cu 1 ianuarie 2024, evaluează impactul prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile asupra sustenabilității financiare a operatorului sistemului de distribuție, urmărind în același timp maximizarea sprijinului pentru rețeaua electrică de distribuție prin promovarea producerii energiei electrice mai aproape de locul de consum, pe de o parte, și excluderea subvenționării încrucișate între utilizatorii de sistem, recuperarea costurilor suportate de operatorii sistemelor de distribuție în legătură cu dezvoltarea, întreținerea și exploatarea rețelelor electrice de distribuție, pe de altă parte. Rezultatele analizei de impact sunt publicate pe pagina web oficială a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică. (18) Deținătorii centralelor electrice care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, nu corespund cerințelor stabilite la art. 40 alin. (2) și nu asigură transmiterea în regim real a datelor cu privire la activitatea de producere a centralei electrice urmează să le doteze cu echipamentul necesar în termen de 24 de luni, având sistemele de comunicație compatibile cu cele ale operatorului sistemului de distribuție la ale cărui rețele este racordată centrala. Operatorii de sistem notifică deținătorii de centrale electrice despre obligația respectivă în timp util.		

(19) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor articolului I punctul 39 partea ce abrogă alineatul (6) de la articolul 39, care intră în vigoare la 1 ianuarie 2024.		
Modificările propuse la Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023		
Articolul 15. Obiectivele de bază și principiile directoare ale amenajării teritoriului (1) Obiectivele de bază ale amenajării teritoriului sunt: a) dezvoltarea socială și economică echilibrată și durabilă a regiunilor și localităților, cu respectarea specificului acestora; b) îmbunătățirea calității vieții cetățenilor de toate vârstele și a comunităților, cu respectarea identității locale a populației; c) gestionarea rațională a resurselor naturale și managementul rațional al peisajului, realizate cu respectarea principiilor privind protecția mediului; d) utilizarea echilibrată și durabilă a teritoriului; e) gestionarea responsabilă și durabilă a resurselor naturale, asigurându-se echilibrul dintre dezvoltarea socială și economică și protejarea mediului, a biodiversității, a peisajului și a patrimoniului natural, cultural și construit; f) protejarea teritoriului; g) dezvoltarea durabilă, gestionarea responsabilă și protejarea monumentelor istorice și a siturilor arheologice;	La articolul 15 alin. (2) lit. h) după cuvintele „dezvoltarea resurselor energetice” se completează cu textul „, în special a celor regenerabile,”.	Articolul 15. Obiectivele de bază și principiile directoare ale amenajării teritoriului (1) Obiectivele de bază ale amenajării teritoriului sunt: a) dezvoltarea socială și economică echilibrată și durabilă a regiunilor și localităților, cu respectarea specificului acestora; b) îmbunătățirea calității vieții cetățenilor de toate vârstele și a comunităților, cu respectarea identității locale a populației; c) gestionarea rațională a resurselor naturale și managementul rațional al peisajului, realizate cu respectarea principiilor privind protecția mediului; d) utilizarea echilibrată și durabilă a teritoriului; e) gestionarea responsabilă și durabilă a resurselor naturale, asigurându-se echilibrul dintre dezvoltarea socială și economică și protejarea mediului, a biodiversității, a peisajului și a patrimoniului natural, cultural și construit; f) protejarea teritoriului; g) dezvoltarea durabilă, gestionarea responsabilă și protejarea monumentelor istorice și a siturilor arheologice;

h) dezvoltarea policentrică a țării prin crearea unei rețele de localități urbane și sporirea cooperării între zonele urbane și cele rurale; i) asigurarea accesului la informație; j) pregătirea teritoriului pentru asigurarea apărării naționale; k) asigurarea protecției tuturor construcțiilor civile în conformitate cu dreptul internațional umanitar. (2) Activitatea de amenajare a teritoriului se bazează pe următoarele principii directoare: a) promovarea coeziunii teritoriale prin dezvoltarea socială și economică echilibrată și durabilă și prin îmbunătățirea competitivității; b) crearea, asigurarea și promovarea condițiilor de accesibilitate la infrastructura socială pentru persoanele cu dizabilități și persoanele cu mobilitate redusă; c) promovarea dezvoltării localităților generată de funcțiile urbanistice și de îmbunătățirea relațiilor dintre orașe și sate; d) facilitarea accesului la informație; e) reducerea nivelului de degradare a mediului; f) valorificarea rațională și protecția resurselor naturale și patrimoniului natural; g) protejarea și valorificarea monumentelor istorice și siturilor arheologice, ca factori de dezvoltare echilibrată și durabilă; h) dezvoltarea resurselor energetice și a eficienței acestora, cu menținerea securității energetice; i) promovarea turismului; j) prevenirea efectelor unor catastrofe naturale; k) amenajarea operativă a teritoriului țării și pregătirea acestuia pentru asigurarea apărării naționale.		h) dezvoltarea policentrică a țării prin crearea unei rețele de localități urbane și sporirea cooperării între zonele urbane și cele rurale; i) asigurarea accesului la informație; j) pregătirea teritoriului pentru asigurarea apărării naționale; k) asigurarea protecției tuturor construcțiilor civile în conformitate cu dreptul internațional umanitar. (2) Activitatea de amenajare a teritoriului se bazează pe următoarele principii directoare: a) promovarea coeziunii teritoriale prin dezvoltarea socială și economică echilibrată și durabilă și prin îmbunătățirea competitivității; b) crearea, asigurarea și promovarea condițiilor de accesibilitate la infrastructura socială pentru persoanele cu dizabilități și persoanele cu mobilitate redusă; c) promovarea dezvoltării localităților generată de funcțiile urbanistice și de îmbunătățirea relațiilor dintre orașe și sate; d) facilitarea accesului la informație; e) reducerea nivelului de degradare a mediului; f) valorificarea rațională și protecția resurselor naturale și patrimoniului natural; g) protejarea și valorificarea monumentelor istorice și siturilor arheologice, ca factori de dezvoltare echilibrată și durabilă; h) dezvoltarea resurselor energetice, în special a celor regenerabile, și a eficienței acestora, cu menținerea securității energetice; i) promovarea turismului; j) prevenirea efectelor unor catastrofe naturale; k) amenajarea operativă a teritoriului țării și pregătirea acestuia pentru asigurarea apărării naționale.

Articolul 18. Secțiunile specializate ale Planului de amenajare a teritoriului național (1) Planul de amenajare a teritoriului național include următoarele secțiuni specializate: a) Secțiunea 1 – Rețeaua de localități; b) Secțiunea a 2-a – Infrastructura rutieră, feroviară, aeriană și navală; c) Secțiunea a 3-a – Apă și sanitație; d) Secțiunea a 4-a – Infrastructura energetică (rețelele de gaze naturale, rețelele de energie termică, rețelele electrice, inclusiv parcurile eoliene și fotovoltaice) și de comunicații electronice; e) Secțiunea a 5-a – Infrastructura economică, de sănătate, de educație și sport; f) Secțiunea a 6-a – Zonele protejate, zonele cu resurse naturale și zonele silvice; g) Secțiunea a 7-a – Zonele de risc natural; h) Secțiunea a 8-a – Zonele cu resurse turistice; i) Secțiunea a 9-a – Zonele destinate agriculturii; j) Secțiunea a 10-a – Monumentele istorice și siturile arheologice; k) Secțiunea a 11-a – Protecția civilă; l) Secțiunea a 12-a – Infrastructura teritorială de apărare națională.	Articolul 18 alin. (1) lit. d) va avea următorul cuprins: „d) Secțiunea a 4-a – Infrastructura energetică (rețelele de gaze naturale, rețelele de energie termică, rețelele electrice, inclusiv cele destinate racordării parcurilor eoliene, fotovoltaice, instalațiilor de stocare a energiei sau a altor tehnologii regenerabile) și de comunicații electronice;”	Articolul 18. Secțiunile specializate ale Planului de amenajare a teritoriului național (1) Planul de amenajare a teritoriului național include următoarele secțiuni specializate: a) Secțiunea 1 – Rețeaua de localități; b) Secțiunea a 2-a – Infrastructura rutieră, feroviară, aeriană și navală; c) Secțiunea a 3-a – Apă și sanitație; d) Secțiunea a 4-a – Infrastructura energetică (rețelele de gaze naturale, rețelele de energie termică, rețelele electrice, inclusiv cele destinate racordării parcurile parcurilor eoliene, și fotovoltaice, instalațiilor de stocare a energiei sau a altor tehnologii regenerabile) și de comunicații electronice; e) Secțiunea a 5-a – Infrastructura economică, de sănătate, de educație și sport; f) Secțiunea a 6-a – Zonele protejate, zonele cu resurse naturale și zonele silvice; g) Secțiunea a 7-a – Zonele de risc natural; h) Secțiunea a 8-a – Zonele cu resurse turistice; i) Secțiunea a 9-a – Zonele destinate agriculturii; j) Secțiunea a 10-a – Monumentele istorice și siturile arheologice; k) Secțiunea a 11-a – Protecția civilă; l) Secțiunea a 12-a – Infrastructura teritorială de apărare națională.
Articolul 21. Obiectivele principale ale Planului de amenajare a teritoriului național Obiectivele principale ale Planului de amenajare a teritoriului național sunt: a) fundamentarea, în corespundere cu documentele de politici, a direcțiilor prioritare de dezvoltare a economiei naționale și specificarea priorităților de intervenție pentru	Articolul 21 după lit. j) se completează cu lit. j^1) cu următorul cuprins: „j^1) dezvoltarea surselor de energie regenerabilă, inclusiv pentru autoconsum de energie, în scopul asigurării unei dezvoltări durabile, creșterii securității energetice și atingerii obiectivului de neutralitate climatică până în 2050, stabilit prin prevederile Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice;”	Articolul 21. Obiectivele principale ale Planului de amenajare a teritoriului național Obiectivele principale ale Planului de amenajare a teritoriului național sunt: a) fundamentarea, în corespundere cu documentele de politici, a direcțiilor prioritare de dezvoltare a economiei naționale și specificarea priorităților de intervenție pentru

relansarea activităților economice; determinarea teritoriului pentru implementarea unor metode moderne de desfășurare a businessului; crearea rețelei naționale de zone economice libere, necesare pentru consolidarea coeziunii sociale, economice și teritoriale; b) evaluarea complexă a resurselor naturale, economice și umane pentru întreg teritoriul național; c) elaborarea prognozelor privind evoluția demografică și privind ocuparea forței de muncă; asigurarea unor condiții decente de trai pentru populație prin îmbunătățirea condițiilor de abitație, a accesului la instituțiile publice (educație, sănătate, servicii publice etc.) și la infrastructura tehnico-edilitară; d) asigurarea dezvoltării policentrice a țării prin dezvoltarea unei rețele de localități urbane, bazată pe distribuirea echitabilă a resurselor și dezvoltarea cooperării între zonele urbane și rurale; e) fundamentarea strategiei de dezvoltare a rețelei naționale de localități; f) promovarea și asigurarea cooperării regionale în vederea dezvoltării echilibrate și durabile, economic competitive a regiunilor de dezvoltare; g) corelarea dezvoltării sectoriale în cadrul diferitor zone, regiuni și domenii de activitate cu interesele tuturor regiunilor țării, cu asigurarea echilibrului permanent între resursele existente și cerințele de valorificare a acestora, cu interesele comunității și cele individuale;		relansarea activităților economice; determinarea teritoriului pentru implementarea unor metode moderne de desfășurare a businessului; crearea rețelei naționale de zone economice libere, necesare pentru consolidarea coeziunii sociale, economice și teritoriale; b) evaluarea complexă a resurselor naturale, economice și umane pentru întreg teritoriul național; c) elaborarea prognozelor privind evoluția demografică și privind ocuparea forței de muncă; asigurarea unor condiții decente de trai pentru populație prin îmbunătățirea condițiilor de abitație, a accesului la instituțiile publice (educație, sănătate, servicii publice etc.) și la infrastructura tehnico-edilitară; d) asigurarea dezvoltării policentrice a țării prin dezvoltarea unei rețele de localități urbane, bazată pe distribuirea echitabilă a resurselor și dezvoltarea cooperării între zonele urbane și rurale; e) fundamentarea strategiei de dezvoltare a rețelei naționale de localități; f) promovarea și asigurarea cooperării regionale în vederea dezvoltării echilibrate și durabile, economic competitive a regiunilor de dezvoltare; g) corelarea dezvoltării sectoriale în cadrul diferitor zone, regiuni și domenii de activitate cu interesele tuturor regiunilor țării, cu asigurarea echilibrului permanent între resursele existente și cerințele de valorificare a acestora, cu interesele comunității și cele individuale;

h) armonizarea dezvoltării localităților și încurajarea diversificării funcțiilor urbanistice în teritoriu; i) dezvoltarea infrastructurii rutiere și celei de transport de importanță națională și internațională, a căilor de comunicație transfrontaliere; j) dezvoltarea serviciilor și rețelelor edilitare (inginerești) în vederea acoperirii teritoriului întregii țări cu servicii de calitate și centralizarea acestora; k) identificarea zonelor sau teritoriului cu probleme majore, la nivel național, care necesită programe prioritare de intervenție (zonele defavorizate din punct de vedere social și economic; zonele cu resurse naturale intens degradate; zonele cu declin demografic accentuat sau cu dezechilibre demografice grave; zonele cu deficit de locuri de muncă; zonele afectate de riscuri naturale, incluzând impactul provocat de schimbările climatice, inclusiv agricole și forestiere; zonele rurale în care lipsește infrastructura tehnico-edilitară și de transport și care se află în afara razei de deservire a orașelor; alte categorii de zone, care urmează a fi asistate în baza unor programe sau convenții internaționale) și analizarea disfuncționalităților; l) reabilitarea și protejarea mediului natural și patrimoniului construit; stabilirea zonelor naturale și zonelor construite cu valoare de patrimoniu, inclusiv a zonelor de protecție; stabilirea zonelor de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă cu instituirea rețelei naționale a acestora; combaterea consecințelor		h) armonizarea dezvoltării localităților și încurajarea diversificării funcțiilor urbanistice în teritoriu; i) dezvoltarea infrastructurii rutiere și celei de transport de importanță națională și internațională, a căilor de comunicație transfrontaliere; j) dezvoltarea serviciilor și rețelelor edilitare (inginerești) în vederea acoperirii teritoriului întregii țări cu servicii de calitate și centralizarea acestora; j[1]) dezvoltarea surselor de energie regenerabilă, inclusiv pentru autoconsum de energie, în scopul asigurării unei dezvoltări durabile, creșterii securității energetice și atingerii obiectivului de neutralitate climatică până în 2050, stabilit prin prevederile Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice. k) identificarea zonelor sau teritoriului cu probleme majore, la nivel național, care necesită programe prioritare de intervenție (zonele defavorizate din punct de vedere social și economic; zonele cu resurse naturale intens degradate; zonele cu declin demografic accentuat sau cu dezechilibre demografice grave; zonele cu deficit de locuri de muncă; zonele afectate de riscuri naturale, incluzând impactul provocat de schimbările climatice, inclusiv agricole și forestiere; zonele rurale în care lipsește infrastructura tehnico-edilitară și de transport și care se află în afara razei de deservire a orașelor; alte categorii de zone, care urmează a fi asistate în baza unor programe sau convenții internaționale) și analizarea disfuncționalităților;

schimbărilor climatice și asigurarea rezilienței la acestea; m) identificarea posibilităților unui teritoriu de a pune în valoare, în cadrul circuitelor turistice, monumentele istorice, siturile arheologice și monumente ale naturii prin sporirea accesibilității acestora prin intermediul dezvoltării infrastructurii de transport și dotării teritoriului; n) dezvoltarea infrastructurii de transport naval, promovarea și execuția lucrărilor de adâncire pentru menținerea sau extinderea șenalului navigabil al apelor naționale, inclusiv portuare; o) amenajarea operativă a teritoriului țării și pregătirea acestuia pentru asigurarea apărării naționale.		l) reabilitarea și protejarea mediului natural și patrimoniului construit; stabilirea zonelor naturale și zonelor construite cu valoare de patrimoniu, inclusiv a zonelor de protecție; stabilirea zonelor de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă cu instituirea rețelei naționale a acestora; combaterea consecințelor schimbărilor climatice și asigurarea rezilienței la acestea; m) identificarea posibilităților unui teritoriu de a pune în valoare, în cadrul circuitelor turistice, monumentele istorice, siturile arheologice și monumente ale naturii prin sporirea accesibilității acestora prin intermediul dezvoltării infrastructurii de transport și dotării teritoriului; n) dezvoltarea infrastructurii de transport naval, promovarea și execuția lucrărilor de adâncire pentru menținerea sau extinderea șenalului navigabil al apelor naționale, inclusiv portuare; o) amenajarea operativă a teritoriului țării și pregătirea acestuia pentru asigurarea apărării naționale.
Articolul 25. Obiectivele de bază ale planului de amenajare a teritoriului regiunii de dezvoltare (1) Planul de amenajare a teritoriului regiunii de dezvoltare are caracter director și de reglementare și asigură corelarea programelor de dezvoltare socială și economică ale tuturor unităților administrativ-teritoriale din cadrul regiunii. (2) Obiectivele de bază ale planului de amenajare a teritoriului regiunii de dezvoltare sunt:	Articolul 25 alin. (2) după lit. l) este completat cu lit. l^1) cu următorul cuprins: „l^1) valorificarea potențialului surselor regenerabile de energie;”	Articolul 25. Obiectivele de bază ale planului de amenajare a teritoriului regiunii de dezvoltare (1) Planul de amenajare a teritoriului regiunii de dezvoltare are caracter director și de reglementare și asigură corelarea programelor de dezvoltare socială și economică ale tuturor unităților administrativ-teritoriale din cadrul regiunii. (2) Obiectivele de bază ale planului de amenajare a teritoriului regiunii de dezvoltare sunt:

a) detalierea obiectivelor de dezvoltare stabilite în Planul de amenajare a teritoriului național la nivel de regiune; b) zonificarea funcțională a teritoriului; c) dezvoltarea echilibrată și durabilă a teritoriului regiunii care să contribuie la dezvoltarea economică; d) dezvoltarea rețelei de localități și ameliorarea situației demografice; e) stabilirea zonelor de agrement și pentru turism; f) stabilirea zonelor agroindustriale, agroturistice; g) conservarea și protejarea peisajelor; h) protejarea patrimoniului natural, cultural și a monumentelor istorice și siturilor arheologice; i) protejarea și conservarea mediului natural; j) dezvoltarea infrastructurii regionale în sfera socială, economică, turistică, a infrastructurii tehnico-edilitare și de transport; k) instituirea măsurilor de protecție a teritoriului, a localităților și a obiectivelor economiei naționale contra riscurilor naturale și tehnogene, precum și stipularea măsurilor pentru revitalizarea terenurilor afectate de catastrofe naturale și tehnogene; l) asigurarea securității și eficienței energetice; m) amenajarea operativă a teritoriului regiunii de dezvoltare și pregătirea acesteia pentru asigurarea apărării naționale.		a) detalierea obiectivelor de dezvoltare stabilite în Planul de amenajare a teritoriului național la nivel de regiune; b) zonificarea funcțională a teritoriului; c) dezvoltarea echilibrată și durabilă a teritoriului regiunii care să contribuie la dezvoltarea economică; d) dezvoltarea rețelei de localități și ameliorarea situației demografice; e) stabilirea zonelor de agrement și pentru turism; f) stabilirea zonelor agroindustriale, agroturistice; g) conservarea și protejarea peisajelor; h) protejarea patrimoniului natural, cultural și a monumentelor istorice și siturilor arheologice; i) protejarea și conservarea mediului natural; j) dezvoltarea infrastructurii regionale în sfera socială, economică, turistică, a infrastructurii tehnico-edilitare și de transport; k) instituirea măsurilor de protecție a teritoriului, a localităților și a obiectivelor economiei naționale contra riscurilor naturale și tehnogene, precum și stipularea măsurilor pentru revitalizarea terenurilor afectate de catastrofe naturale și tehnogene; l) asigurarea securității și eficienței energetice; l[1]) valorificarea potențialului surselor regenerabile de energie; m) amenajarea operativă a teritoriului regiunii de dezvoltare și pregătirea acesteia pentru asigurarea apărării naționale.
Articolul 36. Obiectivele promovate prin activitatea de urbanism Activitatea de urbanism are drept obiective:	La articolul 36 lit. i) după cuvintele „politicilor de securitate” se completează cu textul „energetică, promovare a surselor de energie regenerabilă”.	Articolul 36. Obiectivele promovate prin activitatea de urbanism Activitatea de urbanism are drept obiective:

a) determinarea structurii funcționale a localităților; b) utilizarea rațională, echilibrată și durabilă a terenurilor necesare realizării funcțiilor urbanistice în cadrul localităților; c) crearea condițiilor economice, ecologice, culturale, sanitare și estetice care să asigure condiții decente de trai pentru populație; d) asigurarea accesibilității pentru persoanele cu dizabilități și persoanele cu mobilitate redusă la infrastructura socială; e) asigurarea esteticii compoziționale la formarea zonelor construite și la planificarea cadrului natural în localități; f) protejarea populației, a cadrului natural și zonelor construite contra poluării și contra riscurilor naturale și tehnogene previzibile; g) protejarea, conservarea și punerea în valoare a monumentelor istorice, siturilor arheologice și monumentelor de for public; h) asigurarea unui mediu favorabil și utilizarea echilibrată și durabilă a resurselor naturale; i) implementarea politicilor de securitate și eficiență energetică.		a) determinarea structurii funcționale a localităților; b) utilizarea rațională, echilibrată și durabilă a terenurilor necesare realizării funcțiilor urbanistice în cadrul localităților; c) crearea condițiilor economice, ecologice, culturale, sanitare și estetice care să asigure condiții decente de trai pentru populație; d) asigurarea accesibilității pentru persoanele cu dizabilități și persoanele cu mobilitate redusă la infrastructura socială; e) asigurarea esteticii compoziționale la formarea zonelor construite și la planificarea cadrului natural în localități; f) protejarea populației, a cadrului natural și zonelor construite contra poluării și contra riscurilor naturale și tehnogene previzibile; g) protejarea, conservarea și punerea în valoare a monumentelor istorice, siturilor arheologice și monumentelor de for public; h) asigurarea unui mediu favorabil și utilizarea echilibrată și durabilă a resurselor naturale; i) implementarea politicilor de securitate energetică, promovare a surselor de energie regenerabilă și eficiență energetică.
Articolul 39. Planul urbanistic general (1) Planul urbanistic general se elaborează pentru o localitate în limitele teritoriului administrativ al acesteia. (2) Planul urbanistic general conține o componentă directoare și o componentă de reglementare. (3) Componenta directoare a planului urbanistic general conține prevederi care vizează:	La articolul 39 sunt operate următoarele modificări: - la alin. (4) lit. f) după textul „– aspectului arhitectural și cromatic al străzilor;” se completează cu textul „- modul de integrare e surselor regenerabile de energie, inclusiv a celor destinate autoconsumului de energie în clădiri;”. - alin. (4) lit. i) după textul „edilitare (inginerești)” se completează cu textul „„ inclusiv a surselor regenerabile de energie	Articolul 39. Planul urbanistic general (1) Planul urbanistic general se elaborează pentru o localitate în limitele teritoriului administrativ al acesteia. (2) Planul urbanistic general conține o componentă directoare și o componentă de reglementare. (3) Componenta directoare a planului urbanistic general conține prevederi care vizează:

a) direcțiile principale de dezvoltare a teritoriului localității; b) planul dezvoltării sistemului de centre din cadrul localității; c) planul rețelelor de transport public; d) planul de mobilitate al localității; e) schema generală a rețelelor edilitare (inginerești), inclusiv schema rețelelor de comunicații electronice; f) zonele pentru care elaborarea planurilor urbanistice zonale sau de detaliu este obligatorie. (4) Componenta reglementatoare a planului urbanistic general conține prevederi care vizează: a) delimitarea teritoriului intravilan al localității; b) delimitarea zonei centrale a localității; c) delimitarea zonelor funcționale; d) stabilirea și delimitarea zonelor pentru construcții; e) stabilirea și delimitarea zonelor cu interdicție temporară sau definitivă de construire; f) regimul de construire, prin stabilirea: – aliniamentului stradal; – regimului de înălțime; – distanței dintre construcții; – indicilor urbani (a procentului de ocupare a terenului, coeficientului de utilizare a terenului); – densității populației pentru întreg teritoriul localității și pentru zonele rezidențiale; – condițiilor de asigurare a accesibilității persoanelor cu dizabilități și persoanelor cu mobilitate redusă la infrastructura socială;	destinate dezvoltării comunităților de energie din surse regenerabile”.	a) direcțiile principale de dezvoltare a teritoriului localității; b) planul dezvoltării sistemului de centre din cadrul localității; c) planul rețelelor de transport public; d) planul de mobilitate al localității; e) schema generală a rețelelor edilitare (inginerești), inclusiv schema rețelelor de comunicații electronice; f) zonele pentru care elaborarea planurilor urbanistice zonale sau de detaliu este obligatorie. (4) Componenta reglementatoare a planului urbanistic general conține prevederi care vizează: a) delimitarea teritoriului intravilan al localității; b) delimitarea zonei centrale a localității; c) delimitarea zonelor funcționale; d) stabilirea și delimitarea zonelor pentru construcții; e) stabilirea și delimitarea zonelor cu interdicție temporară sau definitivă de construire; f) regimul de construire, prin stabilirea: – aliniamentului stradal; – regimului de înălțime; – distanței dintre construcții; – indicilor urbani (a procentului de ocupare a terenului, coeficientului de utilizare a terenului); – densității populației pentru întreg teritoriul localității și pentru zonele rezidențiale; – condițiilor de asigurare a accesibilității persoanelor cu dizabilități și persoanelor cu mobilitate redusă la infrastructura socială;

– aspectului arhitectural și cromatic al străzilor; g) delimitarea zonelor în care se preconizează execuția lucrărilor de utilitate publică; h) stabilirea traseelor și caracteristicilor căilor de comunicație care trebuie menținute, modificate sau construite; i) stabilirea modului de dezvoltare a rețelelor edilitare (inginerești); j) asigurarea accesibilității persoanelor cu dizabilități și persoanelor cu mobilitate redusă la infrastructura socială; k) delimitarea zonelor de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă și a ariilor naturale protejate de stat, a zonelor de disconfort termic și acustic; l) stabilirea zonelor în care se prevede desfășurarea operațiunilor de urbanism; m) consolidarea serviciului protecției civile și medicale în sate (comune), reieșind din timpul de răspuns pentru intervenție la incendii și alte situații excepționale; n) stabilirea cerințelor pentru securitatea și eficiența energetică; o) planul de acțiuni privind realizarea obiectivelor planului urbanistic general; p) procentul minim de înverzire; q) stabilirea zonelor de protecție sanitară.		– aspectului arhitectural și cromatic al străzilor; - modul de integrare e surselor regenerabile de energie, inclusiv a celor destinate autoconsumului de energie în clădiri; g) delimitarea zonelor în care se preconizează execuția lucrărilor de utilitate publică; h) stabilirea traseelor și caracteristicilor căilor de comunicație care trebuie menținute, modificate sau construite; i) stabilirea modului de dezvoltare a rețelelor edilitare (inginerești), inclusiv a surselor regenerabile de energie destinate dezvoltării comunităților de energie din surse regenerabile; j) asigurarea accesibilității persoanelor cu dizabilități și persoanelor cu mobilitate redusă la infrastructura socială; k) delimitarea zonelor de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă și a ariilor naturale protejate de stat, a zonelor de disconfort termic și acustic; l) stabilirea zonelor în care se prevede desfășurarea operațiunilor de urbanism; m) consolidarea serviciului protecției civile și medicale în sate (comune), reieșind din timpul de răspuns pentru intervenție la incendii și alte situații excepționale; n) stabilirea cerințelor pentru securitatea și eficiența energetică; o) planul de acțiuni privind realizarea obiectivelor planului urbanistic general; p) procentul minim de înverzire; q) stabilirea zonelor de protecție sanitară.
Articolul 40. Planul urbanistic zonal (1) Planul urbanistic zonal se elaborează pentru o parte a teritoriului unei localități sau pentru	Articolul 40 alin. (7) după lit. g) este completat cu lit. g^1) cu următorul cuprins:	Articolul 40. Planul urbanistic zonal (1) Planul urbanistic zonal se elaborează pentru o parte a teritoriului unei localități sau pentru

un teritoriu destinat asigurării funcționării și dezvoltării localității respective, în corespundere cu planul urbanistic general al localității aprobat. Modificarea condițiilor reglementatoare stabilite de planul urbanistic general al localității se efectuează doar prin actualizarea/modificarea acestuia, cu excepția cazurilor în care prin elaborarea planului urbanistic zonal se urmărește dezvoltarea infrastructurii sociale. (2) Planul urbanistic zonal conține o componentă directoare și o componentă reglementatoare. (3) Componenta directoare a planului urbanistic zonal se elaborează pentru anumite părți ale teritoriului, de importanță sau cu valoare deosebită, din cadrul unei localități și conține prevederile stipulate la alin. (7), acceptate pentru zona respectivă. (4) Componenta reglementatoare a planului urbanistic zonal conține prevederi adaptate pentru zona respectivă, inclusiv prevederi care vizează elaborarea regimului de construire cu asigurarea accesibilității pentru persoanele cu dizabilități și persoanele cu mobilitate redusă la infrastructura socială. (5) Planul urbanistic zonal are caracter de reglementare specială și detaliată pentru o anumită zonă a localității și asigură corelarea dezvoltării urbanistice complexe a zonei în cauză cu prevederile planului urbanistic general al localității respective. (6) În planul urbanistic zonal sunt stabilite obiectivele, acțiunile și prioritățile de dezvoltare urbanistică, precum și reglementările care trebuie aplicate la utilizarea	„g[1]) delimitarea zonelor în care amplasarea surselor regenerabile de energie destinate autoconsumului beneficiază de regim simplificat de autorizare a lucrărilor de construcție;”	un teritoriu destinat asigurării funcționării și dezvoltării localității respective, în corespundere cu planul urbanistic general al localității aprobat. Modificarea condițiilor reglementatoare stabilite de planul urbanistic general al localității se efectuează doar prin actualizarea/modificarea acestuia, cu excepția cazurilor în care prin elaborarea planului urbanistic zonal se urmărește dezvoltarea infrastructurii sociale. (2) Planul urbanistic zonal conține o componentă directoare și o componentă reglementatoare. (3) Componenta directoare a planului urbanistic zonal se elaborează pentru anumite părți ale teritoriului, de importanță sau cu valoare deosebită, din cadrul unei localități și conține prevederile stipulate la alin. (7), acceptate pentru zona respectivă. (4) Componenta reglementatoare a planului urbanistic zonal conține prevederi adaptate pentru zona respectivă, inclusiv prevederi care vizează elaborarea regimului de construire cu asigurarea accesibilității pentru persoanele cu dizabilități și persoanele cu mobilitate redusă la infrastructura socială. (5) Planul urbanistic zonal are caracter de reglementare specială și detaliată pentru o anumită zonă a localității și asigură corelarea dezvoltării urbanistice complexe a zonei în cauză cu prevederile planului urbanistic general al localității respective. (6) În planul urbanistic zonal sunt stabilite obiectivele, acțiunile și prioritățile de dezvoltare urbanistică, precum și reglementările care trebuie aplicate la utilizarea

terenurilor și pentru conformitatea construcțiilor din zona vizată. (7) Conținutul-cadru al planului urbanistic zonal abordează următoarele categorii generale de aspecte: a) organizarea rețelei stradale; b) zonificarea funcțională a terenurilor; c) organizarea arhitectural-urbanistică în funcție de caracteristicile structurii urbane; d) indicatorii urbanistici (aliniamentul stradal, regimul de înălțime, procentul de ocupare a terenului, coeficientul de utilizare a terenului, densitatea maximă admisă) pentru zona în cauză; e) dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare; f) statutul juridic al terenurilor și circulația acestora; g) delimitarea și protejarea monumentelor istorice, siturilor arheologice, monumentelor de for public și a zonelor de protecție ale acestora, în conformitate cu prevederile legislației din domeniul patrimoniului cultural, precum și stabilirea servituților în zonele de protecție respective; h) delimitarea zonelor de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă; i) măsurile de delimitare a unor terenuri până la eliminarea unor riscuri de naturale și tehnogene, dacă există; j) obiectivele de utilitate publică; k) măsurile de protecție a mediului, ca rezultat al unor programe speciale; l) reglementările speciale detaliate, permisiunile și restricțiile, incluse în regulamentul local de urbanism aferent planului urbanistic zonal;		terenurilor și pentru conformitatea construcțiilor din zona vizată. (7) Conținutul-cadru al planului urbanistic zonal abordează următoarele categorii generale de aspecte: a) organizarea rețelei stradale; b) zonificarea funcțională a terenurilor; c) organizarea arhitectural-urbanistică în funcție de caracteristicile structurii urbane; d) indicatorii urbanistici (aliniamentul stradal, regimul de înălțime, procentul de ocupare a terenului, coeficientul de utilizare a terenului, densitatea maximă admisă) pentru zona în cauză; e) dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare; f) statutul juridic al terenurilor și circulația acestora; g) delimitarea și protejarea monumentelor istorice, siturilor arheologice, monumentelor de for public și a zonelor de protecție ale acestora, în conformitate cu prevederile legislației din domeniul patrimoniului cultural, precum și stabilirea servituților în zonele de protecție respective; g[1]) delimitarea zonelor în care amplasarea surselor regenerabile de energie destinate autoconsumului beneficiază de regim simplificat de autorizare a lucrărilor de construcție; h) delimitarea zonelor de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă; i) măsurile de delimitare a unor terenuri până la eliminarea unor riscuri de naturale și tehnogene, dacă există; j) obiectivele de utilitate publică;

m) planul de acțiuni privind realizarea obiectivelor planului de amenajare a regiunii de dezvoltare.		k) măsurile de protecție a mediului, ca rezultat al unor programe speciale; l) reglementările speciale detaliate, permisiunile și restricțiile, incluse în regulamentul local de urbanism aferent planului urbanistic zonal; m) planul de acțiuni privind realizarea obiectivelor planului de amenajare a regiunii de dezvoltare.
Articolul 46. Actualizarea/modificarea documentației de urbanism (1) La inițiativa autorităților administrației publice locale, documentația de urbanism poate fi reexaminată periodic și poate fi actualizată/modificată, însă fără schimbarea conceptului inițial, pentru a fi adaptată noilor condiții sociale, economice și tehnice, inclusiv pentru a asigura accesibilitatea persoanelor cu dizabilități și persoanelor cu mobilitate redusă la infrastructura socială. Actualizarea/modificarea documentației de urbanism se efectuează prin decizia autorității administrației publice locale de nivelul întâi sau de nivelul al doilea, conform competențelor. (2) Documentația de urbanism se actualizează/modifică fără a fi schimbată concepția generală de dezvoltare a localității și fără a fi supusă avizării repetate. (3) Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi sau al doilea evaluează cel puțin o dată pe an situația accesibilității persoanelor cu dizabilități și persoanelor cu mobilitate redusă la infrastructura socială care se află în limitele teritoriului administrativ. Prin evaluarea prevăzută de prezentul alineat se înțelege	Articolul 46 se completează cu alin. (4) cu următorul cuprins: „(4) Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi sau al doilea evaluează cel puțin o dată în doi ani documentația de urbanism în scopul identificării potențialelor bariere, care limitează integrarea surselor regenerabile destinate autoconsumului de energie sau comunităților de energie din surse regenerabile, cu prezentarea potențialelor soluții și recomandări privind actualizarea documentației de urbanism pentru a crește gradul de penetrare a surselor regenerabile spre aprobare consiliului municipal sau local.”	Articolul 46. Actualizarea/modificarea documentației de urbanism (1) La inițiativa autorităților administrației publice locale, documentația de urbanism poate fi reexaminată periodic și poate fi actualizată/modificată, însă fără schimbarea conceptului inițial, pentru a fi adaptată noilor condiții sociale, economice și tehnice, inclusiv pentru a asigura accesibilitatea persoanelor cu dizabilități și persoanelor cu mobilitate redusă la infrastructura socială. Actualizarea/modificarea documentației de urbanism se efectuează prin decizia autorității administrației publice locale de nivelul întâi sau de nivelul al doilea, conform competențelor. (2) Documentația de urbanism se actualizează/modifică fără a fi schimbată concepția generală de dezvoltare a localității și fără a fi supusă avizării repetate. (3) Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi sau al doilea evaluează cel puțin o dată pe an situația accesibilității persoanelor cu dizabilități și persoanelor cu mobilitate redusă la infrastructura socială care se află în limitele teritoriului administrativ. Prin evaluarea prevăzută de prezentul alineat se înțelege

procesul de identificare și înregistrare a potențialelor obstacole, bariere în exercitarea deplină și în condiții de egalitate a accesibilității persoanelor cu dizabilități și celor cu mobilitate redusă la infrastructura socială din teritoriul administrativ. Actul privind evaluarea respectivă trebuie întocmit astfel încât să permită oferirea unor soluții practice de orice natură pentru înlăturarea obstacolelor, barierelor identificate într-un termen rezonabil. Rezultatele evaluării se aprobă prin decizia consiliului municipal sau local și sunt expediate operatorilor economici și/sau instituțiilor publice din localitate, cu titlu de recomandare.		procesul de identificare și înregistrare a potențialelor obstacole, bariere în exercitarea deplină și în condiții de egalitate a accesibilității persoanelor cu dizabilități și celor cu mobilitate redusă la infrastructura socială din teritoriul administrativ. Actul privind evaluarea respectivă trebuie întocmit astfel încât să permită oferirea unor soluții practice de orice natură pentru înlăturarea obstacolelor, barierelor identificate într-un termen rezonabil. Rezultatele evaluării se aprobă prin decizia consiliului municipal sau local și sunt expediate operatorilor economici și/sau instituțiilor publice din localitate, cu titlu de recomandare. (4) Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi sau al doilea evaluează cel puțin o dată în doi ani documentația de urbanism în scopul identificării potențialelor bariere, care limitează integrarea surselor regenerabile destinate autoconsumului de energie sau comunităților de energie din surse regenerabile, cu prezentarea potențialelor soluții și recomandări privind actualizarea documentației de urbanism pentru a crește gradul de penetrare a surselor regenerabile spre aprobare consiliului municipal sau local.
Articolul 75. Autorizarea execuției lucrărilor de construcții pe terenurile care urmează a fi utilizate în scopul exploatării zăcămintelor de substanțe minerale utile Autorizarea execuției lucrărilor de construcții pe terenurile care urmează a fi utilizate în scopul exploatării zăcămintelor de substanțe minerale utile este restricționată, cu excepția	La articolul 75 după cuvintele „prelucrării substanțelor minerale utile din zonele respective” se completează cu textul „, sau dezvoltării centralelor electrice care produc din surse regenerabile, cu condiția că dezvoltarea acestora nu afectează sau limitează siguranța procesului de exploatare sau prelucrării substanțelor minerale utile”	Articolul 75. Autorizarea execuției lucrărilor de construcții pe terenurile care urmează a fi utilizate în scopul exploatării zăcămintelor de substanțe minerale utile Autorizarea execuției lucrărilor de construcții pe terenurile care urmează a fi utilizate în scopul exploatării zăcămintelor de substanțe minerale utile este restricționată, cu excepția

autorizării execuției construcțiilor industriale și de transport necesare exploatării și prelucrării substanțelor minerale utile din zonele respective, și se efectuează în baza documentației de amenajare a teritoriului și de urbanism, cu respectarea prevederilor Codului subsolului.		autorizării execuției construcțiilor industriale și de transport necesare exploatării și prelucrării substanțelor minerale utile din zonele respective, sau dezvoltării centralelor electrice care produc din surse regenerabile, cu condiția că dezvoltarea acestora nu afectează sau limitează siguranța procesului de exploatare sau prelucrării substanțelor minerale utile, și se efectuează în baza documentației de amenajare a teritoriului și de urbanism, cu respectarea prevederilor Codului subsolului.
Articolul 86. Amplasarea construcțiilor în adiacența aliniamentului stradal (1) Amplasarea construcțiilor, atât supraterane, cât și a celor subterane, după linia roșie este interzisă, cu excepția obiectivelor infrastructurii tehnico-edilitare și a rețelelor edilitare (inginerești).	La articolul 86 alin. (1) după textul „infrastructurii tehnico-edilitare” se completează cu textul „„ amplasarea surselor regenerabile de energie”.	Articolul 86. Amplasarea construcțiilor în adiacența aliniamentului stradal (1) Amplasarea construcțiilor, atât supraterane, cât și a celor subterane, după linia roșie este interzisă, cu excepția obiectivelor infrastructurii tehnico-edilitare, amplasarea surselor regenerabile de energie și a rețelelor edilitare (inginerești).
Articolul 150. Lucrările de construcții care pot fi executate fără certificat de urbanism pentru proiectare și fără autorizație de construire (1) Pot fi executate fără certificat de urbanism pentru proiectare și fără autorizație de construire lucrările de construcții care nu modifică structura de rezistență, aspectul exterior, caracteristicile inițiale ale construcției și ale instalațiilor aferente, precum și următoarele lucrări: a) lucrările de reparații ale împrejmuirilor, acoperișurilor, învelitorilor sau teraselor, dacă nu se modifică forma acestora și soluțiile cromatice, iar materialele utilizate corespund celor inițiale;	La articolul 150 sunt operate următoarele modificări: - Alin. (1) lit. q) va avea următorul cuprins: „q) lucrările de instalare a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie sau a pompelor de căldură , instalate conform documentației de proiect elaborate doar pentru compartimentele de electricitate și de rezistență, în următoarele cazuri: –în limita terenului proprietate privată pe care se instalează centrala electrică din surse regenerabile sau pompa de căldură, precum și pe acoperișul clădirilor sau construcțiilor existente cu excepția celor cu statut de monument și a celor din zonele de protecție ale acestora, cu condiția ca puterea instalată a centrala electrice sau a pompei de căldură nu depășește 50 kW;	Articolul 150. Lucrările de construcții care pot fi executate fără certificat de urbanism pentru proiectare și fără autorizație de construire (1) Pot fi executate fără certificat de urbanism pentru proiectare și fără autorizație de construire lucrările de construcții care nu modifică structura de rezistență, aspectul exterior, caracteristicile inițiale ale construcției și ale instalațiilor aferente, precum și următoarele lucrări: a) lucrările de reparații ale împrejmuirilor, acoperișurilor, învelitorilor sau teraselor, dacă nu se modifică forma acestora și soluțiile cromatice, iar materialele utilizate corespund celor inițiale;

b) lucrările de înlocuire și de reparații ale pardoselilor, ale elementelor de tâmplărie, interioare și exterioare, dacă sunt păstrate forma și dimensiunile golurilor; c) lucrările de finisare interioară; d) lucrările de finisare exterioară, fără modificarea elementelor fațadelor și a soluțiilor cromatice, inclusiv lucrările de termoizolare a fațadelor orientate spre interiorul curților și/sau stradele, cu excepția fațadelor clădirilor orientate spre bulevarde și străzi și cu excepția lucrărilor executate la clădirile cu statut de monument și la construcțiile din zonele de protecție ale acestora; e) lucrările de înlocuire sau de reparații ale sobelor, instalațiilor, sistemelor, echipamentului și utilajului tehnologic, tehnic și sanitar din interiorul clădirilor; f) lucrările de înlocuire sau de reparații la branșamentele/racordurile exterioare, aferente construcțiilor, în interiorul limitelor proprietății; g) lucrările de reparații curente ale căilor de comunicație, ale căilor de acces pentru vehicule, ale parcărilor, trotuarelor și scărilor, lucrările de întreținere de rutină și de întreținere periodică a drumurilor publice, lucrările de reparații ale infrastructurii căilor de comunicație terestră, dacă se menține traseul, funcțiile, suprafața, volumetria și categoria tehnică ale drumului; h) lucrările de întreținere a infrastructurii căilor de comunicații, cu menținerea traseelor, funcțiilor; i) lucrările aferente utilării tehnologice a clădirilor, inclusiv lucrările de instalare a	- pe acoperișul blocurilor locative, destinate alimentării cu energie electrică a locurilor de uz comun; - pe fațadele orientate spre interiorul curților și/sau stradele, cu excepția fațadelor clădirilor orientate spre bulevarde și străzi și cu excepția lucrărilor executate la clădirile cu statut de monument și la construcțiile din zonele de protecție ale acestora;” - Alin. (3) textul „în cazul caselor individuale (inclusiv case familiale, case duplex, case înșiruite), în limita terenului proprietate privată pe care se instalează centrala electrică” se substituie cu textul „și pompele de căldură care sunt descrise la alin. (1) lit. q)”, iar la final se completează cu următoarea propoziție „Prin derogare de la prevederile art. 72 din Legea nr. 187/2022 cu privire la condominium în cazul centralelor electrice sau pompelor de căldură instalate pe fațadele sau acoperișurilor blocurilor locative de către un proprietar, proiectarea se realizează doar după obținerea avizului pozitiv al administratorul asociației. În acest caz, documentația de proiect urmează a fi coordonată cu administratorul asociației.”.	b) lucrările de înlocuire și de reparații ale pardoselilor, ale elementelor de tâmplărie, interioare și exterioare, dacă sunt păstrate forma și dimensiunile golurilor; c) lucrările de finisare interioară; d) lucrările de finisare exterioară, fără modificarea elementelor fațadelor și a soluțiilor cromatice, inclusiv lucrările de termoizolare a fațadelor orientate spre interiorul curților și/sau stradele, cu excepția fațadelor clădirilor orientate spre bulevarde și străzi și cu excepția lucrărilor executate la clădirile cu statut de monument și la construcțiile din zonele de protecție ale acestora; e) lucrările de înlocuire sau de reparații ale sobelor, instalațiilor, sistemelor, echipamentului și utilajului tehnologic, tehnic și sanitar din interiorul clădirilor; f) lucrările de înlocuire sau de reparații la branșamentele/racordurile exterioare, aferente construcțiilor, în interiorul limitelor proprietății; g) lucrările de reparații curente ale căilor de comunicație, ale căilor de acces pentru vehicule, ale parcărilor, trotuarelor și scărilor, lucrările de întreținere de rutină și de întreținere periodică a drumurilor publice, lucrările de reparații ale infrastructurii căilor de comunicație terestră, dacă se menține traseul, funcțiile, suprafața, volumetria și categoria tehnică ale drumului; h) lucrările de întreținere a infrastructurii căilor de comunicații, cu menținerea traseelor, funcțiilor; i) lucrările aferente utilării tehnologice a clădirilor, inclusiv lucrările de instalare a

sistemelor de automatizare și semnalizare, cu respectarea rigorilor sanitare și fără schimbarea clasei funcționale a pericolului de incendiu a clădirii/încăperii – cu excepția cazurilor în care utilajul tehnologic se încadrează în categoriile indicate la art. 4 din Legea nr. 151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase; j) lucrările de instalare a mobilierului urban și a altor echipamente similare, ușor demontabile (dispozitive publicitare mobile, cabine modulare, elemente decorative ale grădinilor publice, bănci stradale, bariere de acces (în limitele terenului proprietate privată), coșuri de gunoi, echipamente sportive și ansambluri de joacă pentru copii), precum și a rampelor de acces pentru pietoni și pentru persoanele cu mobilitate redusă, dacă acestea nu duc la îngustarea trotuarelor și trecerilor; lucrările de amenajare a gazonului, de plantare a arborilor și arbuștilor, inclusiv lucrările de instalare a sistemelor de irigare și de iluminare decorativă aferente; k) lucrările de instalare a stațiilor de transport public, fără unități comerciale, și a semnelor de circulație; l) lucrările de execuție a construcțiilor auxiliare sau a anexelor, cu suprafața construită de până la 15 metri pătrați, la casele individuale, amplasate pe terenuri proprietate privată, cu excepția celor cu statut de monument și a celor din zonele protejate, cu condiția retragerii normative față de hotarul terenului și respectării normelor sanitare și antiincendiare. Investitorul este obligat să asigure, pe propria		sistemelor de automatizare și semnalizare, cu respectarea rigorilor sanitare și fără schimbarea clasei funcționale a pericolului de incendiu a clădirii/încăperii – cu excepția cazurilor în care utilajul tehnologic se încadrează în categoriile indicate la art. 4 din Legea nr. 151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase; j) lucrările de instalare a mobilierului urban și a altor echipamente similare, ușor demontabile (dispozitive publicitare mobile, cabine modulare, elemente decorative ale grădinilor publice, bănci stradale, bariere de acces (în limitele terenului proprietate privată), coșuri de gunoi, echipamente sportive și ansambluri de joacă pentru copii), precum și a rampelor de acces pentru pietoni și pentru persoanele cu mobilitate redusă, dacă acestea nu duc la îngustarea trotuarelor și trecerilor; lucrările de amenajare a gazonului, de plantare a arborilor și arbuștilor, inclusiv lucrările de instalare a sistemelor de irigare și de iluminare decorativă aferente; k) lucrările de instalare a stațiilor de transport public, fără unități comerciale, și a semnelor de circulație; l) lucrările de execuție a construcțiilor auxiliare sau a anexelor, cu suprafața construită de până la 15 metri pătrați, la casele individuale, amplasate pe terenuri proprietate privată, cu excepția celor cu statut de monument și a celor din zonele protejate, cu condiția retragerii normative față de hotarul terenului și respectării normelor sanitare și antiincendiare. Investitorul este obligat să asigure, pe propria

răspundere, respectarea condițiilor stabilite de prezenta literă sau, în cazul execuției construcțiilor auxiliare cu depășirea suprafeței construite de până la 15 metri pătrați, să notifice autoritatea administrației publice locale respective, cu asumarea consecințelor aferente demolării; m) lucrările de instalare a rețelelor edilitare (inginerești), inclusiv de comunicații electronice, și a elementelor de infrastructură asociate acestor rețele (instalații provizorii, formate din elemente ușor demontabile) pe terenuri, pe construcțiile și instalațiile existente sau în interiorul acestora, inclusiv prin canale subterane existente pentru cabluri – cu excepția cazurilor în care instalarea rețelelor edilitare (inginerești), inclusiv de comunicații electronice, presupune intervenții la structura de rezistență, execuția traseelor subterane noi, în afara limitelor terenului proprietate privată, și instalarea sau execuția unor structuri de suport cu fundație atașată permanent de teren (piloni, grinzi, console); n) lucrările de instalare a rețelelor edilitare (inginerești), inclusiv de comunicații electronice (rețele interne de acces), și a elementelor de infrastructură asociate acestor rețele (traseele sistematizate de cabluri și spații tehnologice structurate) destinate instalării echipamentelor și altor elemente de infrastructură ale rețelelor interne de acces din clădiri; o) lucrările de întreținere, de reparații, de înlocuire și de retehnologizare a rețelelor edilitare (inginerești), inclusiv de comunicații		răspundere, respectarea condițiilor stabilite de prezenta literă sau, în cazul execuției construcțiilor auxiliare cu depășirea suprafeței construite de până la 15 metri pătrați, să notifice autoritatea administrației publice locale respective, cu asumarea consecințelor aferente demolării; m) lucrările de instalare a rețelelor edilitare (inginerești), inclusiv de comunicații electronice, și a elementelor de infrastructură asociate acestor rețele (instalații provizorii, formate din elemente ușor demontabile) pe terenuri, pe construcțiile și instalațiile existente sau în interiorul acestora, inclusiv prin canale subterane existente pentru cabluri – cu excepția cazurilor în care instalarea rețelelor edilitare (inginerești), inclusiv de comunicații electronice, presupune intervenții la structura de rezistență, execuția traseelor subterane noi, în afara limitelor terenului proprietate privată, și instalarea sau execuția unor structuri de suport cu fundație atașată permanent de teren (piloni, grinzi, console); n) lucrările de instalare a rețelelor edilitare (inginerești), inclusiv de comunicații electronice (rețele interne de acces), și a elementelor de infrastructură asociate acestor rețele (traseele sistematizate de cabluri și spații tehnologice structurate) destinate instalării echipamentelor și altor elemente de infrastructură ale rețelelor interne de acces din clădiri; o) lucrările de întreținere, de reparații, de înlocuire și de retehnologizare a rețelelor edilitare (inginerești), inclusiv de comunicații

electronice, și a elementelor de infrastructură asociate acestor rețele; p) lucrările de conectare a consumatorilor (abonaților) la rețelele edilitare (inginerești), inclusiv de comunicații electronice (rețele interne de acces); q) lucrările de instalare a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie – în cazul caselor individuale, în limita terenului proprietate privată pe care se instalează centrala electrică, precum și lucrările de instalare a panourilor fotovoltaice pe acoperișul blocurilor locative, destinate alimentării cu energie electrică a locurilor de uz comun, instalate conform documentației de proiect elaborate doar pentru compartimentele de electricitate și de rezistență; r) lucrările de compartimentare a încăperilor existente, cu excepția căilor de evacuare, prin asamblarea pereților despărțitori ușor demontabili (panouri din ghipscarton, panouri sandwich etc.), fără schimbarea clasei funcționale a pericolului de incendiu și fără amenajarea blocurilor sanitare în încăperile nouformate; s) lucrările de instalare a punctelor de acces pe suport radio cu arie de acoperire restrânsă; t) lucrările de execuție a caselor individuale cu un etaj, cu suprafața mai mică de 150 de metri pătrați, destinate pentru una sau două familii, și a anexelor gospodărești ale acestora, construite pe teren proprietate privată și situate în localitățile rurale, cu excepția celor din zonele protejate; u) lucrările de execuție a construcțiilor provizorii cu suprafața mai mică de 150 de		electronice, și a elementelor de infrastructură asociate acestor rețele; p) lucrările de conectare a consumatorilor (abonaților) la rețelele edilitare (inginerești), inclusiv de comunicații electronice (rețele interne de acces); q) lucrările de instalare a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie sau a pompelor de căldură , instalate conform documentației de proiect elaborate doar pentru compartimentele de electricitate și de rezistență, în următoarele cazuri: –în limita terenului proprietate privată pe care se instalează centrala electrică din surse regenerabile sau pompa de căldură, precum și pe acoperișul clădirilor sau construcțiilor existente cu excepția celor cu statut de monument și a celor din zonele de protecție ale acestora, cu condiția ca puterea instalată a centrala electrice sau a pompei de căldură nu depășește 50 kW; - pe acoperișul blocurilor locative, destinate alimentării cu energie electrică a locurilor de uz comun; - pe fațadele orientate spre interiorul curților și/sau stradele, cu excepția fațadelor clădirilor orientate spre bulevarde și străzi și cu excepția lucrărilor executate la clădirile cu statut de monument și la construcțiile din zonele de protecție ale acestora; r) lucrările de compartimentare a încăperilor existente, cu excepția căilor de evacuare, prin asamblarea pereților despărțitori ușor demontabili (panouri din ghipscarton, panouri sandwich etc.), fără schimbarea clasei funcționale a pericolului de incendiu și fără

metri pătrați în localitățile rurale, a construcțiilor provizorii ușor demontabile și fără fundație, cu destinație agricolă și silvică, precum și a construcțiilor temporare, destinate pentru desfășurarea întrunirilor, în conformitate cu art. 9 alin. (2) din Legea nr. 26/2008 privind întrunirile – cu excepția celor din zonele protejate; v) lucrările de extracție a substanțelor minerale utile, inclusiv extracția petrolului și a gazelor naturale, cu excepția execuției construcțiilor industriale și de transport necesare exploatării și prelucrării substanțelor minerale utile din zonele respective, precum și cu excepția stabilirii hotarelor perimetrului minier, care se efectuează în baza documentației de amenajare a teritoriului și de urbanism; w) lucrările de pământ (realizarea șanțurilor, excavațiilor) executate în limitele terenului proprietate privată de pe lângă casele individuale și celui al gospodăriilor țărănești, care sunt situate în localitățile rurale, inclusiv în întovărășirile pomicole, cu condiția retragerii normative de la hotarul lotului și respectarea normelor sanitare și antiincendiare – cu excepția cazurilor în care lucrările respective urmează să fie executate în zonele protejate sau în zonele de protecție ale rețelelor edilitare (inginerești), inclusiv ale celor de comunicații electronice; x) lucrările de prevenire sau de înlăturare a consecințelor inundațiilor, executate în regim de urgență, ori de înlăturare a unor impedimente în afara controlului; lucrările de decolmatare a cursurilor de apă, canalelor și de		amenajarea blocurilor sanitare în încăperile nouformate; s) lucrările de instalare a punctelor de acces pe suport radio cu arie de acoperire restrânsă; t) lucrările de execuție a caselor individuale cu un etaj, cu suprafața mai mică de 150 de metri pătrați, destinate pentru una sau două familii, și a anexelor gospodărești ale acestora, construite pe teren proprietate privată și situate în localitățile rurale, cu excepția celor din zonele protejate; u) lucrările de execuție a construcțiilor provizorii cu suprafața mai mică de 150 de metri pătrați în localitățile rurale, a construcțiilor provizorii ușor demontabile și fără fundație, cu destinație agricolă și silvică, precum și a construcțiilor temporare, destinate pentru desfășurarea întrunirilor, în conformitate cu art. 9 alin. (2) din Legea nr. 26/2008 privind întrunirile – cu excepția celor din zonele protejate; v) lucrările de extracție a substanțelor minerale utile, inclusiv extracția petrolului și a gazelor naturale, cu excepția execuției construcțiilor industriale și de transport necesare exploatării și prelucrării substanțelor minerale utile din zonele respective, precum și cu excepția stabilirii hotarelor perimetrului minier, care se efectuează în baza documentației de amenajare a teritoriului și de urbanism; w) lucrările de pământ (realizarea șanțurilor, excavațiilor) executate în limitele terenului proprietate privată de pe lângă casele individuale și celui al gospodăriilor țărănești, care sunt situate în localitățile rurale, inclusiv în întovărășirile pomicole, cu condiția

reconstrucție a digurilor de protecție contra inundațiilor; y) lucrările de construcții funerare, subterane și supraterane, executate în cimitire; z) lucrările de consolidare a construcțiilor care necesită intervenție urgentă, care prezintă pericol iminent pentru viața sau sănătatea persoanelor ori pentru integritatea construcției, apărut în urma unor evenimente excepționale. Lucrările în cauză sunt executate în baza expertizei tehnice elaborate la solicitarea Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică. În cazul lucrărilor de intervenție asupra monumentelor istorice, expertiza tehnică este coordonată cu organul central de specialitate responsabil de domeniul patrimoniului cultural. (2) Prin derogare de la prevederile alin.(1), în cazul intervențiilor în timp asupra monumentelor istorice, categoriile de lucrări descrise la alin. (1) lit. a)–k) se execută în baza autorizației de construire. Obiectivele în privința cărora a început procesul de atribuire a statutului de monument sunt asimilate după regimul juridic cu monumentele deja înscrise în registrele de protecție. (3) Centralele electrice care utilizează surse regenerabile de energie, în cazul caselor individuale (inclusiv case familiale, case duplex, case înșiruite), în limita terenului proprietate privată pe care se instalează centrala electrică, se proiectează doar pentru compartimentul de electricitate și de rezistență, fără certificat de urbanism pentru proiectare, iar lucrările de construcții și montare aferente – fără autorizație de construire.		retragerii normative de la hotarul lotului și respectarea normelor sanitare și antiincendiare – cu excepția cazurilor în care lucrările respective urmează să fie executate în zonele protejate sau în zonele de protecție ale rețelelor edilitare (inginerești), inclusiv ale celor de comunicații electronice; x) lucrările de prevenire sau de înlăturare a consecințelor inundațiilor, executate în regim de urgență, ori de înlăturare a unor impedimente în afara controlului; lucrările de decolmatare a cursurilor de apă, canalelor și de reconstrucție a digurilor de protecție contra inundațiilor; y) lucrările de construcții funerare, subterane și supraterane, executate în cimitire; z) lucrările de consolidare a construcțiilor care necesită intervenție urgentă, care prezintă pericol iminent pentru viața sau sănătatea persoanelor ori pentru integritatea construcției, apărut în urma unor evenimente excepționale. Lucrările în cauză sunt executate în baza expertizei tehnice elaborate la solicitarea Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică. În cazul lucrărilor de intervenție asupra monumentelor istorice, expertiza tehnică este coordonată cu organul central de specialitate responsabil de domeniul patrimoniului cultural. (2) Prin derogare de la prevederile alin.(1), în cazul intervențiilor în timp asupra monumentelor istorice, categoriile de lucrări descrise la alin. (1) lit. a)–k) și q) se execută în baza autorizației de construire. Obiectivele în privința cărora a început procesul de atribuire a statutului de monument sunt asimilate după

		regimul juridic cu monumentele deja înscrise în registrele de protecție. (3) Centralele electrice care utilizează surse regenerabile de energie și pompele de căldură care sunt descrise la alin. (1) lit. q) se proiectează doar pentru compartimentul de electricitate și de rezistență, fără certificat de urbanism pentru proiectare, iar lucrările de construcții și montare aferente – fără autorizație de construire. Prin derogare de la prevederile art. 72 din Legea nr. 187/2022 cu privire la condominium în cazul centralelor electrice sau pompelor de căldură instalate pe fațadele sau acoperișurilor blocurilor locative de către un proprietar, proiectarea se realizează doar după obținerea avizului pozitiv al administratorul asociației. În acest caz, documentația de proiect urmează a fi coordonată cu administratorul asociației.
Modificările propuse la Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului		
Articolul 4. Domeniul de aplicare a evaluării impactului asupra mediului (1) Evaluarea impactului asupra mediului trebuie să scoată în evidență, să descrie și să evalueze, în mod corespunzător, în fiecare caz în parte, impactul semnificativ direct și indirect al activității planificate asupra următorilor factori: a) populație și sănătate umană; b) biodiversitate, acordând o atenție specială speciilor și habitatelor protejate în temeiul Legii regnului animal nr. 439/1995, al Legii regnului vegetal nr. 239/2007, al Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică și al	Articolul 4 după alin. (6) se completează cu alin. (6^1) – (6^3) cu următorul cuprins: „(6^1) Prevederile prezentei legi se aplică în raport cu centralele ce produc energie din surse regenerabile prin coroborare cu cerințele stabilite în Legea nr. 10/2016 privind promovarea energiei din surse regenerabile. (6^2) Prevederile prezentei legi nu se aplică în cazul reconstrucție sau modernizării centralelor electrice fotovoltaice, care nu implică utilizarea unor spații suplimentare, comparativ cu instalația inițială și respectă măsurile aplicabile de atenuare a impactului asupra mediului stabilite pentru instalația	Articolul 4. Domeniul de aplicare a evaluării impactului asupra mediului (1) Evaluarea impactului asupra mediului trebuie să scoată în evidență, să descrie și să evalueze, în mod corespunzător, în fiecare caz în parte, impactul semnificativ direct și indirect al activității planificate asupra următorilor factori: a) populație și sănătate umană; b) biodiversitate, acordând o atenție specială speciilor și habitatelor protejate în temeiul Legii regnului animal nr. 439/1995, al Legii regnului vegetal nr. 239/2007, al Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică și al

convențiilor internaționale la care Republica Moldova este parte; c) terenuri, sol, apă, aer și climă; d) bunuri materiale, patrimoniu cultural și peisaj; e) interacțiunea dintre factorii menționați la lit. a)–d). (2) Printre impacturile asupra factorilor menționați la alin. (1) se numără și impactul preconizat ca urmare a vulnerabilității activităților planificate față de riscul de accidente majore și dezastre, relevante pentru activitatea planificată în cauză. (3) Prevederile prezentei legi nu aduc atingere obligației Agenției de Mediu de a respecta limitele impuse de legislația cu privire la secretul de stat, comercial și industrial, inclusiv proprietatea intelectuală și protecția interesului public. (4) Procedura de evaluare a impactului asupra mediului integrează, dacă este cazul, și evaluarea biodiversității în cazul impactului activității planificate asupra siturilor Emerald desemnate prin Legea nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică. (5) Evaluarea impactului asupra mediului pentru activitățile planificate care fac obiectul Legii nr. 108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase și al Legii apelor nr. 272/2011 se realizează cu respectarea dispozițiilor acestora. (6) Prevederile prezentei legi nu se aplică activităților planificate sau părților activităților planificate care au drept obiectiv unic apărarea națională sau reacția la situații de urgență,	inițială. (6^3) În cazul în care efectul măsurilor preconizate pentru evitarea, prevenirea, reducerea sau, dacă este posibil, compensarea impactului negativ semnificativ asupra mediului nu sunt pe deplin cunoscute, acestea nefiind suficient testate la scară largă privind eficiența lor, Agenția de mediu utilizează acest măsuri în cadrul unuia sau mai multor proiecte, considerate proiecte-pilot cu condiția ca aceste măsuri să fie utilizate pentru o perioadă determinată, iar eficacitatea acestora să fie monitorizată îndeaproape, și, în cazul în care respectivele măsuri de atenuare nu se dovedesc a fi eficiente, să fie luate imediat măsuri adecvate.”	convențiilor internaționale la care Republica Moldova este parte; c) terenuri, sol, apă, aer și climă; d) bunuri materiale, patrimoniu cultural și peisaj; e) interacțiunea dintre factorii menționați la lit. a)–d). (2) Printre impacturile asupra factorilor menționați la alin. (1) se numără și impactul preconizat ca urmare a vulnerabilității activităților planificate față de riscul de accidente majore și dezastre, relevante pentru activitatea planificată în cauză. (3) Prevederile prezentei legi nu aduc atingere obligației Agenției de Mediu de a respecta limitele impuse de legislația cu privire la secretul de stat, comercial și industrial, inclusiv proprietatea intelectuală și protecția interesului public. (4) Procedura de evaluare a impactului asupra mediului integrează, dacă este cazul, și evaluarea biodiversității în cazul impactului activității planificate asupra siturilor Emerald desemnate prin Legea nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică. (5) Evaluarea impactului asupra mediului pentru activitățile planificate care fac obiectul Legii nr. 108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase și al Legii apelor nr. 272/2011 se realizează cu respectarea dispozițiilor acestora. (6) Prevederile prezentei legi nu se aplică activităților planificate sau părților activităților planificate care au drept obiectiv unic apărarea națională sau reacția la situații de urgență, inclusiv la urgențe nucleare și radiologice, în

inclusiv la urgențe nucleare și radiologice, în cazul în care Agenția de Mediu stabilește printr-o analiză că realizarea evaluării impactului asupra mediului ar avea un impact negativ asupra acestor obiective.		cazul în care Agenția de Mediu stabilește printr-o analiză că realizarea evaluării impactului asupra mediului ar avea un impact negativ asupra acestor obiective. (6^1) Prevederile prezentei legi se aplică în raport cu centralele ce produc energie din surse regenerabile prin coroborare cu cerințele stabilite în Legea nr. 10/2016 privind promovarea energiei din surse regenerabile. (6^2) Prevederile prezentei legi nu se aplică în cazul reconstrucție sau modernizării centralelor electrice fotovoltaice, care nu implică utilizarea unor spații suplimentare, comparativ cu instalația inițială și respectă măsurile aplicabile de atenuare a impactului asupra mediului stabilite pentru instalația inițială. (6^3) În cazul în care efectul măsurilor preconizate pentru evitarea, prevenirea, reducerea sau, dacă este posibil, compensarea impactului negativ semnificativ asupra mediului nu sunt pe deplin cunoscute, acestea nefiind suficient testate la scară largă privind eficiența lor, Agenția de mediu utilizează acest măsuri în cadrul unuia sau mai multor proiecte, considerate proiecte-pilot cu condiția ca aceste măsuri să fie utilizate pentru o perioadă determinată, iar eficacitatea acestora să fie monitorizată îndeaproape, și, în cazul în care respectivele măsuri de atenuare nu se dovedesc a fi eficiente, să fie luate imediat măsuri adecvate.
Articolul 4^1. Derogarea de la procedura de evaluare a impactului asupra mediului (1) Pentru activitățile planificate prevăzute la art. 4 alin. (6), inițiatorul prezintă Agenției de	Articolul 4^1 după alin. (1) se completează cu alin. (1^1) cu următorul cuprins: „(1^1) Pentru activitățile planificate prevăzute la art. 4 alin. (61) și (62), inițiatorul prezintă Agenției	Articolul 4^1. Derogarea de la procedura de evaluare a impactului asupra mediului (1) Pentru activitățile planificate prevăzute la art. 4 alin. (6), inițiatorul prezintă Agenției de

Mediu cererea de derogare de la procedura de evaluare a impactului asupra mediului justificată care atestă că realizarea evaluării impactului asupra mediului reprezintă o amenințare la securitatea națională sau la reacționarea efectivă în situații de urgență.	de Mediu cererea de derogare de la procedura de evaluare a impactului asupra mediului justificată care atestă că proiectul propus întrunește condițiile de derogare stabilite în Legea nr. 10/2016 privind promovarea energiei din surse regenerabile, oferind detalii privind caracteristicile proiectului.	Mediu cererea de derogare de la procedura de evaluare a impactului asupra mediului justificată care atestă că realizarea evaluării impactului asupra mediului reprezintă o amenințare la securitatea națională sau la reacționarea efectivă în situații de urgență. (1^1) Pentru activitățile planificate prevăzute la art. 4 alin. (61) și (62), inițiatorul prezintă Agenției de Mediu cererea de derogare de la procedura de evaluare a impactului asupra mediului justificată care atestă că proiectul propus întrunește condițiile de derogare stabilite în Legea nr. 10/2016 privind promovarea energiei din surse regenerabile, oferind detalii privind caracteristicile proiectului.
Modificările propuse la Legea nr. 488/1999 exproprierii pentru cauză de utilitate publică		
Articolul 5. Utilitatea publică (1) Se consideră de utilitate publică lucrările privind: a) prospecțiunile și explorările geologice; b) extracția și prelucrarea substanțelor minerale utile; c) instalațiile pentru producerea de energie electrică; d) căile de comunicații și clădirile aferente lor, trasarea, alinierea și lărgirea străzilor; e) sistemele de telecomunicații, de termoficare și de canalizare, epurare și evacuare a apelor uzate, de alimentare cu energie electrică, cu apă și cu gaze; f) instalațiile pentru protecția mediului;	La Articolul 5: - alin. (1) lit. c) la final se completează cu textul „, inclusiv din surse regenerabile, împreună cu instalațiile de racordarea acestora la rețeaua electrică” - după alin. (1) lit. c) se completează cu lit. c^1) cu următorul cuprins: „c^1) instalațiile de stocare a energiei, împreună cu instalațiile de racordarea acestora la rețeaua electrică;”	Articolul 5. Utilitatea publică (1) Se consideră de utilitate publică lucrările privind: a) prospecțiunile și explorările geologice; b) extracția și prelucrarea substanțelor minerale utile; c) instalațiile pentru producerea de energie electrică, inclusiv din surse regenerabile, împreună cu instalațiile de racordarea acestora la rețeaua electrică; c^1) instalațiile de stocare a energiei, împreună cu instalațiile de racordarea acestora la rețeaua electrică; d) căile de comunicații și clădirile aferente lor, trasarea, alinierea și lărgirea străzilor;

g) îndiguirile și regularizările de râuri, lacurile de acumulări pentru surse de apă și atenuarea viiturilor; h) stațiile hidrometeorologice, seismice și sistemele de avertizare și de prevenire a fenomenelor naturale periculoase și de avertizare a populației; i) combaterea eroziunii de adâncime, sistemele de irigare și desecare; j) terenurile necesare construcției de locuințe din fondul de stat, edificiilor de învățământ, sănătate, cultură, sport, de protecție și asistență socială și altor obiective sociale care fac parte din proprietatea publică, precum și construcției de sedii pentru administrația publică, pentru autoritățile judecătorești, ambasadele, consulatele, reprezentanțele țărilor străine și organismelor internaționale; k) organizarea grădinilor publice și cimitirelor, precum și valorificarea, tratarea, reciclarea, eliminarea, depozitarea sau înhumarea deșeurilor; l) reconstrucția centrelor urbane, zonelor locative și industriale, a ansamblurilor arhitectonice existente, conform planurilor urbanistice ale localității aprobate, în condițiile legii, de consiliul local; m) salvarea, protejarea și punerea în valoare a monumentelor, ansamblurilor și siturilor istorice, precum și a parcurilor naționale, rezervațiilor naturale și a monumentelor naturii; n) prevenirea dezastrelor naturale: cutremure, inundații, alunecări și prăbușiri de terenuri, alte fenomene naturale periculoase;		e) sistemele de telecomunicații, de termoficare și de canalizare, epurare și evacuare a apelor uzate, de alimentare cu energie electrică, cu apă și cu gaze; f) instalațiile pentru protecția mediului; g) îndiguirile și regularizările de râuri, lacurile de acumulări pentru surse de apă și atenuarea viiturilor; h) stațiile hidrometeorologice, seismice și sistemele de avertizare și de prevenire a fenomenelor naturale periculoase și de avertizare a populației; i) combaterea eroziunii de adâncime, sistemele de irigare și desecare; j) terenurile necesare construcției de locuințe din fondul de stat, edificiilor de învățământ, sănătate, cultură, sport, de protecție și asistență socială și altor obiective sociale care fac parte din proprietatea publică, precum și construcției de sedii pentru administrația publică, pentru autoritățile judecătorești, ambasadele, consulatele, reprezentanțele țărilor străine și organismelor internaționale; k) organizarea grădinilor publice și cimitirelor, precum și valorificarea, tratarea, reciclarea, eliminarea, depozitarea sau înhumarea deșeurilor; l) reconstrucția centrelor urbane, zonelor locative și industriale, a ansamblurilor arhitectonice existente, conform planurilor urbanistice ale localității aprobate, în condițiile legii, de consiliul local; m) salvarea, protejarea și punerea în valoare a monumentelor, ansamblurilor și siturilor istorice, precum și a parcurilor naționale,

o) apărarea țării, ordinea publică și securitatea națională; p) salvarea și protejarea valorilor cultural-artistice și istorice de o importanță excepțională pentru sentimentele naționale ale poporului, precum și a celor care atestă statalitatea țării; q) salvarea, protejarea și asigurarea reproducerii speciilor de plante, de animale, tuturor reprezentanților naturii vii, aflate pe cale de dispariție.		rezervațiilor naturale și a monumentelor naturii; n) prevenirea dezastrelor naturale: cutremure, inundații, alunecări și prăbușiri de terenuri, alte fenomene naturale periculoase; o) apărarea țării, ordinea publică și securitatea națională; p) salvarea și protejarea valorilor cultural-artistice și istorice de o importanță excepțională pentru sentimentele naționale ale poporului, precum și a celor care atestă statalitatea țării; q) salvarea, protejarea și asigurarea reproducerii speciilor de plante, de animale, tuturor reprezentanților naturii vii, aflate pe cale de dispariție.
Articolul 6. Declararea utilității publice (1) Utilitatea publică se declară : a) pentru lucrările de interes național - de către Parlament; b) pentru lucrările de interes local al unității administrativ-teritoriale de către consiliul ei; c) pentru lucrările de interes comun al mai multor raioane și/sau municipii - de către consiliile lor, iar în caz de divergențe - de către Guvern; d) pentru lucrările de interes comun al mai multor orașe și/sau sate din teritoriul unui raion - de către consiliile acestor orașe și/sau sate, iar în caz de divergențe - de către consiliul raional. (2) Inițiativa privind declararea utilității publice revine autorităților publice și se realizează nemijlocit prin înaintarea propunerilor respective organelor de resort, în modul prevăzut de legislație.	La Articolul 6: - după alin. (1) se completează cu alin. (1^1) cu următorul cuprins: „(1^1) Prin derogare de la prevederile alin. (1) lucrările de dezvoltare a proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile dezvoltate în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile, împreună cu proiectele destinate infrastructurii de rețea și de stocare a energiei necesare pentru integrarea energiei din surse regenerabile în sistemul energetic, stabilite conform condițiilor Legii nr. 10/2016 privind promovarea energiei din surse regenerabile, sunt considerate lucrări de interes național, iar utilitatea publică se declară de către Guvern.” - după alin. (2) se completează cu alin. (2^1) cu următorul cuprins: „(2^1) Inițiativa privind declarare utilității	Articolul 6. Declararea utilității publice (1) Utilitatea publică se declară : a) pentru lucrările de interes național - de către Parlament; b) pentru lucrările de interes local al unității administrativ-teritoriale de către consiliul ei; c) pentru lucrările de interes comun al mai multor raioane și/sau municipii - de către consiliile lor, iar în caz de divergențe - de către Guvern; d) pentru lucrările de interes comun al mai multor orașe și/sau sate din teritoriul unui raion - de către consiliile acestor orașe și/sau sate, iar în caz de divergențe - de către consiliul raional. (1^1) Prin derogare de la prevederile alin. (1) lucrările de dezvoltare a proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile dezvoltate în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile, împreună cu proiectele destinate infrastructurii de rețea și de stocare a energiei

	publice a proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile amplasate în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile revine organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii.”	necesare pentru integrarea energiei din surse regenerabile în sistemul energetic, stabilite conform condițiilor Legii nr. 10/2016 privind promovarea energiei din surse regenerabile, sunt considerate lucrări de interes național, iar utilitatea publică se declară de către Guvern. (2) Inițiativa privind declararea utilității publice revine autorităților publice și se realizează nemijlocit prin înaintarea propunerilor respective organelor de resort, în modul prevăzut de legislație. (2^1) Inițiativa privind declarare utilității publice a proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile amplasate în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile revine organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii.

1.	**Titlul actului Uniunii Europene, inclusiv cea mai recentă modificare:** Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și al Consiliului din 11 Decembrie 2018 privind promovarea utilizării și consumul surselor de energie regenerabilă (reformare) (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328/210 din 21 decembrie 2018 (CELEX: 02018L2001-20240716), astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2024/1711 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 1711 din 26 iunie 2024
2.	Proiectul Hotărârii de Guvern de modificare a legii pentru modificarea unor acte normative (eficientizarea procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile)
3.	**Gradul general de compatibilitate** Parțial compatibil
4.	**Autoritatea/persoana responsabilă** Ministerul Energiei
5.	**Data întocmirii/actualizării** 18 Decembrie 2025

Actul Uniunii Europene **6**	**Proiectul de act normativ național** **7**	**Gradul de compatibilitate** **8**	**Observații** **9**
DIRECTIVA (UE) 2018/2001 A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare)	**Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile** Prezenta lege transpune parțial Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformată), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328 din 21 decembrie 2018, CELEX: 02019L0944, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2023/2413. **Hotărârea Guvernului Nr. 53/ 2025 privind aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră** Prezentul Regulament transpune: - art. 2, art. 25-30, Anexa III și Anexa IX din Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii	Parțial compatibil	

	Europene L 328 din 21 decembrie 2018 (CELEX: 32018L2001), în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC; - Regulamentul delegat (UE) 2019/807 al Comisiei din 13 martie 2019 de completare a Directivei (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește stabilirea materiilor prime care prezintă riscuri ridicate din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor, în cazul cărora se observă o expansiune semnificativă a suprafeței de producție în detrimentul terenurilor care stochează cantități ridicate de carbon și certificarea biocombustibililor, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 133 din 21 mai 2019 (CELEX: 32019R0807). Prezenta Metodologie transpune art. 31, Anexa V și Anexa VI din Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328 din 21 decembrie 2018 (CELEX: 32018L2001), în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC. **Hotărârea Guvernului Nr. 58/2025 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la transferul statistic al cantităților de energie din surse regenerabile cu o altă parte contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice** Prezenta hotărâre transpune art. 8 din Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (CELEX: 32018L2001), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328 din 21 decembrie 2018, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC din 30 noiembrie 2021. **Hotărârea Guvernului Nr. 74/ 2025 cu privire la aprobarea Regulamentului privind calculul consumului de energie din surse regenerabile** Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile: – transpune parțial (art. 2 pct. 2, 13, 25, 26, 28, 29, 35, 37, 39, 40, 43, 44; art. 7; art. 10; art. 12; art. 13; art. 25-27; Anexa II; Anexa III; Anexa VII; Anexa IX) Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 328 din		

	21 decembrie 2018 (CELEX: 32018L2001), așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2024/1711 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024; – transpune Regulamentul delegat (UE) 2023/1184 al Comisiei din 10 februarie 2023 de completare a Directivei (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului prin instituirea unei metodologii a Uniunii de stabilire a unor norme detaliate pentru producția de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică obținuți din surse regenerabile și utilizați în transporturi, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 157 din 20 iunie 2023 (CELEX: 32023R1184), așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2024/1408 al Comisiei din 14 martie 2024. **Hotărârea Guvernului Nr. 253/2025 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe** Prezenta hotărâre transpune art.8-12 din Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (CELEX: 32018L2001), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328 din 21 decembrie 2018, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC din 30 noiembrie 2021. .		
Articolul 1 **Obiect** Prezenta directivă stabilește un cadru comun pentru promovarea energiei din surse regenerabile. Ea stabilește un obiectiv al Uniunii obligatoriu privind ponderea globală a energiei din surse regenerabile în cadrul consumului final brut de energie al Uniunii în 2030. De asemenea, directiva stabilește norme referitoare la sprijinul financiar pentru energia electrică din surse regenerabile, la autoconsumul acestui tip de energie electrică și la utilizarea energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii și în cel al transporturilor, la cooperarea regională între statele membre, precum și între statele membre și țări terțe, la garanțiile de origine, la procedurile administrative și la informare și formare. De asemenea, prezenta directivă stabilește criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocombustibili, biolichide și combustibilii din biomasă.	**Articolul 1**. Scopul și obiectivele legii Prezenta lege are drept scop instituirea cadrului juridic pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și pentru stabilirea obiectivelor naționale privind ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie, în consumul final brut de energie pentru încălzire și răcire, precum și ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în transporturi. Legea definește normele referitoare la schemele de sprijin, garanțiile de origine, procedurile administrative aplicabile, acoperirea consumului propriu de energie electrică cu energie produsă din surse regenerabile, cooperare regională, accesul producătorilor de energie din surse regenerabile la rețele, precum și alte prevederi necesare întru promovarea și atingerea unui consum mai mare al energiei din surse regenerabile de economia națională. **Articolul 2.** Domeniul de reglementare Prezenta lege reglementează domeniul energiei din surse regenerabile, și anume: a) administrarea de stat; b) calculul ponderii energiei din surse regenerabile;	Parțial compatibil	

	c) principiile și obiectivele politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile; d) modalitățile de atingere a obiectivelor naționale; e) condițiile de integrare a surselor regenerabile de energie în sistemul energetic național; f) condițiile de desfășurare a activităților de producere, de transport, de distribuție și de comercializare a energiei electrice din surse regenerabile, a biogazului și a biocarburanților; g) schemele de sprijin pentru valorificarea surselor regenerabile de energie; h) modalitățile de informare cu privire la sursele regenerabile de energie; i) direcțiile principale de colaborare în domeniul vizat **Articolul 4.** Cadrul juridic (1) Activitățile în domeniul energiei din surse regenerabile sunt reglementate de prezenta lege, de alte acte legislative și normative, precum și de tratatele internaționale în domeniu la care Republica Moldova este parte. (2) În cazul în care un tratat internațional la care Republica Moldova este parte conține alte prevederi decât cele stipulate în prezenta lege, se aplică normele tratatului internațional. **Redacție propusă prin proiectul Hotărârii de Guvern** **Articolul 4 alin. (3) va avea următorul cuprins:** „(3) Promovarea produselor, a tehnologiilor, a serviciilor, a modelelor de afaceri și a noilor abordări inovatoare în domeniul producerii, transportului, distribuției, stocării și utilizării energiei din surse regenerabile se realizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 225/2024 cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energetic. În scopul implementării spațiilor de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei, titularul unei hotărâri de aprobare a proiectului de testare inovativă beneficiază de derogări de la aplicarea prevederilor prezentei legi, cu respectarea procedurilor prevăzute de legislația cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei, precum și cu asigurarea protecției și a siguranței populației.”		
Articol 2 **Definiții** În sensul prezentei directive se aplică definițiile relevante din Directiva 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului (1). De asemenea, se aplică definițiile următoare:	**Articolul 3. din Legea nr. 10/2016** Noțiuni principale biocarburant – combustibil lichid sau gazos pentru transport, produs din biomasă; biocombustibil solid – combustibil solid produs direct sau indirect din biomasă; biogaz – gaz combustibil produs din biomasă, care poate fi utilizat în calitate de combustibil pentru producerea energiei sau care poate fi purificat pentru a fi adus la parametrii de calitate ai gazelor naturale;	Compatibil	Ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice, prevederile acestui

1. „energie din surse regenerabile” sau „energie regenerabilă” înseamnă energie din surse regenerabile nefosile, respectiv energie eoliană, solară (solară termică și solară fotovoltaică) și geotermală, energie osmotică, energie ambientală, energia mareelor, a valurilor și alte tipuri de energie a oceanelor, energie hidroelectrică, biomasă, gaz de depozit, gaz provenit din instalațiile de epurare a apelor uzate și biogaz; 1a. „lemn rotund industrial” înseamnă bușteni de gater, bușteni de furnir, lemn pentru celuloză rotund sau despicat, precum și orice alt lemn rotund adecvat pentru scopuri industriale, cu excepția lemnului rotund ale cărui caracteristici, cum ar fi specia, dimensiunile, verticalitatea și densitatea nodurilor, îl fac inadecvat pentru utilizarea industrială după cum este definit și justificat în mod corespunzător de statele membre în conformitate cu condițiile forestiere relevante 2. „energie ambientală” înseamnă energie termică prezentă în mod natural și energie acumulată în mediu în zone determinate, care poate fi stocată în aerul înconjurător, cu excepția aerului evacuat, sau în apele de suprafață ori reziduale; 3. „energie geotermală” înseamnă energia stocată sub formă de căldură sub stratul solid al suprafeței terestre; 4. „consum final brut de energie” înseamnă produsele energetice furnizate în scopuri energetice industriei, transporturilor, gospodăriilor, serviciilor, inclusiv serviciilor publice, agriculturii, silviculturii și pescuitului, consumul de energie electrică și termică din sectorul de producere a energiei electrice și termice, precum și pierderile de energie electrică și termică din distribuție și transport; 5. „schemă de sprijin” înseamnă orice instrument, schemă sau mecanism aplicat de un stat membru sau de un grup de state membre, care promovează utilizarea energiei din surse regenerabile prin reducerea costurilor acestei energii, prin creșterea prețului la care poate fi vândută sau prin mărirea, prin intermediul unor obligații referitoare la energia din surse regenerabile sau în alt mod, a volumului achiziționat de acest tip de energie, inclusiv, dar fără a se limita la: ajutoare pentru investiții, scutiri sau reduceri de impozite, rambursări de impozite, scheme de sprijin privind obligații referitoare la energia din surse regenerabile, inclusiv cele care utilizează certificate verzi, și scheme de sprijinire directă a prețurilor, inclusiv tarife fixe și prime variabile sau fixe; 6. „obligație referitoare la energia din surse regenerabile” înseamnă o schemă de sprijin care impune producătorilor de energie să includă în producția lor o anumită proporție de energie din surse regenerabile, care impune furnizorilor de energie să includă în furnizarea de energie o anumită proporție de energie din surse regenerabile sau care impune consumatorilor de energie să includă în consumul lor o anumită proporție de	biolichide – combustibil lichid produs din biomasă, utilizat în scopuri energetice altele decât pentru transport, inclusiv pentru producerea energiei electrice, a energiei destinate încălzirii și răcirii; biomasă – fracțiunea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor de origine biologică din agricultură, inclusiv substanțe vegetale și animale, din silvicultură și din industriile conexe, inclusiv pescuitul și acvacultura, precum și fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor, inclusiv deșeuri industriale și municipale de origine biologică; certificat de conformitate – document, eliberat în baza regulilor de certificare, care demonstrează veridic faptul că biocarburantul, identificat în mod corespunzător, este conform cu standardele sau cu alte documente normative în domeniu; consum final brut de energie – produse energetice furnizate în scopuri energetice industriei, transporturilor, sectorului casnic, serviciilor, inclusiv serviciilor publice, agriculturii, silviculturii și pisciculturii, inclusiv consumul de energie electrică și de energie termică din sectorul de producere a energiei electrice și a energiei termice, precum și consumul tehnologic și pierderile de energie electrică și de energie termică în rețelele electrice și în rețelele termice; contract pentru diferențe – contract semnat între producătorul eligibil și furnizorul central de energie electrică, prin care producătorului eligibil care comercializează pe piața angro energia electrică produsă i se asigură diferențele pozitive sau negative, printr-o primă variabilă, dintre prețul de piață și prețul fix (preț de exercitare) stabilit în cadrul procedurilor de licitații, în conformitate cu prezenta lege. În condițiile în care prețul fix/de exercitare este mai mare decât prețul pe piață, producătorul va primi diferența de venit de la Furnizorul central de energie electrică, iar dacă prețul fix/ de exercitare este mai mic decât prețul de piață, producătorul va plăti diferența de venit Furnizorului central; contract reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile - contract reglementat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică prin care Furnizorul Central de Energie Electrică achiziționează energia electrică produsă de producătorii eligibili. Contractele reglementate pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile sunt diferite pentru producătorii eligibili mici și pentru producătorii eligibili mari cotă maximă de capacitate – valoarea totală a puterii instalate a centralelor electrice, care utilizează același tip de tehnologie de producere a energiei electrice din surse regenerabile, admisă la nivel național pentru aplicarea schemei de sprijin respective, stabilită în [MW] pe o perioadă îndelungată de timp pentru fiecare tip de tehnologie de producere a energiei electrice din surse regenerabile; energie aerotermală – energie stocată sub formă de căldură în aerul ambiental; energie din surse regenerabile sau energie regenerabilă – energie obținută prin valorificarea surselor nefosile regenerabile (în continuare – surse regenerabile), respectiv energia eoliană, energia solară, energia aerotermală, energia geotermală,		articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC Definiția „ÎMM” urmează a fi transpusă în Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii de către Ministerul Digitalizării și Dezvoltării Economice

energie din surse regenerabile, inclusiv scheme în cadrul cărora astfel de cerințe pot fi îndeplinite prin utilizarea certificatelor verzi; 7. „instrumente financiare” înseamnă un instrument financiar astfel cum este definit la articolul 2 punctul 29 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului (2); 8. „IMM” înseamnă o microîntreprindere ori o întreprindere mică sau mijlocie, în sensul definiției de la articolul 2 din anexa la Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei (3); 9. „căldură și răcoare reziduală” înseamnă căldura sau răcoarea generată în mod inevitabil ca produs secundar în instalații industriale sau de producere a energiei electrice, ori în sectorul terțiar, și care, în lipsa accesului la un sistem de încălzire sau de răcire centralizată, s-ar disipa în aer sau în apă fără a fi utilizată, atunci când un proces de cogenerare a fost sau va fi utilizat sau atunci când nu se poate recurge la cogenerare; 9a. „zonă pretabilă accelerării proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile” înseamnă o locație sau zonă specifică, terestră sau maritimă sau de ape continentale, care a fost desemnată de un stat membru ca fiind în mod special adecvată pentru instalarea de centrale producătoare de energie din surse regenerabile; 9b. „echipamente de energie solară” înseamnă echipamente care convertesc energia solară în energie termică sau electrică, în special echipamente termice solare și echipamente fotovoltaice solare; 10. „retehnologizare” înseamnă reînnoirea centralelor electrice care produc energie din surse regenerabile, inclusiv înlocuirea integrală sau parțială a instalațiilor sau a echipamentelor și sistemelor de operare, în scopul de a înlocui puterea sau de a spori eficiența sau puterea instalației; 11. „operator de distribuție” înseamnă un operator conform definiției de la articolul 2 punctul 6 din Directiva 2009/72/CE și de la articolul 2 punctul 6 din Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului (4); 12. „garanție de origine” înseamnă un document electronic care are rolul unic de a furniza unui client final dovada că o pondere sau o cantitate de energie dată a fost produsă din surse regenerabile; 13. „mix energetic rezidual” înseamnă mixul energetic anual total al unui stat membru, exceptând ponderea acoperită de garanțiile de origine anulate;	energia hidrotermală și cea a oceanelor, energia hidroelectrică, biomasa, biogazul, gazul de fermentare a deșeurilor (gazul de depozit) și gazul provenit din instalațiile de epurare a apelor uzate; energie electrică din surse regenerabile – energie electrică produsă de centralele electrice care utilizează doar surse regenerabile de energie, precum și o cotă a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie de centralele electrice hibrid care utilizează și combustibil fosil. Energia electrică produsă în centrale hidroelectrice cu acumulare din apa pompată anterior în sens ascendent nu este considerată energie electrică din surse regenerabile; energie geotermală – energie stocată sub formă de căldură sub stratul solid al suprafeței terestre; garanție de bună execuție a contractului – mijloace financiare depuse de către un potențial producător la dispoziția Guvernului, în cazul oferirii statutului de producător eligibil în cadrul licitației, sau Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în cazul confirmării statutului de producător eligibil de energie electrică, pentru asigurarea realizării obligațiunilor contractuale privind construcția și punerea în funcțiune a centralei electrice de producere din surse regenerabile; garanție de origine – document electronic eliberat cu scopul de a demonstra unui consumator final că o cantitate de energie electrică furnizată acestuia a fost produsă din surse regenerabile de energie; garanție pentru ofertă – mijloace financiare depuse de către un potențial producător la dispoziția Guvernului pentru a exclude comportamentul necorespunzător al acestuia pe întreaga perioadă de valabilitate a ofertei; garanție pentru participare – mijloace financiare depuse de către un potențial producător la dispoziția Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică pentru a exclude comportamentul necorespunzător al acestuia în cadrul și în legătură cu procedura de confirmare a statutului de producător eligibil; încălzire centralizată sau răcire centralizată – distribuția de energie termică, sub formă de abur, apă fierbinte sau lichide răcite, de la o sursă centrală de producție, printr-o rețea, către mai multe clădiri sau locații în scopul utilizării acesteia pentru încălzirea sau răcirea spațiilor ori în procese industriale de încălzire sau răcire; limită de capacitate – valoarea puterii instalate a centralei electrice, stabilită, în funcție de tehnologia utilizată pentru producerea energiei electrice din surse regenerabile de energie, în scopul delimitării aplicabilității schemelor de sprijin; producător de biocarburant – persoană juridică care produce și comercializează biocarburant în conformitate cu condițiile stabilite în legile și alte acte normative în domeniu; producător eligibil - producător de energie electrică din surse regenerabile cu dreptul de a beneficia de o schemă de sprijin, în conformitate cu prezenta lege; producător eligibil mic – producător eligibil care operează o centrală/ mai multe centrale electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile, cu o		

14. „autoconsumator de energie din surse regenerabile” înseamnă un client final care își desfășoară activitățile în spațiul propriu situat într-o zonă determinată sau, dacă statul membru permite acest lucru, în alte spații, care produce energie electrică din surse regenerabile pentru propriul consum și care poate stoca sau vinde energie electrică din surse regenerabile autoprodusă, cu condiția ca, în cazul unui autoconsumator necasnic de energie din surse regenerabile, aceste activități să nu constituie activitatea sa comercială sau profesională primară; 14a. „zonă de ofertare” înseamnă o zonă de ofertare în sensul definiției de la articolul 2 punctul 65 din Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului (5); 14b. „tehnologie inovatoare în domeniul energiei din surse regenerabile” înseamnă tehnologie de producere a energiei din surse regenerabile care îmbunătățește, cel puțin într-un mod, tehnologia comparabilă de ultimă generație în materie de energie din surse regenerabile sau face ca o tehnologie de energie regenerabilă care nu este pe deplin comercializată sau care implică un grad clar de risc să devină exploatabilă; 14c. „sistem de contorizare inteligentă” înseamnă un sistem de contorizare inteligentă în sensul definiției de la articolul 2 punctul 23 din Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului (6); 14d. „punct de reîncărcare” înseamnă un punct de reîncărcare în sensul definiției de la articolul 2 punctul 48 din Regulamentul (UE) 2023/1804 al Parlamentului European și al Consiliului (7); 14e. „participant la piață” înseamnă un participant la piață, astfel cum este definit la articolul 2 punctul 25 din Regulamentul (UE) 2019/943; 14f. „piață de energie electrică” înseamnă piață de energie electrică în sensul definiției de la articolul 2 punctul 9 din Directiva (UE) 2019/944; 14g. „baterie de uz casnic” înseamnă o baterie reîncărcabilă de sine stătătoare cu o capacitate nominală mai mare de 2 kwh, care este adecvată pentru instalare și utilizare într-un mediu casnic; 14h. „baterie pentru vehicule electrice” înseamnă o baterie pentru vehicule electrice în sensul definiției de la articolul 3 alineatul (1) punctul 14 din Regulamentul (UE) 2023/1542 al Parlamentului European și al Consiliului (8); 14i. „baterie industrială” înseamnă o baterie industrială în sensul definiției de la articolul 3 alineatul (1) punctul 13 din Regulamentul (UE) 2023/1542;	capacitate cumulativă mai mică decât limita de capacitate stabilită de Guvern în conformitate cu art. 10, lit. e), inclusiv unitățile de producere a energiei electrice în regim de cogenerare pe bază de biomasă, singaz sau biogaz, indiferent de capacitate, dacă astfel este stabilit de Guvern; producător eligibil mare – producător eligibil care operează o centrală/ mai multe centrale electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile, cu o capacitate cumulativă mai mare decât limita de capacitate stabilită de Guvern în conformitate cu art. 10, lit. e); schemă de sprijin – orice instrument, schemă sau mecanism aplicat pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile prin reducerea costurilor acestei energii, prin creșterea prețului la care aceasta poate fi vândută sau prin mărirea, prin intermediul unor obligații referitoare la energia regenerabilă sau în alt mod, a cantității achiziționate de acest tip de energie; valoare efectivă – valoarea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră pentru unele sau pentru toate etapele unui proces specific de producție a biocarburanților, biolichidelor sau combustibililor din biomasă; valoare tipică – valoarea estimată a reducerii reprezentative a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru o anumită filieră de producție a biocarburanților, biolichidelor sau combustibililor din biomasă; valoare implicită – valoarea derivată dintr-o valoare tipică prin aplicarea unor factori predeterminați și care poate să fie utilizată în locul unei valori efective combustibil din biomasă - combustibili gazoși și solizi (în continuare - biocombustibili solizi) produși din biomasă; biocarburant avansat” - biocarburant produs din materiile prime enumerate în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile; deșeuri - deșeu, după cum este definit în art. 2 al Legii nr. 209/2016 privind deșeurile, excluzând substanțele care au fost modificate sau contaminate intenționat pentru a corespunde acestei noțiuni primă variabilă - sprijin financiar acordat sub forma unei compensații pozitive sau negative, per kWh, calculate ca diferența dintre prețul fix/ de exercitare, stabilit în cadrul licitației, și prețul pieței angro de energie electrică preț de exercitare - preț determinat într-o procedură de licitație pentru acordarea de sprijin pentru energia din surse regenerabile, și care într-un contract pentru diferențe permite decontarea financiară prin raportare la diferența dintre acest preț și prețul pieței angro de energie electrică;		

14j. „stare de sănătate” înseamnă starea de sănătate în sensul definiției de la articolul 3 alineatul (1) punctul 28 din Regulamentul (UE) 2023/1542; 14k. „nivelul de încărcare” înseamnă nivelul de încărcare în sensul definiției de la articolul 3 alineatul (1) punctul 27 din Regulamentul (UE) 2023/1542; 14l. „valoare de referință a puterii” înseamnă informațiile dinamice deținute în sistemul de gestionare al unei baterii care prescriu setările de energie electrică la care bateria ar trebui să funcționeze în mod optim în timpul unei operațiuni de reîncărcare sau de descărcare, pentru a se optimiza starea sa de sănătate și utilizarea sa operațională; 14m. „reîncărcare inteligentă” înseamnă o operațiune de reîncărcare în cazul căreia intensitatea energiei electrice furnizate bateriei este ajustată în mod dinamic, pe baza informațiilor primite prin intermediul comunicațiilor electronice; 14n. „autoritate de reglementare” înseamnă o autoritate de reglementare în sensul definiției de la articolul 2 punctul 2 din Regulamentul (UE) 2019/943; 14o. „reîncărcare bidirecțională” înseamnă reîncărcare bidirecțională în sensul definiției de la articolul 2 punctul 11 din Regulamentul (UE) 2023/1804; 14p. „punct de reîncărcare de putere normală” înseamnă un punct de reîncărcare de putere normală, în sensul definiției de la articolul 2 punctul 37 din Regulamentul (UE) 2023/1804; 14q. „contract de achiziție de energie din surse regenerabile” înseamnă un contract în temeiul căruia o persoană fizică sau juridică convine să achiziționeze energie din surse regenerabile direct de la un producător, care cuprinde, fără a se limita la acestea, contracte de achiziționare de energie electrică din surse regenerabile și contracte de achiziție de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire; 15. „autoconsumatori de energie din surse regenerabile care acționează în mod colectiv” înseamnă un grup de cel puțin doi autoconsumatori de energie din surse regenerabile în conformitate cu punctul 14, care acționează în mod colectiv și care locuiesc în aceeași clădire sau în același bloc de apartamente; 16. „comunitate de energie din surse regenerabile” înseamnă o entitate juridică: (a) care, în conformitate cu dreptul intern aplicabil, are la bază o participare deschisă și voluntară, este autonomă și este controlată efectiv de acționari sau membri situați în apropierea proiectelor privind sursele regenerabile de energie deținute și dezvoltate de respectiva entitate juridică;	„procedura de licitație” - un proces de licitare transparent, nediscriminatoriu, care prevede participarea unui număr suficient de companii, în conformitate cu Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil și/sau documentația de licitație, și în care sprijinul financiar este acordat pe baza criteriului celui mai mic preț, în cadrul unui proces competitiv”; prețul pieței angro de energie electrică (în continuare - preț de piață) – prețul mediu ponderat stabilit pe un anumit interval de timp pe Piața pentru Ziua Următoare, stabilit în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice agregator - participant la piața energiei electrice care combină sarcinile mai multor consumatori sau energia electrică produsă de mai multe surse în vederea comercializării, achiziționării sau a licitării pe orice piață de energie electrică, în sensul Legii 107/2016 cu privire la energia electrică „furnizor central de energie electrică – entitate responsabilă de achiziționarea volumelor de energie electrică de la toți producătorii eligibili, în temeiul contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, pentru perioada de până la înființarea pieței organizate de energie electrică conform art. 381, alin. (1), precum și cu responsabilitatea de achiziționare a volumelor de energie electrică de la producătorii eligibili mici cărora li s-a acordat statutul respectiv în cadrul procedurii de confirmare și de contra-parte în contractele pentru diferențe semnate cu producătorii eligibili desemnați câștigători ai licitațiilor, după crearea piețelor organizate;” „comisia de licitație” – comisie constituită în conformitate cu prezenta lege, Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil pentru pregătirea documentației de licitație, organizarea și desfășurarea licitațiilor, evaluarea ofertelor și selectarea câștigătorilor pentru acordarea statutului de producători eligibil în conformitate cu articolul 35 din prezenta lege;” comunitate de energie din surse regenerabile – o entitate juridică: a) care, în conformitate cu legislația națională în vigoare, are la bază o participare deschisă și voluntară, este autonomă și este controlată efectiv de acționari sau membri situați în apropierea proiectelor privind sursele regenerabile de energie deținute și dezvoltate de respectiva entitate juridică; b) ai cărei acționari sau membri sunt persoane fizice, întreprinderi mici și mijlocii sau autorități ale administrației publice locale de nivelul întâi sau al doilea, sau de nivel special;		

(b) ai cărei acționari sau membri sunt persoane fizice, IMM-uri sau autorități locale, inclusiv municipalități; (c) al cărei obiectiv principal este să ofere avantaje comunitare economice, sociale sau de mediu acționarilor ori membrilor săi sau zonelor locale în care își desfășoară activitatea, mai degrabă decât profituri financiare; 17. „contract de achiziție de energie electrică din surse regenerabile” înseamnă un contract prin care o persoană fizică sau juridică convine să achiziționeze energie electrică din surse regenerabile direct de la un producător de energie electrică; 18. „tranzacție inter pares” cu energie din surse regenerabile înseamnă vânzarea de energie din surse regenerabile între participanții la piață, pe baza unui contract cu condiții prestabilite care reglementează executarea și decontarea automate ale tranzacției fie direct, între participanții la piață, fie indirect, prin intermediul unui participant la piață terț autorizat, cum ar fi un intermediar. Dreptul de a încheia tranzacții inter pares nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor părților implicate în calitate de clienți finali, producători, furnizori sau intermediari; 18a. „industrie” înseamnă întreprinderile și produsele care intră sub incidența secțiunilor B, C și F, precum și a secțiunii J diviziunea 63 din Nomenclatorul statistic al activităților economice (NACE REV.2), astfel cum este stabilit în Regulamentul (CE) nr. 1893/2006 al Parlamentului European și al Consiliului (9); 18b. „scop neenergetic” înseamnă utilizarea combustibililor ca materii prime într-un proces industrial, în loc de a fi utilizați pentru a produce energie electrică; 19. „încălzire centralizată” sau „răcire centralizată” înseamnă distribuția de energie termică sub formă de abur, apă fierbinte sau lichide răcite, de la surse centralizate sau descentralizate de producție, printr-o rețea, către mai multe clădiri sau amplasamente, în scopul utilizării pentru încălzirea sau răcirea spațiilor sau în procese de încălzire sau de răcire; 20. „sistem eficient de încălzire și răcire centralizată” înseamnă sistem eficient de încălzire și răcire centralizată în sensul definiției de la articolul 2 punctul 41 din Directiva 2012/27/UE; 21. „cogenerare de înaltă eficiență” înseamnă cogenerare de înaltă eficiență în sensul definiției de la articolul 2 punctul 34 din Directiva 2012/27/UE; 22. „certificat de performanță energetică” înseamnă certificat de performanță energetică în sensul definiției de la articolul 2 punctul 12 din Directiva 2010/31/UE;	c) al cărei obiectiv principal este să ofere avantaje comunitare economice, sociale sau de mediu acționarilor ori membrilor săi sau zonelor locale în care își desfășoară activitatea, decât obținerea de profituri financiare prosumator de energie electrică din surse regenerabile” – un consumator final care produce energie electrică din surse regenerabile pentru propriul consum și care poate stoca sau comercializa energia electrică din surse regenerabile produsă, cu condiția ca, în cazul unui prosumator non-casnic de energie electrică din surse regenerabile, aceste activități să nu constituie activitatea sa comercială sau profesională de bază; „prosumatori de energie electrică din surse regenerabile care acționează în mod colectiv” – un grup de cel puțin doi prosumatori de energie electrică din surse regenerabile, care locuiesc în aceeași clădire, sau bloc locativ; „piață pe parcursul zilei lichidă” – piață pe parcursul zilei stabilită și funcțională, care întrunește următoarele criterii: a) există o platformă de tranzacționare operațională, bazată pe licitații sau pe un mecanism de tranzacționare prin corelare continuă, și unde piața pe parcursul zilei este funcțională de cel puțin 12 luni; b) este posibilă modificarea ofertelor până la o oră înainte de livrare (h-1); c) produsele disponibile pentru a fi comercializate sunt în concordanță cu intervalul de decontare a dezechilibrului din zona respectivă de licitație; contract pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile direct de la producător – contract în baza căruia o persoană fizică sau juridică achiziționează energie electrică din surse regenerabile direct de la un producător de energie electrică; „tranzacție inter-pares” - tranzacție cu energie electrică din surse regenerabile între participanții la piață, pe baza unui contract cu condiții prestabilite care reglementează executarea și decontarea automate ale tranzacției fie direct, între participanții la piață, fie indirect, prin intermediul unui participant la piață terț autorizat, cum ar fi un intermediar/ agregator. Dreptul de a încheia tranzacții inter-pares nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor părților implicate în calitate de consumatori finali, producători, furnizori sau intermediari/agregatori; „încălzire sau răcire centralizată” – distribuția energiei termice sub formă de abur, apă caldă sau lichide răcite, în cadrul unui sistem de alimentare centralizată cu energie termică sau sistem centralizat de răcire, sau surse descentralizate de		

22a. „combustibili din surse regenerabile” înseamnă biocombustibili, biolichide, combustibili din biomasă și combustibili din surse regenerabile de origine nebiologică; 22b. „eficiență energetică înainte de toate” înseamnă eficiența energetică înainte de toate, astfel cum este definită la articolul 2 punctul 18 din Regulamentul (UE) 2018/1999; 23. „deșeuri” înseamnă deșeuri în sensul definiției de la articolul 3 punctul (1) din Directiva 2008/98/CE, excluzând substanțele care au fost modificate sau contaminate intenționat pentru a corespunde acestei definiții; 24. „biomasă” înseamnă fracțiunea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor de origine biologică din agricultură, inclusiv substanțe vegetale și animale, din silvicultură și din industriile conexe, inclusiv pescuitul și acvacultura, precum și fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor, inclusiv deșeuri industriale și municipale de origine biologică; 25. „biomasă agricolă” înseamnă biomasă obținută din agricultură; 26. „biomasă forestieră” înseamnă biomasă obținută din silvicultură; 27. „combustibili din biomasă” înseamnă combustibili gazoși și solizi produși din biomasă; 28. „biogaz” înseamnă combustibili gazoși produși din biomasă; 29. „bio-deșeuri” înseamnă bio-deșeuri în sensul definiției de la articolul 3 punctul 4 din Directiva 2008/98/CE; 30. „zonă de aprovizionare” înseamnă zona geografică determinată din care provin materiile prime de biomasă forestieră, din care sunt disponibile informații fiabile și independente și în care condițiile sunt suficient de omogene pentru a se realiza o evaluare a riscului în materie de durabilitate și de legalitate aferent biomasei forestiere; 31. „regenerare forestieră” înseamnă restabilirea unui arboret prin mijloace naturale sau artificiale în urma îndepărtării arboretului anterior prin tăiere sau din cauze naturale, inclusiv incendiu sau furtună; 32. „biolichide” înseamnă combustibil lichid produs din biomasă, utilizat în alte scopuri energetice decât pentru transport, inclusiv pentru energie electrică și pentru încălzire și răcire;	producție, printr-o rețea, către mai multe clădiri sau amplasamente, în scopul utilizării pentru încălzirea sau răcirea spațiilor sau în procese de încălzire sau de răcire; „căldură și frig (răcire) rezidual(ă)” – căldură sau frig generat(ă) în mod inevitabil ca produs secundar în instalații industriale sau de producere a energiei electrice, ori în sectorul servicii, în urma unor procese termodinamice și care, în lipsa accesului la un sistem de încălzire sau de răcire centralizată, s-ar disipa în aer sau în apă fără a fi utilizat(ă), atunci când un proces de cogenerare a fost utilizat, urmează să fie utilizat sau atunci când cogenerarea nu este justificată din punct de vedere economic; „Produse petroliere – produse petroliere principale și produse petroliere principale de tip standard, după cum sunt definite în Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere*”; „producător de biocombustibil – persoană juridică care produce și comercializează biocarburanți, biolichide și/sau combustibili din biomasă **Modificările propuse conform proiectului Hotărârii de Guvern:** Articolul 3 se completează cu următoarele noțiuni: „baterie de stocare a energiei pentru uz casnic - o baterie de stocare a energiei electrice reîncărcabilă de sine stătătoare cu o capacitate nominală mai mare de 2 kwh, care este adecvată pentru instalare și utilizare într-un mediu casnic;” „baterie de stocare a energiei pentru vehicule electrice - o baterie de stocare a energiei electrice care este special proiectată pentru a furniza energie electrică pentru tracțiunea vehiculelor hibride, și care cântărește peste 25 kg;” „baterie de stocare a energiei în scopuri industriale - o baterie de stocare a energiei electrice care este special proiectată pentru utilizări industriale sau destinată utilizărilor industriale după ce a făcut obiectul pregătirii pentru reafectare sau al reafectării ori orice altă baterie care cântărește peste 5 kg și care nu este o baterie de stocare a energiei pentru vehicule electrice, o baterie pentru mijloace de transport ușoare sau o baterie pentru pornire, iluminare și aprindere;” „combustibili din surse regenerabile - biocombustibili, biolichide, combustibili din biomasă și combustibili din surse regenerabile de origine nebiologică;”		

33. „biocombustibili” înseamnă combustibil lichid pentru transporturi, produs din biomasă; 34. „biocombustibili avansați” înseamnă biocombustibili care sunt produși din materiile prime enumerate în anexa IX partea A; 35. „combustibili pe bază de carbon reciclat” înseamnă combustibili lichizi și gazoși care sunt produși din fluxuri de deșeuri lichide sau solide de origine neregenerabilă care nu pot face obiectul unor operațiuni de valorificare materială în conformitate cu articolul 4 din Directiva 2008/98/CE, sau din gazul de proces și gazul de evacuare reziduale de origine neregenerabilă produse ca o consecință inevitabilă și neintenționată a proceselor de producție din instalațiile industriale; 36. „combustibili din surse regenerabile de origine nebiologică” înseamnă combustibili lichizi și gazoși al căror conținut energetic provine din surse regenerabile, altele decât biomasa; 37. „biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor” înseamnă biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă ale căror materii prime au fost produse în cadrul unor sisteme care evită efectele de dislocare ale biocombustibililor, biolichidelor și combustibililor din biomasă produși din culturi alimentare și furajere, datorită unor practici agricole îmbunătățite, precum și datorită cultivării unor culturi în zone care nu se utilizau anterior în acest scop, și care au fost produse în conformitate cu criteriile de durabilitate pentru biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă stabilite la articolul 29; 38. „furnizor de combustibil” înseamnă o entitate care furnizează combustibil pe piață și care este responsabilă pentru trecerea combustibilului printr-un punct de control al produselor supuse accizelor sau, în cazul energiei electrice sau dacă nu trebuie plătite accize ori dacă este justificat în mod corespunzător, orice altă entitate relevantă desemnată de un stat membru; 39. „culturi bogate în amidon” înseamnă culturi care cuprind mai ales cereale, indiferent dacă se utilizează semințele separat sau întreaga plantă, ca în cazul porumbului verde; tuberculi și rădăcinoase, precum, cartofi, topinambur, batate, cassava și igname; precum și culturi de bulbo-tuberculi, precum taro și taro polinezian; 40. „culturi alimentare și furajere” înseamnă culturi de plante bogate în amidon, de plante zaharoase sau de plante oleaginoase produse pe terenuri agricole drept cultură principală, cu excepția reziduurilor, a deșeurilor sau a materialelor ligno-celulozice și a culturilor intermediare, precum culturile intercalate și culturile de protecție, cu	„combustibili din surse regenerabile de origine nebiologică - combustibili lichizi și gazoși al căror conținut energetic provine din surse regenerabile, altele decât biomasa;” „contract de achiziție de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire direct de la producător - un contract în temeiul căruia o persoană fizică sau juridică convine să achiziționeze energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire direct de la un producător, care deține licență pentru producerea energiei termice din surse regenerabile în conformitate cu prevederile Legii nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării;” „echipament de energie solară - echipament utilizat pentru conversia energiei solare în energie termică sau electrică;” „energie osmotică - energia creată din diferența concentrațiilor de sare ale două fluide, cum ar fi apă dulce și apă sărată;” „nivelul de încărcare - energia disponibilă a unei baterii de stocare a energiei, exprimată ca procent din capacitatea sa nominală astfel cum este declarată de producător;” „punct de reîncărcare - o interfață fixă sau mobilă, conectată sau neconectată la rețea, utilizată pentru transferul de energie electrică către un vehicul electric, care, deși poate avea unul sau mai mulți conectori adaptați diferitelor tipuri de conectori, este capabilă să reîncarce un singur vehicul electric o dată și care exclude dispozitivele cu o putere de ieșire mai mică sau egală cu 3,7 kW al căror scop principal nu este reîncărcarea vehiculelor electrice;” „punct de reîncărcare de putere normală - un punct de reîncărcare cu o putere de ieșire mai mare de 22 kW pentru transferul de energie electrică către un vehicul electric;” „reîncărcare bidirecțională - o operațiune de reîncărcare inteligentă a bateriei de stocare a energiei în care direcția fluxului de energie electrică poate fi inversată, permițând circulația energiei electrice de la baterie la punctul de reîncărcare la care este conectată;” „reîncărcare inteligentă - o operațiune de reîncărcare a bateriei de stocare a energiei în cazul căreia intensitatea energiei electrice furnizate bateriei este ajustată în mod dinamic, pe baza informațiilor primite prin intermediul comunicațiilor electronice;”		

condiția ca utilizarea unor astfel de culturi intermediare să nu genereze o creștere a cererii de terenuri suplimentare; 41. „materiale ligno-celulozice” înseamnă materiale compuse din lignină, celuloză și hemiceluloză, precum biomasa obținută din păduri, culturile lemnoase energetice și reziduurile și deșeurile industriilor forestiere; 42. „materiale celulozice de origine nealimentară” înseamnă materii prime compuse mai ales din celuloză și hemiceluloză, care au un conținut de lignină mai scăzut decât materialele ligno-celulozice, inclusiv reziduurile de culturi alimentare și furajere, precum paiele, tulpinile de porumb, pleava și cojile; culturile ierboase energetice cu conținut scăzut de amidon, precum raigras, panicum virgatum, miscanthus, trestia de zahăr gigant; culturile de protecție anterioare și ulterioare culturilor principale; culturile alternative; reziduurile industriale, inclusiv cele provenite din culturi alimentare și furajere după ce s-au extras uleiuri vegetale, zaharuri, amidonuri și proteine; și materiale provenite din biodeșeuri; culturile alternative și de protecție trebuie înțelese ca fiind pășuni temporare, însămânțate pentru perioade de scurtă durată și pe care crește un amestec de ierburi și leguminoase cu conținut scăzut de amidon, în scopul obținerii de furaje pentru animale și al îmbunătățirii fertilității solului, astfel încât să crească productivitatea principalelor culturi arabile; 43. „reziduu” înseamnă o substanță care nu reprezintă produsul sau produsele finite vizat(e) în mod direct de un proces de producție; acesta nu constituie un obiectiv principal al procesului de producție și procesul nu a fost modificat în mod intenționat pentru a-l produce; 44. „reziduuri agricole, din acvacultură, pescuit și silvicultură” înseamnă reziduuri care sunt generate în mod direct din agricultură, din acvacultură, din pescuit și din silvicultură, fără ca această categorie de reziduuri să includă reziduurile din prelucrare sau din industriile conexe; 44a. „ plantație forestieră ” înseamnă o plantație forestieră în sensul definiției de la articolul 2 punctul 11 din Regulamentul (UE) 2023/1115 al Parlamentului European și al Consiliului (10); 44b. „energie osmotică” înseamnă energia creată din diferența concentrațiilor de sare ale două fluide, cum ar fi apă dulce și apă sărată; 44c. „eficiență a sistemului” înseamnă selectarea de soluții eficiente din punct de vedere energetic, în cazul în care acestea permit, de asemenea, o cale de decarbonizare rentabilă, o flexibilitate suplimentară și utilizarea eficientă a resurselor;	„scop neenergetic - utilizarea combustibililor ca materii prime într-un proces industrial, în loc de a fi utilizați pentru a produce energie electrică;” „stare de sănătate a bateriei de stocare a energiei – un indicator a stării generale a unei baterii reîncărcabile și a capacității acesteia de a asigura performanța specificată în raport cu caracteristicile sale inițiale;” „stocarea energiei în același amplasament - o instalație de stocare a energiei combinată cu o instalație care produce energie din surse regenerabile și care este racordată la același punct de acces la rețea;” „tehnologie inovatoare în domeniul energiei din surse regenerabile - tehnologie de producere a energiei din surse regenerabile care îmbunătățește, cel puțin într-un mod, tehnologia comparabilă de ultimă generație în materie de energie din surse regenerabile sau face ca o tehnologie de energie regenerabilă care nu este pe deplin comercializată sau care implică un grad clar de risc să devină utilizabilă;” „valoare de referință a puterii - informațiile dinamice deținute în sistemul de gestionare al unei baterii de stocare a energiei, care prescriu setările de energie electrică la care bateria ar trebui să funcționeze în mod optim în timpul unei operațiuni de reîncărcare sau de descărcare, pentru a optimiza starea sa de sănătate și utilizarea sa operațională;” „vehicul electric solar- un autovehicul dotat cu un grup motopropulsor care conține doar dispozitive electrice non periferice cu funcția de convertizoare de energie cu un sistem electric reîncărcabil de stocare a energiei, care poate fi reîncărcat extern și care este echipat și cu panouri fotovoltaice integrate în vehicul;” „zona de accelerare a proiectelor regenerabile - o locație sau zonă specifică, delimitată geografic, care a fost desemnată în condițiile prezentei legi ca fiind în mod special adecvată pentru instalarea centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie;” **Pct. 2 din <u>Regulamentul cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă aprobat prin HG nr. 53/2025</u>** biomasă agricolă– biomasă obținută din agricultură; biomasă forestieră – biomasă obținută din silvicultură;		

44d. „stocarea energiei în același amplasament” înseamnă o instalație de stocare a energiei combinată cu o instalație care produce energie din surse regenerabile și care este racordată la același punct de acces la rețea; 44e. „vehicul electric solar” înseamnă un autovehicul dotat cu un grup motopropulsor care conține doar dispozitive electrice nonperiferice cu funcția de convertizoare de energie cu un sistem electric reîncărcabil de stocare a energiei, care poate fi reîncărcat extern și care este echipat și cu panouri fotovoltaice integrate în vehicul; 45. „valoarea efectivă” înseamnă reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră pentru unele sau pentru toate etapele unui proces specific de producție a biocombustibililor, a biolichidelor sau a combustibililor din biomasă, calculate în conformitate cu metodologia stabilită în anexa V partea C sau în anexa VI partea B; 46. „valoare tipică” înseamnă o estimare a emisiilor și a reducerilor emisiilor de gaze cu efect de seră pentru o anumită filieră de producție a biocombustibililor, a biolichidelor sau a combustibililor din biomasă, care este reprezentativă pentru consumul Uniunii; 47. „valoare implicită” înseamnă o valoare derivată dintr-o valoare tipică prin aplicarea unor factori predeterminați, care poate, în anumite condiții specificate de prezenta directivă, să fie utilizată în locul unei valori efective.	biocarburanți avansați– biocarburanți care sunt produși din materiile prime enumerate în anexa nr. 2 secțiunea 1 din Regulament; biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor – înseamnă biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă ale căror materii prime au fost produse în cadrul unor sisteme care evită efectele de dislocare ale biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă produși din culturi alimentare și furajere, datorită unor practici agricole îmbunătățite, precum și datorită cultivării unor culturi în zone care nu se utilizau anterior în acest scop, și care au fost produse în conformitate cu criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă stabilite în secțiunea 1 a capitolului III al prezentului Regulament; combustibili pe bază de carbon reciclat – înseamnă combustibili lichizi și gazoși care sunt produși din fluxuri de deșeuri lichide sau solide de origine neregenerabilă care nu pot face obiectul unor operațiuni de valorificare materială în conformitate cu articolul 4 din Directiva 2008/98/CE, sau din gazul de proces și gazul de evacuare reziduale de origine neregenerabilă produse ca o consecință inevitabilă și neintenționată a proceselor de producție din instalațiile industriale; culturi bogate în amidon – culturi care cuprind în special cereale, indiferent dacă se utilizează doar semințele sau întreaga plantă, ca în cazul porumbului verde, tuberculilor și rădăcinoaselor, cum ar fi cartofi, topinambur, batate, cassava și igname, precum și culturi de bulbo-tuberculi, ca de exemplu taro și taro polinezian; combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizați în transporturi–combustibili lichizi sau gazoși utilizați în sectorul transporturilor, alții decât biocarburanții și biogazul, al căror conținut energetic provine din surse regenerabile, altele decât biomasa; furnizor de combustibil – o entitate care furnizează combustibil pe piață și care este responsabilă pentru trecerea combustibilului printr-un punct de control al produselor supuse accizelor sau dacă nu trebuie plătite accize ori dacă este justificat în mod corespunzător, orice altă entitate relevantă, inclusiv importatorul de produse petroliere principale și producătorul de biocarburant și producătorul de biocombustibil; materiale ligno-celulozice – materiale compuse din lignină, celuloză și hemiceluloză, precum biomasa obținută din păduri, culturile lemnoase energetice și reziduurile și deșeurile din industria de prelucrare a lemnului;		

	materiale celulozice de origine nealimentară – materii prime compuse mai ales din celuloză și hemiceluloză și care au un conținut de lignină mai scăzut decât materialele lignocelulozice; inclusiv reziduurile de culturi alimentare și furajere, precum paiele, tulpinile de porumb, pleava și cojile; culturile ierboase energetice cu conținut scăzut de amidon, precum raigras, Panicum virgatum, Miscanthus, trestia de zahăr gigant; culturi alternative și culturi de protecție anterioare și ulterioare culturilor principale, precum pășuni temporare, însămânțate pentru perioade de scurtă durată și pe care crește un amestec de ierburi și leguminoase cu conținut scăzut de amidon, în scopul obținerii de furaje pentru animale și al îmbunătățirii fertilității solului, astfel încât să crească productivitatea principalelor culturi arabile; reziduuri industriale, inclusiv cele provenite din culturi alimentare și furajere după ce s-au extras uleiuri vegetale, zaharuri, amidonuri și proteine, și materiale provenite din biodeșeuri; reziduu – o substanță care nu reprezintă produsul sau produsele finite vizate direct de un proces de producție; acesta nu constituie un obiectiv principal al procesului de producție, iar procesul nu se modifică în mod intenționat pentru a-l produce; regenerare forestieră – restabilirea unui arboret prin mijloace naturale sau artificiale în urma îndepărtării arboretului anterior prin tăiere sau din cauze naturale, inclusiv incendiu sau furtună; reziduuri agricole, din acvacultură, pescuit și silvicultură – reziduuri care sunt generate în mod direct din agricultură, acvacultură, pescuit și silvicultură; această categorie de reziduuri nu include reziduurile din industriile sau prelucrarea conexe; **pct. 3 din Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile aprobat prin HG 74/2025** energie ambientală - energie termică prezentă în mod natural și energie acumulată în mediu în zone determinate, care poate fi stocată în aerul înconjurător, cu excepția aerului evacuat, sau în apele de suprafață ori reziduale; mix energetic rezidual - mixul energetic anual total al unui stat, exceptând ponderea acoperită de garanțiile de origine anulate biomasă agricolă - biomasă obținută din agricultură biomasă forestieră - biomasă obținută din silvicultură biogaz - combustibili gazoși produși din biomasă bio-deșeuri - bio-deșeuri în sensul definiției de la art. 2 al Legii nr. 209/2019 privind deșeurile;		

	combustibili pe bază de carbon reciclat - combustibili lichizi și gazoși care sunt produși din fluxuri de deșeuri lichide sau solide de origine neregenerabilă care nu pot face obiectul unor operațiuni de valorificare materială în conformitate cu art. 2 al Legii nr. 209/2016 privind deșeurile, sau din gazul de proces și gazul de evacuare reziduale de origine neregenerabilă produse ca o consecință inevitabilă și neintenționată a proceselor de producție din instalațiile industriale combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizați în transporturi - combustibili lichizi sau gazoși utilizați în sectorul transporturilor, alții decât biocombustibilii și biogazul, al căror conținut energetic provine din surse regenerabile, altele decât biomasa; biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor - biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă ale căror materii prime au fost produse în cadrul unor sisteme care evită efectele de dislocare ale biocombustibililor, biolichidelor și combustibililor din biomasă produși din culturi alimentare și furajere, datorită unor practici agricole îmbunătățite, precum și datorită cultivării unor culturi în zone care nu se utilizau anterior în acest scop, și care au fost produse în conformitate cu criteriile de durabilitate pentru biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă stabilite în Legea nr.10/2016 cu privire la utilizarea energiei din surse regenerabile; culturi bogate în amidon - culturi care cuprind mai ales cereale, indiferent dacă se utilizează semințele separat sau întreaga plantă, ca în cazul porumbului verde; tuberculi și rădăcinoase, precum, cartofi, topinambur, batate, cassava și igname; precum și culturi de bulbo-tuberculi, precum taro și taro polinezian; culturi alimentare și furajere - culturi de plante bogate în amidon, de plante zaharoase sau de plante oleaginoase produse pe terenuri agricole drept cultură principală, cu excepția reziduurilor, a deșeurilor sau a materialelor ligno-celulozice și a culturilor intermediare, precum culturile intercalate și culturile de protecție, cu condiția ca utilizarea unor astfel de culturi intermediare să nu genereze o creștere a cererii de terenuri suplimentare; reziduu - substanță care nu reprezintă produsul sau produsele finite vizat(e) în mod direct de un proces de producție; acesta nu constituie un obiectiv principal al procesului de producție și procesul nu a fost modificat în mod intenționat pentru a-l produce; reziduuri agricole, din acvacultură, pescuit și silvicultură - reziduuri care sunt generate în mod direct din agricultură, din acvacultură, din pescuit și din silvicultură, fără ca această categorie de reziduuri să includă reziduurile din prelucrare sau din industriile conexe.		

	e-combustibil - un tip de combustibil sintetic care este produs din surse de energie regenerabilă (cum ar fi energia solară sau eoliană), în cadrul procesului power-to-liquid (PtL); transporturi – totalitatea activităților de transport specificate la indicatorul „Transporturi”, definit în Balanța energetică a Republicii Moldova, publicată de Biroul Național de Statistică **Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termic și promovarea cogenerării** sistem centralizat de alimentare cu energie termică eficient din punct de vedere energetic – sistem centralizat de alimentare cu energie termică care, în ceea ce privește componenta de generare, fie îndeplinește criteriile de cogenerare de înaltă eficiență, fie, în cazul cazanelor ce produc doar căldură, atinge cel puțin valorile de referință pentru producerea de energie termică, stabilite în legislația din domeniu cogenerare de înaltă eficiență – cogenerarea care îndeplinește criteriile stabilite în metodologia prezentată în anexa nr.1; **Legea 164/2025 cu privire la energia electrică** *operator al sistemului de distribuție* – întreprindere electroenergetică care desfășoară activitatea de distribuție a energiei electrice și care răspunde de exploatarea, întreținerea, modernizarea, inclusiv retehnologizarea, și, dacă este necesar, de dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție într-o anumită zonă și, după caz, a interconexiunilor acestora cu alte sisteme, precum și de asigurarea capacității rețelelor electrice de distribuție de a satisface pe termen lung un nivel rezonabil al cererii de prestare a serviciului de distribuție a energiei electrice *zonă de ofertare* - cea mai mare zonă geografică în care participanții la piața energiei electrice pot face schimb de energie electrică fără alocarea de capacități; *sistem de măsurare inteligent* - sistem electronic care poate să măsoare cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică sau consumul de energie electrică din rețeaua electrică, și care oferă mai multe informații decât un echipament de măsurare convențional și poate transmite și primi date în scopuri de informare, monitorizare și control, utilizând o formă de comunicații electronice; *participant la piață* - persoană fizică sau juridică care cumpără, vinde sau produce energie electrică, care este implicată în agregare sau care este un operator de consum dispecerizabil sau de servicii de stocare a energiei, inclusiv prin plasarea de ordine de tranzacționare pe una sau mai multe piețe de energie electrică, inclusiv pe piețele de echilibrare; *piețele de energie electrică* – piețele de energie electrică, inclusiv piețele contractelor bilaterale (piețele extrabursiere) și piețele organizate de		

	energie electrică (burse de energie electrică), piețele de tranzacționare a energiei, a capacității, a serviciilor de echilibrare și a serviciilor de sistem în toate intervalele de timp, inclusiv piețele la termen, pentru ziua următoare și pe parcursul zilei; „*industrie*" - **Ordinul Biroul Național De Statistică Nr. 28/2019 cu privire la aprobarea Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei[1]** **Legea Nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor** *certificat de performanță energetică* – document eliberat de evaluatorul energetic, care indică performanța energetică a unei clădiri sau a unei unități de clădire, calculată în baza metodologiei de calcul al performanței energetice a clădirilor aprobate în conformitate cu art. 15 **HOTĂRÂRE de Guvern Nr. 10/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de guvernanță energetică și a acțiunilor climatice** *principiul „eficiența energetică înainte de toate"* – în planificarea energetică și în deciziile de politici și de investiții se ține cont în mod strict de măsurile alternative rentabile privind eficiența energetică, care să eficientizeze cererea și oferta de energie, în special prin economiile de energie la nivelul utilizării finale rentabile din punct de vedere al costurilor, prin inițiative de participare activă a cererii și prin eficientizarea conversiei, transportului și a distribuției de energie, fiind îndeplinite totodată obiectivele deciziilor respective; **Legea nr. 209/2016 privind deșeurile** Articolul 2 9) *deșeu* – orice substanță sau obiect pe care deținătorul îl aruncă sau are intenția ori obligația să îl arunce;		

	Hotărârea Guvernului Nr. 515/2022 cu privire la aprobarea Programului de retehnologizare și eficiență energetică a întreprinderilor mici și mijlocii retehnologizare – procesul care include schimbul de echipamente/utilaje industriale învechite, înzestrarea cu o tehnologie nouă și/sau introducerea unor funcționalități în liniile tehnologice existente, pentru modernizarea și eficientizarea capacităților de producție într-o întreprindere; **Codul silvic nr. 69/2024** Art. 3 Noțiuni principale *plantație forestieră* – plantație de specii de arbori și arbuști forestieri, creată prin plantări și semănături în scopul realizării obiectivelor silvice;		
Articolul 3 **Obiectivul general obligatoriu al Uniunii pentru 2030** (1) Statele membre asigură în mod colectiv faptul că ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie al Uniunii în 2030 este de cel puțin 42,5 %. Statele membre depun eforturi colective pentru a mări ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie al Uniunii în 2030 la 45 %. Statele membre stabilesc un obiectiv orientativ pentru tehnologiile inovatoare în domeniul energiei din surse regenerabile de cel puțin 5 % din noua capacitate instalată de producere a energiei din surse regenerabile până în 2030. (2) Statele membre stabilesc contribuții la nivel național pentru îndeplinirea în mod colectiv a obiectivului general obligatoriu al Uniunii stabilit la alineatul (1) din prezentul articol în cadrul planurilor lor naționale integrate privind energia și clima în conformitate cu articolele 3-5 și cu articolele 9-14 din Regulamentul (UE) 2018/1999. Atunci când elaborează proiectele planurilor lor naționale integrate privind energia și clima, statele membre pot lua în considerare formula menționată în anexa II la regulamentul respectiv. Dacă, pe baza evaluării proiectelor de planuri naționale integrate privind energia și clima, prezentate în conformitate cu articolul 9 din Regulamentul (UE) 2018/1999, Comisia concluzionează că contribuțiile naționale ale statelor membre nu sunt	**Articolul 5**. Principiile politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile (1) Politica de stat în domeniul energiei din surse regenerabile este implementată în cadrul programelor de stat sectoriale și locale, monitorizate de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii. (2) Politica de stat în domeniul energiei din surse regenerabile se bazează pe următoarele principii: a) ajustarea cadrului legislativ național la normele și standardele Uniunii Europene; b) promovarea energiei din surse regenerabile prin aplicarea schemelor de sprijin în conformitate cu prezenta lege și cu respectarea Legii cu privire la ajutorul de stat; c) exercitarea administrării de stat în domeniul energiei din surse regenerabile; d) asigurarea transparenței la desfășurarea activităților în domeniu în condițiile prezentei legi; e) asigurarea accesului nediscriminatoriu la rețele; f) asigurarea accesului persoanelor fizice și juridice la informații privind producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile; g) asigurarea informării și educarea publicului cu privire la producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile;	Parțial compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

suficiente pentru îndeplinirea colectivă a obiectivului general obligatoriu al Uniunii, aceasta aplică procedura stabilită la articolul 9 și la articolul 31 din regulamentul respectiv. (3) Statele membre iau măsuri pentru a se asigura că energia din biomasă este produsă astfel încât să se reducă la minimum distorsiunile nedorite pe piața materiilor prime de biomasă și impactul negativ asupra biodiversității, a mediului și a climei. În acest scop, statele membre țin seama de ierarhia deșeurilor prevăzută la articolul 4 din Directiva 2008/98/CE și asigură aplicarea principiului utilizării în cascadă a biomasei, punând accentul pe schemele de sprijin și ținând seama în mod corespunzător de particularitățile naționale. Statele membre concep schemele de sprijin pentru energia obținută din biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă astfel încât să se evite promovarea unor căi nesustenabile și denaturarea concurenței cu sectoarele materialelor, pentru a se garanta că biomasa lemnoasă este utilizată în corelare cu valoarea sa adăugată economică și de mediu maximală, în următoarea ordine a priorităților: (a) produsele lemnoase; (b) prelungirea duratei de viață a produselor lemnoase; (c) reutilizarea; (d) reciclarea; (e) bioenergia; și (f) eliminarea. (3a) Statele membre pot deroga de la principiul utilizării în cascadă a biomasei menționat la alineatul (3) atunci când este necesar pentru a se asigura securitatea aprovizionării cu energie. Statele membre pot, de asemenea, deroga de la principiul respectiv atunci când industria locală nu este în măsură, din punct de vedere cantitativ sau tehnic, să utilizeze biomasa forestieră pentru o valoare adăugată economică și de mediu superioară producerii energiei, pentru materiile prime provenite din: (a) activitățile necesare de gestionare a pădurilor, menite să asigure operațiunile de rărire înainte de comercializare sau cele desfășurate în conformitate cu dreptul intern privind prevenirea incendiilor de pădure în zonele cu grad de risc ridicat;	h) supravegherea procesului de cultivare și utilizare a soiurilor de plante modificate genetic destinate producerii biocombustibilului solid și a biocarburanților în condițiile unui ciclu tehnologic închis. (3) Politica de stat în domeniul energiei din surse regenerabile este elaborată astfel încât nivelul și condițiile aferente sprijinului financiar acordat proiectelor de producere a energiei electrice din surse regenerabile prin intermediul schemelor de sprijin nu sunt revizuite într-un mod care să afecteze negativ drepturile conferite în temeiul legii și să afecteze viabilitatea economică a proiectelor care beneficiază deja de sprijin în conformitate cu prezenta lege, cu excepția modificărilor cauzate de implementarea contractelor pentru diferențe, după cum este stabilit de prezenta lege, precum și de transpunerea și implementarea legislației Uniunii Europene adoptate în contextul angajamentelor asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice.” **Modificările propuse în conformitate cu proiectul Hotărârii de Guvern de modificare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile** La articolul 5: - alin. (2) după lit. d) se completează cu lit. d^1), cu următorul cuprins: „d^1) asigurarea unui nivel de dezvoltare a proiectelor regenerabile suficient pentru a atingerea obiectivului de neutralitate climatică până în anul 2050, stabilit în Legea nr. 74/2024 privind acțiunile climatice;” - se completează cu alin. (4) cu următorul cuprins: „(4) Până la atingerea obiectivului de neutralitate climatică, stabilit prin prevederile Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice, construcția și exploatarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile, definite în condițiile prezentei legi, racordarea acestora la rețeaua electrică, dezvoltarea rețelelor electrice în scopul racordării acestor centrale sau a instalațiilor de stocare necesare pentru integrarea centralelor ce produc energie din sure regenerabile amplasate în zonele menționate se consideră proiecte de utilitate publică ce servesc interesului public major în sensul prevederilor Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului de mediu, Legii nr. 11/2017 privind evaluarea		

(b) activități de exploatare forestieră de recuperare derulate în urma unor perturbări naturale documentate; sau (c) activități de recoltare a anumitor produse lemnoase ale căror caracteristici nu sunt adecvate pentru instalații de prelucrare locale. (3b) Cel mult o dată pe an, statele membre prezintă Comisiei o sinteză a derogărilor de la principiul utilizării în cascadă a biomasei în temeiul alineatului (3a), însoțită de motivele acestor derogări și de scara geografică căreia i se aplică acestea. Comisia publică notificările primite și poate emite un aviz public cu privire la oricare dintre acestea. (3c) Statele membre nu acordă sprijin financiar direct pentru: (a) utilizarea bușteni lor de gater, a bușteni lor de furnir, a lemnului rotund industrial, a buturugilor și a rădăcinilor pentru producerea de energie; (b) producția de energie regenerabilă prin incinerarea deșeurilor dacă nu au fost respectate obligațiile privind colectarea separată prevăzute în Directiva 2008/98/CE. (3d) Fără a aduce atingere alineatului (3), statele membre nu acordă niciun sprijin nou și nu reînnoiesc sprijinul pentru producția de energie electrică din biomasă forestieră în instalațiile care generează exclusiv energie electrică, cu excepția cazului în care energia electrică de acest tip îndeplinește cel puțin una dintre următoarele condiții: (a) este produsă într-o regiune identificată într-un plan teritorial pentru o tranziție justă stabilit în conformitate cu articolul 11 din Regulamentul (UE) 2021/1056 al Parlamentului European și al Consiliului (11), în considerarea dependenței acesteia de combustibilii fosili solizi, și îndeplinește cerințele relevante prevăzute la articolul 29 alineatul (11) din prezenta directivă; (b) este produsă aplicând captarea și stocarea CO2 provenit din biomasă și îndeplinește cerințele prevăzute la articolul 29 alineatul (11) al doilea paragraf; (c) este produsă într-o regiune ultraperiferică astfel cum este menționată la articolul 349 din TFUE, pentru o perioadă limitată de timp și cu obiectivul de a reduce, în cea mai mare măsură posibilă, utilizarea biomasei forestiere, fără a afecta accesul la energie sigură și securizată. Până în 2027, Comisia publică un raport privind impactul schemelor de sprijin pentru biomasă ale statelor membre, inclusiv cu privire la biodiversitate, climă și mediu și la	strategic[de mediu și Legii apelor nr. 272/2011, urmând ca în procesul de autorizare statutul proiectelor respective să prevaleze intereselor individuale.” **Articolul 6**. Obiectivele politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile (1) Obiectivele politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile sunt următoarele: a) diversificarea resurselor energetice primare; b) realizarea unei ponderi minime a consumului de energie din surse regenerabile în consumul final brut de energie, calculată în conformitate cu prevederile prezentei legi și stabilite în Planul Național Integrat privind Energia și Clima; c) realizarea unei ponderi minime a consumului de energie din surse regenerabile în consumul de energie în sectorul transporturi, calculată în conformitate cu prevederile prezentei legi și stabilite în Planul Național Integrat privind Energia și Clima; d) promovarea cooperării între autoritățile publice centrale și locale; e) asigurarea securității, sănătății și protecției muncii în procesul de producere a energiei din surse regenerabile; f) promovarea utilizării energiei din surse regenerabile; g) promovarea cercetării și colaborării tehnico-științifice la nivel național și internațional, implementarea bunelor practici de promovare a utilizării rezultatelor științifice și dezvoltării tehnice în domeniul energiei din surse regenerabile; h) asigurarea comunicării și informării publicului despre energia din surse regenerabile. (2) Alte obiective ale politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile se stabilesc în Planul Național Integrat privind Energia și Clima, aprobat de Guvern. **s** (1) Planul național integrat privind energia și clima se elaborează de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în conformitate cu cerințele stabilite în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică și Regulamentul privind mecanismul de guvernanță energetică și a acțiunilor climatice și se aprobă de Guvern. (2) Planul național integrat privind energia și clima stabilește și descrie		

posibilele denaturări ale pieței, și evaluează posibilitatea unor limitări suplimentare în ceea ce privește schemele de sprijin pentru biomasă forestieră. (4) Începând de la 1 ianuarie 2021, ponderea energiei din surse regenerabile în cadrul consumului final brut de energie al fiecărui stat membru nu coboară sub ponderea de referință prezentată în a treia coloană a tabelului din partea A a anexei I la prezenta directivă. Statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura respectarea ponderii de referință respective. Dacă statul membru nu își menține la nivelul de referință ponderea de energie din surse regenerabile măsurată pe orice perioadă de un an, se aplică primul și al doilea paragraf de la articolul 32 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2018/1999. (4a) Statele membre stabilesc un cadru, care poate include scheme de sprijin și măsuri de facilitare a optării pentru contracte de achiziție de energie electrică din surse regenerabile, care să permită implementarea energiei electrice din surse regenerabile la un nivel care să fie în concordanță cu contribuția la nivel național a statului membru, menționată la alineatul (2) de la prezentul articol, și într-un ritm corelat cu traiectoriile orientative menționate la articolul 4 litera (a) punctul 2 din Regulamentul (UE) 2018/1999. În special, cadrul respectiv abordează barierele rămase în calea unui nivel ridicat de aprovizionare cu energie din surse regenerabile, inclusiv pe cele legate de procedurile de acordare a autorizației și dezvoltarea infrastructurii de transport, de distribuție și de stocare necesare, inclusiv stocarea energiei în același amplasament. La elaborarea cadrului respectiv, statele membre țin seama de cantitatea suplimentară de energie electrică din surse regenerabile necesară pentru a răspunde cererii în sectorul transporturilor, al industriei, al încălzirii și răcirii clădirilor, precum și pentru producția de combustibili din surse regenerabile de origine nebiologică. Statele membre pot include un rezumat al politicilor și măsurilor adoptate în temeiul cadrului și, respectiv, o evaluare a punerii lor în aplicare în planurile lor naționale integrate privind energia și clima prezentate în temeiul articolelor 3 și 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999 și în rapoartele lor naționale intermediare integrate privind energia și clima, prezentate în temeiul articolului 17 din regulamentul menționat. (5) Comisia sprijină ambițiile mari ale statelor membre printr-un cadru favorabil care prevede o utilizare sporită a fondurilor Uniunii, inclusiv a fondurilor suplimentare pentru facilitarea unei tranziții echitabile a regiunilor care generează emisii ridicate de carbon către o pondere tot mai mare a energiei din surse regenerabile, mai ales a instrumentelor financiare, în special cu următoarele scopuri: (a) reducerea costului de capital pentru proiectele privind energia din surse regenerabile;	obiectivele naționale în domeniul energiei din surse regenerabile, traiectoriile orientative pentru fiecare din componentele stabilite în art. 7, alin. (1), măsurile de politică în domeniul promovării consumului energiei din surse regenerabile de către toate sectoarele economiei naționale și care urmează a fi implementate în perioada vizată în vederea atingerii obiectivelor naționale stabilite.” **Modificările propuse în conformitate cu proiectul Hotărârii de Guvern de modificare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile** 6. La articolul 10: - alin. (1) după lit. b) se completează cu lit. b^1), cu următorul cuprins: „b^1) asigură că organele centrale de specialitate ale administrației publice și instituțiile publice cu atribuții în domeniul promovării producerii și utilizării energiei din surse regenerabile, stabilite conform prezentei legi, dispun de personal calificat suficient pentru a promova dezvoltarea sectorului energiei regenerabile conform țintelor în domeniul energiei și climei, stabilite în documentele de politici publice, și de resurse financiare pentru a facilita procedurile de autorizare a producerii din surse regenerabile;” - alin. (2) după lit. d1) se completează cu lit. d^2), cu următorul cuprins: „d^2) aprobă la propunerea organului central de specialitate al administrației publice centrale în domeniul energeticii zone de accelerare a proiectelor regenerabile;” - în alin. (2) textul „art. 11 din Legea” se substituie cu cuvintele „ prevederile Legii”. **Articolul 9.** Planul național integrat privind energia și clima (1) Planul național integrat privind energia și clima se elaborează de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în conformitate cu cerințele stabilite în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică și în Regulamentul privind mecanismul de guvernanță energetică și a acțiunilor climatice și se aprobă de Guvern. (2) Planul național integrat privind energia și clima stabilește și descrie obiectivele naționale în domeniul energiei din surse regenerabile, traiectoriile orientative pentru fiecare dintre componentele stabilite la art. 7 alin. (1), precum și măsurile de politică în domeniul promovării consumului de energie din surse regenerabile de către toate sectoarele economiei naționale, care urmează a fi implementate în perioada de referință în vederea atingerii obiectivelor naționale stabilite.		

(b) dezvoltarea de proiecte și programe vizând integrarea surselor regenerabile în sistemul energetic, sporirea flexibilității acestui sistem, menținerea stabilității rețelelor și gestionarea congestionărilor acestora; (c) dezvoltarea infrastructurii rețelei energetice de transport și de distribuție, a rețelelor inteligente, a instalațiilor de stocare și a interconexiunilor, cu obiectivul atingerii unui obiectiv de interconectare a rețelelor electrice de 15 % până în 2030, pentru a crește gradul de fezabilitate tehnică și accesibilitate economică a energiei din surse regenerabile din sistemul energetic; (d) consolidarea cooperării regionale între statele membre și între statele membre și țările terțe, prin proiecte comune, scheme de sprijin comune și prin deschiderea unor scheme de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile către producătorii care se află în alte state membre. (6) Comisia stabilește o platformă de facilitare pentru a sprijini statele membre care utilizează mecanisme de cooperare pentru a contribui la obiectivul general obligatoriu al Uniunii prevăzut la alineatul (1).	**Articolul 10. Atribuțiile Guvernului** Guvernul: a) stabilește direcțiile prioritare și obiectivele politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile; b) stabilește modul de organizare și administrare a activității în domeniul energiei din surse regenerabile; c) aprobă Planul național integrat privind energia și clima și îl prezintă Secretariatului Comunității Energetice; d) stabilește mecanisme, scheme de sprijin și stimulente pentru îndeplinirea obiectivelor politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile după aprobarea acestora de către autoritatea competentă în domeniul concurenței și ajutorului de stat; e) stabilește, aprobă și actualizează limitele de capacitate în conformitate cu Legea cu privire la ajutorul de stat și cu angajamentele asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice, cotele maxime de capacitate, inclusiv pe categorii de capacitate, care urmează a fi oferite pentru implementarea schemelor de sprijin stabilite la art. 34 în vederea atingerii obiectivelor naționale stabilite de Planul național integrat privind energia și clima, precum și poate stabili obligații de instalare de către investitor a sistemelor de stocare a energiei pentru o producție integrată variabilă de energie din surse regenerabile; e[1]) stabilește, aprobă și actualizează cote de capacitate, pe categorii de capacitate, și după caz pe categorii de beneficiari finali, pentru care pot fi stabilite și plafoane de capacitate individuală per centrală electrică, ce urmează a fi oferite pentru implementarea mecanismelor de contorizare netă și facturare netă. Aprobarea hotărârii are loc în conformitate cu prevederile Legii cu privire la ajutorul de stat, și este coordonată cu Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și operatorii de sistem; f) stabilește măsurile necesare pentru a atinge în termen obiectivul privind energia din surse regenerabile în conformitate cu traiectoria orientativă prevăzută în anexa nr. 1; g) organizează licitațiile pentru oferirea statutului de producător eligibil, în conformitate cu art. 35;		

	h) desemnează furnizorul central de energie electrică, în conformitate cu art. 30. k[1]) elaborează, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, și aprobă Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile; k[2]) elaborează, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice pentru resurse naturale și mediu, și aprobă Regulament privind criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă; k[3]) elaborează, cu suportul organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, și aprobă un regulament cu privire la transferul statistic al cantităților de energie din surse regenerabile cu o altă Parte Contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice; k[4]) elaborează, cu suportul organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, și aprobă un regulament cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe Părți Contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe; **Articolul 11.** Atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii (1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii: a) elaborează Planul Integrat pentru Energie și Climă și îl propune Guvernului spre aprobare; b) elaborează scheme de sprijin, mecanisme, stimulente și măsuri în domeniul energiei din surse regenerabile, în conformitate cu Legea cu privire la ajutorul de stat, pe care le comunică Secretariatului Comunității Energetice și le propune Guvernului spre aprobare; c) elaborează actele normative menționate la art. 10 lit. k), art. 12 lit. a), art. 18 și la art. 23; c[1]) determină și propune Guvernului spre aprobare limitele de capacitate și cotele maxime de capacitate, inclusiv pe categorii de capacitate, în legătură cu implementarea schemei de sprijin stabilite la art. 34, mecanismele de contorizare netă și facturare netă ;		

	d) elaborează programe și încheie acorduri necesare pentru activitatea autorităților administrative și a instituțiilor din subordinea acestora, în conformitate cu actele normative; e) monitorizează îndeplinirea măsurilor adoptate pentru realizarea obiectivelor în domeniul energiei din surse regenerabile și întocmește un raport în acest sens, cu asistența instituției publice care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile (în continuare – instituție publică de suport), pe care îl prezintă Guvernului până la 30 iunie; f) exercită alte atribuții stabilite prin prezenta lege. (2) Pentru îndeplinirea atribuțiilor stabilite la alin. (1), organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii colaborează cu Secretariatul Comunității Energetice, alte autorități ale administrației publice centrale, cu organele centrale de specialitate, cu Consiliul Concurenței, cu Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, cu alte autorități publice, cu autoritățile administrației publice locale, precum și cu societatea civilă. **Articolul 12**. Atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului: a[3]) asistă organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii la elaborarea evaluării strategice de mediu pentru Planul național integrat privind energia și clima, în conformitate cu art. 7 și 8 ale Legii nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu; **Articolul 44.** Cooperarea internațională (1) Programele de promovare a energiei din surse regenerabile se efectuează în conformitate cu standardele internaționale aplicabile. (2) Principalele direcții de cooperare internațională în domeniul energiei din surse regenerabile sunt: a) ajustarea cadrului legislativ național la normele și standardele Uniunii Europene;		

	b) participarea la proiecte internaționale, inclusiv investiționale, participarea în cadrul organizațiilor internaționale în domeniu; c) schimbul de informații și tehnologii cu organizații similare din alte țări și organizații internaționale; d) participarea la seminare internaționale, simpozioane și conferințe internaționale în domeniu; e) dezvoltarea capacităților instituționale în baza acordurilor de cooperare; f) armonizarea indicatorilor de eficiență energetică stabiliți de standardele naționale cu cei prevăzuți în standardele europene; g) recunoașterea mutuală a certificării sistemelor și echipamentelor ce utilizează surse regenerabile de energie în ceea ce privește indicatorii de eficiență energetică. (3) În vederea creării unor oportunități de reducere a costurilor legate de realizarea obiectivelor naționale, precum și a facilitării cooperării cu statele membre ale Uniunii Europene în domeniul energiei din surse regenerabile, pot fi puse în aplicare măsuri de flexibilitate, în particular sub formă de transferuri statistice sau scheme comune de sprijin. (4) Transferurile statistice nu afectează îndeplinirea obiectivului național privind ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie. **Planul Național Integrat pentru Energie și Climă aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 86/2024** Republica Moldova și-a asumat următoarele ținte obligatorii din punct de vedere juridic: • reducerea emisiilor GES cu 68,6%, sau nu mai mult de 9,1 Mt CO2 eq în 2030 față de nivelul din 1990; • o pondere a energiei regenerabile în consumul final de energie de 27% în 2030; • un consum intern brut de energie de maxim 3,0 Mtep în 2030; • un consum final de energie de maxim 2,8 Mtep în 2030.		
Articolul 4 **Schemele de sprijin pentru energia din surse regenerabile** (1) Pentru a atinge sau a depăși obiectivul Uniunii stabilit la articolul 3 alineatul (1), precum și contribuția fiecărui stat membru la acest obiectiv stabilită la nivel național legată de utilizarea energiei din surse regenerabile, statele membre pot aplica scheme de sprijin.	**Articolul 5. Principiile politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile** (2) Politica de stat în domeniul energiei din surse regenerabile se bazează pe următoarele principii:	Parțial Compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului

(2) Schemele de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile oferă stimulente pentru integrarea energiei electrice din surse regenerabile pe piața energiei electrice într-un mod bazat pe piață și receptiv la semnalele pieței, evitând în același timp denaturarea inutilă a piețelor energiei electrice și luând totodată în considerare posibilele costuri de integrare în sistem și stabilitatea rețelelor. (3) Schemele de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile sunt concepute astfel încât să sporească la maximum integrarea energiei electrice din surse regenerabile pe piața energiei electrice și să asigure faptul că producătorii de energie din surse regenerabile răspund la semnalele de preț ale pieței și își maximizează veniturile de pe piață. În acest scop, în ceea ce privește schemele de sprijinire directă a prețurilor, sprijinul se acordă sub forma unei prime de piață, care ar putea fi, printre altele, variabilă sau fixă. Al doilea paragraf de la prezentul alineat nu se aplică sprijinului pentru energia electrică din sursele enumerate la articolul 19d alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2019/943, căruia i se aplică articolul 19d alineatul (1) din regulamentul respectiv. Statele membre pot excepta instalațiile de mici dimensiuni și proiectele demonstrative de la aplicarea prezentului alineat, fără a se aduce atingere dreptului aplicabil al Uniunii privind piața internă a energiei electrice. (4) Statele membre se asigură că sprijinul pentru energia electrică din surse regenerabile se acordă într-un mod deschis, transparent, competitiv, nediscriminatoriu și rentabil. Statele membre pot excepta instalațiile de mici dimensiuni și proiectele demonstrative de la procedurile de licitație. De asemenea, statele membre pot lua în considerare stabilirea unor mecanisme care să asigure diversificarea regională a utilizării energiei electrice din surse regenerabile, în special pentru a asigura integrarea sistemelor într-un mod rentabil. (5) Statele membre pot limita procedurile de licitație la anumite tehnologii, atunci când deschiderea schemelor de sprijin tuturor producătorilor de energie electrică din surse regenerabile ar conduce la un rezultat nesatisfăcător, având în vedere: (a) potențialul pe termen lung al unei anumite tehnologii; (b) necesitatea de a se asigura diversificarea; (c) costurile de integrare în rețea;	b) promovarea energiei din surse regenerabile prin aplicarea schemelor de sprijin în conformitate cu prezenta lege și cu respectarea Legii cu privire la ajutorul de stat; **Articolul 14.** Atribuțiile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (1) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică: b[1]) confirmă, potrivit cu Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil, aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, statutul de producător eligibil pentru persoanele care dețin sau urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/cumulată ce nu depășește limita de capacitate stabilită conform art. 10 lit. e); b[2]) instituie și ține registrul producătorilor eligibili în conformitate cu art. 37 alin. (6); c) elaborează și aprobă modelul contractului pentru diferențe, modelul contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, condițiile de procurare a energiei electrice de la prosumatorul de energie electrică din surse regenerabile – incluse în anexă la contractul de furnizare a energiei electrice, semnat în condițiile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, modelul contractului de furnizare a energiei electrice din surse regenerabile; c[1]) elaborează și aprobă clauzele obligatorii la contractul pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile direct de la producător, precum și modelul contractului pentru tranzacții inter-pares; f[1]) participă în calitate de membru în Comisia de licitație; **Articolul 29.** Condițiile de bază privind comercializarea energiei electrice din surse regenerabile și a biocarburantului (1) Furnizorul central de energie electrică achiziționează de la producătorii eligibili mici întreaga cantitate de energie electrică din surse regenerabile livrată în rețelele electrice la tarifele stabilite în conformitate cu prezenta lege. (1[1]) Până la îndeplinirea condițiilor menționate la art.38[1], alin. (1), Furnizorul central de energie electrică achiziționează de la producătorii eligibili mari întreaga cantitate de energie electrică din surse regenerabile livrată în rețelele electrice la prețurile stabilite în conformitate cu prezenta lege.		Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

(d) constrângerile de rețea și stabilitatea rețelei; (e) în cazul biomasei, necesitatea de a se evita denaturările piețelor materiilor prime. (6) Atunci când se acordă sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile printr-o procedură de licitație, statele membre, pentru a asigura o rată ridicată de realizare a proiectelor: (a) stabilesc și publică criterii nediscriminatorii și transparente pentru calificarea la procedura de licitație și stabilesc termene și norme clare pentru livrarea proiectului; (b) publică informații despre procedurile de licitație anterioare, inclusiv despre ratele de realizare a proiectelor. (7) Pentru a crește producția de energie din surse regenerabile în regiunile ultraperiferice și insulele mici, statele membre pot adapta schemele de sprijin financiar pentru proiectele situate în regiunile respective pentru a ține seama de costurile de producție asociate condițiilor lor specifice de izolare și dependență externă. (8) Până la 31 decembrie 2021 și, ulterior, la fiecare trei ani, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind performanțele sprijinului pentru energia electrică din surse regenerabile acordat prin proceduri de licitație în Uniune, analizând îndeosebi capacitatea procedurilor de licitație de: (a) a obține reducerea costurilor; (b) a aduce îmbunătățiri tehnologice; (c) a atinge rate ridicate de realizare a proiectelor; (d) a asigura participarea nediscriminatorie a micilor actori și, dacă este cazul, a autorităților locale; (e) a reduce impactul asupra mediului; (f) a asigura acceptarea proiectelor la nivel local; (g) a garanta siguranța alimentării cu energie și integrarea în rețea. (9) Prezentul articol nu aduce atingere articolelor 107 și 108 din TFUE.	(2) Furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali sunt obligați să achiziționeze energie electrică din surse regenerabile, lunar, de la Furnizorul central de energie electrică la prețurile reglementate, aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în cantitățile calculate conform Regulile pieței energiei electrice, proporțional cotelor-părți deținute de aceștia. **Articolul 30.** Furnizorul central de energie electrică (1) Furnizorul central de energie electrică desemnat de Guvern în vederea îndeplinirii funcțiilor și atribuțiilor stabilite în conformitate cu prezenta lege și Legea 107/2016 cu privire la energia electrică, acționează în conformitate cu regulile de guvernanță corporativă, dispune de credibilitate financiară, așa cum este definită la alin. (1^1) și (1^2), ține în sistemul său de contabilitate conturi contabile separate pentru fiecare dintre activitățile economice desfășurate și evită subvenționarea încrucișată dintre acestea. (1^1) Furnizorul central de energie electrică dispune de mijloace financiare (lichidități) echivalente plăților prognozate aferente producătorilor eligibili mari stabiliți în cadrul procedurilor de licitații, pentru o perioadă de o lună, în conformitate cu contractele semnate. (1^2) Furnizorul central de energie electrică deschide și gestionează un cont bancar dedicat operării de transferuri de mijloace financiare aferente schemei de sprijin, prin intermediul căruia va desfășura sau va determina să fie efectuate următoarele activități: a) perceperea prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile de la furnizorii de energie electrică; b) efectuarea plăților către producătorii eligibili în conformitate cu termenii și condițiile prevăzute în contractele reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, precum și contractele pentru diferențe, din momentul semn[rii acestora; c) colectarea necesarului de mijloace financiare (lichidități) și a altor resurse financiare în vederea sprijinirii financiare a energiei electrice regenerabile în condițiile prevăzute de prezenta lege. (1^3) Mijloacele financiare colectate pe contul bancar dedicat al Furnizorului central de energie electrică, stabilit în conformitate cu alin. (1^2), sunt destinate		

	achitării cantităților de energie electrică procurate de la producătorii eligibili mari și mici, în conformitate cu termenii și condițiile contractelor semnate cu aceștia. (1^4) Furnizorul central de energie electrică utilizează mijloacele financiare (lichidități) în vederea onorării angajamentelor sale financiare față de producătorii eligibili mari, conform termenilor și condițiilor stabilite în contractele semnate cu aceștia, în cazul în care furnizorii de energie electrică nu-și onorează obligațiile de plată a energiei electrice produsă din surse regenerabile. (2) Furnizorul central de energie electrică are următoarele obligații de bază: a) încheie, în termenele și condițiile stabilite de Regulamentul privind organizarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil, contracte reglementate pentru achiziționarea energiei produse din surse regenerabile și contracte pentru diferențe cu producătorii eligibili mari, în conformitate cu modelele de contracte elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică; a^1) încheie, în termenele și condițiile stabilite de Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil, contracte reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile cu producătorii eligibili mici, în conformitate cu modelul contractului elaborat și aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energie, și achiziționează de la aceștia întreaga cantitate de energie electrică livrată în rețelele electrice la tarifele fixe stabilite potrivit prezentei legi; b) solicită producătorilor de energie electrică din surse regenerabile să prezinte prognoze anuale, lunare, săptămânale și pentru ziua următoare ale cantităților de energie electrică care urmează a fi livrate în rețelele electrice, conform Regulilor pieței energiei electrice; c) colectează și agregă prognozele privind producerea energiei electrice din surse regenerabile primite de la producătorii eligibili, stabilește cantitățile de energie electrică care urmează a fi livrate în rețelele electrice în ziua următoare și comunică zilnic această informație operatorilor sistemelor de transport și/sau operatorilor sistemelor de distribuție în modul și cazurile stabilite de Regulile pieței energiei electrice, aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică; d) calculează lunar prețul mediu al energiei electrice achiziționate și prezintă Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică informația respectivă în condițiile și în termenele stabilite de aceasta;		

	e) în baza informațiilor prezentate de operatorii sistemelor de transport și de operatorii sistemelor de distribuție, determină cantitățile lunare de energie electrică care urmează a fi achiziționate de fiecare furnizor în funcție de cotele deținute pe piața energiei electrice și prezintă Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică informația respectivă în condițiile și în termenele stabilite de către aceasta; f) încheie contracte de furnizare a energiei electrice din surse regenerabile cu furnizorii care furnizează energie electrică consumatorilor finali, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia electrică și Regulile pieței energiei electrice; f^1) efectuează plata și decontarea obligațiilor financiare către producătorii eligibili, în conformitate cu clauzele contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile și, respectiv, contractelor pentru diferențe; f^2) este responsabilul grupului de echilibrare al producătorilor eligibili; i) prezintă Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în condițiile și în termenele stabilite de aceasta, informația solicitată în legătură cu activitatea desfășurată în conformitate cu prezenta lege; i^1) gestionează contul bancar dedicat stabilit în conformitate cu alin. (1^2) în scopul decontării obligațiilor financiare față de producătorii eligibili conform contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile și, respectiv, contractelor pentru diferențe, precum și pentru decontarea plăților aferente achitării prețurilor reglementate pentru energia electrică din surse regenerabile; (i^2) calculează necesitățile și gestionează cerințele de mijloace financiare (lichidități) stabilite în conformitate cu prevederile alin. (1^1), care sunt obținute din partea furnizorilor de energie electrică pe parcursul unei perioade de 12 luni; i^3) colectează plățile pentru energia electrică din surse regenerabile de la fiecare furnizor de energie electrică pentru perioada de gestiune, proporțional cotelor-părți stabilite de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică pentru fiecare dintre furnizori, și prezintă informațiile Agenției în condițiile și în termenele stabilite de aceasta. Aplică penalități furnizorilor de energie electrică pentru întârzierea plăților în conformitate cu termenii și condițiile contractelor de achiziționare a energiei electrice. (3) Prin derogare de la art. 88 alin. (1) din Legea cu privire la energia electrică, furnizorul central de energie electrică calculează și prezintă Agenției Naționale		

	pentru Reglementare în Energetică spre aprobare prețul reglementat al energiei electrice furnizate, în termenele stabilite în Metodologia de calcul, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică, aprobată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. (4) La schimbarea furnizorului central de energie electrică (în cazul desemnării unei alte entități juridice în calitate de furnizor central de energie electrică), noul furnizor central desemnat va prelua drepturile și obligațiile furnizorului central precedent, care decurg din prezenta lege în raport cu producătorii eligibili. (5) În cazul în care Furnizorul central de energie electrică este desemnat să asigure și gestiunea reglementată a altor surse de energie electrică diferite de sursele regenerabile, sau gestiunea de instalații de stocare, atunci: a) fiecare activitate reglementată se desfășoară în cadrul uni grup de echilibrare distinct; b) pentru fiecare activitate se utilizează un cont bancar separat și mijloace financiare distincte. **Articolul 30[1]**. Plata pentru energia electrică regenerabilă (1) Costurile aferente schemei de sprijin și activității Furnizorului central de energie electrică sunt recuperate prin intermediul prețului reglementat aprobat de Agenție conform art. 30 alin. (3) pentru energia electrică din surse regenerabile, impus și achitat de toți furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali. (2) Prețul reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile se calculează de către Furnizorul central de energie electrică conform metodologiei elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, se aprobă de Agenție și se colectează lunar de la toți furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali, pe kWh furnizat. (3) În prețul reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile se includ: a) costuri aferente achiziționării obligatorii a energiei electrice din surse regenerabile de la producătorii eligibili, inclusiv costurile aferente plății primelor variabile conform contractelor pentru diferențe; b) costuri aferente compensării financiare a producătorilor eligibili pentru restricționările în producerea de energie electrică din surse regenerabile, dacă Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică nu stabilește recuperarea acestor costuri		

	prin tariful pentru serviciile de transport sau de distribuție, sau prin intermediul pieței energiei electrice de echilibrare; c) costurilor de echilibrare ale producătorilor eligibili, în limita intervalelor și limitelor stabilit în conformitate cu art. 37, alin. (7)-(11), pentru o perioadă de tranziție de până la stabilirea existenței unui nivel suficient de lichiditate pe piața energiei electrice pe parcursul zilei; d) costuri aferente obligației de colectare și dispunere de mijloace financiare (lichidități) echivalente plăților prognozate producătorilor eligibili mari stabiliți în cadrul procedurilor de licitații, pentru perioadă de o lună, în conformitate cu contractele semnate cu aceștia; e) costurile operaționale suportate de Furnizorul central de energie electrică în calitate de contra-parte în contractele pentru diferențe, contractele reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, costuri suportate cu organizarea licitațiilor pentru comercializarea garanțiilor de origine și pentru acoperirea costurilor administrative necesare întru implementarea prezentei legi. (4) Agenția Națională pentru Reglementarea în Energetică repartizează costurile aferente prețului reglementate pentru energia electrică din surse regenerabile fiecărui furnizor de energie electrică, proporțional cotelor-părți prognozate pe piața energiei electrice, ce ar urma a fi deținute de furnizorii respectivi. Furnizorii de energie electrică pot include echivalentul prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile în prețurile de furnizare a energiei electrice propriilor săi consumatori finali. (5) În cazul unor diferențe între cotele-părți prognozate și efective ale fiecărui furnizor, înregistrate la sfârșitul fiecărei perioade de gestiune, Furnizorul central de energie electrică determină, în conformitate metodologia aprobată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, și plătește furnizorilor, o plată de reconciliere, care corespunde diferenței dintre prognoză și cota-parte efectiv înregistrată, cu luarea în considerare a mijloacelor financiare transferate. Dacă plata de reconciliere are valoare negativă, ea se reține din următoarea plată datorată de Furnizorul central de energie electrică către furnizorul respectiv. (6) Schema de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile, inclusiv mecanismul prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile sunt notificate și autorizate în conformitate cu Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat. **Articolul 34.** Scheme de sprijin pentru promovarea energiei electrice din surse regenerabile		

	(1) Pentru promovarea producerii și utilizării energiei electrice din surse regenerabile se aplică următoarele scheme de sprijin: a) preț fix, stabilit în cadrul licitației, conform art. 35, pentru producătorul eligibil care deține sau urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/cumulată mai mare decât limita de capacitate stabilită conform art. 10 lit. e). La îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 38^1, alin. (1), în cadrul procedurilor de licitație are loc stabilirea prețului de exercitare, care este utilizat în vederea cuantificării valorii primei variabile ca diferența dintre acest preț și prețul de piață obținut de producătorul eligibil pentru tranzacționarea energiei electrice produse pe piața pentru ziua următoare; b) tarif fix, stabilit în condițiile art. 14, lit. b^1), pentru producătorul eligibil mic care deține sau urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/cumulată ce nu depășește limita de capacitate stabilită conform art. 10 lit. e), dar care nu este mai mică de 10 kW; (1^1) Producătorii de energie electrică care beneficiază de schema de sprijin stabilită până la data intrării în vigoare a prezentei legi nu pot beneficia, pentru aceeași centrală electrică/aceleași centrale electrice, de schemele de sprijin stabilite la alin. (1). (1^2) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică ajustează anual tarifele producătorilor de energie electrică care beneficiază de schema de sprijin stabilită până la data intrării în vigoare a prezentei legi în conformitate cu metodologia aprobată și în funcție de evoluția ratei de schimb a monedei naționale față de USD (2) În conformitate cu prezenta lege, statut de producător eligibil au: a) producătorii de energie electrică care au câștigat licitația în condițiile prezentei legi; b) producători eligibili mici după confirmarea statutului de producător eligibil în condițiile prezentei legi. (3) Producătorii de energie electrică cărora le-a fost oferit statutul de producător eligibil în conformitate cu alin. (2) nu pot beneficia concomitent, pentru aceeași centrală electrică/aceleași centrale electrice, de alte scheme de sprijin în domeniul energiei din surse regenerabile. (4) Pentru a beneficia de prețuri fixe, respectiv tarife fixe, conform alin (1), lit. a) și b), producătorii eligibili semnează cu Furnizorul central de energie electrică		

	contracte reglementate pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile. (5) Prin contractul reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile producătorul eligibil se obligă să vândă întreaga cantitate de energie electrică produsă de centrala/ centralele electrice pentru care a obținut statutul de producător eligibil, pe întreaga durată pentru care a obținut acest statut. (6) Producătorul eligibil poate renunța oricând la contractul reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile sau contractul pentru diferențe fără drept de revenire asupra deciziei de renunțare. (7) Contractul reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile sau contractul pentru diferențe, este rezoluționat unilateral de către Furnizorul central de energie electrică în cazul în care producătorul eligibil vinde energia electrică în baza altor contracte de comercializare a energiei electrice produsă de centrala/ centralele electrice pentru care a obținut statutul de producător eligibil, cu excepția situației descrise la art. 38^1, alin. (1^1). (8) În cazurile stabilite la alin. (6) și (7), producătorul eligibil pierde statutul de producător eligibil pentru capacitățile de producere a energiei electrice ce fac obiectul contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile sau contractul pentru diferențe ce își încetează valabilitatea. (9) Guvernul, în contextul implementării atribuțiilor stabilite la art. 10, lit. e), publică, iar la necesitate actualizează, calendarul indicativ cu privire la frecvența planificată a procedurile de licitație, după caz capacitatea și bugetul/ costul schemei de sprijin, tehnologiile eligibile, precum și alte detalii relevante și de interes general. (10) Guvernul evaluează eficacitatea schemei de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile și efectele majore asupra diferitor grupuri de consumatori și asupra investițiilor în domeniu. Guvernul ia în considerare rezultatele evaluării la modificarea/ actualizarea Planului național integrat privind energia și clima și le include în rapoartelor de implementare a acestuia. **Articolul 35.** Procedura de licitație pentru oferirea statutului de producător eligibil mare		

	(1) În conformitate cu prezenta lege, statutul de producător eligibil mare se oferă producătorului care a câștigat licitația pentru oferirea statutului de producător eligibil mare (în continuare – licitație). (2) Licitația este organizată de către Guvern, care desemnează în acest scop o comisie de licitații. Licitația are un caracter neutru din punct de vedere al tehnologiilor și este organizată în conformitate cu Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare. (2^1) Prin derogare de la alin. (2), Guvernul poate decide anunțarea și organizarea de licitații limitate pentru anumite tehnologii în condițiile în care rezultatul oferit de licitațiile neutre din punct de vedere al tehnologiilor ar fi unul nesatisfăcător, pornind de la următoarele situații: a) potențialul pe termen lung al unei anumite tehnologii noi și inovatoare față de tehnologiile clasice este mai mare; b) necesitatea unei diversificări a tehnologiilor de producere; c) constrângerile de rețea și stabilitatea rețelei; d) costurile (de integrare a surselor regenerabile de energie) aferente sistemului; e) necesitatea de a evita distorsiunile pe piețele materiilor prime, generate de sprijinul acordat biomasei. (3) Procedura de licitație se bazează pe criterii obiective, transparente și nediscriminatorii. Documentația de licitație stabilește termenele și condițiile, inclusiv prețurile plafon, capacitățile de producere licitate, durata de construcție, alte criterii, condiții sau cerințe care pot varia în dependență de tehnologia de producere a energiei electrice din surse regenerabile. Anunțul privind inițierea procedurii de licitație se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova cu cel puțin 2 luni înainte de inițierea procedurii de recepționare a ofertelor. (4) În vederea asigurării transparenței și nediscriminării, documentația de licitație se plasează pe pagina web oficială a organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și se include în anunțul privind inițierea procedurii de licitație. Documentația de licitație trebuie să conțină lista completă a criteriilor în baza cărora vor fi stabiliți câștigătorii licitației, proiectul contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile sau contractului pentru diferențe, precum și cuantumul garanției pentru ofertă și cuantumul garanției de bună execuție a contractului, care se stabilesc de Comisia de licitație în coordonare cu organul central de specialitate al administrației		

	publice în domeniul energeticii și se aplică în mod nediscriminatoriu, în mărime fixă per 1 kW putere instalată. (5) La organizarea, monitorizarea și controlul procedurii de licitație vor fi luate toate măsurile pentru asigurarea confidențialității informațiilor din ofertă. (6) La licitație pot participa toți doritorii care întrunesc condițiile și care corespund criteriilor licitației. Nu pot participa la licitație persoanele care vor construi centralele electrice cu echipament utilizat sau echipament nou fabricat cu peste 48 de luni înainte de punerea în funcțiune a centralei. Termenul indicat în prezentul alineat poate fi prelungit cu durata stabilită de Guvern în condițiile aplicării dreptului prevăzut la art. 37, alin. (1^2). (7) În cazul în care potențialul producător de energie electrică din surse regenerabile nu a obținut statutul de producător eligibil mare în urma participării la licitație sau nu a participat la licitație, acesta este în drept să comercializeze energia electrică produsă în baza unor condiții negociate cu participanții la piața energiei electrice. (8) Statutul de producător eligibil mare se acordă potențialilor producători de energie electrică din surse regenerabile care au oferit cele mai mici prețuri de comercializare a energiei electrice în comparație cu prețurile plafon, stabilite în conformitate cu prezenta lege, și a căror capacitate instalată nu depășește cumulativ capacitatea scoasă la licitație. (9) Guvernul sau comisia de licitații poate solicita suportul organului supravegherii energetice de stat la stabilirea cerințelor tehnice sau a altor cerințe aplicabile licitației organizate, precum și la verificarea respectării de către producătorii eligibili mari a obligației ce le revine în legătură cu construcția centralei electrice în termenele și condițiile stabilite în cadrul licitației. (10) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, în vederea asigurării transparenței asupra procesului de organizare a licitațiilor, publică pe pagina sa web oficială și actualizează continuu informații despre procedurile de licitație organizate, inclusiv ratele de realizare a proiectelor.” **Articolul 36.** Procedura de confirmare a statutului de producător eligibil mic (1) În conformitate cu prezenta lege, statutul de producător eligibil mic se confirmă pentru producătorul care deține sau urmează să dețină o centrală electrică ce întrunește toate condițiile stabilite de Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil mic și care a depus garanția pentru participare și garanția de		

	bună execuție a contractului, stabilite prin hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică. (1^1) Garanția pentru participare și garanția de bună execuție a contractului se stabilesc și se aplică în mod nediscriminatoriu, în mărime fixă per 1 kW putere instalată, în conformitate cu Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil mic. (2) Statutul de producător eligibil mic se confirmă de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil mic. (3) Procedura de confirmare a statutului de producător eligibil mic se bazează pe criterii obiective, transparente, nediscriminatorii și pe principiul „primul venit, primul servit", până la atingerea cotei maxime de capacitate. (4) În procesul de desfășurare a procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil mic vor fi luate toate măsurile pentru asigurarea confidențialității informațiilor cu privire la solicitant și la datele specifice proiectului acestuia. (5) Pentru confirmarea statutului de producător eligibil se pot adresa toți doritorii care întrunesc condițiile și care corespund criteriilor stabilite în conformitate cu prezenta lege. Nu poate fi confirmat statutul de producător eligibil pentru persoanele care vor construi centralele electrice din echipament utilizat sau echipament nou fabricat cu mai mult de 36 de luni înainte de punerea în funcțiune. Termenul indicat în prezentul alineat poate fi prelungit cu durata stabilită de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în condițiile aplicării dreptului prevăzut la art. 37, alin. (1^2)."; (5^1) Un producător, în persoana beneficiarului efectiv, în sensul art. 52 al Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, nu are dreptul să solicite confirmarea statutului de producător eligibil, în conformitate cu prezentul articol, pentru dezvoltarea a două sau mai multe centrale electrice care utilizează același tip de tehnologie de producere a energiei electrice din surse regenerabile dacă puterea electrică instalată/cumulată a acestora este mai mare decât limita de capacitate stabilită de către Guvern în conformitate cu art. 10 lit. e). În acest caz, investitorul respectiv urmează să participe la licitație pentru a obține dreptul de producător eligibil în conformitate cu art. 35. (6) În cazul în care potențialul producător de energie electrică din surse regenerabile nu a obținut statut de producător eligibil mic în conformitate cu procedura prevăzută		

	în prezentul articol, acesta are dreptul să comercializeze energia electrică produsă în baza unor condiții negociate cu participanții la piața energiei electrice. (7) Statutul de producător eligibil mic se confirmă pentru potențialii producători de energie electrică din surse regenerabile a căror capacitate instalată în funcție de tehnologia utilizată nu depășește cumulativ limita de capacitate și care întrunesc toate condițiile și criteriile stabilite în conformitate cu prevederile prezentei legi. (8) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică stabilește cerințele aplicabile procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil mic pentru a verifica respectarea de către producătorii eligibili mici a obligației ce le revine în legătură cu construcția centralei electrice în termenele și în condițiile stabilite de procedura în cauză, iar în calitate de organ al supravegherii energetice de stat emite actul de corespundere al centralei electrice în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică. **Articolul 37.** Drepturi și responsabilități ale producătorilor eligibili (1) După ce a participat la licitație și a obținut statutul de producător eligibil mare sau după confirmarea statutului de producător eligibil mic, producătorul beneficiază de dreptul de a comercializa întreaga cantitate de energie electrică livrată în rețelele electrice la prețul fix stabilit în cadrul licitației sau, la îndeplinirea condițiilor de la art. 381, alin. (1), este obligat să o vândă pe piață și să primească suplimentar la prețul de piață o primă variabilă, și respectiv de dreptul de a comercializa energia electrică la tariful fix stabilit de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu prezenta lege, timp de 15 ani de la punerea în funcțiune a centralei electrice. În acest interval de timp, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică ajustează prețurile fixe/ de exercitare stabilite în cadrul licitației și tarifele fixe în conformitate cu metodologia aprobată și în funcție de evoluția ratei de schimb a monedei naționale față de USD. (1^1) După obținerea statutului de producător eligibil mare în cadrul licitației sau după confirmarea statutului de producător eligibil mic, producătorul este obligat să construiască și să pună în funcțiune centrala electrică în termen de 36 de luni de la anunțarea rezultatelor licitației sau, după caz, în termen de 24 de luni de la data confirmării statutului de producător eligibil, este obligat să respecte celelalte condiții stabilite în cadrul licitației sau în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil, stabilite în conformitate cu prezenta lege și regulamentele prevăzute la art. 35 alin. (2) și art. 36 alin. (1). Termenul de punere în funcțiune a centralei electrice, stabilit în prezentul alineat, poate fi prelungit de		

	către Guvern, în cazul oferirii statutului de producător eligibil în cadrul licitației, sau de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în cazul confirmării statutului de producător eligibil, cu 12 luni, dacă centrala electrică respectivă nu poate fi pusă în funcțiune din motive întemeiate, neimputabile producătorului eligibil (lipsa posibilității de a racorda centrala electrică la rețeaua electrică din cauza nerespectării de către operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție a termenelor privind dezvoltarea rețelei electrice conform planurilor de dezvoltare și investiții sau conform procedurii stabilite în art. 28, alin. (6^1); întârzierea de către operatorul de sistem în executarea și punerea în funcțiune a instalației de racordare conform contractului de racordare). (1^2) În condițiile unui impediment justificator (condiții de forță majoră) și circumstanțe neimputabile niciunei dintre părți, părțile parte la contractul reglementat pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile și/sau contractul pentru diferențe, cu participarea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică și, respectiv, a Guvernului, pot convine asupra unui termen rezonabil de punere în funcțiune a centralei electrice, suplimentar celui stabilit și/sau prelungit conform alin. (1^1), luând în considerare interesele legitime ale tuturor părților implicate. (2) Dacă un producător eligibil mic construiește și pune în funcțiune o centrală electrică cu echipament utilizat sau cu echipament nou fabricat cu mai mult de 36 de luni până la punerea în funcțiune a centralei electrice, în cazul producătorilor cărora le-a fost confirmat statutul de producător eligibil mic, sau cu mai mult de 48 de luni de la punerea în funcțiune a centralei electrice, în cazul producătorilor care au obținut statutul de producător eligibil mare în cadrul licitației, ori cu încălcarea celorlalte condiții stabilite prin prezenta lege, dreptul său de a comercializa cantitatea de energie electrică la tariful fix stabilit în conformitate cu prezenta lege, respectiv la preț fix, sau dreptul de a primi prima variabilă, se retrage, iar garanția de bună execuție a contractului va fi transferată la bugetul de stat. Capacitatea alocată acestuia va fi returnată și luată în considerare la următoarea licitație sau, după caz, la procedura de confirmare a statutului de producător eligibil. (3) În cazul în care un producător eligibil nu pune în funcțiune centrala electrică în termenii stabiliți în conformitate cu alin. (1^1), dreptul său de a comercializa cantitatea de energie electrică la tariful fix stabilit în conformitate cu prezenta lege, respectiv la preț fix, sau dreptul de a primi prima variabilă, se retrage, iar garanția de bună execuție a contractului va fi transferată la bugetul de stat. Capacitatea alocată acestuia va fi returnată și luată în considerare la următoarea licitație sau, după caz, la procedura de confirmare a statutului de producător eligibil.		

	(4) Modernizarea centralei electrice, înlocuirea echipamentului sau a altor componente ale acesteia nu implică prelungirea sau reluarea perioadei de timp pentru care producătorul eligibil beneficiază de prețul fix sau, după caz, de tariful fix stabilit în conformitate cu prezenta lege. „(4[1]) Producătorii eligibili sunt obligați să facă parte din grupul de echilibrare pentru care este responsabil Furnizorul central de energie electrică.” (4[2]) Pentru a reduce riscurile de neperformanță a proiectelor în domeniul producerii energiei electrice din surse regenerabile care beneficiază de schemele de sprijin, Agenția Națională pentru Reglementarea în Energetică stabilește condiții detaliate în modelul contractului pentru diferențe și în modelele contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, care să permită creditorilor și/sau finanțatorilor proiectului investițional să propună o nouă entitate cu experiență în domeniu, care să înlocuiască producătorul eligibil existent în cazul unei neexecutări semnificative din partea acestuia a contractului pentru diferențe sau a contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, și/sau să preia parțial sau integral obligațiile ce reies din contractele semnate, prin intermediul cesiunii sau novației. Termenii și condițiile unei astfel de înlocuiri a producătorului eligibil, realizării novației sau cesiunii contractului pentru diferențe sau a contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, sunt stabilite de Agenție în conformitate cu cele mai bune practici aplicate în Uniunea Europeană. Numirea noii entități cu experiență în domeniu este supusă unei aprobări prealabile de către Agenție, care verifică corespunderea entității condițiilor și criteriilor stabilite inițial pentru procedura de licitație pentru oferirea statutului de producător eligibil sau de confirmare a statutului de producător eligibil. Agenția poate refuza o astfel de numire doar din motive obiective, nediscriminatorii și argumentate, care sunt comunicate în mod obligatoriu solicitantului în termen de 30 zile de la depunerea cererii. (4[3]) În condițiile intervenirii unor modificări de ordin legislativ cu impact asupra schemelor de sprijin și al viabilității economice a proiectelor investiționale în domeniul producerii energiei electrice din surse regenerabile, după cum este prevăzut la art. 5, alin. (3), care fac imposibilă sau ilegală executarea contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile sau contractului pentru diferențe, sau care determină ca prevederile contractuale să devină incompatibile cu legile aplicabile sau să priveze oricare dintre părți de beneficiile contractului, la cererea părții afectate, părțile vor căuta, de bună-credință, să ajungă la un acord cu privire la modificările care trebuie aduse acelui contract pentru a atinge, în măsura posibilă, același echilibru de beneficii, responsabilități, riscuri și recompense dintre părți, în ceea ce privește obiectul acelui acord, așa cum		

	era aplicat la data efectivă a contractului respectiv. Dacă producătorul eligibil și Furnizorul central de energie electrică, și după caz Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică sau Guvernul, nu pot ajunge la un acord cu privire la aceste modificări, atunci oricare dintre părți se poate adresa Centrului de Soluționare a Disputelor și Negocierilor de pe lângă Secretariatul Comunității Energetice pentru determinarea acestor modificări. În cazul în care un litigiu nu a fost rezolvat în termen de 90 de zile sau în alt timp convenit de părți, oricare dintre acestea se poate adresa pentru soluționarea cazului în arbitraj internațional, în conformitate cu legislația în vigoare. (5) Dacă producătorul eligibil intenționează să majoreze capacitatea centralei electrice existente, acesta urmează să participe la licitație/procedura de confirmare a statutului de producător eligibil pentru a obține dreptul de a comercializa cantitatea de energie electrică produsă de capacitatea nou-instalată. În cazul licitației, prețul oferit nu poate depăși prețul plafon stabilit pentru tipul sursei regenerabile de energie utilizate și pentru categoria de capacitate în care se încadrează capacitatea cumulată a centralei electrice extinse. În cazul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil, capacitatea cumulată a centralei electrice extinse nu poate depăși limita de capacitate stabilită pentru tipul sursei regenerabile de energie utilizate și urmează să se încadreze în cota maximă de capacitate. (6) Registrul producătorilor eligibili cărora le-a fost oferit statutul respectiv în cadrul licitațiilor organizate în baza art. 35 și al producătorilor eligibili statutul cărora a fost confirmat în baza art. 36 se instituie și se ține de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu prezenta lege și cu Legea cu privire la registre. Registrul respectiv trebuie să conțină, fără a se limita la acestea, informații cu privire la data la care a fost oferit sau data la care acest statut a fost confirmat, la capacitatea instalată a centralelor electrice respective, precum și cu privire la capacitatea instalată cumulată pe țară pentru fiecare tip de tehnologie de producere a energiei electrice din surse regenerabile. Informațiile menționate se publică trimestrial pe pagina web oficială a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică. (7) Notificările fizice ale producătorilor eligibili efectuate în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice se ajustează automat la cantitatea de energie electrică produsă, dacă aceasta se află în intervalele +/- 8% în cazul utilizării sursei eoliene și +/- 4% în cazul utilizării sursei solare. Dacă cantitatea de energie electrică produsă depășește aceste limite, notificarea fizică se ajustează la nivelul limitei depășite. (8) Prețul dezechilibrului pozitiv pentru cantitatea de energie electrică produsă de producătorul eligibil în exces față de limita superioară stabilită conform alin.(7) este		

	limitat inferior la 50% din tariful fix sau prețul fix, sau după caz – prețul de exercitare, al producătorului eligibil. (9) Prețul dezechilibrului negativ pentru cantitatea de energie electrică ce trebuie achiziționată de producătorul eligibil ca deficit față de limita inferioară stabilită conform alin. (7) este limitat superior la 200% din tariful fix sau prețul fix, sau după caz – prețul de exercitare, al producătorului eligibil. (10) Costurile dezechilibrelor producătorilor eligibili ce utilizează sursa eoliană sau sursa solară în intervalele stabilite la alin.(7) - (9) se suportă de Furnizorul central de energie electrică și se transferă furnizorilor consumatorilor finali prin intermediul prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile. (11) Prevederile alineatelor (7) – (10) se aplică pentru toți producătorii eligibili până la stabilirea existenței unei piețe pe parcursul zilei lichide. **Articolul 38.** Majorarea capacității centralelor electrice care produc energie electrică din surse regenerabile (1) Cantitatea de energie electrică din surse regenerabile rezultate în urma majorării capacității unei centrale electrice existente se consideră ca fiind produse de o centrală electrică separată, care a fost dată în exploatare la data la care a avut loc majorarea capacității centralei electrice existente. (1^1) Pentru majorarea capacității centralei electrice în raport cu care un producător de energie electrică din surse regenerabile a obținut statutul de producător eligibil în cadrul unei licitații, producătorul respectiv trebuie să participe la o nouă licitație. (1^2) Pentru a majora capacitatea centralei electrice în raport cu care unui producător de energie electrică din surse regenerabile i-a fost confirmat statutul de producător eligibil, producătorul respectiv trebuie să participe la o nouă procedură de confirmare a statutului de producător eligibil sau la o licitație în cazul în care capacitatea instalată cumulată a centralei electrice extinse este mai mare decât limita de capacitate stabilită de către Guvern în conformitate cu art. 10 lit. e). (2) În cazul majorării capacității centralei electrice existente prin instalarea unei capacități adiționale de producere a energiei electrice care utilizează același tip de sursă regenerabilă de energie, producătorul, deținător al centralei electrice, este obligat:		

	a) să livreze cantitatea de energie electrică, produsă de centrala electrică existentă până la realizarea majorării capacității, la tariful fix aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil sau la prețul fix stabilit, în cadrul licitației pentru capacitatea deținută inițial, până la majorare; b) să livreze cantitatea de energie electrică produsă de capacitatea nou-instalată la tariful fix aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil sau la prețul fix stabilit, în cadrul licitației pentru capacitatea adițională, în funcție de categoria de capacitate în care se încadrează capacitatea cumulată a centralei electrice extinse. (3) În cazul în care evidența energiei electrice produse de centrala electrică a cărei capacitate de producere a fost majorată se efectuează prin intermediul unui singur echipament de măsurare, cantitatea menționată la alin. (2) lit. a) și b) se calculează proporțional cu capacitatea centralei electrice instalată până la efectuarea majorării și, respectiv, după majorare. (4) În cazul majorării capacității centralei electrice existente prin instalarea unei capacități adiționale de producere a energiei electrice care utilizează un alt tip de sursă regenerabilă de energie, producătorul eligibil va livra cantitatea de energie electrică produsă de capacitatea nou-instalată la prețul fix stabilit în cadrul unei licitații sau la tariful fix aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil pentru tipul sursei regenerabile utilizate. (5) În cazul în care două centrale electrice care utilizează tehnologii diferite de producere a energiei electrice din surse regenerabile folosesc un singur echipament de măsurare pentru evidența energiei electrice livrate în rețea, pentru toată energia produsă se va aplica cel mai mic tarif fix aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil sau cel mai mic preț fix stabilit, în cadrul unei licitații, pentru tipul sursei regenerabile utilizate. (6) În cazul în care, pentru capacitatea nou-instalată a centralei electrice, producătorul de energie electrică din surse regenerabile nu a obținut statut de producător eligibil, fie prin intermediul unei licitații, fie prin intermediul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil, acesta are dreptul să comercializeze energia electrică produsă de capacitatea nou-instalată a centralei electrice în baza unor condiții negociate cu participanții la piața energiei electrice,		

	cu condiția instalării unui echipament de măsurare separat pentru evidența energiei electrice produse de capacitatea nou-instalată **Articolul 38[1]**. Participarea producătorilor eligibili la piața concurențială de energie electrică (1) Contractele reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, încheiate cu producători eligibili mari stabiliți în cadrul procedurilor de licitații înainte de îndeplinirea condițiilor de mai jos, sunt înlocuite cu contracte pentru diferențe, cu decontare financiară, în termeni de șase luni după îndeplinirea următoarelor condiții: a) piața pentru ziua următoare este înființată și este operațională; b) prețul pentru fiecare interval de tranzacționare pe piața pentru ziua următoare este stabilit pe durata ultimelor 6 luni consecutive. (1[1]) Producătorii eligibili mari sunt obligați să comercializeze pe piața pentru ziua următoare energia electrică produsă din surse regenerabile, din momentul concluderii contractelor pentru diferențe, în conformitate cu alin. (1). (2) Prin derogare de la prevederea de la alin. (1), producătorii eligibili mici sunt exonerați de obligația de a comercializa energia electrică produsă pe piețele angro a energiei electrice. Furnizorul central de energia electrică achiziționează de la producătorii eligibili mici întreaga cantitate de energie electrică generată (conform notificărilor) și o comercializează furnizorilor de energie electrică, în condițiile art. 29, alin. (1) și (2). (3) Furnizorul central de energie electrică și producătorii eligibili mari convin asupra încheierii contractului pentru diferențe, care prevede păstrarea echilibrului dintre beneficii, drepturi și responsabilități, riscuri și compensații, după cum s-a convenit între părți la semnarea contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile. Prevederile privind prețul de comercializare a energiei electrice obținut în cadrul procedurii de licitație se completează cu prevederi privind prețurile de piață, obținute de producătorul eligibil pentru tranzacționarea energiei electrice produse pe piața pentru ziua următoare, și o primă variabilă, determinată de diferența dintre prețul de piață și prețul de exercitare stabilit în cadrul licitației.		

	(3^1) Furnizorul central de energie electrică poate oferi servicii de agregare pentru producătorii eligibili, în condiții de piață. (4) Furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali sânt obligați să achite furnizorului central de energie electrică obligațiunile financiare rezultate din aplicarea alin. (3), ca componentă a prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile instituită de prezenta lege, care reprezintă sume determinate de diferența dintre prețul de pe piața angro de energie electrică și prețurile de exercitare, de cantitățile notificate de energie electrică din surse regenerabile, proporțional cotelor-părți deținute pe piața energiei electrice de furnizorii respectivi. Obligațiunile financiare ale fiecărui furnizor se determină de furnizorul central de energie electrică în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice. **Articolul 42.** Informații cu privire la măsurile și schemele de sprijin Centrul Național pentru Energie Durabilă asigură că informațiile privind măsurile și schemele de sprijin sunt puse la dispoziția tuturor solicitanților, cum ar fi consumatorii, constructorii, instalatorii, arhitecții și furnizorii de echipamente și sisteme pentru încălzire, răcire și energie electrică și de vehicule compatibile cu utilizarea energiei din surse regenerabile. **Legea nr. 331/2023 pentru modificarea Legii nr. 10/2016** Art. II. Dispoziții finale și tranzitorii (13) În vederea adoptării principiilor de maximă transparență, eficiență și eficacitate, precum și asigurarea unei predictibilități la implementarea schemelor de sprijin, conform art. 34, Guvernul: a) publică un calendar indicativ cu privire la organizarea procedurilor de licitație, pentru următorii 3-5 ani, cu respectarea conținutului și a informațiilor stabilite de art. 34, alin. (9). Calendarul este actualizat anual sau, dacă este necesar, cu o periodicitate mai mare, pentru a reflecta modificările în planificarea organizării licitațiilor cauzate de factori obiectivi, pentru a ține cont de evoluțiile pieței sau pentru a actualiza bugetul/ costul estimat al sprijinului financiar oferit producătorilor eligibili; b) efectuează o evaluare a eficacității schemei de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile și a efectelor majore asupra diferitor grupuri de		

	consumatori și asupra investițiilor în domeniu, în conformitate cu prevederea de la art. 34, alin. (10), cel puțin o dată la cinci ani, și o publică pe pagina sa web oficială.		
Articolul 5 **Deschiderea schemelor de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile** (1) Statele membre au dreptul, în conformitate cu articolele 7-13 din prezenta directivă, de a decide până la ce nivel sprijină energia electrică din surse regenerabile care este produsă într-un alt stat membru. Cu toate acestea, statele membre pot deschide accesul la schemele de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile pentru producătorii situați în alte state membre, cu aplicarea condițiilor stabilite în prezentul articol. Atunci când deschid accesul la schemele de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile, statele membre pot prevedea ca sprijinul pentru o cotă orientativă din capacitatea nou-sprijinită sau din bugetul alocat acesteia să fie disponibil, în fiecare an, pentru producătorii situați în alte state membre. Astfel de cote orientative pot, în fiecare an, să reprezinte cel puțin 5 % în perioada 2023-2026 și cel puțin 10 % în perioada 2027-2030 sau, dacă acestea au un nivel inferior, se pot situa la nivelul interconectivității statului membru în cauză în orice an dat. Pentru a dobândi experiență suplimentară în materie de punere în aplicare, statele membre pot organiza unul sau mai multe proiecte-pilot de scheme de sprijin la care au acces producătorii situați în alte state membre. (2) Statele membre pot solicita dovezi ale importului efectiv de energie electrică din surse regenerabile. În acest scop, statele membre pot limita accesul la schemele lor de sprijin în favoarea producătorilor situați în statele membre cu care există o conexiune directă prin interconexiuni. Cu toate acestea, statele membre nu modifică și nu afectează în niciun fel programele interzonale sau alocarea capacităților din cauza producătorilor care participă la scheme de sprijin transfrontaliere. Transferurile transfrontaliere de energie electrică sunt determinate exclusiv de rezultatul alocării capacităților în temeiul dreptului Uniunii privind piața internă a energiei electrice. (3) În cazul în care un stat membru decide să deschidă accesul la schemele de sprijin pentru producători situați în alte state membre, statele membre în cauză se pun de acord asupra principiilor unei astfel de participări. Aceste acorduri cuprind cel puțin principiile alocării energiei electrice din surse regenerabile care face obiectul sprijinului transfrontalier. (4) Comisia sprijină statele membre în cauză, la cererea acestora, pe întreg parcursul	**Art. 44 din Legea nr. 10/2016** (3) În vederea creării unor oportunități de reducere a costurilor legate de realizarea obiectivelor naționale, precum și a facilitării cooperării cu statele membre ale Uniunii Europene în domeniul energiei din surse regenerabile, pot fi puse în aplicare măsuri de flexibilitate, în particular sub formă de transferuri statistice sau scheme comune de sprijin.	Parțial compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

procesului de negociere, la stabilirea modalităților de cooperare, prin furnizarea de informații și analize, inclusiv date cantitative și calitative privind costurile și beneficiile directe și indirecte ale cooperării, precum și prin îndrumare și cunoștințe tehnice de specialitate. Comisia poate încuraja sau facilita schimbul de bune practici și poate elabora modele de acorduri de cooperare pentru a facilita procesul de negociere. Până în 2025, Comisia evaluează costurile și beneficiile utilizării energiei electrice din surse regenerabile în Uniune în temeiul prezentului articol. (5) Până în 2023, Comisia face o evaluare a punerii în aplicare a prezentului articol. Evaluarea respectivă analizează nevoia de a impune statelor membre să permită parțial accesul la schemele lor de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile producătorilor situați în alte state membre, ținta reprezentând o cotă de 5 % până în 2025 și de 10 % până în 2030.			
Articolul 6 **Stabilitatea sprijinului financiar** (1) Fără a aduce atingere adaptărilor necesare pentru respectarea dispozițiilor de la articolele 107 și 108 din TFUE, statele membre se asigură că nivelul și condițiile aferente sprijinului acordat proiectelor privind energia din surse regenerabile nu sunt revizuite într-un mod care să aibă un impact negativ asupra drepturilor acordate prin acest sprijin și să submineze viabilitatea economică a proiectelor care au beneficiat deja de sprijin. (2) Statele membre pot ajusta nivelul sprijinului în conformitate cu criterii obiective, cu condiția ca aceste criterii să fie stabilite în proiectul original al schemei de sprijin. (3) Statele membre publică un calendar pe termen lung prin care anticipează alocarea estimată a sprijinului, care să acopere, ca perioadă de referință, cel puțin următorii cinci ani sau, în cazul constrângerilor de planificare bugetară, următorii trei ani și care să includă calendarul orientativ, frecvența procedurilor de licitație, dacă este cazul, capacitatea și bugetul preconizate sau sprijinul unitar maxim care se preconizează a fi alocat și tehnologiile eligibile preconizate, dacă este cazul. Calendarul respectiv se actualizează anual sau atunci când este necesar pentru a reflecta evoluțiile recente ale pieței sau alocarea preconizată a sprijinului. (4) Cel puțin o dată la fiecare cinci ani, statele membre evaluează eficacitatea schemelor lor de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile și efectele distributive majore ale acestora asupra diferitelor grupuri de consumatori și asupra investițiilor. Respectiva evaluare ia în considerare efectul posibilelor modificări aduse schemelor de sprijin. Planificarea orientativă pe termen lung care guvernează deciziile de sprijin și conceperea de noi tipuri de sprijin ține seama de rezultatele respectivei evaluări. Statele membre includ această evaluare în actualizările relevante ale planurilor lor naționale integrate privind energia și clima și în rapoartele lor intermediare, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1999.	**Articolul 5. Principiile politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile** (3) Politica de stat în domeniul energiei din surse regenerabile este elaborată astfel încât nivelul și condițiile aferente sprijinului financiar acordat proiectelor de producere a energiei electrice din surse regenerabile prin intermediul schemelor de sprijin nu sunt revizuite într-un mod care să afecteze negativ drepturile conferite în temeiul legii și să afecteze viabilitatea economică a proiectelor care beneficiază deja de sprijin în conformitate cu prezenta lege, cu excepția modificărilor cauzate de implementarea contractelor pentru diferențe, după cum este stabilit de prezenta lege, precum și de transpunerea și implementarea legislației Uniunii Europene adoptate în contextul angajamentelor asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice. **Articolul 28. Accesul la rețea** (1) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile beneficiază de acces nediscriminatoriu și reglementat la rețelele electrice la tarife publicate, nediscriminatorii, bazate pe costuri, transparente și previzibile, calculate și aprobate în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică. (1^1) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile, inclusiv prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, beneficiază de o procedura simplificată de racordare la rețea a centralei electrice de mici dimensiuni, prin intermediul unei notificări simplificate cu condiția ca stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice sunt menținute. Procedura de notificare simplificată este descrisă în Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de	Compatibil	

	transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică. (2) Producătorii de biogaz ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale beneficiază de acces nediscriminatoriu și reglementat la rețelele de gaze naturale la tarife publicate, nediscriminatorii, bazate pe costuri, transparente și previzibile, calculate și aprobate în conformitate cu Legea cu privire la gazele naturale. (4) Pentru asigurarea unui acces eficient la rețele, operatorii sistemelor de transport, operatorii sistemelor de distribuție sunt obligați să ofere solicitanților informații concludente și obiective cu privire la racordare, în termenii și condițiile stabilite în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică. (8) Operatorul sistemului de transport și operatorii sistemelor de distribuție pot restricționa producția de energie electrică a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie doar ca acțiune de ultimă instanță necesară întru asigurarea securității funcționării rețelei de transport a energiei electrice, rețelei de distribuție a energiei electrice sau, după caz, a sistemelor de distribuție închise. În acest caz, operatorii de sistem notifică producătorii de energie din surse regenerabile, Furnizorul central de energie electrică și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la măsurile întreprinse și indică măsurile corective pe care intenționează să le ia în vederea preîntâmpinării unor limitări pe viitor. (9) Cantitatea energiei electrice neproduse și nelivrate și a valorii compensației financiare pentru restricționarea producerii energiei electrice de centralele electrice care utilizează surse regenerabile de energie sunt determinate în baza unei metodologii elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, care ia în considerare potențialele costuri și beneficii oferite de piața energiei electrice de echilibrare, inclusiv stocarea energiei electrice **Articolul 34.** Scheme de sprijin pentru promovarea energiei electrice din surse regenerabile (9) Guvernul, în contextul implementării atribuțiilor stabilite la art. 10, lit. e), publică, iar la necesitate actualizează, calendarul indicativ cu privire la frecvența planificată a procedurile de licitație, după caz capacitatea și bugetul/ costul schemei de sprijin, tehnologiile eligibile, precum și alte detalii relevante și de interes general. (10) Guvernul evaluează eficacitatea schemei de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile și efectele majore asupra diferitor grupuri de consumatori și asupra investițiilor în domeniu. Guvernul ia în considerare rezultatele evaluării la modificarea/ actualizarea Planului național integrat privind energia și clima și le include în rapoartelor de implementare a acestuia.		

	Articolul 37. Drepturi și responsabilități ale producătorilor eligibili (4^2) Pentru a reduce riscurile de neperformanță a proiectelor în domeniul producerii energiei electrice din surse regenerabile care beneficiază de schemele de sprijin, Agenția Națională pentru Reglementarea în Energetică stabilește condiții detaliate în modelul contractului pentru diferențe și în modelele contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, care să permită creditorilor și/sau finanțatorilor proiectului investițional să propună o nouă entitate cu experiență în domeniu, care să înlocuiască producătorul eligibil existent în cazul unei neexecutări semnificative din partea acestuia a contractului pentru diferențe sau a contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, și/sau să preia parțial sau integral obligațiile ce reies din contractele semnate, prin intermediul cesiunii sau novației. Termenii și condițiile unei astfel de înlocuiri a producătorului eligibil, realizării novației sau cesiunii contractului pentru diferențe sau a contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, sunt stabilite de Agenție în conformitate cu cele mai bune practici aplicate în Uniunea Europeană. Numirea noii entități cu experiență în domeniu este supusă unei aprobări prealabile de către Agenție, care verifică corespunderea entității condițiilor și criteriilor stabilite inițial pentru procedura de licitație pentru oferirea statutului de producător eligibil sau de confirmare a statutului de producător eligibil. Agenția poate refuza o astfel de numire doar din motive obiective, nediscriminatorii și argumentate, care sunt comunicate în mod obligatoriu solicitantului în termen de 30 zile de la depunerea cererii. **Legea nr. 331/2023 pentru modificarea Legii nr. 10/2016** Art. II. Dispoziții finale și tranzitorii (13) În vederea adoptării principiilor de maximă transparență, eficiență și eficacitate, precum și asigurarea unei predictibilități la implementarea schemelor de sprijin, conform art. 34, Guvernul: a) publică un calendar indicativ cu privire la organizarea procedurilor de licitație, pentru următorii 3-5 ani, cu respectarea conținutului și a informațiilor stabilite de art. 34, alin. (9). Calendarul este actualizat anual sau, dacă este necesar, cu o periodicitate mai mare, pentru a reflecta modificările în planificarea organizării licitațiilor cauzate de factori obiectivi, pentru a ține cont de evoluțiile pieței sau pentru a actualiza bugetul/ costul estimat al sprijinului financiar oferit producătorilor eligibili;		

	b) efectuează o evaluare a eficacității schemei de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile și a efectelor majore asupra diferitor grupuri de consumatori și asupra investițiilor în domeniu, în conformitate cu prevederea de la art. 34, alin. (10), cel puțin o dată la cinci ani, și o publică pe pagina sa web oficială.		
Articolul 7 **Calcularea ponderii** **energiei din surse regenerabile** (1) Consumul final brut de energie din surse regenerabile în fiecare stat membru se calculează ca suma următoarelor: (a) consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile; (b) consumul final brut de energie din surse regenerabile în sectorulîncălzirii și răcirii; și (c) consumul final de energie din surse regenerabile în sectorul transporturilor. În ceea ce privește primul paragraf litera (a), (b) sau (c), gazul și energia electrică din surse regenerabile se iau în considerare numai o dată la calcularea ponderii consumului final brut de energie din surse regenerabile. Energia produsă din combustibili din surse regenerabile de origine nebiologică se contabilizează în sectorul în care este consumată: al energiei electrice, al încălzirii și răcirii sau al transporturilor. Fără a aduce atingere celui de al treilea paragraf, statele membre pot conveni, prin intermediul unui acord de cooperare specific, să contabilizeze toți sau o parte din combustibilii din surse regenerabile de origine nebiologică consumați într-un stat membru în ponderea consumului final brut de energie din surse regenerabile în statul membru în care sunt produși combustibilii respectivi. Pentru a verifica faptul că aceiași combustibili din surse regenerabile de origine nebiologică nu sunt contabilizați atât în statul membru în care sunt produși, cât și în statul membru în care sunt consumați și pentru a înregistra cantitatea contabilizată, statele membre notifică Comisiei orice astfel de acord de cooperare. Un astfel de acord de cooperare include cantitatea totală de combustibili din surse regenerabile de origine nebiologică care urmează să fie luată în calcul pentru fiecare stat membru și data la care acordul de cooperare va deveni operațional. Sub rezerva articolului 29 alineatul (1) al doilea paragraf, biocombustibilii, biolichidele și combustibilii din biomasă care nu respectă criteriile de durabilitate și de reducere a	**Articolul 7.** Calcularea ponderii energiei din surse regenerabile (1) Consumul final brut de energie din surse regenerabile se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile și prezentul articol și se determină ca suma următoarelor componente: a) consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile; b) consumul final brut de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire; c) consumul final de energie din surse regenerabile în transporturi. (2) La calcularea ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie, determinat în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile și prezentul articol, biogazul, energia electrică din surse regenerabile și hidrogenul din surse regenerabile se iau în considerare numai o singură dată. (3) Biocarburanții și biolichidele care nu corespund criteriilor de durabilitate și criteriilor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, stabilite în conformitate cu prezenta lege, nu se iau în considerare la calcularea ponderii energiei din surse regenerabile. (4) La calcularea consumului final brut de energie electrică din surse regenerabile, în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile: a) se estimează energia electrică din surse regenerabile generată de centralele electrice deținute de utilizatorii mecanismului de contorizare netă, toate categoriile de prosumatori, comunitățile de energie din surse regenerabile, inclusiv consumul propriu asigurat din surse regenerabile, prin utilizarea datelor cu privire la generare disponibile pentru centrale electrice dotate cu echipamente de măsurare, informațiile oferite direct de utilizatorii mecanismului, precum și cu aplicarea tehnicilor de estimare cu maximă precizie a cantității de energie electrică generată și evitarea dublei contabilizări;	Parțial compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

emisiilor de gaze cu efect de seră stabilite la articolul 29 alineatele (2)-(7) și la articolul 29 alineatul (10) nu se iau în considerare. (2) În sensul alineatului (1) primul paragraf litera (a), consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile se calculează ca fiind cantitatea de energie electrică produsă într-un stat membru din surse regenerabile, incluzând producția de energie electrică de la autoconsumatorii de energie din surse regenerabile și de la comunitățile de energie din surse regenerabile, precum și energia electrică din combustibili din surse regenerabile de origine nebiologică, și excluzând producția de energie electrică în centralele cu acumulare prin pompare din apă pompată anterior în sens ascendent, precum și energia electrică utilizată pentru producerea de combustibili din surse regenerabile de origine nebiologică. În cazul centralelor multicombustibil care utilizează surse regenerabile și neregenerabile, se ia în considerare numai acea parte din energia electrică care este produsă din surse regenerabile. În scopul acestor calcule, contribuția fiecărei surse de energie se calculează pe baza conținutului său energetic. Energia electrică generată de energia hidroelectrică și eoliană se ia în considerare în conformitate cu formulele de normalizare prevăzute în anexa II. (3) În sensul alineatului (1) primul paragraf litera (b), consumul final brut de energie din surse regenerabile pentru în sectorul încălzirii și răcirii se calculează ca fiind cantitatea de energie destinată încălzirii și răcirii centralizate produsă într-un stat membru din surse regenerabile, la care se adaugă consumul de alte tipuri de energie din surse regenerabile al industriei, gospodăriilor, serviciilor, agriculturii, silviculturii și pescuitului, în scopul încălzirii, răcirii și prelucrării. În cazul centralelor multicombustibil care utilizează surse regenerabile și neregenerabile, se ia în considerare numai acea parte destinată încălzirii și răcirii care este produsă din surse regenerabile. În scopul acestor calcule, contribuția fiecărei surse de energie se calculează pe baza conținutului său energetic. Energia ambientală și geotermală utilizată pentru încălzire și răcire prin intermediul pompelor de căldură și al sistemelor de răcire centralizată se ia în considerare în sensul alineatului (1) primul paragraf litera (b), cu condiția ca energia finală generată să depășească semnificativ intrarea de energie primară necesară funcționării pompelor de căldură. Cantitatea de căldură sau răcoare considerată drept energie din surse regenerabile în sensul prezentei directive se calculează în conformitate cu metodologia prevăzută în anexa VII și ia în considerare consumul de energie în toate sectoarele de utilizare finală. Energia termică generată de sistemele energetice pasive, în care consumul scăzut de energie se realizează în mod pasiv prin modul de proiectare a clădirilor sau prin căldura	b) nu se ia în calcul energia electrică produsă de hidrocentralele cu acumulare din apa pompată anterior în sens ascendent; c) în cazul centralelor electrice hibrid, care utilizează surse regenerabile și convenționale de energie, se ia în considerare numai acea parte din energia electrică care este produsă din surse regenerabile. În scopul acestor calcule, contribuția fiecărei surse de energie se calculează în baza conținutului său de energie; d) Energia electrică generată de centralele hidroelectrice și instalațiile eoliene, se consideră în conformitate cu regulile de normalizare, stabilite în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile. (5) Consumul final brut de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire se calculează ca fiind suma dintre cantitatea de energie destinată încălzirii și răcirii centralizate, produsă din surse regenerabile, și consumul suplimentar de energie din surse regenerabile în industrie, în sectorul casnic, la prestarea serviciilor, în agricultură, în silvicultură și în piscicultură, în scopul încălzirii, răcirii și prelucrării. În cazul centralelor hibrid care utilizează surse regenerabile și surse convenționale de energie, se ia în considerare numai acea parte destinată încălzirii și răcirii care este produsă din surse regenerabile. În scopul acestor calcule, contribuția fiecărei surse de energie se calculează în baza conținutului său de energie. (6) La calcularea consumului final brut de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire, energia geotermală produsă de pompele de căldură se ia în considerare cu condiția ca energia finală generată să depășească semnificativ energia primară utilizată pentru punerea în funcțiune a pompelor de căldură. Cantitatea de energie utilizată pentru încălzire și răcire și care ar urma să fie considerată energie din surse regenerabile în sensul alin. (1), se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, care va ține seama de utilizarea energiei în toate sectoarele de consum final. (7) Energia termică generată de sistemele energetice pasive, în care consumul scăzut de energie se realizează în mod pasiv prin modul de proiectare a clădirilor sau prin căldura produsă cu utilizarea energiei din surse neregenerabile, nu se ia în considerare la calcularea consumului final brut de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire. (8) Conținutul energetic al combustibililor utilizați în transporturi este stabilit în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile.		

produsă prin utilizarea energiei din surse neregenerabile, nu se ia în considerare în sensul aplicării alineatului (1) primul paragraf litera (b). Până la 31 decembrie 2021, Comisia adoptă acte delegate în conformitate cu articolul 35 pentru a completa prezenta directivă prin stabilirea unei metodologii de calculare a cantității de energie din surse regenerabile utilizată pentru răcire și pentru răcirea centralizată și pentru a modifica anexa VII. Metodologia respectivă include factori de performanță sezonieră minimă pentru pompele de căldură care funcționează în sens invers. 4) În sensul alineatului (1) primul paragraf litera (c) se aplică următoarele cerințe: (a) consumul final de energie din surse regenerabile în sectorul transporturilor se calculează ca fiind suma tuturor biocombustibililor, biogazului și combustibililor din surse regenerabile de origine nebiologică consumați în sectorul transporturilor. Acesta include combustibilii din surse regenerabile furnizați buncherajului maritim internațional. (b) pentru calcularea consumului final de energie în sectorul transporturilor, se utilizează valorile privind conținutul energetic al combustibililor utilizați în transporturi stabilite în anexa III. Pentru stabilirea conținutului energetic al combustibililor utilizați în transporturi care nu sunt incluși în anexa III, statele membre utilizează standardele relevante ale Organizației de Standardizare Europeană (ESO) pentru a determina puterea calorică a combustibililor. În cazul în care ESO nu a adoptat niciun standard în acel scop, statele membre utilizează standardele Organizației Internaționale de Standardizare (ISO) relevante. (5) Ponderea energiei din surse regenerabile se calculează ca fiind consumul final brut de energie din surse regenerabile împărțit la consumul final brut de energie provenită din toate sursele de energie, exprimat ca procent. În sensul primului paragraf din prezentul alineat, suma menționată la primul paragraf al alineatului (1) din prezentul articol se ajustează în conformitate cu articolele 8, 10, 12 și 13. La calcularea consumului final brut de energie al unui stat membru în scopul măsurării respectării de către acesta a obiectivelor și a traiectoriei orientative stabilite în prezenta directivă, cantitatea de energie consumată în sectorul aviației, ca proporție din consumul final brut de energie al statului membru în cauză, se consideră a nu fi mai mare de 6,18 %. Pentru Cipru și Malta, cantitatea de energie consumată în sectorul aviației, ca proporție din consumul final brut de energie al statelor membre în cauză, se consideră a nu fi mai mare de 4,12 %.	(9) Consumul final de energie din surse regenerabile în transporturi se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile și prevederile art. 8. (10) Ponderea energiei din surse regenerabile se calculează ca raport între consumul final brut de energie din surse regenerabile și consumul final brut de energie provenită din toate sursele de energie, exprimat în procente. (11) La calcularea consumului final brut de energie, cantitatea de energie consumată în sectorul aviației, ca proporție din consumul final brut de energie, se consideră a nu fi mai mare de 6,18 %. (12) se abrogă. (13) Instituția publică care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și promovării utilizării energiei din surse regenerabile (în continuare – instituția publică de suport) calculează ponderea energiei din surse regenerabile, pentru anul precedent de gestiune, în conformitate cu prevederile prezentei legi și Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, și prezintă rezultatele calculelor în raportul său anual de activitate, elaborat în conformitate cu prevederile de la art. (11), alin, (7) al Legii nr. 139/2016 cu privire la eficiența energetică, sau la cererea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii.” **Articolul 8.** Calcularea ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în transporturi (1) Pentru calcularea consumului final de energie în transporturi se utilizează valorile privind conținutul energetic al carburanților utilizați în transporturi, după cum este prevăzut în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile. (6) Pentru realizarea prevederilor prezentului articol, se introduc următoarele obligații de raportare semestrială, în termen de 30 de zile după finalizarea perioadei de gestiune, în formă electronică, către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și instituția publică de suport: a) importatorii de produse petroliere – cu obligația de prezentare a informațiilor cu privire la cantitățile de biocarburanți și produse petroliere procurate, după caz, de pe piața locală sau importate, în vederea producerii amestecului în conformitate cu prevederile prezentei legi, și/sau cantitățile de produse petroliere importate care deja conțin cota prestabilită de biocarburanți. Informațiile cu privire la biocarburanți vor include detalii		

(6) Metodologia și definițiile utilizate la calcularea ponderii energiei din surse regenerabile sunt cele prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1099/2008. Statele membre asigură coerența informațiilor statistice utilizate în calculul acestor ponderi sectoriale și globale și a informațiilor statistice raportate Comisiei în temeiul regulamentului respectiv.	privind cantitățile și cota biocarburanților în amestec, pe categorii, după cum sunt stabilite de art. 26^7, alin. (1), lit. a) - d). b) producătorii de biocarburant – cu obligația de prezentare a informațiilor cu privire la cantitățile de biocarburant comercializat pe piața locală și exportate, pe categorii, după cum sunt stabilite de art. 267, alin. (1), lit. a) – d); (7) Pentru nerespectarea obligației stabilite la alin. (6), importatorii de produse petroliere principale, vânzătorii cu amănuntul de produse petroliere și producătorii de biocarburant, sunt pasibili de a fi sancționați de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu sancțiune financiară în valoare de maximum 1% din venitul anual obținut din comercializarea produselor petroliere principale, respectiv, comercializarea biocarburanților, respectând procedura stabilită la art. 20 din Legea cu privire la energetică **Articolul 32^2.** Calculul ponderii tuturor tipurilor de surse de energie în totalul energiei electrice furnizate (1) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică calculează și include în raportul de activitate pentru anul precedent informații cu privire la cantitățile și valorile procentuale ale tuturor surselor de producere a energiei electrice din surse regenerabilă în energia electrică furnizată consumatorilor finali din Republica Moldova în anul calendaristic precedent. (2) La îndeplinirea prevederii de la alin. (1), Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică ia în considerare garanțiile de origine utilizate și expirate. (3) Furnizorii de energie electrică, în contextul obligației impuse la alin (7), lit. a) a Legii 107/2016 cu privire la energia electrică, calculează și prezintă consumatorului final date privind ponderea fiecărei surse de energie în totalul energiei electrice furnizate, pe baza datelor publicate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în temeiul alin. (1) și a garanțiilor de origine utilizate. (4) Guvernul stabilește, în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, modalitatea de calcul și estimare a ponderii tuturor tipurilor surselor de producere a energiei electrice din surse regenerabilă în energia electrică furnizată și modalitatea de control a calculelor efectuate.		

	(5) Instituția publică de suport, în vederea realizării atribuției sale de la art. 7, alin. (13), și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, cooperează prin schimb de informații în vederea implementării prevederilor prezentului articol. **Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, aprobat prin HG 74/2024** 2. Prezentul Regulament stabilește: 2.1. modul de determinare a consumului final de energie din surse regenerabile, total și pe sectoare: 2.1.1. consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile (SER-E); 2.1.2. consumul final de energie regenerabilă în transporturi (SER-T); 2.1.3. consumul final brut de energie regenerabilă pentru încălzire și răcire (SER-Î&R); 2.1.4. consumul final brut de energie din surse regenerabile; 2.2. modul de determinare a consumului final brut de energie, total și pe sectoare: 2.2.1. consumul final brut de energie electrică; 2.2.2. consumul final de energie în transporturi; 2.2.3. consumul final brut de energie pentru încălzire și răcire; 2.2.4. consumul final brut de energie; 2.3. modul de determinare a ponderii energiei din surse regenerabile, total și pe sectoare: 2.3.1. ponderea energiei electrice din surse regenerabile în consumul final brut de energie electrică; 2.3.2. ponderea energiei regenerabile în transporturi în consumul final de energie în transporturi; 2.3.3. ponderea energiei regenerabile pentru încălzire și răcire în consumul final brut de energie pentru încălzire și răcire; 2.3.4. ponderea energiei regenerabile în consumul final brut de energie (în continuare – ponderea generală SER). ..... 12. Centrul Național pentru Energie Durabilă se asigură că la calcularea consumului final brut de energie din surse regenerabile și, după caz, la stabilirea ponderii minime menționate la art. 6 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 10/2016: 12.1. biogazul, energia electrică și hidrogenul din surse regenerabile se iau în considerare numai o dată;		

Articolul 8. **Platforma Uniunii de dezvoltare a surselor regenerabile și transferurile statistice între statele membre** (1) Statele membre pot conveni cu privire la transferul statistic al unei cantități specificate de energie din surse regenerabile de la un stat membru către un alt stat membru. Cantitatea transferată: (a) se scade din cantitatea de energie din surse regenerabile care este luată în considerare pentru calcularea ponderii de energie din surse regenerabile a statului membru care efectuează transferul în sensul prezentei directive; și (b) se adaugă la cantitatea de energie din surse regenerabile care este luată în considerare pentru calcularea ponderii de energie din surse regenerabile a statului membru care acceptă transferul în sensul prezentei directive. (2) Pentru a facilita îndeplinirea obiectivului Uniunii prevăzut la articolul 3 alineatul (1) din prezenta directivă și a contribuției fiecărui stat membru la obiectivul respectiv în conformitate cu articolul 3 alineatul (2) din prezenta directivă și pentru a facilita transferurile statistice în conformitate cu alineatul (1) din prezentul articol, Comisia instituie o platformă a Uniunii de dezvoltare a surselor regenerabile (denumită în continuare „URDP"). Statele membre pot transmite către URDP, pe bază voluntară, date anuale cu privire la contribuțiile lor naționale la obiectivul Uniunii sau orice valoare de referință stabilită pentru monitorizarea progreselor înregistrate în Regulamentul (UE) 2018/1999, inclusiv cantitatea pe care preconizează că nu o vor îndeplini sau cantitatea cu care preconizează că își vor depăși contribuția, precum și o indicare a prețului la care ar accepta să transfere eventuala producție excedentară de energie din surse regenerabile de la sau către alt stat membru. Prețul transferurilor respective se stabilește de la caz la caz pe baza mecanismului de corelare a cererii și a ofertei din cadrul URDP. (3) Comisia se asigură că URDP este în măsură să coreleze cererea și oferta pentru cantitățile de energie din surse regenerabile care sunt luate în considerare la calcularea ponderii de energie din surse regenerabile a unui stat membru pe baza prețurilor sau a altor criterii precizate de statul membru care acceptă transferul. Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 35 pentru a completa prezenta directivă prin instituirea URDP și stabilirea condițiilor de finalizare a transferurilor, astfel cum se menționează la alineatul (5) din prezentul articol. (4) Înțelegerile menționate la alineatele (1) și (2) pot avea o durată de un an calendaristic sau mai mulți. Astfel de înțelegeri se notifică Comisiei sau se finalizează pe URDP în termen de cel mult 12 luni de la încheierea fiecărui an în care sunt în vigoare. Informațiile transmise Comisiei includ cantitatea și prețul energiei respective. În cazul transferurilor finalizate pe URDP, părțile implicate și informațiile privind transferul respectiv sunt puse la dispoziția publicului.	**Legea 10/2016** **Articolul 10.** Atribuțiile Guvernului k[3]) elaborează, cu suportul organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, și aprobă un regulament cu privire la transferul statistic al cantităților de energie din surse regenerabile cu o altă Parte Contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice. **Articolul 44.** Cooperarea internațională (3) În vederea creării unor oportunități de reducere a costurilor legate de realizarea obiectivelor naționale, precum și a facilitării cooperării cu statele membre ale Uniunii Europene în domeniul energiei din surse regenerabile, pot fi puse în aplicare măsuri de flexibilitate, în particular sub formă de transferuri statistice sau scheme comune de sprijin. (4) Transferurile statistice nu afectează îndeplinirea obiectivului național privind ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie. **Regulamentul cu privire la transferul statistic al cantităților de energie din surse regenerabile cu o altă parte contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, aprobat prin HG 58/2025** **Capitolul III** **TRANSFERUL STATISTIC ÎNTRE PĂRȚILE CONTRACTANTE LATRATATUL DE CONSTITUIRE A COMUNITĂȚII ENERGETICE** **Secțiunea 1** **Identificarea necesității de transfer statistic** 15. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii poate stabili necesitatea de transfer statistic al unei cantități de energie din surse regenerabile de la sau către o altă parte contractantă. 16. În conformitate cu pct. 15, cantitatea de energie transferată:	Compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

(5) Transferurile intră în vigoare după ce toate statele membre implicate în transfer au notificat transferul Comisiei sau după ce au fost îndeplinite toate condițiile de compensare pe URDP, după caz.	16.1 se scade din ponderea de energie din surse regenerabile când se efectuează transferul către o parte contractantă conform prevederilor prezentului Regulament; sau 16.2 se adaugă la ponderea de energie din surse regenerabile când se acceptă transferul de la o parte contractantă conform prevederilor prezentului Regulament. 17. Pentru a stabili necesitatea de a vinde sau a cumpăra un transfer statistic, respectiv de la sau la o altă parte contractantă, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii analizează anual datele cu privire la progresul spre atingerea obiectivului național în domeniul energiei din surse regenerabile, prevăzut conform Planului Național Integrat privind Energia și Clima. Dacă se identifică riscul de neîndeplinire sau probabilitatea de depășire a obiectivului național, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, în termen de 30 zile lucrătoare de la stabilirea necesității transferului statistic, elaborează și coordonează cu Ministerul Finanțelor o analiză cost-beneficiu, în care se evaluează dacă sunt îndeplinite următoarele condiții: 17.1 pentru cumpărarea transferului statistic: 17.1.1 prognoza privind ponderea energiei din surse regenerabile pentru anul 2030 indică riscul de neîndeplinire a obiectivului național; 17.1.2 costurile asociate cu măsurile suplimentare la cele existente pentru atingerea obiectivului național sunt mai mari decât costurile prognozate de cumpărare a transferului statistic; 17.1.3 costurile prognozate de cumpărare a transferului statistic sunt mai mici decât penalitățile potențiale stabilite în conformitate cu prevederile Tratatului de constituire a Comunității Energetice. 17.2 pentru vânzarea transferului statistic, prognoza privind ponderea energiei din surse regenerabile pentru anul 2030 indică depășirea obiectivului național. 18. Analiza cost-beneficiu menționată la pct. 17, include: 18.1 prognoza privind traiectoria evoluției și ponderea energiei din surse regenerabile necesară a fi atinsă în anul 2030; 18.2 analiza fezabilității organizării transferului statistic și determinarea volumului de transfer statistic; 18.3 calculul prețului minim de transfer statistic pentru vânzarea acestuia;		

	18.4 calculul prețului maxim de transfer statistic pentru cumpărarea acestuia; 18.5 calculul costurilor asociate cu măsurile suplimentare pentru atingerea obiectivului național, în cazul în care este riscul de neîndeplinire a obiectivului național în baza măsurilor existente; 18.6 alte analize și/sau calcule necesare pentru îndeplinirea condițiilor menționate la pct. 17. **Secțiunea a 2-a** **Inițierea transferului statistic de Republica Moldova** 19. Pentru a iniția transferul statistic, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii: 19.1 notifică Secretariatul cu privire la intenția de a cumpăra sau a vinde transferul statistic, inclusiv despre volumul de transfer statistic, prețul maxim pentru cumpărare sau prețul minim pentru vânzarea transferului statistic, anul pentru care transferul statistic este preconizat și data-limită de recepționare a ofertelor; 19.2 notifică toate părțile contractante cu privire la intenția de a cumpăra sau a vinde transferul statistic, inclusiv despre volumul de transfer statistic, prețul maxim pentru cumpărare sau prețul minim pentru vânzare a transferului statistic, anul pentru care transferul statistic este preconizat și data-limită de recepționarea ofertelor. 20. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii recepționează ofertele depuse de partea/părțile contractante respectând data-limită de recepționare menționată în notificările prevăzute la pct. 19. Data-limită de recepționare a ofertelor se stabilește în urma analizei cost-beneficiu prevăzute la pct. 17. 21. În absența părților interesate să realizeze transferul statistic, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii constată acest fapt, iar transferul statistic nu va avea loc. 22. În cazul în care a fost depusă cel puțin o singură ofertă de la o parte contractantă, Guvernul desemnează și acordă împuterniciri comisiei pentru negocierea acordului/acordurilor respective. 23. Dacă două sau mai multe părți contractante sunt interesate să realizeze transferul statistic, comisia organizează un proces de selectare a părții/părților contractante		

	pentru încheierea acordului/acordurilor de transfer statistic (în continuare – proces de selectare), în conformitate cu secțiunea a 3-a din prezentul capitol. 24. Dacă doar o singură parte contractantă este interesată să realizeze transferul statistic, comisia negociază un acord de transfer statistic cu această parte, fără a organiza un proces de selectare. După finalizarea negocierilor, comisia propune Guvernului, spre aprobare, proiectul acordului de transfer statistic. **Secțiunea a 3-a** **Procesul de selectare** 25. În conformitate cu pct. 23, comisia organizează un proces de selectare pentru stabilirea părților contractante cu care se va negocia acordul de transfer statistic. 26. Procesul de selectare se organizează cu respectarea următoarelor etape: 26.1 evaluarea și după caz, negocierea ofertelor; 26.2 stabilirea părților contractante pentru încheierea acordurilor de transfer statistic; 26.3 negocierea clauzelor acordurilor de transfer statistic, altele decât cele menționate în ofertele depuse. **Secțiunea a 4-a** **Evaluarea ofertelor și stabilirea părților contractante pentru negocierea și încheierea acordului de transfer statistic** 27. În termen de până la 10 de zile lucrătoare de la publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a Dispoziției Guvernului privind desemnarea și acordarea împuternicirilor comisiei pentru negocierea acordului/acordurilor de transfer statistic, secretarul comisiei organizează ședința de evaluare a ofertelor părților contractante. 28. Ofertele se evaluează, după cum urmează: 28.1 pentru cumpărarea transferului statistic, în baza criteriului celui mai mic preț față de prețul maxim stabilit în notificările prevăzute la pct. 19, în limita volumului de transfer statistic stabilit; sau		

	28.2 pentru vânzarea transferului statistic, în baza criteriului celui mai mare preț față de prețul minim stabilit în notificările prevăzute la pct. 19, în limita volumului de transfer statistic stabilit. 29. În urma evaluării ofertelor, comisia constată necesitatea negocierii prețului și/sau volumului cu părțile contractante interesate și inițiază negocierile pe baza ofertelor primite. Secretarul comisiei consemnează acest fapt în procesul-verbal de evaluare a ofertelor. Comisia negociază în următoarele cazuri: 29.1 oferta depusă la cel mai mic preț nu îndeplinește integral volumul de transfer statistic stabilit; 29.2 două sau mai multe oferte au fost depuse la același preț, în limita volumului de transfer statistic stabilit; 29.3 două sau mai multe oferte au fost depuse la același preț, iar volumele de transfer statistic depășesc limita volumului a acestuia. 30. În procesul-verbal privind evaluarea ofertelor se indică ofertele respinse din motivul neîncadrării în prețul minim pentru vânzarea transferului statistic sau în prețul maxim pentru cumpărarea transferului statistic, precum și din lipsa avantajelor economice. 31. În termen de 5 zile lucrătoare de la data semnării procesului-verbal privind evaluarea ofertelor, secretarul comisiei informează părțile contractante interesate despre rezultatele procesului de selectare. 32. Comisia stabilește partea/părțile contractante pentru încheierea acordului/acordurilor de transfer statistic și negociază clauzele acestora, altele decât cele menționate în ofertele depuse. Secretarul comisiei consemnează acest fapt în procesul-verbal privind negocierea acordului de transfer statistic. 33. Comisia propune Guvernului, spre aprobare, proiectul/proiectele acordului de transfer statistic cu fiecare dintre părțile contractante stabilite în urma negocierilor prevăzute la pct. 32. 34. În cazul în care, nu se stabilesc părțile contractante pentru încheierea acordului de transfer statistic, comisia constată acest fapt, iar transferul statistic nu va avea loc. 35. Dacă, în cadrul procesului de selectare, nu a fost oferit integral volumul de transfer statistic stabilit în notificările prevăzute la pct. 19, comisia constată acest fapt și secretarul comisiei îl consemnează în procesul-verbal privind evaluarea		

	ofertelor și propune organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii să inițieze un nou transfer statistic al volumului rămas, respectând condițiile pct. 17. **Secțiunea a 5-a** **Inițierea transferului statistic de o altă parte contractantă** 36. Dacă o altă parte contractantă inițiază transferul statistic și notifică, direct sau prin intermediul Secretariatului, Republica Moldova cu privire la intenția de a cumpăra sau a vinde transferul statistic, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii stabilește necesitatea de transfer statistic în conformitate cu pct. 17 și 18. 37. Pentru a manifesta interesul de a realiza transferul statistic, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii notifică partea contractantă inițiatoare despre acest fapt, inclusiv despre oferta care conține volumul de transfer statistic, prețul maxim pentru cumpărare sau prețul minim pentru vânzare a transferului statistic. 38. Dacă partea contractantă inițiatoare acceptă oferta din notificare, Guvernul desemnează și acordă împuterniciri comisiei pentru negocierea acordului/acordurilor de transfer statistic respectiv. După finalizarea negocierilor, comisia propune Guvernului, spre aprobare, proiectul acordului de transfer statistic. **Secțiunea a 6-a** **Acordul de transfer statistic** 39. Când Republica Moldova inițiază transferul statistic în conformitate cu secțiunea 2-a, comisia elaborează proiectul acordului de transfer statistic. Dacă o altă parte contractantă inițiază transferul statistic în conformitate cu secțiunea 5-a, comisia negociază proiectul acordului de transfer statistic elaborat de partea contractantă. 40. Proiectul acordului de transfer statistic trebuie să conțină, cel puțin, următoarele informații: 40.1 părțile acordului; 40.2 obiectul și definiții acordului; 40.3 principale obligații ale părților contractante;		

	40.4 specificații de transfer statistic (volumul de transfer statistic se indică în ktoe); 40.5 condiții de notificare a Secretariatului; 40.6 prețul și detaliile despre plată (prețul de transfer statistic se indică în EUR per ktoe); 40.7 responsabilitățile în caz de nerespectare a acordului; 40.8 relația dintre obligațiile din cadrul acestui acord și alte obligații internaționale ale părților, dacă este cazul; 40.9 forță majoră; 40.10 soluționarea litigiilor; 40.11 confidențialitate; 40.12 clauza de separabilitate; 40.13 data intrării în vigoare a acordului; 40.14 perioada acordului (încetare, modificare, revizuire); 40.15 data semnării acordului. 41. În conformitate cu pct. 24 sau 33, hotărârea/hotărârile Guvernului privind aprobarea proiectului/proiectelor acordului de transfer statistic cu partea contractantă stabilită include următoarele prevederi: 41.1 aprobarea proiectului acordului de transfer statistic; 41.2 împuternicirea persoanei responsabile din cadrul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii pentru semnarea acordului de transfer statistic cu partea contractantă stabilită. **Regulamentul cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 253/2025** **Capitolul I**		

	DISPOZIȚII GENERALE **Secțiunea 1** **Obiectul de reglementare și noțiuni** **1**. Regulamentul cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe (în continuare – *Regulament*) stabilește mecanismul de cooperare internațională pentru implementarea proiectelor comune în domeniul energiei din surse regenerabile. **2**. Mecanismul de cooperare internațională creează oportunități de reducere a costurilor necesare pentru îndeplinirea obiectivului național prevăzut la art. 6 alin. (1) lit. b) din Legea nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și oferă flexibilitate în ceea ce privește respectarea angajamentelor asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice. **3**. În sensul prezentului Regulament se utilizează noțiunile definite în Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, precum și următoarele noțiuni: 3.1. *stat membru* – stat membru al Uniunii Europene; 3.2. *țară terță* – țară care nu este parte contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice și nu este stat membru al Uniunii Europene; 3.3. *parte contractantă* – stat parte contractantă a Comunității Energetice, în conformitate cu Tratatul de constituire a Comunității Energetice; 3.4. *proiect comun* – proiect cofinanțat de una sau mai multe părți contractante, state membre sau țări terțe, în domeniul energiei regenerabile în sectorul energiei electrice sau încălzirii și răcirii, în cadrul căruia energia regenerabilă produsă este distribuită între una sau mai multe părți contractante, state membre sau țări terțe, cu sau fără un flux fizic al energiei produse, având ca efect includerea acesteia în calculul ponderii de energie din surse regenerabile; 3.5. *acord de proiect comun* – un acord încheiat în numele Guvernului cu una sau mai multe parți contractante, state membre sau țări terțe pentru implementarea proiectului comun. **Secțiunea a 2-a** **Scopul și obiectivul cooperării pentru proiecte comune** **4**. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii identifică necesitatea unui proiect comun, în funcție de nivelul de realizare a obiectivului național stabilit în art. 6 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, cu următoarele părți: 4.1. una sau mai multe părți contractante sau state membre pentru producerea de energie electrică, energie pentru încălzire sau de răcire din surse regenerabile; sau		

	4.2. o țară terță pentru producerea de energie electrică din surse regenerabile, precum și posibilitatea realizării proiectului comun în colaborare cu alte părți contractante. **5**. Cooperările prevăzute la pct.4 pot implica sectorul privat și se desfășoară cu respectarea deplină a dreptului internațional. **6**. Proiectele comune se bazează pe criterii obiective, transparente și nediscriminatorii. **Capitolul II** **IDENTIFICAREA NECESITĂȚII UNUI PROIECT COMUN** **7**. Pentru a identifica necesitatea unui proiect comun în conformitate cu pct. 4, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii analizează anual datele cu privire la evoluția sectorului energiei regenerabile în baza rapoartelor anuale elaborate de instituția publică care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile, inclusiv datele privind progresul în atingerea obiectivului național în domeniul energiei din surse regenerabile, prevăzut în Planul național integrat privind energia și clima pentru perioada 2025-2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 86/2025. **8**. Dacă există riscul de neîndeplinire sau probabilitatea de depășire a obiectivului național stabilit în art. 6 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, precum și necesitatea de implementare a proiectului comun, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, în termen de 60 de zile lucrătoare de la identificarea necesității proiectului comun, elaborează un studiu de prefezabilitate, care include: 8.1. analiza oportunităților de implementare a proiectului comun pe teritoriul Republicii Moldova; 8.2. identificarea părții/părților contractante, statului/statelor membre sau a țării/țărilor terțe pentru implementarea proiectului comun; 8.3. analiza oportunităților de implementare a proiectului comun pe teritoriul părții/părților contractante, statului/statelor membre sau a țării/țărilor terțe identificate; 8.4. analiza cost-beneficiu. **Capitolul III** **INIȚIEREA IMPLEMENTĂRII PROIECTELOR COMUNE** **Secțiunea 1** **Inițierea implementării proiectelor comune de către Republica Moldova** **9**. Pentru a iniția implementarea unui proiect comun, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii notifică una sau mai multe părți contractante, state membre sau țări terțe stabilite în baza studiului de prefezabilitate menționat la pct. 8. Notificarea conține intenția de a implementa		

	proiectul comun cu partea/părțile notificate, rezultatele studiului de prefezabilitate privind partea/părțile notificate și data-limită de recepționare a manifestării de interes. **10**. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii recepționează manifestările de interes depuse de una sau mai multe părți contractante, state membre sau țări terțe respectând data-limită de recepționare menționată în notificarea prevăzută la pct. 9. Data-limită de recepționare a ofertelor se stabilește în urma analizei studiului de prefezabilitate prevăzut la pct. 8. **11**. În absența părților interesate să implementeze proiectul comun, subdiviziunea responsabilă din cadrul organului central de specialitate informează în scris conducerea despre lipsa acestora, iar implementarea proiectului comun nu are loc. **12**. Dacă cel puțin o parte este interesată de proiectul comun, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii propune părții/părților interesate elaborarea unui memorandum de înțelegere, în conformitate cu secțiunea 3-a. **Secțiunea a 2-a** **Inițierea implementării proiectelor comune de către una sau mai multe părți contractante, state membre sau țări terțe** **13**. Dacă una sau mai multe părți contractante, state membre sau țări terțe inițiază (în continuare – *parte inițiatoare*) implementarea unui proiect comun și notifică Republica Moldova despre intenția de a implementa proiectul comun respectiv, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii identifică necesitatea implementării proiectului comun în conformitate cu capitolul II. **14**. Pentru a exprima interesul de implementare a proiectului comun, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii notifică partea/părțile inițiatoare despre acest fapt. **15**. Dacă partea/părțile inițiatoare consideră manifestarea de interes din notificare ca fiind relevantă, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii colaborează cu aceasta/acestea pentru elaborarea unui memorandum de înțelegere, în conformitate cu secțiunea 3-a. **Secțiunea a 3-a** **Memorandumul de înțelegere** **16**. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, împreună cu partea/părțile interesate sau inițiatoare, în conformitate pct.12 sau 15, elaborează memorandumul de înțelegere. Memorandumul de înțelegere stabilește cadrul pentru o cooperare reciproc avantajoasă dintre organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și cealaltă parte/părți semnatare ale acestuia cu privire la implementarea unui proiect comun.		

	17.Memorandumul de înțelegere prevede realizarea unui studiu de fezabilitate privind implementarea unui proiect comun. **18**. În cazul în care studiul de fezabilitate prevăzut în memorandumul de înțelegere stabilește că proiectul comun este fezabil pentru toate părțile implicate, se încheie un acord de proiect comun cu acestea. **19**. Proiectul Acordului de proiect comun se elaborează în conformitate cu Legea nr.595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova. **20**. Proiectele comune care presupun investiții capitale publice finanțate din contul bugetului de stat sunt examinate și selectate în modul stabilit de către Guvern.		
Articolul 9 **Proiecte comune între statele membre** (1) Două sau mai multe state membre pot coopera în cadrul tuturor tipurilor de proiecte comune cu privire la producerea de energie electrică, de încălzire sau de răcire din surse regenerabile. O astfel de cooperare poate implica operatori privați. (1a) Până la 31 decembrie 2025, fiecare stat membru convine să inițieze cel puțin un cadru de cooperare pentru proiectele comune cu unul sau mai multe alte state membre cu privire la producerea de energie din surse regenerabile, sub rezerva următoarelor: (a) până la 31 decembrie 2030, statele membre depun eforturi pentru a conveni asupra stabilirii a cel puțin două proiecte comune; (b) până la 31 decembrie 2033, statele membre cu un consum anual de energie electrică de peste 100 TWh fac eforturi pentru a conveni asupra stabilirii unui al treilea proiect comun. Identificarea proiectelor comune privind energia din surse regenerabile offshore este corelată cu nevoile identificate în planurile strategice la nivel înalt de dezvoltare a rețelei offshore integrate pentru fiecare bazin maritim menționat la articolul 14 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2022/869 al Parlamentului European și al Consiliului (12) și în planul pe zece ani de dezvoltare a rețelei la nivelul Uniunii menționat la articolul 30 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (UE) 2019/943, dar poate depăși aceste nevoi și poate implica autorități locale și regionale și întreprinderi private. Statele membre depun eforturi cu scopul de a distribui în mod echitabil costurile și beneficiile unor astfel de proiecte comune. În acest scop, statele membre țin cont în acordurile de cooperare relevante de toate costurile și beneficiile relevante, aferente proiectelor comune. Statele membre notifică Comisia cu privire la acordurile de cooperare, inclusiv cu privire la data la care se preconizează că proiectele vor deveni operaționale. Se consideră că proiectele finanțate prin contribuții naționale în cadrul mecanismului Uniunii de finanțare a energiei din surse regenerabile instituit prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/1294 al Comisiei îndeplinesc obligațiile menționate la	**Articolul 10.** Atribuțiile Guvernului k[4]) elaborează, cu suportul organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, și aprobă un regulament cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe Părți Contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe. **Regulamentul cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 253/2025** **Capitolul IV** **CONDIȚIILE ȘI EFECTELE PROIECTELOR COMUNE** **Secțiunea 1** **Condițiile proiectelor comune cu alte părți contractante și/sau state membre** **21**. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii notifică Secretariatul Comunității Energetice (în continuare – *Secretariat*) cu privire la proporția sau cantitatea de energie electrică, energie pentru încălzire sau de răcire din surse regenerabile produsă în cadrul oricărui proiect comun pe teritoriul Republicii Moldova, care este pus în funcțiune după data 25 iunie 2009, sau de capacitatea crescută a unei instalații existente care a fost modernizată după data respectivă, care trebuie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a unei alte părți contractante sau stat membru cu care s-a încheiat acordul de proiect comun (în continuare – *partea semnatară a acordului*).	Parțial Compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

primul paragraf pentru statele membre implicate. (2) Statele membre informează Comisia cu privire la proporția sau cantitatea de energie electrică, de încălzire sau de răcire din surse regenerabile produsă în cadrul oricărui proiect comun pe teritoriul lor care a fost pus în funcțiune după 25 iunie 2009, sau prin puterea sporită a unei instalații care a fost modernizată după data respectivă, care trebuie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a unui alt stat membru în sensul prezentei directive. (3) Notificarea menționată la alineatul (2): (a) descrie instalația propusă sau identifică instalația modernizată; (b) specifică proporția sau cantitatea de energie electrică sau de încălzire sau răcire produsă de instalația respectivă care trebuie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a celuilalt stat membru; (c) identifică statul membru în favoarea căruia se realizează notificarea; și (d) specifică perioada, în ani calendaristici întregi, în care energia electrică, încălzirea sau răcirea produsă de instalație din surse regenerabile trebuie să fie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a celuilalt stat membru. (4) Durata unui proiect comun astfel cum se menționează la prezentul articol se poate prelungi dincolo de anul 2030. (5) O notificare efectuată în temeiul acestui articol nu este modificată sau retrasă fără acordul comun al statului membru care efectuează notificarea și al statului membru identificat în conformitate cu alineatul (3) litera (c). (6) La cererea statelor membre în cauză, Comisia facilitează stabilirea de proiecte comune între statele membre, în special prin asistență tehnică specifică și asistență pentru dezvoltarea de proiecte. (7a) Pe baza obiectivelor orientative privind producerea de energie din surse regenerabile offshore care urmează să fie utilizată în fiecare bazin maritim, identificate în conformitate cu articolul 14 din Regulamentul (UE) 2022/869, statele membre în cauză publică informații cu privire la volumele de energie din surse regenerabile offshore pe care intenționează să le realizeze prin licitații, ținând seama de fezabilitatea tehnică și economică a infrastructurii rețelei și de activitățile care au deja loc. Statele membre depun eforturi pentru a aloca spațiu pentru proiectele privind energia din surse regenerabile offshore în planurile lor de amenajare a spațiului maritim, ținând seama de activitățile care au deja loc în zonele afectate. Pentru a facilita acordarea autorizațiilor pentru proiectele comune privind energia din surse regenerabile offshore, statele membre reduc complexitatea și sporesc eficiența și transparența procedurii de acordare a autorizației, consolidează cooperarea dintre ele și, după caz, instituie un punct unic de contact. Pentru a crește gradul de acceptare publică pe scară largă, statele membre pot include comunitățile de energie din surse regenerabile în proiecte comune privind energia din surse regenerabile offshore.	**22**. Notificarea menționată la pct. 21: 22.1. descrie instalația propusă sau identifică instalația modernizată; 22.2. specifică proporția sau cantitatea de energie electrică sau energie pentru încălzire sau răcire produsă de instalația respectivă care trebuie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a celeilalte părți semnatare a acordului; 22.3. identifică partea semnatară a acordului în favoarea căreia se realizează notificarea; 22.4. specifică perioada, în ani calendaristici întregi, în care energia electrică sau energia pentru încălzire sau răcire produsă din instalația respectivă trebuie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a celeilalte părți semnatare a acordului. **23**. Durata unui proiect comun poate fi prelungită și după data de 31 decembrie 2030. **24**. Notificarea efectuată în temeiul pct. 21 nu poate fi modificată sau retrasă fără acordul comun al părților semnatare ale acordului. **Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile aprobat prin HG 74/2025** **Secțiunea a 2-a** **Consumul final brut de energie regenerabilă** 62. Consumul final brut de energie regenerabilă utilizată în toate sectoarele economiei naționale $CFBEt_t^{SER}$, în anul *t*, utilizat la determinarea ponderii energiei regenerabile în consumul final brut de energie este determinat conform formulei: $$CFBEt_t^{SER} = CFBEt_t^{SER-E} + CFEt_t^{SER-T} + CFBEt_t^{SER-H\&C} \pm CFE_t^{SER-EXT},$$ unde:		

	$CFBEt_t^{SER-E}$ – consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile, în anul *t*, utilizat la calculul ponderii energiei regenerabile în consumul final brut de energie. Modul de calcul al $CFBEt_t^{SER-E}$ este prezentat în subsecțiunea 1. $CFEt_t^{SER-T}$ – consumul final de energie din surse regenerabile în transporturi, în anul *t*, utilizat la calculul ponderii energiei regenerabile în consumul final brut de energie. Modul de calcul al $CFBEt_t^{SER-T}$ este prezentat în subsecțiunea a 2-a. $CFBEt_t^{SER-H\&C}$ – consumul final brut de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire, în anul *t*, utilizat la calculul ponderii energiei regenerabile în consumul final brut de energie. Modul de calcul al $CFBEt_t^{SER-H\&C}$ este prezentat în subsecțiunea a 3-a. $CFE_t^{SER-EXT}$ – cantitatea de energie din surse regenerabile, adăugată sau dedusă din $CFBEt_t^{SER}$, contabilizată în baza mecanismelor de cooperare prevăzute la pct. 61.		
Articolul 10 **Efectele proiectelor comune între statele membre** (1) În termen de trei luni de la sfârșitul fiecărui an din cadrul perioadei menționate la articolul 9 alineatul (3) litera (d), statul membru care a făcut notificarea în temeiul articolului 9 transmite o scrisoare de notificare în care precizează: (a) cantitatea totală de energie electrică sau de încălzire sau răcire produsă în timpul anului respectiv din surse regenerabile de către instalația care a făcut obiectul notificării în temeiul articolului 9; și (b) cantitatea de energie electrică sau de încălzire sau răcire produsă în timpul anului respectiv din surse regenerabile de către instalația respectivă, care trebuie să fie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a altui stat membru, în conformitate cu termenii notificării. (2) Statul membru care efectuează notificarea transmite scrisoarea de notificare statului membru în favoarea căruia a fost făcută notificarea și Comisiei.	**Legea 10/2016** **Articolul 10.** Atribuțiile Guvernului k[4]) elaborează, cu suportul organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, și aprobă un regulament cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe Părți Contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe **Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile aprobat prin HG 74/2025** **Secțiunea a 2-a** **Consumul final brut de energie regenerabilă** 62. Consumul final brut de energie regenerabilă utilizată în toate sectoarele economiei naționale $CFBEt_t^{SER}$, în anul *t*, utilizat la determinarea ponderii energiei regenerabile în consumul final brut de energie este determinat conform formulei:	Compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

(3) În sensul prezentei directive, cantitatea de energie electrică sau de încălzire sau răcire din surse regenerabile notificată în conformitate cu alineatul (1) litera (b): (a) se scade din cantitatea de energie electrică sau de încălzire sau răcire din surse regenerabile care este luată în considerare pentru calcularea ponderii de energie din surse regenerabile a statului membru care transmite scrisoarea de notificare în temeiul alineatului (1); și (b) se adaugă la cantitatea de energie electrică sau de încălzire sau răcire din surse regenerabile care este luată în considerare pentru calcularea ponderii de energie din surse regenerabile a statului membru care primește scrisoarea de notificare în temeiul alineatului (2).	$CFBEt_t^{SER} = CFBEt_t^{SER-E} + CFEt_t^{SER-T} + CFBEt_t^{SER-H\&C} \pm CFE_t^{SER-EXT}$, unde: $CFBEt_t^{SER-E}$ – consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile, în anul *t*, utilizat la calculul ponderii energiei regenerabile în consumul final brut de energie. Modul de calcul al $CFBEt_t^{SER-E}$ este prezentat în subsecțiunea 1. $CFEt_t^{SER-T}$ – consumul final de energie din surse regenerabile în transporturi, în anul *t*, utilizat la calculul ponderii energiei regenerabile în consumul final brut de energie. Modul de calcul al $CFBEt_t^{SER-T}$ este prezentat în subsecțiunea a 2-a. $CFBEt_t^{SER-H\&C}$ – consumul final brut de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire, în anul *t*, utilizat la calculul ponderii energiei regenerabile în consumul final brut de energie. Modul de calcul al $CFBEt_t^{SER-H\&C}$ este prezentat în subsecțiunea a 3-a. $CFE_t^{SER-EXT}$ – cantitatea de energie din surse regenerabile, adăugată sau dedusă din $CFBEt_t^{SER}$, contabilizată în baza mecanismelor de cooperare prevăzute la pct. 61. **Regulamentul cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 253/2025** **Capitolul V** **CONDIȚIILE ȘI EFECTELE PROIECTELOR COMUNE** **Secțiunea 2-a** **Efectele proiectelor comune realizate cu alte părți contractante și/sau state membre** **25**. În cazul realizării proiectelor comune, în termen de trei luni de la sfârșitul fiecărui an din cadrul perioadei prevăzute la subpct. 22.4, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, transmite o scrisoare		

	de notificare atât Secretariatului, cât și părții semnatare a acordului, în care precizează: 25.1 cantitatea totală de energie electrică sau energie pentru încălzire sau răcire produsă în timpul anului respectiv din surse regenerabile de către instalația care a făcut obiectul notificării în temeiul pct. 21; 25.2. cantitatea de energie electrică sau energie pentru încălzire sau răcire produsă în timpul anului respectiv din surse regenerabile de către instalația respectivă, care trebuie să fie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile părților semnatare ale acordului, în conformitate cu termenii notificării. **26**. Cantitatea de energie electrică sau energie pentru încălzire sau răcire din surse regenerabile notificată în conformitate cu subpct. 25.2: 26.1. se scade din cantitatea de energie electrică sau energie pentru încălzire sau răcire din surse regenerabile care este luată în considerare pentru calcularea ponderii de energie din surse regenerabile al Republicii Moldova; 26.2. se adaugă la cantitatea de energie electrică sau energie pentru încălzire sau răcire din surse regenerabile care este luată în considerare pentru calcularea ponderii de energie din surse regenerabile a părții semnatare a acordului care primește scrisoare de notificare.		
Articolul 11 **Proiecte comune între statele membre și țări terțe** (1) Unul sau mai multe state membre pot coopera cu una sau mai multe țări terțe în cadrul tuturor tipurilor de proiecte comune cu privire la producția de energie electrică din surse regenerabile. O astfel de cooperare poate implica operatori privați și se desfășoară cu respectarea deplină a dreptului internațional. (2) Energia electrică din surse regenerabile produsă într-o țară terță este luată în considerare în scopul calculării ponderilor de energie din surse regenerabile ale statelor membre numai dacă sunt îndeplinite următoarele condiții: (a) energia electrică este consumată în interiorul Uniunii, această cerință considerându-se a fi îndeplinită dacă: (i) o cantitate de energie electrică echivalentă cu cantitatea de energie electrică luată în considerare a fost afectată definitiv capacității de interconexiune alocate de către toți operatorii de transport și de sistem responsabili din țara de origine, din țara de destinație și, dacă este relevant, din fiecare țară terță de tranzit; (ii) o cantitate de energie electrică echivalentă cu cantitatea de energie electrică luată în considerare a fost înregistrată definitiv în balanța de energie programată de către operatorul de transport și de sistem responsabil din partea aferentă Uniunii a liniei de interconexiune; și (iii) puterea afectată și producția de energie electrică din surse regenerabile de către instalația menționată la litera (b) se referă la aceeași perioadă de timp;	**Legea 10/2016** **Articolul 10.** Atribuțiile Guvernului k[4]) elaborează, cu suportul organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, și aprobă un regulament cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe Părți Contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe **Regulamentul cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 253/2025** **Capitolul V** **CONDIȚIILE ȘI EFECTELE PROIECTELOR COMUNE** **Secțiunea 3-a** **Condițiile proiectelor comune cu țări terțe** **27**. Energia electrică din surse regenerabile produsă într-o țară terță este luată în considerare în scopul calculării ponderilor de energie din surse regenerabile, această cerință considerându-se a fi îndeplinită în cazul în care:	Compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

(b) energia electrică este produsă de o instalație care a fost pusă în funcțiune după 25 iunie 2009 sau prin puterea sporită a unei instalații care a fost modernizată după respectiva dată, în cadrul unui proiect comun, astfel cum se menționează la alineatul (1); (c) cantitatea de energie electrică produsă și exportată nu a primit alt sprijin din partea unei scheme de sprijin dintr-o țară terță în afară de ajutorul pentru investiție acordat instalației; și (d) energia electrică a fost produsă în conformitate cu dreptul internațional, într-o țară terță care este parte semnatară la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale a Consiliului Europei sau la alte convenții internaționale sau tratate privind drepturile omului. (3) În sensul alineatului (4), statele membre pot depune o cerere la Comisie în vederea luării în considerare a energiei electrice din surse regenerabile produsă și consumată într-o țară terță, în contextul construcției unei linii de interconexiune cu termen de execuție foarte lung între un stat membru și o țară terță, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții: (a) construcția liniei de interconexiune a început înainte de la 31 decembrie 2026; (b) nu este posibil ca linia de interconexiune să fie pusă în funcțiune până la 31 decembrie 2030; (c) este posibil ca linia de interconexiune să fie pusă în funcțiune până la 31 decembrie 2032; (d) după ce intră în funcțiune, linia de interconexiune va fi utilizată pentru exportul către Uniune, în conformitate cu alineatul (2), de energie electrică din surse regenerabile; (e) cererea se referă la un proiect comun care îndeplinește criteriile prevăzute la alineatul (2) literele (b) și (c) și care va utiliza linia de interconexiune după ce aceasta intră în funcțiune, la o cantitate de energie electrică care nu depășește cantitatea ce va fi exportată către Uniune după intrarea în funcțiune a liniei de interconexiune. (4) Proporția sau cantitatea de energie electrică produsă de orice instalație pe teritoriul unei țări terțe, care trebuie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a unui stat membru sau a mai multor state membre în sensul prezentei directive, este notificată Comisiei. În cazul în care sunt vizate mai multe state membre, distribuția respectivei proporții sau cantități între statele membre este notificată Comisiei. Proporția sau cantitatea nu depășește proporția sau cantitatea exportată efectiv către Uniune și consumată în Uniune, corespunde cantității menționate la alineatul (2) litera (a) punctele (i) și (ii) și întrunește condițiile prevăzute la litera (a) de la alineatul respectiv. Notificarea se transmite de fiecare stat membru al cărui obiectiv național global ia în considerare respectiva proporție sau cantitate de energie electrică. (5) Notificarea menționată la alineatul (4): (a) descrie instalația propusă sau identifică instalația modernizată; (b) specifică proporția sau cantitatea de energie electrică produsă de instalație care	27.1. energia electrică este consumată pe teritoriul Republicii Moldova dacă: 27.1.1. o cantitate de energie electrică echivalentă cu cantitatea de energie electrică luată în considerare a fost stabilită clar în cadrul procesului de alocare de capacitate pe interconexiuni de către toți operatorii de transport și de sistem responsabili din țara de origine, din țara de destinație și, dacă este relevant, din fiecare țară terță de tranzit; 27.1.2. o cantitate de energie electrică echivalentă cu cantitatea de energie electrică luată în considerare a fost stabilită clar în balanța de energie programată de către operatorul de transport și de sistem a liniei de interconexiune; 27.1.3. capacitatea stabilită și producția de energie electrică din surse regenerabile de către instalația prevăzută la subpct. 27.2 se referă la aceeași perioadă de timp; 27.2. energia electrică este produsă de o instalație care a fost pusă în funcțiune după 25 iunie 2009 sau de capacitatea crescută a unei instalații existente care a fost modernizată după dată respectivă, în cadrul unui proiect comun, în conformitate cu subpct. 4.2; 27.3. cantitatea de energie electrică produsă și exportată nu a primit alt sprijin din partea unei scheme de sprijin dintr-o țară terță în afară de ajutorul pentru investiție acordat instalației; 27.4. energia electrică a fost produsă în conformitate cu dreptul internațional, într-o țară terță care este parte semnatară la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale a Consiliului Europei sau la alte convenții internaționale sau tratate privind drepturile omului. **28**. În sensul pct. 29, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii poate depune o cerere la Secretariat în vederea luării în considerare a energiei electrice din surse regenerabile produse și consumate într-o țară terță, în scopul calculării ponderilor de energie din surse regenerabile, în contextul construcției unei linii de interconexiune cu termen de execuție ce poate depăși data de 31 decembrie 2030, între Republica Moldova și o țară terță, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții: 28.1. construcția liniei de interconexiune a început înainte de 31 decembrie 2026; 28.2. nu este posibil ca linia de interconexiune să fie pusă în funcțiune până la 31 decembrie 2030; 28.3. este posibil ca linia de interconexiune să fie pusă în funcțiune până la 31 decembrie 2032; 28.4. după ce intră în funcțiune, linia de interconexiune va fi utilizată pentru exportul către una sau multe părți contractante, în conformitate cu pct. 27, de energie electrică din surse regenerabile; 28.5. cererea se referă la un proiect comun care îndeplinește criteriile prevăzute la subpct. 27.2 și 27.3 și va utiliza linia de interconexiune după ce aceasta intră în funcțiune și la o cantitate de energie electrică care nu depășește cantitatea ce va fi exportată către una sau multe părți contractante după intrarea în funcțiune a liniei		

trebuie să fie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a unui stat membru, precum și, sub rezerva cerințelor de confidențialitate, dispozițiile financiare corespunzătoare; (c) specifică perioada, în ani calendaristici întregi, în care energia electrică trebuie să fie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a statului membru; și (d) cuprinde o confirmare scrisă a literelor (b) și (c) de către țara terță pe teritoriul căreia urmează să fie pusă în funcțiune instalația, precum și o indicare a proporției sau a cantității de energie electrică produsă de instalație care va fi folosită la nivel intern de către țara terță respectivă. (6) Durata unui proiect comun astfel cum se menționează la prezentul articol se poate prelungi dincolo de anul 2030. (7) O notificare efectuată în temeiul prezentului articol poate fi modificată sau retrasă dacă există un acord comun între statul membru care efectuează notificarea și țara terță care a confirmat proiectul comun în conformitate cu alineatul (5) litera (d). (8) Statele membre și Uniunea încurajează organismele relevante ale Comunității Energiei să adopte, în conformitate cu Tratatul de instituire a Comunității Energiei, măsurile necesare pentru a permite părților contractante să aplice dispozițiile privind cooperarea între statele membre stabilite prin prezenta directivă.	de interconexiune. **29**. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii notifică Secretariatul despre proporția sau cantitatea de energie electrică produsă de orice instalație pe teritoriul unei țări terțe, care trebuie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a Republicii Moldova în sensul prezentului Regulament. Această proporție sau cantitatea nu depășește proporția sau cantitatea exportată către și consumată în una sau multe părți contractante, corespunde cantității menționate la subpct. 27.1.1 și 27.1.2 și întrunește condițiile prevăzute la subpct. 27.1. Notificarea se transmite dacă obiectivul național ia în considerare respectiva proporție sau cantitate de energie electrică. **30**. Notificarea menționată la pct. 29: 30.1. descrie instalația propusă sau identifică instalația modernizată; 30.2. specifică proporția sau cantitatea de energie electrică produsă de instalație care trebuie să fie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile, precum și, sub rezerva cerințelor de confidențialitate, dispozițiile financiare corespunzătoare; 30.3. specifică perioada, în ani calendaristici întregi, în care energia electrică trebuie să fie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile; 30.4. cuprinde o confirmare scrisă conform condițiilor prevăzute la subpct. 30.2 și 30.3 de către țara terță pe teritoriul căreia urmează să fie pusă în funcțiune instalația, precum și o indicare a proporției sau a cantității de energie electrică produsă de instalație care va fi folosită la nivel intern de către țara terță respectivă. **31**. Durata unui proiect comun astfel cum se menționează în prezenta secțiune poate fi prelungită și după data de 31 decembrie 2030. **32**. Notificarea efectuată în temeiul pct. 29 poate fi modificată sau retrasă dacă există un acord comun între Republica Moldova, care efectuează notificarea, și țara terță care a confirmat proiectul comun în conformitate cu subpct. 30.4. **<u>Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, aprobat prin HG 74/2024</u>** **Secțiunea a 2-a** **Consumul final brut de energie regenerabilă** 62. Consumul final brut de energie regenerabilă utilizată în toate sectoarele economiei naționale $CFBEt_t^{SER}$, în anul *t*, utilizat la determinarea ponderii energiei regenerabile în consumul final brut de energie este determinat conform formulei:		

	$CFBEt_t^{SER} = CFBEt_t^{SER-E} + CFEt_t^{SER-T} + CFBEt_t^{SER-H\&C} \pm CFE_t^{SER-EXT}$, unde: $CFBEt_t^{SER-E}$ – consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile, în anul *t*, utilizat la calculul ponderii energiei regenerabile în consumul final brut de energie. Modul de calcul al $CFBEt_t^{SER-E}$ este prezentat în subsecțiunea 1. $CFEt_t^{SER-T}$ – consumul final de energie din surse regenerabile în transporturi, în anul *t*, utilizat la calculul ponderii energiei regenerabile în consumul final brut de energie. Modul de calcul al $CFBEt_t^{SER-T}$ este prezentat în subsecțiunea a 2-a. $CFBEt_t^{SER-H\&C}$ – consumul final brut de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire, în anul *t*, utilizat la calculul ponderii energiei regenerabile în consumul final brut de energie. Modul de calcul al $CFBEt_t^{SER-H\&C}$ este prezentat în subsecțiunea a 3-a. $CFE_t^{SER-EXT}$ – cantitatea de energie din surse regenerabile, adăugată sau dedusă din $CFBEt_t^{SER}$, contabilizată în baza mecanismelor de cooperare prevăzute la pct. 61.		
Articolul 12 **Efectele proiectelor comune între statele membre și țări terțe** (1) În termen de 12 luni de la sfârșitul fiecărui an din cadrul perioadei specificate la articolul 11 alineatul (5) litera (c), statul membru care efectuează notificarea transmite o scrisoare de notificare în care precizează: (a) cantitatea totală de energie electrică produsă în timpul anului respectiv din surse regenerabile de către instalația care a făcut obiectul notificării în temeiul articolului 11; (b) cantitatea de energie electrică produsă în timpul anului respectiv din surse regenerabile de către instalația respectivă, care trebuie să fie considerată ca fiind inclusă în ponderea sa de energie din surse regenerabile în conformitate cu termenii notificării în temeiul articolului 11; și (c) dovada respectării condițiilor stabilite la articolul 11 alineatul (2). (2) Statul membru menționat la alineatul (1) transmite scrisoarea de notificare Comisiei și țării terțe care a confirmat proiectul în conformitate cu articolul 11 alineatul (5) litera	**Legea 10/2016** **Articolul 10.** Atribuțiile Guvernului k[4]) elaborează, cu suportul organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, și aprobă un regulament cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe Părți Contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe **<u>Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, aprobat prin HG 74/2025</u>** **Secțiunea a 2-a** **Consumul final brut de energie regenerabilă**	Compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul

(d). (3) În scopul calculării ponderilor de energie din surse regenerabile în temeiul prezentei directive, cantitatea de energie electrică din surse regenerabile notificată în conformitate cu alineatul (1) litera (b) se adaugă la cantitatea de energie din surse regenerabile care este luată în considerare pentru calcularea ponderilor de energie din surse regenerabile ale statului membru care emite scrisoarea de notificare.	62. Consumul final brut de energie regenerabilă utilizată în toate sectoarele economiei naționale $CFBEt_t^{SER}$, în anul *t*, utilizat la determinarea ponderii energiei regenerabile în consumul final brut de energie este determinat conform formulei: $$CFBEt_t^{SER} = CFBEt_t^{SER-E} + CFEt_t^{SER-T} + CFBEt_t^{SER-H\&C} \pm CFE_t^{SER-EXT},$$ unde: $CFBEt_t^{SER-E}$ – consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile, în anul *t*, utilizat la calculul ponderii energiei regenerabile în consumul final brut de energie. Modul de calcul al $CFBEt_t^{SER-E}$ este prezentat în subsecțiunea 1. $CFEt_t^{SER-T}$ – consumul final de energie din surse regenerabile în transporturi, în anul *t*, utilizat la calculul ponderii energiei regenerabile în consumul final brut de energie. Modul de calcul al $CFBEt_t^{SER-T}$ este prezentat în subsecțiunea a 2-a. $CFBEt_t^{SER-H\&C}$ – consumul final brut de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire, în anul *t*, utilizat la calculul ponderii energiei regenerabile în consumul final brut de energie. Modul de calcul al $CFBEt_t^{SER-H\&C}$ este prezentat în subsecțiunea a 3-a. $CFE_t^{SER-EXT}$ – cantitatea de energie din surse regenerabile, adăugată sau dedusă din $CFBEt_t^{SER}$, contabilizată în baza mecanismelor de cooperare prevăzute la pct. 61. **Regulamentul cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe** **Capitolul V** **CONDIȚIILE ȘI EFECTELE PROIECTELOR COMUNE** **Secțiunea 4-a** **Efectele proiectelor comune cu țări terțe**		Tratatului Comunității Energetice.

	30. În termen de 12 luni de la sfârșitul fiecărui an din cadrul perioadei specificate la subpct. 27.3, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii transmite o scrisoare de notificare atât Secretariatului, cât și țării terțe care a confirmat proiectul în conformitate cu subpct. 27.4, în care precizează: 30.1 cantitatea totală de energie electrică produsă în timpul anului respectiv din surse regenerabile de către instalația care a făcut obiectul notificării prevăzute la pct. 26; 30.2 cantitatea de energie electrică produsă în timpul anului respectiv din surse regenerabile de către instalația respectivă, care trebuie să fie considerată ca fiind inclusă în ponderea sa de energie din surse regenerabile în conformitate cu termenii notificării prevăzute la pct. 26; 30.3 dovada respectării condițiilor stabilite în conformitate cu pct. 24. 31. În scopul calculării ponderilor de energie din surse regenerabile în temeiul prezentului Regulament, cantitatea de energie electrică din surse regenerabile notificată în conformitate cu subpct. 30.2 se adaugă la cantitatea de energie din surse regenerabile care este luată în considerare pentru calcularea ponderilor de energie din surse regenerabile al Republicii Moldova		
Articolul 13 **Scheme de sprijin comune** (1) Fără a aduce atingere obligațiilor care revin statelor membre în temeiul articolului 5, două sau mai multe state membre pot hotărî, pe bază voluntară, să pună în comun sau să își coordoneze parțial schemele naționale de sprijin. În asemenea cazuri, o anumită cantitate de energie din surse regenerabile produsă pe teritoriul unuia din statele membre participante poate fi considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a altui stat membru participant, cu condiția ca statele membre în cauză: (a) să efectueze un transfer statistic al cantităților specificate de energie din surse regenerabile de la un stat membru către alt stat membru în conformitate cu articolul 8; sau (b) să stabilească o regulă de distribuție convenită de statele membre participante prin care sunt alocate cantitățile de energie din surse regenerabile între statele membre participante. Regula de distribuție menționată la litera (b) de la primul paragraf este notificată Comisiei cel târziu la trei luni de la sfârșitul primului an în care aceasta intră în vigoare. (2) În termen de trei luni de la sfârșitul fiecărui an, fiecare stat membru care a făcut o notificare în temeiul alineatului (1) al doilea paragraf transmite o scrisoare de notificare	**Legea 10/2016** Articolul 44. Cooperarea internațională (3) În vederea creării unor oportunități de reducere a costurilor legate de realizarea obiectivelor naționale, precum și a facilitării cooperării cu statele membre ale Uniunii Europene în domeniul energiei din surse regenerabile, pot fi puse în aplicare măsuri de flexibilitate, în particular sub formă de transferuri statistice sau scheme comune de sprijin. **Regulamentul cu privire la transferul statistic al cantităților de energie din surse regenerabile cu o altă parte contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, aprobat prin HG 58/2025** **Capitolul I** **DISPOZIȚII GENERALE** **Secțiunea 1** **Scop și definiții** **1**. Regulamentul cu privire la transferul statistic al cantităților de energie din surse regenerabile cu o altă parte contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice (în continuare – *Regulament*) stabilește mecanismul de cooperare	Parțial compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

în care precizează cantitatea totală de energie electrică sau de încălzire sau răcire din surse regenerabile produsă în timpul anului care urmează să fie supus regulii de distribuție. (3) În scopul calculării ponderilor de energie din surse regenerabile în temeiul prezentei directive, cantitatea de energie electrică sau de încălzire sau răcire din surse regenerabile notificată în conformitate cu alineatul (2) este realocată între statele membre în cauză în conformitate cu regula de distribuție notificată. (4) Comisia diseminează orientări și bune practici și, la cererea statelor membre în cauză, facilitează instituirea unor scheme comune de sprijin între statele membre.	internațională pentru transferul statistic al cantităților de energie din surse regenerabile. **2**. Mecanismul de cooperare internațională creează oportunități de reducere a costurilor necesare pentru îndeplinirea obiectivului național prevăzut la art. 6 alin. (1) lit. b) din Legea nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și oferă flexibilitate în ceea ce privește respectarea angajamentelor asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice. **3**. În sensul prezentului Regulament se aplică noțiunile definite în Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, precum și următoarele noțiuni: 3.1. *parte contractantă* – stat parte contractantă a Comunității Energetice în conformitate cu Tratatul de constituire a Comunității Energetice; 3.2. *transfer statistic* – transfer virtual al unei valori statistice aferente unei cantități specificate de energie din surse regenerabile, produsă pe teritoriul unei părți contractante, către o altă parte contractantă, având ca efect deducerea cantității respective de energie din calculul ponderii de energie din surse regenerabile pentru partea contractantă pe teritoriul căreia a fost produsă cantitatea respectivă de energie din surse regenerabile și adăugarea la calcularea ponderii de energie din surse regenerabile pentru partea contractantă către care este realizat transferul; 3.3. *volum de transfer statistic* – volumul transferat de energie din surse regenerabile care urmează să fie dedus din ponderea de energie din surse regenerabile ale părții contractante care vinde și să fie adăugat la ponderea de energie din surse regenerabile ale părții contractante care cumpără, în conformitate cu capitolul II; 3.4. *acord de transfer statistic* – acord încheiat în numele Guvernului cu o altă parte contractantă, pentru realizarea transferului statistic în baza unei tranzacții de vânzare-cumpărare între părțile contractante; 3.5. *criteriu de evaluare* – cel mai mic preț oferit în cazul cumpărării și cel mai mare preț în cazul vânzării transferului statistic, inclus în oferta depusă de partea contractantă; 3.6. *ofertă* – document prezentat de partea contractantă în cadrul procesului de selectare, în care este indicat prețul și volumul solicitate de partea contractantă pentru transferul statistic;		

	3.7. *preț minim* – prețul acceptabil pentru Republica Moldova pentru a vinde un transfer statistic către o parte contractantă, determinat în cadrul analizei cost-beneficiu, realizată în temeiul pct. 18; 3.8. *preț maxim* – prețul acceptabil pentru Republica Moldova pentru a cumpăra un transfer statistic de la o parte contractantă, determinat în cadrul analizei cost-beneficiu, realizată în temeiul pct. 18; 3.9. *pondere de energie din surse regenerabile* – raport între consumul final brut de energie din surse regenerabile și consumul final brut de energie provenită din toate sursele de energie, exprimat în procente. **Secțiunea a 2-a** **Principii și obiective generale** **4**. Transferul statistic se bazează pe criterii obiective, transparente și nediscriminatorii. **5**. Transferul statistic poate fi realizat cu toate părțile contractante interesate, conform prezentului Regulament. **6**. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, în vederea asigurării transparenței în procesul de organizare a concursurilor, publică pe site-ul său web oficial și actualizează continuu următoarele informații: 6.1.intenția de a cumpăra sau de a vinde transferul statistic, inclusiv detalii despre volumul transferului statistic, prețul maxim pentru cumpărare sau prețul minim pentru vânzarea acestuia; 6.2.rezultatele procesului de selectare, care includ partea/părțile contractante selectate pentru realizarea transferului statistic, prețul și volumul acestuia, precum și data intrării în vigoare a transferului statistic. **Capitolul II** **PĂRȚILE IMPLICATE** **Secțiunea 1** **Atribuțiile Guvernului și ale organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii**		

	7. În procesul de transfer statistic, Guvernul exercită următoarele atribuții: 7.1. desemnează și acordă împuternicirile Comisiei pentru negocierea acordului/acordurilor de transfer statistic (în continuare – *Comisie*), precum și desemnează președintele acesteia; 7.2. aprobă proiectul/proiectele acordului de transfer statistic cu fiecare dintre părțile contractante stabilite în urma negocierilor. **8**. În procesul de transfer statistic, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii exercită următoarele atribuții: 8.1. identifică necesitatea de a realiza un transfer statistic; 8.2. elaborează și coordonează cu Ministerul Finanțelor analiza cost-beneficiu; 8.3. inițiază transferul statistic; 8.4. recepționează ofertele depuse de către partea/părțile contractante; 8.5. notifică partea contractantă inițiatoare despre interesul Republicii Moldova de a realiza transferul statistic; 8.6. constată absența părților interesate să realizeze transferul statistic; 8.7. notifică Secretariatul Comunității Energeticii (în continuare – *Secretariat*) despre toate acordurile de transfer statistic încheiate cu alte părți contractante; 8.8. publică pe site-ul său web oficial și actualizează continuu informațiile, în conformitate cu pct. 6. **<u>Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, aprobat prin HG 74/2025</u>** **Secțiunea a 2-a** **Consumul final brut de energie regenerabilă** 62. Consumul final brut de energie regenerabilă utilizată în toate sectoarele economiei naționale $CFBEt_t^{SER}$, în anul *t*, utilizat la determinarea ponderii energiei regenerabile în consumul final brut de energie este determinat conform formulei:		

	$CFBEt_t^{SER} = CFBEt_t^{SER-E} + CFEt_t^{SER-T} + CFBEt_t^{SER-H\&C} \pm CFE_t^{SER-EXT}$, unde: $CFBEt_t^{SER-E}$ – consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile, în anul *t*, utilizat la calculul ponderii energiei regenerabile în consumul final brut de energie. Modul de calcul al $CFBEt_t^{SER-E}$ este prezentat în subsecțiunea 1. $CFEt_t^{SER-T}$ – consumul final de energie din surse regenerabile în transporturi, în anul *t*, utilizat la calculul ponderii energiei regenerabile în consumul final brut de energie. Modul de calcul al $CFBEt_t^{SER-T}$ este prezentat în subsecțiunea a 2-a. $CFBEt_t^{SER-H\&C}$ – consumul final brut de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire, în anul *t*, utilizat la calculul ponderii energiei regenerabile în consumul final brut de energie. Modul de calcul al $CFBEt_t^{SER-H\&C}$ este prezentat în subsecțiunea a 3-a. $CFE_t^{SER-EXT}$ – cantitatea de energie din surse regenerabile, adăugată sau dedusă din $CFBEt_t^{SER}$, contabilizată în baza mecanismelor de cooperare prevăzute la pct. 61.		
Articolul 14. **Creșteri de putere** În sensul articolului 9 alineatul (2) și al articolului 11 alineatul (2) litera (b), unitățile de energie din surse regenerabile rezultate în urma creșterii puterii unei instalații se consideră ca fiind produse de o instalație separată care a fost pusă în funcțiune la data la care a avut loc creșterea puterii.	**Articolul 38. Majorarea capacității centralelor electrice care produc energie electrică din surse regenerabile** (1) Cantitatea de energie electrică din surse regenerabile rezultate în urma majorării capacității unei centrale electrice existente se consideră ca fiind produse de o centrală electrică separată, care a fost dată în exploatare la data la care a avut loc majorarea capacității centralei electrice existente. (1^1) Pentru majorarea capacității centralei electrice în raport cu care un producător de energie electrică din surse regenerabile a obținut statutul de producător eligibil în cadrul unei licitații, producătorul respectiv trebuie să participe la o nouă licitație. (1^2) Pentru a majora capacitatea centralei electrice în raport cu care unui producător de energie electrică din surse regenerabile i-a fost confirmat statutul de producător eligibil, producătorul respectiv trebuie să participe la o nouă procedură de	Compatibil	

	confirmare a statutului de producător eligibil sau la o licitație în cazul în care capacitatea instalată cumulată a centralei electrice extinse este mai mare decât limita de capacitate stabilită de către Guvern în conformitate cu art. 10 lit. e). (2) În cazul majorării capacității centralei electrice existente, sau care se află în construcție/ dezvoltare și pentru care a fost obținut statutul de producător eligibil, prin instalarea unei capacități adiționale de producere a energiei electrice care utilizează același tip de sursă regenerabilă de energie, producătorul, deținător al centralei electrice, este obligat: a) să livreze cantitatea de energie electrică, produsă de centrala electrică existentă până la realizarea majorării capacității, la tariful fix aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil sau la prețul fix stabilit, în cadrul licitației pentru capacitatea deținută inițial, până la majorare; b) să livreze cantitatea de energie electrică produsă de capacitatea nou-instalată la tariful fix aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil sau la prețul fix stabilit, în cadrul licitației pentru capacitatea adițională, în funcție de categoria de capacitate în care se încadrează capacitatea cumulată a centralei electrice extinse. (3) În cazul în care evidența energiei electrice produse de centrala electrică a cărei capacitate de producere a fost majorată se efectuează prin intermediul unui singur echipament de măsurare, cantitatea menționată la alin. (2) lit. a) și b) se calculează proporțional cu capacitatea centralei electrice instalată până la efectuarea majorării și, respectiv, după majorare. (4) În cazul majorării capacității centralei electrice existente prin instalarea unei capacități adiționale de producere a energiei electrice care utilizează un alt tip de sursă regenerabilă de energie, producătorul eligibil va livra cantitatea de energie electrică produsă de capacitatea nou-instalată la prețul fix stabilit în cadrul unei licitații sau la tariful fix aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil pentru tipul sursei regenerabile utilizate. (5) În cazul în care două centrale electrice care utilizează tehnologii diferite de producere a energiei electrice din surse regenerabile folosesc un singur echipament de măsurare pentru evidența energiei electrice livrate în rețea, pentru toată energia produsă se va aplica cel mai mic tarif fix aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil sau cel mai mic preț fix stabilit, în cadrul unei licitații, pentru tipul sursei regenerabile utilizate. (6) În cazul în care, pentru capacitatea nou-instalată a centralei electrice, producătorul de energie electrică din surse regenerabile nu a obținut statut de producător eligibil, fie prin intermediul unei licitații, fie prin intermediul procedurii		

	de confirmare a statutului de producător eligibil, acesta are dreptul să comercializeze energia electrică produsă de capacitatea nou-instalată a centralei electrice în baza unor condiții negociate cu participanții la piața energiei electrice, cu condiția instalării unui echipament de măsurare separat pentru evidența energiei electrice produse de capacitatea nou-instalată.		
Articolul 15 **Proceduri administrative, reglementări și coduri** (1) Statele membre se asigură că orice norme naționale referitoare la procedurile de acordare a autorizațiilor, de certificare și de acordare de licențe care se aplică centralelor și rețelelor conexe de transport și de distribuție pentru producția de energie electrică, încălzire sau răcire din surse regenerabile, procesului de transformare a biomasei în biocombustibili, biolichide, combustibili din biomasă sau în alte produse energetice, precum și combustibililor din surse regenerabile de origine nebiologică sunt proporționale și necesare și contribuie la punerea în aplicare a principiului „eficiența energetică înainte de toate". Statele membre iau măsurile adecvate pentru a se asigura, în special, că: (a) procedurile administrative sunt simplificate și accelerate la un nivel administrativ corespunzător și se stabilesc intervale de timp previzibile pentru procedurile menționate la primul paragraf; (b) normele referitoare la autorizare, certificare și acordarea de licențe sunt obiective, transparente și proporționale, nu fac discriminare între solicitanți și țin pe deplin seama de particularitățile fiecăreia dintre tehnologiile din domeniul energiei din surse regenerabile; (c) taxele administrative plătite de consumatori, de urbaniști, de arhitecți, de constructori și de instalatorii și furnizorii de echipamente și de sisteme sunt transparente și sunt stabilite în funcție de costuri; și (d) pentru instalațiile descentralizate și pentru producerea și stocarea energiei din surse regenerabile se stabilesc proceduri de autorizare simplificate și mai puțin împovărătoare, inclusiv printr-o procedură de notificare simplă. (2) Statele membre definesc în mod clar toate specificațiile tehnice care trebuie respectate de echipamentele și de sistemele din domeniul energiei din surse regenerabile pentru a putea beneficia de schemele de sprijin și pentru a fi eligibile în cadrul achizițiilor publice. În cazul în care există standarde armonizate sau standarde europene, inclusiv sisteme de referințe tehnice stabilite de organismele de standardizare europene, specificațiile tehnice menționate anterior se exprimă în raport cu aceste	**Articolul 14.** Atribuțiile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (1) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică: b) eliberează licențe pentru producerea energiei electrice din surse regenerabile, a energiei termice din surse regenerabile, pentru producerea biogazului care urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale, în conformitate cu legislația specială; "b^3) instituie și ține registrul producătorilor de biocarburanți, cu luarea în considerare a categoriilor stabilite la art. 26^7, alin. (1), lit. a)-d); b^4) instituie și ține registrul facilităților industriale locale de amestec a biocarburanților cu carburanți, cu luarea în considerare a categoriilor de biocarburanți stabilite la art. 26^7, alin. (1), lit. a)-d); e^1) efectuează supravegherea asupra respectării normelor, regulamentelor, actelor normativ-tehnice și a regulilor de securitate la instalarea, funcționarea și exploatarea cazanelor, furnalelor, sobelor pe bază de biomasă, sistemelor fotovoltaice solare și termice solare, sistemelor geotermale de mică adâncime și a pompelor de căldură; (6) În calitate de organ al supravegherii energetice de stat, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică supraveghează respectarea documentelor normativ-tehnice și a regulilor de securitate la instalarea, funcționarea și exploatarea cazanelor, furnalelor sau sobelor, pe bază de biomasă, a sistemelor fotovoltaice și termice solare, a sistemelor geotermale de mică adâncime și a pompelor de căldură **Articolul 20.** Cerințe generale (1) Licențele în domeniul energiei din surse regenerabile se eliberează în conformitate cu procedura stabilită în Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător și în legile speciale. (2) Actele necesare pentru inițierea și desfășurarea activității în domeniul energiei din surse regenerabile se eliberează de către autoritățile publice în baza unor reguli obiective, transparente, proporționale și nediscriminatorii. (3) Pentru facilitarea procedurilor de licențiere, de autorizare și de certificare, Agenția pentru Eficiență Energetică propune, după caz, organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii modificarea cadrului normativ respectiv. **Articolul 21.** Activitățile pentru care se acordă licențe	Compatibil	

standarde. Se acordă prioritate standardelor armonizate ale căror referințe au fost publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene în sprijinul dreptului Uniunii, inclusiv în sprijinul Regulamentului (UE) 2017/1369 al Parlamentului European și al Consiliului (14) sau al Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului (15). În absența acestora, se utilizează alte standarde armonizate și standarde europene, în această ordine. Specificațiile tehnice în cauză nu prevăd în ce caz este necesară certificarea echipamentelor și a sistemelor și nu constituie o barieră în calea bunei funcționări a pieței interne. (2a) Statele membre promovează testarea de tehnologii inovatoare în domeniul energiei din surse regenerabile pentru a produce, partaja și stoca energie din surse regenerabile prin proiecte-pilot într-un mediu real, pentru o perioadă limitată de timp, în conformitate cu dreptul Uniunii aplicabil și însoțite de garanții adecvate pentru a garanta funcționarea în condiții de siguranță a sistemului de energie electrică și pentru a evita impactul disproporționat asupra funcționării pieței interne, sub supravegherea unei autorități competente. (3) Statele membre se asigură că, la planificarea, inclusiv amenajarea timpurie a teritoriului, proiectarea, construirea și renovarea infrastructurii urbane, a zonelor industriale, comerciale sau rezidențiale și a infrastructurii energetice și de transport, inclusiv rețele electrice, de încălzire și răcire centralizată, de gaze naturale și de combustibili alternativi, autoritățile lor competente de la nivel național, regional și local includ dispoziții vizând integrarea și implementarea energiei din surse regenerabile, inclusiv vizând autoconsumul de energie din surse regenerabile și comunitățile de energie din surse regenerabile, precum și utilizarea căldurii și a răcorii reziduale inevitabile. În special, statele membre încurajează organele administrative locale și regionale să includă încălzirea și răcirea din surse regenerabile în planurile lor de infrastructură urbană, acolo unde este cazul, și să se consulte cu operatorii de rețea pentru a se ține cont de impactul pe care îl au, asupra planurilor de dezvoltare a infrastructurii ale operatorilor de rețea, programele vizând eficiența energetică și participarea activă a cererii, precum și dispozițiile specifice legate de autoconsumul de surse regenerabile și comunitățile de energie din surse regenerabile. (8) Statele membre evaluează barierele normative și administrative din calea contractelor pe termen lung de achiziție de energie din surse regenerabile, îndepărtează obstacolele nejustificate din calea unor astfel de contracte și promovează optarea pentru acestea, inclusiv prin explorarea modalităților de reducere a riscurilor financiare asociate acestora, în special prin utilizarea garanțiilor pentru credite. Statele membre se asigură că respectivele contracte nu fac obiectul unor proceduri sau taxe discriminatorii sau disproporționate și că orice garanție de origine asociată poate fi transferată cumpărătorului de energie din surse regenerabile în temeiul contractului de achiziție de energie din surse regenerabile. Statele membre își descriu politicile și măsurile care promovează optarea pentru	(1) Producerea energiei electrice din surse regenerabile, producerea energiei termice din surse regenerabile, producerea biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale se supun licențierii. (2) Activitatea de producere a energiei electrice din surse regenerabile se desfășoară în baza licenței pentru producerea energiei electrice, eliberată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia electrică. Licența pentru producerea energiei electrice poate fi obținută de solicitant, la cerere, până la construcția centralei electrice, la prezentarea de către acesta a tuturor documentelor prevăzute în Legea cu privire la energie electrică, cu excepția documentului care confirmă că dispune de centrală electrică. În acest caz, dacă în termen de 4 ani de la obținerea licenței titularul de licență nu a finalizat construcția centralei electrice, licența eliberată acestuia se retrage din oficiu prin hotărârea Agenției. (3) Activitatea de producere a energiei termice din surse regenerabile se desfășoară în baza licenței eliberate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării. Licența pentru producerea energiei termice poate fi obținută de solicitant, la cerere, până la construcția centralei termice, la prezentarea de către acesta a tuturor documentelor prevăzute în Legea cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, cu excepția documentului care confirmă că dispune de centrală termică. În acest caz, dacă în termen de 2 ani de la obținerea licenței titularul de licență nu a finalizat construcția centralei termice, licența eliberată acestuia se retrage din oficiu prin hotărârea Agenției. (4)- *abrogat.* (5) Activitatea de producere a biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale se desfășoară în baza licenței pentru producerea gazelor naturale, eliberată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu prevederile Legii cu privire la gazele naturale. Licența pentru producerea biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale poate fi obținută de solicitant, la cerere, până la construcția instalației de producere, la prezentarea de către acesta a tuturor documentelor prevăzute în Legea cu privire la gazele naturale, cu excepția documentului care confirmă că dispune de instalație de producere. În acest caz, dacă în termen de 2 ani de la obținerea licenței titularul de licență nu a finalizat construcția instalației de producere, licența eliberată acestuia se retrage din oficiu prin hotărârea Agenției. (6) Activitatea de producere a biocarburantului ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale sau, la decizia producătorului este exportată pe piețele externe, se desfășoară de persoanelor care întrunesc următoarele condiții: a) sunt înregistrate în Republica Moldova, prezintă documentul confirmativ în acest sens și nu sunt în procedură de insolvabilitate;		

contracte de achiziție de energie din surse regenerabile în planurile lor naționale integrate privind energia și clima prezentate în temeiul articolelor 3 și 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999 și în rapoartele lor naționale intermediare integrate privind energia și clima transmise în temeiul articolului 17 din regulamentul menționat. În rapoartele intermediare respective, acestea indică, de asemenea, producția de energie din surse regenerabile care este sprijinită prin contracte de achiziție de energie din surse regenerabile. În urma evaluării menționate la primul paragraf, Comisia analizează barierele care stau în calea contractelor de achiziție de energie din surse regenerabile pe termen lung și, în special, a implementării contractelor transfrontaliere de achiziție de energie din surse regenerabile și emite orientări privind eliminarea respectivelor bariere. (9) Până la 21 noiembrie 2025, Comisia analizează dacă sunt necesare măsuri suplimentare pentru a sprijini statele membre în punerea în aplicare a procedurilor de acordare a autorizațiilor prevăzute în prezenta directivă, inclusiv prin elaborarea unor indicatori-cheie de performanță indicativi.	b) prezintă raportul financiar pentru anul precedent, în cazul persoanei juridice care activează, sau extras din contul bancar, în cazul inițierii afacerii; c) certifică calitatea biocarburantului produs prin intermediul certificatului de conformitate; d) sunt înregistrate în registrul producătorilor de biocarburanți, stabilit conform art. 14, alin. (1), lit. b[3]). (7) Licența pentru producerea biocarburantului poate fi obținută de solicitant, la cerere, până la construcția instalației de producere a biocarburantului, la prezentarea de către acesta a tuturor documentelor prevăzute la alin. (6). În acest caz, dacă în termen de 2 ani de la obținerea licenței titularul de licență nu a finalizat construcția instalației de producere a biocarburantului, licența eliberată acestuia se retrage din oficiu prin hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică. (8) Eliberarea licențelor pentru genurile de activitate specificate la alin. (1) din prezentul articol, prelungirea valabilității lor, reperfectarea licențelor, eliberarea duplicatelor, suspendarea și reluarea valabilității licențelor, precum și retragerea acestor licențe se efectuează conform procedurilor stabilite în Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Termenul de examinare a declarațiilor privind eliberarea licențelor pentru desfășurarea activităților în domeniul energiei din surse regenerabile și privind prelungirea termenului lor de valabilitate este de 15 zile calendaristice. (9) Termenul de valabilitate a licențelor pentru genurile de activitate prevăzute la alin. (1) este de 25 de ani. **Articolul 22.** Mijloacele tehnice și dispozitivele care funcționează pe bază de biocombustibil solid și biocarburant (1) Mijloacele tehnice și dispozitivele care, în conformitate cu documentația tehnică atașată, consumă cel puțin un tip de biocombustibil solid sau de biocarburant ori un amestec cu combustibil fosil fac parte din categoria de mijloace tehnice și dispozitive care funcționează pe bază de biocombustibil solid sau de biocarburant. (2) Caracteristicile de funcționare pe bază de biocombustibil solid sau de biocarburant a mijloacelor tehnice și a dispozitivelor se confirmă prin documentele emise de producătorul de astfel de mijloace tehnice și dispozitive. (3) Mijloacele tehnice și dispozitivele pot fi reutilate pentru a asigura funcționarea acestora pe bază de biocombustibil solid sau de biocarburant, cu respectarea cerințelor de mediu și de securitate. (4) Reutilarea mijloacelor tehnice și a dispozitivelor în conformitate cu alin. (3) se confirmă prin documente emise de agentul economic care a executat reutilarea.		

	Articolul 17. Atribuțiile autorităților publice centrale și locale cu privire la încălzirea și răcirea centralizată (1) Guvernul și autoritățile administrației publice locale, în activitățile de urbanism și amenajare a teritoriului, promovează sistemul eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire și cogenerarea de înaltă eficiență, în sensul Legii 139/2018 cu privire la eficiența energetică, prin implementarea rezultatelor evaluării ample a potențialului național de punere în aplicare a cogenerării de înaltă eficiență și a sistemului eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, elaborată în conformitate cu art. 24 a Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică. (2) La planificarea, proiectarea, construirea și/sau renovarea zonelor industriale, comerciale sau rezidențiale, autoritățile administrației publice locale asigură o combinare optimă a tehnologiilor și echipamentelor de eficiență înaltă, de valorificare a energiei din surse regenerabile, a sistemelor eficiente de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, în conformitate cu prevederile și obligațiile stabilite în prezenta lege, Legea nr. 92/2014 privind energia termică și promovarea cogenerării și Legea privind performanța energetică a clădirilor. (3) În scopul realizării obiectivelor politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile, autoritățile publice locale evaluează necesitatea atribuirii statutului de serviciu de interes public întreprinderilor din sectorul de încălzire centralizată din localitățile respective. Această evaluare se comunică organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și este luată în considerare la elaborarea sau modificarea planului național de acțiuni în domeniul energiei din surse regenerabile. (4) Autoritățile publice locale cooperează cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, în conformitate cu art. 9 alin. (2), pentru a evalua oportunitatea construcției unei noi infrastructuri de încălzire și răcire din surse regenerabile de energie. (5) În baza evaluării prevăzute la alin. (4), organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, în coordonare cu autoritățile publice locale, elaborează scheme de sprijin sau alte măsuri în vederea dezvoltării infrastructurilor de încălzire și răcire centralizată pe bază de biomasă, energie solară, geotermală și le propune Guvernului spre aprobare. (6) Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi sau al doilea, sau de nivel special, la eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare, în calitate de emitenți și în conformitate cu prevederile Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, pentru blocurile locative noi, clădirile cu destinație mixtă sau alt tip de clădiri noi, după cum sunt specificate în art. 3, alin.		

	(2) a Legii privind performanța energetică a clădirilor, țin cont de prevederile art. 266, alin. (8). **Articolul 16.** Atribuțiile autorităților publice centrale și locale în domeniul construcțiilor (1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, în cooperare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, instituția publică de suport, autoritățile publice locale, adoptă și implementează documente normative în domeniul construcțiilor care promovează eficiența energetică și consumul de energiei din surse regenerabile în construcții. (2) Prin documentele normative în construcții, Guvernul și autoritățile administrației publice locale promovează sistemul eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, utilizarea echipamentelor și a sistemelor de încălzire și răcire pe bază de energie din surse regenerabile, care realizează o reducere semnificativă a consumului de energie și întreprind măsuri necesare pentru a promova echipamentele și sistemele ce corespund prevederilor art. 24 din prezenta lege, și art. 24 din Legea 139/2018 cu privire la eficiența energetică. (3) Autoritățile publice centrale și locale întreprind măsuri necesare pentru a asigura că clădirile publice noi și cele care trec printr-o renovare majoră îndeplinesc cerințele minime de performanță energetică, în conformitate cu Legea nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor. **Modificările propuse în conformitate cu proiectul Hotărârii de Guvern de modificare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile** Articolul 4 alin. (3) va avea următorul cuprins: „(3) Promovarea produselor, a tehnologiilor, a serviciilor, a modelelor de afaceri și a noilor abordări inovatoare în domeniul producerii, transportului, distribuției, stocării și utilizării energiei din surse regenerabile se realizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 225/2024 cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energetic. În scopul implementării spațiilor de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei, titularul unei hotărâri de aprobare a proiectului de testare inovativă beneficiază de		

	derogări de la aplicarea prevederilor prezentei legi, cu respectarea procedurilor prevăzute de legislația cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei, precum și cu asigurarea protecției și a siguranței populației.” La articolul 5: - se completează cu alin. (4) cu următorul cuprins: „(4) Până la atingerea obiectivului de neutralitate climatică, stabilit prin prevederile Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice, construcția și exploatarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile, definite în condițiile prezentei legi, racordarea acestora la rețeaua electrică, dezvoltarea rețelelor electrice în scopul racordării acestor centrale sau a instalațiilor de stocare necesare pentru integrarea centralelor ce produc energie din sure regenerabile amplasate în zonele menționate se consideră proiecte de utilitate publică ce servesc interesului public major în sensul prevederilor Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului de mediu, Legii nr. 11/2017 privind evaluarea strategic[de mediu și Legii apelor nr. 272/2011, urmând ca în procesul de autorizare statutul proiectelor respective să prevaleze intereselor individuale.” 7. La articolul 16: - în alin. (1) după cuvintele „care promovează eficiența energetică” se completează cu textul „, producerea, stocarea ”; - după alin. (1) se completează cu alin. (1^1) cu următorul cuprins: „ (1^1) La elaborarea, promovarea și coordonarea politicilor publice de dezvoltare în sfera amenajării teritoriului, urbanismului, proiectării și construcțiilor, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor se asigură că în procesul de elaborare sau revizuire a documentației de urbanism și de amenajare a teritoriului autoritățile publice centrale și locale includ dispoziții vizând integrarea surselor de energie regenerabile, inclusiv cele destinate autoconsumul de energie și/sau pentru necesitățile comunităților de energie din surse regenerabile, precum și cele privind utilizarea căldurii și a răcorii reziduale inevitabile.” ... 11. După articolul 21 se completează cu articolele 21^1 - 21^4, cu următorul cuprins: Articolul 21^1. Ghișeul unic de autorizare a producerii de energie din surse regenerabile		

	(1) În scopul simplificării și facilitării procedurii de autorizare a centralelor ce produc din surse regenerabile se instituie ghișeul unic în domeniul autorizării producerii din surse regenerabile (în continuare – ghișeu unic). (2) În sensul alin. (1) procedura de autorizare a centralelor ce produc din surse regenerabile se referă la toate etapele procedurilor administrative, de eliberare a actelor permisive și de aprobare a hotărârilor, avizelor și deciziilor necesare pentru autorizarea construcției, reconstrucției și modernizării centralelor ce produc energie din surse regenerabile, celor care combină mai multe surse regenerabile de energie, a instalațiilor de stocare a energiei în același amplasament, a instalațiilor de producere a energiei electrice și termice, pompelor de căldură, precum și activele necesare pentru racordarea și/sau pentru integrarea unor astfel de centrale, pompe de căldură și instalații de stocare la rețea. (3) Ghișeul unic este o platformă digitală comună de acces și un mecanism care dispune de următoarele funcționalități, fără a se limita la: a) descrie toate etapele de dezvoltare a unui proiect în domeniul energiei din surse regenerabile, în funcție de tehnologia de producere și capacitatea instalațiilor, specificând actele permisive, hotărârile, deciziile și avizele necesare pentru autorizarea proiectului, succesiunea depunerii solicitărilor, procedurile de eliberare a acestora, inclusiv documentele necesare pentru depunerea solicitărilor; b) servește drept punct unic de contact în procesul de autorizare a centralelor ce produc energie din surse regenerabile; c) asigură și facilitează schimbul de informații și dialogul dintre solicitant și autoritățile publice, instituțiile și întreprinderile energetice responsabile de eliberarea actelor permisive, conform Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (în continuare Legea nr. 160/2011); d) este interconectat cu sistemul informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permisive (în continuare – SIAGEAP) și cu platformele informaționale, paginile web oficiale gestionate de autoritățile publice și de către întreprinderile energetice responsabile de eliberarea actelor permisive, sau avizelor necesare; e) utilizează un proces digitalizat, unificat și optimizat de solicitare a actelor permisive, care promovează solicitarea în paralel a eliberării actelor permisive, cu condiția că eliberarea actului permisiv nu este condiționată de obținerea în prealabil a unui alt act permisiv; f) pune la dispoziția publicului un manual de proceduri privind procesul de autorizare a centralelor ce produc din surse regenerabile, care include detalii privind punctele de contact responsabile de fiecare proces administrativ de autorizare, și informații distincte privind derogările oferite proiectelor destinate autoconsumului de energie sau comunităților de energie din surse regenerabile;		

	g) pentru fiecare act permisiv, decizie sau aviz necesar pentru autorizarea centralei ce produce energie din surse regenerabile, publică datele de contact ale autorității, persoanei juridice responsabile de eliberarea acesteia; h) stabilește un mecanism de monitorizare a procedurilor administrative de eliberare a actelor permisive, și de aprobare a hotărârilor, avizelor necesare pentru autorizarea centralelor ce produc din surse regenerabile, oferind informații privind statutul examinării; i) oferă consiliere și suport informațional publicului interesat de dezvoltarea centralelor ce produc din surse regenerabile, inclusiv pentru autoconsum sau pentru necesitățile comunităților de energie din surse regenerabile, pe întreg parcursul procedurii administrative de solicitare și de acordare a autorizațiilor; j) asigură că termenele de eliberare a actelor permisive și de aprobare a hotărârilor, deciziilor sau avizele privind dezvoltarea centralei ce produce din surse regenerabile respectă duratele totale de autorizare stabilite la art. 21^4 din prezenta lege; k) la etapa de înregistrare a solicitării de eliberare a actelor permisive, hotărâri, decizii și avize necesare pentru autorizarea proiectului de producere a energiei din surse regenerabile confirmă caracterul complet al cererii sau, în cazul în care solicitantul nu a transmis toate informațiile necesare pentru prelucrarea cererii, solicită din partea solicitantului să depună o cerere completă fără întârzieri nejustificate; l) asigură publicarea tuturor hotărârilor de Guvern și a rezultatelor evaluărilor strategice de mediu specificate la art. 21^2 și 21^3; m) publică ghiduri privind măsurile de atenuare a impactului de mediu recomandate dezvoltatorilor centralelor ce produc energie din surse regenerabile, care ar putea fi utilizate în procesul de elaborarea a rapoartelor de evaluare a impactului de mediu; n) în colaborare cu operatorii de sistem asigură funcționarea și monitorizează implementarea mecanismului de notificare simplificată, prevăzut la art. 28; o) furnizează informații cu privire la procedurile pentru soluționarea litigiilor privind procesul de autorizare a producerii din surse regenerabile, inclusiv, acolo unde este cazul, la mecanisme alternative de soluționare a litigiilor. (4) În sensul alin. (2) acte permisive, hotărâri, decizii și avize necesare pentru autorizarea proiectului de producere a energiei din surse regenerabile sunt considerate: a) actele permisive eliberate conform cerințelor Legii nr. 160/2011; b) deciziile aprobate conform cerințelor Legii nr.174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului (în continuare Legea nr. 174/2021);		

	c) hotărârile, inclusiv de Guvern, deciziile sau avizele necesare de obținut în conformitate cu cerințele legilor sectoriale în domeniul energetic, în procesul de autorizare a unei centrale ce produce din surse regenerabile; d) avizele autorităților și instituțiilor publice, care nu se încadrează în categoria actelor permisive, dar pot impune restricții privind dezvoltarea unui proiect, cum ar fi cele din domeniul aviației civile, al securității naționale, etc. (5) Actele permisive, hotărârile, deciziile și avizele necesare pentru autorizarea proiectului de producere a energiei din surse regenerabile sunt puse la dispoziția publicului prin publicarea acestora pe portalul Ghișeului unic, cu respectarea prevederilor legislației speciale în baza căreia actul a fost eliberat. (6) Activitatea ghișeului unic este organizată de către instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile, în colaborare și coordonare cu autoritățile publice, instituțiile și întreprinderile energetice responsabile de eliberarea actelor permisive, conform Legii nr. 160/2011, sau de aprobarea hotărârilor necesare pentru autorizarea centralelor ce produc din surse regenerabile. (7) Conceptul tehnic al sistemului informațional al Ghișeul unic și regulamentul de organizare și funcționare a acestuia se aprobă de către Guvern. (8) În scopul documentării etapelor de dezvoltare a unui proiect în domeniul energiei din surse regenerabile, în funcție de tehnologia de producere și capacitatea instalațiilor, și pentru elaborarea ghidurilor practice de solicitare a autorizației în domeniul producerii din surse regenerabile, autoritățile și instituțiile publice, întreprinderile energetice responsabile de eliberarea actelor permisive, conform Legii nr. 160/2011, sau de aprobarea hotărârilor, deciziilor și avizelor necesare pentru autorizarea proiectului de producere a energiei din surse regenerabile, colaborează cu instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile și îi oferă informațiile aferente procedurilor administrative gestionate de fiecare autoritate, instituție sau întreprindere energetică. (9) În calitate de gestionar al ghișeului unic, instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile împreună cu autoritățile, instituțiile publice și întreprinderile energetice responsabile de eliberarea actelor permisive, conform Legii nr. 160/2011, sau de aprobarea hotărârilor, deciziilor și avizelor necesare pentru autorizarea proiectului de producere a energiei din surse regenerabile colaborează în scopul monitorizării procesului de autorizarea a producerii din surse regenerabile, identificare a barierelor, care determină tergiversarea procesului de autorizare și formularea propunerilor de modificare a cadrului legal în scopul simplificării procesului. În acest sens, instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul		

	eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile prezintă anual organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii un raport privind rezultatele monitorizării procesului de autorizarea a producerii din surse regenerabile, care include barierele identificate și soluțiile propuse pentru simplificarea și facilitarea autorizării producerii din surse regenerabile, inclusiv propuneri de modificare a cadrului legal. (10) Întreprinderile energetice responsabile de eliberarea avizelor de racordare la rețelele electrice, rețelele de gaze naturale sau rețele termice sunt obligate să asigure interoperabilitatea sistemelor informaționale prin care gestionează eliberarea avizelor de racordare cu platforma informațională a ghișeului unic, astfel încât solicitările și eliberarea avizelor de racordare, inclusiv cele aferente mecanismului de notificare simplificată, prevăzut la art. 28, să poată fi realizată prin intermediul ghișeul unic. (11) Instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile în colaborare cu Instituția publică responsabilă de promovarea și implementarea inițiativelor de digitalizare a serviciilor publice asigură interoperabilitatea ghișeului unic cu sistemul informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permisive. (12) Instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile în colaborare cu autoritatea administrativă centrală responsabilă de implementarea politicii în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale asigură accesibilitatea datelor spațiale naționale privind resursele energetice prin intermediul ghișeului unic. ... Articolul 21[4]. Cerințe specifice pentru autorizarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile ... (13) Monitorizarea respectării duratei totale a procedurii de autorizare se realizează prin intermediu ghișeului unic. Instituția publică de suport care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile în calitate de gestionar al ghișeului unic anual organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și Cancelariei de stat un raport cu rezultatele monitorizării, care include propunerii privind optimizarea și simplificarea procedurilor de autorizare.” 12. Articolul 24 se completează cu aliniatul (4) cu următorul cuprins:		

	„(4) În cazul schemelor de sprijin și programelor de finanțare a proiectelor de valorificare a energiei din surse regenerabile autoritatea responsabilă de schema de sprijin sau programul de finanțare asigură publicarea tuturor specificațiilor tehnice care urmează a fi respectate de echipamentele și de sistemele din domeniul energiei din surse regenerabile pentru a putea beneficia de schemele de sprijin sau finanțare din mijloace bugetare din timp, înaintea lansării procedurii de selectare a beneficiarilor.” 16. Articolul 38^3 se completează cu aliniatele (4) – (7) cu următorul cuprins: „(4) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile și furnizorii de energie electrică care activează în piață liberă sunt în drept să negocieze și să semneze contracte de vânzare-cumpărare a energiei electrice din surse regenerabile pe termen lung în condițiile stabilite în Legea nr. 164/2025 și Regulile pieței energiei electrice, aprobate de Agenție. (5) În cadrul exercitării funcției de monitorizare a piețelor de energie electrică, stabilită prin prevederile Legii nr. 164/2025 Agenția evaluează barierele normative și administrative din calea încheierii contractelor de vânzare-cumpărare a energiei electrice din surse regenerabile pe termen lung, inclusiv a contractelor transfrontaliere, cu reflectarea rezultatelor în Raportul anual de activitate, împreună cu recomandările privind modalitatea de înlăturare a barierelor identificate. (6) Garanțiile de origine asociate energiei electrice din surse regenerabile comercializată în baza contractelor de vânzare-cumpărare a energiei electrice din surse regenerabile pe termen lung sunt utilizate conform cerințelor generale stabilite la art. 32 din prezenta lege. (7) Politicile și măsurile destinate promovării contractelor de vânzare-cumpărare a energiei electrice din surse regenerabile sunt descrise în Planul național integrat privind energia și clima și în Raportul național integrat privind energia și clima.” **Modificările propuse la Codul urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023 în conformitate cu proiectul Hotărârii de Guvern de modificare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile** Art. III Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 41-44, art. 61), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. La articolul 15 alin. (2) lit. h) după cuvintele „dezvoltarea resurselor energetice” se completează cu textul „, în special a celor regenerabile,”.		

	2. Articolul 18 alin. (1) lit. d) va avea următorul cuprins: „d) Secțiunea a 4-a – Infrastructura energetică (rețelele de gaze naturale, rețelele de energie termică, rețelele electrice, inclusiv cele destinate racordării parcurilor eoliene, fotovoltaice, instalațiilor de stocare a energiei sau a altor tehnologii regenerabile) și de comunicații electronice;” 3. Articolul 21 după lit. j) se completează cu lit. j^1) cu următorul cuprins: „j^1) dezvoltarea surselor de energie regenerabilă, inclusiv pentru autoconsum de energie, în scopul asigurării unei dezvoltări durabile, creșterii securității energetice și atingerii obiectivului de neutralitate climatică până în 2050, stabilit prin prevederile Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice;” 4. Articolul 25 alin. (2) după lit. l) este completat cu lit. l^1) cu următorul cuprins: „l^1) valorificarea potențialului surselor regenerabile de energie;” 5. La articolul 36 lit. i) după cuvintele „politicilor de securitate” se completează cu textul „energetică, promovare a surselor de energie regenerabilă”. 6. La articolul 39 sunt operate următoarele modificări: - la alin. (4) lit. f) după textul „– aspectului arhitectural și cromatic al străzilor;” se completează cu textul „- modul de integrare e surselor regenerabile de energie, inclusiv a celor destinate autoconsumului de energie în clădiri;”. - alin. (4) lit. i) după textul „edilitare (inginerești)” se completează cu textul „, inclusiv a surselor regenerabile de energie destinate dezvoltării comunităților de energie din surse regenerabile”.		
Articolul 15a **Adoptarea pe scară largă a utilizării energiei din surse regenerabile în clădiri** (1) Pentru a promova producția și utilizarea energiei din surse regenerabile în sectorul clădirilor, statele membre determină o pondere națională orientativă de energie din surse regenerabile produsă la fața locului sau în apropiere și precum și de energie din surse regenerabile preluată din rețea în consumul final de energie în sectorul clădirilor în anul 2030, care să fie corelată cu obiectivul orientativ ca, în 2030, ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul clădirilor să reprezinte cel puțin 49 % din consumul final de energie al Uniunii din clădiri în 2030. Statele membre își includ ponderea națională orientativă în planurile naționale integrate privind energia și clima menționate la articolele 3 și 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999, precum și informații cu privire la modul în care intenționează să realizeze acest obiectiv. (2) Statele membre pot contabiliza căldura și răcoarea reziduală în vederea atingerii ponderii naționale orientative menționate la primul paragraf, până la o limită de 20 %. În cazul în care decid să facă acest lucru, ponderea națională estimată crește cu jumătate din procentajul de căldură și răcoare reziduală luat în calcul în respectiva pondere.	**Modificările propuse în conformitate cu proiectul Hotărârii de Guvern de modificare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile** 13. Capitolul IV^1 se redenumește, după cum urmează: „Capitolul IV^1 CONSUMUL DE ENERGIE DIN SURSE REGENERABILE ÎN SECTORUL CLĂDIRILOR ȘI ÎN TRANSPORTURI” 14. La articolul 26^3 sunt operate următoarele modificări: - în denumirea articolului 26^3 cuvintele „pentru încălzire și răcire” se substituie cu cuvintele „în sectorul clădirilor”; - aliniatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Guvernul promovează politici în vederea creșterii consumului de energie din surse regenerabile în sectorul clădirilor inclusiv în scopul încălzirii și răcirii,	Compatibil	

(3) Statele membre introduc măsuri adecvate în reglementările naționale și codurile lor privind construcțiile și, după caz, în schemele lor de sprijin, pentru a mări ponderea energiei electrice și a încălzirii și răcirii din surse regenerabile produse la fața locului sau în apropiere, precum și a energiei din surse regenerabile preluate din rețea, în parcul imobiliar. Astfel de măsuri pot include măsuri naționale referitoare la creșteri substanțiale ale autoconsumului de energie din surse regenerabile, ale comunităților de energie din surse regenerabile, ale stocării locale a energiei, ale reîncărcării inteligente și reîncărcării bidirecționale, ale altor servicii de flexibilitate, cum ar fi participarea activă a cererii, și în combinație cu îmbunătățiri ale eficienței energetice legate de cogenerare și renovări majore care măresc numărul de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero și de clădiri care depășesc cerințele minime de performanță energetică reglementată la articolul 4 din Directiva 2010/31/UE. Pentru a atinge ponderea orientativă de energie din surse regenerabile prevăzută la alineatul (1), statele membre impun, în reglementările și codurile lor naționale privind construcțiile și, după caz, în schemele lor de sprijin sau prin orice măsuri cu efect similar, utilizarea unor niveluri minime de energie din surse regenerabile, produse la fața locului sau în apropiere, precum și preluate din rețea, în clădirile noi și în cele existente care fac obiectul unor renovări majore sau al unei reînnoiri a sistemului de încălzire, în conformitate cu Directiva 2010/31/UE, precum și în situațiile în care acest lucru este fezabil din punct de vedere economic, tehnic și funcțional. Statele membre permit ca atingerea respectivelor niveluri minime să fie realizată, printre altele, prin intermediul unei încălziri și răciri centralizate eficiente. Pentru clădirile existente, primul paragraf se aplică forțelor armate, numai în măsura în care aplicarea acestora nu este incompatibilă cu natura și obiectivul principal al activităților forțelor armate și cu excepția materialelor utilizate exclusiv în scop militar. (4) Statele membre asigură îndeplinirea unui rol de exemplu de către clădirile publice de la nivel național, regional și local în ceea ce privește ponderea energiei din surse regenerabile utilizate, în conformitate cu articolul 9 din Directiva 2010/31/UE și articolul 5 din Directiva 2012/27/UE. Statele membre pot permite, printre altele, ca această obligație să fie îndeplinită prin prevederea utilizării acoperișurilor clădirilor publice sau cu caracter mixt public-privat de către părți terțe pentru instalații care produc energie din surse regenerabile. (5) Atunci când acest lucru se consideră relevant, statele membre pot promova cooperarea dintre autoritățile locale și comunitățile de energie din surse regenerabile în sectorul clădirilor, în special prin utilizarea achizițiilor publice.	stabilind o traiectorie orientativă de creștere a ponderii energiei din surse regenerabile utilizată în acest scop.” - se completează cu aliniatele (1^1) – (1^3) cu următorul cuprins: „(1^1) În scopul promovării producției și utilizării energiei din surse regenerabile în sectorul clădirilor, la etapa de elaborare sau de modificare a Planului național integrat privind energia și clima organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în colaborare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor determină niveluri minime, precum și măsurile și politicile necesare pentru atingerea următorilor indicatori, fără a se limita la: a) ponderea de energie din surse regenerabile produsă la fața locului sau în apropiere, sau preluată din rețea în consumul final de energie în sectorul clădirilor; b) ponderea energiei electrice din surse regenerabile destinată autoconsumului de energie, sau necesității de energie a comunităților de energie din surse regenerabile; c) capacitatea/cantitatea de energie stocată local, inclusiv cea utilizată pentru reîncărcare inteligentă și/sau reîncărcare bidirecțională. (1^2) Pentru facilitarea creșterii utilizării energiei din surse regenerabile în clădiri Guvernul prin politicile sale promovează rolul de model al clădirilor publice în integrarea surselor regenerabile de energie, inclusiv prin participarea activă a autorităților publice local în cadrul comunităților de energie din surse regenerabile. În acest sens cerințele legale privind darea în folosință a spațiilor aflate în proprietate publică urmează a fi adaptate pentru a permite amplasarea pe acoperișurile sau terenurile aflate în proprietatea autorităților publice locale a surselor regenerabile de energie, pompelor de căldură sau instalațiilor de stocare destinate necesităților de energie a comunităților de energie din surse regenerabile din care face parte și autoritatea publică locală respectivă. Totodată, cerințele legale privind achizițiile publice urmează să includă prevederi dedicate modului în care autorității publice locale de a beneficia în calitate de membru a unei comunități de energie din surse regenerabile de energia produsă la nivelul comunității din care face parte. (1^3) Ponderea energiei din surse regenerabile pentru încălzire și răcire se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile.”		

(6) Pentru a atinge ponderea orientativă de energie din surse regenerabile prevăzută la alineatul (1), statele membre promovează utilizarea sistemelor și echipamentelor de încălzire și răcire din surse regenerabile și pot promova tehnologii inovatoare, cum ar fi sistemele și echipamentele de încălzire și răcire inteligente și bazate pe surse regenerabile care sunt electrificate, completate, după caz, cu gestionarea inteligentă a consumului de energie în clădiri. În acest scop, statele membre utilizează toate măsurile, instrumentele și stimulentele adecvate, inclusiv etichetele energetice dezvoltate în temeiul Regulamentului (UE) 2017/1369, certificatele de performanță energetică stabilite în temeiul articolului 11 din Directiva 2010/31/UE, și alte certificate sau standarde relevante elaborate la nivelul Uniunii sau la nivel național și asigură furnizarea de informații și consiliere adecvate privind alternativele din surse regenerabile, foarte eficiente din punct de vedere energetic, precum și privind instrumentele financiare și stimulentele disponibile pentru a promova creșterea ratei de înlocuire a sistemelor vechi de încălzire și trecerea într-o proporție mai mare la soluții bazate pe energie din surse regenerabile.			
Articolul 15b **Cartografierea zonelor necesare pentru contribuțiile naționale la obiectivul general al Uniunii pentru 2030 privind energia din surse regenerabile** (1) Până la 21 mai 2025, statele membre efectuează o cartografiere coordonată pentru implementarea energiei din surse regenerabile pe teritoriul lor cu scopul de a identifica potențialul intern și zonele de pe suprafața terestră, subterană, marină sau apele interioare disponibile necesare pentru crearea de centrale producătoare de energie din surse regenerabile, precum și a infrastructurii aferente, cum ar fi rețelele și instalațiile de stocare, inclusiv stocarea termică, care sunt necesare pentru a acoperi cel puțin contribuțiile lor naționale la obiectivul privind energia din surse regenerabile pentru 2030, stabilite la articolul 3 alineatul (1) din prezenta directivă. În acest scop, statele membre pot utiliza sau se pot baza pe documentele sau planurile lor existente de amenajare a teritoriului, inclusiv pe planurile de amenajare a spațiului maritim întocmite în temeiul Directivei 2014/89/UE a Parlamentului European și a Consiliului (16). Statele membre asigură coordonarea între toate autoritățile și entitățile naționale, regionale și locale relevante, inclusiv operatorii de rețea, în ceea ce privește cartografierea zonelor necesare, după caz. Statele membre se asigură că astfel de zone, inclusiv centralele existente producătoare de energie din surse regenerabile și mecanismele de cooperare, sunt proporționale cu traiectoriile estimate și cu capacitatea instalată totală planificată pentru fiecare tehnologie în domeniul energiei din surse regenerabile, stabilite în planurile lor naționale integrate privind energia și clima prezentate în temeiul articolelor 3 și 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999. (2) În scopul identificării zonelor menționate la alineatul (1), statele membre iau în	**Modificările propuse în conformitate cu proiectul Hotărârii de Guvern de modificare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile** 9. După articolul 17 se completează cu articolul 17^1, cu următorul cuprins: „Articolul 17^1. Atribuțiile autorităților publice centrale cu privire la dezvoltarea seturilor de date spațiale privind resursele energetice (1) În scopul identificării și documentării potențialul de producere a energiei din surse regenerabile și a zonelor de suprafață terestră, subterană, sau apele interioare disponibile necesare pentru dezvoltarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile, precum și a infrastructurii aferente, cum ar fi rețelele electrice, termice sau cele de gaze naturale și instalațiile de stocare, inclusiv stocarea termică, Guvernul prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii asigură crearea, funcționarea și actualizarea infrastructurii naționale de date spațiale privind resursele energetice. (2) La îndeplinirea obligației stabilite la alin. (1) organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în colaborare cu organul central de specialitate în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale și autoritatea administrativă centrală responsabilă de implementarea politicii în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale asigură respectarea prevederilor Legii nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale și a actelor normative aferente (în continuare Legea nr. 254/2016).	Compatibil	

considerare, în special: (a) disponibilitatea energiei din surse regenerabile și potențialul de producere a energiei din surse regenerabile al diferitelor tipuri de tehnologii în zonele de pe suprafața terestră, subterană, marină sau apele interioare; (b) cererea de energie preconizată, ținând seama de flexibilitatea potențială a răspunsului activ la cerere și de câștigurile preconizate în materie de eficiență energetică și de integrarea sistemului energetic; (c) disponibilitatea infrastructurilor energetice, inclusiv a rețelelor, a capacității de stocare și a altor instrumente de flexibilitate relevante, sau potențialul de a crea sau de a moderniza o astfel de infrastructură de rețea și capacitate de stocare. (3) Statele membre favorizează utilizările multiple ale zonelor menționate la alineatul (1). Proiectele privind energia din surse regenerabile trebuie să fie compatibile cu utilizările preexistente ale zonelor respective. (4) Statele membre revizuiesc periodic și, atunci când este necesar, actualizează zonele menționate la alineatul (1) de la prezentul articol, în special în contextul actualizării planurilor lor naționale integrate privind clima și energia prezentate în temeiul articolelor 3 și 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999.	(3) În scopul dezvoltării infrastructurii naționale de date spațiale privind resursele energetice organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii documentează datele geospațiale ce țin de resursele de energie regenerabilă, potențialul acestora, amplasarea centralelor ce produc din surse regenerabile de energie, infrastructura de rețea aferentă, inclusiv cea de stocare, bazându-se pe cele mai bune date disponibile și utilizând următoarele informații fără a se limita la: a) seturile, serviciile de date spațiale și metadatele care fac parte infrastructura națională de date spațiale, conform Legii nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale; b) planurile de amenajare a teritoriului și documentația de urbanism, elaborată de autoritățile publice centrale sau locale conform prevederilor Codului Nr. 434/2023 Urbanismului și Construcțiilor c) rezultatele studiilor de profil și rapoartelor ce țin de potențialul resurselor de energie regenerabilă; d) date publice și instrumente geospațiale științifice care conțin informații privind potențialul resurselor energetice și amplasarea acestora; e) datele privind amplasarea centralelor ce produc din surse regenerabile infrastructurii de rețea dezvoltate de către operatorii sistemelor de transport și de distribuție, infrastructurii de stocare a energiei, inclusiv termice, și a altor tehnologii flexibile, cu considerarea capacităților instalate ale acestora; f) cererea de energie preconizată, luând în considerare impactul dezvoltării instalațiilor pentru autoconsum de energie, inclusiv a celor dezvoltate pentru comunitățile de energie din surse regenerabile, flexibilitatea potențială ce ar putea fi oferită de către consumatorii finali, și câștigurile preconizate în materie de eficiență energetică; g) alte seturi de date și informații considerate relevante. (4) La solicitarea organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii autoritățile publice centrale și locale, autoritățile și instituțiile publice, autoritatea administrativă centrală responsabilă de implementarea politicii în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale, operatorii sistemelor de transport și de distribuție oferă acces la seturile de date și informațiile relevante necesare pentru crearea, funcționarea și actualizarea infrastructurii naționale de date spațiale privind resursele energetice. (5) Metadatele aferente infrastructurii naționale de date spațiale privind resursele energetice sunt proiectate astfel încât să ofere utilizatorilor geoportalului infrastructurii naționale de date spațiale informații care să evidențieze dacă dezvoltarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile în anumite locații ar putea fi supusă unui regim special de autorizare pentru a evalua respectarea cerințelor de mediu, de securitate națională, protecție civilă, etc.		

	(6) În baza infrastructurii naționale de date spațiale privind resursele energetice dezvoltate conform alin. (1) – (5), organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii estimează, pentru fiecare tehnologie din surse regenerabile, zonele teritoriale disponibile pentru dezvoltarea centralelor producătoare de energie din surse regenerabile, precum și a infrastructurii aferente, inclusiv celei de stocare. Zonele teritoriale disponibile identificate, inclusiv centralele producătoare de energie din surse regenerabile și mecanismele de cooperare existente, trebuie să fie cel puțin egale cu capacitățile instalate planificate pentru fiecare tehnologie, necesare de dezvoltat pentru a atinge contribuțiile naționale la obiectivul privind energia din surse regenerabile stabilite în Planurile național integrate privind energia și clima, și în alte documente de politici publice. (7) La stabilirea zonelor teritoriale disponibile sunt considerate prioritare zonele care întrunesc cel puțin una din caracteristicile următoare: a) dezvoltarea centralelor ce produc din surse regenerabile de energie sunt compatibile cu destinația și modul de folosință a terenului, construcțiilor sau infrastructurii existente; b) zona teritorială identificată permite valorificare a mai multe tehnologii regenerabile. (8) Zonele teritoriale disponibile pentru dezvoltarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile sunt actualizate periodic în contextul elaborării sau actualizării Planului național integrat pentru energie și climă, dar nu mai rar de o dată la cinci ani.” 17. Articolul 45 după aliniatul (5) se completează cu aliniatele (5^1) – (5^4) cu următorul cuprins: „(5^1) Până la 31 martie 2027 organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în colaborare cu organul central de specialitate în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale și autoritatea administrativă centrală responsabilă de implementarea politicii în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale dezvoltă infrastructura naționale de date spațiale privind resursele energetice.		
Articolul 15c **Zone pretabile accelerării proiectelor privind energia din surse regenerabile** (1) Până la 21 februarie 2026, statele membre se asigură că autoritățile competente adoptă unul sau mai multe planuri care desemnează, ca subcategorie a zonelor menționate la articolul 15b alineatul (1), zone pretabile accelerării proiectelor privind energia din surse regenerabile pentru unul sau mai multe tipuri de surse regenerabile de energie. Statele membre pot exclude instalațiile de ardere pe bază de biomasă și hidrocentralele. În planurile respective, autoritățile competente:	**Modificările propuse în conformitate cu proiectul Hotărârii de Guvern de modificare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile** 11. După articolul 21 se completează cu articolele 21^1 - 21^4, cu următorul cuprins:	Compatibil	

(a) desemnează zone terestre, de ape continentale și maritime suficient de omogene în care nu se preconizează că implementarea unui anumit tip sau a unor anumite tipuri de surse regenerabile de energie va avea un impact semnificativ asupra mediului, în considerarea particularităților zonei selectate și totodată: (i) acordă prioritate suprafețelor artificiale și construite, cum ar fi acoperișurile și fațadele clădirilor, infrastructura de transport și împrejurimile sale directe, zonele de parcare, fermele, depozitele de deșeuri, siturile industriale, minele, corpurile de apă interioare artificiale, lacurile sau rezervoarele artificiale și, după caz, stațiile de tratare a apelor urbane reziduale, precum și terenurilor degradate care nu pot fi utilizate pentru agricultură; (ii) exclud siturile Natura 2000 și zonele desemnate în cadrul sistemelor naționale de protecție pentru conservarea naturii și a biodiversității, principalele rute de migrație a păsărilor și a mamiferelor marine, precum și alte zone identificate pe baza hărților de sensibilitate și a instrumentelor menționate la punctul (iii), cu excepția suprafețelor artificiale și construite situate în zonele respective, cum ar fi acoperișurile, zonele de parcare sau infrastructura de transport; (iii) utilizează toate instrumentele și seturile de date adecvate și proporționale pentru a identifica zonele în care centralele producătoare de energie din surse regenerabile nu ar avea niciun impact semnificativ asupra mediului, inclusiv cartografierea zonelor sensibile de faună sălbatică, ținând seama de datele disponibile în contextul dezvoltării unei rețele Natura 2000 coerente, atât în ceea ce privește tipurile de habitate și specii reglementate de Directiva 92/43/CEE a Consiliului (17), cât și păsările și ariile protejate în temeiul Directivei 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului (18); (b) stabilesc norme adecvate pentru zonele pretabile accelerării proiectelor privind energia din surse regenerabile în ceea ce privește măsurile de atenuare efective care trebuie adoptate pentru instalarea centralelor producătoare de energie din surse regenerabile și a stocării energiei în același amplasament, precum și pentru activele necesare pentru racordarea unor astfel de centrale și stocări la rețea, cu scopul de a evita sau, dacă nu este posibil, de a reduce în mod semnificativ impactul negativ asupra mediului care poate apărea, asigurându-se, după caz, că măsurile de atenuare adecvate sunt aplicate în mod proporțional și în timp util pentru a asigura respectarea obligațiilor prevăzute la articolul 6 alineatul (2) și la articolul 12 alineatul (1) din Directiva 92/43/CEE, la articolul 5 din Directiva 2009/147/CEE și la articolul 4 alineatul (1) litera (a) punctul (i) din Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și al Consiliului (19) și pentru a evita deteriorarea și a obține o stare ecologică bună sau un potențial ecologic bun în conformitate cu articolul 4 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2000/60/CE. Normele menționate la primul paragraf litera (b) sunt orientate către particularitățile fiecărei zone pretabile accelerării proiectelor privind energia din surse regenerabile identificate, către tipul sau tipurile de tehnologie din domeniul energiei din surse	... Articolul 21^2. Zonele de accelerare a proiectelor regenerabile (1) Pentru a crește atractivitatea proiectelor de producere de energie din surse regenerabile, asigurând un nivel de dezvoltare a acestora suficient pentru atingerea obiectivului de neutralitate climatică până în 2050, stabilit prin prevederile Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice, Guvernul, utilizând setul de date naționale spațiale care indică potențialul regenerabil documentat conform prevederilor art. 17^1, aprobă la propunerea organului central de specialitate al administrației publice central în domeniul energeticii hotărâri privind desemnarea zonelor de accelerare a proiectelor regenerabile. (2) Zonele de accelerare a proiectelor regenerabile reprezintă zone teritoriale cu potențial ridicat de producere a energiei din surse regenerabile, suficient de omogene pentru dezvoltarea uneia sau mai multor centrale ce produc din surse regenerabile, cu capacitatea sumară semnificativă, fără a avea un impact negativ semnificativ asupra mediului, utilizând una sau mai multe tipuri de tehnologii regenerabile, inclusiv stocarea de energie. Pentru fiecare tehnologie de producere din surse regenerabile Guvernul la propunerea organului central de specialitate al administrației publice centrale în domeniul energetic desemnează una sau mai multe zone de accelerare a proiectelor regenerabile, ținând cont de țintele de producere din surse regenerabile stabilite în documentele de politici publice și de obiectivul de neutralitate climatică. (3) Zonele de accelerare a proiectelor regenerabile sunt actualizate și revizuite periodic, în special în contextul aprobării sau actualizării Planurilor naționale integrate privind energia și clima. (4) Zonele de accelerare a proiectelor regenerabile desemnate prin hotărâre de Guvern sunt incluse de către organul central de specialitate al administrației publice centrale în domeniul energeticii în setul de date național spațiale privind resursele energetice. (5) În scopul minimizării impactului asupra mediului, la determinarea limitelor teritoriale ale zonelor de accelerare a proiectelor regenerabile sunt utilizate toate instrumentele și seturile de date adecvate și proporționale pentru a identifica zonele în care centralele producătoare de energie din surse regenerabile nu ar avea niciun impact semnificativ asupra mediului. De asemenea, se acordă prioritate utilizării terenurilor degradate, a terenurilor destinate construcțiilor și amenajărilor, a celor destinate transporturilor, infrastructurii de rețea și exploatărilor miniere, suprafețelor de teren ocupate de infrastructura agricolă, de infrastructura industrială, precum și infrastructura urbană cum ar fi construcțiile în sine, zonele pentru parcare, stații de tratare a apelor, etc. (6) La determinarea limitelor teritoriale ale zonelor de accelerare a proiectelor regenerabile urmează a fi excluse:		

regenerabile care urmează să fie implementate în fiecare zonă și către impactul identificat asupra mediului. Respectarea normelor menționate la primul paragraf litera (b) de la prezentul alineat și punerea în aplicare a măsurilor de atenuare adecvate de către proiectele individuale conduc la prezumția că proiectele nu încalcă dispozițiile respective, fără a aduce atingere articolului 16a alineatele (4) și (5) din prezenta directivă. În cazul în care noile măsuri de atenuare menite să prevină pe cât posibil uciderea sau perturbarea speciilor protejate în temeiul Directivelor 92/43/CEE și 2009/147/CE sau orice alt impact asupra mediului nu au fost testate pe scară largă în ceea ce privește eficacitatea lor, statele membre pot permite utilizarea lor pentru unul sau mai multe proiecte-pilot pentru o perioadă determinată, cu condiția ca eficacitatea acestor măsuri să fie monitorizată îndeaproape și să fie luate imediat măsuri adecvate, în cazul în care respectivele măsuri de atenuare nu se dovedesc a fi eficace. În cadrul planurilor de desemnare a zonelor pretabile accelerării proiectelor privind energia din surse regenerabile menționate la primul paragraf, autoritățile competente explică evaluarea efectuată pentru a identifica fiecare zonă pretabilă accelerării proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile desemnată pe baza criteriilor stabilite la primul paragraf litera (a) și pentru a identifica măsurile de atenuare adecvate. (2) Înainte de adoptare, planurile de desemnare a zonelor de accelerare a proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile sunt supuse unei evaluări de mediu în temeiul Directivei 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului (20), și, dacă sunt susceptibile de a avea un impact semnificativ asupra siturilor Natura 2000, sunt supuse evaluării corespunzătoare în temeiul articolului 6 alineatul (3) din Directiva 92/43/CEE. (3) Statele membre trebuie să decidă dimensiunea zonelor pretabile accelerării proiectelor privind energia din surse regenerabile, având în vedere particularitățile și cerințele tipului sau tipurilor de tehnologie pentru care instituie zone pretabile accelerării proiectelor privind energia din surse regenerabile. Menținându-și libertatea de a decide cu privire la dimensiunea respectivelor zone, statele membre urmăresc ca dimensiunea combinată a respectivelor zone să fie semnificativă și să contribuie la realizarea obiectivelor stabilite în prezenta directivă. Planurile care desemnează zone pretabile accelerării proiectelor privind energia din surse regenerabile menționate la alineatul (1) primul paragraf de la prezentul articol se publică și se revizuiesc periodic, după caz, în special în contextul actualizării planurilor naționale integrate privind energia și clima prezentate în temeiul articolelor 3 și 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999. (4) Până la 21 mai 2024, statele membre pot declara drept zone pretabile accelerării proiectelor privind energia din surse regenerabile zone specifice care au fost deja desemnate drept zone adecvate pentru o implementare accelerată a uneia sau mai multor tipuri de tehnologie din domeniul energiei din surse regenerabile, dacă sunt îndeplinite toate condițiile următoare:	a) siturile de importanță națională și cele care fac parte din rețeaua Emerald, definite astfel conform prevederilor Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică (în continuare Legea nr. 94/2007); b) ariile naturale protejate de stat, definite conform Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor natural protejate de stat; c) zonele de interes arheologic prioritar, clasificate astfel conform prevederilor Legii nr. 218/2010 privind protejarea patrimoniului arheologic; d) bunurile imobile de patrimoniu cultural clasificate drept monumente istorice și mediile istorico-arhitecturale, definite astfel conform prevederilor Legii. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor; e) zonele de protecție a monumentelor de for public, stabilite conform prevederilor Legii monumentelor de for public nr. 192/2011; f) principalele rute de migrare a păsărilor, în cazul în care tehnologia de producere a energiei din surse regenerabile poate pune în pericol viața acestora. (7) Prin derogare de la alin. (6) suprafețele artificiale și cele construite situate în limitat teritorială a zonelor și siturilor specificate în alin. (6) lit. a), b) și f) pot fi incluse în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile. (8) Zonele și siturile specificate în alin. (6) sunt identificate inițial utilizând geoportalul infrastructurii naționale de date spațiale, creat conform prevederilor Legii nr. 254/2016, urmând a fi validate de entitățile publice responsabile de seturile de date spațiale respective la etapa de consultare publică a proiectului hotărârii de Guvern privind desemnarea zonei de accelerare a proiectelor regenerabile. (9) Pentru a asigura că infrastructura de rețea are capacitatea suficientă de a racorda centralele ce produc energie din surse regenerabile amplasate în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii consultă operatorii de sistem pentru a estima impactul racordării capacităților instalate preconizate asupra infrastructura de rețea și asupra securității aprovizionării cu energie. În cazul în care infrastructura de rețea nu este suficientă pentru valorificarea integrală a potențialului surselor regenerabile din zona de accelerare a proiectelor regenerabile operatorii de sistem împreună cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii convin etapele asupra etapelor de dezvoltare a infrastructurii de rețea, sau, după caz, asupra necesității de a crește numărul sau capacitatea instalațiilor de stocare, pentru a permite integrarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile ce urmează a fi amplasate în limitele teritoriale ale zonei de accelerare a proiectelor regenerabile propuse. Etapele de dezvoltare a infrastructurii de rețea sau, după caz, a instalațiilor de stocare, convenite cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii sunt luate în considerare de către operatorii de sistem la elaborarea planurilor de dezvoltare a rețelelor. (10) Înainte de aprobare hotărârile de Guvern privind desemnarea unei zone de accelerare a proiectelor regenerabile se supune procedurii de evaluare strategică de		

(a) astfel de zone se află în afara siturilor Natura 2000, a zonelor desemnate în cadrul sistemelor naționale de protecție pentru conservarea naturii și a biodiversității și a rutelor identificate de migrație a păsărilor; (b) planurile de identificare a unor astfel de zone au fost supuse unei evaluări strategice de mediu în temeiul Directivei 2001/42/CE și, după caz, unei evaluări în temeiul articolului 6 alineatul (3) din Directiva 92/43/CEE; (c) proiectele situate în astfel de zone pun în aplicare norme și măsuri adecvate și proporționale pentru a remedia impactul negativ asupra mediului care ar putea apărea. (5) Autoritățile competente aplică procedurile de acordare a autorizațiilor și termenele menționate la articolul 16a proiectelor individuale din zonele pretabile accelerării proiectelor privind energia din surse regenerabile.	mediu, stabilită în Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu (în continuare Legea nr. 11/2017). (11) Odată cu aprobarea fiecărei hotărâri privind desemnarea zonei de accelerare a proiectelor regenerabile, Guvernul aprobă pentru zona de accelerare respectivă un regulament privind măsurile de atenuare a impactului de mediu. Regulamentul menționat trebuie să documenteze cel puțin impactul de mediu estimat, un set minim de măsuri de atenuare, de minimizare, de restaurare, și, eventual, de compensare a impactului de mediu care trebuie adoptate pentru dezvoltarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile și a stocării energiei în același amplasament, precum și pentru instalațiile de racordare a unor astfel de centrale și instalații de stocare la rețea, cu scopul de a evita sau, dacă nu este posibil, de a reduce în mod semnificativ impactul negativ asupra mediului care poate apărea. Măsurile incluse sunt specificate luând în considerare particularitățile zonei de accelerare a proiectelor identificată, tipul sau tipurile de tehnologie din domeniul energiei din surse regenerabile care urmează să fie implementate în zona respectivă, urmând a fi definite pentru fiecare etapă de dezvoltare și de viață a proiectului. De asemenea, regulamentul trebuie să includă referințe privind tehnologiile și modul de monitorizare a indicatorilor de mediu și a eficienței măsurilor implementate. (12) Masurile de atenuare, de minimizare, de restaurare incluse în regulamentul privind măsurile de atenuare a impactului de mediu sunt obligatorii pentru investitorii ce urmează să dezvolte centrale ce produc energie din surse regenerabile amplasate în limitele zonei de accelerare a proiectelor regenerabile, și sunt considerate în procedura de evaluare a impactului de mediu a proiectului respectiv. În scopul asigurării accesibilității datelor, regulament privind măsurile de atenuare a impactului de mediu aferent fiecărei zone de accelerare a proiectelor sunt publicate pe platforma informațională a ghișeului unic, împreună cu acordurile de mediu obținute pentru fiecare proiect individual de dezvoltare a centralei ce produce din surse regenerabile, amplasate în limitele teritoriale ale zonei de accelerare a proiectelor regenerabile. ... (15) Construcția centralelor ce produc energie din surse regenerabile în limitele teritoriale ale zonei de accelerare a proiectelor regenerabile este permisă doar pentru proiectele selectate de Guvern în baza licitațiilor organizate conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, cu excepția centralelor ce produc energie din surse regenerabile destinate autoconsumului sau necesităților comunităților de energie din surse regenerabile, precum și a centralelor ce produc din surse regenerabile care la data aprobări Hotărârii de Guvern privind desemnarea zonei de accelerare a proiectelor regenerabile obținuse autorizația de construcție a		

	centralei, cu condiția că punerea în funcțiune a centralei respective este realizată în termen de 36 de luni de la data aprobării Hotărârii de Guvern menționate. (16) Centralele ce produc energie din surse regenerabile ce urmează a fi amplasate în limitele teritoriale ale zonei de accelerare a proiectelor regenerabile sunt considerate proiecte de utilitate publică de interes național. Declararea utilității publice a acestora se aprobă conform prevederilor Legii nr. 488/1999 exproprierii pentru cauză de utilitate publică (în continuare Legea nr. 488/1999). (17) Terenurile proprietate publică aflate în proprietatea statului sau a unităților administrativ-teritoriale, necesare pentru construcția centralei electrice ce produce energie din surse regenerabile amplasată în limita teritorială a zonei de accelerare a proiectelor regenerabile desemnată prin Hotărâre de Guvern se transmit în folosință cu titlul gratuit producătorului eligibil mare câștigător al licitației organizate conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, pentru perioada de exploatare a centralei respective, dar nu mai mult de 35 de ani. Dreptul de folosință cu titlu gratuit asupra terenurilor pe durata de exploatare a centralei ce produce din surse regenerabile, se constituie prin efectul prezentei legi, (18) Producătorul eligibil mare care urmează să construiască o centrală electrică ce produce din surse regenerabile amplasate în zona de accelerare a proiectelor regenerabile, urmare a câștigării licitației organizate conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, este responsabil de obținerea dreptului de proprietate sau folosință asupra terenurilor pe care urmează a fi dezvoltată centrala ce produce din surse regenerabile aflate în proprietate privată. În cazul în care în urma negocierilor cu deținătorii terenurilor aflate în proprietate privată nu poate fi obținut un consens privind transmiterea în folosință sau proprietate a terenurilor, dezvoltatorul producătorul eligibil mare poate solicita organului central de specialitate al administrației publice centrale în domeniul energeticii a procedurii de expropriere a terenurilor conform prevederilor Legii nr. 488/1999. Costurile rezultate din exproprierea terenurilor sunt rambursate de către producătorul eligibil mare organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în termen de 6 luni de la finalizarea procedurii de expropriere a terenurilor. (19) În temeiul statutului de utilitate publică, producătorul eligibil mare câștigător al licitației organizate conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, beneficiază de următoarele drepturi asupra terenurilor și altor bunuri proprietate privată constituite prin efectul prezentei legi : a) dreptul de folosință asupra terenurilor pentru executarea lucrărilor necesare construcției sau reabilitării centralei;		

	b) dreptul de folosință asupra terenurilor pentru asigurarea funcționării normale a instalației de racordare a centralei prin efectuarea reviziilor, a reparațiilor și a altor intervenții necesare pentru exploatarea acesteia; c) servitute de trecere subterană, de suprafață sau aeriană a terenului pentru construcția instalației de racordare a centralei electrice și/sau pentru executarea lucrărilor la locul de amplasare a instalației de racordare în scopul reabilitării și modernizării, ori pentru desfășurarea lucrărilor de reparații, de revizie sau a altor lucrări de exploatare și de întreținere, pentru înlăturarea consecințelor avariilor, precum și pentru accesul la locul de amplasare a instalației electrice. (20) Prin derogare de la cerințele Legii nr. 164/2025, centralele electrice ce produc din surse regenerabile, care urmează a fi construite în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile de către producătorul eligibil mare, câștigător al licitației organizate conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, sunt exceptate de la obligația obținerii autorizației Guvernului pentru construcția centralei electrice cu noi cu o putere instalată mai mare de 20 MW. 17. Articolul 45 după aliniatul (5) se completează cu aliniatele (5^1) – (5^4) cu următorul cuprins: ... (5^2) Până la 31 mai 2027 organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii propune spre aprobare Guvernului primele zone de accelerare a regenerabile. (5^3) În baza propunerilor organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii până la 31 decembrie 2027 Guvernul aprobă zone de accelerare a proiectelor regenerabile, capacitățile instalate ale cărora urmând a fi cel puțin comparabile cu țintele de producere a energiei din surse regenerabile incluse în Planul național integrat pentru energie și climă 2025-2030. (5^4) Guvernul poate decide desemnarea unor zone teritoriale drept zone de accelerare a proiectelor regenerabile înainte de dezvoltarea infrastructurii naționale de date spațiale privind resursele energetice, dacă sunt îndeplinite toate condițiile următoare: a) existența unor studii care documentează unele zone teritoriale ca potrivite pentru dezvoltarea producerii energiei din surse regenerabile pentru o anumită tehnologie; b) zonele teritoriale identificate în studii se află în afara siturilor de importanță națională și celor care fac parte din rețeaua Emerald, definite astfel conform prevederilor Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică (în continuare Legea nr. 94/2007);		

	c) zonele teritoriale identificate în studii se află în afara ariilor naturale protejate de stat, definite conform Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor natural protejate de stat; d) desemnarea zonei de accelerare a proiectelor regenerabile a fost supusă unei procedurii de evaluare strategică de mediu, stabilită în Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu; e) proiectele situate în aceste zone pun în aplicare norme și măsuri adecvate și proporționale pentru a remedia impactul negativ asupra mediului care ar putea apărea.		
Articolul 15d **Participarea publicului** (1) Statele membre asigură participarea publicului la planurile de desemnare a zonelor pretabile accelerării proiectelor privind energia din surse regenerabile menționate la articolul 15c alineatul (1) primul paragraf, în conformitate cu articolul 6 din Directiva 2001/42/CE, inclusiv identificarea publicului afectat sau care ar putea fi afectat. (2) Statele membre promovează acceptarea publică a proiectelor privind energia din surse regenerabile prin participarea directă și indirectă a comunităților locale la proiectele respective.	**Modificările propuse în conformitate cu proiectul Hotărârii de Guvern de modificare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile** 11. După articolul 21 se completează cu articolele 21^1 - 21^4, cu următorul cuprins: ... Articolul 21^2. Zonele de accelerare a proiectelor regenerabile .... (13) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în calitatea de inițiator al evaluării strategice de mediu asigură, în colaborare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul mediului, identificarea publicului interesat și participarea acestuia la evaluarea strategică de mediu, conform cerințelor art. 10 din Legea nr. 11/2017. Pentru a contribui la creșterea gradului de acceptare a publicului a proiectului hotărârii de desemnare a zonei de accelerare a proiectelor regenerabile, la etapa evaluării prealabile și determinării domeniului de aplicare a raportului privind evaluarea strategică de mediu organul central de specialitatea al administrației publice în domeniul energeticii promovează posibilitatea participării directe sau indirecte a comunităților locale la dezvoltarea proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile. Opinia publicului interesat privind disponibilitatea de a participa direct sau indirect la dezvoltarea centralelor de producere a energiei din surse regenerabile este considerată de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii la etapa elaborării documentației de licitație pentru licitația organizată conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice.	Compatibil	

Articolul 15e **Zone pentru infrastructura de rețea și de stocare necesară pentru integrarea energiei din surse regenerabile în sistemul de energie electrică** (1) Statele membre pot adopta unul sau mai multe planuri de desemnare a unor zone de infrastructură dedicate pentru dezvoltarea proiectelor de rețea și de stocare care sunt necesare pentru integrarea energiei din surse regenerabile în sistemul de energie electrică, în cazul în care nu se preconizează că o astfel de dezvoltare va avea un impact semnificativ asupra mediului sau un astfel de impact poate fi atenuat în mod corespunzător sau, dacă nu este posibil, compensat. Scopul unor astfel de zone este de a sprijini și completa zonele pretabile accelerării proiectelor privind energia din surse regenerabile. Aceste planuri trebuie: (a) pentru proiectele de rețea, să evite siturile Natura 2000 și zonele desemnate în cadrul sistemelor naționale de protecție pentru conservarea naturii și a biodiversității, cu excepția cazului în care nu există alternative proporționale pentru implementarea lor, ținând seama de obiectivele sitului; (b) pentru proiectele de stocare, să excludă siturile Natura 2000 și zonele desemnate în cadrul sistemelor naționale de protecție; (c) să asigure sinergii cu desemnarea zonelor pretabile accelerării proiectelor privind energia din surse regenerabile; (d) să facă obiectul unei evaluări de mediu în temeiul Directivei 2001/42/CE și, după caz, al unei evaluări în temeiul articolului 6 alineatul (3) din Directiva 92/43/CEE; și (e) să stabilească norme adecvate și proporționale, inclusiv cu privire la măsurile proporționale de atenuare care urmează să fie adoptate pentru dezvoltarea proiectelor de rețea și de stocare cu scopul de a evita efectele negative asupra mediului care pot apărea sau, dacă nu este posibil ca asemenea efecte să fie evitate, de a le reduce în mod semnificativ. La elaborarea acestor planuri, statele membre consultă operatorii de sisteme de infrastructură relevanți. (2) Prin derogare de la articolul 2 alineatul (1) și de la articolul 4 alineatul (2) din Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului (21), precum și de la punctul 20 din anexa I și de la punctul 3 litera (b) din anexa II la directiva menționată și prin derogare de la articolul 6 alineatul (3) din Directiva 92/43/CEE, statele membre pot, în circumstanțe justificate, inclusiv în cazul în care acest lucru este necesar pentru accelerarea implementării energiei din surse regenerabile în vederea realizării obiectivelor privind clima și energia din surse regenerabile, să excepteze proiectele de rețea și de stocare necesare pentru integrarea energiei din surse regenerabile în sistemul de energie electrică de la evaluarea impactului asupra mediului în temeiul articolului 2 alineatul (1) din Directiva 2011/92/UE, de la o evaluare a implicațiilor acestora pentru siturile Natura 2000 în temeiul articolului 6 alineatul (3) din Directiva 92/43/CEE și de la evaluarea implicațiilor acestora asupra protecției speciilor, în temeiul articolului 12 alineatul (1) din Directiva 92/43/CEE și al articolului 5 din Directiva 2009/147/CE, cu	**Modificările propuse în conformitate cu proiectul Hotărârii de Guvern de modificare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile** 11. După articolul 21 se completează cu articolele 21^1 - 21^4, cu următorul cuprins: ... Articolul 21^3. Planuri de amplasare a infrastructurii de rețea și de stocare a energiei necesare pentru integrarea în sistemul de energie electrică a energiei produse în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile (1) În cazul în care conform prevederilor art. 21^2 alin. (9) se constată că pentru a sprijini dezvoltarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile ce urmează a fi amplasate în limitele teritoriale ale unei zone de accelerare a proiectelor regenerabile și integrarea fiabilă a acestora în sistemul electroenergetic este nevoie de dezvoltat infrastructura de rețea sau de o creștere a numărul și/sau a capacității instalațiilor de stocare, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în colaborare cu operatorul sistemului de transport al energiei electrice propun Guvernului adoptarea unuia sau mai multor planuri de amplasare a infrastructurii dedicate pentru dezvoltarea proiectelor de rețea și de stocare necesare pentru integrarea energiei din surse regenerabile în sistemul de energie electrică. (2) Pentru a asigura că dezvoltarea proiectelor în zonele de infrastructură dedicate pentru dezvoltarea proiectelor de rețea și de stocare care sunt necesare pentru integrarea energiei din surse regenerabile în sistemul de energie electrică, identificate conform alin. (1) și aprobate prin hotărâre de Guvern, nu au un impact semnificativ asupra mediului sau un astfel de impact poate fi atenuat în mod corespunzător sau, dacă nu este posibil, compensat, la etapa de elaborare a proiectului hotărârii de Guvern privind aprobarea planurilor, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în colaborare Ministerului Mediului și Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale asigură că locațiile selectate pentru dezvoltarea infrastructurii: a) în cazul proiectelor de infrastructură de rețea - evită siturile de importanță națională și cele care fac parte din rețeaua Emerald, definite astfel conform prevederilor Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică, și ariile naturale protejate de stat, definite conform Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor natural protejate de stat, cu excepția cazului în care nu există alternative proporționale pentru implementarea lor, ținând seama de obiectivele proiectului; b) în cazul proiectelor de stocare a energiei – exclud utilizarea siturile de importanță națională și cele care fac parte din rețeaua Emerald, definite astfel	Compatibil	

condiția ca proiectul de rețea sau de stocare să fie situat într-o zonă de infrastructură dedicată desemnată în conformitate cu alineatul (1) de la prezentul articol și să respecte normele stabilite, inclusiv măsurile proporționale de atenuare care urmează să fie adoptate, în conformitate cu alineatul (1) de la prezentul articol. Statele membre pot acorda astfel de excepții în privința zonelor de infrastructură desemnate înainte de 20 noiembrie 2023, în cazul în care acestea au făcut obiectul unei evaluări de mediu în temeiul Directivei 2001/42/CE. Astfel de derogări nu se aplică proiectelor care ar putea avea efecte semnificative asupra mediului într-un alt stat membru sau în cazul în care un stat membru care ar putea fi afectat în mod semnificativ solicită acest lucru, astfel cum se prevede la articolul 7 din Directiva 2011/92/UE. (3) Dacă un stat membru exceptează proiectele de rețea și de stocare în temeiul alineatului (2) de la prezentul articol de la evaluările menționate la respectivul alineat, autoritățile competente ale respectivului stat membru efectuează o procedură de examinare a proiectelor care sunt situate în zone de infrastructură dedicate. O astfel de procedură de examinare se bazează pe datele existente în evaluarea de mediu în temeiul Directivei 2001/42/CE. Autoritatea competentă îi poate cere solicitantului să furnizeze informații suplimentare disponibile. Procedura de examinare trebuie finalizată în termen de 30 de zile. Scopul său este de a identifica dacă este foarte probabil ca vreunul dintre proiecte să genereze efecte negative neprevăzute semnificative, având în vedere sensibilitatea ecologică a zonei geografice în care sunt situate, care nu au fost identificate în timpul evaluării de mediu a planurilor de desemnare a zonelor de infrastructură dedicate, efectuate în temeiul Directivei 2001/42/CE și, după caz, al Directivei 92/43/CEE. (4) În cazul în care procedura de examinare concluzionează că este foarte probabil ca un proiect să genereze efecte negative neprevăzute semnificative, astfel cum se menționează la alineatul (3), autoritatea competentă se asigură, pe baza datelor existente, că se aplică măsuri de atenuare adecvate și proporționale pentru a aborda respectivele efecte. În cazul în care nu este posibil să fie aplicate astfel de măsuri de atenuare, autoritatea competentă se asigură că operatorul adoptă măsuri compensatorii adecvate pentru a contracara efectele respective, care, dacă nu sunt disponibile alte măsuri compensatorii proporționale, pot lua forma unei compensații financiare pentru programele de protecție a speciilor cu scopul de a asigura sau a îmbunătăți starea de conservare a speciilor afectate. (5) În cazul în care integrarea energiei din surse regenerabile în sistemul de energie electrică necesită un proiect pentru a consolida infrastructura de rețea în zonele de infrastructură dedicate sau în afara acestora, iar un astfel de proiect face obiectul unei proceduri de examinare desfășurate în temeiul alineatului (3) de la prezentul articol, al unei analize a necesității de a supune proiectul unei evaluări a impactului asupra mediului sau al unei evaluări al impactului asupra mediului în temeiul articolului 4 din Directiva 2011/92/UE, o astfel de procedură de examinare, de analiză sau de	conform prevederilor Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică, și ariile naturale protejate de stat, definite conform Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor natural protejate de stat; c) asigură sinergii cu dezvoltarea proiectelor în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile. (3) Planurile menționate la alin. (1) sunt obiectul unei evaluări strategice de mediu, în condițiile specificate în Legea nr. 11/2017, iar în cazul în care se constată că dezvoltarea proiectului amplasate în limitele teritoriale ale planului poate avea un impact negativ asupra mediului, proiectul va fi realizat cu considerarea măsurilor adecvate, proporționale, și necesare pentru a atenua impactul de mediu și pentru a proteja coerența și buna funcționare a rețelei Emerald incluse în avizului de mediu conform prevederilor art. 85 alin. (4) din Legea nr. 11/2017. (4) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 86/2014, în cazul în care dezvoltarea unui proiect de infrastructură de rețea sau de stocare ce urmează a fi amplasat în limitele teritoriale ale planului de amplasare a infrastructurii de rețea dedicate pentru dezvoltarea proiectelor de rețea și de stocare este necesară pentru accelerarea integrării energiei din surse regenerabile și/sau în vederea realizării obiectivelor privind energia și clima, acordul de mediu pentru proiectul respectiv urmează a fi emis la etapa evaluării prealabile a activității planificate dacă sunt întrunite următoarele condiții: a) fără dezvoltarea proiectului există riscul ca obiectivele în domeniile energiei și climei stabilite în documentele de politici publice să nu fie atinse, b) cererea privind emiterea acordului de mediu descrie în detaliu cum au fost luate în considerate măsurile de atenuare, de minimizare, de restaurare și, după caz, compensatorii, incluse evaluarea strategică de mediu și avizul de mediu emis pentru planul de amplasare a infrastructurii de rețea și de stocare în care urmează a fi amplasat proiectul; c) evaluarea impactului de mediu în context transfrontalier nu a fost solicitată de către țările vecine; d) la etapa de examinare a cererii privind emiterea acordului de mediu Agenția de mediu nu identifică efecte de mediu semnificative, care nu au fost considerate în avizul de mediu, emis pentru planul de amplasare a infrastructurii de rețea și de stocare în care urmează a fi amplasat proiectul. (5) În cazul în care în procedura de examinare a cererii privind emiterea acordului de mediu menționată în alin. (6) se constată că este foarte probabil ca proiectul de infrastructură de rețea sau de stocare să genereze efecte negative semnificative de mediu, neprevăzute anterior, Agenția de mediu se asigură, pe baza datelor existente, că se aplică măsuri de atenuare adecvate și proporționale pentru a aborda respectivele efecte, iar în caz că nu este posibil operatorul adoptă măsuri compensatorii adecvate pentru a contracara efectele respective descrise .		

evaluare a impactului asupra mediului se limitează la efectele potențiale care rezultă din modificare sau din extindere în comparație cu infrastructura de rețea originală.	(6) În cazul în care integrarea energiei din surse regenerabile în sistemul de energie electrică necesită un proiect de consolidare a infrastructurii de rețea în limitele teritoriale ale planului de amplasare a infrastructurii de rețea și de stocare, sau în afara acestuia, evaluarea impactului de mediu, realizată conform prevederilor Legii nr. 86/2014, se limitează doar la analiza la efectele potențiale care rezultă din modificarea sau din extinderea rețelei în comparație cu infrastructura de rețea originală .		
Articolul 16 **Organizarea și durata procesului de acordare a autorizațiilor** (1) Procedura de acordare a autorizațiilor vizează toate autorizațiile administrative relevante pentru construirea, retehnologizarea și exploatarea centralelor producătoare de energie din surse regenerabile, inclusiv cele care combină diferite surse regenerabile de energie, pompele de căldură și stocarea energiei în același amplasament, inclusiv instalațiile de producere a energiei electrice și termice, precum și activele necesare pentru conectarea unor astfel de centrale, pompe de căldură și stocări la rețea și pentru integrarea energiei din surse regenerabile în rețelele de încălzire și de răcire, inclusiv autorizațiile de racordare la rețea și, atunci când sunt necesare, evaluările de mediu. Procedura de acordare a autorizațiilor cuprinde toate etapele administrative, de la confirmarea caracterului complet al cererii de acordare a autorizației în conformitate cu alineatul (2) până la notificarea deciziei finale privind rezultatul procedurii de acordare a autorizației de către autoritatea sau autoritățile competente relevante. (2) În termen de 30 de zile de la primirea unei cereri de acordare a unei autorizații, în cazul centralelor producătoare de energie din surse regenerabile situate în zone pretabile accelerării proiectelor privind energia din surse regenerabile, și de 45 de zile în cazul centralelor producătoare de energie din surse regenerabile situate în afara zonelor pretabile accelerării proiectelor privind energia din surse regenerabile, autoritatea competentă confirmă caracterul complet al cererii sau, în cazul în care solicitantul nu a transmis toate informațiile necesare pentru prelucrarea cererii, solicită din partea solicitantului să depună o cerere completă fără întârzieri nejustificate. Data confirmării caracterului complet al cererii de către autoritatea competentă reprezintă începutul procedurii de acordare a autorizațiilor. (3) Statele membre instituie sau desemnează unul sau mai multe puncte de contact. Respectivele puncte de contact, la cererea solicitantului, îl îndrumă și asistă pe solicitant pe întreg parcursul procedurii administrative de solicitare și de acordare a autorizațiilor. Solicitantul nu este nevoit să contacteze decât un singur punct de contact pe durata întregii proceduri. Punctul de contact îndrumă solicitantul pe tot parcursul procedurii administrative de depunere a cererilor de acordare a autorizației, inclusiv în etapele privind protecția mediului, în mod transparent, până în momentul emiterii de către autoritățile competente a uneia sau mai multor decizii la finalul procedurii de acordare a autorizației, furnizează solicitantului toate informațiile necesare și implică,	**Articolul 28. Accesul la rețea** (1) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile beneficiază de acces nediscriminatoriu și reglementat la rețelele electrice la tarife publicate, nediscriminatorii, bazate pe costuri, transparente și previzibile, calculate și aprobate în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică. (1^{1}) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile, inclusiv prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, beneficiază de o procedura simplificată de racordare la rețea a centralei electrice de mici dimensiuni, prin intermediul unei notificări simplificate cu condiția ca stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice sunt menținute. Procedura de notificare simplificată este descrisă în Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică. (2) Producătorii de biogaz ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale beneficiază de acces nediscriminatoriu și reglementat la rețelele de gaze naturale la tarife publicate, nediscriminatorii, bazate pe costuri, transparente și previzibile, calculate și aprobate în conformitate cu Legea cu privire la gazele naturale. (3) Racordarea centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie și a instalațiilor de producere a biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale se efectuează în mod obiectiv, transparent și nediscriminatoriu, în conformitate cu termenele, condițiile și procedura stabilite în Legea cu privire la energia electrică, în Legea cu privire la gazele naturale și în regulamentele elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. (4) Pentru asigurarea unui acces eficient la rețele, operatorii sistemelor de transport, operatorii sistemelor de distribuție sunt obligați să ofere solicitanților informații concludente și obiective cu privire la racordare, în termenii și condițiile stabilite în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică. (4^{1}) Operatorul sistemului de transport sau operatorul sistemului de distribuție a energiei electrice, la eliberarea avizelor de racordare a centralelor electrice care	Compatibil	

atunci când este cazul, și alte autorități administrative. Punctul de contact se asigură că termenele pentru procedurile de acordare a autorizațiilor stabilite în prezenta directivă sunt respectate. Solicitanții pot depune documentele relevante și în format digital. Până la 21 noiembrie 2025, statele membre se asigură că toate procedurile de acordare a autorizațiilor sunt efectuate în format electronic. (4) Punctul de contact pune la dispoziție un manual de proceduri pentru dezvoltatorii de centrale producătoare de energie din surse regenerabile și publică informațiile respective online, abordând de asemenea, în mod distinct, proiectele privind energia regenerabilă de mici dimensiuni, proiectele autoconsumatorilor de energie din surse regenerabile și comunitățile de energie din surse regenerabile. Informațiile disponibile online indică punctul de contact relevant pentru cererea în cauză. În cazul în care un stat membru are mai multe puncte de contact, informațiile disponibile online indică punctul de contact relevant pentru cererea în cauză. (5) Statele membre se asigură că solicitanții și publicul larg au acces ușor la proceduri simple pentru soluționarea litigiilor privind procedura de acordare a autorizațiilor și de acordare a autorizațiilor de construire și de exploatare a centralelor producătoare de energie din surse regenerabile, inclusiv, atunci când este cazul, la mecanisme alternative de soluționare a litigiilor. (6) Statele membre se asigură că, în contextul unui proiect de dezvoltare a unei centrale producătoare de energie din surse regenerabile, al racordării centralei respective la rețea și al activelor necesare pentru a dezvolta rețelele de infrastructură energetică necesare pentru a integra energia din surse regenerabile în sistem, căile de atac administrative și judiciare, inclusiv căile de atac legate de aspectele de mediu, fac obiectul celei mai rapide proceduri administrative și judiciare disponibile la nivelul național, regional și local relevant. (7) Statele membre furnizează resurse adecvate pentru a asigura personal calificat, perfecționarea și recalificarea autorităților lor competente în conformitate cu capacitatea instalată planificată de producere a energiei din surse regenerabile prevăzută în planurile lor naționale integrate privind energia și clima prezentate în temeiul articolelor 3 și 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999. Statele membre acordă asistență autorităților regionale și locale pentru a facilita procedura de acordare a autorizațiilor. (8) Cu excepția cazului în care coincide cu alte etape administrative ale procedurii de acordare a autorizațiilor, durata procedurii de acordare a autorizațiilor nu include: (a) perioada în care centralele producătoare de energie din surse regenerabile, racordările lor la rețea, precum și – în vederea asigurării stabilității, fiabilității și siguranței rețelei – infrastructura de rețea necesară aferentă sunt în curs de construcție sau de retehnologizare; (b) perioada corespunzătoare etapelor administrative necesare pentru modernizările semnificative ale rețelei de care este nevoie pentru a asigura stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei;	utilizează surse regenerabile de energie, percep din partea solicitantului a cărui unitate de generare depășește 200 kW, în conformitate cu condițiile și termenii stabiliți în Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, o garanție de bună execuție. (4^2) Operatorii de sistem eliberează avize de racordare a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie ce urmează să fie instalate de beneficiarii mecanismului de contorizare netă sau prosumatori, în limitele cotele de capacitate, categoriilor de capacitate și, după caz, plafoanelor de capacitate, după cum sunt aprobate de Guvern în conformitate cu art. 10, lit. e^1); (5) Costurile aferente construcției instalației de racordare prin care se face legătură dintre centrala electrică care utilizează surse regenerabile de energie și rețelele electrice sau dintre instalația de producere a biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale și rețelele de gaze naturale se suportă de către solicitant în condițiile stabilite în mod transparent și nediscriminatoriu, în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică, Legea cu privire la gazele naturale și potrivit regulamentelor elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. (6) Dacă pentru racordarea centralei electrice care utilizează surse regenerabile de energie sau a instalației de producere a biogazului care urmează a fi livrat în rețeaua de gaze naturale, suplimentar față de realizarea instalației de racordare, este necesară și dezvoltarea rețelei electrice sau a celei de gaze naturale, operatorul sistemului de transport sau operatorul sistemului de distribuție efectuează dezvoltarea în conformitate cu planurile de dezvoltare a rețelei elaborate și aprobate conform cu Legea cu privire la energia electrică, Legea cu privire la gazele naturale și cu regulamentele elaborate și aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, de asemenea suportă costurile aferente dezvoltării, care se includ în tarif cu condiția respectării planurilor de investiții aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. (6^1) Prin derogare de la alin. (6), producătorul de energie electrică din surse regenerabile sau producătorul de biogaz care urmează a fi livrat în rețeaua de gaze naturale poate consimți să suporte costurile aferente dezvoltării rețelei electrice de transport și/sau de distribuție, a rețelei de transport și/sau de distribuție a gazelor naturale în cazul în care dezvoltarea rețelei respective nu constituie o prioritate pentru operatorul de sistem pe motiv că este în beneficiul exclusiv al producătorului respectiv și nu este necesară pentru alți utilizatori de sistem. În acest caz, operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție sunt obligați să prezinte producătorului respectiv o evaluare care să demonstreze faptul că dezvoltarea rețelei electrice, a rețelei de gaze naturale este în beneficiul exclusiv al acestuia și să		

(c) termenele aferente oricăror căi de atac judiciare, măsuri reparatorii și alte proceduri în fața unei instanțe judecătorești și nici mecanismelor alternative de soluționare a litigiilor, inclusiv procedurilor de formulare a plângerilor și căilor de atac și măsurilor reparatorii extrajudiciare. (9) Deciziile care rezultă din procedurile de acordare a autorizațiilor sunt puse la dispoziția publicului în conformitate cu dreptul aplicabil.	notifice despre acest fapt Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Producătorul respectiv achită operatorului sistemului de transport, operatorului sistemului de distribuție costurile aferente dezvoltării rețelei în cauză conform devizului de cheltuieli întocmit de operatorul de sistem și aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Lucrările legate de dezvoltarea rețelei electrice de transport și/sau de distribuție, a rețelei de transport și/sau de distribuție a gazelor naturale se efectuează de către operatorul sistemului de transport, de către operatorul sistemului de distribuție respectiv. În acest caz, operatorul de sistem care a efectuat lucrările legate de dezvoltarea rețelei electrice de transport și/sau de distribuție, a rețelei de transport și/sau de distribuție a gazelor naturale devine proprietarul porțiunii respective de rețea. (7) abrogat. (8) Operatorul sistemului de transport și operatorii sistemelor de distribuție pot restricționa producția de energie electrică a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie doar ca acțiune de ultimă instanță necesară întru asigurarea securității funcționării rețelei de transport a energiei electrice, rețelei de distribuție a energiei electrice sau, după caz, a sistemelor de distribuție închise. În acest caz, operatorii de sistem notifică producătorii de energie din surse regenerabile, Furnizorul central de energie electrică și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la măsurile întreprinse și indică măsurile corective pe care intenționează să le ia în vederea preîntâmpinării unor limitări pe viitor. (9) Cantitatea energiei electrice neproduse și nelivrate și a valorii compensației financiare pentru restricționarea producerii energiei electrice de centralele electrice care utilizează surse regenerabile de energie sunt determinate în baza unei metodologii elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, care ia în considerare potențialele costuri și beneficii oferite de piața energiei electrice de echilibrare, inclusiv stocarea energiei electrice. Agenția stabilește, în Regulile pieței energiei electrice și în metodologia elaborată în conformitate cu prezentul aliniat, condițiile și situațiile în care anumite cantități de energie electrică neprodusă din cauza unor restricționări a producerii, nu este considerată drept neprodusă și nelivrată **Legea nr. 331/2023 pentru modificarea Legii nr. 10/2016** **Art. II. –** Dispoziții finale și tranzitorii (5) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul		

	construcțiilor, cu suportul autorității responsabile de implementare a politicilor în domeniul eficienței energetice și a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică: c) cu concursul organului central de specialitate al administrației publice pentru resurse naturale și mediu, în termen de 12 luni din data intrării în vigoare a prezentei legi, va prezenta Guvernului propuneri de modificare a legislației cu incidență în domeniul energiei electrice, promovării energiei din surse regenerabile, protecției mediului, în vederea consolidării Centrului Unic Informațional a investitorilor în domeniul eficienței energetice și energiei din surse regenerabile de pe platforma instituției publice de suport și rolul acestuia de punct de contact ce sprijină informațional investitorii pe toată durata dezvoltării unui proiect în domeniul energiei din surse regenerabile și obținerii, după caz, a actelor permisive și autorizărilor necesare; (6) În termeni de 18 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, autoritatea responsabilă de implementare a politicilor în domeniul eficienței energetice creează o platformă online, în vederea asigurării următoarelor: a) facilitarea procesului de informare a investitorilor cu privire la etapele dezvoltării unui proiect în domeniul energiei din surse regenerabile; b) facilitarea dialogului dintre investitori și autorități și instituții relevante procesului de dezvoltare a proiectelor în domeniul energiei din surse regenerabile și de obținere a actelor permisive și autorizărilor necesare; c) obținerea autorizării pentru activitatea de autoconsumator de energie electrică din surse regenerabile, în conformitate cu art. 39^3. **Modificările propuse în conformitate cu proiectul Hotărârii de Guvern de modificare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării** procesului **de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile** 6. La articolul 10: - alin. (1) după lit. b) se completează cu lit. b^1), cu următorul cuprins: „b^1) asigură că organele centrale de specialitate ale administrației publice și instituțiile publice cu atribuții în domeniul promovării producerii și utilizării energiei din surse regenerabile, stabilite conform prezentei legi, dispun de personal calificat suficient pentru a promova dezvoltarea sectorului energiei regenerabile conform țintelor în domeniul energiei și climei, stabilite în documentele de politici		

	publice, și de resurse financiare pentru a facilita procedurile de autorizare a producerii din surse regenerabile;” - alin. (2) după lit. d^1) se completează cu lit. d^2), cu următorul cuprins: „d2) aprobă la propunerea organului central de specialitate al administrației publice centrale în domeniul energeticii zone de accelerare a proiectelor regenerabile;” - în alin. (2) textul „art. 11 din Legea” se substituie cu cuvintele „ prevederile Legii”. 11. După articolul 21 se completează cu articolele 21^1 - 21^4, cu următorul cuprins: Articolul 21^1. Ghișeul unic de autorizare a producerii de energie din surse regenerabile (1) În scopul simplificării și facilitării procedurii de autorizare a centralelor ce produc din surse regenerabile se instituie ghișeul unic în domeniul autorizării producerii din surse regenerabile (în continuare – ghișeu unic). (2) În sensul alin. (1) procedura de autorizare a centralelor ce produc din surse regenerabile se referă la toate etapele procedurilor administrative, de eliberare a actelor permisive și de aprobare a hotărârilor, avizelor și deciziilor necesare pentru autorizarea construcției, reconstrucției și modernizării centralelor ce produc energie din surse regenerabile, celor care combină mai multe surse regenerabile de energie, a instalațiilor de stocare a energiei în același amplasament, a instalațiilor de producere a energiei electrice și termice, pompelor de căldură, precum și activele necesare pentru racordarea și/sau pentru integrarea unor astfel de centrale, pompe de căldură și instalații de stocare la rețea. (3) Ghișeul unic este o platformă digitală comună de acces și un mecanism care dispune de următoarele funcționalități, fără a se limita la: a) descrie toate etapele de dezvoltare a unui proiect în domeniul energiei din surse regenerabile, în funcție de tehnologia de producere și capacitatea instalațiilor, specificând actele permisive, hotărârile, deciziile și avizele necesare pentru autorizarea proiectului, succesiunea depunerii solicitărilor, procedurile de eliberare a acestora, inclusiv documentele necesare pentru depunerea solicitărilor; b) servește drept punct unic de contact în procesul de autorizare a centralelor ce produc energie din surse regenerabile; c) asigură și facilitează schimbul de informații și dialogul dintre solicitant și autoritățile publice, instituțiile și întreprinderile energetice responsabile de eliberarea actelor permisive, conform Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (în continuare Legea nr. 160/2011); d) este interconectat cu sistemul informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permisive (în continuare – SIAGEAP) și cu platformele informaționale, paginile web oficiale gestionate de autoritățile publice		

	și de către întreprinderile energetice responsabile de eliberarea actelor permisive, sau avizelor necesare; e) utilizează un proces digitalizat, unificat și optimizat de solicitare a actelor permisive, care promovează solicitarea în paralel a eliberării actelor permisive, cu condiția că eliberarea actului permisiv nu este condiționată de obținerea în prealabil a unui alt act permisiv; f) pune la dispoziția publicului un manual de proceduri privind procesul de autorizare a centralelor ce produc din surse regenerabile, care include detalii privind punctele de contact responsabile de fiecare proces administrativ de autorizare, și informații distincte privind derogările oferite proiectelor destinate autoconsumului de energie sau comunităților de energie din surse regenerabile; g) pentru fiecare act permisiv, decizie sau aviz necesar pentru autorizarea centralei ce produce energie din surse regenerabile, publică datele de contact ale autorității, persoanei juridice responsabile de eliberarea acesteia; h) stabilește un mecanism de monitorizare a procedurilor administrative de eliberare a actelor permisive, și de aprobare a hotărârilor, avizelor necesare pentru autorizarea centralelor ce produc din surse regenerabile, oferind informații privind statutul examinării; i) oferă consiliere și suport informațional publicului interesat de dezvoltarea centralelor ce produc din surse regenerabile, inclusiv pentru autoconsum sau pentru necesitățile comunităților de energie din surse regenerabile, pe întreg parcursul procedurii administrative de solicitare și de acordare a autorizațiilor; j) asigură că termenele de eliberare a actelor permisive și de aprobare a hotărârilor, deciziilor sau avizele privind dezvoltarea centralei ce produce din surse regenerabile respectă duratele totale de autorizare stabilite la art. 214 din prezenta lege; k) la etapa de înregistrare a solicitării de eliberare a actelor permisive, hotărâri, decizii și avize necesare pentru autorizarea proiectului de producere a energiei din surse regenerabile confirmă caracterul complet al cererii sau, în cazul în care solicitantul nu a transmis toate informațiile necesare pentru prelucrarea cererii, solicită din partea solicitantului să depună o cerere completă fără întârzieri nejustificate; l) asigură publicarea tuturor hotărârilor de Guvern și a rezultatelor evaluărilor strategice de mediu specificate la art. 21^2 și 21^3; m) publică ghiduri privind măsurile de atenuare a impactului de mediu recomandate dezvoltatorilor centralelor ce produc energie din surse regenerabile, care ar putea fi utilizate în procesul de elaborarea a rapoartelor de evaluare a impactului de mediu;		

	n) în colaborare cu operatorii de sistem asigură funcționarea și monitorizează implementarea mecanismului de notificare simplificată, prevăzut la art. 28; o) furnizează informații cu privire la procedurile pentru soluționarea litigiilor privind procesul de autorizare a producerii din surse regenerabile, inclusiv, acolo unde este cazul, la mecanisme alternative de soluționare a litigiilor. (4) În sensul alin. (2) acte permisive, hotărâri, decizii și avize necesare pentru autorizarea proiectului de producere a energiei din surse regenerabile sunt considerate: a) actele permisive eliberate conform cerințelor Legii nr. 160/2011; b) deciziile aprobate conform cerințelor Legii nr.174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului (în continuare Legea nr. 174/2021); c) hotărârile, inclusiv de Guvern, deciziile sau avizele necesare de obținut în conformitate cu cerințele legilor sectoriale în domeniul energetic, în procesul de autorizare a unei centrale ce produce din surse regenerabile; d) avizele autorităților și instituțiilor publice, care nu se încadrează în categoria actelor permisive, dar pot impune restricții privind dezvoltarea unui proiect, cum ar fi cele din domeniul aviației civile, al securității naționale, etc. (5) Actele permisive, hotărârile, deciziile și avizele necesare pentru autorizarea proiectului de producere a energiei din surse regenerabile sunt puse la dispoziția publicului prin publicarea acestora pe portalul Ghișeului unic, cu respectarea prevederilor legislației speciale în baza căreia actul a fost eliberat. ... Articolul 21[4]. Cerințe specifice pentru autorizarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile ... (8) Cu excepția cazului în care coincide cu alte etape administrative ale procedurii de autorizare, durata procedurii de acordare a autorizațiilor nu include: a) perioada de realizare a construcției centralei ce produce energie din surse regenerabile, împreună cu instalația de racordare aferentă, precum și infrastructura de rețea necesară în vederea asigurării stabilității, fiabilității și siguranței rețelei; b) perioada corespunzătoare etapelor administrative necesare pentru modernizările semnificative ale rețelei de care este nevoie pentru a asigura stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei; c) termenele aferente oricăror căi de atac judiciare, măsuri reparatorii și alte proceduri în instanță, și mecanismelor alternative de soluționare a litigiilor, inclusiv		

	procedurilor de contencios administrativ, căilor de atac și măsurilor reparatorii extrajudiciare.		
Articolul 16a **Procedura de acordare a autorizațiilor în zonele pretabile accelerării proiectelor privind energia din surse regenerabile** (1) Statele membre se asigură că procedura de acordare a autorizațiilor menționată la articolul 16 alineatul (1) nu depășește 12 luni pentru proiectele privind energia din surse regenerabile din zonele pretabile accelerării proiectelor privind energia din surse regenerabile. Cu toate acestea, în cazul proiectelor privind energia din surse regenerabile offshore, procedura de acordare a autorizațiilor nu depășește doi ani. Statele membre pot prelungi oricare din aceste termene cu până la șase luni, dacă acest lucru este justificat în mod corespunzător din motive legate de circumstanțe excepționale. Statele membre informează în mod clar dezvoltatorul de proiect cu privire la circumstanțele extraordinare care justifică o asemenea prelungire. (2) Procedura de acordare a autorizațiilor pentru retehnologizarea centralelor producătoare de energie din surse regenerabile, pentru instalațiile noi cu o capacitate electrică mai mică de 150 kW, pentru instalațiile de stocare a energiei în același amplasament, inclusiv instalațiile de energie electrică și termică, precum și pentru racordarea lor la rețea, atunci când se află în zone pretabile accelerării proiectelor privind energia din surse regenerabile, nu depășește șase luni. Cu toate acestea, în cazul proiectelor privind energia din surse regenerabile offshore, procedura de acordare a autorizațiilor nu depășește un an. Dacă acest lucru este justificat în mod corespunzător din motive legate de circumstanțe excepționale, de exemplu din motive imperative de siguranță, când proiectul de retehnologizare are un impact substanțial asupra rețelei sau asupra puterii dimensiunii sau performanței inițiale a instalației, statele membre pot prelungi termenul de șase luni cu cel mult trei luni, iar termenul de 12 luni pentru proiecte privind energia din surse regenerabile offshore poate fi prelungit cu cel mult șase luni. Statele membre informează în mod clar dezvoltatorul de proiect cu privire la circumstanțele extraordinare care justifică o astfel de prelungire. (3) Fără a aduce atingere alineatelor (4) și (5) de la prezentul articol, prin derogare de la articolul 4 alineatul (2) din Directiva 2011/92/UE și de la punctul 3 literele (a), (b), (d), (h), (i) și punctul 6 litera (c) din anexa II la directiva respectivă, individual sau în coroborare cu punctul 13 litera (a) din directiva respectivă, în ceea ce privește proiectele privind energia din surse regenerabile, noile cereri de acordare a autorizației pentru centrale producătoare de energie din surse regenerabile, inclusiv centrale care combină diferite tipuri de tehnologie în domeniul energiei din surse regenerabile și retehnologizarea centralelor producătoare de energie din surse regenerabile, în zonele	**Modificările propuse în conformitate cu proiectul Hotărârii de Guvern de modificare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile** 11. După articolul 21 se completează cu articolele 21^1 - 21^4, cu următorul cuprins: ... Articolul 21^2. Zonele de accelerare a proiectelor regenerabile .... (14) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului de mediu (în continuare Legea nr. 86/2014), procedura de evaluare a impactului de mediu nu se aplică pentru proiectele individuale de dezvoltare a centralelor ce produc din surse regenerabile amplasate în limitele zonei de accelerare a proiectelor regenerabile, acordul de mediu urmând a fi emis la etapa evaluării prealabile a activității planificate, cu condiția că proiectul întrunește cumulativ următoarele condiții: a) cererea privind emiterea acordului de mediu descrie în detaliu cum au fost luate în considerate măsurile de atenuare, de minimizare, de restaurare și, după caz, compensatorii, incluse în regulamentul privind măsurile de atenuare a impactului de mediu, aprobat pentru zona de accelerare a proiectelor regenerabile unde proiectul individual urmează a fi amplasat; b) evaluarea impactului de mediu în context transfrontalier nu a fost solicitată de către țările vecine; c) la etapa de examinare a cererii privind emiterea acordului de mediu Agenția de mediu nu identifică efecte de mediu semnificative, care nu au fost incluse în regulamentul privind măsurile de atenuare a impactului de mediu, aprobat pentru zona de accelerare a proiectelor regenerabile unde proiectul individual urmează a fi amplasat. Articolul 21^4. Cerințe specifice pentru autorizarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile ...	Compatibil	

desemnate ca zone pretabile accelerării proiectelor privind energia din surse regenerabile pentru tehnologia relevantă și stocarea în același amplasament, precum și racordarea unor astfel de centrale și stocări la rețea sunt exceptate de la obligația de a efectua o evaluare specifică a impactului asupra mediului în temeiul articolului 2 alineatul (1) din Directiva 2011/92/UE, cu condiția ca respectivele proiecte să respecte articolul 15c alineatul (1) litera (b) din prezenta directivă. Respectiva derogare nu se aplică proiectelor care ar putea avea efecte semnificative asupra mediului într-un alt stat membru sau în cazul în care un stat membru care ar putea fi afectat în mod semnificativ solicită acest lucru, astfel cum se prevede la articolul 7 din directiva 2011/92/UE. Prin derogare de la articolul 6 alineatul (3) din Directiva 92/43/CEE, centralele producătoare de energie din surse regenerabile menționate la primul paragraf de la prezentul alineat nu fac obiectul unei evaluări a efectelor lor asupra siturilor Natura 2000, cu condiția ca respectivele proiecte privind energia din surse regenerabile să respecte normele și măsurile stabilite în conformitate cu articolul 15c alineatul (1) litera (b) din prezenta directivă. (4) Autoritățile competente efectuează o procedură de examinare a cererilor menționate la alineatul (3) de la prezentul articol. O astfel de procedură de examinare are scopul de a identifica dacă este foarte probabil ca vreunul dintre proiectele privind energia din surse regenerabile să genereze efecte negative neprevăzute semnificative, având în vedere sensibilitatea ecologică a zonei geografice în care sunt situate, care nu au fost identificate în timpul evaluării de mediu a planurilor de desemnare a zonelor pretabile accelerării proiectelor privind energia din surse regenerabile menționate la articolul 15c alineatul (1) primul paragraf din prezenta directivă, efectuate în temeiul Directivei 2001/42/CE și, după caz, al Directivei 92/43/CEE. O astfel de procedură de examinare urmărește, de asemenea, să identifice dacă vreunul dintre aceste proiecte privind energia din surse regenerabile intră în domeniul de aplicare a articolului 7 din Directiva 2011/92/UE din cauza probabilității ca acesta să genereze efecte semnificative asupra mediului într-un alt stat membru sau ca urmare a solicitării unui stat membru care ar putea fi afectat în mod semnificativ. În scopul unei astfel de proceduri de examinare, dezvoltatorul de proiect furnizează informații cu privire la caracteristicile proiectului de energie din surse regenerabile, la conformitatea acestuia cu normele și măsurile identificate în temeiul articolului 15c alineatul (1) litera (b), pentru zona pretabilă accelerării proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile specifică, la eventualele măsuri suplimentare adoptate de către dezvoltatorul de proiect și la modul în care măsurile respective abordează impactul asupra mediului. Autoritatea competentă îi poate cere dezvoltatorului de proiect să furnizeze informații suplimentare disponibile. Procedura de examinare referitoare la cereri de acordare a autorizațiilor pentru centrale noi producătoare de	(3) Durata totală a procesului de autorizare a centralelor ce produc energie din surse regenerabile amplasate în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile nu poate depăși 12 de luni , iar pentru proiectele care presupun reconstrucția unei centrale ce produce energie din surse regenerabile, dezvoltarea unor capacități instalate mai mici de 150 kW, a instalării instalațiilor de stocare electrică sau termică în același amplasament cu centrala ce produce energie din surse regenerabile, durata procesului de autorizare nu poate depăși 6 luni. ... (8) Cu excepția cazului în care coincide cu alte etape administrative ale procedurii de autorizare, durata procedurii de acordare a autorizațiilor nu include: a) perioada de realizare a construcției centralei ce produce energie din surse regenerabile, împreună cu instalația de racordare aferentă, precum și infrastructura de rețea necesară în vederea asigurării stabilității, fiabilității și siguranței rețelei; b) perioada corespunzătoare etapelor administrative necesare pentru modernizările semnificative ale rețelei de care este nevoie pentru a asigura stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei; c) termenele aferente oricăror căi de atac judiciare, măsuri reparatorii și alte proceduri în instanță, și mecanismelor alternative de soluționare a litigiilor, inclusiv procedurilor de contencios administrativ, căilor de atac și măsurilor reparatorii extrajudiciare. ... (12) În scopul respectării termenelor stabilite în prezentul articol, în cazul depășirii de către autoritatea emitentă a termenului stabilit de lege pentru eliberarea actului permisiv, este aplicat principiul aprobării tacite, în conformitate cu prevederile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea activității de întreprinzător. Principiul aprobării tacite nu poate fi aplicat în cazul autorizațiilor de mediu sau în domeniul construcției. Art. IV Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 414-417, art. 716), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. Articolul 4 după alin. (6) se completează cu alin. (6^1) – (6^3) cu următorul cuprins: „(6^1) Prevederile prezentei legi se aplică în raport cu centralele ce produc energie din surse regenerabile prin coroborare cu cerințele stabilite în Legea nr. 10/2016 privind promovarea energiei din surse regenerabile. (6^2) Prevederile prezentei legi nu se aplică în cazul reconstrucție sau modernizării centralelor electrice fotovoltaice, care nu implică utilizarea unor spații suplimentare,		

energie din surse regenerabile se finalizează în termen de 45 de zile de la data depunerii informațiilor suficiente necesare în acest scop. Cu toate acestea, în cazul cererilor pentru instalații cu o capacitate electrică mai mică de 150 kW și al cererilor noi de retehnologizare a centralelor producătoare de energie din surse regenerabile, procedura de examinare se finalizează în termen de 30 de zile. (5) În urma procedurii de examinare, cererile menționate la alineatul (3) de la prezentul articol sunt autorizate din perspectiva mediului, fără a fi necesară o decizie expresă din partea autorității competente, cu excepția cazului în care autoritatea competentă adoptă o decizie administrativă, stabilind motive corespunzătoare pe baza unor dovezi clare, prin care decide că un anumit proiect este foarte probabil să aibă efecte negative neprevăzute semnificative, având în vedere sensibilitatea ecologică a zonei geografice în care este situat proiectul, care nu pot fi atenuate prin măsurile identificate în planurile de desemnare a zonelor pretabile accelerării proiectelor sau propuse de dezvoltatorul de proiect. Decizia respectivă trebuie pusă la dispoziția publicului. Astfel de proiecte privind energia din surse regenerabile fac obiectul unei evaluări a impactului asupra mediului în temeiul Directivei 2011/92/UE și, dacă este cazul, al unei evaluări în temeiul Directivei 92/43/CEE, care se efectuează în termen de șase luni de la decizia administrativă care identifică probabilitatea ridicată a unor efecte negative neprevăzute semnificative. Acest termen de șase luni poate fi prelungit cu cel mult șase luni, dacă acest lucru este justificat în mod corespunzător din motive legate de circumstanțe excepționale. În cazul unor circumstanțe justificate, inclusiv în cazul în care este necesar pentru a accelera implementarea energiei din surse regenerabile în vederea realizării obiectivelor în materie de climă și energie din surse regenerabile, statele membre pot excepta proiectele eoliene și solare fotovoltaice de la astfel de evaluări. În cazul în care statele membre exceptează proiectele eoliene și solare fotovoltaice de la evaluările respective, operatorul trebuie să adopte măsuri proporționale de atenuare sau, dacă astfel de măsuri de atenuare nu sunt disponibile, măsuri compensatorii, care, în cazul în care alte măsuri compensatorii proporționale nu sunt disponibile, pot lua forma unei compensații monetare, pentru a aborda orice efecte negative. În cazul în care aceste efecte negative au un impact asupra protecției speciilor, operatorul plătește o compensație financiară pentru programele de protecție a speciilor pe durata de funcționare a centralei producătoare de energie din surse regenerabile, pentru a asigura sau a îmbunătăți starea de conservare a speciilor afectate. (6) În procedura de acordare a autorizațiilor menționată la alineatele (1) și (2), statele membre se asigură că lipsa unui răspuns din partea autorităților competente relevante în termenul stabilit are drept consecință că etapele administrative intermediare specifice sunt considerate a fi aprobate, cu excepția cazului în care proiectul privind	comparativ cu instalația inițială și respectă măsurile aplicabile de atenuare a impactului asupra mediului stabilite pentru instalația inițială. (6^3) În cazul în care efectul măsurilor preconizate pentru evitarea, prevenirea, reducerea sau, dacă este posibil, compensarea impactului negativ semnificativ asupra mediului nu sunt pe deplin cunoscute, acestea nefiind suficient testate la scară largă privind eficiența lor, Agenția de mediu utilizează acest măsuri în cadrul unuia sau mai multor proiecte, considerate proiecte-pilot cu condiția ca aceste măsuri să fie utilizate pentru o perioadă determinată, iar eficacitatea acestora să fie monitorizată îndeaproape, și, în cazul în care respectivele măsuri de atenuare nu se dovedesc a fi eficiente, să fie luate imediat măsuri adecvate.” 2. Articolul 4^1 după alin. (1) se completează cu alin. (1^1) cu următorul cuprins: „(1^1) Pentru activitățile planificate prevăzute la art. 4 alin. (6^1) și (6^2), inițiatorul prezintă Agenției de Mediu cererea de derogare de la procedura de evaluare a impactului asupra mediului justificată care atestă că proiectul propus întrunește condițiile de derogare stabilite în Legea nr. 10/2016 privind promovarea energiei din surse regenerabile, oferind detalii privind caracteristicile proiectului.		

energia din surse regenerabile specific face obiectul unei evaluări a impactului asupra mediului în temeiul alineatului (5) sau a cazului în care principiul aprobării administrative tacite nu există în sistemul juridic național al statului membru în cauză. Prezentul alineat nu se aplică deciziilor finale privind rezultatul procedurii de acordare a autorizației, care trebuie să fie explicite. Toate deciziile trebuie puse dispoziția publicului.			
Articolul 16b **Procedura de acordare a autorizațiilor în afara zonelor pretabile accelerării proiectelor privind energia din surse regenerabile** (1) Statele membre se asigură că procesul de acordare a autorizațiilor menționat la articolul 16 alineatul (1) nu depășește doi ani pentru proiectele privind energia din surse regenerabile situate în afara zonelor pretabile accelerării proiectelor privind energia din surse regenerabile. Cu toate acestea, în cazul proiectelor privind energia din surse regenerabile offshore, procedura de acordare a autorizației nu trebuie să depășească trei ani. Statele membre pot prelungi oricare dintre aceste termene cu cel mult șase luni, dacă acest lucru este justificat în mod corespunzător din motive legate de circumstanțe excepționale, inclusiv atunci când acestea necesită perioade prelungite în scopul unei evaluări în temeiul dreptului aplicabil al Uniunii în domeniul mediului. Statele membre informează în mod clar dezvoltatorul de proiect cu privire la circumstanțele extraordinare care justifică o asemenea prelungire. (2) În cazul în care este necesară o evaluare de mediu în temeiul Directivei 2011/92/UE sau 92/43/CEE, aceasta se efectuează în cadrul unei proceduri unice care combină toate evaluările relevante pentru un anumit proiect privind energia din surse regenerabile. În cazul în care este necesară o astfel de evaluare a impactului asupra mediului, autoritatea competentă, ținând seama de informațiile furnizate de dezvoltatorul de proiect, emite un aviz privind domeniul de aplicare și nivelul de detaliu al informațiilor care trebuie incluse de dezvoltatorul de proiect în raportul de evaluare a impactului asupra mediului, al cărui domeniu de aplicare nu se extinde ulterior. În cazul în care un proiect privind energia din surse regenerabile a adoptat măsuri necesare de atenuare, eventuala ucidere sau perturbare a speciilor protejate în temeiul articolului 12 alineatul (1) din Directiva 92/43/CEE și al articolului 5 din Directiva 2009/147/CE nu este considerată a fi deliberată. În cazul în care noile măsuri de atenuare menite să prevină pe cât posibil uciderea sau perturbarea speciilor protejate în temeiul Directivelor 92/43/CEE și 2009/147/CE sau orice alt impact asupra mediului nu au fost testate pe scară largă în ceea ce privește eficacitatea lor, statele membre pot permite utilizarea lor pentru unul sau mai multe proiecte-pilot pentru o perioadă determinată, cu condiția ca eficacitatea	**Modificările propuse în conformitate cu proiectul Hotărârii de Guvern de modificare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile** 11. După articolul 21 se completează cu articolele 21^1 - 21^4, cu următorul cuprins: ... Articolul 21^4. Cerințe specifice pentru autorizarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile ... (2) Durata totală a procesului de autorizare a centralelor ce produc energie din surse regenerabile nu poate depăși 24 de luni, iar pentru proiectele care presupun dezvoltarea unor capacități instalate mai mici de 150 kW, a instalării instalațiilor de stocare în același amplasament cu centrala ce produce energie din surse regenerabile durata procesului de autorizare nu poate depăși 12 luni. (8) Cu excepția cazului în care coincide cu alte etape administrative ale procedurii de autorizare, durata procedurii de acordare a autorizațiilor nu include: a) perioada de realizare a construcției centralei ce produce energie din surse regenerabile, împreună cu instalația de racordare aferentă, precum și infrastructura de rețea necesară în vederea asigurării stabilității, fiabilității și siguranței rețelei; b) perioada corespunzătoare etapelor administrative necesare pentru modernizările semnificative ale rețelei de care este nevoie pentru a asigura stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei; c) termenele aferente oricăror căi de atac judiciare, măsuri reparatorii și alte proceduri în instanță, și mecanismelor alternative de soluționare a litigiilor, inclusiv procedurilor de contencios administrativ, căilor de atac și măsurilor reparatorii extrajudiciare. ...	Compatibil	

acestor măsuri de atenuare să fie monitorizată îndeaproape și să fie luate imediat măsuri adecvate, în cazul în care respectivele măsuri de atenuare nu se dovedesc a fi eficace. Procedura de acordare a autorizațiilor pentru retehnologizarea centralelor producătoare de energie din surse regenerabile, pentru instalațiile noi cu o capacitate electrică mai mică de 150 kW și pentru stocarea energiei în același amplasament, precum și pentru racordarea unor astfel de centrale, instalații și stocări la rețea, situate în afara zonelor pretabile accelerării proiectelor privind energia din surse regenerabile, nu depășește 12 luni, inclusiv în privința evaluărilor de mediu, în cazul în care sunt prevăzute în legislația relevantă. Cu toate acestea, în cazul proiectelor privind energia din surse regenerabile offshore, procedura de acordare a autorizațiilor nu depășește doi ani. Statele membre pot prelungi oricare dintre aceste termene cu cel mult trei luni, dacă acest lucru este justificat în mod corespunzător din motive legate de circumstanțe excepționale. Statele membre informează în mod clar dezvoltatorul de proiect cu privire la circumstanțele extraordinare care justifică o asemenea prelungire.	(12) În scopul respectării termenelor stabilite în prezentul articol, în cazul depășirii de către autoritatea emitentă a termenului stabilit de lege pentru eliberarea actului permisiv, este aplicat principiul aprobării tacite, în conformitate cu prevederile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea activității de întreprinzător. Principiul aprobării tacite nu poate fi aplicat în cazul autorizațiilor de mediu sau în domeniul construcției. Art. IV Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 414-417, art. 716), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. Articolul 4 după alin. (6) se completează cu alin. (6^1) – (6^3) cu următorul cuprins: „(6^1) Prevederile prezentei legi se aplică în raport cu centralele ce produc energie din surse regenerabile prin coroborare cu cerințele stabilite în Legea nr. 10/2016 privind promovarea energiei din surse regenerabile. (6^2) Prevederile prezentei legi nu se aplică în cazul reconstrucție sau modernizării centralelor electrice fotovoltaice, care nu implică utilizarea unor spații suplimentare, comparativ cu instalația inițială și respectă măsurile aplicabile de atenuare a impactului asupra mediului stabilite pentru instalația inițială. (6^3) În cazul în care efectul măsurilor preconizate pentru evitarea, prevenirea, reducerea sau, dacă este posibil, compensarea impactului negativ semnificativ asupra mediului nu sunt pe deplin cunoscute, acestea nefiind suficient testate la scară largă privind eficiența lor, Agenția de mediu utilizează acest măsuri în cadrul unuia sau mai multor proiecte, considerate proiecte-pilot cu condiția ca aceste măsuri să fie utilizate pentru o perioadă determinată, iar eficacitatea acestora să fie monitorizată îndeaproape, și, în cazul în care respectivele măsuri de atenuare nu se dovedesc a fi eficiente, să fie luate imediat măsuri adecvate.” 2. Articolul 4^1 după alin. (1) se completează cu alin. (1^1) cu următorul cuprins: „(1^1) Pentru activitățile planificate prevăzute la art. 4 alin. (6^1) și (6^2), inițiatorul prezintă Agenției de Mediu cererea de derogare de la procedura de evaluare a impactului asupra mediului justificată care atestă că proiectul propus întrunește condițiile de derogare stabilite în Legea nr. 10/2016 privind promovarea energiei din surse regenerabile, oferind detalii privind caracteristicile proiectului.		
Articolul 16c **Accelerarea procedurii de acordare a autorizațiilor pentru retehnologizare**	**Modificările propuse în conformitate cu proiectul Hotărârii de Guvern de modificare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse**	Compatibil	

(1) În cazul în care retehnologizarea unei centrale producătoare de energie din surse regenerabile nu duce la o creștere a capacității centralei producătoare de energie din surse regenerabile cu peste 15 % și fără a aduce atingere oricărei evaluări a impactului potențial asupra mediului impusă în temeiul alineatului (2), statele membre se asigură că procedurile de acordare a autorizațiilor pentru racordările la rețeaua de transport sau de distribuție nu depășesc o durată de trei luni de la introducerea cererii adresate entității relevante, cu excepția cazului în care există preocupări justificate în materie de siguranță sau există o incompatibilitate tehnică a componentelor sistemului. (2) În cazul în care retehnologizarea unei centrale producătoare de energie din surse regenerabile face obiectul procedurii de examinare prevăzute la articolul 16a alineatul (4), al unei analize a necesității de a supune proiectul unei proceduri de evaluare a impactului asupra mediului sau unei evaluări a impactului asupra mediului în temeiul articolului 4 din Directiva 2011/92/UE, o astfel de procedură de examinare, de analiză sau de evaluare a impactului asupra mediului se limitează la efectele potențiale care rezultă din modificare sau din extindere în comparație cu proiectul inițial. (3) În cazul în care retehnologizarea instalațiilor solare nu implică utilizarea unui spațiu suplimentar și respectă măsurile aplicabile de atenuare a impactului asupra mediului stabilite pentru instalația inițială, proiectul este exceptat de la orice cerințe aplicabile de a fi supus unei proceduri de examinare prevăzute la articolul 16a alineatul (4), unei analize a necesității de a supune proiectul unei evaluări a impactului asupra mediului sau de a realiza o evaluare a impactului asupra mediului în temeiul articolului 4 din Directiva 2011/92/UE.	**din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile** 11. După articolul 21 se completează cu articolele 21^1 - 21^4, cu următorul cuprins: ... Articolul 21^4. Cerințe specifice pentru autorizarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile ... (6) Durata totală a procesului de autorizare a reconstrucției sau modernizării unei centrale ce produce din surse regenerabile nu poate depăși trei luni, iar în cazul în care instalația existentă este amplasată în limita zonei de accelerare a proiectelor regenerabile durata totală nu va depăși 30 de zile, cu condiția respectării următoarelor condiții: a) Reconstrucția sau modernizarea centralei presupune utilizarea aceleiași tehnologii de producere a energiei; b) Reconstrucția sau modernizarea nu duce la o creștere a capacității instalate mai mare de 15% comparativ cu capacitatea instalată înainte de reconstrucție/modernizare; c) Creșterea capacității cu până la 15% nu creează congestii în infrastructura de rețea la care centrala este racordată; d) Reconstrucția sau modernizare centralei nu se supune procedurii evaluării impactului de mediu conform cerințelor alin. (8) sau (9) din prezentul articol. (7) În situațiile în care există circumstanțe excepționale sau impedimente obiective în procesul de autorizare a unei centrale ce produce energie din surse regenerabile durata procesului de autorizare menționată la alin. (2) și (3) poate fi extinsă cu până la 6 luni , respectiv, 3 luni în cazul proiectelor cu capacități instalate mai mici de 150 kW, sau a instalării instalațiilor de stocare în același amplasament cu centrala, precum și în cazul reconstrucției sau modernizării centralelor care întrunesc cerințele specificate la alin. (6) din prezentul articol. În toate cazurile, prelungirea perioadei procesului de autorizare se realizează prin intermediul ghișeului unic, autoritatea responsabilă care a solicitat prelungirea perioadei urmând obligatoriu să notifice dezvoltatorul proiectului privind cauzele care justifică necesitatea prelungirii perioadei de autorizare. ... (10) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 86/2014, în cadrul procedurii de evaluare a impactului de mediu pentru reconstrucția sau modernizarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile evaluarea impactului asupra mediului se		

	limitează la efectele potențiale care rezultă din modificare sau din extindere în comparație cu proiectul inițial. Art. IV Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 414-417, art. 716), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. Articolul 4 după alin. (6) se completează cu alin. (6^1) – (6^3) cu următorul cuprins: ... (6^2) Prevederile prezentei legi nu se aplică în cazul reconstrucție sau modernizării centralelor electrice fotovoltaice, care nu implică utilizarea unor spații suplimentare, comparativ cu instalația inițială și respectă măsurile aplicabile de atenuare a impactului asupra mediului stabilite pentru instalația inițială. 2. Articolul 4^1 după alin. (1) se completează cu alin. (1^1) cu următorul cuprins: „(1^1) Pentru activitățile planificate prevăzute la art. 4 alin. (6^1) și (6^2), inițiatorul prezintă Agenției de Mediu cererea de derogare de la procedura de evaluare a impactului asupra mediului justificată care atestă că proiectul propus întrunește condițiile de derogare stabilite în Legea nr. 10/2016 privind promovarea energiei din surse regenerabile, oferind detalii privind caracteristicile proiectului.		
Articolul 16d **Procedura de acordare a autorizațiilor pentru instalarea echipamentelor de energie solară** (1) Statele membre se asigură că procedura de acordare a autorizațiilor menționată la articolul 16 alineatul (1) pentru instalarea de echipamente de energie solară și stocarea energiei în același amplasament, inclusiv instalații solare integrate în clădiri, în structuri artificiale existente sau viitoare, cu excepția suprafețelor artificiale de apă, nu depășește trei luni, cu condiția ca scopul principal al unor astfel de structuri artificiale să nu fie producerea de energie solară sau stocarea de energie. Prin derogare de la articolul 4 alineatul (2) din Directiva 2011/92/UE și de la punctul 3 literele (a) și (b), individual sau coroborat cu punctul 13 litera (a), din anexa II la directiva respectivă, o astfel de instalare de echipamente solare este exceptată, dacă este cazul, de la cerința de a fi supusă unei evaluări specifice a impactului asupra mediului în temeiul articolului 2 alineatul (1) din Directiva menționată.	**Modificările propuse în conformitate cu proiectul Hotărârii de Guvern de modificare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile** 11. După articolul 21 se completează cu articolele 21^1 - 21^4, cu următorul cuprins: ... Articolul 21^4. Cerințe specifice pentru autorizarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile ... (4) Durata totală a procesului de autorizare nu depășește trei luni în cazul instalației echipamentelor fotovoltaice destinate autoconsumului de energie, cu sau fără instalații de stocare a energiei amplasate în aceiași locație, inclusiv a celor integrate în clădiri sau în structuri artificiale existente sau viitoare, cu condiția ca scopul principal al unor astfel de structuri artificiale să nu fie producerea de energie	Compatibil	

Statele membre pot exclude anumite zone sau structuri de la aplicarea primului paragraf, în scopul protejării patrimoniului cultural sau istoric ori din motive legate de interese de apărare națională sau se siguranță. (2) Statele membre se asigură că procedura de acordare a autorizațiilor pentru instalarea de echipamente de energie solară cu o capacitate mai mică sau egală cu 100 kW, inclusiv pentru autoconsumatorii de energie din surse regenerabile și comunitățile de energie din surse regenerabile, nu depășește o lună. În absența unui răspuns din partea autorităților sau entităților competente în termenul stabilit după depunerea unei cereri complete, autorizația este considerată ca fiind acordată, cu condiția ca capacitatea echipamentelor de energie solară să nu depășească capacitatea existentă a racordării la rețeaua de distribuție. În cazul în care aplicarea pragului privind capacitatea menționat la primul paragraf generează o sarcină administrativă semnificativă sau afectează exploatarea rețelei de energie electrică, statele membre pot aplica un prag privind capacitatea mai scăzut, cu condiția ca acesta să rămână superior valorii de 10,8 kW.	solară sau stocarea de energie, și că centrala ce produce din surse regenerabile se încadrează în cerințele stabilite în art. 150 alin. (1) lit. q) din Codul nr. 434/2023 al urbanismului și construcțiilor. **Modificările propuse la Codul urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023 în conformitate cu proiectul Hotărârii de Guvern de modificare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile** Art. III Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 41-44, art. 61), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 11. La articolul 150 sunt operate următoarele modificări: - Alin. (1) lit. q) va avea următorul cuprins: „q) lucrările de instalare a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie sau a pompelor de căldură , instalate conform documentației de proiect elaborate doar pentru compartimentele de electricitate și de rezistență, în următoarele cazuri: –în limita terenului proprietate privată pe care se instalează centrala electrică din surse regenerabile sau pompa de căldură, precum și pe acoperișul clădirilor sau construcțiilor existente cu excepția celor cu statut de monument și a celor din zonele de protecție ale acestora, cu condiția ca puterea instalată a centrala electrice sau a pompei de căldură nu depășește 50 kW; - pe acoperișul blocurilor locative, destinate alimentării cu energie electrică a locurilor de uz comun; - pe fațadele orientate spre interiorul curților și/sau stradele, cu excepția fațadelor clădirilor orientate spre bulevarde și străzi și cu excepția lucrărilor executate la clădirile cu statut de monument și la construcțiile din zonele de protecție ale acestora;” - Alin. (3) textul „în cazul caselor individuale (inclusiv case familiale, case duplex, case înșiruite), în limita terenului proprietate privată pe care se instalează centrala electrică” se substituie cu textul „și pompele de căldură care sunt descrise la alin. (1) lit. q)”, iar la final se completează cu următoarea propoziție „Prin derogare de la prevederile art. 72 din Legea nr. 187/2022 cu privire la condominium în cazul centralelor electrice sau pompelor de căldură instalate pe fațadele sau acoperișurilor blocurilor locative de către un proprietar, proiectarea se realizează		

	doar după obținerea avizului pozitiv al administratorul asociației. În acest caz, documentația de proiect urmează a fi coordonată cu administratorul asociației.”.		
Articolul 16e **Procedura de acordare a autorizațiilor pentru instalarea pompelor de căldură** (1) Statele membre se asigură că procedura de acordare a autorizațiilor pentru instalarea pompelor de căldură cu o putere mai mică de 50 MW nu depășește o lună. Cu toate acestea, în cazul pompelor de căldură cu sursa sol, procedura de acordare a autorizațiilor nu depășește trei luni. (2) Cu excepția cazului în care există preocupări justificate în materie de siguranță, în care sunt necesare lucrări suplimentare pentru racordările la rețea sau în care există o incompatibilitate tehnică între componentele sistemului, statele membre se asigură că racordările la rețeaua de transport sau de distribuție să fie autorizate în termen de două săptămâni de la notificarea entității relevante pentru: (a) pompele de căldură cu o capacitate electrică de până la 12 kW; și (b) pompele de căldură cu o capacitate electrică de până la 50 kW instalate de un autoconsumator de energie din surse regenerabile, cu condiția ca capacitatea electrică a instalației de producere a energiei electrice din surse regenerabile a autoconsumatorului de energie din surse regenerabile să reprezinte cel puțin 60 % din capacitatea electrică a pompei de căldură. (3) Statele membre pot excepta anumite zone sau structuri de la aplicarea alineatelor (1) și (2) în scopul protejării patrimoniului cultural sau istoric ori din motive legate de interese de apărare națională sau din motive de siguranță. (4) Toate deciziile care rezultă din procedura de acordare a autorizațiilor menționate la alineatele (1) și (2) sunt puse la dispoziția publicului în conformitate cu dreptul aplicabil.	**Modificările propuse în conformitate cu proiectul Hotărârii de Guvern de modificare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile** 11. După articolul 21 se completează cu articolele 21^1 - 21^4, cu următorul cuprins: ... Articolul 21^4. Cerințe specifice pentru autorizarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile ... (5) Durata totală a procesului de autorizare a instalării pompelor de căldură cu puterea termică mai mică de 50 MW nu poate depăși o lună, iar pompelor geotermale cu aceiași putere termică nu poate depăși trei luni. 15. La articolul 28 sunt operate următoarele modificări: ... - se completează cu aliniatele (1^2) – (1^7) cu următorul cuprins: .. (1^4) Prin procedura simplificată de racordare la rețea a centralei electrice se aplică pentru următoarele tipuri de instalații: a) capacitatea instalată a centralei electrice este mai mică sau egală cu 10,8 kW; b) capacitatea electrică instalată a pompei de căldură este mai mică sau egală cu 12 kW; c) capacitatea electrică a pompei de căldură instalată la un autoconsumator sau prosumator de energie este mai mică de 50 kW, dar nu mai mare decât puterea contractată pentru locul de consum respectiv, cu condiția că capacitatea instalată a echipamentului de producere a energiei din surse regenerabile nu este mai mică de 60% din capacitatea electrică a pompei de căldură; ...	Compatibil	

Articolul 16f **Interesul public superior** Până la 21 februarie 2024, până la obținerea neutralității climatice, statele membre se asigură că, în cadrul procedurii de acordare a autorizațiilor, planificarea, construcția și exploatarea centralelor producătoare de energie din surse regenerabile, racordarea unor astfel de structuri la rețea, rețeaua aferentă în sine și activele de stocare sunt considerate de interes public superior și că sunt în serviciul sănătății și siguranței publice, atunci când se pun în balanță interese juridice în cazuri individuale, în sensul articolului 6 alineatul (4) și al articolului 16 alineatul (1) litera (c) din Directiva 92/43/CEE, al articolului 4 alineatul (7) din Directiva 2000/60/CE și al articolului 9 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2009/147/CE. Statele membre pot limita, în împrejurări speciale și bine justificate, aplicarea prezentului articol la anumite părți ale teritoriului lor, precum și la anumite tipuri de tehnologii sau la proiecte cu anumite caracteristici tehnice, în conformitate cu prioritățile prevăzute în planurile lor naționale integrate privind energia și clima prezentate în temeiul articolelor 3 și 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999. Statele membre informează Comisia cu privire la astfel de restricții aplicate și cu privire la justificarea acestora.	**Modificările propuse în conformitate cu proiectul Hotărârii de Guvern de modificare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile** 5. La articolul 5: - alin. (2) după lit. d) se completează cu lit. d1), cu următorul cuprins: „d1) asigurarea unui nivel de dezvoltare a proiectelor regenerabile suficient pentru a atingerea obiectivului de neutralitate climatică până în anul 2050, stabilit în Legea nr. 74/2024 privind acțiunile climatice;” - se completează cu alin. (4) cu următorul cuprins: „(4) Până la atingerea obiectivului de neutralitate climatică, stabilit prin prevederile Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice, construcția și exploatarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile, definite în condițiile prezentei legi, racordarea acestora la rețeaua electrică, dezvoltarea rețelelor electrice în scopul racordării acestor centrale sau a instalațiilor de stocare necesare pentru integrarea centralelor ce produc energie din sure regenerabile amplasate în zonele menționate se consideră proiecte de utilitate publică ce servesc interesului public major în sensul prevederilor Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului de mediu, Legii nr. 11/2017 privind evaluarea strategic[de mediu și Legii apelor nr. 272/2011, urmând ca în procesul de autorizare statutul proiectelor respective să prevaleze intereselor individuale.” Art. V Legea nr. 488/1999 exproprierii pentru cauză de utilitate publică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 42-44, art. 311), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. La Articolul 5: - alin. (1) lit. c) la final se completează cu textul „, inclusiv din surse regenerabile, împreună cu instalațiile de racordarea acestora la rețeaua electrică” - după alin. (1) lit. c) se completează cu lit. c^1) cu următorul cuprins: „c^1) instalațiile de stocare a energiei, împreună cu instalațiile de racordarea acestora la rețeaua electrică;” 2. La Articolul 6: - după alin. (1) se completează cu alin. (1^1) cu următorul cuprins: „(1^1) Prin derogare de la prevederile alin. (1) lucrările de dezvoltare a proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile dezvoltate în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile, împreună cu proiectele destinate infrastructurii de rețea și de stocare a energiei necesare pentru integrarea energiei din surse regenerabile în sistemul energetic, stabilite conform condițiilor Legii nr. 10/2016 privind	Compatibil	

	promovarea energiei din surse regenerabile, sunt considerate lucrări de interes național, iar utilitatea publică se declară de către Guvern." - după alin. (2) se completează cu alin. (2^1) cu următorul cuprins: „(2^1) Inițiativa privind declarare utilității publice a proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile amplasate în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile revine organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii."		
Articolul 17 **Procedura de notificare simplă pentru racordările la rețea** (1) Statele membre stabilesc o procedură de notificare simplă pentru racordările la rețea, prin care instalațiile sau unitățile de producție agregate ale autoconsumatorilor de energie din surse regenerabile și proiectele demonstrative cu o putere electrică inferioară sau egală cu 10,8 kW, ori echivalentă pentru conexiunile diferite de conexiunile trifazice, se racordează la rețea în urma transmiterii unei notificări operatorului de distribuție. Într-un termen determinat de la notificare, operatorul de distribuție poate refuza racordarea la rețea solicitată sau poate propune un punct alternativ de racordare la rețea, din rațiuni justificate corespunzător de siguranță sau de incompatibilitate tehnică a componentelor sistemului. În cazul unei decizii pozitive a operatorului de distribuție sau în absența unei decizii din partea acestuia în termen de o lună de la notificare, instalația sau unitatea de producție agregată poate fi conectată. (2) Statele membre pot permite utilizarea unei proceduri de notificare simplă pentru instalațiile sau unitățile de producție agregate cu o putere electrică mai mare de 10,8 kW și de până la 50 kW, cu condiția ca stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei să fie menținute.	**Modificările propuse în conformitate cu proiectul Hotărârii de Guvern de modificare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile** 15. La articolul 28 sunt operate următoarele modificări: - aliniatul (1^1) va avea următorul cuprins: „(1) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile și consumatorii finali care își propun racordarea la rețelele electrice de distribuție a centralelor electrice de capacitate mică care utilizează surse regenerabile de energie, inclusiv a celor deținute de prosumatori, sau a centralelor electrice ce produc energie din surse regenerabile instalate în cadrul unor proiecte demonstrative, sau racordarea pompelor de căldură, beneficiază de o procedură simplificată de racordare la rețea, cu condiția că stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice sunt menținute. Procedura de notificare simplificată este descrisă în Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat în conformitate cu Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică." - se completează cu aliniatele (1^2) – (1^7) cu următorul cuprins: „(1^2) În scopul facilitării procesului de racordare în baza procedurii de notificare simplificată, operatorii sistemelor de distribuție publică pe paginile lor web oficiale la secțiunile dedicate racordării la rețea cerințele tehnice aplicabile în cazul centralelor electrice destinate autoconsumului autorizate a fi racordate în baza procedurii de notificare simplificată, și lista documentelor ce urmează a fi anexate la notificarea simplificată. În cerințele tehnice operatorii de sistem include cerințe pentru a demonstra că centrala electrică sau pompa de căldură se încadrează în categoria echipamentelor incluse în art. 150 alin. (1) lit. q) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. (1^3) Operatorii de sistem asigură că notificările simplificate sunt depuse în	Compatibil	

	format digital, direct pe pagina web oficială a operatorului de sistem, sau prin intermediul ghișeului unic. (1^4) Prin procedura simplificată de racordare la rețea a centralei electrice se aplică pentru următoarele tipuri de instalații: a) capacitatea instalată a centralei electrice este mai mică sau egală cu 10,8 kW; b) capacitatea electrică instalată a pompei de căldură este mai mică sau egală cu 12 kW; c) capacitatea electrică a pompei de căldură instalată la un autoconsumator sau prosumator de energie este mai mică de 50 kW, dar nu mai mare decât puterea contractată pentru locul de consum respectiv, cu condiția că capacitatea instalată a echipamentului de producere a energiei din surse regenerabile nu este mai mică de 60% din capacitatea electrică a pompei de căldură; (1^5) Notificările simplificate sunt examinate și aprobate de către operatorii de sistem în termen de 14 zile. (1^6) Operatorul de sistem este în drept să refuze racordarea unei instalații în baza procedurii de notificare simplificată sau să propună un punct de racordare alternativ în cazul în care racordarea instalației electrice respective poate afecta negativ stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice, circumstanțele menționate urmând a fi specificate de către operatorul de sistem în refuzul racordării instalației. (1^7) În cazul capacitatea echipamentelor de energie solară nu depășească capacitatea existentă a instalației de racordare a locului de consum, notificarea simplificată este considerată ca fiind acordată în absența unui răspuns din partea operatorului de sistem în termenul stabilit la alin. (1^5).” - la aliniatul (4^2) prima propoziție se exclude. Art. II Legea nr. 331/2023 pentru modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 468-44, art. 816), cu modificările ulterioare, în Articolul II alin. (5) și (6) se exclud. **Legea 164/2025 cu privire la energia electrică** **Articolul 72 Procesul de racordare la rețelele electrice** (19) Admiterea în exploatare se face în baza actului de corespundere emis de organul supravegherii energetice de stat în conformitate cu Regulamentul de		

	admitere în exploatare a instalațiilor electrice, aprobat de Agenție, în cazul racordării la rețelele electrice de transport a instalațiilor de utilizare, precum și în cazul racordării la rețelele electrice de distribuție a: a) instalațiilor de utilizare cu o putere contractată mai mare de 150 kW; b) instalațiilor electrice ce implică instalarea posturilor de transformare; c) instalațiilor electrice ale instituțiilor de învățământ, inclusiv ale instituțiilor de învățământ preșcolar; d) instalațiilor electrice ale instituțiilor medicale; e) instalațiilor electrice ale azilurilor de bătrâni și ale orfelinatelor; f) părții electrice a centralelor electrice deținute de instituțiile specificate la lit. c)–e); g) surselor de energie electrică de rezervă ale instituțiilor specificate la lit. c)–e); h) rețelelor de iluminat public.		
Articolul 18 **Informare și formare profesională** (1) Statele membre se asigură că informațiile cu privire la măsurile de sprijin sunt puse la dispoziția tuturor factorilor relevanți, precum a consumatorilor, inclusiv a consumatorilor vulnerabili cu venituri mici, a autoconsumatorilor de energie din surse regenerabile, a comunităților de energie din surse regenerabile, a constructorilor, instalatorilor, arhitecților, furnizorilor de echipamente și de sisteme de încălzire, răcire și energie electrică, precum și a furnizorilor de vehicule compatibile cu utilizarea energiei din surse regenerabile și de sisteme de transport inteligente. (2) Statele membre se asigură că sunt puse la dispoziție informații cu privire la beneficiile nete și la rentabilitatea financiară și eficiența energetică a echipamentelor și a sistemelor de încălzire, răcire și energie electrică din surse regenerabile, fie de către furnizorul echipamentului sau al sistemului, fie de către autoritățile competente. (3) Statele membre se asigură că sistemele lor de certificare sau sistemele lor de calificare echivalente sunt disponibile pentru instalatorii și proiectanții tuturor formelor de sisteme de încălzire și răcire din surse regenerabile pentru clădiri, industrie și agricultură, pentru instalatorii de sisteme fotovoltaice solare, inclusiv de sisteme de stocare a energiei, și pentru instalatorii de puncte de reîncărcare care să permită răspunsul la variațiile cererii. Respectivele sisteme pot ține seama de sistemele și structurile existente, după caz, și au la bază criteriile prevăzute în anexa IV. Fiecare stat membru recunoaște certificarea acordată de alte state membre în conformitate cu respectivele criterii. Statele membre creează un cadru pentru a se asigura că un număr suficient de instalatori	**Articolul 13.** Atribuțiile instituției publice care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și promovării utilizării energiei din surse regenerabile (1) Instituția publică care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și promovării utilizării energiei din surse regenerabile: a) elaborează, în cooperare cu autoritățile publice locale, programe de informare a publicului cu privire la beneficiile și aspectele practice ale dezvoltării și utilizării eficiente ale energiei din surse regenerabile; a[1]) atrage și gestionează resurse financiare în vederea finanțării și promovării proiectelor/programelor în domeniul eficienței energetice și valorificării energiei din surse regenerabile, cu respectarea prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014. În vederea susținerii inițiativelor și eforturilor autorităților administrației publice locale, instituțiilor și autorităților publice, în atragerea resurselor financiare din partea donatorilor și partenerilor de dezvoltare pentru implementarea proiectelor în domeniile sale de competență, elaborează și, după caz, implementează, programe cu mobilizare rapidă și facilă a contribuțiilor financiare solicitate, în limitele bugetului disponibil; b) acordă asistență consultativă și informațională privind măsurile de sprijin consumatorilor, constructorilor, instalatorilor, arhitecților și furnizorilor de echipamente și sisteme pentru încălzire, răcire și energie electrică și de vehicule compatibile cu utilizarea energiei din surse regenerabile;	Parțial compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

formați și calificați în tehnologiile menționate la primul paragraf asigură creșterea ponderii energiei din surse regenerabile necesară pentru realizarea obiectivelor stabilite în prezenta directivă. Pentru a obține un număr suficient de instalatori și proiectanți, statele membre se asigură că sunt puse la dispoziție suficiente programe de formare care să conducă la certificare sau calificare, care să cuprindă tehnologia de încălzire și răcire din surse regenerabile, sistemele fotovoltaice solare, inclusiv sistemele de stocare a energiei, punctele de reîncărcare care să permită răspunsul la variațiile cererii, precum și cele mai recente soluții inovatoare ale acestora, cu condiția ca acestea să fie compatibile cu sistemele lor de certificare sau sistemele lor de calificare echivalente. Statele membre instituie măsuri de promovare a participării la astfel de programe de formare, în special a întreprinderilor mici și mijlocii și a persoanelor care desfășoară o activitate independentă. Statele membre pot institui acorduri voluntare cu furnizorii și vânzătorii de tehnologie relevanți pentru a forma un număr suficient de instalatori, care se poate baza pe estimări ale vânzărilor, cu privire la cele mai recente soluții și tehnologii inovatoare disponibile pe piață. Dacă statele membre identifică un decalaj substanțial între numărul disponibil și necesar de instalatori formați și calificați, acestea iau măsuri pentru a remedia acest decalaj. (4) Statele membre pun la dispoziția publicului informații privind sistemele de certificare sau sistemele de calificare echivalente menționate la alineatul (3). De asemenea, statele membre pun la dispoziția publicului, într-un mod transparent și ușor accesibil, o listă actualizată periodic a instalatorilor care sunt certificați sau calificați în conformitate cu alineatul (3). (5) Statele membre se asigură că există îndrumare disponibilă pentru toți factorii relevanți, în special pentru urbaniști și arhitecți, astfel încât aceștia să poată lua în considerare combinația optimă de energie din surse regenerabile, de tehnologii cu eficiență ridicată și de încălzire și răcire centralizată la planificarea, proiectarea, construirea și renovarea zonelor industriale, comerciale sau rezidențiale. (6) Statele membre, cu participarea autorităților locale și regionale, dacă este cazul, organizează programe de informare, de sensibilizare, de orientare sau de formare adecvate în scopul informării cetățenilor cu privire la modul în care își pot exercita drepturile de clienți activi și la avantajele și la aspectele practice, inclusiv tehnice și financiare, ale dezvoltării și utilizării energiei din surse regenerabile, inclusiv prin autoconsum de energie din surse regenerabile sau în cadrul comunităților de energie din surse regenerabile.	c) asigură informarea publicului cu privire la disponibilitatea și avantajele ecologice ale diferitelor surse de energie pentru transporturi; d) promovează utilizarea încălzirii și răcirii din surse regenerabile de energie la planificarea infrastructurii localității; e) promovează instalarea echipamentelor și sistemelor pentru utilizarea energiei electrice, încălzirii și răcirii din surse regenerabile de energie la planificarea, proiectarea, construirea și renovarea zonelor industriale, comerciale sau rezidențiale; f) asigură informarea, în special a urbaniștilor și arhitecților, despre combinația optimă de surse regenerabile de energie, tehnologii cu eficiență sporită, încălzire și răcire centralizată la planificarea, proiectarea, construcția și renovarea zonelor industriale, comerciale sau rezidențiale; g) implementează sistemul de calificare și înregistrare a instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și de pompe de căldură, în conformitate cu regulamentul stabilit la art. 23; h) asigură informarea privind cerințele referitoare la calificarea și înregistrarea în registrul specificat la lit. j); i)- *abrogată;* j) instituie și ține registrul instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și de pompe de căldură; k) asigură informarea publicului în conformitate cu cap. VI. (2) În vederea exercitării atribuțiilor stabilite prin prezenta lege, instituția publică de suport colaborează, în special prin furnizarea reciprocă de informații, cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, cu autoritățile de reglementare în domeniu, cu organismul național de acreditare, cu organismele de evaluare a conformității, cu alte autorități și instituții publice. **Articolul 23**. Sistemul de calificare și înregistrare în domeniul energiei din surse regenerabile (1) Sistemul de certificare în domeniul energiei din surse regenerabile se bazează pe criterii echivalente cu standardele Uniunii Europene.		

	(2) Instalatorii de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice solare și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură, se califică și se înregistrează în registrul specificat la art. 13 alin. (1) lit. j) în conformitate cu procedura stabilită în regulamentul aprobat de Guvern. (3) Regulamentul menționat la alin. (2) trebuie să conțină cerințele obligatorii față de instalatorii de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și de pompe de căldură, de asemenea regulile de verificare de către organul supravegherii energetice de stat, de către organul de control și supraveghere tehnică de stat a echipamentului și sistemelor instalate, precum și procedurile de recunoaștere a certificării efectuate de către statele membre ale Uniunii Europene și de către părțile contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice. (4) La stabilirea procedurii de calificare și înregistrare a instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și de pompe de căldură, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii va ține cont de cerințele stabilite de Legea privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase și de Legea cu privire la energia electrică **Articolul 40**. Informații cu privire la echipamente și sisteme (1) Furnizorul de echipamente și sisteme pentru încălzire și răcire, pentru producerea sau consumul de energie electrică din surse regenerabile, asigură accesul la informația privind beneficiile nete, costurile și eficiența energetică ale acestor echipamente și sisteme. (2) În vederea asigurării transparenței cu privire la activitatea de producere a energiei electrice din surse regenerabile de producătorii locali, se introduc următoarele obligații: a) deținătorii centralelor electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile conectate la rețelele de distribuție, cu o capacitate mai mare de 200 kW, sunt obligați să instaleze sisteme de transmitere a datelor cu privire la activitatea de producere în timp real și să asigure transmiterea acestora către Operatorii sistemelor de distribuție;		

	b) Operatorii sistemelor de distribuție asigură transmiterea datelor cu privire la activitatea de producere în timp real a centralelor electrice stabilite la lit. a), pe tehnologii de producere, către Operatorul Sistemului de Transport; c) Operatorul Sistemului de Transport, publică datele cu privire la activitatea de producere în timp real a centralelor electrice racordate la rețelele electrice de distribuție, stabilite la lit. a) și b), integrate cu datele aferente centralelor electrice racordate la rețeaua electrică de transport, pe tipuri de tehnologii, pe pagina sa web oficială. Operatorul Sistemului de Transport pune la dispoziția publicului date istorice cu privire la activitatea de producere a energiei electrice de producătorii care operează centralele electrice care produc din surse regenerabile de energie, pe pagina sa web oficială. Articolul 41. Informații privind amestecul de combustibil la punctele de vânzare (1) Vânzătorii cu amănuntul de produse petroliere principale sunt obligați să afișeze la panou, în punctele de vânzare, informații cu privire la cantitățile de biocarburant utilizat în amestec cu produsele petroliere principale comercializate. (2) Vânzătorii cu amănuntul de produse petroliere principale sunt obligați să prezinte trimestrial Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică informații cu privire la executarea obligației stabilite la alin. (1). **Articolul 42**. Informații cu privire la măsurile și schemele de sprijin Instituția publică de suport asigură că informațiile privind măsurile și schemele de sprijin sunt puse la dispoziția tuturor solicitanților, cum ar fi consumatorii, constructorii, instalatorii, arhitecții și furnizorii de echipamente și sisteme pentru încălzire, răcire și energie electrică și de vehicule compatibile cu utilizarea energiei din surse regenerabile. **Articolul 43. Sensibilizarea opiniei publice** Instituția publică de suport difuzează informația privind energia din surse regenerabile, prin: a) traininguri; b) elaborarea programelor de studii privind energia din surse regenerabile, incluse în planul de învățământ; c) asigurarea transparenței activităților, inclusiv informarea privind rolul exemplar al clădirilor publice și promovarea performanței în domeniu prin demonstrarea înaltei eficiențe a echipamentelor și sistemelor; d) crearea unei baze de date pentru distribuirea informației cu privire la dezvoltarea domeniului energiei din surse regenerabile și asigurarea accesului utilizatorilor la această bază de date prin intermediul rețelelor de informare.		

	Modificările propuse în conformitate cu proiectul Hotărârii de Guvern de modificare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile 16. La articolul 28 sunt operate următoarele modificări: - aliniatul (1^1) va avea următorul cuprins: „(1) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile și consumatorii finali care își propun racordarea la rețelele electrice de distribuție a centralelor electrice de capacitate mică care utilizează surse regenerabile de energie, inclusiv a celor deținute de prosumatori, sau a centralelor electrice ce produc energie din surse regenerabile instalate în cadrul unor proiecte demonstrative, sau racordarea pompelor de căldură, beneficiază de o procedură simplificată de racordare la rețea, cu condiția că stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice sunt menținute. Procedura de notificare simplificată este descrisă în Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat în conformitate cu Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică.” - se completează cu aliniatele (1^2) – (1^7) cu următorul cuprins: „(1^2) În scopul facilitării procesului de racordare în baza procedurii de notificare simplificată, operatorii sistemelor de distribuție publică pe paginile lor web oficiale la secțiunile dedicate racordării la rețea cerințele tehnice aplicabile în cazul centralelor electrice destinate autoconsumului autorizate a fi racordate în baza procedurii de notificare simplificată, și lista documentelor ce urmează a fi anexate la notificarea simplificată. În cerințele tehnice operatorii de sistem include cerințe pentru a demonstra că centrala electrică sau pompa de căldură se încadrează în categoria echipamentelor incluse în art. 150 alin. (1) lit. q) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. (1^3) Operatorii de sistem asigură că notificările simplificate sunt depuse în format digital, direct pe pagina web oficială a operatorului de sistem, sau prin intermediul ghișeului unic. (1^4) Prin procedura simplificată de racordare la rețea a centralei electrice se aplică pentru următoarele tipuri de instalații: a) capacitatea instalată a centralei electrice este mai mică sau egală cu 10,8 kW;		

	b) capacitatea electrică instalată a pompei de căldură este mai mică sau egală cu 12 kW; c) capacitatea electrică a pompei de căldură instalată la un autoconsumator sau prosumator de energie este mai mică de 50 kW, dar nu mai mare decât puterea contractată pentru locul de consum respectiv, cu condiția că capacitatea instalată a echipamentului de producere a energiei din surse regenerabile nu este mai mică de 60% din capacitatea electrică a pompei de căldură; (1^5) Notificările simplificate sunt examinate și aprobate de către operatorii de sistem în termen de 14 zile. (1^6) Operatorul de sistem este în drept să refuze racordarea unei instalații în baza procedurii de notificare simplificată sau să propună un punct de racordare alternativ în cazul în care racordarea instalației electrice respective poate afecta negativ stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice, circumstanțele menționate urmând a fi specificate de către operatorul de sistem în refuzul racordării instalației. (1^7) În cazul capacitatea echipamentelor de energie solară nu depășească capacitatea existentă a instalației de racordare a locului de consum, notificarea simplificată este considerată ca fiind acordată în absența unui răspuns din partea operatorului de sistem în termenul stabilit la alin. (1^5).” - la aliniatul (4^2) prima propoziție se exclude. Art. II Legea nr. 331/2023 pentru modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 468-44, art. 816), cu modificările ulterioare, în Articolul II alin. (5) și (6) se exclud.		
Articolul 19 **Garanțiile de origine pentru energia din surse regenerabile** (1) Pentru a dovedi clienților finali ponderea sau cantitatea de energie din surse regenerabile din cadrul mixului energetic al unui furnizor și din cadrul energiei furnizate consumatorilor în temeiul unor contracte oferite cu referire la consumul de energie din surse regenerabile, statele membre se asigură că originea energiei din surse regenerabile poate fi garantată ca atare în sensul prezentei directive, în conformitate cu criterii obiective, transparente și nediscriminatorii. (2) În acest scop, statele membre se asigură că se emite o garanție de origine ca răspuns	**Articolul 14.** Atribuțiile Agenției Naționale pentru Reglementare n Energetică (1) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică: a) elaborează și aprobă actele normative necesare reglementării raporturilor juridice dintre participanții la piața energiei regenerabile, inclusiv regulamentul privind garanțiile de origine, în conformitate cu prezenta lege; **Articolul 31**. Garanțiile de origine (1) Originea energiei din surse regenerabile se atestă prin intermediul garanțiilor de origine emise de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.	Parțial compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC,

la cererea unui producător de energie din surse regenerabile, inclusiv combustibili gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile, cum ar fi hidrogenul, cu excepția cazului în care statele membre decid, în scopul contabilizării valorii de piață a garanției de origine, să nu emită o astfel de garanție de origine unui producător care beneficiază de sprijin financiar din partea unei scheme de sprijin. Statele membre pot prevedea emiterea de garanții de origine pentru energia din surse neregenerabile. Emiterea de garanții de origine poate fi condiționată de existența unei limite minime a puterii. O garanție de origine are dimensiunea standard de 1 MWh. Dacă este cazul, dimensiunea standard poate fi împărțită în fracțiuni, cu condiția ca fracțiunea să fie un multiplu de 1 Wh. Pentru fiecare unitate de energie produsă nu se emite mai mult de o garanție de origine. Statele membre se asigură că aceeași unitate de energie din surse regenerabile este luată în considerare o singură dată. Ar trebui introduse proceduri simplificate de înregistrare și taxe de înregistrare reduse pentru instalațiile mai mici de 50 kW și pentru comunitățile de energie din surse regenerabile. Statele membre se asigură că, atunci când un producător primește sprijin financiar din partea unei scheme de sprijin, valoarea de piață a garanției de origine aferente aceleiași producții este luată în considerare în mod adecvat în cadrul schemei de sprijin relevante. Se presupune că valoarea de piață a garanției de origine a fost luată în considerare în mod adecvat în oricare dintre următoarele cazuri: (a) în cazul în care sprijinul financiar este acordat printr-o procedură de licitație sau printr-un sistem de certificate verzi tranzacționabile; (b) în cazul în care valoarea de piață a garanțiilor de origine este luată în considerare din punct de vedere administrativ la stabilirea nivelului sprijinului financiar; sau (c) în cazul în care garanțiile de origine nu sunt emise direct către producător, ci către un furnizor sau consumator care achiziționează energia fie în condiții competitive, fie în cadrul unui contract pe termen lung de achiziție de energie electrică din surse regenerabile. Pentru a lua în considerare valoarea de piață a garanției de origine, statele membre pot decide, printre altele, să emită o garanție de origine producătorului și să o anuleze imediat. Garanția de origine nu îndeplinește nicio funcție în ceea ce privește respectarea de către un stat membru a dispozițiilor articolului 3. Transferurile de garanții de origine, separat sau împreună cu transferul fizic de energie, nu produc efecte asupra deciziei statelor membre de a utiliza transferuri statistice, proiecte comune sau scheme de sprijin comune pentru respectarea articolului 3 sau asupra calculării consumului final brut de energie din surse regenerabile în conformitate cu articolul 7. (3) În sensul alineatului (1), garanțiile de origine sunt valabile pentru tranzacții timp de 12 luni de la producerea unității de energie în cauză. Statele membre se asigură că toate	(2) Garanțiile de origine trebuie să fie emise, transferate și anulate în mod electronic, în conformitate cu un set de criterii obiective, transparente și nediscriminatorii. Procedura de emitere, transfer, anulare și utilizare a garanției de origine, forma cererii pentru eliberarea unei garanții de origine și forma garanției de origine, modalitatea de utilizare a sistemului informațional al garanțiilor de origine, se stabilesc în regulamentul elaborat și aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. (3) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică emite garanția de origine la cererea producătorului de energie din surse regenerabile. În legătură cu emiterea garanțiilor de origine și pentru a confirma veridicitatea faptului că energia este produsă din surse regenerabile de energie, Agenția are dreptul să întreprindă sau, după caz să solicite operatorului sistemului de transport sau operatorului sistemului de distribuție relevant să efectueze verificări la centrala electrică sau unitatea de producție a producătorului în cauză. (4) O garanție de origine se emite de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în termen de 30 de zile de la data primirii cererii de la producătorul de energie din surse regenerabile. Pentru fiecare unitate de energie din surse regenerabile (1 megawatt-oră/ MWh) nu se emite mai mult de o garanție de origine, astfel încât aceeași unitate de energie din surse regenerabile de energie să fie considerată o singură dată. (4^1)Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică creează/ achiziționează și menține un sistem informațional (registru) în scopul emiterii, transferului și anulării garanțiilor de origine. Sistemul informațional (registru) al garanțiilor de origine nu este un registru de stat în sensul Legii 71/2007 cu privire la registre.” (4^2) Sistemul informațional (registru) al garanțiilor de origine este aliniat cu standardul SM EN 16325 și cu Principiile și Regulile de Funcționare ale Sistemului European de Certificare a Energiei (SECE). (4^3) Sistemul informațional (registru) al garanțiilor de origine este conectat la sistemul regional de garanții de origine instituit de Părțile Contractante cu suportul Secretariatului Comunității Energetice. (4^4) Costurile obiective și justificate suportate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în vederea operaționalizării sistemului informațional (registru) al garanțiilor de origine, emiterea și transferul acestora, sunt acoperite de utilizatorii sistemului informațional – producători de energie din surse regenerabile, prin intermediul unei plăți. Gestionarea și operaționalizarea sistemului		ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

garanțiile de origine care nu au fost anulate expiră cel târziu după 18 luni de la producerea unității de energie în cauză. Statele membre includ garanțiile de origine expirate în calculul mixului lor energetic rezidual. (4) În scopul comunicării de informații menționate la alineatele (8) și (13), statele membre se asigură că întreprinderile producătoare de energie anulează garanțiile de origine la cel târziu șase luni după expirarea perioadei lor de valabilitate. În plus, până la 21 mai 2025, statele membre se asigură să publice anual date privind mixul lor energetic rezidual. (5) Statele membre sau organismele competente desemnate supraveghează emiterea, transferul și anularea garanțiilor de origine. Organismele competente desemnate sunt responsabile pentru zone geografice care nu se suprapun, iar aceste organisme sunt independente de activitățile de producere, de comercializare și de furnizare. (6) Statele membre sau organismele competente desemnate instituie mecanisme corespunzătoare pentru a asigura faptul că garanțiile de origine sunt emise, transferate și anulate electronic și că sunt exacte, fiabile și greu de fraudat. Statele membre și organismele competente desemnate se asigură că cerințele pe care le impun respectă standardul CEN - EN 16325. (7) O garanție de origine specifică cel puțin: (a) sursa de energie din care a fost produsă energia și data inițială și finală a producerii, care pot fi precizate: (i) în cazul gazelor din surse regenerabile, inclusiv al combustibililor gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile, și al încălzirii și răcirii din surse regenerabile, la un interval orar sau suborar; (ii) pentru energie electrică din surse regenerabile, conform intervalului de decontare a dezechilibrelor, astfel cum este definit la articolul 2 punctul 15 din Regulamentul (UE) 2019/943; (b) dacă garanția de origine se referă la: (i) energie electrică; (ii) gaz, inclusiv hidrogen; sau (iii) încălzire sau răcire; (c) identitatea, amplasarea, tipul și puterea instalației unde a fost produsă energia; (d) dacă instalația a beneficiat de un sprijin pentru investiții și dacă unitatea de energie a beneficiat în orice alt mod de o schemă de sprijin națională și dacă da, care este tipul schemei de sprijin; (e) data la care instalația a fost pusă în funcțiune; și (f) data și țara emiterii și un număr de identificare unic. Pentru garanțiile de origine aferente instalațiilor sub 50 kW se pot specifica informații simplificate. (8) În cazul în care un furnizor de energie electrică trebuie să demonstreze ponderea sau cantitatea de energie din surse regenerabile utilizată în cadrul mixului său energetic în sensul articolului 3 alineatul (9) litera (a) din Directiva 2009/72/CE, el face acest	informațional (registru) al garanțiilor de origine de către Agenție este o activitate non-profit. (5) O garanție de origine trebuie să conțină date exacte, să fie sigură, imposibil de fraudat și să specifice cel puțin următoarele: a) sursa de energie din care a fost produsă unitatea de energie și perioada producerii acesteia (data inițială și data finală); a[1]) precizarea faptului dacă garanția de origine se referă la energia electrică, la gaz, inclusiv hidrogen, sau încălzire și/sau răcire b) identitatea, locul de amplasare, tipul și capacitatea centralei electrice sau unității de producere unde a fost produsă energia c) dacă și în ce măsură producătorul a beneficiat de sprijin pentru a investi în centrala electrică, dacă și în ce măsură producătorul a beneficiat în orice alt mod de o schemă națională de sprijin pentru producerea unei unități anume de energie electrică și tipul schemei de sprijin respective; d) data la care centrala electrică sau unitatea de producție au fost date în exploatare; e) data și țara emiterii, un număr de identificare unic. (6) Garanțiile de origine pot fi transferate independent de comercializarea energiei produse la care se referă. **Articolul 32**. Utilizarea și recunoașterea garanțiilor de origine (1) Garanțiile de origine pot fi utilizate în termen de 12 luni de la data producerii unității de energie corespunzătoare. După utilizare, garanțiile de origine se anulează automat. (2) Garanțiile de origine se tranzacționează între producători și furnizori, sau alți participanți la piață, cu înregistrarea corespunzătoare a tranzacțiilor în sistemul informațional (registrul) garanțiilor de origine. (3) Furnizorii de energie, inclusiv de energie electrică, pot utiliza garanțiile de origine pentru a dovedi consumatorilor finali ponderea sau cantitatea de energie, inclusiv energie electrică din surse regenerabile în mixul de energie, inclusiv energie electrică furnizată de către aceștia.		

lucru prin utilizarea garanțiilor de origine, mai puțin: (a) în ceea ce privește ponderea mixului său energetic care corespunde eventualelor oferte comerciale fără urmărire pentru care furnizorul poate utiliza mixul rezidual; sau (b) în cazul în care un stat membru decide să nu emită garanții de origine unui producător care primește sprijin financiar dintr-o schemă de sprijin. Dacă gazele sunt furnizate dintr-o rețea de hidrogen sau gaze naturale, inclusiv de combustibili gazoși nebiologici din surse regenerabile sau biometan, furnizorul este obligat să demonstreze consumatorilor finali care este ponderea sau cantitatea de energie din surse regenerabile în mixul său energetic în sensul anexei I la Directiva 2009/73/CE. Furnizorul face acest lucru utilizând garanții de origine, în afara următoarelor cazuri: (a) în privința ponderii mixului său energetic care corespunde eventualelor oferte comerciale fără urmărire pentru care furnizorul poate utiliza mixul rezidual. (b) dacă un stat membru decide să nu emită garanții de origine unui producător care primește sprijin financiar din partea unei scheme de sprijin. Atunci când un client consumă gaze dintr-o rețea de hidrogen sau de gaze naturale, inclusiv combustibili gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile și biometan, astfel cum se demonstrează în oferta comercială a furnizorului, statele membre se asigură că garanțiile de origine anulate corespund caracteristicilor relevante ale rețelei. În cazul în care statele membre au stabilit cadrul necesar pentru a dispune de garanții de origine pentru alte tipuri de energie, furnizorii utilizează pentru informare același tip de garanții de origine ca și energia furnizată. În mod similar, garanțiile de origine create în temeiul articolului 14 alineatul (10) din Directiva 2012/27/UE se pot utiliza pentru a îndeplini orice cerință de a demonstra cantitatea de energie electrică produse prin cogenerarea de înaltă eficiență. În sensul alineatului (2) din prezentul articol, în cazul în care energia electrică este produsă prin cogenerare de înaltă eficiență utilizând surse regenerabile, nu se poate emite decât o singură garanție de origine care să indice ambele caracteristici. (9) Statele membre recunosc garanțiile de origine emise de alte state membre în conformitate cu prezenta directivă, exclusiv ca dovadă a elementelor menționate la alineatul (1) și la alineatul (7) primul paragraf literele (a)-(f). Un stat membru poate refuza să recunoască o garanție de origine numai când are îndoieli întemeiate cu privire la exactitatea, fiabilitatea sau veridicitatea acesteia. Statul membru respectiv comunică Comisiei acest refuz, precum și justificarea acestuia. (10) În cazul în care Comisia consideră că un refuz de a recunoaște o garanție de origine este neîntemeiat, Comisia poate adopta o decizie prin care impune statului membru în cauză să o recunoască. (11) Statele membre nu recunosc garanțiile de origine emise de o țară terță, cu excepția cazului în care Uniunea a încheiat un acord cu țara terță respectivă privind recunoașterea reciprocă a garanțiilor de origine emise în Uniune și a sistemelor de	(3[1]) Cantitatea de energie din surse regenerabile care corespunde garanțiilor de origine transferate de către un furnizor de energie, către un terț, se a deduce din ponderea energiei din surse regenerabile în mixul său energetic. (4) Garanțiile de origine nu pot fi utilizate pentru a justifica atingerea obiectivului național în domeniul energiei din surse regenerabile, stabilit în conformitate cu art. 6, alin. (1), lit. b).” (5) Garanțiile de origine emise de autoritățile statelor membre ale Uniunii Europene și de autoritățile Statelor Contractante ale Tratatului Comunității Energetice pot fi supuse procedurii de recunoaștere în condițiile prezentei legi și potrivit regulamentului elaborat și aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. În acest scop, un participant la piața energiei electrice depune la Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică o cerere privind recunoașterea garanțiilor de origine pe teritoriul Republicii Moldova, cu condiția că recunoașterea acestora se solicită în scopul de a demonstra unui consumator final că toată energia electrică sau o parte din aceasta este produsă din surse regenerabile. (6) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică examinează, în termen de 30 de zile, cererea menționată la alin. (5) și adoptă decizia privind recunoașterea unei garanții de origine emise de autoritățile statelor membre ale Uniunii Europene și de autoritățile Părților Contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice. (7) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică poate refuza recunoașterea unei garanții de origine în măsura în care există îndoieli întemeiate cu privire la acuratețea, fiabilitatea și veridicitatea acesteia. Motiv de refuz poate constitui și nerecunoașterea reciprocă a garanțiilor de origine emise în conformitate cu legislația națională a statelor membre ale Uniunii Europene și/sau a Părților Contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică va notifica organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și Secretariatul Comunității Energetice despre refuzul de a recunoaște garanția de origine și motivele refuzului. **Articolul 32[1].** Garanțiile de origine pentru producătorii eligibili (1) Valoarea de piață a unei garanții de origine pentru aceeași producție trebuie luată în considerare la stabilirea schemei de sprijin. (2) Valoarea de piață a garanției de origine este luată în considerare în mod corespunzător în condițiile în care sprijinul financiar este oferit în cadrul unui proces competitiv de licitație, organizat în conformitate cu prevederile art. 35.		

garanții de origine compatibile instituite în țara terță respectivă, și numai în cazurile în care există importuri sau exporturi directe de energie. (12) Un stat membru poate introduce, în conformitate cu dreptul Uniunii, criterii obiective, transparente și nediscriminatorii privind utilizarea garanțiilor de origine în conformitate cu obligațiile care îi revin în temeiul articolului 3 alineatul (9) din Directiva 2009/72/CE. (13) Până la 31 decembrie 2025, Comisia adoptă un raport prin care evaluează opțiunile pentru crearea unei etichete ecologice la nivelul întregii Uniuni în vederea promovării utilizării energiei din surse regenerabile produse de instalațiile noi. Furnizorii prezintă informațiile cuprinse în garanțiile de origine pentru a demonstra că respectă cerințele impuse de o astfel de etichetă. (13a) Comisia monitorizează funcționarea sistemului de garanții de origine și evaluează, până la 30 iunie 2025, echilibrul dintre cererea și oferta de garanții de origine de pe piață și, în caz de dezechilibre, identifică factorii relevanți care afectează cererea și oferta.	(3) În cazul producătorului eligibil mic, garanția de origine este emisă către Furnizorul central de energie electrică. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică dispune, cu o anumită periodicitate, comercializarea de către Furnizorul central a garanțiilor de origine direct furnizorilor, sau consumatorilor finali, în special non-casnici, sau în cadrul unui proces competitiv, prin intermediul sistemului informațional (registrului) creat în condițiile art. 31. Veniturile generate din comercializarea garanțiilor de origine sunt considerate de Furnizorul central în vederea reducerii prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile, achitat de furnizorii de energie electrică. (4) Prin derogare de la alin. (3), în condițiile în care organizarea unor procese competitive de către Furnizorul central de energie electrică nu duce la comercializarea garanțiilor de origine, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică dispune transferul unor cote definite fiecărui furnizor de energie electrică. O astfel de decizie este aprobată în mod transparent și comunicată participanților la piața energiei electrice. **Regulamentul privind garanțiile de origine, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 402/2025** **1.** Regulamentul privind garanţiile de origine (în continuare – *Regulament*) stabileşte modul de înregistrare şi gestionare a informaţiilor referitoare la garanţiile de origine, procedura de deschidere a contului şi înregistrarea unităţilor de producere în sistemul informational, procedura de solicitare şi condiţiile de emitere a garanţiilor de origine, procedura de transferare, utilizare şi anulare a garanţiilor de origine, procedura de recunoaştere a garanţiilor de origine emise de autorităţile statelor membre ale Uniunii Europene şi de autorităţile părţilor contractante la Tratatul de constituire a Comunităţii Energetice, dar şi alte aspecte aferente garanțiilor de origine. **2.** Garanţiile de origine se emit, se transferă şi se anulează în format electronic, în conformitate cu un set de criterii obiective, transparente şi nediscriminatorii prin intermediul unui sistem informațional al garanțiilor de origine pentru energia produsă din surse regenerabile, care este gestionat de Agenţia Naţională pentru Reglementare în Energetică (în continuare – *Agenție*). ... **Secţiunea a 6-a** **Procedura de solicitare şi de emitere a garanţiilor de origine** **35.** Agenția emite garanțiile de origine titularului de cont, în format electronic, prin intermediul sistemului informațional, la solicitarea titularului de cont în termen de 30 de zile de la data primirii cererii electronice, cu condiția deținerii informațiilor privind energia injectată în rețelele deținute de operatorii relevanți. **36.** O garanție de origine trebuie să conțină date exacte, să fie sigură, imposibil de fraudat şi să specifice cel puțin următoarele:		

	36.1 sursa de energie din care a fost produsă unitatea de energie şi perioada producerii acesteia (data iniţială şi data finală); 36.2 precizarea faptului dacă garanţia de origine se referă la energia electrică, la gaz, inclusiv hidrogen, sau la încălzire şi/sau răcire; 36.3 identitatea, locul de amplasare, tipul şi capacitatea centralei electrice sau a unităţii de producere unde a fost produsă energia; 36.4 dacă şi în ce măsură producătorul a beneficiat de sprijin pentru a investi în centrala electrică, dacă şi în ce măsură producătorul a beneficiat în orice alt mod de o schemă naţională de sprijin pentru producerea unei unităţi anume de energie electrică şi tipul schemei de sprijin respective; 36.5 data la care centrala electrică sau unitatea de producere a fost dată în exploatare; 36.6 data şi ţara emiterii, un număr de identificare unic. **37.** Nu este permisă emiterea garanțiilor de origine: 37.1 pentru energia injectată în rețea pentru care deja a fost emisă o garanție de origine; 37.2 pentru energia necesară pentru consumul propriu al unităților de producere. **38.** Producătorii eligibili mici și producătorii de energie electrică care beneficiază de schema de sprijin stabilită până la intrarea în vigoare a Legii nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile nu pot solicita emiterea garanțiilor de origine aferente energiei electrice livrate furnizorului central de energie electrică, de centralele electrice deținute și pentru care producătorii beneficiază de schemele de sprijin enunțate, iar în acest caz se aplică pct. 63. **39.** Pentru fiecare unitate de energie de 1 MWh nu se emite mai mult de o garanţie de origine, astfel încât aceeaşi unitate de energie produsă de o unitate de producere să fie luată în considerare o singură dată. **40.** Nu se emite garanţie de origine pentru o cantitate de energie mai mică de 1 MWh. Cantitatea respectivă de energie, mai mică de 1 MWh, rămasă după emiterea garanţiilor de origine pentru o anumită perioadă, este luată în considerare la emiterea garanţiei de origine pentru perioadele următoare. **41.** Se interzice solicitarea emiterii garanţiilor de origine pentru energia electrică produsă de hidrocentralele cu acumulare din apa pompată anterior în sens ascendent, cât și pentru energia electrică extrasă din rețeaua electrică, stocată în instalațiile de stocare a energiei electrice și injectată în rețeaua electrică. **42**. În cazul în care producătorul de energie nu permite accesul personalului Agenției sau a operatorului sistemului de transport și/sau operatorului sistemului de distribuție relevant la unitatea de producere în vederea inspectării acestuia conform Secțiunii 4 și/sau în cazul în care în rezultatul verificării unității, conform secțiunii 4, s-a constantat că energia nu este produsă din surse de energie regenerabile, fapte consemnate în procesul verbal întocmit potrivit Secțiunii 4, Agenția refuză emiterea garanţiei de origine. În termen de 5 zile lucrătoare de la luarea deciziei privind		

	refuzul emiterii garanţiei de origine, Agenția expediază producătorului de energie sau furnizorului central de energie electrică, după caz, o notificare scrisă privind refuzul de emitere a garanţiei de origine, cu indicarea motivelor refuzului, care poate fi contestat în modul și termenele stabilite de Codul administrativ. **43.** În cazul în care cererea producătorului de energie privind emiterea garanţiei de origine a fost respinsă pe motiv ca acesta a refuzat accesul la unitatea de producere în vederea inspectării acesteia conform Secțiunii 4, producătorul poate să depună o nouă cerere privind emiterea garanţiei de origine, iar Agenția urmează să dea curs cererii respective numai după efectuarea unei noi inspectări la unitatea de producere aferentă. **44.** În cazul centralelor electrice hibrid ce utilizează combustibil fosil și surse de energie regenerabile, Agenția emite garanţii de origine doar pentru cantitatea de energie produsă din surse de energie regenerabile. În acest caz, cota parte a energiei produse din surse de energie regenerabile în cantitatea totală de energie produsă la unitatea de producere sau centrala electrică respectivă şi injectată în reţele pe durata perioadei pentru care se solicită emiterea garanţiilor de origine se determină de producătorul respectiv. În cazul centralelor electrice hibrid ce utilizează surse de energie regenerabile diferite, cotele părți a energiei produse din surse de energie regenerabile și livrate în reţele pe durata perioadei pentru care se solicită emiterea garanţiilor de origine se determină de producătorul respectiv. Datele prezentate de producător pot fi verificate de către operatorul sistemului de transport și/sau operatorului sistemului de distribuţie relevant, luând în considerare după caz: tipul de tehnologie de producere utilizată, cantitatea de combustibil fosil consumată în perioada respectivă și datele echipamentelor de măsurare instalate la fiecare unitate de generare. ... **Secţiunea a 8-a** **Transferul garanţiilor de origine** **50.** Garanția de origine se transferă de către un titular de cont către un alt titular de cont în baza unei cereri electronice transmise Agenției de către deținătorul garanției de origine prin intermediul sistemului informațional, în care sunt indicate următoarele informații: 50.1 numărul garanției de origine care urmează să fie transferată; 50.2 numele/denumirea titularului contului destinatar și datele de identificare a contului acestuia. **51.** Cererea de transfer a garanției de origine se confirmă și se execută de Agenție în termen de 10 zile lucrătoare de la depunere. **52.** Agenția refuză transferul garanției de origine către titularul de cont dacă acesta nu îndeplinește cerințele prevăzute în Regulament sau sistemul informațional are o defecțiune tehnică. În caz de refuz sau imposibilitate de a transfera garanția de origine, titularul de cont primește un mesaj automat în sistemul informațional despre		

	incapacitatea de a reflecta sau transfera garanția de origine în contul destinatarului, indicând motivul, iar în caz de defecțiune tehnică, Agenția notifică titularul contului despre acest fapt la adresa de e-mail. **53.** După transferul cu succes a garanției de origine este trimisă o notificare automată expeditorului garanției de origine, precum și destinatarului acesteia prin intermediul sistemului informațional. **54.** Garanția de origine anulată sau expirată nu poate fi supusă transferului. **55.** Garanţiile de origine pot fi transferate independent de comercializarea energiei produse la care se referă și pentru care a fost eliberată. **56.** Garanţiile de origine pot fi transferate şi participanţilor la piaţa energiei din statele membre ale Uniunii Europene şi/sau din părțile contractante la Tratatul de constituirea Comunităţii Energetice. ... **Secţiunea a 11-a** **Recunoaşterea garanţiilor de origine emise de autorităţile altor ţări** **68.** Garanţiile de origine emise de autorităţile statelor membre ale Uniunii Europene şi de autorităţile părților contractante la Tratatul de constituire a Comunităţii Energetice pot fi supuse procedurii de recunoaştere. În acest scop, un participant la piaţa de energie depune la Agenţie o cerere privind recunoaşterea garanţiilor de origine pe teritoriul Republicii Moldova, cu condiţia că recunoaşterea acestora se solicită în scopul de a demonstra unui consumator că toată energia sau o parte din aceasta este produsă din surse de energie regenerabile. **69.** La cererea prevăzută la pct.68 se anexează informaţii cu privire la garanţiile de origine ce urmează a fi recunoscute, cu privire la emitentul garanţiilor de origine în cauză, precum şi cu privire la deţinătorul actual al garanţiilor de origine. **70.** Agenţia examinează, în termen de 30 de zile, cererea prevăzută la pct. 68 şi adoptă hotărîrea privind recunoaşterea unei garanţii de origine emise de autorităţile statelor membre ale Uniunii Europene şi/sau de autorităţile părţilor contractante la Tratatul de constituire a Comunităţii Energetice. **71.** Hotărârea privind recunoaşterea garanţiilor de origine se expediază în adresa participantului la piaţa de energie în termen de 5 zile lucrătoare de la aprobare. **72.** În cazul aprobării hotărârii privind recunoaşterea garanţiilor de origine, participantul la piață vizat dispune transferarea garanţiilor de origine recunoscute în contul participantului la piaţa energiei menţionat în hotărârea Agenției. **73.** Agenţia refuză recunoaşterea unei garanţii de origine în măsura în care există îndoieli întemeiate cu privire la exactitatea şi veridicitatea acesteia. Constituie motiv de refuz şi nerecunoaşterea reciprocă a garanţiilor de origine emise în conformitate cu legislaţia naţională a statelor membre ale Uniunii Europene şi/sau a părţilor contractante la Tratatul de constituire a Comunităţii Energetice. Agenţia notifică organul central de specialitate al administraţiei publice în domeniul energeticii şi		

	Secretariatul Comunității Energetice despre refuzul de a recunoaşte garanţia de origine şi motivele refuzului. **74.** Hotărârea Agenției privind refuzul recunoaşterii garanţiilor de origine se expediază participantului la piaţa în termen de 5 zile lucrătoare de la aprobare. **75.** Dacă după aprobarea hotărârii privind recunoaşterea garanţiilor de origine, se constată că există motive temeinice, ce ţin de exactitatea sau veridicitatea emiterii garanţiilor de origine respective, care justifică anularea recunoaşterii acestora, Agenția urmează să dispună anularea hotărârii privind recunoaşterea garanţiilor de origine, cu indicarea motivelor care justifică anularea. **76.** Hotărârea Agenției privind anularea hotărârii privind recunoaşterea garanţiilor de origine se expediază participantului la piaţa în termen de 5 zile lucrătoare de la aprobare.		
Articolul 20 **Accesul la rețele și exploatarea acestora** (1) După caz, statele membre evaluează necesitatea extinderii infrastructurii existente a rețelei de gaze pentru a facilita integrarea gazelor din surse regenerabile. (2) După caz, statele membre solicită operatorilor de transport și de sistem și operatorilor de distribuție de pe teritoriul lor să publice norme tehnice în conformitate cu articolul 8 din Directiva 2009/73/CE, în special norme privind racordarea la rețea care cuprind cerințe legate de calitatea, de odorizarea și de presiunea gazelor. Statele membre impun, de asemenea, ca operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuție să facă publice tarifele de racordare a instalațiilor de gaz din surse regenerabile, pe baza unor criterii obiective, transparente și nediscriminatorii. (3) În funcție de evaluarea inclusă în planurile lor naționale integrate privind energia și clima prezentate în temeiul articolelor 3 și 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999 și în conformitate cu anexa I la regulamentul menționat, cu privire la necesitatea de a construi o nouă infrastructură pentru încălzirea și răcirea centralizată din surse regenerabile în vederea realizării obiectivului general al Uniunii stabilit la articolul 3 alineatul (1) din prezenta directivă, statele membre adoptă, după caz, măsurile necesare în vederea dezvoltării unei infrastructuri eficiente de încălzire și răcire centralizată pentru a promova încălzirea și răcirea din surse regenerabile, precum energia termică solară, energia fotovoltaică solară, pompele de căldură acționate de energie electrică din surse regenerabile care utilizează energia ambientală și energia geotermală, alte tehnologii de energie geotermală, biomasa, biogazul, biolichidele și căldura și răcoarea reziduală, unde este posibil în combinație cu stocarea energiei termice, sistemele de răspuns la variațiile cererii și instalații care transformă energia electrică în căldură.	**Articolul 28.** Accesul la rețea (1) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile beneficiază de acces nediscriminatoriu și reglementat la rețelele electrice la tarife publicate, nediscriminatorii, bazate pe costuri, transparente și previzibile, calculate și aprobate în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică. (1^1) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile, inclusiv prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, beneficiază de o procedura simplificată de racordare la rețea a centralei electrice de mici dimensiuni, prin intermediul unei notificări simplificate cu condiția ca stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice sunt menținute. Procedura de notificare simplificată este descrisă în Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică. (2) Producătorii de biogaz ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale beneficiază de acces nediscriminatoriu și reglementat la rețelele de gaze naturale la tarife publicate, nediscriminatorii, bazate pe costuri, transparente și previzibile, calculate și aprobate în conformitate cu Legea cu privire la gazele naturale. (3) Racordarea centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie și a instalațiilor de producere a biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale se efectuează în mod obiectiv, transparent și nediscriminatoriu, în conformitate cu termenele, condițiile și procedura stabilite în Legea cu privire la energia electrică, în Legea cu privire la gazele naturale și în regulamentele elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. (4) Pentru asigurarea unui acces eficient la rețele, operatorii sistemelor de transport, operatorii sistemelor de distribuție sunt obligați să ofere solicitanților informații concludente și obiective cu privire la racordare, în termenii și condițiile	Parțial compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

	stabilite în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică. (4^1) Operatorul sistemului de transport sau operatorul sistemului de distribuție a energiei electrice, la eliberarea avizelor de racordare a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie, percep din partea solicitantului a cărui unitate de generare depășește 200 kW, în conformitate cu condițiile și termenii stabiliți în Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, o garanție de bună execuție. (4^2) Operatorii de sistem eliberează avize de racordare a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie ce urmează să fie instalate de beneficiarii mecanismului de contorizare netă sau prosumatori, în limitele cotele de capacitate, categoriilor de capacitate și, după caz, plafoanelor de capacitate, după cum sunt aprobate de Guvern în conformitate cu art. 10, lit. e^1). (5) Costurile aferente construcției instalației de racordare prin care se face legătură dintre centrala electrică care utilizează surse regenerabile de energie și rețelele electrice sau dintre instalația de producere a biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale și rețelele de gaze naturale se suportă de către solicitant în condițiile stabilite în mod transparent și nediscriminatoriu, în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică, Legea cu privire la gazele naturale și potrivit regulamentelor elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. (6) Dacă pentru racordarea centralei electrice care utilizează surse regenerabile de energie sau a instalației de producere a biogazului care urmează a fi livrat în rețeaua de gaze naturale, suplimentar față de realizarea instalației de racordare, este necesară și dezvoltarea rețelei electrice sau a celei de gaze naturale, operatorul sistemului de transport sau operatorul sistemului de distribuție efectuează dezvoltarea în conformitate cu planurile de dezvoltare a rețelei elaborate și aprobate conform procedurilor stabilite de cu Legea cu privire la energia electrică, Legea cu privire la gazele naturale și cu regulamentele elaborate și aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, de asemenea suportă costurile aferente dezvoltării, care se includ în tarif cu condiția respectării planurilor de investiții aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. (6^1) Prin derogare de la alin. (6), producătorul de energie electrică din surse regenerabile sau producătorul de biogaz care urmează a fi livrat în rețeaua de gaze naturale poate consimți să suporte costurile aferente dezvoltării rețelei electrice de transport și/sau de distribuție, a rețelei de transport și/sau de distribuție a gazelor naturale în cazul în care dezvoltarea rețelei respective nu constituie o prioritate pentru operatorul de sistem pe motiv că este în beneficiul exclusiv al		

	producătorului respectiv și nu este necesară pentru alți utilizatori de sistem. În acest caz, operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție sunt obligați să prezinte producătorului respectiv o evaluare care să demonstreze faptul că dezvoltarea rețelei electrice, a rețelei de gaze naturale este în beneficiul exclusiv al acestuia și să notifice despre acest fapt Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Producătorul respectiv achită operatorului sistemului de transport, operatorului sistemului de distribuție costurile aferente dezvoltării rețelei în cauză conform devizului de cheltuieli întocmit de operatorul de sistem și aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Lucrările legate de dezvoltarea rețelei electrice de transport și/sau de distribuție, a rețelei de transport și/sau de distribuție a gazelor naturale se efectuează de către operatorul sistemului de transport, de către operatorul sistemului de distribuție respectiv. În acest caz, operatorul de sistem care a efectuat lucrările legate de dezvoltarea rețelei electrice de transport și/sau de distribuție, a rețelei de transport și/sau de distribuție a gazelor naturale devine proprietarul porțiunii respective de rețea. (7) *abrogat*. (8) Operatorul sistemului de transport și operatorii sistemelor de distribuție pot restricționa producția de energie electrică a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie doar ca acțiune de ultimă instanță necesară întru asigurarea securității funcționării rețelei de transport a energiei electrice, rețelei de distribuție a energiei electrice sau, după caz, a sistemelor de distribuție închise. În acest caz, operatorii de sistem notifică producătorii de energie din surse regenerabile, Furnizorul central de energie electrică și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la măsurile întreprinse și indică măsurile corective pe care intenționează să le ia în vederea preîntâmpinării unor limitări pe viitor. (9) Cantitatea energiei electrice neproduse și nelivrate și a valorii compensației financiare pentru restricționarea producerii energiei electrice de centralele electrice care utilizează surse regenerabile de energie sunt determinate în baza unei metodologii elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, care ia în considerare potențialele costuri și beneficii oferite de piața energiei electrice de echilibrare, inclusiv stocarea energiei electrice **Modificările propuse în conformitate cu proiectul Hotărârii de Guvern de modificare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile** 15. La articolul 28 sunt operate următoarele modificări: - aliniatul (1^1) va avea următorul cuprins:		

	„(1) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile și consumatorii finali care își propun racordarea la rețelele electrice de distribuție a centralelor electrice de capacitate mică care utilizează surse regenerabile de energie, inclusiv a celor deținute de prosumatori, sau a centralelor electrice ce produc energie din surse regenerabile instalate în cadrul unor proiecte demonstrative, sau racordarea pompelor de căldură, beneficiază de o procedură simplificată de racordare la rețea, cu condiția că stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice sunt menținute. Procedura de notificare simplificată este descrisă în Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat în conformitate cu Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică.” - se completează cu aliniatele (1^2) – (1^7) cu următorul cuprins: „(1^2) În scopul facilitării procesului de racordare în baza procedurii de notificare simplificată, operatorii sistemelor de distribuție publică pe paginile lor web oficiale la secțiunile dedicate racordării la rețea cerințele tehnice aplicabile în cazul centralelor electrice destinate autoconsumului autorizate a fi racordate în baza procedurii de notificare simplificată, și lista documentelor ce urmează a fi anexate la notificarea simplificată. În cerințele tehnice operatorii de sistem include cerințe pentru a demonstra că centrala electrică sau pompa de căldură se încadrează în categoria echipamentelor incluse în art. 150 alin. (1) lit. q) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. (1^3) Operatorii de sistem asigură că notificările simplificate sunt depuse în format digital, direct pe pagina web oficială a operatorului de sistem, sau prin intermediul ghișeului unic. (1^4) Prin procedura simplificată de racordare la rețea a centralei electrice se aplică pentru următoarele tipuri de instalații: a) capacitatea instalată a centralei electrice este mai mică sau egală cu 10,8 kW; b) capacitatea electrică instalată a pompei de căldură este mai mică sau egală cu 12 kW; c) capacitatea electrică a pompei de căldură instalată la un autoconsumator sau prosumator de energie este mai mică de 50 kW, dar nu mai mare decât puterea contractată pentru locul de consum respectiv, cu condiția că capacitatea instalată a echipamentului de producere a energiei din surse regenerabile nu este mai mică de 60% din capacitatea electrică a pompei de căldură; (1^5) Notificările simplificate sunt examinate și aprobate de către operatorii de sistem în termen de 14 zile.		

	(1^6) Operatorul de sistem este în drept să refuze racordarea unei instalații în baza procedurii de notificare simplificată sau să propună un punct de racordare alternativ în cazul în care racordarea instalației electrice respective poate afecta negativ stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice, circumstanțele menționate urmând a fi specificate de către operatorul de sistem în refuzul racordării instalației. (1^7) În cazul capacitatea echipamentelor de energie solară nu depășească capacitatea existentă a instalației de racordare a locului de consum, notificarea simplificată este considerată ca fiind acordată în absența unui răspuns din partea operatorului de sistem în termenul stabilit la alin. (1^5).” - la aliniatul (4^2) prima propoziție se exclude.		

Articolul 20a **Facilitarea integrării în sistem a energiei electrice din surse regenerabile** (1) Statele membre solicită operatorilor de transport și de sistem și, dacă datele le sunt disponibile, operatorilor de distribuție de pe teritoriul lor să pună la dispoziție date privind ponderea energiei electrice din surse regenerabile și conținutul de emisii de gaze cu efect de seră din energia electrică furnizată în fiecare zonă de ofertare, cu cât mai multă precizie la intervale egale cu frecvența de decontare a pieței, dar de cel mult o oră, cu previziuni, dacă sunt disponibile. Statele membre se asigură că operatorii de distribuție au acces la datele necesare. Dacă operatorii de distribuție nu au acces, în temeiul dreptului intern, la toate datele necesare, aceștia aplică sistemul existent de raportare a datelor în cadrul Rețelei europene a operatorilor de sisteme de transport de energie electrică, în conformitate cu dispozițiile Directivei (UE) 2019/944. Statele membre oferă stimulente pentru modernizarea rețelelor inteligente în scopul îmbunătățirii monitorizării echilibrului rețelei și al punerii la dispoziție de informații în timp real. Dacă există disponibilitatea tehnică, operatorii de distribuție pun la dispoziție date anonimizate și agregate privind potențialul de răspuns la variațiile cererii și energia electrică din surse regenerabile produsă și injectată în rețea de autoconsumatori și de comunitățile de energie din surse regenerabile. (2) Datele menționate la alineatul (1) se pun la dispoziție în format digital, într-un mod care să asigure interoperabilitatea pe baza unor formate armonizate pentru date și a unor seturi de date standardizate, astfel încât să poată fi utilizate în mod nediscriminatoriu de participanții la piața de energie electrică, de agregatori, de consumatori și de utilizatorii finali și că pot fi citite prin intermediul dispozitivelor de comunicații electronice, cum ar fi sistemele de contorizare inteligentă, punctele de reîncărcare a vehiculelor electrice, sistemele de încălzire și răcire și sistemele de gestionare a energiei ale clădirilor. (3) Pe lângă cerințele stabilite în Regulamentul (UE) 2023/1542, statele membre se asigură că producătorii de baterii de uz casnic și industrial permit accesul în timp real la informațiile de bază privind sistemul de gestionare a bateriilor, inclusiv privind capacitatea, starea de sănătate, nivelul de încărcare și valoarea de referință a puterii bateriilor, pentru proprietarii și utilizatorii bateriilor, precum și pentru părțile terțe care acționează, cu consimțământul explicit al acestora, în numele lor, cum ar fi întreprinderile de gestionare a energiei din clădiri și participanții la piața de energie electrică, în condiții nediscriminatorii, fără costuri și în conformitate cu normele de protecție a datelor.	**Modificările propuse în conformitate cu proiectul Hotărârii de Guvern de modificare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile** 10. După articolul 18 se completează cu articolul 18^1, cu următorul cuprins: „Articolul 18^1. Atribuțiile operatorilor de sistem (1) La elaborarea planurilor de dezvoltarea a rețelelor electrice, rețelelor termice și a celor de gaze naturale operatorii de sistem iau în considerare necesitatea racordării centralelor ce produc din surse regenerabile de energie, inclusiv pentru autoconsum sau pentru necesitățile comunităților de energie din surse regenerabile. (2) În scopul implementării cerințelor stabilite la alin. (1) operatorii de sistem analizează în special capacitățile instalate a centralelor ce produc energie din surse regenerabile ce urmează a fi dezvoltate în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile, cele incluse de autoritățile publice locale și centrale în planurile de urbanism și de amenajare a teritoriului, precum și perioada propusă pentru racordarea acestora.” 11. După articolul 21 se completează cu articolele 21^1 - 21^4, cu următorul cuprins: **Articolul 21^3. Planuri de amplasare a infrastructurii de rețea și de stocare a energiei necesare pentru integrarea în sistemul de energie electrică a energiei produse în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile** (1) În cazul în care conform prevederilor art. 21^2 alin. (9) se constată că pentru a sprijini dezvoltarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile ce urmează a fi amplasate în limitele teritoriale ale unei zone de accelerare a proiectelor regenerabile și integrarea fiabilă a acestora în sistemul electroenergetic este nevoie de dezvoltat infrastructura de rețea sau de o creștere a numărul și/sau a capacității instalațiilor de stocare, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în colaborare cu operatorul sistemului de transport al energiei electrice propun Guvernului adoptarea unuia sau mai multor planuri de amplasare a infrastructurii dedicate pentru dezvoltarea proiectelor de rețea și de stocare necesare pentru integrarea energiei din surse regenerabile în sistemul de energie electrică. (2) Pentru a asigura că dezvoltarea proiectelor în zonele de infrastructură dedicate pentru dezvoltarea proiectelor de rețea și de stocare care	Parțial compatibil	Urmează a fi transpus RED III de către Ministerul Energiei

Statele membre adoptă măsuri pentru a obliga producătorii de vehicule să pună la dispoziție, în timp real, date de la bordul vehiculului privind starea de sănătate a bateriei, nivelul de încărcare a bateriei, punctul de setare a puterii bateriei, capacitatea bateriei, și, dacă este cazul, locul în care se află vehiculele electrice, proprietarilor și utilizatorilor de vehicule electrice, precum și părților terțe care acționează în numele proprietarilor și utilizatorilor, precum participanții la piața de energie electrică și furnizorii de servicii de electromobilitate, în condiții nediscriminatorii și fără costuri, în conformitate cu normele de protecție a datelor și în plus față de cerințele suplimentare privind omologarea de tip și supravegherea pieței prevăzute în Regulamentul (UE) 2018/858 al Parlamentului European și al Consiliului (22). (4) Pe lângă cerințele prevăzute în Regulamentul (UE) 2023/1804, statele membre sau autoritățile lor competente desemnate se asigură că punctele de reîncărcare de putere normală, noi sau înlocuite, care nu sunt accesibile publicului și sunt instalate pe teritoriul lor pot accepta funcționalități de reîncărcare inteligentă și, după caz, interfața cu sistemele de contorizare inteligentă, atunci când sunt instalate de statele membre, precum și funcționalități de reîncărcare bidirecțională în conformitate cu cerințele de la articolul 15 alineatele (3) și (4) din regulamentul respectiv. (5) Pe lângă cerințele prevăzute în Regulamentul (UE) 2019/943 și în Directiva (UE) 2019/944, statele membre se asigură că în baza cadrului național de reglementare se permite sistemelor mici sau mobile, cum ar fi bateriile de uz casnic și vehiculele electrice, precum și alte resurse de energie mici și descentralizate, să participe la piețele de energie electrică, inclusiv la gestionarea congestiilor și furnizarea de servicii de flexibilitate și de echilibrare, inclusiv prin agregare. În acest scop, statele membre, în strânsă cooperare cu toți participanții la piață și cu autoritățile de reglementare, stabilesc cerințele tehnice pentru participarea la piețele de energie electrică, pe baza caracteristicilor tehnice ale sistemelor în cauză. Statele membre asigură condiții de concurență echitabile și o participare nediscriminatorie la piața de energie electrică pentru activele energetice descentralizate mici sau sistemele mobile.	sunt necesare pentru integrarea energiei din surse regenerabile în sistemul de energie electrică, identificate conform alin. (1) și aprobate prin hotărâre de Guvern, nu au un impact semnificativ asupra mediului sau un astfel de impact poate fi atenuat în mod corespunzător sau, dacă nu este posibil, compensat, la etapa de elaborare a proiectului hotărârii de Guvern privind aprobarea planurilor, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în colaborare Ministerului Mediului și Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale asigură că locațiile selectate pentru dezvoltarea infrastructurii: a) în cazul proiectelor de infrastructură de rețea - evită siturile de importanță națională și cele care fac parte din rețeaua Emerald, definite astfel conform prevederilor Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică, și ariile naturale protejate de stat, definite conform Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor natural protejate de stat, cu excepția cazului în care nu există alternative proporționale pentru implementarea lor, ținând seama de obiectivele proiectului; b) în cazul proiectelor de stocare a energiei – exclud utilizarea siturile de importanță națională și cele care fac parte din rețeaua Emerald, definite astfel conform prevederilor Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică, și ariile naturale protejate de stat, definite conform Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor natural protejate de stat; c) asigură sinergii cu dezvoltarea proiectelor în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile.		
Articolul 21 **Autoconsumatorii de energie din surse regenerabile** (1) Statele membre se asigură că consumatorii au dreptul de a deveni autoconsumatori de energie din surse regenerabile, sub rezerva prezentului articol. (2) Statele membre se asigură că, în mod individual sau prin intermediari, autoconsumatorii au dreptul: (a) să producă energie din surse regenerabile, inclusiv pentru consumul propriu, să	**Legea 10/2016** **Articolul 39**. Contorizarea netă a energiei electrice din surse regenerabile (1) Consumatorul final, deținător al unei centrale electrice, care produce energie electrică din surse regenerabile pentru uz propriu și care a încheiat cu furnizorul un contract de furnizare a energiei electrice la preț reglementat are dreptul să livreze în	Compatibil	

stocheze și să vândă producția lor excedentară de energie electrică din surse regenerabile, inclusiv prin contracte de achiziție de energie electrică din surse regenerabile, prin intermediul furnizorilor de energie electrică și al acordurilor privind tranzacțiile inter pares, fără a face obiectul: (i) în legătură cu energia electrică pe care o consumă din rețea sau pe care o introduc în rețea, unor proceduri și taxe discriminatorii sau disproporționate și unor tarife de rețea care nu reflectă costurile; (ii) în legătură cu energia electrică din surse regenerabile autoprodusă de aceștia, care rămâne în spațiile lor, unor proceduri discriminatorii sau disproporționate și oricărei taxe sau oricărui tarif; (b) să instaleze și să exploateze sisteme de stocare a energiei electrice combinate cu instalații de producere a energiei electrice din surse regenerabile pentru autoconsum fără a trebui să plătească vreo taxă dublă, inclusiv taxe de rețea pentru energia electrică stocată care rămâne în spațiile lor; (c) să își mențină drepturile și obligațiile de consumatori finali; (d) să primească, inclusiv, după caz, prin intermediul schemelor de sprijin, pentru energia electrică din surse regenerabile autoprodusă pe care o introduc în rețea, o remunerație care reflectă valoarea de piață a energiei electrice respective și care poate lua în considerare valoarea pe termen lung a energiei electrice introduse pentru rețea, mediu și societate. (3) Statele membre pot aplica taxe și tarife nediscriminatorii și proporționale autoconsumatorilor de energie din surse regenerabile, în legătură cu energia electrică din surse regenerabile autoprodusă de aceștia care rămâne în spațiile lor într-unul sau mai multe din următoarele cazuri: (a) dacă energia electrică din surse regenerabile autoprodusă este sprijinită efectiv prin intermediul unor scheme de sprijin, numai în măsura în care nu sunt subminate viabilitatea economică a proiectului și efectul de stimulare a unui astfel de sprijin; (b) începând cu 1 decembrie 2026, dacă proporția globală de instalații de autoconsum depășește 8 % din puterea totală instalată de energie electrică a unui stat membru și dacă se demonstrează, prin intermediul unei analize costuri-beneficii efectuate de autoritatea națională de reglementare a respectivului stat membru printr-un proces deschis, transparent și participativ, că dispoziția prevăzută la alineatul (2) litera (a) punctul (ii) fie a avut drept rezultat o sarcină disproporționată semnificativă pentru sustenabilitatea financiară pe termen lung a sistemului electric, fie creează un stimulent care depășește ceea ce este necesar în mod obiectiv pentru a obține o utilizare rentabilă a energiei din surse regenerabile, precum și că o astfel de sarcină sau un astfel de stimulent nu ar putea fi minimizat prin întreprinderea altor acțiuni rezonabile; sau (c) dacă energia electrică din surse regenerabilă autoprodusă este produsă în instalații cu o putere totală instalată de energie electrică de peste 30 kW. (4) Statele membre se asigură că autoconsumatorii de energie din surse regenerabile aflați în aceeași clădire, inclusiv în blocuri de apartamente, au dreptul să se implice	rețeaua electrică surplusul de energie electrică produsă, iar furnizorul respectiv este obligat să încheie, la solicitarea consumatorului final respectiv, un contract pentru aplicarea mecanismului de contorizare netă, în condițiile prezentei legi. (2) Consumatorul final, deținător al centralei electrice, care solicită contorizarea netă a energiei electrice din surse regenerabile trebuie să îndeplinească următoarele condiții pentru fiecare loc de consum pentru care se solicită aplicarea mecanismului de contorizare netă: a) energia electrică trebuie să fie produsă numai din surse regenerabile de energie; b) centrala electrică trebuie să dispună de o putere instalată de până la 200 kW, dar nu mai mare decât puterea contractată cu furnizorul respectiv pentru locul de consum respectiv; c) centrala electrică trebuie să fie conectată la rețeaua electrică și să funcționeze în mod paralel și sincron cu aceasta; d) centrala electrică trebuie să fie echipată cu un aparat de protecție care să deconecteze automat centrala electrică de la rețeaua electrică și să întrerupă livrarea energiei electrice în rețea în cazul în care este întreruptă livrarea energiei electrice către consumatorul final, deținător al centralei electrice. (3) Consumatorul final deținător al centralei electrice instalează, pe cheltuiala sa, la punctul de măsurare din locul său de consum, un echipament de măsurare care să înregistreze diferența dintre cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică și cantitatea de energie electrică consumată din rețeaua electrică de către consumatorul final în cauză. Pentru măsurarea fluxurilor de energie electrică poate fi utilizat fie un contor bidirecțional, care înregistrează cantitatea de energie electrică consumată din rețeaua electrică și, respectiv, cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică, fie două contoare unidirecționale, care înregistrează, separat, cantitatea de energie electrică consumată din rețeaua electrică și, respectiv, cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică. Operatorul de sistem la ale cărui rețele este conectată centrala electrică a beneficiarului mecanismului contorizării nete îl notifică pe acesta despre posibilitatea comunicării în format electronic a datelor lunare sau cumulative pentru ultimele 12 luni, la intervenirea termenului stabilit în conformitate cu alin.(4) lit. b), cu privire la activitatea de generare a energiei electrice din surse regenerabile disponibilă pe invertor/invertoare. (4) Calculul energiei electrice prin aplicarea contorizării nete se efectuează după cum urmează: a) în cazul în care, la sfârșitul lunii, cantitatea de energie electrică consumată de consumatorul final, deținător al centralei electrice, depășește cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică, consumatorul final în cauză va achita furnizorului doar diferența dintre cantitatea de energie consumată și cea livrată la prețul reglementat la care furnizorul furnizează energie electrică consumatorilor finali din aceeași categorie. Operatorul sistemului de distribuție va înainta		

împreună în activități menționate la alineatul (2) și că le este permis să convină asupra punerii în comun a energiei din surse regenerabile care este produsă în locul sau locurile în care se află aceștia, fără a aduce atingere taxelor de rețea și altor taxe, comisioane, tarife și impozite relevante aplicabile fiecărui autoconsumator de energie din surse regenerabile. Statele membre pot face o diferență între autoconsumatorii de energie din surse regenerabile individuali și autoconsumatorii de energie din surse regenerabile care acționează colectiv. Orice astfel de diferențiere trebuie să fie proporțională și justificată corespunzător. (5) Instalația autoconsumatorului de energie din surse regenerabile poate fi deținută de o parte terță sau gestionată de o terță parte în ceea ce privește instalarea, exploatarea, inclusiv contorizarea și întreținerea, cu condiția ca partea terță să fie supusă instrucțiunilor autoconsumatorului de energie din surse regenerabile. Partea terță nu este considerată ea însăși un autoconsumator de energie din surse regenerabile. (6) Statele membre instituie un cadru favorabil pentru promovarea și facilitarea dezvoltării autoconsumului de energie din surse regenerabile, pe baza unei evaluări a barierelor nejustificate existente în calea autoconsumului de energie din surse regenerabile și a unei evaluări a potențialului acestui autoconsum pe teritoriile lor și în cadrul rețelelor lor energetice. Printre altele, respectivul cadru favorabil: (a) abordează accesibilitatea autoconsumului de energie din surse regenerabile pentru toți clienții finali, inclusiv pentru cei din gospodării vulnerabile sau cu venituri mici; (b) abordează barierele nejustificate din calea finanțării proiectelor pe piață și măsurile în vederea facilitării accesului la finanțare; (c) abordează alte bariere de reglementare nejustificate din calea autoconsumului de energie din surse regenerabile, inclusiv pentru chiriași; (d) abordează stimulentele pentru proprietarii de clădiri pentru a crea posibilități de autoconsum, inclusiv pentru chiriași; (e) acordă autoconsumatorilor de energie din surse regenerabile, pentru energia electrică din surse regenerabile autoprodusă pe care o introduc în rețea, accesul nediscriminatoriu la schemele de sprijin relevante existente, precum și la toate segmentele pieței energiei electrice; (f) asigură faptul că autoconsumatorii de energie din surse regenerabile contribuie într-un mod adecvat și echilibrat la partajarea costurilor totale ale sistemului atunci când energia electrică este introdusă în rețea. Statele membre includ un rezumat al politicilor și măsurilor adoptate în temeiul cadrului favorabil și, respectiv, o evaluare a punerii lor în aplicare în planurile lor naționale integrate privind energia și clima și în rapoartele intermediare în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1999. (7) Prezentul articol nu aduce atingere articolelor 107 și 108 din TFUE.	furnizorului plata pentru serviciul de distribuție prestat pentru locul de consum respectiv, luând în considerare cantitatea de energie electrică consumată din rețeaua electrică de distribuție pe parcursul lunii de consumatorul final care beneficiază de mecanismul contorizării nete; b) în cazul în care, la sfârșitul lunii, cantitatea de energie electrică pe care consumatorul final deținător al centralei electrice a primit-o de la furnizor este mai mică decât cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică, furnizorul de energie electrică calculează soldul energiei livrate în rețeaua electrică și al celei consumate din rețea, iar diferența de cantitate se include în contul consumatorului final respectiv pentru a fi utilizată în lunile următoare. Până la data de 31 martie a fiecărui an, consumatorul final deținător al centralei electrice este în drept să solicite achitarea energiei electrice livrate în exces în rețea. Furnizorul stabilește dacă consumatorul final deținător al centralei electrice a livrat în rețeaua electrică o cantitate de energie care depășește cantitatea de energie electrică ce a fost consumată din rețea și procură de la consumatorul final respectiv energia electrică neutilizată până la data de 31 martie a fiecărui an la prețul mediu de procurare a energiei electrice pe piață de către furnizorul serviciului universal în anul calendaristic precedent. (5) În cazul în care consumatorul final deținător al centralei electrice reziliază contractul cu privire la contorizarea netă sau se deconectează de la rețeaua electrică, furnizorul de energie electrică este obligat să îi achite acestuia contravaloarea energiei electrice neutilizate la prețul mediu de procurare a energiei electrice pe piață de către furnizorul serviciului universal în anul calendaristic precedent. (5^{1}) Beneficiază de mecanismul de contorizare netă, în baza principiului „primul venit, primul servit”, consumatorii finali deținători ai centralelor electrice a căror capacitate instalată se înscrie în limitele stabilite de Guvern în conformitate cu art.10 alin.(1), lit.e1) și care au obținut avizul de racordare a centralei electrice. (7) Raporturile juridice dintre furnizorii de energie electrică și consumatorii finali deținători ai centralelor electrice care nu doresc să beneficieze de contorizarea netă sau care nu îndeplinesc condițiile pentru a beneficia de mecanismul contorizării nete se stabilesc în conformitate cu principiile și condițiile negociate de aceștia, de comun acord, prin încheiere de contracte corespunzătoare. În acest caz, centralele electrice ale consumatorilor finali menționați trebuie să fie echipate cu aparate de protecție care să permită deconectarea automată a centralei electrice de la rețeaua electrică și întreruperea livrării energiei electrice în rețea în cazul în care este întreruptă livrarea din rețea a energiei electrice către consumatorul final respectiv. (8) Anual, până la 30 aprilie, furnizorii de energie electrică vor elabora și prezenta Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică un raport cu privire la contorizarea netă a energiei electrice din surse regenerabile. Raportul va conține următoarele informații pentru anul precedent:		

	a) numărul total de consumatori finali, deținători ai centralelor electrice, care beneficiază de contorizare netă, diferențiat pe tipul sursei regenerabile utilizate; b) puterea instalată a centralelor electrice; b[1]) cantitatea de energie electrică generată lunar și/sau cumulativ pentru 12 luni, conform datelor recepționate de la beneficiarii mecanismului de contorizare netă potrivit alin. (3), și/sau estimată de operatorii sistemelor de distribuție, conform procedurii stabilite în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile; c) cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică; d) cantitatea de energie electrică consumată din rețeaua electrică; e) cantitatea de energie electrică livrată furnizorului serviciului universal prin aplicarea mecanismului de contorizare netă. (9) Beneficiarii mecanismului de contorizare netă fac parte din grupul de echilibrare al furnizorilor lor de energie electrică și sunt exonerați de responsabilitatea financiară pentru dezechilibrele generate. Articolul 39[1]. Drepturile și obligațiile prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile (1) Orice consumator final are dreptul de a construi una sau mai multe centrale electrice de generare a energiei electrice din surse regenerabile și de a deveni prosumator de energie electrică din surse regenerabile dacă îndeplinește următoarele condiții: a) centrala electrică a prosumatorului este conectată la rețeaua electrică de distribuție și la instalația de utilizare a prosumatorului, în cadrul aceluiași loc de consum; b) centrala electrică a prosumatorului funcționează în mod paralel și sincron cu rețeaua electrică și este echipată cu un mecanism de protecție care deconectează automat centrala electrică de la rețeaua electrică și întrerupe livrarea energiei electrice în rețea în cazul în care este întreruptă livrarea din rețea a energiei electrice către prosumator; c) capacitatea totală instalată a centralei electrice (centralelor electrice) a prosumatorului este egală cu sau mai mică decât puterea contractată cu propriul furnizor de energie electrică pentru respectivul loc de consum și se încadrează în plafonul de capacitate individuală stabilit de Guvern, dar nu depășește 200 kW. În cazul în care capacitatea totală instalată a centralei electrice deținute de consumatorul final depășește plafonul de capacitate individuală stabilit de Guvern, consumatorul final poate deveni prosumator de energie electrică din surse regenerabile cu condiția semnării contractului de prosumator de energie electrică din surse regenerabile doar pentru capacitatea corespunzătoare plafonului de capacitate individuală stabilit de Guvern. Operatorul sistemului de distribuție poate limita capacitatea totală a centralei electrice în anumite zone din cauza limitărilor		

	tehnice din rețeaua electrică în zonele respective, de asemenea poate limita cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică de prosumatorul de energie electrică din surse regenerabile în anumite intervale de timp. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică monitorizează aceste cazuri și acțiunile întreprinse de operatorii de sistem în vederea soluționării acestor limitări și este responsabilă de soluționarea litigiilor dintre operatorii de sistem și prosumatori; d) la punctul de măsurare din locul său de consum, acesta are obligația instalării unui echipament de măsurare bidirecțional care înregistrează, orar sau pe intervale, energia electrică livrată în rețeaua electrică și energia electrică consumată din rețea și care corespunde cerințelor stabilite de Regulamentul privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale, aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Operatorul sistemului de distribuție la a cărui rețea electrică de distribuție este racordată centrala electrică a prosumatorului de energie electrică din surse regenerabile îl notifică pe acesta despre posibilitatea comunicării în format electronic a datelor lunare sau cumulative pentru ultimele 12 luni, la intervenirea termenului stabilit în conformitate cu art. 39^2 alin. (1) lit. c), cu privire la activitatea de generare a energiei electrice din surse regenerabile disponibilă pe invertor/invertoare; e) în cazul analizei cost-beneficiu care demonstrează eficiența economică a utilizării echipamentelor de măsurare inteligente, efectuată de către operatorii sistemelor de distribuție, și al aprobării de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a hotărârii cu privire la instalarea echipamentelor de măsurare inteligente, în sensul prevederilor art. 55 alin. (9) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, prosumatorul de energie electrică din surse regenerabile are obligația instalării, pe cheltuiala proprie, a unui echipament de măsurare inteligent, bidirecțional, care înregistrează, orar sau pe intervale, energia electrică livrată în rețeaua electrică de distribuție și energia electrică consumată din rețeaua electrică de distribuție, permite citirea datelor la distanță și are sistemele de comunicație compatibile cu cele ale operatorului sistemului de distribuție la a cărui rețea electrică de distribuție este racordată centrala electrică. (2) Orice prosumator de energie electrică din surse regenerabile care este proprietar, gestionar și/sau locatar al locuinței/clădirii ori cu drept de folosință asupra acesteia are dreptul: 1) să genereze energie electrică din surse regenerabile pentru consum propriu și să o stocheze, inclusiv să comercializeze surplusul de energie electrică produsă, cu condiția că, în cazul prosumatorului noncasnic, aceasta nu constituie activitatea sa principală comercială sau profesională, fără a fi supus: a) unor proceduri și perceperi de plăți discriminatorii și disproporționate în raport cu energia electrică pe care o consumă din rețeaua electrică sau pe care o livrează în rețea;		

	b) unor proceduri discriminatorii sau disproporționate și oricăror perceperi de plăți care ar avea ca obiect energia electrică din surse regenerabile produsă și rămasă în locuință/clădire sau consumată de locuință/clădire pentru propriile necesități; 2) să instaleze, să dețină și să opereze sisteme de stocare a energiei electrice combinate cu centrale electrice de generare a energiei electrice din surse regenerabile fără a fi supus dublu unor plăți sau tarife pentru utilizarea rețelei pentru energia electrică stocată și rămasă în locuința/clădirea/gospodăria sa, inclusiv în acumulatorul/bateriile vehiculului său electric. Sistemul de stocare a energiei electrice din cadrul instalației prosumatorului, inclusiv bateria/acumulatorul vehiculului electric, trebuie să poată fi încărcat cu energie electrică produsă de centrala electrică proprie a prosumatorului; 3) să își păstreze drepturile și obligațiile în calitate de consumator final, inclusiv privind măsurile de protecție și dreptul la schimbarea furnizorului; 4) să primească o remunerare, inclusiv, dacă este cazul, prin schema de sprijin stabilită în conformitate cu art.39[2], pentru energia electrică din surse regenerabile produsă și livrată în rețeaua electrică, care reflectă valoarea de piață a energiei electrice; 5) să încheie un contract de furnizare a energiei electrice cu furnizorul său, dacă acesta este desemnat drept furnizor al serviciului universal, furnizor de ultimă opțiune sau dacă furnizează la prețuri negociate, conform schemei de sprijin pentru prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, stabilită în conformitate cu prezenta lege, ori să negocieze și să încheie un contract de furnizare a energiei electrice în baza unor termene și condiții agreate de ambele părți, dacă furnizorul său furnizează energie electrică la prețuri negociate; 6) să se angajeze, în comun cu alți prosumatori, pe baza unui acord, în activitățile menționate la pct. 1)–5), dacă sunt situați în aceeași clădire, inclusiv bloc locativ, și agreează asupra utilizării în comun a cantității de energie electrică produsă. (3) Prosumatorul de energie electrică din surse regenerabile are următoarele obligații: a) să dețină statutul de consumator final; b) să solicite operatorului de sistem și să ofere acestuia dreptul de a notifica Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la racordarea la rețeaua electrică a centralei electrice de generare a energiei electrice din surse regenerabile construite și dreptul de a transmite datele specificate la alin. (4) pct. 1) lit. a)–f); c) să livreze în rețeaua electrică de distribuție surplusul de energie electrică produsă, prin același punct de măsurare prin care achiziționează energia electrică; d) să asigure faptul că rețeaua electrică și instalațiile sale interne sunt realizate în conformitate cu documentele normativ-tehnice aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică;		

	e) să ofere acces operatorului sistemului de distribuție la echipamentele de măsurare a energiei electrice produse de centrala electrică pe care o deține, dacă acestea nu asigură transmiterea datelor la distanță; f) să îndeplinească și alte cerințe tehnice stabilite de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, inclusiv cele cu privire la măsurarea energiei electrice, stabilite în vederea implementării obligației prevăzute la lit. e). (4) În vederea asigurării transparenței în procesul de promovare a activității prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile, operatorii sistemelor de distribuție sunt obligați să întocmească și să prezinte trimestrial Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică rapoarte cu privire la numărul prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile. Informațiile agregate privind prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile se publică pe paginile web ale operatorilor sistemelor de distribuție. (5) Prin derogare de la prevederile alin.(1) lit. a) și ale alin. (3) lit. c) din prezentul articol, orice potențial prosumator de energie electrică din surse regenerabile poate deține o centrală electrică localizată în afara locului/locurilor de consum dacă respectă prevederile prezentului articol și ale art. 392, precum și următoarele condiții cumulative: a) centrala electrică a prosumatorului și locul/locurile de consum sunt racordate la rețeaua electrică de distribuție gestionată de același operator al sistemului de distribuție; b) centrala electrică produce energie electrică în beneficiul exclusiv al prosumatorului în cauză; c) centrala electrică și locul/locurile de consum dispun de echipamente de măsurare, cu înregistrarea orară/pe intervale a energiei electrice livrate și, respectiv, consumate, în vederea stabilirii obiective a surplusului de energie electrică livrată în rețeaua electrică, instalate pe cheltuiala consumatorului final; d) alte responsabilități și obligații stabilite de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în actele sale de reglementare. În cazul prosumatorilor persoane fizice, se consideră loc/locuri de consum chiar dacă acesta/acestea aparține/aparțin cu drept de proprietate doar unuia dintre soți. Articolul 39^2. Schema de sprijin pentru prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile. Mecanismul de facturare netă (1) Implementarea schemei de sprijin pentru prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile se bazează pe următoarele principii: a) furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile, în calitatea primară a acestora de consumatori finali, la prețul stabilit în contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice sunt obligați să încheie contracte de prosumator de energie electrică din		

	surse regenerabile cu prosumatorii, în conformitate cu criteriile și condițiile stabilite de prezenta lege, și să achiziționeze surplusul de energie electrică generată de prosumatorii respectivi. În cazul în care capacitatea totală instalată a centralei electrice/centralelor electrice a/ale prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile depășește plafonul de capacitate individuală stabilit de Guvern, contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice se încheie doar pentru cantitatea de energie electrică generată în limita plafonului de capacitate individuală; b) prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile au dreptul la o remunerare pentru cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică de distribuție de către centrala electrică/centralele electrice a/ale prosumatorilor respectivi în limita plafonului de capacitate individuală specificat în contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice, exprimată într-un echivalent monetar și cumulată într-un cont al prosumatorului de energie electrică din surse regenerabile. În contul respectiv se reflectă contravaloarea energiei electrice livrate în rețeaua electrică de distribuție și contravaloarea energiei electrice consumate din rețeaua electrică de distribuție în perioada de facturare, în conformitate cu mecanismul de facturare netă. Contravaloarea energiei electrice livrate în rețeaua electrică de distribuție și contravaloarea energiei electrice consumate din rețeaua electrică de distribuție se iau în considerare la emiterea facturii pentru energia electrică de către furnizor și permit stabilirea soldului monetar aferent prosumatorului de energie electrică din surse regenerabile. Prețul și/sau modalitatea de stabilire a prețului aplicat la determinarea contravalorii cantității de energie electrică livrate în rețeaua electrică de distribuție se indică în anexa la contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice; c) în cazul în care soldul monetar dintre contravaloarea energiei electrice livrate în rețeaua electrică de distribuție și a celei consumate din rețeaua electrică de distribuție este pozitiv, acesta se transferă pentru a fi luat în considerare în următoarea perioadă de facturare. Soldul monetar este utilizat pentru achiziția de energie electrică pentru perioada de facturare de către prosumatorul de energie electrică din surse regenerabile într-o perioadă de timp ce nu depășește 12 luni. Perioada de 12 luni începe la data de 1 ianuarie sau la o altă dată stabilită de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Dacă la expirarea perioadei de 12 luni soldul monetar al prosumatorului de energie electrică din surse regenerabile este pozitiv, la solicitarea prosumatorului de energie electrică din surse regenerabile acesta este virat pe contul bancar indicat de prosumator sau este transferat pentru utilizare în următoarea perioadă. (2) În vederea aplicării schemei de sprijin pentru prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, furnizorii serviciului universal și furnizorii de ultimă opțiune care au semnate contracte de prosumator de energie electrică din surse regenerabile procură energia electrică livrată de prosumatori în rețeaua electrică de distribuție la prețul mediu de închidere a pieței pentru ziua următoare în perioada de facturare.		

	Până la stabilirea unei piețe pentru ziua următoare lichide, furnizorii serviciului universal și cei de ultimă opțiune vor aplica prețul mediu de procurare a energiei electrice pentru perioada de facturare de la toate sursele, cu excepția cantităților de energie electrică procurate de la furnizorul central de energie electrică. Prețul pentru energia electrică livrată în rețeaua electrică de prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile care au semnate contracte de furnizare cu furnizorul care furnizează energie electrică la prețuri negociate se stabilește în contract, în urma negocierilor dintre furnizor și prosumatorul de energie electrică din surse regenerabile. (3) Prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile fac parte din grupul de echilibrare al furnizorilor lor de energie electrică și sunt exonerați de responsabilitatea financiară pentru dezechilibrele generate. Articolul 39^3. Instalarea centralelor electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile în clădiri (1) Consumatorii finali din cadrul clădirilor, inclusiv al blocurilor locative, astfel cum sunt specificate la art.3 alin.(1) din Legea nr.282/2023 privind performanța energetică a clădirilor, pot beneficia de următoarele drepturi în calitate de prosumatori de energie electrică din surse regenerabile care acționează în mod colectiv: 1) să genereze energie electrică din surse regenerabile pentru consum propriu, să o stocheze și să comercializeze surplusul de energie electrică din surse regenerabile produsă, inclusiv în baza contractelor pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile direct de la producător, prin intermediul furnizorilor de energie electrică, al tranzacțiilor inter pares, fără a fi supuși: a) unor proceduri și perceperi de plăți discriminatorii și disproporționate în raport cu energia electrică pe care o consumă din rețeaua electrică sau pe care o livrează în rețea; b) unor proceduri discriminatorii sau disproporționate și oricăror perceperi de plăți care ar avea ca obiect energia electrică din surse regenerabile produsă și rămasă în/consumată de locuință/clădire pentru propriile necesități; 2) să instaleze, să dețină și să opereze sisteme de stocare a energiei electrice combinate cu centrale electrice de generare a energiei electrice din surse regenerabile fără a fi supuși dublu unor plăți sau tarife pentru capacitate în funcție de puterea contractată la locul de consum pentru energia electrică stocată și rămasă în locuința lor; 3) să își păstreze drepturile și obligațiile în calitate de consumatori finali; 4) să primească o remunerare, inclusiv, dacă este cazul, prin scheme de sprijin, pentru energia electrică din surse regenerabile produsă și livrată în rețeaua electrică, care reflectă valoarea de piață a energiei electrice.		

	(2) Prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile situați în aceeași clădire sau în același bloc locativ, în condițiile în care se organizează în conformitate cu prevederile Legii nr.187/2022 cu privire la condominiu, au dreptul să convină asupra modalității de consum în comun al energiei electrice generate în locul sau locurile în care se află aceștia, inclusiv în spațiile de uz comun, cu respectarea prevederilor regulamentelor menționate la alin.(4) din prezentul articol, aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Modalitatea de consum în comun prevede un mecanism de deducere din cantitățile măsurate de energie electrică generată de centrala/centralele electrice a unor consumuri limitate înregistrate de echipamentele de măsurare comerciale individuale, inclusiv din spațiile de uz comun, considerându-se că respectiva cantitate poate fi consumată de instalațiile de utilizare din cadrul clădirii sau blocului locativ nefiind injectată în rețeaua electrică de distribuție, și este completată cu un mecanism de reducere din contul cantităților suplimentare de energie electrică generată de centrala/centralele electrice a plăților pentru consumurile înregistrate de echipamentele de măsurare comerciale individuale, inclusiv din spațiile de uz comun, considerându-se că acest surplus de energie electrică este livrat în mod inevitabil în rețeaua electrică. (3) Consumatorii finali casnici proprietari de apartamente în blocuri locative sau consumatorii din clădirile cu destinație mixtă au dreptul de a beneficia de statutul de prosumator de energie electrică din surse regenerabile în condițiile art. 39^1 alin.(5). (4) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică elaborează și aprobă principii și norme cu privire la activitatea prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile care acționează în mod colectiv, pe care le integrează în Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice și Regulamentul privind furnizarea energiei electrice, aprobate în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică. Acestea vor include: a) norme tehnice și cerințe față de centrala/centralele prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile din clădiri, inclusiv din blocurile locative; b) prevederi cu privire la numărul și tipul echipamentelor de măsurare a energiei electrice, inclusiv cu înregistrare orară/pe intervale; c) principii privind consumul în comun al energiei electrice din surse regenerabile generate de către prosumatorii de energie electrică din clădiri, inclusiv din blocurile locative, în beneficiul tuturor prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile, luându-se în considerare cerințele față de modalitatea de consum în comun expuse la alin. (2) și existența sau lipsa sistemelor de stocare a energiei electrice. Principiile privind consumul în comun iau în considerare de asemenea existența în cadrul clădirilor cu destinație mixă sau al blocurilor locative a prosumatorilor care fac uz de dreptul acestora conferit în temeiul alin. (3).		

	Articolul 39[4]. Aplicarea mecanismelor de contorizare netă și facturare netă de utilizatorii sistemelor de distribuție închise și de operatorii sistemelor de distribuție închise (1) Operatorul sistemului de distribuție închis este în drept să construiască centrală electrică de producere a energie electrice din surse regenerabile pentru acoperirea consumului propriu și al utilizatorilor sistemului de distribuție închis. Operatorul sistemului de distribuție închis achită furnizorului cantitatea de energie electrică consumată lunar din rețeaua electrică la prețul pentru furnizarea energiei electrice în conformitate cu contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice, stabilit conform prevederilor prezentei legi. Cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică din sistemul de distribuție închis se achită operatorului sistemului de distribuție închis de către furnizor lunar, la prețul pentru vânzarea energiei electrice stabilit în contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice, în conformitate cu prevederile prezentei legi. (2) Utilizatorul sistemului de distribuție închis este în drept să construiască centrală electrică de producere a energie electrice din surse regenerabile pentru acoperirea consumului propriu. Utilizatorul sistemului de distribuție închis achită operatorului sistemului de distribuție închis cantitatea de energie electrică consumată lunar din sistemul de distribuție închis la prețul pentru energia electrică în conformitate cu contractul de alimentare/vânzare a energiei electrice. Cantitatea de energie electrică livrată de utilizatorul sistemului de distribuție închis în sistemul de distribuție închis se achită lunar de către operatorul sistemului de distribuție închis la prețul pentru vânzarea energiei electrice stabilit în contractul de alimentare/vânzare a energiei electrice. (3) În cazul în care utilizatorul sistemului de distribuție închis a încheiat contract de furnizare a energiei electrice cu un furnizor și are centrală electrică care produce energie electrică din surse regenerabile pentru acoperirea consumului propriu, părțile contractului încheie contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice. Utilizatorul sistemului de distribuție închis achită furnizorului cantitatea de energie electrică furnizată lunar utilizatorului de sistem la prețul pentru energia electrică în conformitate cu contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice. Cantitatea de energie electrică livrată de utilizatorul sistemului de distribuție închis în sistemul de distribuție închis se achită lunar de către furnizor utilizatorului sistemului de distribuție închis la prețul pentru vânzarea energiei electrice stabilit în contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice. (4) Operatorii sistemelor de distribuție închise și utilizatorii acestora, deținători de centrale electrice din surse regenerabile, asigură instalarea, pe cheltuiala proprie, a echipamentelor de măsurare a energiei electrice necesare pentru măsurarea energiei electrice generate de centralele electrice respective.		

	(5) Capacitatea centralei electrice/centralelor electrice a/ale operatorului sistemului de distribuție închis este egală cu sau mai mică decât puterea contractată cu propriul furnizor de energie electrică, dar nu depășește 200 kW. (6) Capacitatea centralei electrice/centralelor electrice a/ale utilizatorului sistemului de distribuție închis este egală cu sau mai mică decât puterea contractată cu propriul furnizor de energie electrică sau operator al sistemului de distribuție închis, dar nu depășește 200 kW. Operatorul sistemului de distribuție închis se asigură că la integrarea centralelor electrice care produc din surse regenerabile sunt menținute stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice din cadrul sistemului de distribuție închis. (7) Prin derogare de la prevederile Legii nr.107/2016 cu privire la energia electrică, admiterea în exploatare a centralei electrice a utilizatorului sistemului de distribuție închis se confirmă prin actul de corespundere eliberat de organul supravegherii energetice de stat în conformitate cu Regulamentul de admitere în exploatare a instalațiilor electrice. **Legea nr. 331/2023 pentru modificarea Legii nr. 10/2016** **Art. II. – Dispoziții finale și tranzitorii** (14) În vederea promovării energeticii distribuite și încurajării investițiilor în capacități mici de generare a energiei electrice din surse regenerabile și integrarea acestora în piața energiei electrice: a) la intrarea în vigoare a prezentei legi, operatorii de sistem admit racordarea la rețeaua electrică a centralelor electrice deținute de beneficiarii mecanismului de contorizare netă, în limitele capacității admise, per operator, în baza deciziilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică aprobate în conformitate cu art. 39, alin. (6). Operatorii de sistem notifică deținătorii de avize de racordare a căror centrale electrice ar depăși limita stabilită de Agenție, despre calificarea acestora în calitate de prosumatori de energie electrică din surse regenerabile și posibilitatea racordării la rețea, în condițiile stabilite de prezenta lege; b) la intrarea în vigoare a prezentei legi, consumatorii finali, inclusiv beneficiarii mecanismului de contorizare netă, pot întreprinde acțiunile necesare în vederea obținerii calității de prosumator de energie electrică din surse regenerabile, în condițiile prezentei legi; c) la intrarea în vigoare a prezentei legi, consumatorii finali care locuiesc în blocuri locative, pot întreprinde acțiunile necesare în vederea obținerii calității de prosumatori de energie electrică din surse regenerabile, în sensul prevăzut la art. 39^1, alin. (5);		

	d) în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, consumatorii finali din cadrul blocurilor locative, organizați în asociații de proprietari în condominiu, pot întreprinde acțiunile necesare în vederea obținerii calității de prosumatori de energie electrică din surse regenerabile care acționează în mod colectiv; e) mecanismul contorizării nete a energiei electrice, conform art. 39, este aplicat până la 31 decembrie 2027. La 1 ianuarie 2028, toți utilizatorii mecanismului de contorizare netă sunt convertiți în prosumatori de energie electrică din surse regenerabile, cu obligația instalării, din contul acestora, către 31 decembrie 2028, a echipamentelor de măsurare conforme condiției stabilite la art. 39^1, alin. (1), lit. d). În cazurile în care este nevoie de substituirea echipamentelor de măsurare respective, furnizorul de energie electrică estimează lunar soldul monetar al fiecărui prosumator, în baza datelor cu privire la generare și consum caracteristice unui grup extins de prosumatori similari ca și categorie, dar nu mai mult de perioada oferită de 12 luni, la expirarea căreia își pierd calitatea de prosumator și dreptul de a păstra centrala electrică conectată la rețeaua electrică. Operatorii sistemelor de distribuție notifică prosumatorii respectivi cu privire la obligația de instalare a echipamentelor de măsurare. **f)** Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, începând cu 1 ianuarie 2024, în vederea implementării prevederilor de la art. 39, alin. (9), art. 39^1, alin. (3), lit. f), și 39^3, alin. (4), lit. c), aprobă un tarif pentru utilizarea rețelei electrice de către beneficiarii mecanismului de contorizare netă și prosumatori, care poate fi stabilit în raport cu cantitatea energiei electrice injectate în rețea sau în raport cu capacitatea centralei electrice (centralelor electrice) deținute. Agenția justifică aprobarea tarifului în baza unei analize a impactului beneficiarilor mecanismului de contorizare netă și prosumatorilor asupra rețelei electrice, în cadrul căreia cuantifică sarcina disproporționată pentru sustenabilitatea financiară a sistemului electric, urmărind în același timp maximizarea sprijinului pentru rețea prin promovarea producerii energiei electrice mai aproape de locul de consum, pe de o parte, și de atenuare a riscurilor legate de reflectivitatea costurilor și subvenționarea încrucișată, de recuperarea costurilor suportate de operatorii de sistem cu exploatarea rețelei, pe de altă parte. În analiza de impact, Agenția cuantifică influența pozitivă a sistemelor de stocare asupra capacității maxime de consum a prosumatorului, și poate dispune o reducere a tarifului pentru utilizarea rețelei proporțional capacității sistemului de stocare. Agenția poate revizui analiza de impact și rezultatele acesteia o dată la 12 luni. Rezultatele analizei de impact sunt consultate extensiv cu autoritățile și instituțiile publice de profil, mediul academic, organizațiile non-guvernamentale, și alte părți interesate..		
Articolul 22 **Comunitățile de energie din surse regenerabile**	**Articolul 14. Atribuțiile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică**	Compatibil	

(1) Statele membre se asigură că clienții finali, în special clienții casnici, au dreptul să participe la o comunitate de energie din surse regenerabile, menținându-și în același timp drepturile și obligațiile de clienți finali și fără a fi supuși unor condiții sau proceduri nejustificate sau discriminatorii care ar putea să îi împiedice să participe la o comunitate de energie din surse regenerabile, cu condiția ca, în ceea ce privește întreprinderile private, participarea lor să nu constituie principala lor activitate comercială sau profesională. (2) Statele membre se asigură că comunitățile de energie din surse regenerabile au dreptul: (a) să producă, să consume, să stocheze și să vândă energie din surse regenerabile, inclusiv prin contracte de achiziție de energie electrică din surse regenerabile; (b) să folosească în comun, în interiorul comunității de energie din surse regenerabile, energia din surse regenerabile produsă de unitățile de producție deținute de comunitatea respectivă de energie din surse regenerabile, sub rezerva celorlalte cerințe stabilite în prezentul articol și cu menținerea drepturilor și obligațiilor membrilor comunității de energie din surse regenerabile în calitate de clienți; (c) să aibă acces la toate piețele adecvate de energie, atât direct, cât și prin intermediari, în mod nediscriminatoriu. (3) Statele membre efectuează o evaluare a obstacolelor existente și a potențialului de dezvoltare a comunităților de energie din surse regenerabile pe teritoriile lor. (4) Statele membre asigură un cadru favorabil pentru promovarea și facilitarea dezvoltării de comunități de energie din surse regenerabile. Acest cadru asigură, printre altele, că: (a) barierele de reglementare și administrative nejustificate în calea comunităților de energie din surse regenerabile sunt eliminate; (b) comunitățile de energie din surse regenerabile care furnizează energie sau servicii de agregare ori alte servicii energetice comerciale intră sub incidența dispozițiilor relevante pentru astfel de activități; (c) operatorul de distribuție relevant cooperează cu comunitățile de energie din surse regenerabile pentru a facilita transferurile de energie în cadrul acestor comunități; (d) comunitățile de energie din surse regenerabile fac obiectul unor proceduri echitabile, proporționale și transparente, inclusiv proceduri privind înregistrarea și acordarea licențelor, și al unor taxe de rețea care reflectă costurile, precum și al unor taxe, tarife și impozite relevante, asigurându-se că acestea contribuie în mod adecvat, echitabil și echilibrat la partajarea costurilor totale ale sistemului în conformitate cu o analiză transparentă a costurilor și beneficiilor surselor de energie distribuite, elaborată de autoritățile naționale competente; (e) comunitățile de energie din surse regenerabile beneficiază de un tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește activitățile, drepturile și obligațiile lor în calitate de clienți finali, de producători, de furnizori, de operatori de distribuție sau în calitate	alin. (1) c[2]) elaborează și aprobă Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea comunităților de energie din surse regenerabile, luând în considerare principiile stabilite la art. 39[5] Articolul 39[5]. Comunitățile de energie din surse regenerabile. Principii aferente calității de membru sau acționar (1) Consumatorii finali, inclusiv consumatorii casnici, au dreptul de a se organiza în comunități de energie din surse regenerabile, cu condiția să fie respectate următoarele cerințe: a) obiectivul principal al comunității de energie din surse regenerabile este producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile, mai degrabă, pentru satisfacerea nevoilor de energie ale membrilor sau ale asociaților comunității într-un mod durabil, creând beneficii de mediu, economice sau sociale pentru membrii sau asociații respectivi ori pentru regiunile în care aceasta își desfășoară activitatea, decât pentru obținerea profitului financiar. Statutul/actul de constituire al comunității de energie din surse regenerabile prevede că, în vederea atingerii scopului consimțit, comunitatea dezvoltă proiecte și investește în proiecte de valorificare a energiei din surse regenerabile; b) membri ai unei comunități de energie din surse regenerabile pot fi persoane fizice, asociații de proprietari din condominiu, alte persoane juridice cu scop nelucrativ, întreprinderi mici și mijlocii, sate/comune și orașe, reprezentate de organele executive ale acestora, precum și consumatori vulnerabili de energie, în sensul Legii nr.241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice; c) participarea într-o comunitate de energie din surse regenerabile este deschisă și voluntară. Membrii unei comunități de energie din surse regenerabile au dreptul de a părăsi comunitatea respectivă în orice moment, în conformitate cu statutul/actul de constituire al acesteia. Statutul/actul de constituire al comunității de energie din surse regenerabile nu poate stabili condiții, cerințe sau proceduri nejustificate ori discriminatorii care ar împiedica participarea în comunitatea respectivă sau părăsirea acesteia; d) membrii unei comunități de energie din surse regenerabile își mențin drepturile și obligațiile în calitate de consumatori finali, inclusiv dreptul la schimbarea furnizorului. (1[1]) Întreprinderile mici și mijlocii pot participa într-o comunitate de energie din surse regenerabile atât timp cât participarea acestora în comunitatea respectivă nu constituie principala lor activitate comercială sau profesională.		

de alt tip de participanți pe piață; (f) participarea la comunități de energie din surse regenerabile este accesibilă pentru toți consumatorii, inclusiv pentru cei din gospodării vulnerabile sau cu venituri mici; (g) sunt disponibile instrumente pentru facilitarea accesului la finanțare și la informații; (h) autorităților publice li se acordă sprijin pentru reglementare și pentru consolidarea capacităților la înființarea și favorizarea comunităților de energie din surse regenerabile și în vederea ajutării autorităților să participe în mod direct; (i) există reguli pentru a asigura un tratament egal și nediscriminatoriu pentru consumatorii care participă la comunitatea de energie din surse regenerabile. (5) Elementele principale ale cadrului favorabil menționat la alineatul (4) și ale punerii în aplicare a acestuia fac parte din actualizările planurilor naționale integrate privind energia și clima ale statelor membre și din rapoartele intermediare, în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1999. (6) Statele membre pot dispune ca comunitățile de energie din surse regenerabile să fie deschise participării transfrontaliere. (7) Fără a aduce atingere articolelor 107 și 108 din TFUE, statele membre țin seama de particularitățile comunităților de energie din surse regenerabile atunci când concep scheme de sprijin, pentru a le permite acestora să concureze pentru sprijin pe picior de egalitate cu alți participanți pe piață.	(1^2) În cazul în care o comunitate de energie din surse regenerabile este constituită ca persoană juridică cu scop lucrativ, statutul/actul de constituire al acesteia trebuie să prevadă, în mod expres, faptul că profitul obținut este utilizat pentru necesitățile comunității respective sau ale membrilor și asociaților acesteia, dar nu pentru plata dividendelor. (1^3) Comunitatea de energie din surse regenerabile este o entitate autonomă care acționează în nume propriu, poate exercita drepturi și poate fi supusă unor obligații independent de membrii și asociații săi. (1^4) Comunitatea de energie din surse regenerabile este gestionată și se află sub controlul membrilor și al asociaților săi. La stabilirea procesului de luare a deciziilor în cadrul comunității de energie din surse regenerabile, membrii și asociații acesteia trebuie să urmărească implementarea principiului de guvernanță democratică, și anume că fiecare membru deține un singur vot. Aplicarea principiului respectiv nu trebuie să aducă atingere intereselor membrilor și ale asociaților comunității de energie din surse regenerabile care aduc aport semnificativ la capitalul social al persoanei juridice cu scop lucrativ. (1^5) Calitatea de comunitate de energie din surse regenerabile este obținută de către o persoană juridică prin înregistrarea acesteia în Registrul comunităților de energie din surse regenerabile, ținut de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Pentru a fi înregistrat în Registrul comunităților de energie din surse regenerabile, solicitantul depune la agenția menționată o cerere în conformitate cu Regulamentul cu privire la comunitățile de energie din surse regenerabile, aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, indicând cel puțin următoarele: a) denumirea persoanei juridice care urmează să fie înregistrată în calitate de comunitate de energie din surse regenerabile; b) numele, prenumele, adresa și codul fiscal ale membrilor și ale asociaților săi persoane fizice, precum și denumirea, sediul, adresa juridică și codul fiscal ale persoanelor juridice care sunt membri sau asociați; c) tipurile de activități care urmează să fie desfășurate de persoana juridică respectivă, conform listei de activități prevăzute la alin. (1^{10}); d) localitatea sau localitățile în care persoana juridică respectivă urmează să își desfășoare activitatea.		

	(1^6) Cererea prevăzută la alin. (1^5) trebuie să fie însoțită de statutul/actul de constituire al persoanei juridice în cauză, care face dovada îndeplinirii cerințelor stabilite la alin. (1)–(1^5). Cerințele respective trebuie să fie respectate pe toată perioada în care persoana juridică intenționează să desfășoare activitățile specifice comunității de energie din surse regenerabile. (1^7) La modificarea statutului/actului de constituire al comunității de energie din surse regenerabile, membrii și asociații acesteia sunt obligați să țină seama de necesitatea respectării cerințelor stabilite la alin. (1)–(1^5) și să notifice Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în cazul în care modificarea statutului/actului de constituire poate afecta respectarea cerințelor respective. În cazul în care Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică constată că, în urma examinării actelor prezentate, se încalcă una dintre cerințele menționate, aceasta stabilește un termen pentru modificarea statutului/actului de constituire. (1^8) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică radiază din Registrul comunităților de energie din surse regenerabile comunitatea respectivă în cazul în care, în situația prevăzută la alin. (1^7) sau la sesizarea unei autorități sau părți terțe, constată faptul că comunitatea în cauză nu îndeplinește cerințele stabilite la alin. (1)–(1^5), cu respectarea procedurii prevăzute la alin. (1^7). (1^9) Procedura de înregistrare și radiere a comunităților de energie din surse regenerabile și cea de actualizare a Registrului comunităților de energie din surse regenerabile se stabilesc în Regulamentul cu privire la comunitățile de energie din surse regenerabile, aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. (1^{10}) Comunitatea de energie din surse regenerabile este în drept: a) să producă, să consume, să stocheze, să furnizeze și să vândă energie din surse regenerabile, inclusiv în baza contractelor pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile; b) să partajeze în cadrul comunității, între membrii și asociații acesteia, energia produsă de instalațiile de producere deținute de comunitatea respectivă, cu condiția respectării cerințelor stabilite în prezentul articol și a menținerii drepturilor și obligațiilor membrilor și asociaților comunității în calitate de consumatori finali; c) să acceseze, în mod nediscriminatoriu, piețele de energie electrică, atât direct, cât și prin intermediul agregatorilor, în conformitate cu legislația din domeniu.		

	(1[11]) Comunitatea de energie din surse regenerabile și membrii sau asociații acesteia se supun unor proceduri și taxe nediscriminatorii, echitabile, proporționale și transparente, inclusiv în ceea ce privește înregistrarea și acordarea licențelor și aplicarea tarifelor reglementate, transparente și nediscriminatorii, care să reflecte costurile și care să asigure că aceștia contribuie, în mod adecvat și echilibrat, la partajarea costurilor totale ale sistemului și achită tarifele corespunzătoare aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. (1[12]) Comunitatea de energie din surse regenerabile care furnizează energie, prestează servicii de agregare sau desfășoară alte activități pe piețele de energie electrică trebuie să respecte prevederile care reglementează activitățile respective. Licențele pentru desfășurarea de către comunitatea de energie din surse regenerabile a activităților care fac obiectul licențierii în conformitate cu legislația din domeniu care reglementează sectorul respectiv se eliberează în condițiile prevăzute de actul normativ respectiv. (1[13]) Fără a aduce atingere drepturilor membrilor și ale asociaților săi în calitate de consumatori finali, comunitatea de energie din surse regenerabile poate furniza energie electrică membrilor săi fără a fi necesară deținerea licenței pentru furnizarea energiei electrice. (1[14]) Comunitatea de energie din surse regenerabile trebuie să fie tratată în mod nediscriminatoriu în ceea ce privește activitățile, drepturile și obligațiile sale în calitate de consumator final, producător, furnizor sau alt participant pe piață. (1[15]) Comunitatea de energie din surse regenerabile este în drept să vândă energie electrică pe piața de energie electrică, iar, la solicitarea acesteia, furnizorii serviciului universal au obligația să încheie cu comunitatea respectivă un contract pentru achiziționarea energiei electrice la prețul de închidere a pieței pentru ziua următoare în perioada de facturare. Până la stabilirea unei piețe pentru ziua următoare lichide, furnizorii serviciului universal aplică prețul mediu de procurare a energiei electrice, pentru perioada de facturare, de la toate sursele, cu excepția cantităților de energie electrică procurate de la furnizorul central de energie electrică. În cazul în care, în urma unei analize, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică constată că menținerea obligației stabilite prin prezentul alineat în sarcina furnizorilor serviciului universal poate afecta activitatea acestora, Agenția poate dispune retragerea obligației respective. (1[16]) Operatorii de sistem cooperează cu comunitățile de energie din surse regenerabile pentru a facilita transferurile de energie în cadrul comunităților de energie din surse regenerabile.		

	(2) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică elaborează și aprobă Regulamentul cu privire la comunitățile de energie din surse regenerabile, în care stabilește cerințele privind ținerea Registrului comunităților de energie din surse regenerabile, privind înregistrarea comunităților de energie din surse regenerabile în registrul respectiv, privind activitatea comunităților de energie din surse regenerabile, inclusiv stabilește limitele capacităților instalațiilor de producere a energiei ale comunităților de energie din surse regenerabile, modalitățile de partajare a energiei produse în cadrul comunităților de energie din surse regenerabile, între membrii și asociații acesteia, aspectele legate de energia nepartajată și de responsabilitatea de echilibrare, precum și alte cerințe care trebuie să fie îndeplinite, inclusiv cerințele aferente proximității locurilor de consum și a instalațiilor de producere a energiei. În vederea promovării comunităților de energie din surse regenerabile, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică stabilește în actele sale normative de reglementare drepturile și obligațiile operatorilor de sistem, ale furnizorilor și ale altor participanți pe piețele de energie electrică în ceea ce privește racordarea, măsurarea energiei electrice, facturarea, precum și alte aspecte relevante pentru dezvoltarea, buna funcționare și integrarea comunităților de energie din surse regenerabile pe piețele de energie electrică. (3) Guvernul, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, cu respectarea prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și ale Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, dezvoltă și pune la dispoziția consumatorilor finali și a părților menționate la alin. (1) pct.1) lit. b) din prezentul articol programe de finanțare, susținute financiar de la bugetul de stat și/sau de resursele financiare mobilizate din surse externe, cu sprijinul partenerilor de dezvoltare, care ar facilita accesul la finanțare pentru dezvoltarea comunităților de energie din surse regenerabile. (4) Guvernul, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, precum și instituția publică de suport oferă autorităților administrației publice locale sprijin în vederea facilitării înființării comunităților și participării directe a localităților în cadrul acestora, precum și sprijin în aspecte legate de reglementarea activității comunităților de energie din surse regenerabile și de consolidarea capacităților acestora. **Legea nr. 331/2023 pentru modificarea Legii nr. 10/2016** **Art. II. – Dispoziții finale și tranzitorii**		

	(4) Guvernul, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, în termen de 18 luni de la data intrării în vigoare prezentei legi, efectuează o evaluare amplă a barierelor existente și a potențialului de dezvoltare a comunităților de energie din surse regenerabile la nivel național. Evaluarea va include: a) descrierea stării lucrurilor la zi și potențialul de dezvoltare a comunităților de energie din surse regenerabile; b) existența unor bariere și limitări nejustificate în calea dezvoltării comunităților de energie din surse regenerabile; c) propuneri și amendamente în scopul îmbunătățirilor.		
Articolul 22a **Utilizarea pe scară largă a energiei din surse regenerabile în industrie** (1) Statele membre depun eforturi pentru a mări ponderea surselor regenerabile în cantitatea de surse de energie utilizate în scopuri energetice și neenergetice finale în sectorul industrial cu o creștere orientativă de cel puțin 1,6 puncte procentuale ca medie anuală calculată pentru perioadele 2021-2025 și 2026-2030. Statele membre pot include căldura și răcoarea reziduale în calculul creșterilor anuale medii menționate la primul paragraf, până la o limită de 0,4 puncte procentuale, cu condiția ca căldura și răcoarea reziduale să fie furnizate din sisteme eficiente de încălzire și răcire centralizată, cu excepția rețelelor care furnizează căldură doar unei singure clădiri sau în cazul în care întreaga energie termică este consumată doar in situ și dacă energia termică nu este vândută. În cazul în care decid să facă acest lucru, creșterea medie anuală menționată la primul paragraf crește cu jumătate din punctele procentuale utilizate pentru căldura și răcoarea reziduale. Statele membre includ măsurile și politicile planificate și adoptate pentru a realiza o astfel de creștere orientativă în planurile lor naționale integrate privind energia și clima prezentate în temeiul articolelor 3 și 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999 și în rapoartele lor naționale intermediare integrate privind energia și clima prezentate în temeiul articolului 17 din Regulamentul menționat. Atunci când electrificarea este luată în considerare ca o opțiune eficientă din punctul de vedere al costurilor, politicile și măsurile respective promovează electrificarea bazată pe surse regenerabile a proceselor industriale. Politicile și măsurile respective încearcă să creeze condiții de piață favorabile pentru disponibilitatea unor alternative		Incompatibil	Urmează a fi transpus urmare a unei inițiative legislative separate

de energie din surse regenerabile viabile din punct de vedere economic și fezabile din punct de vedere tehnic pentru a înlocui combustibilii fosili utilizați pentru încălzirea industrială, cu scopul de a reduce utilizarea combustibililor fosili utilizați pentru încălzire la o temperatură mai mică de 200 °C. Atunci când adoptă aceste politici și măsuri, statele membre iau în considerare principiul „eficiența energetică înainte de toate”, eficacitatea și competitivitatea internațională și nevoia de a lua măsuri în legătură cu barierele de reglementare, administrative și economice. Statele membre se asigură că, până în 2030, contribuția combustibililor din surse regenerabile de origine nebiologică utilizați în scopuri energetice și neenergetice finale este de cel puțin 42 % din hidrogenul utilizat în industrie în scopuri energetice și neenergetice finale și de cel puțin 60 % până în 2035. Pentru calcularea acestui procent, se aplică următoarele reguli: (a) pentru calcularea numitorului, se ia în considerare conținutul energetic al hidrogenului pentru scopuri energetice și neenergetice finale, cu excepția: (i) hidrogenului utilizat drept produs intermediar pentru producția de combustibili convenționali pentru transport și de biocombustibili; (ii) hidrogenului care este produs prin decarbonizarea gazelor industriale reziduale și este utilizat pentru a înlocui gazele specifice din care este produs; (iii) hidrogenului produs ca subprodus sau derivat din subproduse în instalații industriale; (b) pentru calcularea numărătorului, se ia în considerare conținutul energetic al combustibililor din surse regenerabile de origine nebiologică consumați în sectorul industrial în scopuri energetice și neenergetice finale, cu excepția combustibililor din surse regenerabile de origine nebiologică utilizați drept produs intermediar pentru producția de combustibili convenționali pentru transport și de biocombustibili; (c) pentru calcularea numărătorului și a numitorului, se utilizează valorile privind conținutul energetic al combustibililor stabilite în anexa III. În sensul celui de al cincilea paragraf litera (c) de la prezentul alineat, pentru stabilirea conținutului energetic al combustibililor care nu sunt incluși în anexa III, statele membre utilizează standardele europene relevante pentru determinarea puterii calorifice a combustibililor, sau, în cazul în care nu a fost adoptat în acest sens niciun standard european, standardele ISO relevante. (2) Statele membre promovează mecanisme voluntare de etichetare pentru produsele industriale despre care se pretinde că sunt produse cu energie din surse regenerabile și			

combustibili din surse regenerabile de origine nebiologică. Astfel de mecanisme voluntare de etichetare indică procentul de energie regenerabilă utilizată sau de combustibili din surse regenerabile de origine nebiologică utilizați în etapa de achiziție și operațiuni anterioare prelucrării aferente materiilor prime, de fabricație și de distribuție, calculat pe baza metodologiilor prevăzute fie în Recomandarea (UE) 2021/2279 a Comisiei (23), fie în ISO 14067:2018. (3) Statele membre raportează cantitatea de combustibili de origine nebiologică din surse regenerabile pe care estimează că o vor importa și exporta în planurile lor naționale integrate privind energia și clima prezentate în temeiul articolelor 3 și 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999 și în rapoartele lor naționale intermediare integrate privind energia și clima prezentate în temeiul articolului 17 din regulamentul menționat. Pe baza acestui raport, Comisia elaborează o strategie a Uniunii pentru hidrogenul importat și intern, cu scopul de a promova o piață europeană a hidrogenului și producția internă de hidrogen în Uniune, sprijinind punerea în aplicare a prezentei directive și realizarea obiectivelor stabilite în aceasta, ținând seama în mod adecvat de securitatea aprovizionării și de autonomia strategică a Uniunii în domeniul energiei și de condițiile de concurență echitabile pe piața mondială a hidrogenului. Statele membre indică în planurile lor naționale integrate privind energia și clima prezentate în temeiul articolelor 3 și 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999 și în rapoartele lor naționale intermediare integrate privind energia și clima prezentate în temeiul articolului 17 din regulamentul menționat modul în care intenționează să contribuie la această strategie.			
Articolul 22b **Condiții pentru reducerea obiectivului de utilizare a combustibililor de origine nebiologică din surse regenerabile în sectorul industrial** (1) Un stat membru poate reduce contribuția combustibililor de origine nebiologică din surse regenerabile utilizați în scopuri finale energetice și neenergetice menționați la articolul 22a alineatul (1) al cincilea paragraf cu 20 % în 2030 dacă: (a) statul membru respectiv se îndreaptă către asigurarea contribuției sale naționale la obiectivul general obligatoriu al Uniunii stabilit la articolul 3 alineatul (1) primul paragraf, care este cel puțin echivalentă cu contribuția sa națională preconizată, în conformitate cu formula menționată în anexa II la Regulamentul (UE) 2018/1999; și (b) ponderea hidrogenului sau a derivaților săi, produși din combustibili fosili care este consumată în statul membru respectiv nu depășește 23 % în 2030 și 20 % în 2035.		Incompatibil	Urmează a fi transpus urmare a unei inițiative legislative separate

În cazul în care oricare dintre respectivele condiții nu este îndeplinită, reducerea menționată la primul paragraf încetează să se aplice. (2) În cazul în care un stat membru aplică reducerea menționată la alineatul (1), acesta notifică acest lucru Comisiei, împreună cu planurile sale naționale integrate privind energia și clima prezentate în temeiul articolelor 3 și 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999 și ca parte a rapoartelor sale naționale intermediare integrate privind energia și clima prezentate în temeiul articolului 17 din regulamentul respectiv. Notificarea include informații cu privire la ponderea actualizată a combustibililor din surse regenerabile de origine nebiologică și toate datele relevante pentru a demonstra că sunt îndeplinite ambele condiții prevăzute la alineatul (1) literele (a) și (b) de la prezentul articol. Comisia monitorizează situația din statele membre care beneficiază de o reducere în vederea verificării îndeplinirii continue a condițiilor prevăzute la alineatul (1) literele (a) și (b).			
Articolul 23 **Adoptarea pe scară largă a utilizării energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii** (1) Pentru a promova utilizarea energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii, fiecare stat membru crește ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul menționat cu cel puțin 0,8 puncte procentuale ca medie anuală calculată pentru perioada 2021-2025 și cu cel puțin 1,1 puncte procentuale ca medie anuală calculată pentru perioada 2026-2030, pornind de la ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii în 2020, exprimată ca pondere națională din consumul final brut de energie și calculată în conformitate cu metodologia stabilită la articolul 7. Statele membre pot include căldura și răcoarea reziduale în calculul creșterilor anuale medii menționate la primul paragraf, până la o limită de 0,4 puncte procentuale. În cazul în care decid să facă acest lucru, creșterea medie anuală crește cu jumătate din punctele procentuale aferente căldurii și răcorii reziduale incluse până la o limită superioară de 1,0 puncte procentuale pentru perioada 2021-2025 și de 1,3 puncte procentuale pentru perioada 2026-2030. Statele membre informează Comisia în legătură cu intenția lor de a contabiliza căldura și răcoarea reziduale și cantitatea estimată în planurile lor naționale integrate privind energia și clima prezentate în temeiul articolelor 3 și 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999. În plus față de creșterile anuale în puncte procentuale minime menționate la primul paragraf de la prezentul alineat, fiecare stat membru depune eforturi pentru a crește ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul său de încălzire și răcire cu punctele procentuale orientative suplimentare prevăzute în anexa Ia la prezenta directivă.	**Articolul 18. Atribuțiile Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor** Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor efectuează supravegherea pieței biocombustibilului solid, sub aspectul asigurării calității produselor plasate pe piață, în conformitate prevederile art. 26 și Regulamentul cu privire la biocombustibilul solid, aprobat de Guvern Articolul 26. Asigurarea calității biocombustibilului solid (1) Plasarea pe piață a biocombustibilului solid are loc în strictă corespundere cu cerințele de calitate stabilite în Regulamentul cu privire la biocombustibilul solid. (2) Plasarea pe piață a biocombustibilului solid se face doar cu deținerea informației privind calitatea produsului (etichetei). (3) Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi sau al doilea, sau de nivel special, la desfășurarea procedurilor de achiziții publice pentru procurarea biocombustibilului solid, solicită prezentarea în cadrul procedurii de către producătorul de biocombustibil solid a etichetei produsului, întocmită în conformitate cu Regulamentul cu privire la biocombustibilul solid, și o iau în considerare în cadrul procesului de evaluare a ofertelor **Articolul 26^3. Creșterea consumului de energie regenerabilă în sectorul de încălzire și răcire** (1) Guvernul promovează politici în vederea creșterii consumului de energie din surse regenerabile în economia națională, în scopul încălzirii și răcirii, stabilind o traiectorie orientativă de creștere a ponderii energiei din surse regenerabile	Parțial Compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

Statele membre pot lua în calcul energia electrică din surse regenerabile utilizată pentru încălzire și răcire la calcularea creșterii medii anuale prevăzute la primul paragraf, până la o limită de 0,4 puncte procentuale, cu condiția ca randamentul generatorului de căldură și răcire să fie mai mare de 100 %. În cazul în care decid să facă acest lucru, creșterea medie anuală crește cu jumătate din energia electrică din surse regenerabile respectivă exprimată în puncte procentuale până la o limită superioară de 1,0 puncte procentuale pentru perioada 2021-2025 și de 1,3 puncte procentuale pentru perioada 2026-2030. Statele membre informează Comisia cu privire la intenția lor de a contabiliza energia electrică din surse regenerabile utilizată în sistemele de încălzire și răcire centralizată de la generatoarele de căldură și frig al căror randament este mai mare de 100 % în calculul creșterii anuale prevăzute la primul paragraf de la prezentul alineat. Statele membre includ capacitățile estimate de energie electrică din surse regenerabile ale generatoarelor de căldură și frig al căror randament este mai mare de 100 % în planurile lor naționale integrate privind energia și clima transmise în temeiul articolelor 3 și 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999. Statele membre includ cantitatea de energie electrică din surse regenerabile utilizată în sistemele de încălzire și răcire de generatoare de căldură și frig al căror randament este mai mare de 100 % în rapoartele lor naționale intermediare integrate privind energia și clima prezentate în temeiul articolului 17 din regulamentul respectiv. (1a) Pentru calcularea ponderii energiei electrice din surse regenerabile utilizate în sistemele de încălzire și răcire în sensul alineatului (1), statele membre utilizează ponderea medie a energiei electrice din surse regenerabile furnizate pe teritoriul lor în cei doi ani precedenți. (1b) Statele membre efectuează o evaluare a potențialului lor în materie de energie din surse regenerabile și a utilizării căldurii și răcorii reziduale în sectorul încălzirii și răcirii, inclusiv, după caz, o analiză a zonelor adecvate pentru implementarea acestora cu un risc ecologic redus și a potențialului proiectelor la scară mică aplicabile în gospodării. Evaluarea ține cont de tehnologiile disponibile și fezabile economic pentru utilizările industriale și casnice, cu scopul de a stabili etape fundamentale și măsuri pentru creșterea gradului de utilizare a energiei regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii și, după caz, pentru utilizarea căldurii și răcorii reziduale prin încălzire și răcire centralizată, în vederea stabilirii unei strategii naționale pe termen lung pentru a reduce emisiile de gaze cu efect de seră și poluarea aerului provenită din încălzire și răcire. Evaluarea respectă principiul „eficiența energetică pe primul loc”, face parte din planurile naționale integrate privind energia și clima prezentate în temeiul articolelor 3 și 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999 și însoțește evaluarea cuprinzătoare a încălzirii și răcirii prevăzută la articolul 14 alineatul (1) din Directiva 2012/27/UE. (2) În sensul alineatului (1) de la prezentul articol, atunci când își calculează ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii și creșterea medie anuală în conformitate cu alineatul menționat, inclusiv creșterea orientativă suplimentară	utilizată în acest scop. Ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile. (2) Sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire contribuie la creșterea ponderii energiei din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire, potrivit alin. (1), prin creșterea consumului de energie din surse regenerabile, căldurii și răcirii reziduale utilizate. (3) În cazul în care nu este atinsă creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu alin. (1), instituția publică de suport prezintă informații cu privire la evoluția real înregistrată în raportul cu privire la implementarea Planului național integrat privind energia și clima și furnizează Secretariatului Comunității Energetice, prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii detalii cu privire la motivele evoluției limitate înregistrate, inclusiv detalii cu privire la implementarea măsurilor stabilite la art. 26^4. (4) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii evaluează, cu suportul instituției publice de suport, potențialul utilizării energiei din surse regenerabile și al căldurii și răcirii reziduale în sectorul de încălzire și răcire. Evaluarea include analiza spațială a zonelor potrivite pentru implementarea cu risc ecologic scăzut și estimarea potențialului pentru proiecte casnice la scară mică și va fi inclusă în evaluarea amplă a potențialului național de punere în aplicare a cogenerării de înaltă eficiență și a sistemului eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, realizată în conformitate cu prevederile art. 24, alin. (1) a Legii 139/2018 cu privire la eficiența energetică. **Articolul 26^4. Măsuri pentru creșterea consumului energiei regenerabile în sectorul de încălzire și răcire** (1) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, stabilește, în Planul național integrat privind energia și clima și alte documente de politici, măsuri pentru stimularea utilizării energiei din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire, inclusiv asigurarea faptului că sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire contribuie la creșterea consumului de energie din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire, după cum este stabilit în art. 26^3. (2) Măsurile stabilite în conformitate cu alin. (1) urmăresc să acorde prioritate celor mai eficiente tehnologii disponibile, accesibile tuturor consumatorilor, în special celor din gospodăriile cu venituri mici sau vulnerabile.		

stabilită în anexa Ia, fiecare stat membru: a) abrogata (b) în cazul în care ponderea sa a energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii este de peste 60 %, statul membru poate considera că o astfel de pondere acoperă creșterea medie anuală; și (c) în cazul în care ponderea sa a energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii este de peste 50 % și până la 60 %, statul membru poate considera că o astfel de pondere acoperă jumătate din creșterea medie anuală. Atunci când decid ce măsuri să adopte în vederea utilizării energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii, statele membre pot ține cont de raportul cost-eficacitate, care să reflecte barierele structurale create de ponderea ridicată a gazelor naturale sau a răcirii ori a unei structuri caracterizate de așezări umane dispersate cu o densitate redusă a populației. În cazul în care aceste măsuri ar conduce la un nivel mai scăzut de creștere medie anuală decât cel menționat la alineatul (1) de la prezentul articol, statele membre fac public acest lucru, de exemplu prin intermediul rapoartelor lor naționale intermediare integrate privind energia și clima, în temeiul articolului 20 din Regulamentul (UE) 2018/1999, și oferă Comisiei o justificare, inclusiv a măsurilor alese, după cum se menționează la al doilea paragraf din prezentul alineat. Statele membre furnizează informații în special proprietarilor sau locatarilor clădirilor și IMM-urilor despre măsurile și instrumentele financiare necostisitoare disponibile pentru a folosi mai multă energie din surse regenerabile în sistemele de încălzire și răcire. Statele membre furnizează aceste informații apelând la instrumente de consiliere accesibile și transparente. (3) Statele membre pot stabili și publica, pe baza unor criterii obiective și nediscriminatorii, o listă a măsurilor și pot desemna și face publice denumirile entitățile de implementare, ca de exemplu furnizori de combustibil, organisme publice sau profesionale, care urmează să contribuie la creșterea medie anuală menționată la alineatul (1). (4) Pentru a obține creșterea medie anuală menționată la alineatul (1) primul paragraf, statele membre fac eforturi să pună în aplicare cel puțin două dintre următoarele măsuri: (a) încorporarea fizică a energiei din surse regenerabile sau a căldurii și răcorii reziduale în sursele de energie și în combustibilii furnizați pentru încălzire și răcire; (b) instalarea de sisteme de încălzire și răcire din surse regenerabile de înaltă eficiență în clădiri, racordarea clădirilor la sisteme eficiente de încălzire și răcire centralizată sau utilizarea energiei din surse regenerabile ori a căldurii și răcorii reziduale pentru procesele industriale de încălzire și de răcire; (c) măsuri acoperite de certificate comercializabile care dovedesc respectarea obligației prevăzute la alineatul (1) primul paragraf prin sprijin acordat măsurilor de instalare prevăzute la punctul (b) de la prezentul alineat, realizate de alt operator economic,	(3) Măsurile stabilite în conformitate cu alin. (1) sunt stabilite pe baza unor criterii obiective și nediscriminatorii și în conformitate cu prevederile Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat. (4) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și organului central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, stabilește măsuri de stimulare pentru instalarea, în clădiri, a sistemelor eficiente de încălzire și răcire ce utilizează energia din surse regenerabile și înlocuirea instalațiilor de încălzire pe bază de combustibili fosili. (5) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, stabilește măsuri de stimulare a utilizării energiei din surse regenerabile sau a căldurii și răcirii reziduale în procesele industriale de încălzire și răcire. **Legea nr. 331/2023 pentru modificarea Legii nr. 10/2016** **Art. II. – Dispoziții finale și tranzitorii** (8) În vederea creșterii consumului de energie din surse regenerabile în economia națională, în scopul încălzirii și răcirii, conform prevederii de la art. 26^3, alin. (1): a) ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire va fi majorată cu 1,1 puncte procentuale, ca medie anuală calculată pentru perioadele 2023-2025 și 2026-2030, având ca și referință ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire în anul 2020; b) în cazul în care ponderea energiei din surse regenerabile utilizate în sectorul de încălzire și răcire este mai mare de 60%, se consideră că această pondere îndeplinește creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu lit. a); c) în cazul în care ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire este cuprinsă în intervalul 50% și 60%, se consideră că această pondere îndeplinește jumătate din creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu lit. a). (9) În vederea creșterii consumului de energie din surse regenerabile, căldurii și frigului în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, conform prevederii de la art. 26^3, alin. (2): a) ponderea energiei din surse regenerabile, căldurii și frigului rezidual utilizate în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire va fi majorată cu cel puțin un punct procentual, ca medie anuală calculată pentru perioada 2023 – 2025 și pentru perioada 2026 – 2030, având ca și referință ponderea utilizării acestora în anul 2020, exprimată în termeni de pondere a consumului final de energie în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire;		

precum un instalator independent de tehnologie în domeniul energiei din surse regenerabile sau o societate de servicii energetice care furnizează servicii de instalare în domeniul energiei din surse regenerabile; (d) consolidarea capacităților pentru ca autoritățile naționale, regionale și locale să identifice potențialul local de încălzire și răcire din surse regenerabile și să planifice și să pună în aplicare proiecte și infrastructuri privind energia din surse regenerabile, oferind consultanța aferentă; (e) crearea unor cadre de atenuare a riscurilor pentru a reduce costul de capital pentru proiectele de încălzire și răcire din surse regenerabile și din încălzire și răcoare reziduală, permițând, printre altele, gruparea proiectelor mai mici, precum și corelarea lor mai strânsă și mai completă cu alte măsuri de eficiență energetică și de renovare a clădirilor; (f) promovarea contractelor de achiziție de căldură și răcire din surse regenerabile pentru întreprinderile cu calitate de consumator și pentru colectivele mici de consumatori; (g) scheme planificate de înlocuire a surselor de încălzire pe bază de combustibili fosili, a sistemelor de încălzire incompatibile cu sursele de energie regenerabile sau scheme planificate de eliminare treptată a combustibililor fosili, cu ținte de etapă; (h) cerințe la nivel local și regional în ceea ce privește planificarea energiei termice din surse regenerabile, care include răcirea; (i) promovarea producției de biogaz și a injectării acestuia în rețeaua de gaze, în loc să fie folosit pentru producerea de energie electrică; (j) măsuri de promovare a integrării tehnologiilor de stocare a energiei termice în sistemele de încălzire și răcire; (k) promovarea rețelelor de încălzire și răcire centralizată pe bază de energie din surse regenerabile, în special de comunitățile de energie din surse regenerabile, inclusiv prin măsuri de reglementare, mecanisme de finanțare și sprijin; (l) alte măsuri de politică, cu un efect echivalent, incluzând măsuri fiscale, scheme de sprijin sau alte stimulente financiare care să contribuie la instalarea de echipamente de încălzire și răcire utilizând energie din surse regenerabile și la dezvoltarea de rețele energetice care furnizează energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire în clădiri și industrie. Atunci când adoptă și pun în aplicare măsurile respective, statele membre asigură accesibilitatea acestora pentru toți consumatorii, în special pentru cei din gospodării vulnerabile sau cu venituri mici, care altfel nu ar dispune de suficient capital inițial pentru a beneficia de ele. (5) Statele membre pot utiliza structurile instituite în temeiul schemelor de obligații în materie de economii de energie prevăzute la articolul 7 din Directiva 2012/27/UE pentru a pune în aplicare și a monitoriza măsurile menționate la alineatul (3) de la prezentul articol. (6) În cazul în care sunt desemnate entități în temeiul alineatului (3), statele membre se	b) în cazul în care ponderea energiei din surse regenerabile, căldurii și frigului rezidual utilizat în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire este mai mare de 60%, se consideră că această pondere îndeplinește creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu lit. a). **Modificările propuse în conformitate cu proiectul Hotărârii de Guvern de modificare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile** **14.** La articolul 26^3 sunt operate următoarele modificări: - în denumirea articolului 26^3 cuvintele „pentru încălzire și răcire” se substituie cu cuvintele „în sectorul clădirilor”; - aliniatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Guvernul promovează politici în vederea creșterii consumului de energie din surse regenerabile în sectorul clădirilor inclusiv în scopul încălzirii și răcirii, stabilind o traiectorie orientativă de creștere a ponderii energiei din surse regenerabile utilizată în acest scop.” - se completează cu aliniatele (1^1) – (1^3) cu următorul cuprins: „(1^1) În scopul promovării producției și utilizării energiei din surse regenerabile în sectorul clădirilor, la etapa de elaborare sau de modificare a Planului național integrat privind energia și clima organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în colaborare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor determină niveluri minime, precum și măsurile și politicile necesare pentru atingerea următorilor indicatori, fără a se limita la: a) ponderea de energie din surse regenerabile produsă la fața locului sau în apropiere, sau preluată din rețea în consumul final de energie în sectorul clădirilor; b) ponderea energiei electrice din surse regenerabile destinată autoconsumului de energie, sau necesității de energie a comunităților de energie din surse regenerabile; c) capacitatea/cantitatea de energie stocată local, inclusiv cea utilizată pentru reîncărcare inteligentă și/sau reîncărcare bidirecțională. (1^2) Pentru facilitarea creșterii utilizării energiei din surse regenerabile în clădiri Guvernul prin politicile sale promovează rolul de model al clădirilor		

asigură de caracterul măsurabil și verificabil al contribuției acelor entități desemnate și de faptul că entitățile desemnate prezintă un raport anual privind: (a) cantitatea totală de energie furnizată pentru încălzire și răcire; (b) cantitatea totală de energie din surse regenerabile furnizată pentru încălzire și răcire; (c) cantitatea de căldură și răcoare reziduală furnizată pentru încălzire și răcire; (d) ponderea energiei din surse regenerabile și a căldurii și răcorii reziduale în cantitatea totală de energie furnizată pentru încălzire și răcire; și (e) tipul de sursă regenerabilă de energie.	publice în integrarea surselor regenerabile de energie, inclusiv prin participarea activă a autorităților publice local în cadrul comunităților de energie din surse regenerabile. În acest sens cerințele legale privind darea în folosință a spațiilor aflate în proprietate publică urmează a fi adaptate pentru a permite amplasarea pe acoperișurile sau terenurile aflate în proprietatea autorităților publice locale a surselor regenerabile de energie, pompelor de căldură sau instalațiilor de stocare destinate necesităților de energie a comunităților de energie din surse regenerabile din care face parte și autoritatea publică locală respectivă. Totodată, cerințele legale privind achizițiile publice urmează să includă prevederi dedicate modului în care autorității publice locale de a beneficia în calitate de membru a unei comunități de energie din surse regenerabile de energia produsă la nivelul comunității din care face parte. (1^3) Ponderea energiei din surse regenerabile pentru încălzire și răcire se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile.”		
Articolul 24 **Încălzirea și răcirea centralizată** (1) Statele membre se asigură că se pun la dispoziția consumatorilor finali informații cu privire la performanța energetică și la ponderea energiei din surse regenerabile în sistemele lor de încălzire și răcire centralizată, într-un mod ușor accesibil, cum ar fi în facturi sau pe site-urile furnizorilor și la cerere. Informațiile privind ponderea energiei din surse regenerabile sunt exprimate cel puțin ca procent din consumul final brut de energie pentru încălzire și răcire alocat clienților unui anumit sistem de încălzire și răcire centralizată, incluzând informații privind cantitatea de energie utilizată pentru a furniza o unitate de încălzire clientului sau utilizatorului final. (2) Statele membre stabilesc măsurile și condițiile necesare pentru a permite clienților sistemelor de încălzire sau răcire centralizată care nu se califică drept „sistem eficient de încălzire și răcire centralizată”, sau care nu devin astfel de sisteme până la 31 decembrie 2025, pe baza unui plan aprobat de autoritatea competentă, să se debranșeze prin rezilierea sau modificarea contractului lor, pentru a produce ei înșiși încălzire sau răcire din surse regenerabile. Atunci când rezilierea unui contract este legată de debranșarea fizică, o astfel de reziliere poate fi condiționată de plata unei compensații pentru costurile cauzate direct de debranșarea fizică și de partea neamortizată a activelor necesare pentru a furniza	**Articolul 26^5.** Sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire (1) Unitățile termoenergetice, în sensul Legii 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, conectează la rețeaua termică instalațiile producătorilor și procură, de la aceștia sau după caz de la furnizori, energia termică sau frigul produs din surse regenerabile de energie, căldura sau frigul rezidual, energia termică sau frigul produse prin cogenerarea de înaltă eficiență. (2) O unitate termoenergetică poate refuza conectarea instalațiilor producătorilor și/sau procurarea resurselor energetice, după cum este stabilit în alin. (1), în următoarele condiții: a) sistemul este lipsit de capacitatea necesară din cauza altor producători de energie termică sau frig rezidual, energie termică sau frig din surse regenerabile de energie sau energie termică sau frig produse prin cogenerare de înaltă eficiență; b) energia termică sau frigul de la un furnizor terț nu întrunește parametrii tehnici necesari pentru conectarea și asigurarea funcționării fiabile și sigure a sistemului de alimentare centralizată cu energie termică sau sistemul centralizat de răcire; sau c) unitatea termoenergetică demonstrează că asigurarea accesului la rețea ar duce la o creștere excesivă a costurilor pentru energie termică sau frigul pentru	Parțial compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

căldură și răcoare clientului respectiv. (3) Statele membre pot restricționa dreptul de debranșare prin rezilierea sau modificarea unui contract în conformitate cu alineatul (2), acordându-l numai clienților care pot demonstra că soluția alternativă planificată de alimentare pentru încălzire și răcire duce la o performanță energetică semnificativ mai mare. Evaluarea performanței energetice a soluției alternative de alimentare poate fi bazată pe certificatul de performanță energetică. (4) Statele membre depun eforturi pentru a crește ponderea energiei din surse regenerabile și din căldură și răcoare reziduală în încălzirea și răcirea centralizată cu o valoare orientativă de 2,2 puncte procentuale, ca medie anuală calculată pentru perioada 2021-2030, pornind de la ponderea energiei din surse regenerabile și din căldura și răcoarea reziduală în încălzirea și răcirea centralizată în 2020, și stabilesc măsurile necesare în acest scop, în planurile lor naționale integrate privind energia și clima prezentate în temeiul articolelor 3 și 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999. Ponderea energiei din surse regenerabile este exprimată ca pondere a consumului final brut de energie pentru încălzirea și răcirea centralizată adaptată la condiții climatice normale. Statele membre pot include energia electrică din surse regenerabile utilizată în sistemele de încălzire și răcire centralizată în calculul creșterii medii anuale prevăzute la primul paragraf. Statele membre informează Comisia cu privire la intenția lor de a contabiliza energia electrică din surse regenerabile utilizată în sistemele de încălzire și răcire centralizată în calculul creșterii anuale prevăzute la primul paragraf de la prezentul alineat. Statele membre includ capacitățile estimate de energie electrică din surse regenerabile pentru sistemele de încălzire și răcire centralizate în planurile lor naționale integrate privind energia și clima prezentate în temeiul articolelor 3 și 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999. Statele membre includ cantitatea de energie electrică din surse regenerabile utilizată în sistemele de încălzire și răcire centralizată în rapoartele lor naționale intermediare integrate privind energia și clima prezentate în temeiul articolului 17 din regulamentul respectiv. (4a) Pentru calcularea ponderii energiei electrice din surse regenerabile utilizate în sistemele de încălzire și răcire centralizată în sensul alineatului (4), statele membre pot utiliza ponderea medie a energiei electrice din surse regenerabile furnizate pe teritoriul lor în cei doi ani precedenți. Statele membre cu o pondere a energiei din surse regenerabile și din căldură și răcoare reziduală în încălzirea și răcirea centralizată de peste 60 % pot considera că o astfel de pondere acoperă creșterea medie anuală menționată la alineatul (4) primul paragraf. Statele membre cu o pondere a energiei din surse regenerabile și din căldură și răcoare reziduală în încălzirea și răcirea centralizată de peste 50 % și de până la 60 % pot considera că o astfel de pondere acoperă jumătate din creșterea medie anuală menționată la alineatul (4) primul paragraf.	consumatorii finali, în comparație cu costurile utilizării surselor existente de producere a energiei termice sau frigului. (3) Atunci când o unitate termoenergetică refuză conectarea instalațiilor unui producător de energie termică sau frig în conformitate cu alin. (2), aceasta trebuie să furnizeze informații producătorului și Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cu privire la motivele refuzului, precum și condițiile care trebuie îndeplinite și măsurile care trebuie implementate la nivel de rețea termică pentru a permite racordarea acestuia sau procurarea de către unitatea energetică a energiei termice din surse regenerabile, produse prin cogenerare de înaltă eficiență, căldurii sau frigului rezidual. (4) Unitățile termoenergetice care gestionează sisteme de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, sunt exceptate de obligația stabilită la alin. (1), dacă sistemele gestionate sunt descrise de următoarele performanțe sau caracteristici: a) sunt sisteme eficiente de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire; b) sunt sisteme eficiente de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire care exploatează centrale electrice de termoficare în regim de cogenerarea de înaltă eficiență; c) sunt sisteme de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire care, în baza planurilor și conceptelor de dezvoltare, sprijinite, după caz, de planurile investiționale aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, ar deveni sisteme eficiente de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire către un orizont prestabilit de timp; d) sunt sistem de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire cu o putere termică nominală totală sub 20 MW. (5) Unitatea termoenergetică descrie și publică pe pagina sa web oficială condițiile și procedurile de conectare la rețeaua termică și achiziționare a energiei termice și frigului din surse regenerabile de energie, produse prin cogenerare de înaltă eficiență, căldurii sau frigului rezidual, în conformitate cu un regulament aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energie. (6) Unitățile termoenergetice care gestionează sisteme de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire care nu corespund criteriilor stabilite față de un sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, în sensul Legii 139/2018 cu privire la eficiența energetică, au obligația elaborării, aprobării și publicării pe paginile sale web oficiale a unor planuri de măsuri pentru îmbunătățirea performanțelor în vederea corespunderii criteriilor înaintate față de un sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire. (7) Planul de măsuri menționat la alin. (6) include:		

Statele membre prevăd măsurile necesare pentru a introduce creșterea medie anuală menționată în alineatul (4) primul paragraf de la prezentul articol în planurile lor naționale integrate privind energia și clima prezentate în temeiul articolelor 3 și 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999. (4b) Statele membre asigură faptul că operatorii de sisteme de încălzire sau răcire centralizată cu o capacitate mai mare de 25 MWth sunt încurajați să racordeze furnizorii-părți terțe de energie din surse regenerabile și din căldură și răcoare reziduală sau sunt încurajați să se ofere să racordeze și să cumpere, de la furnizori-părți terțe, căldură și răcoare din surse regenerabile și din căldură sau răcoare reziduală, pe baza unor criterii nediscriminatorii stabilite de autoritatea competentă a statului membru în cauză, atunci când operatorii respectivi trebuie să realizeze una sau mai multe dintre următoarele: (a) să satisfacă cererea unor clienți noi; (b) să înlocuiască capacitățile existente de producere de căldură sau răcoare; (c) să extindă capacitățile existente de producere de căldură sau răcoare. (5) Statele membre pot permite unui operator de sistem de încălzire sau răcire centralizată să refuze să racordeze și să cumpere căldură sau răcoare de la un furnizor-parte terță în oricare dintre următoarele situații: (a) sistemul nu dispune de puterea necesară din cauza altor furnizări de căldură sau răcoare din surse regenerabile sau de căldură și răcoare reziduală; (b) căldura sau răcoarea de la furnizorul-parte terță nu respectă parametrii tehnici necesari pentru racordare și pentru asigurarea funcționării fiabile și sigure a sistemului de încălzire și răcire centralizată; (c) operatorul poate demonstra că furnizarea accesului ar duce la o creștere excesivă a costului căldurii sau răcirii pentru clienții finali în comparație cu costul aferent utilizării principalului furnizor local de căldură sau răcoare cu care ar concura furnizorul de energie din surse regenerabile și din căldură sau răcoare reziduală; (d) sistemul operatorului este un sistem eficient de încălzire și răcire centralizată. Statele membre se asigură că, în cazul în care un operator al sistemului de încălzire sau răcire centralizată refuză să racordeze un furnizor de încălzire sau de răcire în temeiul primului paragraf, operatorul respectiv pune la dispoziția autorității competente informații cu privire la motivele refuzului, precum și cu privire la condițiile care trebuie îndeplinite și la măsurile care trebuie luate în sistem pentru a face posibilă racordarea. Statele membre se asigură că există o procedură adecvată de remediere a refuzurilor nejustificate. (6) După caz, statele membre instituie un cadru de coordonare între operatorii de sisteme de încălzire și răcire centralizată și sursele potențiale de căldură și răcoare reziduală în sectoarele industriale și terțiare pentru a facilita utilizarea căldurii și răcorii reziduale. Respectivul cadru de coordonare asigură dialogul în ceea ce privește utilizarea căldurii și răcorii reziduale care implică în special: (a) operatorii de sisteme de încălzire și răcire centralizată;	a) o analiză a potențialului surselor de energie termică din surse regenerabile și a excesului de energie termică din sistem, cauzat din motive precum ar fi reducerea pierderilor de energie termică în sistem, optimizarea funcționării sistemului, scăderea temperaturii de încălzire necesare la consumatorul final, și alte măsuri cu impact similar; b) o analiză a altor opțiuni care direct sau indirect permit sau accelerează creșterea ponderii surselor de energie din surse regenerabile și a excesului de energie termică din sistem; c) o evaluare a potențialului sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire de a participa la piața energiei electrice de echilibrare, de a presta servicii de sistem, inclusiv prestarea serviciului de răspuns la cerere și stocarea excesului de energie electrică produse prin valorificarea surselor regenerabile, elaborată de unitatea termoenergetică în cooperare cu operatorii de sistem, în sensul Legii 107/2016 cu privire la energia electrică; d) evaluarea rentabilității și fezabilității, din punct de vedere a costurilor, a exploatării potențialului și resurselor descrise; e) măsuri și activități de creștere a ponderii energie din surse regenerabile și a excesului de energie termică în distribuția de energie termică și frig, inclusiv estimarea costurilor investițional necesare și stabilirea termenilor de implementare; f) măsuri și activități pentru atingerea și menținerea unei performanțe energetice înalte a sistemului de alimentare centralizată cu energie termică, inclusiv estimarea costurilor investiționale necesare și stabilirea termenilor de implementare; g) un sumar al măsurilor planificate și alte informații relevante. (8) În procesul de elaborare a Planului de măsuri, conform alin. (6), dar până la aprobarea acestuia de unitatea termoenergetică, unitatea are obligația solicitării și considerării avizului operatorului sistemului de transport a energiei electrice și/sau operatorului de sistem la infrastructura căruia/cărora sunt racordate instalațiile de producere a unității termoenergetice, în vederea utilizării optime a posibilităților tehnice de furnizare de către acestea a serviciilor de sistem în urma implementării măsurilor planificate. **Articolul 26[6]**. Drepturile și obligațiile consumatorilor de energie termică și de răcire (1) Unitățile termoenergetice, sau după caz, furnizorii de energie în cadrul sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire trebuie să pună la dispoziția consumatorilor finali informații privind performanța energetică a sistemului și ponderea energiei din surse regenerabile în cadrul acestuia cel puțin odată pe an, prin intermediul paginilor sale web oficiale, a facturii pentru energie termică, la cererea consumatorilor finali sau într-un alt mod ușor accesibil.		

(b) întreprinderile din sectoarele industriale și terțiare care generează căldură și răcoare reziduală care pot fi recuperate din punct de vedere economic prin sisteme de încălzire și răcire centralizată, cum ar fi centrele de date, fabricile industriale, clădirile comerciale mari, instalațiile de stocare a energiei și transportul public; (c) autoritățile locale responsabile cu planificarea și aprobarea infrastructurilor energetice; (d) experți științifici care lucrează la sisteme de încălzire și răcire centralizată de ultimă generație; și (e) comunitățile de energie din surse regenerabile implicate în încălzire și răcire. (7) Dreptul de debranșare prin rezilierea sau modificarea contractului în conformitate cu alineatul (2) poate fi exercitat de clienții persoane fizice, de întreprinderile comune formate de clienți sau de părțile care acționează în numele clienților. În cazul blocurilor de apartamente, o astfel de debranșare poate fi exercitată numai la nivelul întregii clădiri, cu respectarea prevederilor dreptului în vigoare privind locuințele. (8) Statele membre stabilesc un cadru în care operatorii de distribuție de energie electrică vor evalua, cel puțin la fiecare patru ani, în cooperare cu operatorii sistemelor de încălzire și răcire centralizată din zonele lor respective, potențialul sistemelor de încălzire și răcire centralizată de a furniza servicii de echilibrare și alte servicii de sistem, inclusiv participarea activă a cererii și stocarea termică a energiei electrice excedentare din surse regenerabile și vor evalua, de asemenea, dacă utilizarea potențialului identificat ar fi mai eficientă din punctul de vedere al costurilor și al utilizării resurselor decât soluțiile alternative. Statele membre se asigură că operatorii de sisteme de transport și de distribuție a energiei electrice țin seama în mod corespunzător de rezultatele evaluării solicitate în temeiul primului paragraf în ceea ce privește planificarea rețelelor, investițiile în rețele și dezvoltarea infrastructurii pe teritoriile lor. Statele membre facilitează coordonarea dintre operatorii de sisteme de încălzire și răcire centralizată și operatorii de sisteme de transport și de distribuție a energiei electrice pentru a se asigura că serviciile de echilibrare, de stocare și alte servicii de flexibilitate, precum participarea activă a cererii, furnizate de operatorii de sisteme de încălzire și răcire centralizată, pot participa la piețele lor de energie electrică. Statele membre pot extinde cerințele de evaluare și de coordonare prevăzute la primul și al treilea paragraf la operatorii de sisteme de transport și de distribuție de gaze, incluzând rețelele de hidrogen și alte rețele energetice. (9) Statele membre asigură faptul că drepturile consumatorilor și normele de exploatare a sistemelor de încălzire și răcire centralizată în conformitate cu prezentul articol sunt clar definite, puse la dispoziția publicului și că autoritatea competentă asigură respectarea lor. (10) Un stat membru nu este obligat să aplice alineatele (2)-(9) în cazul în care este îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții: (a) ponderea încălzirii și răcirii sale centralizate era mai mică sau egală cu 2 % din	(2) Consumatorii finali de energie, casnici sau non-casnici, din cadrul unui sistem de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, care nu întrunește criteriile unui sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire sau nu devine astfel către termenul aprobat în conformitate cu art. 26^5, alin. (4), lit. c), au dreptul de a se deconecta de la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, numai la nivelul întregului bloc locativ sau întregii clădiri, după cum sunt specificate în art. 3, alin. (2) a Legii privind performanța energetică a clădirilor, prin rezilierea sau modificarea contractului încheiat cu furnizorul, pentru a produce încălzire sau răcire pentru acoperirea propriului consum din surse regenerabile de energie. Fezabilitatea tehnică și economică a deconectării de la un sistem de alimentare centralizată și procedura propriu-zisă de deconectare are loc conform și în condițiile stabilite de Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării. (3) Orice bloc locativ nou, clădiri cu destinație mixtă sau alt tip de clădiri noi, după cum sunt specificate în art. 3, alin. (2) a Legii privind performanța energetică a clădirilor, sunt conectate în mod obligatoriu la sistemele eficiente de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, sau la cele care conform prevederii de la art. 26^5, alin. (4), lit. c) ar deveni astfel către orizontul de timp stabilit în conformitate cu prezenta lege, în condițiile Legii nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării. (4) Prin derogare la prevederea de la alin. (3), investitorii pot opta pentru o soluție alternativă de alimentare cu energie termică și frig a clădirii ce urmează a fi construite, în condițiile în care demonstrează că ar atinge o performanță energetică semnificativ mai bună, urmând să respecte cerințele minime de performanță energetică și de consum a energiei din surse regenerabile după cum sunt stabilite în conformitate cu prevederile Legii privind performanța energetică a clădirilor și Planul național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero. Demonstrarea fezabilității soluției alternative de către investitor este asigurată în conformitate cu condițiile stabilite în Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării sau, în condițiile în care certificate de performanță energetică sunt disponibile pentru opțiunile analizate, eliberate în conformitate cu prevederile Legii 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor, evaluarea opțiunilor poate avea loc în baza acestora. **Legea nr. 331/2023 pentru modificarea Legii nr. 10/2016** **Art. II. – Dispoziții finale și tranzitorii**		

consumul final brut de energie pentru încălzire și răcire la 24 decembrie 2018; (b) ponderea încălzirii și răcirii sale centralizate crește peste pragul de 2 % din consumul final brut de energie pentru încălzire și răcire de la 24 decembrie 2018, prin dezvoltarea unor sisteme noi eficiente de încălzire și răcire centralizată pe baza planului său național integrat privind energia și clima, prezentat în temeiul articolelor 3 și 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999 și pe baza evaluării menționate la articolul 23 alineatul (1b) din prezenta directivă; (c) 90 % din consumul final brut de energie în sistemele de încălzire și răcire centralizată are loc în sisteme eficiente de încălzire și răcire centralizată.	(9) În vederea creșterii consumului de energie din surse regenerabile, căldurii și frigului în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, conform prevederii de la art. 26^3, alin. (2): c) ponderea energiei din surse regenerabile, căldurii și frigului rezidual utilizate în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire va fi majorată cu cel puțin un punct procentual, ca medie anuală calculată pentru perioada 2023 – 2025 și pentru perioada 2026 – 2030, având ca și referință ponderea utilizării acestora în anul 2020, exprimată în termeni de pondere a consumului final de energie în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire; d) în cazul în care ponderea energiei din surse regenerabile, căldurii și frigului rezidual utilizat în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire este mai mare de 60%, se consideră că această pondere îndeplinește creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu lit. a). (10) În vederea implementării prevederii de la art. 26^4, alin. (4) și stabilirea unor măsuri de înlocuire a instalațiilor de încălzire pe bază de combustibili fosili, în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, cu concursul instituției publice de suport și Agenției de Supraveghere Tehnică, în funcție de competențele deținute, întocmesc un inventar al instalațiilor de încălzire pe baza combustibililor fosili. Părți obligate cu raportarea informațiilor deținute sunt: a) Autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, prin intermediul managerilor energetici raionali și, după caz, municipali – pentru informațiile cu privire la instalațiile de încălzire pe bază de cărbune (cazane, sobe) instalate în cadrul clădirilor publice; b) Distribuitorii și furnizorii de gaze naturale – pentru informațiile cu privire la instalațiile de încălzire pe bază de gaze naturale (cazane), instalate în cadrul clădirilor publice și clădirilor rezidențiale - i) la nivel de bloc locativ sau grup de astfel de clădiri, și ii) bloc locativ în cadrul cărora toate locuințele dispun de cazane individuale pe gaze naturale; (11) În sensul prevederii de la art. 26^5, alin. (4), lit. c) și alin. (6): a) unitățile termoenergetice care gestionează sisteme de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire care nu corespund criteriilor stabilite față de un sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, elaborează și aprobă planuri de măsuri pentru îmbunătățirea performanțelor sistemelor gestionate astfel ca la până la 31 Decembrie 2025 să corespundă criteriilor stabilite față de un sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire. b) unitatea termoenergetică actualizează planul de măsuri o dată la patru ani sau mai frecvent, în condițiile în care factori ce au fost considerați la		

	elaborarea componentelor menționate la art. 26^5, alin. (7) s-au modificat în măsură să afecteze performanța scontată a sistemului; unitatea termoenergetică prezintă Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică rapoarte anuale, până la sfârșitul primului trimestru după anul de gestiune, cu privire la progresul implementării măsurilor cuprinse în planul de măsuri prevăzut la lit. a).		
Articolul 25 **Adoptarea pe scară largă a utilizării energiei din surse regenerabile în sectorul transporturilor** (1) Fiecare stat membru impune furnizorilor de combustibili obligația de a se asigura că: (a) cantitatea de combustibili din surse regenerabile și de energie electrică din surse regenerabile furnizată sectorului transporturilor conduce la: (i) o pondere a energiei din surse regenerabile în cadrul consumului final de energie în sectorul transporturilor de cel puțin 29 % până în 2030; sau (ii) o reducere a intensității gazelor cu efect de seră de cel puțin 14,5 % până în 2030, în comparație cu nivelul de referință stabilit la articolul 27 alineatul (1) litera (b), în conformitate cu o traiectorie orientativă stabilită de statul membru; (b) ponderea combinată a biocombustibililor avansați și a biogazului produși din materiile prime enumerate în anexa IX partea A și a combustibililor din surse regenerabile de origine nebiologică în energia furnizată sectorului transporturilor este de cel puțin 1 % în 2025 și 5,5 % în 2030, din care o pondere de cel puțin un punct procentual este din combustibili din surse regenerabile de origine nebiologică în 2030. Statele membre sunt încurajate să stabilească obiective diferențiate pentru biocombustibilii avansați și biogazul produși din materiile prime enumerate în anexa IX partea A și pentru combustibilii din surse regenerabile de origine nebiologică la nivel național, pentru a îndeplini obligația prevăzută la primul paragraf litera (b) de la prezentul articol, astfel încât dezvoltarea ambilor combustibili să fie promovată și extinsă. Statele membre cu porturi maritime depun eforturi pentru a se asigura că, începând din 2030, ponderea combustibililor din surse regenerabile de origine nebiologică în cantitatea totală de energie furnizată sectorului transportului maritim este de cel puțin 1,2 %.În rapoartele lor naționale intermediare integrate privind energia și clima prezentate în temeiul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2018/1999, statele membre raportează cu privire la ponderea energiei din surse regenerabile în cadrul consumului final de energie în sectorul transporturilor, inclusiv în sectorul transportului maritim, precum și cu privire la reducerea intensității gazelor cu efect de seră. Dacă lista materiilor prime prevăzută în anexa IX partea A se modifică în conformitate cu articolul 28 alineatul (6), statele membre pot majora în mod corespunzător ponderea minimă a biocombustibililor avansați și a biogazului produși din materiile prime respective în energia furnizată sectorului transporturilor.	**Legea 10/2016** **Articolul 6**. Obiectivele politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile (1) Obiectivele politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile sunt următoarele: b) realizarea unei ponderi minime a consumului de energie din surse regenerabile în consumul final brut de energie, calculată în conformitate cu prevederile prezentei legi și stabilite în Planul Național Integrat privind Energia și Clima; c) realizarea unei ponderi minime a consumului de energie din surse regenerabile în consumul de energie în sectorul transporturi, calculată în conformitate cu prevederile prezentei legi și stabilite în Planul Național Integrat privind Energia și Clima; (2) Alte obiective ale politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile se stabilesc în Planul Național Integrat privind Energia și Clima, aprobat de Guvern. **Articolul 14.** Atribuțiile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (1) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică: b^3) instituie și ține registrul producătorilor de biocarburanți, cu luarea în considerare a categoriilor stabilite la art. 26^7, alin. (1), lit. a)-d); b^4) instituie și ține registrul facilităților industriale locale de amestec a biocarburanților cu carburanți, cu luarea în considerare a categoriilor de biocarburanți stabilite la art. 26^7, alin. (1), lit. a)-d); e) implementează măsurile prevăzute la art. 26^7, alin. (3), lit. a) și b) prin stabilirea, în conformitate cu Planul național integrat privind energia și clima și traiectoria orientativă trasată de acesta, a cantităților și cotelor minime anuale de biocarburanți care urmează să fie achiziționate în mod obligatoriu de către importatorii de produse petroliere principale de la producătorii locali, în funcție de cota-parte deținută de aceștia pe piața produselor petroliere principale, și după caz, din import, pentru a fi utilizați în amestecul produselor petroliere principale, astfel încât să fie realizat obiectivul național privind ponderea energiei din surse regenerabile utilizate în transporturi; h) monitorizează respectarea de către importatorii de produse principale și	Parțial Compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

(2) Pentru calcularea obiectivelor menționate la alineatul (1) primul paragraf litera (a) și a ponderilor menționate la alineatul (1) primul paragraf litera (b), statele membre: (a) iau în considerare combustibilii din surse regenerabile de origine nebiologică și atunci când aceștia sunt utilizați drept produs intermediar pentru producția de: (i) combustibili convenționali pentru transport; sau (ii) biocombustibili, cu condiția ca reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră obținută prin utilizarea de combustibili din surse regenerabile de origine nebiologică să nu fie contabilizată la calcularea reducerilor emisiilor de gaze cu efect realizate prin utilizarea biocombustibililor; (b) pot lua în considerare biogazul injectat în infrastructura națională de transport și distribuție a gazelor. (3) Pentru calcularea obiectivelor stabilite la alineatul (1) primul paragraf litera (a), statele membre pot lua în considerare combustibilii pe bază de carbon reciclat. Atunci când concep obligația furnizorilor de combustibili, statele membre pot: (a) excepta furnizorii de combustibili care furnizează energie electrică sau de combustibili de origine nebiologică produși din surse regenerabile de la cerința de a respecta, în legătură cu acești combustibili, ponderea minimă a biocombustibililor avansați și a biogazului produși din materiile prime enumerate în anexa IX partea A; (b) stabili obligația prin măsuri care vizează volumele, conținutul energetic sau emisiile de gaze cu efect de seră; (c) face distincția între diferiții vectori energetici; (d) face distincția între sectorul transportului maritim și alte sectoare. (4) Statele membre instituie un mecanism care să permită furnizorilor de combustibili de pe teritoriul lor să facă schimb de credite pentru furnizarea de energie din surse regenerabile în sectorul transporturilor. Operatorii economici care furnizează energie electrică din surse regenerabile vehiculelor electrice prin puncte publice de reîncărcare primesc credite, indiferent dacă operatorii economici fac obiectul obligației stabilite de statul membru pentru furnizorii de combustibili, și pot vinde creditele respective furnizorilor de combustibili, cărora li se permite să utilizeze creditele pentru a îndeplini obligația prevăzută la alineatul (1) primul paragraf. Statele membre pot include în respectivul mecanism puncte de reîncărcare private, cu condiția să se poată demonstra că energia electrică din surse regenerabile livrată acestor puncte de reîncărcare private este furnizată exclusiv vehiculelor electrice.	vânzătorii cu amănuntul a obligațiilor stabilite prin prezenta lege, inclusiv a obligației de procurare a biocarburanților produși local, de import și/sau comercializare a produselor petroliere cu o cotă prestabilită de biocarburanți, în conformitate cu prevederea de la lit. e), și aplică sancțiuni în cazurile prevăzute la art. 29 alin. (3) și la art. 8 alin. (7); g[1]) stabilește prețuri plafon de comercializare pentru biocarburanții produși local, pe categoriile stabilite la art. 26[7], alin. (1), lit. a)-d), în corespundere cu prețul de comercializare a biocarburanților pe piețele europene, care urmează a fi considerate în contextul obligației importatorilor de produse petroliere principale de procurare a biocarburanților produși local;” **Articolul 25.** Asigurarea calității energiei electrice și termice din surse regenerabile, a biogazului și a biocarburanților (1) Calitatea energiei electrice din surse regenerabile, a energiei termice din surse regenerabile, a biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale și a biocarburantului ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale este asigurată în conformitate cu cerințele tehnice și indicatorii de calitate stabiliți în concordanță cu normele privind producția, distribuția și tehnologia de consum, și criteriile de durabilitate stabilite față de biocarburanți, biolichide și combustibilii de biomasă precum și în temeiul legilor speciale. (3) Activitatea de producere a biocarburantului ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale sau, la decizia producătorului este exportată pe piețele externe, precum și activitatea de amestec a biocarburantului cu carburant, este desfășurată după înregistrarea solicitanților în registrul instituit și ținut în conformitate cu un regulament elaborat și aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Solicitanții pot cere înregistrarea sa în Registrul stabilit conform art. 14, alin. (1), lit. b[3]) și b[4]), dacă întrunesc următoarele condiții: a) sunt înregistrați în calitate de întreprinderi în Republica Moldova, prezintă documente confirmative în acest sens și nu se află în procedură de insolvabilitate; b) prezintă situațiile financiare pentru ultima perioadă de gestiune, sau extrasul din contul bancar în cazul inițierii afacerii; c) prezintă documente care confirmă dotarea tehnică cu utilaj necesar pentru desfășurarea activității. (4) Calitatea biocarburantului produs, precum și a amestecului de biocarburant cu carburant, este atestată prin certificatul de conformitate, care este emis în baza rezultatelor încercărilor laboratoarelor de încercări acreditate, în conformitate cu prevederile Legii nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității.		

	Articolul 26[7]. Creșterea consumului energiei regenerabile în sectorul transporturi (1) Guvernul stabilește, prin intermediul Planului național integrat privind energia și clima, ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în sectorul transporturi, calculat în baza următoarelor componente: a) ponderea biocombustibililor și a biolichidelor, precum și a combustibililor din biomasă consumați în transporturi, produși din culturi alimentare și furajere; b) ponderea biocarburanților și biogazului produși din ulei de gătit uzat și grăsimi animale; c) ponderea biocarburanților avansați și biogazului produși din materia primă specificată în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile; d) ponderea biocarburanților, biolichidelor sau combustibililor din biomasă produși din culturi alimentare și furajere, care prezintă riscuri ridicate din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor, și anume prin extinderea semnificativă a suprafeței de producție în detrimentul terenurilor care stochează cantități ridicate de carbon, cu excepția cazului în care acestea sunt certificate ca fiind biocarburanți, biolichide sau combustibili din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor. (2) Ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul transporturi este calculat în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile. (3) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, stabilește și promovează, după caz în Planul național integrat privind energia și clima și alte documente de politici, măsuri pentru dezvoltarea industriei naționale de producere a biocarburanților și stimularea utilizării energiei din surse regenerabile în sectorul transporturi, considerând următorul set minim de măsuri: (a) impunerea, importatorilor de produse petroliere principale, a obligații de comercializare pe piață a carburantului în amestec cu un anumit procent/ cantitate de biocarburant, în mod prioritar produs local, și/sau de import (inclus deja în compoziția produselor petroliere principale la importul acestora), inclusiv măsuri de asigurare a conformității, asigurându-se că sunt luate în considerare gradele de maturitate ale diferitelor tehnologii și costurile aferente acestora; (b) obligarea importatorilor de produse petroliere principale să asigure respectarea cerințelor privind cotele/ cantitățile minime de amestec a biocarburanților în carburanții comercializați spre consum final, conform art. 26[7], alin. (1); (c) Adoptarea unei scheme de certificare a biocarburanților produși local, a amestecurilor de biocarburanți și carburanți produse local sau, de recunoaștere a certificatelor de conformitate, în cazul importului acestora;		

	(d) adoptarea unei scheme de sprijin și/sau stimulare a dezvoltării, în conformitate cu Legea nr. 139/2012 privind ajutorul de stat, a instalațiilor de producere a biocarburanților, a instalațiilor de producere a amestecurilor de carburanți cu biocarburanți; (e) stabilirea cerințelor minime pentru achizițiile publice de vehicule noi de către autoritățile administrației publice centrale, autoritățile și instituțiile din subordinea acestora sau în care primele au calitatea de fondator, de către autoritățile administrației publice locale; (f) stabilirea cerințelor minime pentru achizițiile publice de mijloace de transport public, desfășurate de către autoritățile administrației publice locale; (g) adoptarea unei scheme de sprijin și/sau stimulare a achiziționării de vehicule electrice, în conformitate cu Legea nr. 139/2012 privind ajutorul de stat; (h) extinderea facilităților fiscale și scutirilor de taxe existente, atât de stat cât și locale, precum și dezvoltarea de noi politici de încurajare a mobilității individuale prietenoase mediului și vehiculelor electrice, bazate pe accizele la carburanți, taxele rutiere, accesul preferențial la benzile rezervate/speciale, locurile de parcare restricționată, și alte măsuri de încurajare aliniate la bunele practici internaționale; (i) desfășurarea campaniilor pentru creșterea gradului de conștientizare cu privire la beneficiile vehiculelor care utilizează energie din surse regenerabile, inclusiv vehiculele electrice. **Articolul 29.** Condițiile de bază privind comercializarea energiei electrice din surse regenerabile și a biocarburantului (3) Importatorii de produse petroliere principale sânt obligați să achiziționeze anual de la producătorii locali, în mod prioritar, cantitățile de biocarburanți care urmează să fie utilizați în amestecul produselor petroliere principale sau, în cazul insuficienței sau lipsei acestora, să-și onoreze parțial sau total, din contul importului, obligația de comercializare pe piața carburanților a amestecurilor ce includ cotele minime anuale de biocarburanți stabilite de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu art. 14, alin. (1), lit. e).”. (4) Comercializarea biocarburantului se face cu prezentarea certificatului de conformitate. (5) Importatorii produselor petroliere principale care comercializează benzină și motorină pe teritoriul Republicii Moldova sunt obligați să asigure corespunderea conținutului amestecurilor de combustibili livrați cu normele stabilite prin actele normative în domeniu **<u>Hotărârea de Guvern nr. 53/2025</u>**		

	2. Începând cu data de 1 ianuarie 2026, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de utilizarea combustibililor lichizi și gazoși de origine nebiologică, produși din surse regenerabile și utilizați în transporturi, va trebui să fie de cel puțin 70%. **<u>Prevederile Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă</u> <u>aprobat prin HG 53/2025</u>** **II. ENERGIA REGENERABILĂ ÎN DOMENIUL TRANSPORTURILOR** **Secțiunea 1 Integrarea energiei regenerabile în sectorul transporturilor** 3. Pentru calculul ponderii minime a energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în sectorul transporturilor prevăzută Planul Integrat Național privind Energia și Clima se va ține cont de: 3.1. combustibilii lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizați în transporturi atunci când aceștia sunt utilizați drept produs intermediar pentru producerea de combustibili convenționali; 3.2. combustibilii pe bază de carbon reciclat, după caz. **Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, aprobat prin HG 74/2025** **Capitolul II CONSUMUL DE ENERGIE ELECTRICĂ DIN SURSE REGENERABILE Secțiunea a 2-a Consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile** 18. Consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile ($CFBE_t^{SER-E}$) este determinat ca suma tuturor producțiilor brute de electricitate din surse de energie regenerabilă, în anul t, conform formulei: $$CFBE_t^{SER-E} = PBEE_t^{HIDn} + PBEE_t^{EOLn} + PBEE_t^{BIOL} + PBEE_t^{BIOG} + PBEE_t^{alte-SER} + PBEE_t^{BIOs} - CE_t^{TRAN},$$ unde:		

	$PBEE_t^{HIDn}$ – producția brută de energie electrică, în anul t, a centralelor hidroelectrice, inclusiv a centralelor hidroelectrice mixte (care includ și componenta de pompare a apei în amonte), normalizată conform principiilor stabilite în anexa nr. 1, din care se exclude producția centralelor din apa pompată anterior în sens ascendent; $PBEE_t^{EOLn}$ – producția brută de energie electrică, în anul t, a centralelor electrice eoliene, normalizată conform principiilor stabilite în anexa nr. 1; $PBEE_t^{BIOL}$ – producția brută de energie electrică, în anul t, a centralelor electrice în bază de biolichide pure (neamestecate cu alte biolichide) durabile și de biolichide amestecate cu alte biolichide durabile (în cazul cărora se va lua în considerare doar energia electrică generată din biolichide regenerabile); $PBEE_t^{BIOG}$ – producția brută de energie electrică, în anul t, a centralelor electrice în bază de biogaz; $PBEE_t^{SER}$ – producția brută de energie electrică, în anul t, a centralelor electrice care produc electricitatea prin valorificarea energiei geotermale, a energiei solare (instalații fotovoltaice și termice), a energiei mareelor, a valurilor și a oceanelor, a deșeurilor municipale solide (regenerabile). Modul de calcul al $PBEE_t^{alte-SER}$ este prezentat în subsecțiunea 1. $PBEE_t^{BIOs}$ – producția brută de energie electrică, în anul t, a centralelor electrice în bază de biocombustibil solid; CE_t^{TRAN} – cantitatea de energie electrică folosită la producția de hidrogen regenerabil și/sau combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizați în transporturi. **Capitolul III** **CONSUMUL DE ENERGIE REGENERABILĂ ÎN TRANSPORTURI** **Secțiunea 1** **Considerații generale** 33. La calcularea consumului final de energie din surse regenerabile utilizată în transporturi, precum și determinarea ponderii energiei regenerabile în consumul final de energie în transporturi, se ține cont de următoarele considerații generale: 33.1. în cazul consumului de biogaz, biocarburanți avansați și biocarburanți produși din materiile prime stabilite în anexa nr. 3 sunt aplicați multiplicatori față de conținutul energetic al respectivilor combustibili în vederea calculării ponderii energiei regenerabile în consumul final de energie în transporturi, și anume: 33.1.1. contribuția energetică a biogazului, biocarburanților avansați și biocarburanților produși se consideră a fi dublă;		

	33.1.2. în conformitate cu prevederile art. II alin. (12) lit. c) din Legea nr. 331/2023 pentru modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, contribuția biocarburanților avansați și a biogazului produse din materiile prime enumerate în partea A a anexei nr. 3, ca pondere în consumul final de energie regenerabilă în sectorul transporturilor este de cel puțin 0,2 % în anul 2022, de cel puțin 1 % în anul 2025 și de cel puțin 3,5 % în anul 2030; 33.1.3. în conformitate cu prevederile art. II alin. (12) lit. b) din Legea nr. 331/2023 pentru modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, contribuția biocarburanților și a biogazului produse din materiile prime enumerate în partea B a anexei nr. 3 ca pondere în consumul final de energie regenerabilă în sectorul transporturilor este limitată la 1,7 % din conținutul energetic al combustibililor utilizați în transporturi furnizați pentru consum sau pentru utilizare pe piață; 33.2. la determinarea consumului de biocarburanți, biogaz pentru transporturi și biocarburanți avansați produși din materiile prime stabilite în anexa nr. 3, a consumului de alți biocarburanți durabili, atât lichizi, cât și gazoși (cu excepția celor produși din culturi alimentare și furajere), a combustibililor din biomasă, a consumului de hidrogen produs din surse regenerabile, a combustibililor pe bază de carbon reciclat, a consumului de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile, în condițiile în care sunt furnizate sectorului aviației și celui maritim, contribuția energetică a acestora la calculul ponderii energiei regenerabile în consumul final de energie în transporturi este considerată a fi de 1,2 ori conținutul lor energetic. Buncărele maritime internaționale și cantitățile alocate sectorului aviației internaționale se exclud; 33.3. în cazul consumului de energie electrică din surse regenerabile în subsectoarele rutier și feroviar, sunt aplicați multiplicatori față de conținutul energetic al acesteia, și anume: 33.3.1. contribuția consumului de energie electrică din surse regenerabile în subsectorul rutier este considerată a fi egală cu cvadruplul conținutului său energetic; 33.3.2. contribuția consumului de energie electrică din surse regenerabile în subsectorul feroviar este considerată a fi egală cu 1,5 din conținutul său energetic; 33.4. cantitățile de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile se consideră a fi produse din surse regenerabile doar în cazul în care cantitatea de energie electrică din surse regenerabile utilizată pentru producerea acestora este exclusă din consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile la determinarea ponderii acesteia în consumul final brut respectiv; 33.5. în cazul în care hidrogenul utilizat în transporturi este produs din energie electrică din surse regenerabile (atât în cazul conectării directe a instalației de producere a hidrogenului la sursa de producere a energiei electrice din surse		

	regenerabile, cât și în cazul conectării la rețeaua electrică și al aplicării ponderii energiei electrice din surse regenerabile în raport cu energia electrică consumată din rețea), cantitatea respectivă de hidrogen se consideră a fi produsă din surse regenerabile doar în cazul în care cantitatea de energie electrică utilizată pentru producerea hidrogenului este exclusă din consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile. **Secțiunea a 2-a** **Consumul final de energie regenerabilă în sectorul transporturi** **38.** Consumul final de energie din surse regenerabile utilizată în sectorul transporturi (CFE_t^{SER-T}) se determină ca suma consumurilor tuturor tipurilor de energie din surse regenerabile în transporturi, conform formulei: $$CFE_t^{SER-T} = CB_t^{LICHIZI} + CB_t^{BIOGAZ} + CC_t^{BIOCOMB} + CC_t^{RFNBO} + CEE_t^{SER-E,T} + C_t^C \pm C_t^{EXT,T},$$ unde: $CB_t^{LICHIZI}$ – cantitatea de energie aferentă consumurilor de biocarburanți lichizi durabili în sectorul transporturi, în anul *t.* Modul de calcul al $CB_t^{LICHIZI}$ este prezentat în subsecțiunea 1. CB_t^{BIOGAZ} – cantitatea de energie aferentă consumurilor de biogaz durabil în sectorul transporturi, în anul *t.* Modul de calcul al CB_t^{BIOGAZ} este prezentat în subsecțiunea a 2-a. $CC_t^{BIOCOMB}$ – cantitatea de energie aferentă consumurilor de biocombustibili solizi durabili în sectorul transporturi, în anul *t.* CC_t^{RFNBO} – cantitatea de energie aferentă consumurilor de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și hidrogenul din surse regenerabile, utilizați în sectorul transporturi, în anul *t*. Modul de calcul al CC_t^{RFNBO} este prezentat în subsecțiunea a 3-a. $CEE_t^{SER-E,T}$ – consumul de energie electrică din surse regenerabile în sectorul transporturi, în anul *t.* Modul de calcul al CEE_t^{EE} este prezentat în subsecțiunea a 4-a.		

	C_t^C – cantitatea de energie aferentă consumului de combustibili pe bază de carbon reciclat în sectorul transporturi, în anul *t;* $C_t^{EXT,T}$ – cantitatea de energie aferentă consumului de energie regenerabilă în sectorul transporturi, adăugată sau dedusă din CFE_t^{SER-T} și reflectată corespunzător în statistica energetică a Republicii Moldova, dar și a statului partener, în baza mecanismului de cooperare „transferuri statistice" prevăzut de Legea nr. 10/2016 și de Regulamentul cu privire la transferul statistic al cantităților de energie din surse regenerabile cu o altă parte contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 58/2025. **39.** La determinarea cantității de energie aferentă consumurilor de biocombustibili solizi durabili ($CC_t^{BIOCOMB}$), precum și a consumului de combustibilii pe bază de carbon reciclat (C_t^C) se iau în considerare prevederile subpct. 33.2.		
Articolul 26 **Norme specifice pentru biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă produși din culturi alimentare și furajere** (1) Pentru calcularea consumului final brut de energie din surse regenerabile al unui stat membru menționat la articolul 7 și a ponderii minime a energiei din surse regenerabile și a obiectivului de reducere a intensității gazelor cu efect de seră menționat la articolul 25 alineatul (1) primul paragraf litera (a), ponderea biocombustibililor și a biolichidelor, precum și a combustibililor din biomasă consumați în transporturi, dacă sunt produși din culturi alimentare și furajere, nu depășește cu mai mult de un punct procentual ponderea acestor combustibili în consumul final de energie în sectorul transporturilor în 2020 în statul membru respectiv, până la maximum 7 % din consumul final de energie în sectorul transporturilor în statul membru respectiv. Atunci când această pondere este sub 1 % într-un stat membru, aceasta poate fi crescută la un maximum de 2 % din consumul final de energie în sectorul transporturilor rutiere și sectorul transporturilor feroviare. Statele membre pot stabili o limită mai joasă și pot face distincție, în sensul articolului 29 alineatul (1), între diferitele tipuri de biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă produși din culturi alimentare și furajere, ținând seama de cele mai bune dovezi disponibile privind impactul schimbării indirecte a destinației terenurilor. De exemplu, statele membre pot stabili o limită mai joasă pentru ponderea	**Legea 10/2016** **Articolul 26[7]**. Creșterea consumului energiei regenerabile în sectorul transporturi (1) Guvernul stabilește, prin intermediul Planului național integrat privind energia și clima, ponderea energiei regenerabile în consumul final de energie în sectorul transporturi, calculat în baza următoarelor componente: (a) ponderea biocombustibililor și a biolichidelor, precum și a combustibililor din biomasă consumați în transporturi, produși din culturi alimentare și furajere; (b) Ponderea biocarburanților și biogazului produși din ulei de gătit uzat și grăsimi animale; (c) Ponderea biocarburanților avansați și biogazului produși din materia primă specificată în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile; (d) Ponderea biocarburanților, biolichidelor sau combustibililor din biomasă produși din culturi alimentare și furajere, care prezintă riscuri ridicate din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor, și anume prin extinderea semnificativă a suprafeței de producție în detrimentul terenurilor care stochează cantități ridicate de carbon, cu excepția cazului în care acestea sunt certificate ca fiind biocarburanți, biolichide sau combustibili din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor.	Parțial Compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

biocombustibililor, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă produși din culturi de plante oleaginoase. În cazul în care ponderea biocombustibililor și a biolichidelor, precum și a combustibililor din biomasă consumați în transporturi, produși din culturi alimentare și furajere într-un stat membru este limitată la o pondere mai scăzută de 7 % sau un stat membru decide să limiteze ponderea și mai mult, respectivul stat membru poate reduce în mod corespunzător ponderea minimă a energiei din surse regenerabile sau obiectivul de reducere a intensității gazelor cu efect de seră menționat la articolul 25 alineatul (1) primul paragraf litera (a) având în vedere contribuția pe care respectivii combustibili ar fi adus-o la ponderea minimă a energiei din surse regenerabile sau la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. În scopul obiectivului de reducere a intensității gazelor cu efect de seră, statele membre iau în considerare faptul că respectivii combustibili reduc cu 50 % emisiile de gaze cu efect de seră. (2) Pentru calcularea consumului final brut de energie din surse regenerabile al unui stat membru, menționat la articolul 7, și a ponderii minime a energiei din surse regenerabile și a obiectivului de reducere a intensității gazelor cu efect de seră menționate la articolul 25 alineatul (1) primul paragraf litera (a), ponderea biocombustibililor, a biolichidelor sau și a combustibililor din biomasă produși din culturi alimentare și furajere care prezintă riscuri ridicate din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor, pentru care se observă o expansiune semnificativă a suprafeței de producție în detrimentul terenurilor care stochează cantități ridicate de carbon, nu depășesc nivelul de consum al acestor tipuri de combustibili în respectivul stat membru în 2019, cu excepția cazului în care sunt certificați drept biocombustibili, biolichide sau combustibili din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor, în temeiul prezentului paragraf. Începând cu 31 decembrie 2023 și cel târziu până la 2030, limita respectivă scade treptat până la 0 %. Până la 1 februarie 2019, Comisia transmite Parlamentului European și Consiliului un raport privind starea expansiunii producției de culturi alimentare și furajere relevante la nivel mondial. Până la 1 februarie 2019, Comisia adoptă un act delegat în conformitate cu articolul 35 pentru a completa prezenta directivă prin stabilirea criteriilor pentru certificarea biocombustibililor, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor și pentru determinarea materiilor prime cu risc crescut din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor, pentru care se observă o expansiune semnificativă a suprafeței	**Legea nr. 331/2023 pentru modificarea Legii nr. 10/2016** **Art. II. – Dispoziții finale și tranzitorii** (12) În vederea implementării prevederii de la art. 26^7, alin. (1), Guvernul consideră, la stabilirea ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în transporturi, contribuțiile următoarelor componente: (a) ponderea biocarburanților și a biolichidelor, precum și a combustibililor din biomasă consumați în transporturi, produși din culturi alimentare și furajere, în consumul final de energie în sectorul transporturilor rutiere și sectorul transporturilor feroviare - este limitată la 2%; (b) Ponderea biocarburanților și biogazului produs din ulei de gătit uzat și grăsimi animale - este limitată la 1,7%; (c) Ponderea biocarburanților avansați și biogazului produși din materia primă specificată în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile – este de cel puțin 1% în 2025 și 3,5% în 2030 (d) Ponderea biocarburanților, biolichidelor sau combustibililor din biomasă produși din culturi alimentare și furajere, care prezintă riscuri ridicate din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor - este de 0% până în anul 2030, cu luarea în considerare a excepției stabilite la lit. c), alin. (1), art. 26^7. **<u>Prevederile Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă, aprobat prin HG 53/2024</u>** 4. Pentru calcularea consumului final brut de energie din surse regenerabile și a ponderii minime prevăzute la pct. 3, ponderea biocarburanților și a biolichidelor, precum și a combustibililor din biomasă consumați în transporturi, dacă sunt produși din culturi alimentare și furajere, nu depășește cu mai mult de 1% ponderea acestor combustibili în consumul final de energie în sectorul transporturilor rutiere și sectorul transporturilor feroviare, respectiv până la maximum 2% din consumul final de energie în sectorul transporturilor rutiere și sectorul transporturilor feroviare. 5. Pentru calcularea consumului final brut de energie din surse regenerabile și a ponderii minime prevăzute la pct. 3, ponderea Biocarburanților, a biolichidelor sau a combustibililor din biomasă produși din culturi alimentare și furajere, care prezintă riscuri ridicate din perspectiva schimbării indirecte a destinației		

de producție în detrimentul terenurilor care stochează cantități ridicate de carbon. Raportul și actul delegat care îl însoțește se întemeiază pe cele mai fiabile date științifice disponibile. Până la 1 septembrie 2023, Comisia revizuiește criteriile stabilite prin actul delegat menționat la al patrulea paragraf de la prezentul alineat, pe baza celor mai bune date științifice disponibile, și adoptă acte delegate în conformitate cu articolul 35 pentru a modifica aceste criterii, după caz, și pentru a completa prezenta directivă prin includerea unei traiectorii de scădere treptată a contribuției la obiectivul general al Uniunii stabilit la articolul 3 alineatul (1) și la ponderea minimă a energiei din surse regenerabile și a obiectivului de reducere a intensității gazelor cu efect de seră menționat la articolul 25 alineatul (1) primul paragraf litera (a), a biocombustibililor, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă care prezintă riscuri crescute din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor, produși din materii prime pentru care se observă o expansiune semnificativă a producției în detrimentul terenurilor care stochează cantități ridicate de carbon. Respectiva revizuire se bazează pe o versiune revizuită a raportului privind expansiunea materiilor prime, prezentat în conformitate cu al treilea paragraf de la prezentul alineat. Raportul respectiv evaluează, în special, dacă ponderea maximă a expansiunii anuale medii a suprafeței totale de producție în detrimentul terenurilor care stochează cantități ridicate de carbon ar trebui redus pe baza unor criterii obiective și științifice și ținând seama de obiectivele și angajamentele Uniunii în materie de climă. După caz, Comisia modifică criteriile stabilite în actul delegat menționat la al patrulea paragraf pe baza rezultatelor evaluărilor menționate la al cincilea paragraf. Comisia continuă să revizuiască, o dată la trei ani după data adoptării actelor delegate menționate la al patrulea paragraf, datele care stau la baza actului delegat respectiv. Comisia actualizează actul delegat respectiv atunci când este necesar, în funcție de evoluția circumstanțelor și de cele mai recente dovezi științifice disponibile	terenurilor, pentru care se observă o expansiune semnificativă a suprafeței de producție în detrimentul terenurilor care stochează cantități ridicate de carbon, nu depășesc nivelul de consum al acestor tipuri de combustibili în anul 2019, cu excepția cazului în care sunt certificați drept biocarburanți, biolichide sau combustibili din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor, în temeiul prezentului alineat. **Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile aprobat prin HG 74/2025** **Capitolul III** **CONSUMUL DE ENERGIE REGENERABILĂ** **ÎN TRANSPORTURI** **Secțiunea 1** **Considerații generale** **33.** La calcularea consumului final de energie din surse regenerabile utilizată în transporturi, precum și determinarea ponderii energiei regenerabile în consumul final de energie în transporturi, se ține cont de următoarele considerații generale: 33.1. în cazul consumului de biogaz, biocarburanți avansați și biocarburanți produși din materiile prime stabilite în anexa nr. 3 sunt aplicați multiplicatori față de conținutul energetic al respectivilor combustibili în vederea calculării ponderii energiei regenerabile în consumul final de energie în transporturi, și anume: 33.1.1. contribuția energetică a biogazului, biocarburanților avansați și biocarburanților produși se consideră a fi dublă; 33.1.2. în conformitate cu prevederile art. II alin. (12) lit. c) din Legea nr. 331/2023 pentru modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, contribuția biocarburanților avansați și a biogazului produse din materiile prime enumerate în partea A a anexei nr. 3, ca pondere în consumul final de energie regenerabilă în sectorul transporturilor este de cel puțin 0,2 % în anul 2022, de cel puțin 1 % în anul 2025 și de cel puțin 3,5 % în anul 2030;		

	33.1.3. în conformitate cu prevederile art. II alin. (12) lit. b) din Legea nr. 331/2023 pentru modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, contribuția biocarburanților și a biogazului produse din materiile prime enumerate în partea B a anexei nr. 3 ca pondere în consumul final de energie regenerabilă în sectorul transporturilor este limitată la 1,7 % din conținutul energetic al combustibililor utilizați în transporturi furnizați pentru consum sau pentru utilizare pe piață; 33.2. la determinarea consumului de biocarburanți, biogaz pentru transporturi și biocarburanți avansați produși din materiile prime stabilite în anexa nr. 3, a consumului de alți biocarburanți durabili, atât lichizi, cât și gazoși (cu excepția celor produși din culturi alimentare și furajere), a combustibililor din biomasă, a consumului de hidrogen produs din surse regenerabile, a combustibililor pe bază de carbon reciclat, a consumului de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile, în condițiile în care sunt furnizate sectorului aviației și celui maritim, contribuția energetică a acestora la calculul ponderii energiei regenerabile în consumul final de energie în transporturi este considerată a fi de 1,2 ori conținutul lor energetic. Buncărele maritime internaționale și cantitățile alocate sectorului aviației internaționale se exclud; 33.3. în cazul consumului de energie electrică din surse regenerabile în subsectoarele rutier și feroviar, sunt aplicați multiplicatori față de conținutul energetic al acesteia, și anume: 33.3.1. contribuția consumului de energie electrică din surse regenerabile în subsectorul rutier este considerată a fi egală cu cvadruplul conținutului său energetic; 33.3.2. contribuția consumului de energie electrică din surse regenerabile în subsectorul feroviar este considerată a fi egală cu 1,5 din conținutul său energetic; 33.4. cantitățile de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile se consideră a fi produse din surse regenerabile doar în cazul în care cantitatea de energie electrică din surse regenerabile utilizată pentru producerea acestora este exclusă din consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile la determinarea ponderii acesteia în consumul final brut respectiv; 33.5. în cazul în care hidrogenul utilizat în transporturi este produs din energie electrică din surse regenerabile (atât în cazul conectării directe a instalației		

	de producere a hidrogenului la sursa de producere a energiei electrice din surse regenerabile, cât și în cazul conectării la rețeaua electrică și al aplicării ponderii energiei electrice din surse regenerabile în raport cu energia electrică consumată din rețea), cantitatea respectivă de hidrogen se consideră a fi produsă din surse regenerabile doar în cazul în care cantitatea de energie electrică utilizată pentru producerea hidrogenului este exclusă din consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile. **34.** La calcularea cantității de energie aferentă consumului de biocarburanți și combustibili din biomasă produși din culturi alimentare și furajere, se ține cont de faptul că în conformitate cu prevederile art. II alin. (12) lit. l) din Legea nr. 331/2023 pentru modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, contribuția acestora ca pondere în consumul final de energie regenerabilă în sectorul transporturilor este limitată la 2 % din conținutul energetic al combustibililor utilizați în sectorul transporturilor rutiere și al transporturilor feroviare. Totodată, se va ține cont de condițiile stabilite la subpct. 12.2 și 12.3. **35.** La calcularea cantității de energie aferentă consumului de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile (CC_t^{RFNBO}), se ține cont de faptul că: 35.1. în condițiile în care energia electrică este folosită la producția de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile utilizați în sectorul transporturi, fie direct, fie pentru producția de produse intermediare, pentru a stabili ponderea energiei electrice din surse regenerabile în electricitatea utilizată, se utilizează ponderea medie a energiei electrice determinată pentru anul *(t-2)*; 35.2. energia electrică obținută prin racordarea directă la o instalație care produce energie electrică poate fi luată în considerare integral ca energie electrică din surse regenerabile atunci când este utilizată pentru producția de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizați în transporturi, cu condiția ca instalația: 35.2.1. să intre în funcțiune după sau în același timp cu instalația care produce combustibilul lichid și gazos de origine nebiologică produs din surse regenerabile și utilizat în transporturi; și 35.2.2. să nu fie racordată la rețea sau, dacă este racordată la rețea, să se poată furniza dovezi că energia electrică în cauză a fost furnizată fără a prelua energie electrică din rețea;		

	35.3. în sensul prevederii subpct. 35.2.2, energia electrică care a fost preluată din rețea poate fi considerată complet regenerabilă cu condiția ca aceasta să fie produsă exclusiv din surse regenerabile, iar caracteristicile regenerabile și alte criterii corespunzătoare să fie demonstrate, asigurându-se faptul că în ceea ce privește caracteristicile regenerabile ale cantității respective de energie electrică sunt revendicate o singură dată și într-un singur sector de utilizare finală. **36.** Regulile cu privire la producerea de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică obținuți din surse regenerabile și utilizați în transporturi sunt stabilite în anexa nr. 4. **37.** La determinarea cantității totale de energie consumată în sectorul transporturi, ținând cont de tipurile de carburanți și purtători de energie utilizați, Centrul Național pentru Energie Durabilă și Biroul Național de Statistică utilizează valorile conținutului energetic al combustibililor după cum sunt specificate în anexa nr. 5, atât pentru determinarea numitorului, cât și a numărătorului. În cazul înregistrării consumului unor tipuri de purtători de energie care nu se regăsesc în anexa menționată, la determinarea cantităților de energie care corespund consumurilor respective se vor utiliza standardele relevante ale Organizației de Standardizare Europeană (ESO). În cazul în care ESO nu a adoptat niciun standard în acest scop, Centrul Național pentru Energie Durabilă utilizează standardele Organizației Internaționale de Standardizare (ISO) relevante.		
Articolul 27 **Reguli de calcul în sectorul transporturilor şi în ceea ce privește combustibilii din surse regenerabile de origine nebiologică, indiferent de utilizarea lor finală** (1) Pentru calcularea reducerii intensității gazelor cu efect de seră, menționate la articolul 25 alineatul (1) primul paragraf litera (a) punctul (ii), se aplică următoarele reguli: (a) reducerile de emisii de gaze cu efect de seră se calculează după cum urmează: (i) pentru biocombustibili și biogaz, prin înmulțirea cantității de astfel de combustibili furnizată tuturor modurilor de transport cu reducerile lor de emisii de gaze cu efect de seră determinate în conformitate cu articolul 31; (ii) pentru combustibilii din surse regenerabile de origine nebiologică și combustibilii pe bază de carbon reciclat, prin înmulțirea cantității combustibililor respectivi care este furnizată tuturor modurilor de transport cu reducerile lor de emisii de gaze cu efect de seră determinate în conformitate cu actele delegate adoptate în temeiul articolului 29a	**Legea 10/2016** **Articolul 8.** Calcularea ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în transporturi (1) Ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în transporturi se calculează ca raport între consumul final de energie din surse regenerabile pentru toate tipurile de transport și consumul final total de energie în transporturi. Pentru calcularea consumului final de energie în transporturi se utilizează valorile privind conținutul energetic al carburanților utilizați în transporturi, după cum este prevăzut în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile. (6) Pentru realizarea prevederilor prezentului articol, se introduc următoarele obligații de raportare semestrială, în termen de 30 de zile după finalizarea perioadei de gestiune, în formă electronică, către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și instituția publică de suport:	Parțial Compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

alineatul (3); (iii) pentru energia electrică din surse regenerabile, prin înmulțirea cantității de energie electrică din surse regenerabile furnizată tuturor modurilor de transport cu omologul combustibil fosil ECF(e) prevăzut în anexa V; (b) nivelul de referință menționat la articolul 25 alineatul (1) primul paragraf litera (a) punctul (ii) se calculează până la 31 decembrie 2030 înmulțind cantitatea de energie furnizată sectorului transporturilor cu omologul combustibil fosil EF(t) prevăzut în anexa V; de la 1 ianuarie 2031, nivelul de referință menționat la articolul 25 alineatul (1) primul paragraf litera (a) punctul (ii) este suma dintre: (i) cantitatea de combustibili furnizată tuturor modurilor de transport înmulțită cu omologul combustibil fosil EF(t) prevăzut în anexa V; (ii) cantitatea de energie electrică furnizată tuturor modurilor de transport înmulțită cu omologul combustibil fosil ECF(e) prevăzut în anexa V; (c) pentru calcularea cantităților relevante de energie, se aplică următoarele reguli: (i) pentru a determina cantitatea de energie furnizată sectorului transporturilor, se utilizează valorile privind conținutul energetic al combustibililor utilizați în transporturi stabilite în anexa III; (ii) pentru stabilirea conținutului energetic al combustibililor utilizați în transporturi care nu sunt incluși în anexa III, statele membre utilizează standardele europene relevante pentru determinarea puterii calorifice a combustibililor, sau, în cazul în care nu a fost adoptat în acest sens niciun standard european, standardele ISO relevante; (iii) cantitatea de energie electrică din surse regenerabile furnizată sectorului transporturilor se determină prin înmulțirea cantității de energie electrică furnizată sectorului respectiv cu ponderea medie a energiei electrice din surse regenerabile, furnizată pe teritoriul statului membru în cei doi ani precedenți, cu excepția cazului în care energia electrică este obținută prin racordarea directă la o instalație care produce energie electrică din surse regenerabile și este furnizată sectorului transporturilor, caz în care energia electrică respectivă se consideră a fi în totalitate din surse regenerabile, iar energia electrică produsă de un vehicul electric solar și utilizată pentru consumul vehiculului în sine poate fi considerată a fi în totalitate din surse regenerabile; (iv) ponderea biocombustibililor și a biogazului produși din materiile prime enumerate în anexa IX partea B în conținutul energetic al combustibililor și al energiei electrice	a) importatorii de produse petroliere – cu obligația de prezentare a informațiilor cu privire la cantitățile de biocarburanți și produse petroliere procurate, după caz, de pe piața locală sau importate, în vederea producerii amestecului în conformitate cu prevederile prezentei legi, și/sau cantitățile de produse petroliere importate care deja conțin cota prestabilită de biocarburanți. Informațiile cu privire la biocarburanți vor include detalii privind cantitățile și cota biocarburanților în amestec, pe categorii, după cum sunt stabilite de art. 26^7, alin. (1), lit. a) - d). b) producătorii de biocarburant – cu obligația de prezentare a informațiilor cu privire la cantitățile de biocarburant comercializat pe piața locală și exportate, pe categorii, după cum sunt stabilite de art. 26^7, alin. (1), lit. a) – d); (7) Pentru nerespectarea obligației stabilite la alin. (6), importatorii de produse petroliere principale și producătorii de biocarburant, sunt pasibili de a fi sancționați de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu sancțiune financiară în valoare de maximum 1% din venitul anual obținut din comercializarea produselor petroliere principale, respectiv, comercializarea biocarburanților, respectând procedura stabilită la art. 20 din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică. **Articolul 26^7**. Creșterea consumului energiei din surse regenerabile în sectorul transporturi (1) Guvernul stabilește, prin intermediul Planului național integrat privind energia și clima, ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în sectorul transporturi, calculat în baza următoarelor componente: a) ponderea biocombustibililor și a biolichidelor, precum și a combustibililor din biomasă consumați în transporturi, produși din culturi alimentare și furajere; b) ponderea biocarburanților și biogazului produși din ulei de gătit uzat și grăsimi animale; c) ponderea biocarburanților avansați și biogazului produși din materia primă specificată în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile; d) ponderea biocarburanților, biolichidelor sau combustibililor din biomasă produși din culturi alimentare și furajere, care prezintă riscuri ridicate din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor, și anume prin extinderea semnificativă a suprafeței de producție în detrimentul terenurilor care stochează cantități ridicate de carbon, cu excepția cazului în care acestea sunt certificate ca		

furnizate sectorului transporturilor este limitată la 1,7 %, mai puțin în cazul Ciprului și al Maltei. (d) reducerea intensității gazelor cu efect de seră prin utilizarea energiei din surse regenerabile se determină prin împărțirea cantității de emisii de gaze cu efect de seră reduse prin utilizarea biocombustibililor, a biogazului, a combustibililor din surse regenerabile de origine nebiologică și a energiei electrice din surse regenerabile furnizate tuturor modurilor de transport la nivelul de referință; statele membre pot lua în considerare combustibilii pe bază de carbon reciclat. Dacă este justificat, statele membre pot majora limita menționată la primul paragraf litera (c) punctul (iv) de la prezentul alineat, ținând cont de disponibilitatea materiilor prime enumerate în anexa IX partea B. Orice astfel de majorare este notificată Comisiei împreună cu motivele acesteia și este supusă aprobării Comisiei. (2) Pentru calcularea ponderilor minime menționate la articolul 25 alineatul (1) primul paragraf litera (a) punctul (i) și litera (b), se aplică următoarele dispoziții: (a) pentru calcularea numitorului, și anume cantitatea de energie consumată în sectorul transporturilor, se iau în considerare toți combustibilii și energia electrică furnizate sectorului transporturilor; (b) pentru calcularea numărătorului, care este cantitatea de energie din surse regenerabile consumată în sectorul transporturilor în sensul articolului 25 alineatul (1) primul paragraf, se ia în considerare conținutul energetic al tuturor tipurilor de energie din surse regenerabile furnizate tuturor modurilor de transport, inclusiv buncherajului maritim internațional, de pe teritoriul fiecărui stat membru; statele membre pot lua în considerare combustibilii pe bază de carbon reciclat; (c) ponderea biocombustibililor și a biogazului produși din materiile prime enumerate în anexa IX și a combustibililor din surse regenerabile de origine nebiologică se consideră a fi egală cu de două ori conținutul lor energetic; (d) ponderea energiei electrice din surse regenerabile este considerată a fi egală cu de patru ori conținutul său energetic atunci când este furnizată vehiculelor rutiere și poate fi considerată a fi de 1,5 ori conținutul său energetic atunci când este furnizată transportului feroviar; (e) ponderea biocombustibililor avansați și a biogazului produși din materiile prime enumerate în anexa IX partea A furnizați în modurile de transport aerian și maritim se consideră a fi de 1,2 ori conținutul lor energetic și ponderea combustibililor din surse	fiind biocarburanți, biolichide sau combustibili din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor. (2) Ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul transporturi este calculat în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile. (3) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, stabilește și promovează, după caz în Planul național integrat privind energia și clima și alte documente de politici, măsuri pentru dezvoltarea industriei naționale de producere a biocarburanților și stimularea utilizării energiei din surse regenerabile în sectorul transporturi, considerând următorul set minim de măsuri: (a) impunerea, importatorilor de produse petroliere principale, a obligații de comercializare pe piață a carburantului în amestec cu un anumit procent/ cantitate de biocarburant, în mod prioritar produs local, și/sau de import (inclus deja în compoziția produselor petroliere principale la importul acestora), inclusiv măsuri de asigurare a conformității, asigurându-se că sunt luate în considerare gradele de maturitate ale diferitelor tehnologii și costurile aferente acestora; (b) obligarea importatorilor de produse petroliere principale să asigure respectarea cerințelor privind cotele/ cantitățile minime de amestec a biocarburanților în carburanții comercializați spre consum final, conform art. 26^7, alin. (1); (c) Adoptarea unei scheme de certificare a biocarburanților produși local, a amestecurilor de biocarburanți și carburanți produse local sau, de recunoaștere a certificatelor de conformitate, în cazul importului acestora; (d) adoptarea unei scheme de sprijin și/sau stimulare a dezvoltării, în conformitate cu Legea nr. 139/2012 privind ajutorul de stat, a instalațiilor de producere a biocarburanților, a instalațiilor de producere a amestecurilor de carburanți cu biocarburanți; (e) stabilirea cerințelor minime pentru achizițiile publice de vehicule noi de către autoritățile administrației publice centrale, autoritățile și instituțiile din subordinea acestora sau în care primele au calitatea de fondator, de către autoritățile administrației publice locale; (f) stabilirea cerințelor minime pentru achizițiile publice de mijloace de transport public, desfășurate de către autoritățile administrației publice locale; (g) adoptarea unei scheme de sprijin și/sau stimulare a achiziționării de vehicule electrice, în conformitate cu Legea nr. 139/2012 privind ajutorul de stat; (h) extinderea facilităților fiscale și scutirilor de taxe existente, atât de stat cât și locale, precum și dezvoltarea de noi politici de încurajare a mobilității individuale prietenoase mediului și vehiculelor electrice, bazate pe accizele la carburanți, taxele		

regenerabile de origine nebiologică furnizați în modurile de transport aerian și maritim se consideră a fi de 1,5 ori conținutul lor energetic. (f) ponderea biocombustibililor și a biogazului produși din materiile prime enumerate în anexa IX partea B în conținutul energetic al combustibililor și al energiei electrice furnizate sectorului transporturilor este limitată la 1,7 %, mai puțin în cazul Ciprului și al Maltei; (g) pentru a determina cantitatea de energie furnizată sectorului transporturilor, se utilizează valorile privind conținutul energetic al combustibililor utilizați în transporturi stabilite în anexa III; (h) pentru stabilirea conținutului energetic al combustibililor utilizați în transporturi care nu sunt incluși în anexa III, statele membre utilizează standardele europene relevante pentru determinarea puterii calorifice a combustibililor, sau, în cazul în care nu a fost adoptat în acest sens niciun standard european, standardele ISO relevante; (i) cantitatea de energie electrică din surse regenerabile furnizată sectorului transporturilor se determină prin înmulțirea cantității de energie electrică furnizată sectorului respectiv cu ponderea medie a energiei electrice din surse regenerabile, furnizată pe teritoriul statului membru în cei doi ani precedenți, cu excepția cazului în care energia electrică este obținută prin racordarea directă la o instalație care produce energie electrică din surse regenerabile și este furnizată sectorului transporturilor, caz în care energia electrică respectivă se consideră a fi în totalitate din surse regenerabile, iar energia electrică produsă de un vehicul electric solar și utilizată pentru consumul vehiculului în sine poate fi considerată a fi în totalitate din surse regenerabile. Dacă este justificat, statele membre pot majora limita menționată la primul paragraf litera (f) de la prezentul alineat, ținând cont de disponibilitatea materiilor prime enumerate în anexa IX partea B. Orice astfel de majorare este notificată Comisiei împreună cu motivele acesteia și este supusă aprobării Comisiei. (3) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 35 pentru a modifica prezenta directivă prin adaptarea limitei ponderii biocombustibililor și a biogazelor produse din materiile prime enumerate în anexa IX partea B, pe baza unei evaluări a disponibilității materiilor prime. Limita este de cel puțin 1,7 %. În cazul în care Comisia adoptă un astfel de act delegat, limita prevăzută în acesta se aplică, de asemenea, statelor membre care au obținut aprobarea Comisiei de a majora limita în conformitate cu alineatul (1) al doilea paragraf sau cu alineatul (2) al doilea paragraf de la prezentul articol, după o perioadă de tranziție de cinci ani, fără a aduce atingere dreptului statului membru de a aplica respectiva nouă limită mai devreme. Statele	rutiere, accesul preferențial la benzile rezervate/speciale, locurile de parcare restricționată, și alte măsuri de încurajare aliniate la bunele practici internaționale; (i) desfășurarea campaniilor pentru creșterea gradului de conștientizare cu privire la beneficiile vehiculelor care utilizează energie din surse regenerabile, inclusiv vehiculele electrice. **Legea nr. 331/2023 pentru modificarea Legii nr. 10/2016** **Art. II. – Dispoziții finale și tranzitorii** (12) În vederea implementării prevederii de la art. 26^7, alin. (1), Guvernul consideră, la stabilirea ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în transporturi, contribuțiile următoarelor componente: a) ponderea biocarburanților și a biolichidelor, precum și a combustibililor din biomasă consumați în transporturi, produși din culturi alimentare și furajere, în consumul final de energie în sectorul transporturilor rutiere și sectorul transporturilor feroviare - este limitată la 2%; b) ponderea biocarburanților și biogazului produs din ulei de gătit uzat și grăsimi animale - este limitată la 1,7%; c) ponderea biocarburanților avansați și biogazului produși din materia primă specificată în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile – este de cel puțin 1% în 2025 și 3,5% în 2030 d) ponderea biocarburanților, biolichidelor sau combustibililor din biomasă produși din culturi alimentare și furajere, care prezintă riscuri ridicate din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor - este de 0% până în anul 2030, cu luarea în considerare a excepției stabilite la lit. c), alin. (1), art. 26^7. **<u>Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile aprobat prin HG 74/2025</u>** **Capitolul III.** **CONSUMUL DE ENERGIE REGENERABILĂ ÎN TRANSPORTURI** **Considerații generale** 30. La calcularea consumului final de energie din surse regenerabile utilizată în transporturi, precum și determinarea ponderii energiei regenerabile în consumul final de energie în transporturi, se ține cont de următoarele considerații generale:		

membre pot solicita o nouă aprobare din partea Comisiei pentru o majorare față de limita stabilită în actul delegat în conformitate cu alineatul (1) al doilea paragraf sau cu alineatul (2) al doilea paragraf de la prezentul articol. (4) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 35 pentru a modifica prezenta directivă prin adaptarea combustibililor utilizați în transporturi și a conținutului lor energetic, astfel cum este prevăzut în anexa III, în concordanță cu progresul științific și tehnic. (5) În scopul efectuării calculelor menționate la alineatul (1) primul paragraf litera (b) și la alineatul (2) primul paragraf litera (a), cantitatea de energie furnizată sectorului transportului maritim, ca proporție din consumul final brut de energie al statului membru respectiv, se consideră a nu fi mai mare de 13 %. Pentru Cipru și Malta, cantitatea de energie consumată în sectorul transportului maritim, ca proporție din consumul final brut de energie al statelor membre în cauză, se consideră a nu fi mai mare de 5 %. Prezentul alineat se aplică până la 31 decembrie 2030. (6) Atunci când energia electrică este folosită la producția de combustibili din surse regenerabile de origine nebiologică, fie direct, fie pentru producția de produse intermediare, pentru a stabili ponderea energiei din surse regenerabile se utilizează ponderea medie a energiei electrice din surse regenerabile din țara de producție, astfel cum a fost măsurată cu doi ani înainte de anul vizat. Cu toate acestea, energia electrică obținută prin racordarea directă la o instalație care produce energie electrică poate fi considerată a fi în totalitate din surse regenerabile, atunci când este utilizată pentru producția de combustibili din surse regenerabile de origine nebiologică, cu condiția ca instalația: (a) să intre în funcțiune după sau în același timp cu instalația care produce combustibilul de origine nebiologică produs din surse regenerabile și utilizat în transporturi; și (b) să nu fie racordată la rețea sau, dacă este racordată la rețea, să se poată furniza dovezi că energia electrică în cauză a fost furnizată fără a prelua energie electrică din rețea. Energia electrică care a fost preluată din rețea poate fi considerată a fi în totalitate din surse regenerabile cu condiția ca aceasta să fie produsă exclusiv din surse regenerabile și caracteristicile regenerabile și alte criterii corespunzătoare să fi fost demonstrate, asigurându-se faptul că în ceea ce privește energia electrică în cauză caracteristicile regenerabile sunt contabilizate o singură dată și într-un singur sector de utilizare finală. Până la 31 decembrie 2021, Comisia adoptă un act delegat în conformitate cu articolul	33.1. în cazul consumului de biogaz, biocarburanți avansați și biocarburanți produși din materiile prime stabilite în anexa nr. 3 sunt aplicați multiplicatori față de conținutul energetic al respectivilor combustibili în vederea calculării ponderii energiei regenerabile în consumul final de energie în transporturi, și anume: 33.1.1. contribuția energetică a biogazului, biocarburanților avansați și biocarburanților produși se consideră a fi dublă; 33.1.2. în conformitate cu prevederile art. II alin. (12) lit. c) din Legea nr. 331/2023 pentru modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, contribuția biocarburanților avansați și a biogazului produse din materiile prime enumerate în partea A a anexei nr. 3, ca pondere în consumul final de energie regenerabilă în sectorul transporturilor este de cel puțin 0,2 % în anul 2022, de cel puțin 1 % în anul 2025 și de cel puțin 3,5 % în anul 2030; 33.1.3. în conformitate cu prevederile art. II alin. (12) lit. b) din Legea nr. 331/2023 pentru modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, contribuția biocarburanților și a biogazului produse din materiile prime enumerate în partea B a anexei nr. 3 ca pondere în consumul final de energie regenerabilă în sectorul transporturilor este limitată la 1,7 % din conținutul energetic al combustibililor utilizați în transporturi furnizați pentru consum sau pentru utilizare pe piață; 33.2. la determinarea consumului de biocarburanți, biogaz pentru transporturi și biocarburanți avansați produși din materiile prime stabilite în anexa nr. 3, a consumului de alți biocarburanți durabili, atât lichizi, cât și gazoși (cu excepția celor produși din culturi alimentare și furajere), a combustibililor din biomasă, a consumului de hidrogen produs din surse regenerabile, a combustibililor pe bază de carbon reciclat, a consumului de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile, în condițiile în care sunt furnizate sectorului aviației și celui maritim, contribuția energetică a acestora la calculul ponderii energiei regenerabile în consumul final de energie în transporturi este considerată a fi de 1,2 ori conținutul lor energetic. Buncărele maritime internaționale și cantitățile alocate sectorului aviației internaționale se exclud; 33.3. în cazul consumului de energie electrică din surse regenerabile în subsectoarele rutier și feroviar, sunt aplicați multiplicatori față de conținutul energetic al acesteia, și anume: 33.3.1. contribuția consumului de energie electrică din surse regenerabile în subsectorul rutier este considerată a fi egală cu cvadruplul conținutului său energetic;		

35 pentru a completa prezenta directivă prin stabilirea unei metodologii a Uniunii care să stabilească norme detaliate pentru operatorii economici în vederea respectării cerințelor stabilite la al doilea și al treilea paragraf de la prezentul alineat. Până la 1 iulie 2028, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport de evaluare a impactului metodologiei Uniunii stabilite în conformitate cu al patrulea paragraf, inclusiv a impactului adiționalității și al corelării temporale și geografice asupra costurilor de producție, a reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră și a sistemului energetic. Respectivul raport al Comisiei evaluează, în special, impactul asupra disponibilității și accesibilității din punct de vedere financiar a combustibililor din surse regenerabile de origine nebiologică pentru sectoarele industriei și transporturilor și asupra capacității Uniunii de a-și realiza obiectivele privind combustibilii din surse regenerabile de origine nebiologică ținând seama de strategia Uniunii privind hidrogenul importat și cel produs intern în conformitate cu articolul 22a, reducând în același timp la minimum creșterea emisiilor de gaze cu efect de seră în sectorul energiei electrice și în sistemul energetic general. În cazul în care raportul concluzionează că cerințele nu asigură o disponibilitate și accesibilitate din punct de vedere financiar suficiente a combustibililor din surse regenerabile de origine nebiologică pentru sectoarele industriei și transporturilor și nu contribuie în mod substanțial la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, la integrarea sistemului energetic și la realizarea obiectivelor Uniunii privind combustibilii de origine nebiologică din surse regenerabile stabilite pentru 2030, Comisia revizuiește metodologia Uniunii și, după caz, adoptă un act delegat, în conformitate cu articolul 35, pentru a modifica metodologia respectivă, furnizând ajustările necesare ale criteriilor stabilite la al doilea și la al treilea paragraf de la prezentul alineat, cu scopul de a facilita extinderea industriei hidrogenului.	33.3.2. contribuția consumului de energie electrică din surse regenerabile în subsectorul feroviar este considerată a fi egală cu 1,5 din conținutul său energetic; 33.4. cantitățile de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile se consideră a fi produse din surse regenerabile doar în cazul în care cantitatea de energie electrică din surse regenerabile utilizată pentru producerea acestora este exclusă din consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile la determinarea ponderii acesteia în consumul final brut respectiv; 33.5. în cazul în care hidrogenul utilizat în transporturi este produs din energie electrică din surse regenerabile (atât în cazul conectării directe a instalației de producere a hidrogenului la sursa de producere a energiei electrice din surse regenerabile, cât și în cazul conectării la rețeaua electrică și al aplicării ponderii energiei electrice din surse regenerabile în raport cu energia electrică consumată din rețea), cantitatea respectivă de hidrogen se consideră a fi produsă din surse regenerabile doar în cazul în care cantitatea de energie electrică utilizată pentru producerea hidrogenului este exclusă din consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile. 34. La calcularea cantității de energie aferentă consumului de biocarburanți și combustibili din biomasă produși din culturi alimentare și furajere, se ține cont de faptul că în conformitate cu prevederile art. II alin. (12) lit. l) din Legea nr. 331/2023 pentru modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, contribuția acestora ca pondere în consumul final de energie regenerabilă în sectorul transporturilor este limitată la 2 % din conținutul energetic al combustibililor utilizați în sectorul transporturilor rutiere și al transporturilor feroviare. Totodată, se va ține cont de condițiile stabilite la subpct. 12.2 și 12.3. 35. La calcularea cantității de energie aferentă consumului de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile (CC_t^{RFNBO}), se ține cont de faptul că: 35.1. în condițiile în care energia electrică este folosită la producția de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile utilizați în sectorul transporturi, fie direct, fie pentru producția de produse intermediare, pentru a stabili ponderea energiei electrice din surse regenerabile în electricitatea utilizată, se utilizează ponderea medie a energiei electrice determinată pentru anul (t-2); 35.2. energia electrică obținută prin racordarea directă la o instalație care produce energie electrică poate fi luată în considerare integral ca energie electrică din surse regenerabile atunci când este utilizată pentru producția de combustibili lichizi și		

	gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizați în transporturi, cu condiția ca instalația: 35.2.1. să intre în funcțiune după sau în același timp cu instalația care produce combustibilul lichid și gazos de origine nebiologică produs din surse regenerabile și utilizat în transporturi; și 35.2.2. să nu fie racordată la rețea sau, dacă este racordată la rețea, să se poată furniza dovezi că energia electrică în cauză a fost furnizată fără a prelua energie electrică din rețea; 35.3. în sensul prevederii subpct. 35.2.2, energia electrică care a fost preluată din rețea poate fi considerată complet regenerabilă cu condiția ca aceasta să fie produsă exclusiv din surse regenerabile, iar caracteristicile regenerabile și alte criterii corespunzătoare să fie demonstrate, asigurându-se faptul că în ceea ce privește caracteristicile regenerabile ale cantității respective de energie electrică sunt revendicate o singură dată și într-un singur sector de utilizare finală. 36. Regulile cu privire la producerea de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică obținuți din surse regenerabile și utilizați în transporturi sunt stabilite în anexa nr. 4. 37. La determinarea cantității totale de energie consumată în sectorul transporturi, ținând cont de tipurile de carburanți și purtători de energie utilizați, Centrul Național pentru Energie Durabilă și Biroul Național de Statistică utilizează valorile conținutului energetic al combustibililor după cum sunt specificate în anexa nr. 5, atât pentru determinarea numitorului, cât și a numărătorului. În cazul înregistrării consumului unor tipuri de purtători de energie care nu se regăsesc în anexa menționată, la determinarea cantităților de energie care corespund consumurilor respective se vor utiliza standardele relevante ale Organizației de Standardizare Europeană (ESO). În cazul în care ESO nu a adoptat niciun standard în acest scop, Centrul Național pentru Energie Durabilă utilizează standardele Organizației Internaționale de Standardizare (ISO) relevante. **Secțiunea a 2-a** **Consumul final de energie regenerabilă în sectorul transporturi** **38.** Consumul final de energie din surse regenerabile utilizată în sectorul transporturi (CFE_t^{SER-T}) se determină ca suma consumurilor tuturor tipurilor de energie din surse regenerabile în transporturi, conform formulei: $CFE_t^{SER-T} = CB_t^{LICHIZI} + CB_t^{BIOGAZ} + CC_t^{BIOCOMB} + CC_t^{RFNBO} + CEE_t^{SER-E,T} + C_t^C \pm C_t^{EXT,T}$, unde:		

	$CB_t^{LICHIZI}$ – cantitatea de energie aferentă consumurilor de biocarburanți lichizi durabili în sectorul transporturi, în anul *t.* Modul de calcul al $CB_t^{LICHIZI}$ este prezentat în subsecțiunea 1. CB_t^{BIOGAZ} – cantitatea de energie aferentă consumurilor de biogaz durabil în sectorul transporturi, în anul *t.* Modul de calcul al CB_t^{BIOGAZ} este prezentat în subsecțiunea a 2-a. $CC_t^{BIOCOMB}$ – cantitatea de energie aferentă consumurilor de biocombustibili solizi durabili în sectorul transporturi, în anul *t.* CC_t^{RFNBO} – cantitatea de energie aferentă consumurilor de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și hidrogenul din surse regenerabile, utilizați în sectorul transporturi, în anul *t*. Modul de calcul al CC_t^{RFNBO} este prezentat în subsecțiunea a 3-a. $CEE_t^{SER-E,T}$ – consumul de energie electrică din surse regenerabile în sectorul transporturi, în anul *t.* Modul de calcul al CEE_t^{EE} este prezentat în subsecțiunea a 4-a. C_t^C – cantitatea de energie aferentă consumului de combustibili pe bază de carbon reciclat în sectorul transporturi, în anul *t;* $C_t^{EXT,T}$ – cantitatea de energie aferentă consumului de energie regenerabilă în sectorul transporturi, adăugată sau dedusă din CFE_t^{SER-T} și reflectată corespunzător în statistica energetică a Republicii Moldova, dar și a statului partener, în baza mecanismului de cooperare „transferuri statistice” prevăzut de Legea nr. 10/2016 și de Regulamentul cu privire la transferul statistic al cantităților de energie din surse regenerabile cu o altă parte contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 58/2025. **39.** La determinarea cantității de energie aferentă consumurilor de biocombustibili solizi durabili ($CC_t^{BIOCOMB}$), precum și a consumului de combustibilii pe bază de carbon reciclat (C_t^C) se iau în considerare prevederile subpct. 33.2. **Subsecțiunea 1** **Consumul de biocarburanți lichizi durabili** **40.** Consumul de biocarburanți lichizi durabili $CB_t^{LICHIZI}$ este determinat conform următoarei formule: $CB_t^{LICHIZI} = CB_t^{LIC,A\&F} + 2 \cdot CB_t^{LIC,An.A} + 2 \cdot CB_t^{LIC,An.B} + 1{,}2 \cdot CB_t^{LIC,Av\&Mar} + CB_t^{ALTI,LICHIZI}$, unde: $CB_t^{LIC,A\&F}$ – cantitatea de energie aferentă consumului de biocarburanți lichizi produși din culturi alimentare și furajere, în sectorul transporturi, în anul *t*. La calculul $CB_t^{LIC,A\&F}$ se ține cont de prevederile pct. 34.		

	$CB_t^{LIC,An.A}$ – cantitatea de energie aferentă consumului de biocarburanți durabili lichizi avansați în sectorul transporturi, în anul *t*, produși din materiile prime stabilite în partea A din anexa nr. 3. Se ține cont de multiplicatorul „2” și de condițiile suplimentare stabilite la subpct. 33.1. $CB_t^{LIC,An.B}$ – cantitatea de energie aferentă consumului de biocarburanți durabili lichizi avansați în sectorul transporturi, în anul *t*, produși din materiile prime stabilite în partea B din anexa nr. 3. Se ține cont de multiplicatorul „2” și de condițiile suplimentare stabilite la subpct. 33.1. $CB_t^{LIC,Av\&Mar}$ – cantitatea de energie aferentă consumului de biocarburanți lichizi durabili în sectorul aviației și maritim, cu excepția celor produși din culturi alimentare și furajere, în anul *t*. Se ține cont de multiplicatorul „1,2” și de condițiile suplimentare stabilite la subpct. 33.2. $CB_t^{ALTI,LICHIZI}$ – cantitatea de energie aferentă consumului de alte forme de biocarburanți lichizi durabili în sectorul transporturi, în anul *t*. **Subsecțiunea a 2-a** **Consumul de combustibili gazoși durabili** **41.** Consumul de combustibili gazoși durabili CB_t^{BIOGAZ} este determinat conform următoarei formule: $CB_t^{BIOGAZ} = CB_t^{C.GAZOSI,A\&F} + 2 \cdot CB_t^{BIOGAZ,An.A} + 2 \cdot CB_t^{BIOGAZ,An.B} + 1{,}2 \cdot CB_t^{C.GAZOSI,Av\&Mar} + CB_t^{ALTI,C.GAZOSI}$, unde: $CB_t^{C.GAZOSI,A\&F}$ – cantitatea de energie aferentă consumului de combustibili gazoși durabili produși din culturi alimentare și furajere, în sectorul transporturi, în anul *t*. La calculul $CB_t^{C.GAZOSI,A\&F}$ se ține cont de prevederile pct. 34. $CB_t^{BIOGAZ,An.A}$ – cantitatea de energie aferentă consumului de biogaz durabil în sectorul transporturi, în anul *t*, produs din materiile prime stabilite în partea A din anexa nr. 3. Se ține cont de multiplicatorul „2” și de condițiile suplimentare stabilite la subpct. 33.1. $CB_t^{BIOGAZ,An.B}$ – cantitatea de energie aferentă consumului de biogaz durabil în sectorul transporturi, în anul *t*, produși din materiile prime stabilite în partea B din anexa nr. 3. Se ține cont de multiplicatorul „2” și de condițiile suplimentare stabilite la subpct. 33.1.		

	$CB_t^{C.GAZOSI,Av\&Mar}$ – cantitatea de energie aferentă consumului de biogaz durabil în sectorul aviației și maritim, în anul *t*. Se ține cont de multiplicatorul „1,2” și de condițiile suplimentare stabilite la subpct. 33.2. $CB_t^{ALTI,C.GAZOSI}$ – cantitatea de energie aferentă consumului de alte forme de combustibili gazoși durabili în sectorul transporturi, în anul *t.* **Subsecțiunea a 3-a** **Consumul de combustibili regenerabili nonbiologici (RFNBO)** **42.** Consumul de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică obținuți din surse regenerabile și utilizați în transporturi CB_t^{RFNBO} este determinat conform următoarei formule: $CC_t^{RFNBO} = C_t^{H2} + CC_t^{alti-RFNBO} + 1{,}2 \cdot C_t^{H2,Av\&Mar} + 1{,}2 \cdot C_t^{alti-RFNBO,Av\&Mar}$, unde: C_t^{H2} – cantitatea de energie aferentă consumului de hidrogen din surse regenerabile în sectorul transporturi, în anul *t.* La calculul C_t^{H2} se ține cont de prevederile subpct. 33.2 și 33.5 și ale pct. 35 și 36. $CC_t^{alti-RFNBO}$ – cantitatea de energie aferentă consumului de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile în sectorul transporturi, în anul *t.* La calculul $CC_t^{alti-RFNBO}$ se ține cont de prevederile subpct. 33.2 și ale pct. 35 și 36. $C_t^{H2,Av\&Mar}$ – cantitatea de energie aferentă consumului de hidrogen din surse regenerabile în sectorul aviației și maritim, în anul *t*. Se ține cont de multiplicatorul „1,2” și de condițiile stabilite la subpct. 33.2, 33.5 și la pct. 35 și 36. $CC_t^{alti-RFNBO,Av\&Mar}$ – cantitatea de energie aferentă consumului de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile în sectorul transporturi, în anul *t.* La calculul $CC_t^{alti-RFNBO,Av\&Mar}$ se ține cont de prevederile subpct. 33.2 și ale pct. 35 și 36. **Subsecțiunea a 4-a** **Consumul de energie electrică din surse regenerabile în sectorul transporturi** **43.** Consumul de energie electrică din surse regenerabile în sectorul transporturi C_t^{EE}, în anul *t*, este determinat conform următoarei formule:		

	$CEE_t^{SER-E} = 4 \cdot C_t^{SER-E,RUT} + 1{,}5 \cdot C_t^{SER-E,FER} + C_t^{SER-E,ALTE}$, unde: $CEE_t^{SER-E,RUT}$ – cantitatea de energie electrică din surse regenerabile utilizată în subsectorul transporturi rutiere, în anul *t*, prin aplicarea ponderii consumului de energie electrică în consumul final brut de energie electrică în anul *(t-2)*. Se utilizează multiplicatorul „4” după cum a fost stabilit la subpct. 33.3.1. $C_t^{SER-E,FER}$ – cantitatea de energie electrică din surse regenerabile utilizată în subsectorul transporturi feroviare, în anul *t*, prin aplicarea ponderii consumului de energie electrică în consumul final brut de energie electrică în anul *(t-2)*. Se utilizează multiplicatorul „1,5” după cum a fost stabilit la subpct. 33.3.2. $C_t^{SER-E,ALTE}$ – cantitatea de energie electrică din surse regenerabile utilizată în alte subsectoare de transporturi decât cele menționate mai sus, în anul *t*, prin aplicarea ponderii consumului de energie electrică în consumul final brut de energie electrică în anul *(t-2)*. **Secțiunea a 3-a** **Consumul final de energie în sectorul transporturi** **44.** Consumul final de energie în sectorul transporturi CFE_t^{TRAN}, în anul *t*, aferent combustibililor pentru transportul rutier și transportul feroviar, furnizați pentru consum sau pentru utilizare pe piață, este determinat conform formulei: $CFE_t^{TRAN} = CF_t^{CARB} + CF_t^{COMB.REG} + CF_t^{SER-E,T}$, unde: CF_t^{CARB} – cantitatea de energie aferentă consumului de carburanți fosili (benzină, motorină, și gaze naturale utilizate în transportul rutier și feroviar), în anul *t*; $CF_t^{COMB.REG}$ – cantitatea de energie aferentă consumului de combustibili din surse regenerabile, în anul *t,* în sectoarele transport rutier și feroviar, care întrunesc și care nu întrunesc criteriile de durabilitate și reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, cu utilizarea multiplicatorilor relevanți menționați în secțiunea a 2-a a prezentului capitol, cum ar fi: $CF_t^{SER-E,T}$ – consumul de energie electrică în sectorul transporturilor rutiere și cel al transporturilor feroviare, în anul *t,* fiind luați în considerare multiplicatorii stabiliți la subpct. 33.3. **45.** La determinarea cantității de energie aferentă consumului de combustibili din surse regenerabile $CF_t^{COMB.REG}$, sunt considerați următorii combustibili: 45.1. biocarburanții lichizi; 45.2. carburanții gazoși (inclusiv biogazul, cu excepția combustibililor gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile), consumați, după caz, în sectorul transportului rutier și feroviar, fiind raportate:		

	45.2.1. cantitățile de biogaz neamestecat consumate în transportul rutier (biogaz consumat direct printr-un sistem de distribuție dedicat, fără injectare în rețeaua de gaze naturale); 45.2.2. cantitățile de biometan (biogaz purificat) injectate în rețeaua de gaze naturale, revendicate ca fiind consumate în sectorul transporturilor pe baza sistemului de echilibrare a masei (cu certificări/măsuri de trasabilitate a resursei energetice); 45.2.3. cantitățile corespunzătoare cotei rămase de biogaz injectat în rețea fără trasabilitate, alocate proporțional sectorului transporturi; 45.3. combustibilii lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile, din hidrogen din surse regenerabile și combustibilii pe bază de carbon reciclat, fiind excluse cantitățile alocate sectorului maritim și al aviației; 45.4. biogazul pentru transporturi și biocarburanți avansați, produși din materiile prime stabilite în partea A a anexei nr. 3; 45.5. biogazul pentru transporturi și biocarburanți în sectorul transporturi, produși din materiile prime stabilite în partea B a anexei nr. 3. **Secțiunea a 4-a** **Ponderea energiei regenerabile în consumul final de energie în sectorul transporturi** **46.** Ponderea energiei regenerabile în consumul final de energie în sectorul transporturi, în valori procentuale, este determinată conform următoarei formule: $P_t^{SER-T} = \frac{CFE_t^{SER-T}}{CFE_t^{TRAN}} * 100\%$, unde: CFE_t^{SER-T} – consumul final de energie din surse regenerabile utilizată în sectorul transporturi, determinat la pct. 38; CFE_t^{TRAN} – consumul final de energie în sectorul transporturi, determinat la pct. 43. **47.** Valoarea ponderii energiei regenerabile în consumul final de energie în transporturi P_t^{SER-T}, după cum este determinată în conformitate cu pct. 46 este utilizată de către Centrul Național pentru Energie Durabilă pentru a compara rezultatul obținut în anul *t* cu obiectivul specific stabilit pentru anul respectiv și traiectoria orientativă stabilită în Planul național integrat pentru energie și climă.		
Articolul 28 **Alte dispoziții privind energia din surse regenerabile în sectorul transporturilor**	**Articolul 12.** Atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului	Parțial compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform

(1) În vederea reducerii la minimum a riscului ca loturi unice să fie revendicate mai mult de o singură dată în Uniune, statele membre și Comisia consolidează cooperarea dintre sistemele naționale și dintre sistemele naționale și sistemele și factorii voluntari de verificare stabiliți în temeiul articolului 30, inclusiv, dacă este cazul, schimbul de date. În cazul în care o autoritate competentă a unui stat membru suspectează că s-a comis o fraudă sau depistează o astfel de fraudă, ea informează, după caz, celelalte state membre. (5) Până la 30 iunie 2024, Comisia adoptă acte delegate în conformitate cu articolul 35 pentru a completa prezenta directivă prin specificarea metodologiei de determinare a ponderii biocombustibililor și a biogazului pentru transporturi rezultate din prelucrarea biomasei împreună cu combustibili fosili în cadrul unui proces comun. (6) Până la 25 iunie 2019 și, ulterior, la fiecare doi ani, Comisia revizuiește lista materiilor prime stabilită în anexa IX părțile A și B în vederea adăugării de noi materii prime, în conformitate cu principiile stabilite în al treilea paragraf. Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 35 pentru a modifica lista materiilor prime stabilită în anexa IX părțile A și B, însă numai prin adăugarea de materii prime, iar nu și prin eliminarea acestora. Materiile prime care pot fi prelucrate numai cu ajutorul unor tehnologii avansate se adaugă în anexa IX partea A. Materiile prime care pot fi prelucrate în biocombustibili sau a biogazului pentru transporturi cu ajutorul tehnologiilor mature se adaugă în anexa IX partea B. Aceste acte delegate se bazează pe o analiză a potențialului materiei de bază ca materie primă pentru producția de biocombustibili și a biogazului pentru transporturi, ținând seama de toate următoarele elemente: (a) principiile economiei circulare și ale ierarhiei deșeurilor stabilite în Directiva 2008/98/CE; (b) criteriile de durabilitate ale Uniunii stabilite la articolul 29 alineatele (2)-(7); (c) necesitatea de a evita efecte semnificative de denaturare a prețurilor produselor și a produselor secundare, deșeurilor sau reziduurilor; (d) potențialul de a asigura reduceri substanțiale de emisii de gaze cu efect de seră în comparație cu combustibilii fosili, pe baza unei evaluări a ciclului de viață al emisiilor; (e) necesitatea de a evita efectele negative asupra mediului și a biodiversității; (f) necesitatea de a evita crearea unei cereri suplimentare de terenuri. (7) Până la 31 decembrie 2025, în contextul evaluării bienale a progreselor realizate în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1999, Comisia evaluează dacă obligația privind biocombustibilii avansați și biogazul produși din materiile prime enumerate în partea A din anexa IX la prezenta directivă prevăzută la articolul 25 alineatul (1) primul paragraf litera (b) din prezenta directivă stimulează efectiv inovarea și asigură reduceri de emisii de gaze cu efect de seră în sectorul transporturilor. Comisia analizează în evaluarea respectivă dacă aplicarea prezentului articol previne în mod eficace dubla	Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului: a) elaborează Regulamentul privind criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă, care va conține descrierea procedurii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, și modalitatea de implementare a unui sistem de echilibrare a masei, conform art. 26^2, alin. (3). a^1) elaborează Metodologia de calcul al impactului biocarburanților și biolichidelor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră; b) monitorizează realizarea obiectivelor în domeniul criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă, aplicarea procedurii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea acestora, precum și aplicarea Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră; **Articolul 26^2**. Verificarea conformității biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă cu criteriile de durabilitate (1) Verificarea conformității biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă cu criteriile de durabilitate are loc în conformitate cu prevederile prezentului articol și a Regulamentului privind criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă. **<u>Prevederile Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă, aprobat prin HG 53/2025</u>** **Secțiunea a 3-a** **Alte prevederi privind energia regenerabilă** **în sectorul transporturilor** **6**. În vederea reducerii la minimum a riscului ca loturile unice să fie revendicate mai mult de o singură dată, Centrul Național pentru Energie Durabilă și Secretariatul Comunității Energetice consolidează cooperarea dintre sistemele naționale și factorii voluntari de verificare stabiliți în temeiul secțiunii a 2-a din capitolul III, inclusiv, dacă este cazul, schimbul de date. În cazul în care Centrul Național pentru Energie Durabilă va suspecta că s-a comis o fraudă sau va depista o astfel de fraudă, acesta informează, după caz, Secretariatul Comunității Energetice.		versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

contabilizare a energiei din surse regenerabile. Dacă este cazul, Comisia prezintă o propunere de modificare a obligației referitoare la combustibilii avansați și la biogazul produși din materiile prime enumerate în anexa IX partea A prevăzute la articolul 25 alineatul (1) primul paragraf litera (b).	**7**. Pentru a permite urmărirea combustibililor lichizi și gazoși utilizați în transporturi, ce sunt eligibili pentru a fi luați în considerare la calculul cantității de energie din surse regenerabile consumată în sectorul transporturilor sau ce sunt luați în considerare în scopurile prevăzute la pct. 15, furnizorii de combustibili raportează Centrului Național pentru Energie Durabilă și Agenției de Mediu informațiile privind tranzacțiile realizate și caracteristicile de durabilitate ale combustibililor respectivi, inclusiv emisiile lor de gaze cu efect de seră generate pe durata ciclului de viață, începând de la punctul lor de producție și până la furnizorul de combustibili care introduce combustibilul pe piață. **8**. Colectarea și stocarea informațiilor privind tranzacțiile realizate și caracteristicile de durabilitate ale combustibililor, inclusiv emisiile lor de gaze cu efect de seră generate pe durata ciclului de viață, va fi asigurată de către Centrul Național pentru Energie Durabilă, care le va transmite spre informare Comunității Energetice. **9**. Furnizorii de combustibili vor transmite Centrului Național pentru Energie Durabilă informațiile necesare pentru verificarea respectării cerințelor stabilite calculului ponderii minime a energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în sectorul transporturilor.		
Articolul 29 **Criterii de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocombustibili, biolichide și combustibilii din biomasă** (1) Energia produsă din biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă este luată în considerare în scopurile menționate la literele (a), (b) și (c) de la prezentul paragraf numai în cazul în care sunt îndeplinite criteriile de durabilitate și criteriile de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră stabilite la alineatele (2)-(7) și la alineatul (10): (a) contribuția la ponderile de energie din surse regenerabile ale statelor membre și la obiectivele menționate la articolul 3 alineatul (1), articolul 15a alineatul (1), articolul 22a alineatul (1), articolul 23 alineatul (1), articolul 24 alineatul (4) și articolul 25 alineatul (1); (b) măsurarea respectării obligațiilor referitoare la energia din surse regenerabile, inclusiv a obligației stabilite la articolul 25; (c) eligibilitatea privind sprijinul financiar pentru consumul de biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă.	**Legea 10/2016** **Articolul 12.** Atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului: a) elaborează Regulamentul privind criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă, care va conține descrierea procedurii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, și modalitatea de implementare a unui sistem de echilibrare a masei, conform art. 26^2, alin. (3). a^1) elaborează Metodologia de calcul al impactului biocarburanților și biolichidelor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră; b) monitorizează realizarea obiectivelor în domeniul criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă, aplicarea procedurii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea acestora, precum și aplicarea Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră;	Parțial compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

Cu toate acestea, biocombustibilii, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din deșeuri și din reziduuri, altele decât reziduurile din agricultură, acvacultură, pescuit și silvicultură, trebuie să îndeplinească numai criteriile de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră stabilite la alineatul (10) pentru a fi luate în considerare în scopurile menționate la literele (a), (b) și (c) de la primul paragraf de la prezentul alineat. În cazul utilizării deșeurilor mixte, statele membre ar putea obliga operatorii să aplice sisteme de sortare a deșeurilor mixte, care să vizeze îndepărtarea materialelor fosile. Prezentul paragraf se aplică și deșeurilor și reziduurilor care sunt prelucrate mai întâi într-un produs înainte de a fi prelucrate ulterior în biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă. Energia electrică, încălzirea și răcirea produse din deșeuri municipale solide nu fac obiectul criteriilor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră stabilite la alineatul (10). Combustibilii din biomasă trebuie să îndeplinească criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră stabilite la alineatele (2)-(7) și (10) dacă sunt folosiți: (a) în cazul combustibililor din biomasă solizi, în instalații care produc energie electrică, încălzire și răcire cu o putere termică instalată totală mai mare sau egală cu 7,5 MW; (b) în cazul combustibililor din biomasă gazoși, în instalații care produc energie electrică, încălzire și răcire cu o putere termică instalată totală mai mare sau egală cu 2 MW; (c) în cazul instalațiilor care produc combustibili din biomasă gazoși cu următorul debit mediu al biometanului: (i) peste 200 m3 de echivalent metan/h, măsurat în condiții standard de temperatură și presiune, adică 0 °C și o presiune atmosferică de 1 bar; (ii) dacă biogazul este compus dintr-un amestec de metan și alte gaze incombustibile, pentru debitul metanului, pragul stabilit la punctul (i), recalculat proporțional cu ponderea volumetrică a metanului în amestec. Statele membre pot aplica criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră în cazul instalațiilor cu o putere termică instalată totală mai mică sau cu un debit al biometanului mai mic.	**Articolul 26[1]**. Criterii de durabilitate (1) Criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră menționate la alin. (1) sunt stabilite în Regulamentul privind criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă, aprobat de Guvern. (2) Energia din biocarburanți, biolichide și combustibili de biomasă, produși din biomasă agricolă și biomasă forestieră, sau din deșeurile și reziduurile provenite de pe terenuri agricole, indiferent dacă biocarburanții, biolichidele și biomasa au fost obținute/produse și, respectiv, cultivate, în Republica Moldova sau în afara acesteia, este luată în considerare în scopurile specificate la lit. a) - d) numai dacă sunt îndeplinite criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute în Regulamentul aprobat în conformitate cu alin. (1): a) de a contribui la atingerea obiectivelor naționale pentru un anumit orizont de timp, după cum sunt stabilite în Planul național integrat privind energia și clima; b) de a determina și măsura respectarea obligației referitoare la consumul de energie regenerabilă, inclusiv a obligațiilor prevăzute de prezenta lege; c) de a stabili eligibilitatea producătorului de biocombustibili de a beneficia de sprijin financiar pentru producerea de biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă. (3) La elaborarea Regulamentului privind criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă, Guvernul stabilește condiții adiționale pentru produsele menționate la alin. (2) în vederea contabilizării și luării în considerare în scopurile menționate la lit. a) – c) ale acestuia: a) pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă produși din biomasă agricolă – condiții în raport cu materiile prime ce provin de pe terenuri bogate în biodiversitate, terenuri cu stocuri mari de carbon, terenuri care anterior au deținut statutul de turbării; b) pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă produși din biomasă forestieră – condiții care ar reduce riscul de utilizare a biomasei forestiere obținute printr-un proces de producție nedurabil, care ar asigura respectarea unui set de criterii prestabilite referitoare la exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultură. (4) Prin derogare de la alin. (2), instalațiile care utilizează combustibili din biomasă pentru producerea de energie electrică, încălzire și răcire sunt obligate să respecte criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute în Regulamentul privind criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă în vederea considerării energiei acestora în		

Criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră stabilite la alineatele (2)-(7) și la alineatul (10) se aplică indiferent de originea geografică a biomasei. (2) Biocombustibilii, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din deșeuri și din reziduuri neforestiere provenind de pe terenurile agricole sunt luați în considerare în scopurile menționate la primul paragraf literele (a), (b) și (c) din alineatul (1) numai în cazul în care operatorii sau autoritățile naționale dispun de planuri de monitorizare sau de gestionare pentru a aborda impacturile asupra calității solului și a carbonului conținut în sol. Informațiile referitoare la modul în care impacturile sunt monitorizate și gestionate se raportează în temeiul articolului 30 alineatul (3). (3) Biocombustibilii, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din biomasă agricolă care sunt luați în considerare în scopurile menționate la alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c) nu se obțin din materii prime ce provin de pe terenuri bogate în biodiversitate, și anume de pe terenuri care în ianuarie 2008 sau după această dată dețineau unul din următoarele statute, indiferent dacă terenul mai deține acest statut: (a) păduri primare și alte terenuri împădurite, și anume pădurile și alte terenuri împădurite cu specii indigene, în care nu există indicii vizibile clare ale activității umane, iar procesele ecologice nu sunt afectate în mod semnificativ; și păduri seculare, astfel cum sunt definite în țara în care se află pădurea; (b) păduri foarte bogate în biodiversitate și alte terenuri împădurite care conțin o mare diversitate de specii, sunt nedegradate și au fost identificate ca fiind bogate în biodiversitate de autoritatea competentă relevantă, exceptând cazul în care se furnizează dovezi conform cărora producția respectivei materii prime nu a adus atingere scopurilor de ocrotire a naturii; (c) zone desemnate:(i) prin lege sau de autoritățile competente relevante ca zone de protecție a naturii, exceptând cazul în care se furnizează dovezi conform cărora producția respectivei materii prime nu a adus atingere scopurilor de ocrotire a naturii; sau (ii) ca zone protejate în scopuri de protecție a ecosistemelor sau a speciilor rare, amenințate sau pe cale de dispariție, care sunt recunoscute prin acorduri internaționale sau incluse pe listele elaborate de organizații interguvernamentale sau de Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii, sub rezerva recunoașterii lor în conformitate cu articolul 30 alineatul (4) primul paragraf, exceptând cazul în care se furnizează dovezi conform cărora producția respectivei materii prime nu a adus atingere scopurilor de ocrotire a naturii; (d) pășuni foarte bogate în biodiversitate cu suprafața mai mare de un hectar care sunt:	scopurile menționate la lit. a) – c) ale alin. (2), în condițiile în care puterea termică nominală totală a acestora este egală cu sau mai mare de 20 MW, în cazul biocombustibililor solizi și cu o putere termică nominală totală egală sau mai mare de 2 MW, în cazul combustibililor din biomasă gazoși. (5) Energia electrică din combustibili din biomasă se ia în considerare în scopurile menționate la alin. (2), lit. a) - c) în condițiile în care sunt îndeplinire una sau mai multe dintre următoarele cerințe: a) este produsă în instalații cu o putere termică nominală totală mai mică de 50 MW; b) pentru instalațiile cu o putere termică totală nominală cuprinsă între 50 și 100 MW, este produsă prin utilizarea cogenerării de înaltă eficiență, iar pentru instalațiile de producere doar a energiei electrice (termoelectrice), este atinsă o performanță energetică asociată cu cele mai bune tehnici disponibile, în sensul Legii 227/2022 privind emisiile industriale; c) pentru instalațiile cu o putere termică nominală totală mai mare de 100 MW, este produsă prin utilizarea cogenerării de înaltă eficiență, iar pentru instalațiile de producere doar a energiei electrice (centrale termoelectrice), este produsă în condițiile unui randament net-electric de cel puțin 36%; d) este produsă prin aplicarea captării și stocării CO^2 din biomasă. (6) Pentru situațiile menționate alin. (4), lit. a) - c), instalațiile de producere doar a energiei electrice (centrale termoelectrice) pot fi considerate doar în condițiile în care acestea nu utilizează combustibili fosili în calitate de combustibil principal și doar dacă utilizarea cogenerării de înaltă eficiență nu este fezabilă. **Articolul 33.** Certificatele de conformitate (1) Autenticitatea biocarburantului se atestă printr-un certificat de conformitate emis de organismele de evaluare a conformității. (2) Pentru a putea fi sprijinit prin intermediul schemei de sprijin prevăzute de prezenta lege, biocarburantul produs local sau importat, în amestec cu produsele petroliere principale, trebuie să corespundă criteriilor de durabilitate. Criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, procedura de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea biocarburanților, precum și metodologia de calcul al impactului biocarburanților asupra emisiilor de gaze cu efect de seră vor fi stabilite în regulamentele aprobate de către Guvern. (3) Metodologia de calcul al impactului biocarburanților asupra emisiilor de gaze cu efect de seră trebuie să conțină o listă a valorilor tipice, a valorilor implicite, a valorilor implicite dezagregate pentru cultivare, prelucrare, transport și distribuție a		

(i) pășuni naturale, și anume pășuni care ar continua să fie pășuni fără intervenția omului și care mențin configurația naturală de specii, precum și caracteristicile și procesele ecologice; sau (ii) pășuni care nu sunt naturale, și anume pășuni care ar înceta să fie pășuni fără intervenția omului și care conțin o mare diversitate de specii și sunt nedegradate și pe care autoritatea competentă relevantă le-a identificat ca fiind foarte bogate în biodiversitate, exceptând cazul în care se furnizează dovezi conform cărora recoltarea materiei prime este necesară pentru a-și menține statutul de pășuni foarte bogate în biodiversitate; sau (e) landă. Dacă nu sunt îndeplinite condițiile stabilite la alineatul (6) litera (a) punctele (vi) și (vii), primul paragraf de la prezentul alineat, cu excepția literei (c), se aplică și biocombustibililor, biolichidelor și combustibililor din biomasă produși din biomasă forestieră. Comisia poate adopta acte de punere în aplicare care să precizeze suplimentar criteriile pe baza cărora se determină pășunile care urmează să facă obiectul primului paragraf litera (d) de la prezentul alineat. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 34 alineatul (3). (4) Biocombustibilii, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din biomasă agricolă care sunt luați în considerare în scopurile menționate la alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c) nu se obțin din materii prime ce provin de pe terenuri cu stocuri mari de carbon, și anume de pe terenuri care în ianuarie 2008 aveau unul din următoarele statute și care nu mai dețin acest statut: (a) zone umede, și anume terenuri acoperite sau saturate cu apă în mod permanent sau pe o perioadă semnificativă din an; (b) suprafețe dens împădurite, și anume terenuri care acoperă mai mult de un hectar, cu copaci mai înalți de cinci metri și un coronament de peste 30 % sau cu copaci care pot atinge aceste praguri *in situ*; (c) terenuri care acoperă mai mult de un hectar, cu copaci mai înalți de cinci metri și un coronament între 10 % și 30 % sau cu copaci care pot atinge aceste praguri *in situ*, cu excepția cazului în care se furnizează dovezi că stocul de carbon al zonei înainte și după transformare ar permite îndeplinirea condițiilor prevăzute la alineatul (10) din	biocarburanților, precum și condițiile de utilizare a acestor valori în locul valorilor efective. **<u>Prevederile Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă, aprobat prin HG 53/2024</u>** **III. CRITERIILE DE DURABILITATE** **Secțiunea 1** **Criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă** **10**. Energia produsă din biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă va fi luată în considerare pentru îndeplinirea următoarelor scopuri, cu condiția respectării criteriilor de durabilitate și a cerințelor privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră: 10.1. contribuția la realizarea ponderii de energie din surse regenerabile a Republicii Moldova, conform obiectivelor stabilite în Planul național integrat privind energia și clima pentru perioada 2025-2030; 10.2. măsurarea respectării obligațiilor referitoare la energia din surse regenerabile stabilite în secțiunea 1 din capitolul II; 10.3. eligibilitatea privind sprijinul financiar pentru consumul de biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă. **11**. Biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din deșeuri și din reziduuri, altele decât reziduurile din agricultură, acvacultură, pescuit, silvicultură, deșeurile și reziduurile care sunt prelucrate inițial într-un produs înainte de a fi prelucrate ulterior în biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă, trebuie să îndeplinească numai criteriile de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru a fi luate în considerare în scopurile prevăzute la pct.10. **12**. Energia produsă din deșeurile municipale solide nu face obiectul criteriilor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră. **13**. Combustibilii din biomasă îndeplinesc criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră dacă sunt folosiți în instalații care produc energie electrică, încălzire și răcire sau combustibili cu o putere termică instalată totală mai		

prezentul articol, la aplicarea metodologiei prevăzute în anexa V partea C. Prezentul alineat nu se aplică în cazul în care, la data la care a fost obținută materia primă, terenul deținea același statut ca în ianuarie 2008. Dacă nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alineatul (6) litera (a) punctele (vi) și (vii), primul paragraf de la prezentul alineat, cu excepția literelor (b) și (c), și al doilea paragraf de la prezentul alineat se aplică, de asemenea, biocombustibililor, biolichidelor și combustibililor din biomasă produși din biomasă forestieră. (5) Biocombustibilii, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din biomasă agricolă care sunt luați în considerare în scopurile menționate la alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c) nu se obțin din materii prime ce provin de pe terenuri care în ianuarie 2008 erau turbării, exceptând cazul în care se furnizează dovezi conform cărora cultivarea și recoltarea materiilor prime în cauză nu implică asanarea unor porțiuni de sol care nu erau asanate anterior. Dacă nu sunt îndeplinite condițiile stabilite la alineatul (6) litera (a) punctele (vi) și (vii), prezentul alineat se aplică și biocombustibililor, biolichidelor și combustibililor din biomasă produși din biomasă forestieră. (6) Biocombustibilii, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din biomasă forestieră care sunt luați în considerare în scopurile menționate la alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c) îndeplinesc următoarele criterii pentru a reduce la minimum riscul de a utiliza biomasă forestieră obținută printr-un proces de producție nedurabil: (a) țara în care a fost recoltată biomasa forestieră dispune de legislație națională sau subnațională aplicabilă în domeniul recoltării, precum și de sisteme de monitorizare și de asigurare a respectării legislației, care asigură: (i) legalitatea operațiunilor de recoltare; (ii) regenerarea forestieră a suprafețelor recoltate; (iii) că zonele desemnate prin dreptul internațional sau intern sau de către autoritatea competentă relevantă în scopuri de protecție a naturii, inclusiv în zone umede, pajiști, lande și turbării, sunt ocrotite cu scopul de a păstra biodiversitatea și a împiedica distrugerea habitatelor; (iv) că recoltarea se desfășoară ținându-se seama de menținerea calității solului și a	mare sau egală cu 20 MW, în cazul combustibililor din biomasă solizi, și cu o putere termică instalată totală mai mare sau egală cu 2 MW, în cazul combustibililor din biomasă gazoși. **14**. Criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră se aplică indiferent de originea geografică a biomasei. **15**. Biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din deșeuri și din reziduuri neforestiere provenind de pe terenuri agricole sunt luați în considerare în scopurile prevăzute la pct.10, numai în cazul în care sunt valabile programele de îmbunătățiri funciare în scopul asigurării managementului durabil al resurselor de sol. Informațiile referitoare la modul în care impacturile sunt monitorizate și gestionate se raportează Agenției de Mediu. **16**. Biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din biomasă agricolă care sunt luați în considerare în scopurile prevăzute la pct.10 nu se obțin din materii prime ce provin de pe terenuri bogate în biodiversitate, și anume de pe terenuri care, în ianuarie 2008 sau după această dată, dețineau unul dintre următoarele statute, indiferent dacă terenul mai deține acest statut sau nu: 16.1. păduri primare și alte terenuri împădurite, și anume pădurile și alte terenuri împădurite cu specii indigene, în care nu există indicii vizibile clare ale activității umane, iar procesele ecologice nu sunt afectate în mod semnificativ; 16.2. păduri foarte bogate în biodiversitate și alte terenuri împădurite care conțin o mare diversitate de specii și sunt nedegradate sau care au fost identificate de către Agenția de Mediu ca fiind bogate în biodiversitate; 16.3. zone desemnate ca fiind protejate în conformitate cu prevederile Legii nr.1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat, cu excepția cazurilor în care se furnizează dovezi că producția materiei prime nu a adus atingere obiectivelor de protecție respective; 16.4. pășuni foarte bogate în biodiversitate cu suprafața mai mare de un hectar, precum: 16.4.1. pășuni naturale, și anume pășuni care ar continua să fie pășuni în lipsa intervenției omului și care mențin configurația naturală de specii, precum și caracteristicile și procesele ecologice; sau 16.4.2. pășuni care nu sunt naturale, și anume pășuni care ar înceta să fie pășuni în lipsa intervenției omului și care conțin o mare diversitate de specii și sunt nedegradate și care au fost identificate de către Agenția de Mediu ca fiind foarte		

biodiversității în conformitate cu principiile gospodăririi sustenabile a pădurilor, în scopul prevenirii oricăror efecte negative, astfel încât să se evite recoltarea buturugilor și a rădăcinilor, degradarea pădurilor primare și seculare, potrivit definiției din țara unde este situată pădurea sau transformarea acestora în plantații forestiere, precum și recoltarea pe soluri vulnerabile, că recoltarea se desfășoară cu respectarea pragurilor maxime pentru tăieri la ras pe suprafețe mari definite în țara în care este situată pădurea și cu pragurile de retenție potrivite cu situația ecologică locală pentru extracția lemnului mort și că exploatarea se desfășoară cu respectarea cerințelor de utilizare a unor sisteme de exploatare forestieră care să reducă la minimum orice impact negativ asupra calității solului, inclusiv tasarea solului, precum și asupra caracteristicilor biodiversității și a habitatelor; (v) că recoltarea menține sau îmbunătățește capacitatea de producție pe termen lung a pădurii; (vi) că pădurile din care se recoltează biomasa forestieră nu provin de pe terenurile care au statutele menționate la alineatul (3) literele (a), (b), (d) și (e), la alineatul (4) litera (a) și, respectiv, la alineatul (5), în aceleași condiții de stabilire a statutului terenurilor menționate la alineatele respective; și (vii) că instalațiile care produc biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă forestieră publică o declarație de asigurare, susținută de procese interne la nivel de întreprindere, în scopul auditurilor efectuate în temeiul articolului 30 alineatul (3), că biomasa forestieră nu provine de pe terenurile menționate la punctul (vi) de la prezentul paragraf. (b) atunci când dovezile menționate la litera (a) din prezentul alineat nu sunt disponibile, biocombustibilii, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din biomasă forestieră sunt luați în considerare în scopurile menționate la alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c) dacă la nivel de zonă de aprovizionare forestieră sunt instituite sisteme de management care asigură: (i) legalitatea operațiunilor de recoltare; (ii) regenerarea forestieră a suprafețelor recoltate; (iii) protejarea zonelor desemnate prin dreptul internațional sau intern sau de către autoritatea competentă relevantă ca zone protejate în scopuri de protecție a naturii, inclusiv în zone umede, pășuni, lande și turbării, cu scopul de a păstra biodiversitatea și a împiedica distrugerea habitatelor, exceptând cazul în care se furnizează dovezi conform cărora recoltarea materiilor prime în cauză nu aduc atingere scopurilor de	bogate în biodiversitate, exceptând cazul în care se furnizează dovezi că recoltarea materiei prime este necesară pentru menținerea statutului lor de pășuni foarte bogate în biodiversitate. **17**. Biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă agricolă care sunt luați în considerare în scopurile menționate la pct.10 nu se obțin din materii prime ce provin de pe terenuri cu stocuri mari de carbon, și anume de pe terenuri care în ianuarie 2008 aveau unul dintre următoarele statute și care nu mai dețin acest statut: 17.1. zone umede, și anume terenuri acoperite sau saturate cu apă în mod permanent sau o perioadă semnificativă din an; 17.2. suprafețe dens împădurite, și anume terenuri care acoperă mai mult de un hectar, cu copaci mai înalți de cinci metri și un coronament de peste 30% sau cu copaci care pot atinge aceste praguri în locul de origine; 17.3. terenuri cu suprafețe mai mari de un hectar, cu copaci mai înalți de cinci metri și un coronament între 10% și 30% sau cu copaci care pot atinge aceste praguri în locul de origine, cu excepția cazului în care se furnizează dovezi că stocul de carbon al zonei, înainte și după transformare, ar permite îndeplinirea condițiilor prevăzute la pct. 22, la aplicarea secțiunii a 3-a din capitolului II din Metodologia de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră. **18**. Prevederile pct.17 nu se aplică în cazul în care la data obținerii materiei prime terenul deținea același statut ca în ianuarie 2008. **19**. Biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din biomasă agricolă care sunt luați în considerare în scopurile prevăzute la pct.10 nu se obțin din materii prime ce provin de pe terenuri care în ianuarie 2008 erau turbării, cu excepția cazului în care se furnizează dovezi potrivit cărora cultivarea și recoltarea materiilor prime respective nu implică asanarea unor porțiuni de sol care nu erau asanate anterior. **20**. Pentru a reduce la minimum riscul de a utiliza biomasă forestieră obținută printr-un proces de producție nedurabil, biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din biomasă forestieră care sunt luați în considerare în scopurile prevăzute la pct.10 îndeplinesc următoarele criterii: 20.1. țara în care a fost recoltată biomasa forestieră dispune de legislație națională primară sau secundară aplicabilă în domeniul recoltării, precum și de sisteme de monitorizare și de asigurare a respectării legislației, care asigură:		

protecție a naturii; (iv) că recoltarea se desfășoară ținându-se seama de menținerea calității solului și de biodiversitate, în concordanță cu principiile gospodăririi sustenabile a pădurilor, cu scopul prevenirii oricărui impact negativ, astfel încât să se evite recoltarea buturugilor și a rădăcinilor, degradarea pădurilor primare și seculare, potrivit definiției din țara unde este situată pădurea sau transformarea acestora în plantații forestiere, precum și recoltarea pe soluri vulnerabile; că recoltarea se desfășoară cu respectarea pragurilor maxime pentru tăieri la ras pe suprafețe mari definite în țara în care este situată pădurea și cu pragurile de retenție potrivite cu situația ecologică locală pentru extracția lemnului mort și că recoltarea se desfășoară cu respectarea cerințelor de utilizare a unor sisteme de exploatare forestieră care să reducă la minimum orice impact negativ asupra calității solului, inclusiv tasarea solului, precum și asupra caracteristicilor biodiversității și a habitatelor; și (v) că recoltarea menține sau îmbunătățește capacitatea de producție pe termen lung a pădurii. (7) Biocombustibilii, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din biomasă forestieră luați în considerare în scopurile menționate la alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c) îndeplinesc următoarele criterii referitoare la exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultură (LULUCF): (a) țara sau organizația regională de integrare economică din care provine biomasa forestieră este parte la Acordul de la Paris și: (i) a transmis o contribuție stabilită la nivel național (CSN) către Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (CCONUSC), care acoperă emisiile și absorbțiile din agricultură, din silvicultură și din exploatarea terenurilor și asigură faptul că modificările stocului de carbon asociate recoltării biomasei sunt contabilizate pentru angajamentul țării de a reduce sau de a limita emisiile de gaze cu efect de seră specificat în CSN; sau (ii) are instituite legi naționale sau subnaționale, în conformitate cu articolul 5 din Acordul de la Paris, care sunt aplicabile în domeniul recoltării, pentru a conserva și a consolida stocurile și absorbanții de carbon, și furnizează dovezi ale faptului că emisiile raportate ale sectorului LULUCF nu depășesc absorbțiile; (b) atunci când dovezile menționate la litera (a) din prezentul alineat nu sunt disponibile, biocombustibilii, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din biomasă forestieră sunt luați în considerare în scopurile menționate la alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c) dacă la nivel de zonă de aprovizionare forestieră	20.1.1. legalitatea operațiunilor de recoltare; 20.1.2. regenerarea forestieră a suprafețelor recoltate; 20.1.3. protejarea zonelor desemnate prin dreptul internațional sau intern sau de către Agenția de Mediu ca zone protejate în scopuri de protecție a naturii, inclusiv în zone umede și turbării; 20.1.4. că recoltarea se desfășoară ținându-se cont de menținerea calității solului și a biodiversității în scopul reducerii la minimum a efectelor negative; și 20.1.5. că recoltarea menține sau îmbunătățește capacitatea de producție pe termen lung a pădurii; 20.2. atunci când dovezile prevăzute la subpct.20.1 nu sunt disponibile, biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din biomasă forestieră sunt luați în considerare în scopurile prevăzute la pct.10, dacă la nivel de zonă de aprovizionare forestieră sunt instituite sisteme de management care asigură: 20.2.1. legalitatea operațiunilor de recoltare; 20.2.2. regenerarea forestieră a suprafețelor recoltate; 20.2.3. protejarea zonelor desemnate prin dreptul internațional sau intern sau de către Agenția de Mediu ca zone protejate în scopuri de protecție a naturii, inclusiv în zone umede și turbării, cu excepția cazului în care se furnizează dovezi potrivit cărora recoltarea materiilor prime respective nu aduce atingere acestor scopuri de protecție a naturii; 20.2.4. că recoltarea se desfășoară ținându-se cont de menținerea calității solului și a biodiversității în scopul minimizării efectelor negative; și 20.2.5. că recoltarea menține sau îmbunătățește capacitatea de producție pe termen lung a pădurii. **21**. Biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din biomasă forestieră luați în considerare în scopurile prevăzute la pct.10 îndeplinesc următoarele criterii referitoare la exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultură (în continuare – *LULUCF*): 21.1. țara sau organizația regională de integrare economică din care provine biomasa forestieră este parte a Acordului de la Paris și:		

sunt instituite sisteme de management care să asigure faptul că nivelurile stocurilor și absorbanților de carbon din pădure sunt menținute sau consolidate pe termen lung. (7a) Producția de biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă din biomasă forestieră internă este în concordanță cu angajamentele și obiectivele statelor membre stabilite la articolul 4 din Regulamentul (UE) 2018/841 al Parlamentului European și al Consiliului (24), și cu politicile și măsurile descrise de statele membre în planurile lor naționale integrate privind energia și clima transmise în temeiul articolelor 3 și 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999. (7b) În planul lor național integrat privind energia și clima, actualizat și final, care trebuie transmis până la 30 iunie 2024 în temeiul articolului 14 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2018/1999, statele membre includ toate elementele următoare: (a) o evaluare a aprovizionării cu biomasă forestieră disponibilă în scopuri energetice în perioada 2021-2030, în conformitate cu criteriile prevăzute la prezentul articol; (b) o evaluare a compatibilității utilizării preconizate a biomasei forestiere pentru producerea de energie cu țintele și bugetele statelor membre pentru perioada 2026-2030, stabilite la articolul 4 din Regulamentul (UE) 2018/841; și (c) o descriere a măsurilor și politicilor naționale care asigură compatibilitatea cu țintele și bugetele respective. În cadrul rapoartelor lor naționale intermediare integrate privind energia și clima transmise în temeiul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2018/1999, statele membre raportează Comisiei despre măsurile și politicile menționate la primul paragraf litera (c) de la prezentul alineat. (8) Până la 31 ianuarie 2021, Comisia adoptă acte de punere în aplicare prin care se stabilesc orientări operaționale vizând dovezile necesare pentru demonstrarea respectării criteriilor stabilite la alineatele (6) și (7) de la prezentul articol. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 34 alineatul (3). (9) Până la 31 decembrie 2026, Comisia evaluează, pe baza datelor disponibile, dacă criteriile stabilite la alineatele (6) și (7) reduc efectiv riscul de utilizare a biomasei forestiere obținute printr-un proces de producție nedurabil și abordează criteriile LULUCF. Dacă este cazul, Comisia prezintă o propunere legislativă de modificare a criteriilor stabilite la alineatele (6) și (7) pentru perioada de după 2030.	21.1.1. a transmis o contribuție stabilită la nivel național (în continuare – *CSN*) către Convenția-cadru a Națiunilor Unite privind schimbările climatice (CONUSC), care acoperă emisiile și absorbțiile din agricultură, din silvicultură și din exploatarea terenurilor și asigură faptul că modificările stocului de carbon asociate recoltării biomasei sunt contabilizate pentru angajamentul țării de a reduce sau de a limita emisiile de gaze cu efect de seră specificat în CSN; sau 21.1.2. este adoptată legislație primară sau secundară în conformitate cu art.5 din Acordul de la Paris, care este aplicabilă în domeniul recoltării, pentru a conserva și a consolida stocurile și absorbanții de carbon, și se furnizează dovezi ale faptului că emisiile raportate ale sectorului LULUCF nu depășesc absorbțiile; 21.2. atunci când dovezile prevăzute la subpct.21.1 nu sunt disponibile, biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din biomasă forestieră sunt luați în considerare în scopurile prevăzute la pct. 10, dacă la nivel de zonă de aprovizionare forestieră sunt instituite sisteme de management care să asigure faptul că nivelurile stocurilor și ale absorbanților de carbon din pădure sunt menținute sau consolidate pe termen lung. **22**. Reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră care rezultă din utilizarea biocarburanților, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă care sunt luate în considerare în scopurile prevăzute la pct.10 sunt: 22.1. de cel puțin 50% pentru biocarburanții, biogazul consumat în sectorul transporturilor și biolichidele produse în instalații care erau operaționale la data de referință 5 octombrie 2015 sau înainte de această dată; 22.2. de cel puțin 60% pentru biocarburanții, biogazul consumat în sectorul transporturilor și biolichidele produse în instalații care erau operaționale în perioada de referință 6 octombrie 2015-31 decembrie 2020; 22.3. de cel puțin 65% pentru biocarburanții, biogazul consumat în sectorul transporturilor și biolichidele produse în instalații care au fost puse în funcțiune ulterior datei de 1 ianuarie 2023; 22.4. de cel puțin 70% pentru producția de energie electrică și de încălzire și răcire pe bază de combustibili din biomasă utilizați în instalații care au devenit operaționale în perioada de referință 1 ianuarie 2023-31 decembrie 2027, și de 80% în cazul instalațiilor care intră în funcțiune începând cu data de 1 ianuarie 2028. **23**. Instalațiile prevăzute la pct.22 se consideră a fi puse în funcțiune odată ce a fost începută producția fizică de biocarburanți, de biogaz consumat în sectorul		

(10) Reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră rezultând din utilizarea biocombustibililor, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă care sunt luate în considerare în scopurile menționate la alineatul (1) sunt: (a) de cel puțin 50 % pentru biocombustibilii, biogazul consumat în sectorul transporturilor și biolichidele produse în instalații aflate în funcțiune la 5 octombrie 2015 sau înainte de această dată; (b) de cel puțin 60 % pentru biocombustibilii, biogazul consumat în sectorul transporturilor și biolichidele produse în instalații care intră în funcțiune începând de la 6 octombrie 2015 și până la 31 decembrie 2020; (c) de cel puțin 65 % pentru biocombustibilii, biogazul consumat în sectorul transporturilor și biolichidele produse în instalații care intră în funcțiune începând cu 1 ianuarie 2021; (d) pentru producția de energie electrică, încălzire și răcire pe bază de combustibili din biomasă utilizați în instalații care au intrat în funcțiune după 20 noiembrie 2023, cel puțin 80 %; (e) pentru producția de energie electrică, încălzire și răcire pe bază de combustibili din biomasă utilizați în instalații cu o putere termică instalată totală mai mare sau egală cu 10 MW care au intrat în funcțiune între 1 ianuarie 2021 și 20 noiembrie 2023, cel puțin 70 % până la 31 decembrie 2029 și cel puțin 80 % începând cu 1 ianuarie 2030; (f) pentru producția de energie electrică, încălzire și răcire pe bază de combustibili gazoși din biomasă utilizați în instalații cu o putere termică instalată totală mai mică sau egală cu 10 MW care au intrat în funcțiune între 1 ianuarie 2021 și 20 noiembrie 2023, cel puțin 70 % până când vor fi funcționat de 15 ani și cel puțin 80 % după 15 ani de funcționare; (g) pentru producția de energie electrică, încălzire și răcire pe bază de combustibili din biomasă utilizați în instalații cu o putere termică instalată totală mai mare sau egală cu 10 MW care au intrat în funcțiune înainte de 1 ianuarie 2021, cel puțin 80 % după 15 ani de funcționare, cel mai devreme de la 1 ianuarie 2026 și cel mai târziu de la 31 decembrie 2029; (h) pentru producția de energie electrică, încălzire și răcire pe bază de combustibili gazoși din biomasă utilizați în instalații cu o putere termică instalată totală mai mică sau egală cu 10 MW care au intrat în funcțiune înainte de 1 ianuarie 2021, cel puțin 80 % după 15 ani de funcționare și cel mai devreme de la 1 ianuarie 2026.	transporturilor și de biolichide și producția fizică de încălzire și răcire și de energie electrică pe bază de combustibili din biomasă. **24**. Reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră care rezultă din utilizarea biocarburanților, a biogazului consumat în sectorul transporturilor și a biolichidelor și a combustibililor din biomasă utilizați în instalații de producere a încălzirii, a răcirii și a energiei electrice se calculează în conformitate cu Metodologia de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră. **25**. Energia electrică pe bază de combustibili din biomasă se ia în considerare în scopurile prevăzute la pct.10, numai dacă îndeplinește una sau mai multe dintre următoarele cerințe: 25.1. este produsă în instalații cu o putere termică instalată totală mai mică de 50 MW; 25.2. pentru instalațiile cu o putere termică instalată totală între 50 MW și 100 MW, este produsă aplicând tehnologia de cogenerare de înaltă eficiență sau, pentru instalațiile care generează exclusiv energie electrică, respectând nivelurile de eficiență electrică asociate celor mai bune tehnici disponibile (BAT-AEEL), astfel cum vor fi definite de către organul central de specialitate al administrației publice pentru resurse naturale și mediu; 25.3. pentru instalațiile cu o putere termică instalată totală de peste 100 MW, este produsă aplicând tehnologia de cogenerare de înaltă eficiență sau pentru instalațiile care generează exclusiv energie electrică, obținând un randament electric net de cel puțin 36%; 25.4. este produsă aplicând captarea și stocarea CO_2 provenit din biomasă. **26**. În scopurile prevăzute la pct.10, instalațiile care generează exclusiv energie electrică se iau în considerare numai dacă nu utilizează combustibili fosili ca principal combustibil și numai dacă nu există un potențial de rentabilitate pentru aplicarea tehnologiei de cogenerare de înaltă eficiență potrivit evaluării realizate în conformitate cu art. 24 din Legea nr.139/2018 cu privire la eficiența energetică. **27**. În scopurile prevăzute la subpct.10.1 și 10.2, se ia în calcul energia electrică generată de către instalațiile care au intrat în funcțiune sau sunt convertite la utilizarea combustibililor din biomasă după 25 decembrie 2024. **28**. În scopurile prevăzute la pct.10 și fără a aduce atingere prevederilor secțiunilor 1 și 2 din capitolul II, pot fi luați în considerare, din alte motive de durabilitate,		

Se consideră că o instalație este în funcțiune odată ce a fost demarată producția fizică de biocombustibili, de biogaz consumat în sectorul transporturilor și de biolichide și producția fizică de încălzire și răcire și energie electrică pe bază de combustibili din biomasă. Reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră rezultând din utilizarea biocombustibililor, a biogazului consumat în sectorul transporturilor și a biolichidelor și a combustibililor din biomasă utilizați în instalații de producere a încălzirii, a răcirii și a energiei electrice se calculează în conformitate cu articolul 31 alineatul (1). (11) Energia electrică pe bază de combustibili din biomasă se ia în considerare în scopurile menționate la alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c) numai dacă îndeplinește una sau mai multe dintre următoarele cerințe: (a) este produsă în instalații cu o putere termică instalată totală mai mică de 50 MW; (b) pentru instalațiile cu o putere termică instalată totală între 50 și 100 MW, este produsă aplicând tehnologie de cogenerare de înaltă eficiență, sau, pentru instalațiile care generează exclusiv energie electrică, respectând nivelurile de eficiență electrică asociate celor mai bune tehnici disponibile (BAT-AEEL), astfel cum sunt definite în Decizia de punere în aplicare (UE) 2017/1442 a Comisiei (25); (c) pentru instalațiile cu o putere termică instalată totală peste 100 MW, este produsă aplicând tehnologie de cogenerare de înaltă eficiență sau, pentru instalațiile care generează exclusiv energie electrică, obținând un randament electric net de cel puțin 36 %; (d) este produsă aplicând captarea și stocarea CO2 provenit din biomasă. În scopurile menționate la alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c) din prezentul articol, instalațiile care generează exclusiv energie electrică se iau în considerare numai dacă nu utilizează combustibili fosili ca principal combustibili și numai dacă nu există un potențial de rentabilitate pentru aplicarea tehnologiei de cogenerare de înaltă eficiență potrivit evaluării realizate în conformitate cu articolul 14 din Directiva 2012/27/UE. În scopurile menționate la alineatul (1) primul paragraf literele (a) și (b) din prezentul articol, prezentul alineat se aplică numai instalațiilor care intră în funcțiune sau care sunt transformate pentru a utiliza combustibili din biomasă după 25 decembrie 2021. În scopurile menționate la alineatul (1) primul paragraf litera (c) din prezentul articol,	biocarburanții și biolichidele obținuți cu respectarea prevederilor prezentului capitol.		

prezentul alineat nu aduce atingere sprijinului acordat în temeiul schemelor de sprijin în conformitate cu articolul 4 și aprobate până la 25 decembrie 2021. Statele membre pot aplica cerințe mai stricte în materie de eficiență energetică decât cele menționate la primul paragraf în cazul instalațiilor cu o putere termică instalată totală mai mică. Primul paragraf nu se aplică energiei electrice provenind de la instalații care fac obiectul unei notificări specifice transmise de un stat membru Comisiei pe baza existenței justificate în mod corespunzător a unor riscuri pentru siguranța alimentării cu energie electrică. După evaluarea notificării, Comisia adoptă o decizie ținând seama de elementele cuprinse în aceasta. (12) În scopurile menționate la alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c) din prezentul articol și fără a aduce atingere articolelor 25 și 26, statele membre nu refuză să ia în considerare, din alte motive de durabilitate, biocombustibilii și biolichidele obținute cu respectarea prezentului articol. Prezentul alineat nu aduce atingere sprijinului public acordat în temeiul schemelor aprobate înainte de 24 decembrie 2018. (13) În scopul menționat la alineatul (1) primul paragraf litera (c) din prezentul articol, statele membre pot deroga, pe o perioadă limitată, de la criteriile stabilite la alineatele (2)-(7) și la alineatele (10) și (11) din prezentul articol, prin adoptarea unor criterii diferite pentru: (a) instalațiile situate într-o regiune ultraperiferică, în sensul articolului 349 din TFUE, în măsura în care astfel de instalații produc energie electrică ori încălzire sau răcire pe bază de combustibili din biomasă și biolichide sau produc biocombustibili; și (b) combustibilii din biomasă și biolichidele folosiți în instalațiile menționate la litera (a) de la prezentul paragraf și biocombustibilii produși în aceste instalații, indiferent de locul de origine al biomasei în cauză, cu condiția ca astfel de criterii să fie justificate obiectiv de nevoia de a asigura, pentru regiunea ultraperiferică respectivă, acces la energie sigură și fiabilă și trecerea treptată fără sincope la criteriile stabilite la alineatele (2)-(7), (10) și (11) de la prezentul articol, stimulându-se în acest fel tranziția de la combustibilii fosili către biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă durabili. Diferitele criterii menționate la prezentul alineat sunt notificate special Comisiei de un stat membru relevant. (14) În scopurile menționate la alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c), statele			

membre pot institui criterii de durabilitate suplimentare pentru combustibilii din biomasă. Până la 31 decembrie 2026, Comisia evaluează impactul unor astfel de criterii suplimentare asupra pieței interne, însoțind evaluarea, dacă este necesar, de o propunere pentru asigurarea armonizării acestora. (15) Până la 31 decembrie 2030, energia produsă din biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă poate fi și ea luată în considerare în scopurile menționate la alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c) de la prezentul articol în cazul în care: (a) au fost acordate ajutoare înainte de 20 noiembrie 2023 în conformitate cu criteriile de sustenabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute la articolul 29 în versiunea care era în vigoare la 29 septembrie 2020; și (b) ajutoarele au fost acordate sub forma unui sprijin pe termen lung pentru care s-a stabilit o sumă fixă la începutul perioadei de sprijin și cu condiția să existe un mecanism de corecție care să înlăture posibilitatea supracompensării.			
Articolul 29a **Criterii de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru combustibilii din surse regenerabile de origine nebiologică și pentru combustibilii pe bază de carbon reciclat** (1) Energia obținută din combustibili din surse regenerabile de origine nebiologică se ia în calcul în vederea atingerii ponderii energiei din surse regenerabile a statelor membre și a obiectivelor menționate la articolul 3 alineatul (1), la articolul 15a alineatul (1), la articolul 22a alineatul (1), la articolul 23 alineatul (1), la articolul 24 alineatul (4) și la articolul 25 alineatul (1) numai în cazul în care reducerile de emisii de gaze cu efect de seră obținute prin utilizarea combustibililor respectivi sunt de cel puțin 70 %. (2) Energia obținută din combustibili pe bază de carbon reciclat poate fi luată în calcul în vederea atingerii obiectivului de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră menționat la articolul 25 alineatul (1) primul paragraf litera (a) numai în cazul în care reducerile de emisii de gaze cu efect de seră obținute prin utilizarea combustibililor respectivi sunt de cel puțin 70 %. (3) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 35 pentru a completa prezenta directivă prin specificarea metodologiei de evaluare a reducerilor de emisii de gaze cu efect de seră generate de combustibilii din surse regenerabile de origine nebiologică și de combustibilii pe bază de carbon reciclat. Metodologia asigură faptul că nu se acordă credit pentru emisiile evitate pentru CO2 din surse fosile a cărui captură a primit deja un credit pentru emisii în temeiul altor dispoziții de drept. Metodologia acoperă emisiile de gaze cu efect de seră pe durata		Incompatibil	Urmează a fi transpus urmare a unei inițiative legislative separate

ciclului de viață și ia în considerare emisiile indirecte rezultate din deturnarea unor factori de producție rigizi, ca deșeurile utilizate pentru producția de combustibili din carbon reciclat.			
Articolul 30 **Verificarea respectării criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră** (1) În cazul în care combustibilii din surse regenerabile și combustibilii pe bază de carbon reciclat sunt luați în calcul în vederea atingerii obiectivelor menționate la articolul 3 alineatul (1), articolul 15a alineatul (1), articolul 22a alineatul (1), articolul 23 alineatul (1), articolul 24 alineatul (4) și articolul 25 alineatul (1), statele membre impun operatorilor economici, prin intermediul unor audituri obligatorii, independente și transparente, în conformitate cu actul de punere în aplicare adoptat în temeiul alineatului (8) de la prezentul articol, să demonstreze că au fost îndeplinite criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute la articolul 29 alineatele (2)-(7) și alineatul (10) și la articolul 29a alineatele (1) și (2) pentru combustibili din surse regenerabile și combustibili pe bază de carbon reciclat. În acest scop, statele membre impun operatorilor economici să utilizeze un sistem de echilibrare a masei care: (a) permite ca loturile de materii prime sau de combustibili cu caracteristici diferite de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră să fie amestecate, de exemplu într-un recipient, într-o instalație de prelucrare sau logistică, într-o infrastructură de transport și de distribuție sau într-un amplasament de acest gen; (b) permite ca loturile de materii prime cu conținut energetic diferit să fie amestecate în scopul prelucrării ulterioare cu condiția ca dimensiunea loturilor să fie ajustată în funcție de conținutul lor energetic; (c) impune ca informațiile cu privire la caracteristicile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și la dimensiunea loturilor menționate la litera (a) să rămână asociate amestecului; și (d) prevede ca suma tuturor loturilor retrase din amestec să fie descrisă ca având aceleași caracteristici de durabilitate, în aceleași cantități, ca suma tuturor loturilor adăugate la amestec și impune ca acest echilibru să fie atins pe o perioadă adecvată. Sistemul de echilibrare a masei asigură faptul că fiecare lot este luat în considerare o singură dată la articolul 7 alineatul (1) primul paragraf litera (a), (b) sau (c) în scopul calculării consumului final brut de energie din surse regenerabile și include informații	**Legea 10/2016** **Articolul 12.** Atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului: a) elaborează Regulament privind criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă, care va conține, de asemenea, descrierea procedurii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, și modalitatea de implementare a unui sistem de echilibrare a masei, în sensul art. 26^2, alin. (3). a^1) elaborează Metodologia de calcul al impactului biocarburanților și biolichidelor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră; b) monitorizează realizarea obiectivelor în domeniul criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă, aplicarea procedurii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea acestora, precum și aplicarea Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră; **Articolul 26^2**. Verificarea conformității biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă cu criteriile de durabilitate (1) Verificarea conformității biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă cu criteriile de durabilitate are loc în conformitate cu prevederile prezentului articol și a Regulamentului privind criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă. (2) În vederea considerării biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă în scopurile prevăzute la articolul 26^1, alin. (2), producătorii de biocombustibili trebuie să îndeplinească criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră. (3) În vederea implementării prevederii de la alin. (2), producătorii de biocombustibili utilizează un sistem de echilibrare a masei care: a) permite amestecarea loturilor de materii prime sau combustibili cu caracteristici diferite durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră;	Parțial compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

din care să reiasă dacă producerea lotului respectiv a beneficiat de sprijin și, în caz afirmativ, care este tipul schemei de sprijin. (2) Atunci când un lot este prelucrat, informațiile referitoare la caracteristicile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră ale lotului se ajustează și se alocă rezultatelor producției în conformitate cu următoarele reguli: (a) atunci când prelucrarea unui lot de materii prime duce la obținerea unui singur rezultat al producției care este destinat producerii de biocombustibili, de biolichide sau de combustibili din biomasă, de combustibili din surse regenerabile de origine nebiologică sau de combustibili pe bază de carbon reciclat, dimensiunea lotului și cantitățile aferente ale caracteristicilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră sunt ajustate prin aplicarea unui factor de conversie care reprezintă raportul dintre masa rezultatului producției care este destinat unei astfel de produceri și masa de materii prime care intră în proces; (b) atunci când prelucrarea unui lot de materii prime duce la obținerea mai multor rezultate ale producției care sunt destinate producerii de biocombustibili, de biolichide sau de combustibili din biomasă, de combustibili din surse regenerabile de origine nebiologică sau de combustibili pe bază de carbon reciclat, pentru fiecare rezultat al producției în parte se aplică un factor de conversie separat și se folosește un bilanț masic separat. (3) Statele membre iau măsuri pentru a se asigura că operatorii economici prezintă informații fiabile privind respectarea criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră stabilite la articolul 29 alineatele (2)-(7) și (10) și la articolul 29a alineatele (1) și (2) și că operatorii economici pun la dispoziția statelor membre relevante, la cerere, datele utilizate pentru elaborarea informațiilor respective. Statele membre solicită operatorilor economici luarea de măsuri în vederea elaborării unui nivel corespunzător de audit independent al informațiilor prezentate de către aceștia și furnizarea de dovezi în acest sens. Pentru conformitatea cu articolul 29 alineatul (3) literele (a), (b), (d) și (e), articolul 29 alineatul (4) litera (a), articolul 29 alineatul (5), articolul 29 alineatul (6) litera (a) și articolul 29 alineatul (7) litera (a), se poate recurge la audituri interne sau externe până la primul punct de colectare a biomasei forestiere. Auditul verifică dacă sistemele utilizate de operatorii economici sunt precise, fiabile și protejate împotriva fraudelor, incluzând verificarea în scopul garantării faptului că materialele nu sunt modificate sau eliminate în mod intenționat astfel încât lotul sau o parte a acestuia să poată deveni deșeu sau reziduu. Auditul evaluează, de asemenea, frecvența și metodologia prelevării de probe și soliditatea datelor. Obligațiile prevăzute la prezentul alineat se aplică indiferent dacă combustibilii din surse regenerabile și combustibilii pe bază de carbon reciclat sunt produși sau importați în interiorul Uniunii. Informațiile privind originea geografică și tipul de materii prime	b) permite amestecarea loturilor de materii prime cu conținut energetic diferit pentru prelucrare ulterioară; c) solicită ca un amestec să fie însoțit de informații privind caracteristicile de durabilitate și dimensiunile loturilor menționate la lit. a); d) asigură că suma tuturor loturilor scoase dintr-un amestec este descrisă în aceeași cantitate și prin aceleași caracteristici de durabilitate ca suma loturilor adăugate la amestec și necesită ca echilibrul să fie realizat pe o perioadă adecvată; e) se asigură că fiecare lot este contabilizat o singură dată în consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile, sau după caz în consumul final brut de energie din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire, sau în consumul final de energie din surse regenerabile în sectorul transporturilor; f) furnizează informații cu privire la faptul dacă a fost beneficiat de sprijin pentru producerea respectivelor loturi. (4) Producătorii de biocombustibili au obligația de asigura, în conformitate cu prevederile Regulamentului menționat la alin. (1), următoarele: a) prezentarea, în adresa Agenției de Mediu, a informațiilor cu privire la respectarea criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și să pună la dispoziția acesteia datele relevante care au fost utilizate pentru pregătirea acestor informații; b) organizarea evaluărilor anuale independente a informațiilor transmise conform lit. a) și furnizarea dovezilor că evaluare este efectuată în termenii stabiliți în Regulamentul menționat la alin. (1). Evaluarea independentă trebuie să confirme că sistemele utilizate sunt exacte, fiabile și protejate de falsificare. Atunci când se efectuează o evaluare independentă, se estimează frecvența de eșantionare, metodologia și fiabilitatea datelor. (5) Informațiile aferente implementării obligației de la alin. (3) și prezentate într-o formă standardizată Agenției de Mediu conform alin. (4), includ date adecvate și relevante aferente biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă cu privire la măsurile luate pentru a proteja solul, apa și aerul, pentru a restabili solul degradat și pentru a evita consumul excesiv de apă în teritoriile cu deficit de apă. (6) Obligațiile prevăzute de prezentul articol sunt îndeplinite indiferent de originea geografică a biomasei din care sunt produse biolichidele, inclusiv dacă este importată. (7) Producătorii de biocombustibili verifică dacă materiile prime și/sau biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă respectă criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prin obținerea de certificate din schemele voluntare naționale sau internaționale aprobate sau recunoscute de autoritățile competente.		

ale biocombustibililor, ale biolichidelor și ale combustibililor din biomasă pentru fiecare furnizor de combustibil se pun la dispoziția consumatorilor într-o versiune actualizată, ușor de accesat și de utilizat, pe site-urile internet ale operatorilor, ale furnizorilor și ale autorităților competente relevante, precum și la stațiile de realimentare, și se actualizează anual. Statele membre prezintă Comisiei informațiile menționate la primul paragraf din prezentul alineat, în formă agregată. Comisia publică aceste informații în cadrul platformei de raportare electronică menționate la articolul 28 din Regulamentul (UE) 2018/1999, în formă sintetizată, păstrând confidențialitatea informațiilor sensibile din punct de vedere comercial. (4) Comisia poate decide ca sistemele internaționale sau naționale voluntare de stabilire a standardelor de producție a combustibililor din surse regenerabile și a combustibililor pe bază de carbon reciclat să furnizeze date exacte privind reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră în scopurile articolului 29 alineatul (10) și ale articolului 29a alineatele (1) și (2), să demonstreze respectarea articolului 27 alineatul (6) și a articolului 31a alineatul (5) sau să demonstreze că loturile de biocombustibili, de biolichide și de combustibili din biomasă respectă criteriile de durabilitate stabilite la articolul 29 alineatele (2)-(7). Atunci când demonstrează că criteriile stabilite la articolul 29 alineatele (6) și (7) sunt îndeplinite, operatorii pot decide să furnizeze direct dovezile necesare la nivel de zonă de aprovizionare. Comisia poate recunoaște zonele de protecție a ecosistemelor sau a speciilor rare, amenințate sau pe cale de dispariție, recunoscute prin acorduri internaționale sau incluse pe listele elaborate de organizații interguvernamentale sau de Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii, în sensul articolului 29 alineatul (3) primul paragraf litera (c) punctul (ii). Comisia poate decide ca aceste sisteme să conțină informații exacte cu privire la măsurile luate pentru protecția solurilor, a apelor și a aerului, pentru readucerea la starea inițială a solurilor degradate, pentru evitarea consumului excesiv de apă în zonele sărace în resurse de apă, precum și pentru certificarea biocombustibililor, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor. (5) Comisia adoptă decizii în temeiul alineatului (4) din prezentul articol prin intermediul unor acte de punere în aplicare. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 34 alineatul (3). Aceste decizii sunt valabile pe o perioadă de cel mult cinci ani. Comisia impune ca fiecare sistem voluntar în privința căruia a fost adoptată o decizie în temeiul alineatului (4) să transmită anual Comisiei, până la 30 aprilie, un raport care să trateze fiecare dintre punctele prevăzute în anexa XI la Regulamentul (UE)	(8) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice centrale pentru resurse naturale și mediu, pune în aplicare o schemă națională de certificare care să stabilească standarde pentru producția de biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă și să certifice că respectivele standarde și criterii de durabilitate și criterii de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră sunt îndeplinite de către producătorii de biocombustibili. **<u>Prevederile Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă, aprobat prin HG 53/2024</u>** **Secțiunea a 2-a** **Verificarea conformității biocarburanților, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă cu criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră** **29**. În cazul în care biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă sau alți combustibili care sunt eligibili pentru fi luați în considerare în scopurile prevăzute la secțiunea 1 din capitolul II și la pct.10, furnizorii de combustibili trebuie să demonstreze că au fost îndeplinite criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră. În acest sens, furnizorii de combustibili trebuie să utilizeze un sistem de echilibrare a masei care: 29.1. permite ca loturile de materii prime sau de combustibili cu caracteristici diferite de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră să fie amestecate, de exemplu, într-un recipient, într-o instalație de prelucrare sau logistică, într-o infrastructură de transport și de distribuție sau într-un amplasament de acest gen; 29.2. permite ca loturile de materii prime cu conținut energetic diferit să fie amestecate în scopul prelucrării ulterioare cu condiția ca dimensiunea loturilor să fie ajustată în funcție de conținutul lor energetic; 29.3. impune ca informațiile cu privire la caracteristicile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și la dimensiunea loturilor prevăzute la subpct. 29.1 să rămână asociate amestecului; 29.4. prevede ca suma tuturor loturilor retrase din amestec să fie descrisă ca având aceleași caracteristici de durabilitate, în aceleași cantități ca suma tuturor loturilor adăugate la amestec și impune ca acest echilibru să fie atins pe o perioadă adecvată;		

2018/1999 . Raportul acoperă perioada anului calendaristic precedent. Cerința transmiterii unui raport se aplică numai sistemelor voluntare care au funcționat timp de cel puțin 12 luni. Comisia face disponibile rapoartele elaborate de sistemele voluntare, în formă agregată sau integral, dacă este cazul, în cadrul platformei de raportare electronică menționate la articolul 28 din Regulamentul (UE) 2018/1999. (6) Statele membre pot institui sisteme naționale în cadrul cărora respectarea criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră stabilite la articolul 29 alineatele (2)-(7) și (10) și la articolul 29a alineatele (1) și (2), în conformitate cu metodologia elaborată în temeiul articolului 29a alineatul (3), este verificată de-a lungul întregului lanț de custodie implicând autoritățile competente. Sistemele respective pot fi utilizate, de asemenea, pentru a verifica exactitatea și caracterul complet al informațiilor incluse de operatorii economici în baza de date a Uniunii, pentru a demonstra respectarea articolului 27 alineatul (6) și pentru certificarea biocombustibililor, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor. Un stat membru poate notifica un astfel de sistem național Comisiei. Comisia acordă prioritate evaluării acestui tip de sistem pentru a facilita recunoașterea reciprocă bilaterală și multilaterală a acestor sisteme. Comisia poate decide, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, dacă un astfel de sistem național respectă condițiile stabilite prin prezenta directivă. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 34 alineatul (3). În cazul în care Comisia decide că sistemul național respectă condițiile stabilite în prezenta directivă” alte sisteme recunoscute de Comisie în conformitate cu prezentul articol nu refuză recunoașterea reciprocă în raport cu sistemul național al statului membru respectiv în ceea ce privește verificarea respectării criteriilor pentru care a fost recunoscut de către Comisie. Pentru instalațiile care produc energie electrică pentru încălzire și răcire cu o putere termică instalată totală cuprinsă între 7,5 și 20 MW, statele membre pot stabili sisteme naționale de verificare simplificate pentru a asigura îndeplinirea criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute la articolul 29 alineatele (2)-(7) și (10). Pentru aceleași instalații, actele de punere în aplicare prevăzute la alineatul (8) de la prezentul articol stabilesc condiții uniforme pentru sistemele simplificate de verificare voluntară menite să asigure îndeplinirea criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute la articolul 29 alineatele (2)-(7) și (10).	29.5. se asigură că fiecare lot este contabilizat o singură dată în consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile sau, după caz, în consumul final brut de energie din surse regenerabile în sectorul de încălzire și de răcire, sau în consumul final de energie din surse regenerabile în sectorul transporturilor; și 29.6. furnizează informații cu privire la faptul dacă a beneficiat de sprijin pentru producerea respectivelor loturi. **30**. Sistemul de echilibrare a masei asigură faptul că fiecare lot este luat în considerare o singură dată în scopul calculării consumului final brut de energie din surse regenerabile și include informații din care să reiasă dacă producerea lotului respectiv a beneficiat de sprijin și, în caz afirmativ, care este tipul schemei de sprijin. **31**. Atunci când un lot este prelucrat, informațiile referitoare la caracteristicile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră ale lotului se ajustează și se alocă rezultatelor producției în conformitate cu următoarele reguli: 31.1. în cazul în care prelucrarea unui lot de materii prime duce la obținerea unui singur rezultat al producției care este destinat producerii de biocarburanți, de biolichide sau de combustibili din biomasă, de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizați în transporturi sau de combustibili pe bază de carbon reciclat, dimensiunea lotului și cantitățile aferente ale caracteristicilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră sunt ajustate prin aplicarea unui factor de conversie care reprezintă raportul dintre masa rezultatului producției care este destinat unei astfel de produceri și masa de materii prime care intră în proces; 31.2. în cazul în care prelucrarea unui lot de materii prime duce la obținerea mai multor rezultate ale producției care sunt destinate producerii de biocarburanți, de biolichide sau de combustibili din biomasă, de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizați în transporturi sau de combustibili pe bază de carbon reciclat, pentru fiecare rezultat al producției în parte se aplică un factor de conversie separat și se folosește un bilanț masic separat. **32**. Furnizorii de combustibili au obligația de a asigura: 32.1. prezentarea anuală, pe adresa Centrului Național pentru Energie Durabilă și a Agenției de Mediu, a informațiilor cu privire la respectarea criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și punerea la dispoziția acestor instituții a datelor relevante care au fost utilizate pentru pregătirea acestor informații, până la data de 31 ianuarie a anului următor;		

(7) Comisia adoptă decizii în temeiul alineatului (4) din prezentul articol numai în cazul în care sistemul în cauză îndeplinește standardele adecvate de fiabilitate, de transparență și de audit independent și oferă garanții corespunzătoare cu privire la faptul că niciun material nu a fost modificat sau eliminat în mod intenționat, astfel încât lotul sau o parte a acestuia să se încadreze în anexa IX. În cazul sistemelor de măsurare a reducerilor emisiilor de gaze cu efect de seră, acestea trebuie să respecte și cerințele metodologice prevăzute la anexa V sau VI. Listele zonelor bogate în biodiversitate menționate la articolul 29 alineatul (3) primul paragraf litera (c) punctul (ii) respectă standarde adecvate de obiectivitate și de coerență cu standardele recunoscute la nivel internațional și prevăd căi de atac corespunzătoare. Sistemele voluntare menționate la alineatul (4) publică cel puțin o dată pe an o listă a organismelor lor de certificare utilizate pentru auditul independent, indicând, pentru fiecare organism de certificare, entitatea sau autoritatea publică națională care l-a recunoscut și entitatea sau autoritatea publică națională care îl monitorizează. (8) Pentru a se asigura faptul că respectarea criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și a dispozițiilor privind biocombustibilii, biolichidele și combustibilii din biomasă care prezintă riscuri scăzute sau ridicate din perspectiva schimbării directe și indirecte a destinației terenurilor este verificată într-un mod eficient și armonizat și în special pentru prevenirea fraudelor, Comisia adoptă acte de punere în aplicare prin care se specifică norme de punere în aplicare detaliate, inclusiv standarde adecvate de fiabilitate, de transparență și de audit independent și impune ca toate sistemele voluntare să aplice standardele respective. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 34 alineatul (3). În respectivele acte de punere în aplicare, Comisia acordă o atenție deosebită necesității de a reduce la minimum sarcina administrativă. Actele de punere în aplicare stabilesc un calendar în limitele căruia sistemele voluntare trebuie să pună în aplicare standardele. Comisia poate abroga deciziile de recunoaștere a unor sisteme voluntare în temeiul alineatului (4) în cazul în care sistemele respective nu pun în aplicare standardele respective în termenul prevăzut. În cazul în care un stat membru exprimă preocupări cu privire la faptul că un sistem voluntar nu funcționează în conformitate cu standardele de fiabilitate, de transparență și de audit independent care constituie baza pentru deciziile luate în temeiul alineatului (4), Comisia investighează chestiunea și ia măsuri corespunzătoare. (9) În cazul în care un operator economic furnizează dovezi sau date obținute în conformitate cu un sistem care a făcut obiectul unei decizii adoptate în temeiul alineatului (4) sau (6), un stat membru nu impune operatorului economic să furnizeze alte dovezi de respectare a elementelor vizate de sistem pentru care sistemul a fost recunoscut de Comisie.	32.2. organizarea evaluărilor anuale independente a informațiilor transmise conform subpct.32.1 și furnizarea dovezilor că evaluarea este efectuată în termenele stabilite în prezentul Regulament. Evaluarea independentă verifică dacă sistemele utilizate de către furnizorii de combustibili sunt precise, fiabile și protejate împotriva fraudelor, incluzând verificarea în scopul garantării faptului că materialele nu sunt modificate sau eliminate în mod intenționat, astfel încât lotul sau o parte a acestuia să poată deveni deșeu sau reziduu. Atunci când se efectuează o evaluare independentă, se estimează frecvența de eșantionare, metodologia și fiabilitatea datelor. **33**. Informațiile aferente implementării obligației de utilizare a unui sistem de echilibrare a masei și prezentate într-o formă standardizată Agenției de Mediu, conform obligațiilor furnizorilor de combustibili, includ date adecvate și relevante aferente biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă cu privire la măsurile luate pentru protecția solului, a apei și a aerului, pentru restabilirea solului degradat și pentru evitarea consumul excesiv de apă în zonele sărace în resurse de apă. **34**. Obligațiile prevăzute de prezenta secțiune se aplică indiferent dacă biocarburanții, biolichidele, combustibilii din biomasă, combustibilii lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizați în transporturi sau combustibilii pe bază de carbon reciclat sunt produși în interiorul Comunității Energetice sau importați. **35**. Agenția de Mediu verifică dacă materiile prime și/sau biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă respectă criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prin obținerea de către furnizorii de combustibili a certificatelor din schemele voluntare naționale sau internaționale aprobate sau recunoscute de Guvern. **36**. Furnizorii de combustibili vor pune la dispoziția Centrului Național pentru Energie Durabilă informațiile cu privire la originea geografică și tipul de materii prime ale biocarburanților, ale biolichidelor și ale combustibililor din biomasă. Centrul Național pentru Energie Durabilă publică și actualizează anual aceste date din anul anterior de gestiune, până la data de 31 martie. **37**. Organul central de specialitate al administrației publice pentru resurse naturale și mediu prezintă Secretariatului Comunității Energetice informațiile prevăzute la pct. 31, în formă agregată.		

Autoritățile competente ale statelor membre supraveghează funcționarea organismelor de certificare care realizează audituri independente în cadrul unui sistem voluntar. Organismele de certificare furnizează, la cererea autorităților competente, toate informațiile relevante necesare pentru a supraveghea funcționarea acestora, inclusiv data exactă, ora și locul de desfășurare a auditurilor. În cazul în care statele membre constată probleme de neconformitate, ele informează sistemul voluntar fără întârziere. (10) La cererea unui stat membru, care poate fi întemeiată pe cererea unui operator economic, Comisia, pe baza tuturor dovezilor disponibile, verifică dacă, în ceea ce privește o sursă de combustibili din surse regenerabile și de combustibilii pe bază de carbon reciclat, au fost respectate criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute la articolul 29 alineatele (2)-(7) și alineatul (10) și la articolul 29a alineatele (1) și (2). În termen de șase luni de la primirea unei astfel de cereri, Comisia decide, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, dacă statul membru în cauză poate: (a) să ia în considerare combustibilii din surse regenerabile și combustibilii pe bază de carbon reciclat din sursa respectivă în scopurile menționate la articolul 29 alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c); sau (b) prin derogare de la alineatul (9), să impună furnizorilor sursei de combustibili din surse regenerabile și de combustibili pe bază de carbon reciclat să furnizeze dovezi suplimentare ale respectării criteriilor respective de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și a pragurilor respective de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră. Actele de punere în aplicare menționate la al doilea paragraf de la prezentul alineat se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 34 alineatul (3).			
Articolul 31 **Calcularea impactului biocombustibililor, biolichidelor și combustibililor din biomasă în ceea ce privește gazele cu efect de seră** (1) În scopurile articolului 29 alineatul (10), reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră datorată utilizării biocombustibililor, biolichidelor și combustibililor din biomasă se calculează după cum urmează: (a) atunci când este stabilită o valoare implicită pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră pentru filiera de producție, în anexa V partea A sau partea B pentru	**Legea 10/2016** **Articolul 12.** Atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului: a[1]) elaborează Metodologia de calcul al impactului biocarburanților și biolichidelor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră;	Parțial compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC,

biocombustibili și biolichide și în anexa VI partea A pentru combustibilii din biomasă, atunci când valoarea el pentru biocombustibilii sau biolichidele în cauză, calculată în conformitate cu anexa V partea C punctul 7, și pentru combustibilii din biomasă în cauză, calculată în conformitate cu anexa VI partea B punctul 7, este egală cu sau mai mică decât zero, prin utilizarea acestei valori implicite; (b) prin utilizarea valorii efective, calculate în conformitate cu metodologia stabilită în anexa V partea C pentru biocombustibili și biolichide și în anexa VI partea B pentru combustibilii din biomasă; (c) prin utilizarea unei valori calculate ca suma factorilor formulelor menționate în anexa V partea C punctul 1, caz în care valorile implicite detaliate din anexa V partea D sau partea E pot fi folosite pentru unii factori, iar valorile efective, calculate în conformitate cu metodologia stabilită în anexa V partea C, se folosesc pentru toți ceilalți factori; (d) prin utilizarea unei valori calculate ca suma factorilor formulelor menționate în anexa VI partea B punctul 1, caz în care valorile implicite detaliate din anexa VI partea C pot fi folosite pentru unii factori, iar valorile efective, calculate în conformitate cu metodologia stabilită în anexa VI partea B, se folosesc folosite pentru toți ceilalți factori. (2) Statele membre pot prezenta Comisiei rapoarte care includ informații privind emisiile tipice de gaze cu efect de seră în urma cultivării de materii prime agricole aferente zonelor de pe teritoriul lor care sunt clasificate ca nivel 2 în nomenclatorul unităților teritoriale de statistică („NUTS”) sau la un nivel NUTS de detaliere superior în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1059/2003 al Parlamentului European și al Consiliului (26). Rapoartele respective sunt însoțite de o descriere a metodei și a surselor de date folosite pentru a calcula nivelul emisiilor. Metoda respectivă ia în considerare caracteristicile solului, clima și randamentul preconizat al materiilor prime. (3) În cazul teritoriilor aflate în afara Uniunii, se pot prezenta Comisiei rapoarte echivalente celor menționate la alineatul (2) și redactate de organisme competente. (4) Comisia, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, poate decide dacă rapoartele menționate la alineatele (2) și (3) din prezentul articol conțin date exacte în scopul măsurării emisiilor de gaze cu efect de seră asociate cultivării de materii prime de biomasă agricolă produse în zonele incluse în aceste rapoarte în scopurile articolului 29 alineatul (10). Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 34 alineatul (3). În temeiul unor astfel de decizii, datele respective pot fi folosite în locul valorilor	b) monitorizează realizarea obiectivelor în domeniul criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă, aplicarea procedurii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea acestora, precum și aplicarea Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră; **Articolul 33.** Certificatele de conformitate (1) Autenticitatea biocarburantului se atestă printr-un certificat de conformitate emis de organismele de evaluare a conformității. (2) Pentru a se putea beneficia de garanțiile prevăzute de prezenta lege, biocarburantul produs local sau importat, în amestec cu produsele petroliere principale, trebuie să corespundă criteriilor de durabilitate. Criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, procedura de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea biocarburanților, precum și metodologia de calcul al impactului biocarburanților asupra emisiilor de gaze cu efect de seră vor fi stabilite în regulamentele aprobate de către Guvern. (3) Metodologia de calcul al impactului biocarburanților asupra emisiilor de gaze cu efect de seră trebuie să conțină o listă a valorilor tipice, a valorilor implicite, a valorilor implicite dezagregate pentru cultivare, prelucrare, transport și distribuție a biocarburanților, precum și condițiile de utilizare a acestor valori în locul valorilor efective. **Prevederile Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră aprobată prin Anexa nr. 2 la HG 53/2025** **II. REGULI DE CALCULARE A EMISIILOR DE GAZE CU EFECT DE SERĂ ȘI CALCULAREA IMPACTULUI BIOCARBURANȚILOR, BIOLICHIDELOR ȘI COMBUSTIBILILOR DIN BIOMASĂ ÎN CEEA CE PRIVEȘTE GAZELE CU EFECT DE SERĂ** **Secțiunea 1** **Calculul impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă în ceea ce privește gazele cu efect de seră** 5. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră datorată utilizării biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, prevăzute la pct. 25 din Regulamentul cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de		ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

implicite detaliate pentru cultivare stabilite în anexa V partea D sau E pentru biocombustibili și biolichide și în anexa VI partea C pentru combustibilii din biomasă. (5) Comisia revizuiește anexele V și VI în vederea adăugării sau a revizuirii, atunci când se justifică, a unor valori pentru filierele de producție a biocombustibililor, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă. În cadrul revizuirilor respective se analizează, de asemenea, oportunitatea modificării metodologiei prezentate în anexa V partea C și în anexa VI partea B. Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în temeiul articolului 35 pentru a modifica, dacă este cazul, anexele V și VI prin adăugarea sau revizuirea valorilor implicite sau prin modificarea metodologiei. În cazul oricărei adaptări sau adăugiri la lista valorilor implicite din anexele V și VI: (a) în cazul în care contribuția unui anume factor la emisiile globale este mică, în cazul în care există variații limitate sau în cazul în care este foarte costisitor sau dificil să se stabilească valorile reale, valorile implicite sunt cele tipice pentru procesele normale de producție; (b) în toate celelalte cazuri, valorile implicite se bazează pe un scenariu prudent în raport cu procesele normale de producție. (6) Atunci când este necesar pentru a se asigura aplicarea uniformă a anexei V partea C și a anexei VI partea B, Comisia poate adopta acte de punere în aplicare prin care se stabilesc specificații tehnice detaliate, inclusiv definiții, factori de conversie, calculul emisiilor anuale provenite din culturi sau al reducerilor de emisii în urma modificării stocurilor de carbon de deasupra solului și din subsol de pe terenuri deja cultivate, calculul reducerilor de emisii în urma captării CO2, a înlocuirii CO2 și a stocării geologice a CO2. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 34 alineatul (3).	seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă, se calculează după cum urmează: 5.1. prin utilizarea valorii implicite stabilite pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră aferente filierei de producție, conform secțiunilor 1 sau 2 din anexa nr. 1 la prezenta Metodologie, pentru biocarburanți și biolichide, și conform secțiunii 1 din anexa nr. 2 la prezenta Metodologie, pentru combustibili din biomasă, atunci când valoarea el pentru biocarburanții sau biolichidele în cauză, calculată în conformitate cu pct. 12, și pentru combustibilii din biomasă în cauză, calculată în conformitate cu pct. 30, este egală cu sau mai mică decât zero; 5.2. prin utilizarea valorii efective, calculate în conformitate cu secțiunea a 2-a din capitolul II – pentru biocarburanți și biolichide și cu secțiunea a 3-a din capitolul II – pentru combustibilii din biomasă; 5.3. prin utilizarea unei valori calculate ca suma factorilor formulelor prevăzute la pct. 7, în cazul în care valorile implicite detaliate în secțiunea a 3-a sau a 4-a din anexa nr. 1 la prezenta Metodologie pot fi folosite pentru unii factori, iar valorile efective calculate în conformitate cu secțiunea a 2-a din capitolul II din prezenta Metodologie se folosesc pentru toți ceilalți factori; 5.4. prin utilizarea unei valori calculate ca suma factorilor formulelor prevăzute la pct. 24, în cazul în care valorile implicite detaliate în secțiunea a 2-a din anexa nr. 2 la prezenta Metodologie pot fi folosite pentru unii factori, iar valorile efective calculate în conformitate cu secțiunea a 3-a din capitolul II din prezenta Metodologie se folosesc pentru toți ceilalți factori.		
Articolul 31a **Baza de date a Uniunii** (1) Până la 21 noiembrie 2024, Comisia se asigură că este creată o bază de date a Uniunii pentru a permite urmărirea combustibililor din biomasă, combustibililor lichizi și gazoși din surse regenerabile și a combustibililor pe bază de carbon reciclat (denumită în continuare „baza de date a Uniunii”). (2) Statele membre impun operatorilor economici relevanți să introducă în timp util în respectiva bază de date a Uniunii date exacte privind tranzacțiile realizate și			**Prevedere UE neaplicabilă**

caracteristicile de durabilitate ale combustibililor care fac obiectul tranzacțiilor respective, inclusiv emisiile lor de gaze cu efect de seră generate pe durata ciclului de viață, începând de la punctul lor de producție și până la momentul în care sunt introduși pe piață în Uniune. În scopul introducerii de date în baza de date a Uniunii, sistemul interconectat de gaze este considerat a fi un sistem unic de echilibrare a masei. Date despre injectarea și retragerea de combustibili gazoși din surse regenerabile sunt furnizate în baza de date a Uniunii. În baza de date a Uniunii se includ, de asemenea, date din care să reiasă dacă producerea unui anumit lot de combustibil a beneficiat de sprijin și, în caz afirmativ, care este tipul schemei de sprijin. Respectivele date pot fi introduse în baza de date a Uniunii prin intermediul bazelor de date naționale. După caz, pentru a îmbunătăți trasabilitatea datelor de-a lungul întregului lanț de aprovizionare, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 35 pentru a completa prezenta directivă prin extinderea suplimentară a sferei datelor care trebuie incluse în baza de date a Uniunii pentru a include datele relevante de la punctul de producție sau de colectare a materiilor prime utilizate pentru producerea combustibilului. Statele membre impun furnizorilor de combustibili să introducă în baza de date a Uniunii datele necesare pentru verificarea respectării cerințelor stabilite la articolul 25 alineatul (1) primul paragraf. În pofida primului, celui de al doilea și celui de al treilea paragraf, pentru combustibilii gazoși injectați în infrastructura interconectată de gaze a Uniunii, operatorii economici introduc informații privind tranzacțiile efectuate, privind caracteristicile de durabilitate și alte date relevante, precum emisiile de GES ale combustibililor până la punctul de injecție în infrastructura de gaze interconectată, în cazul în care statul membru decide să completeze un sistem de echilibrare a masei cu un sistem de garanții de origine. (3) Statele membre au acces la baza de date a Uniunii în scopul monitorizării și al verificării datelor. (4) În cazul în care au fost emise garanții de origine pentru producerea unui lot de gaze din surse regenerabile, statele membre se asigură că respectivele garanții de origine sunt transferate în baza de date a Uniunii în momentul în care o livrare de gaze din surse regenerabile este înregistrată în baza de date a Uniunii și sunt anulate după ce lotul de gaze regenerabile este retras din infrastructura de gaze interconectată a Uniunii. Aceste garanții de origine, odată transferate, nu pot fi comercializate în afara bazei de date a Uniunii. (5) Statele membre asigură în cadrul lor juridic național că exactitatea și exhaustivitatea datelor introduse de operatorii economici în baza de date sunt verificate, de exemplu			

apelând la organismele de certificare în cadrul sistemelor voluntare sau naționale recunoscute de Comisie în concordanță cu articolul 30 alineatele (4), (5) și (6) și care pot fi completate de un sistem de garanții de origine. Asemenea sisteme voluntare sau naționale pot utiliza sistemele de informații ale terților ca intermediari pentru colectarea datelor, cu condiția ca această utilizare să fi fost notificată Comisiei. Fiecare stat membru poate utiliza o bază de date națională deja existentă aliniată și conectată la baza de date a Uniunii printr-o interfață sau poate crea o bază de date națională, care să poată fi utilizată de operatorii economici ca instrument pentru colectarea și declararea datelor și pentru introducerea și transferarea datelor respective în baza de date a Uniunii, cu condiția ca: (a) baza de date națională să fie compatibilă cu baza de date a Uniunii, inclusiv în ceea ce privește rapiditatea transmiterii datelor, tipologia seturilor de date transferate și protocoalele privind calitatea datelor și verificarea datelor; (b) Statele membre se asigură că datele introduse în baza de date națională să fie transferate instantaneu în baza de date a Uniunii. Statele membre își pot crea baze de date naționale în conformitate cu dispozițiile sau practica națională, de exemplu pot lua în considerare cerințe mai stricte la nivel național în ceea ce privește criteriile de sustenabilitate. Astfel de baze de date naționale nu ar trebui să împiedice trasabilitatea generală a transporturilor durabile de materii prime sau de combustibili care urmează să fie introduse în baza de date a Uniunii în conformitate cu prezenta directivă. Verificarea calității datelor introduse în baza de date a Uniunii prin intermediul bazelor de date naționale, a caracteristicilor de sustenabilitate ale combustibililor în raport cu datele respective și aprobarea finală a tranzacțiilor au loc exclusiv prin baza de date a Uniunii. Exactitatea și caracterul complet al datelor respective se verifică în conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/996 al Comisiei (27). Acestea pot fi verificate de organismele de certificare. Statele membre transmit Comisiei caracteristicile detaliate ale bazei lor de date naționale. În urma acestei notificări, Comisia evaluează dacă baza de date națională este în conformitate cu cerințele stabilite la al treilea paragraf. În caz contrar, Comisia poate solicita statelor membre să ia măsurile care se impun pentru a asigura respectarea acestor cerințe. (6) Datele agregate din baza de date a Uniunii sunt puse la dispoziția publicului, ținând seama de protecția informațiilor sensibile din punct de vedere comercial, și sunt ținute			

la zi. Comisia publică și pune la dispoziția publicului rapoarte anuale cu privire la datele conținute în baza de date a Uniunii, inclusiv cantitățile, originea geografică și tipul de materii prime ale combustibililor.			
Articolul 32 **Acte de punere în aplicare** Actele de punere în aplicare menționate la articolul 29 alineatul (3) al doilea paragraf, la articolul 29 alineatul (8), la articolul 30 alineatul (5) primul paragraf, articolul 30 alineatul (6) al doilea paragraf, articolul 30 alineatul (8) primul paragraf, articolul 31 alineatul (4) primul paragraf și articolul 31 alineatul (6) din prezenta directivă iau în considerare pe deplin dispozițiile referitoare la reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră în conformitate cu articolul 7a din Directiva 98/70/CE a Parlamentului European și a Consiliului (28).			**Prevedere UE neaplicabilă**
Articolul 33 **Monitorizarea de către Comisie** (1) Comisia monitorizează originea biocombustibililor, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă consumați în Uniune, precum și impactul producției acestora, inclusiv impactul în urma dislocării, asupra destinației terenurilor în Uniune și în principalele țări terțe furnizoare. Monitorizarea se bazează pe planurile naționale integrate privind energia și clima ale statelor membre și pe rapoartele intermediare aferente, în temeiul articolelor 3, 17 și 20 din Regulamentul (UE) 2018/1999, precum și pe cele ale țărilor terțe relevante, ale organizațiilor interguvernamentale, pe studiile științifice din domeniu și pe orice alte informații pertinente. De asemenea, Comisia monitorizează modificările prețurilor materiilor prime asociate cu utilizarea biomasei pentru energie, precum și eventualele efecte pozitive și negative conexe asupra securității alimentare. (2) Comisia menține dialogul și schimbul de informații cu țările terțe și cu producătorii de biocombustibili, de biolichide și de combustibili din biomasă, precum și cu organizațiile de consumatori și cu societatea civilă cu privire la aplicarea generală a măsurilor din prezenta directivă referitoare la biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă. Comisia acordă o atenție deosebită, în acest cadru, impactului pe care producția de biocombustibili, de biolichide și de combustibili din biomasă l-ar putea avea asupra prețului produselor alimentare. (3) Până la 31 decembrie 2027, Comisia prezintă, dacă este cazul, o propunere legislativă privind cadrul de reglementare pentru promovarea energiei din surse regenerabile pentru perioada de după 2030.			**Prevedere UE neaplicabilă**

Respectiva propunere ține seama de experiența punerii în aplicare a prezentei directive, inclusiv a criteriilor sale de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, și de progresele tehnologice din domeniul energiei din surse regenerabile. La elaborarea propunerii legislative menționate la primul paragraf de la prezentul alineat, Comisia ia în considerare, în funcție de situație: (a) avizul Comitetului științific consultativ european privind schimbările climatice, instituit prin articolul 10a din Regulamentul (CE) nr. 401/2009 al Parlamentului European și al Consiliului (29); (b) bugetul indicativ preconizat al Uniunii privind gazele cu efect de seră astfel cum este prevăzut la articolul 4 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului (30); (c) planurile naționale integrate privind energia și clima prezentate de statele membre până la 30 iunie 2024 în temeiul articolului 14 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2018/1999; (d) experiența dobândită prin punerea în aplicare a prezentei directive, inclusiv criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră; și (e) evoluțiile tehnologice în energia din surse regenerabile. (3a) Comisia evaluează aplicarea obligațiilor prevăzute la articolul 29 alineatele (7a) și (7b) și impactul acestora asupra asigurării sustenabilității biocombustibililor, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă. (4) În 2032, Comisia publică un raport care analizează aplicarea prezentei directive.			
Articolul 34 Procedura comitetului (1) Comisia este asistată de Comitetul uniunii energetice instituit prin articolul 44 din Regulamentul (UE) 2018/1999. (2) În pofida alineatului (1), în cazul chestiunilor referitoare la durabilitatea biocombustibililor, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă, Comisia este asistată de Comitetul privind durabilitatea biocombustibililor, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă. Respectivul comitet reprezintă un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.			**Prevedere UE neaplicabilă**

(3) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011. În cazul în care comitetul nu emite un aviz, Comisia nu adoptă proiectul de act de punere în aplicare și se aplică articolul 5 alineatul (4) al treilea paragraf din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.			
Articolul 35 Exercitarea delegării de competențe (1) Competența de a adopta acte delegate îi este conferită Comisiei în condițiile prevăzute la prezentul articol. (2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 8 alineatul (3) al doilea paragraf, la articolul 26 alineatul (2) al patrulea paragraf, la articolul 26 alineatul (2) al cincilea paragraf, la articolul 27 alineatul (3), la articolul 27 alineatul (4), la articolul 27 alineatul (6) al patrulea paragraf, la articolul 28 alineatul (5), la articolul 28 alineatul (6) al doilea paragraf, la articolul 29a alineatul (3), la articolul 31 alineatul (5) al doilea paragraf și la articolul 31a alineatul (2) al doilea paragraf se conferă Comisiei pe o perioadă de cinci ani de la 20 noiembrie 2023. Comisia prezintă un raport privind delegarea de competențe cel târziu cu nouă luni înainte de încheierea perioadei de cinci ani. Delegarea de competențe se prelungește tacit cu perioade de timp identice, cu excepția cazului în care Parlamentul European sau Consiliul se opune prelungirii respective cu cel puțin trei luni înainte de încheierea fiecărei perioade. (3) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 7 alineatul (3) al cincilea paragraf se conferă Comisiei până la 31 decembrie 2021. (4) Delegarea de competențe menționată la articolul 7 alineatul (3) al cincilea paragraf, la articolul 8 alineatul (3) al doilea paragraf, la articolul 26 alineatul (2) al patrulea paragraf, la articolul 26 alineatul (2) al cincilea paragraf, la articolul 27 alineatul (3), la articolul 27 alineatul (4), la articolul 27 alineatul (6) al patrulea paragraf, la articolul 28 alineatul (5), la articolul 28 alineatul (6) al doilea paragraf, la articolul 29a alineatul (3), la articolul 31 alineatul (5) și la articolul 31a alineatul (2) al doilea paragraf poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare. (5) Înainte de adoptarea unui act delegat, Comisia consultă experții desemnați de fiecare stat membru în conformitate cu principiile prevăzute în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare.			**Prevedere UE neaplicabilă**

(6) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului. (7) Un act delegat adoptat în conformitate cu articolul 7 alineatul (3) al cincilea paragraf, cu articolul 8 alineatul (3) al doilea paragraf, cu articolul 26 alineatul (2) al patrulea paragraf, cu articolul 26 alineatul (2) al cincilea paragraf, cu articolul 27 alineatul (3), cu articolul 27 alineatul (4), cu articolul 27 alineatul (6) al patrulea paragraf, cu articolul 28 alineatul (5), cu articolul 28 alineatul (6) al doilea paragraf, cu articolul 29a alineatul (3), cu articolul 31 alineatul (5) sau cu articolul 31a alineatul (2) al doilea paragraf intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecțiuni în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul nu au informat Comisia. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.			
Articolul 36 **Transpunere** (1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma articolelor 2-13, 15-31 și 37 din prezenta directivă și anexelor II, III și V-IX la prezenta directivă până la 30 iunie 2021. Statele membre comunică de îndată Comisiei textul actelor respective. Atunci când statele membre adoptă aceste acte, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Acestea conțin, de asemenea, o mențiune care precizează că trimiterile, în actele cu putere de lege și actele administrative în vigoare, la directiva abrogată prin prezenta directivă se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri și formularea acestei mențiuni. (2) Statele membre transmit Comisiei textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă. (3) Prezenta directivă nu aduce atingere aplicării derogărilor în temeiul dreptului Uniunii privind piața internă a energiei electrice.			**Prevedere UE neaplicabilă**
Articolul 37 **Abrogare** Directiva 2009/28/CE, astfel cum a fost modificată prin directivele enumerate în anexa X partea A, se abrogă cu efect de la 1 iulie 2021, fără a se aduce atingere obligațiilor statelor membre în ceea ce privește termenele de transpunere în dreptul intern a directivelor menționate în anexa X partea B și fără a se aduce atingere obligațiilor			**Prevedere UE neaplicabilă**

<table>
<tr>
<td>statelor membre pentru anul 2020, astfel cum sunt stabilite în articolul 3 alineatul (1) și cum sunt prevăzute în anexa I partea A la Directiva 2009/28/CE.

Trimiterile la directiva abrogată se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa XI.</td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>Articolul 38
Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a treia zi de la data publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.</td>
<td></td>
<td></td>
<td>Prevedere UE neaplicabilă</td>
</tr>
<tr>
<td>Articolul 39
Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.</td>
<td></td>
<td></td>
<td>Prevedere UE neaplicabilă</td>
</tr>
<tr>
<td>Anexa I
OBIECTIVELE NAȚIONALE GLOBALE PRIVIND PONDEREA ENERGIEI DIN SURSE REGENERABILE ÎN CONSUMUL FINAL BRUT DE ENERGIE DIN 2020
A. Obiectivele naționale globale
<table><tr><th></th><th>Ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie, 2005 (S_{2005})</th><th>Obiectivul privind ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie, 2020 (S_{2020})</th></tr><tr><td>Belgia</td><td>2,2 %</td><td>13 %</td></tr><tr><td>Bulgaria</td><td>9,4 %</td><td>16 %</td></tr><tr><td>Cehia</td><td>6,1 %</td><td>13 %</td></tr><tr><td>Danemarca</td><td>17,0 %</td><td>30 %</td></tr><tr><td>Germania</td><td>5,8 %</td><td>18 %</td></tr><tr><td>Estonia</td><td>18,0 %</td><td>25 %</td></tr><tr><td>Irlanda</td><td>3,1 %</td><td>16 %</td></tr><tr><td>Grecia</td><td>6,9 %</td><td>18 %</td></tr><tr><td>Spania</td><td>8,7 %</td><td>20 %</td></tr><tr><td>Franța</td><td>10,3 %</td><td>23 %</td></tr><tr><td>Croația</td><td>12,6 %</td><td>20 %</td></tr><tr><td>Italia</td><td>5,2 %</td><td>17 %</td></tr><tr><td>Cipru</td><td>2,9 %</td><td>13 %</td></tr><tr><td>Letonia</td><td>32,6 %</td><td>40 %</td></tr><tr><td>Lituania</td><td>15,0 %</td><td>23 %</td></tr><tr><td>Luxemburg</td><td>0,9 %</td><td>11 %</td></tr><tr><td>Ungaria</td><td>4,3 %</td><td>13 %</td></tr><tr><td>Malta</td><td>0,0 %</td><td>10 %</td></tr><tr><td>Țările de Jos</td><td>2,4 %</td><td>14 %</td></tr><tr><td>Austria</td><td>23,3 %</td><td>34 %</td></tr><tr><td>Polonia</td><td>7,2 %</td><td>15 %</td></tr><tr><td>Portugalia</td><td>20,5 %</td><td>31 %</td></tr><tr><td>România</td><td>17,8 %</td><td>24 %</td></tr><tr><td>Slovenia</td><td>16,0 %</td><td>25 %</td></tr><tr><td>Republica Slovacă</td><td>6,7 %</td><td>14 %</td></tr><tr><td>Finlanda</td><td>28,5 %</td><td>38 %</td></tr><tr><td>Suedia</td><td>39,8 %</td><td>49 %</td></tr></table></td>
<td>Articolul 9. Planul național integrat privind energia și clima

(1) Planul național integrat privind energia și clima se elaborează de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în conformitate cu cerințele stabilite în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică și Regulamentul privind mecanismul de guvernanță energetică și a acțiunilor climatice și se aprobă de Guvern.

(2) Planul național integrat privind energia și clima stabilește și descrie obiectivele naționale în domeniul energiei din surse regenerabile, traiectoriile orientative pentru fiecare din componentele stabilite în art. 7, alin. (1), măsurile de politică în domeniul promovării consumului energiei din surse regenerabile de către toate sectoarele economiei naționale și care urmează a fi implementate în perioada vizată în vederea atingerii obiectivelor naționale stabilite.”

Art. II. – Dispoziții finale și tranzitorii

(3) Primul Plan național integrat privind energia și clima, conform prevederii de la art. 9, alin. (1), este aprobat până la 30 iunie 2024, vizează perioada de până în anul 2030 și va determina contribuția Republicii Moldova la ponderea consumului de energie din surse regenerabile în consumul final brut de energie a Comunității Energetice pentru anul 2030. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii notifică respectiva contribuție, ca și traiectorie indicativă, Secretariatului Comunității Energetice.</td>
<td>Compatibil</td>
<td>Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.</td>
</tr>
</table>

	Planul Național Integrat pentru Energie și Climă aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 86/2025 Republica Moldova și-a asumat următoarele ținte obligatorii din punct de vedere juridic: • reducerea emisiilor GES cu 68,6%, sau nu mai mult de 9,1 Mt CO2 eq în 2030 față de nivelul din 1990; • o pondere a energiei regenerabile în consumul final de energie de 27% în 2030; • un consum intern brut de energie de maxim 3,0 Mtep în 2030; • un consum final de energie de maxim 2,8 Mtep în 2030.		
ANEXA IA **PONDERILE NAȚIONALE ALE ENERGIEI PENTRU ÎNCĂLZIRE ȘI RĂCIRE DIN SURSE REGENERABILE ÎN CONSUMUL FINAL BRUT DE ENERGIE PENTRU PERIOADA 2020-2030**	**Planul Național Integrat pentru Energie și Climă aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 86/2025** Atingerea obiectivului național privind ponderea de 27% a energiei din surse regenerabile în consumul final de energie, până în 2030 SER-Î&R: 42,5% în CFBE (consumul final brut de energie) pentru încălzire și răcire, inclusiv 2,3% pentru pompele de căldură, până în 2030;		**Prevedere UE neaplicabilă**

	Suplimentări la articolul 23 alineatul (1) (în puncte procentuale) pentru perioada 2021-2025 (*1)	Suplimentări la articolul 23 alineatul (1) (în puncte procentuale) pentru perioada 2026-2030 (*2)	Ponderile obținute în urma suplimentărilor, fără căldura și răcoarea reziduală (în puncte procentuale)
Belgia	1,0	0,7	1,8
Bulgaria	0,7	0,4	1,5
Cehia	0,8	0,5	1,6
Danemarca	1,2	1,1	1,6
Germania	1,0	0,7	1,8
Estonia	1,3	1,2	1,7
Irlanda	2,3	2,0	3,1
Grecia	1,3	1,0	2,1
Spania	0,9	0,6	1,7
Franța	1,3	1,0	2,1
Croația	0,8	0,5	1,6
Italia	1,1	0,8	1,9
Cipru	0,8	0,5	1,6
Letonia	0,7	0,6	1,1
Lituania	1,7	1,6	2,1
Luxemburg	2,3	2,0	3,1
Ungaria	0,9	0,6	1,7
Malta	0,8	0,5	1,6
Țările de Jos	1,1	0,8	1,9
Austria	1,0	0,7	1,8
Polonia	0,8	0,5	1,6
Portugalia	0,7	0,4	1,5
România	0,8	0,5	1,6
Slovenia	0,8	0,5	1,6
Slovacia	0,8	0,5	1,6
Finlanda	0,6	0,5	1,0
Suedia	0,7	0,7	0,7

(*1) Măsurile de flexibilitate prevăzute la articolul 23 alineatul (2) literele (b) și (c) în care au fost luate în considerare la calcularea suplimentărilor și a ponderilor obținute.

(*2) Măsurile de flexibilitate prevăzute la articolul 23 alineatul (2) literele (b) și (c) în care au fost luate în considerare la calcularea suplimentărilor și a ponderilor obținute.

Anexa II

FORMULA DE NORMALIZARE PENTRU CALCULUL ENERGIEI ELECTRICE PRODUSE DE ENERGIA HIDROELECTRICĂ ȘI EOLIANĂ

Pentru calculul energiei electrice produse de energia hidroelectrică într-un stat membru dat se aplică următoarea formulă:

$$Q_{N(norm)} = C_N \times \left[\sum_{i=N-14}^{N} \frac{Q_i}{C_i}\right] / 15$$ unde

N	=	anul de referință;
$Q_{N(norm)}$	=	cantitatea standardizată de energie electrică produsă de toate centralele hidroelectrice din statul membru

Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, aprobat prin HG 74/2025

Anexa 1

la Regulamentul privind calculul consumului

de energie din surse regenerabile

Compatibil

		respectiv în anul N, în scopul efectuării de calcule;
Q_i	=	cantitatea de energie electrică produsă efectiv în anul i de către toate centralele hidroelectrice din din statul membru respectiv măsurată în GWh, excluzând producția din unitățile de stocare cu pompe pe bază de apă pompată anterior în sens ascendent;
C_i	=	puterea totală instalată, fără acumularea prin pompare, a tuturor centralelor hidroelectrice din din statul membru respectiv înregistrată la sfârșitul anului i, măsurată în MW.

Pentru calculul energiei electrice produse de energia eoliană pe uscat într-un stat membru dat se aplică următoarea formulă:

$$Q_{N(norm)} = \frac{C_N + C_{N-1}}{2} \times \frac{\sum_{i=N-n}^{N} Q_i}{\sum_{j=N-n}^{N} \frac{C_j + C_{j-1}}{2}}$$

unde:

N	=	anul de referință;
$Q_{N(norm)}$	=	cantitatea standardizată de energie electrică produsă de toate centralele eoliene pe uscat din din statul membru respectiv în anul N, în scopul efectuării de calcule;
Q_i	=	cantitatea de energie electrică produsă efectiv în anul i de către toate centralele eoliene pe uscat din din statul membru respectiv măsurată în GWh;
C_j	=	puterea totală instalată a tuturor centralelor eoliene pe uscat din statul membru respectiv înregistrată la sfârșitul anului j,

FORMULA DE NORMALIZARE
PENTRU CALCULUL ENERGIEI ELECTRICE
PRODUSE DE ENERGIA HIDROELECTRICĂ ȘI EOLIANĂ

1. Pentru calculul producției brute de energiei electrică de centrale hidroelectrice, aplicând principiul de normalizare, se aplică următoarea formulă:

$$CE_t^{HIDn} = C_t \times \left[\sum_{i=t-14}^{t} \frac{E_i}{C_i} \right] / 15$$

unde:

$t -$ an de referință;

$CE_t^{HIDn} -$ producția brută de energie electrică, în anul t, a centralelor hidroelectrice, inclusiv centralelor hidroelectrice mixte (care includ și componenta de pompare a apei în amonte), normalizată în scopul efectuării calculelor, din care se exclude producția centralelor din apa pompată anterior în sens ascendent;

$E_i -$ cantitatea de energie electrică produsă efectiv în anul *i* de către toate centralele hidroelectrice, măsurată în GWh, excluzând producția de energie electrică din centralele de acumulare prin pompare pe bază de apă pompată anterior în sens ascendent;

$C_i -$ puterea totală instalată a tuturor centralelor hidroelectrice, fără centralele cu acumulare prin pompaj, înregistrată la sfârșitul anului *i*, măsurată în MW.

2. Pentru calculul producției brute de energie electrică de centrale electrice eoliene de uscat (En - onshore), aplicând principiul de normalizare, se aplică următoarea formulă:

$$CE_t^{EOLn} = \frac{C_t + C_{t-1}}{2} \times \frac{\sum_{i=t-n}^{t} E_i}{\sum_{i=t-n}^{t} \left(\frac{C_i + C_{i-1}}{2} \right)}$$

unde:

$t -$ an de referință;

$CE_t^{EOLn} -$ producția brută de energie electrică, în anul t, a tuturor centralelor electrice eoliene, normalizată în scopul efectuării calculelor;

		măsurată în MW;
n	=	4 sau numărul de ani care precedă anul N pentru care sunt disponibile date privind capacitatea și producția pentru din statul membru respectiv, luându-se în considerare cea mai joasă dintre cele două valori.

Pentru calculul energiei electrice produse de energia eoliană în larg într-un stat membru dat se aplică următoarea formulă:

$$Q_{N(norm)} = \frac{C_N + C_{N-1}}{2} \times \frac{\sum_{i=N-n}^{N} Q_i}{\sum_{j=N-n}^{N} \frac{C_j + C_{j-1}}{2}}$$

unde:

N	=	anul de referință;
$Q_{N(norm)}$	=	cantitatea standardizată de energie electrică produsă de toate centralele eoliene în larg din din statul membru respectivă în anul N, în scopul efectuării de calcule;
Q_i	=	cantitatea de energie electrică produsă efectiv în anul i de către toate centralele eoliene în larg din din statul membru respectivă măsurată în GWh;
C_j	=	puterea totală instalată a tuturor centralelor eoliene în larg din din statul membru respectiv înregistrată la sfârșitul anului j, măsurată în MW;
n	=	4 sau numărul de ani care precedă anul N pentru care sunt disponibile date privind capacitatea și producția pentru din statul membru respectiv, luându-se în considerare cea mai joasă dintre cele două valori.

E_i – cantitatea de energie electrică produsă efectiv în anul *i* de către toate centralele eoliene, măsurată în GWh;

C_i – puterea totală instalată a tuturor centralelor eoliene, înregistrată la sfârșitul anului *i*, măsurată în MW.

$n = 4$ sau numărul de ani care precedă anul t, pentru care sunt disponibile datele privind capacitatea și producția centralelor eoliene, luându-se în considerare cea mai mică dintre cele două valori.

3. Pentru instalațiile eoliene de larg (En - offshore), se aplică formula de normalizare descrisă la pct. 2 al prezentei Anexe.

Anexa III
Conținutul de energie pentru combustibil

Combustibil	Conținut masic de energie (putere calorifică inferioară, MJ/kg)	Conținut volumic de energie (putere calorifică inferioară, MJ/l)
COMBUSTIBILI PROVENIȚI DIN BIOMASĂ ȘI/SAU DIN OPERAȚIUNI DE PRELUCRARE A BIOMASEI		
Biopropan	46	24
Ulei vegetal pur (ulei produs din plante oleaginoase prin presare, extracție sau procedee comparabile, brut sau rafinat, dar nemodificat chimic)	37	34
Biomotorină – ester metilic al acizilor grași (ester metilic produs din ulei produs din biomasă)	37	34
Biomotorină – ester etilic al acizilor grași (ester etilicprodus din ulei produs din biomasă)	38	34
Biogaz care se poate purifica pentru a obține calitateagazelor naturale	50	—
Ulei hidrotratat (tratat	44	34

Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, aprobat prin HG 74/2025

Anexa 3

la Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile

CONȚINUTUL DE ENERGIE PENTRU COMBUSTIBILI

Combustibil	**Conținut masic de energie *(putere calorifică inferioară, MJ/kg)***	**Conținut volumic de energie *(putere calorifică inferioară, MJ/l)***
COMBUSTIBILI PROVENIȚI DIN BIOMASĂ ȘI/SAU DIN OPERAȚIUNI DE PRELUCRARE A BIOMASEI		
Biopropan	**46**	**24**
Ulei vegetal pur (ulei produs din plante oleaginoase prin presare, extracție sau procedee comparabile, brut sau rafinat, dar nemodificat chimic)	**37**	**34**

Parțial compatibil

Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

termochimic cu hidrogen) produs din biomasă, destinat a fi folosit la înlocuirea motorinei				Biomotorină – ester metilic al acizilor grași (ester metilic produs din ulei produs din biomasă)	**37**	**33**			
Ulei hidrotratat (tratat termochimic cu hidrogen) produsdin biomasă, destinat a fi folosit la înlocuirea benzinei	45	30		Biomotorină – ester etilic al acizilor grași (ester etilic produs din ulei produs din biomasă)	**38**	**34**			
Ulei hidrotratat (tratat termochimic cu hidrogen) produs din biomasă, destinat a fi folosit la înlocuirea combusti- bilului pentru avioane	44	34		Biogaz care se poate purifica pentru a obține calitatea gazelor naturale	50	—			
Ulei hidrotratat (tratat termochimic cu hidrogen) produs din biomasă, destinat a fi folosit la înlocuirea gazului petrolier lichefiat	46	24		Ulei hidrotratat (tratat termochimic cu hidrogen) produs din biomasă, destinat a fi folosit la înlocuirea motorinei	44	34			
Ulei coprelucrat (prelucrat într-o rafinărie simultan cu combustibili fosili) produs din biomasă sau biomasă supusă pirolizei, destinat a fi folosit la	43	36		Ulei hidrotratat (tratat termochimic cu hidrogen) produs din biomasă, destinat a fi folosit	45	30			

înlocuirea motorinei		
Ulei coprelucrat (prelucrat într-o rafinărie simultan cu combustibili fosili) produs din biomasă sau biomasă supusă pirolizei, destinat a fi folosit la înlocuirea benzinei	44	32
Ulei coprelucrat (prelucrat într-o rafinărie simultan cu combustibili fosili) produs din biomasă sau biomasă supusă pirolizei, destinat a fi folosit la înlocuirea combustibilului pentru avioane	43	33
Ulei coprelucrat (prelucrat într-o rafinărie simultan cu combustibili fosili) produs din biomasă sau biomasă supusă pirolizei, destinat a fi folosit la înlocuirea gazului petrolier lichefiat	46	23
COMBUSTIBILI DIN SURSE REGENERABILE CARE POT FI PRODUȘI DIN DIFERITE SURSE REGENERABILE, INCLUSIV BIOMASĂ		
Metanol din surse regenerabile	20	16

la înlocuirea benzinei		
Ulei hidrotratat (tratat termochimic cu hidrogen) produs din biomasă, destinat a fi folosit la înlocuirea combustibilului pentru avioane	44	34
Ulei hidrotratat (tratat termochimic cu hidrogen) produs din biomasă, destinat a fi folosit la înlocuirea gazului petrolier lichefiat	46	24
Ulei coprelucrat (prelucrat într-o rafinărie simultan cu combustibili fosili) produs din biomasă sau biomasă supusă pirolizei, destinat a fi folosit la înlocuirea motorinei	43	36

Etanol din surse regenerabile	27	21		Ulei coprelucrat (prelucrat într-o rafinărie simultan cu combustibili fosili) produs din biomasă sau biomasă supusă pirolizei, destinat a fi folosit la înlocuirea benzinei	44	32			
Propanol din surse regenerabile	31	25							
Butanol din surse regenerabile	33	27							
Motorină Fischer-Tropsch (hidrocarbură sintetică sau amestec de hidrocarburi sintetice destinat a fi folosit la înlocuirea motorinei)	44	34		Ulei coprelucrat (prelucrat într-o rafinărie simultan cu combustibili fosili) produs din biomasă sau biomasă supusă pirolizei, destinat a fi folosit la înlocuirea combustibilului pentru avioane	43	33			
Benzină Fischer-Tropsch (hidrocarbură sintetică sau amestec de hidrocarburi sintetice produs din biomasă, destinat a fi folosit la înlocuirea benzinei)	44	33							
Combustibil pentru avioane Fischer-Tropsch (hidro- carbură sintetică sau amestec de hidrocarburi sintetice produs din biomasă, destinat a fi folosit la înlocuirea combustibilului pentru avioane)	44	33		Ulei coprelucrat (prelucrat într-o rafinărie simultan cu combustibili fosili) produs din biomasă sau biomasă supusă pirolizei, destinat a fi folosit la înlocuirea gazului petrolier lichefiat	46	23			

Gaz petrolier lichefiat Fischer-Tropsch (hidrocarbură sintetică sau amestec de hidrocarburi sintetice destinat a fi folosit la înlocuirea gazului petrolier lichefiat)	46	24
DME (dimetileter)	28	19
Hidrogen din surse regenerabile	120	—
ETBE (etil-terț-butil-eter produs pe bază de etanol)	36 (din care 33 % din surse regenerabile)	27 (din care 33 % din surse regenerabile)
MTBE (metil-terț-butil-eter produs pe bază de metanol)	35 (din care 22 % din surse regenerabile)	26 (din care 22 % din surse regenerabile)
TAEE (terțiar-amil-etil-eter produs pe bază de etanol)	38 (din care 29 % din surse regenerabile)	29 (din care 29 % din surse regenerabile)
TAME (terțiar-amil-metil-eter produs pe bază demetanol)	36 (din care 18 % din surse regenerabile)	28 (din care 18 % din surse regenerabile)
THxEE (terțiar-hexil-etil-eter produs pe bază de etanol)	38 (din care 25 % din surse regenerabile)	30 (din care 25 % din surse regenerabile)
THxME (terțiar-hexil-metil-eter produs pe bază de metanol)	38 (din care 14 % din surse regenerabile)	30 (din care 14 % din surse regenerabile)
Combustibili DIN SURSE NEREGENERABILE		

COMBUSTIBILI DIN SURSE REGENERABILE CARE POT FI PRODUȘI DIN DIFERITE SURSE REGENERABILE, INCLUSIV BIOMASĂ		
Metanol din surse regenerabile	20	16
Etanol din surse regenerabile	27	21
Propanol din surse regenerabile	31	25
Butanol din surse regenerabile	33	27
Motorină Fischer-Tropsch (hidrocarbură sintetică sau amestec de hidrocarburi sintetice destinat a fi folosit la înlocuirea motorinei)	44	34
Benzină Fischer-Tropsch (hidrocarbură sintetică sau amestec de hidrocarburi sintetice produs	44	33

Benzină	43	32
Motorină	43	36
Combustibil pentru avioane	43	34
Hidrogen din surse neregenerabile	120	---

din biomasă, destinat a fi folosit la înlocuirea benzinei)					
Combustibil pentru avioane Fischer-Tropsch (hidrocarbură sintetică sau amestec de hidrocarburi sintetice produs din biomasă, destinat a fi folosit la înlocuirea combustibilului pentru avioane)	44	33			
Gaz petrolier lichefiat Fischer-Tropsch (hidrocarbură sintetică sau amestec de hidrocarburi sintetice destinat a fi folosit la înlocuirea gazului petrolier lichefiat)	46	24			
DME (dimetileter)	28	19			
Hidrogen din surse regenerabile	120	—			

	ETBE (etil-terț-butil-eter produs pe bază de etanol)	36 (din care 37 % din surse regenerabile)	27 (din care 37 % din surse regenerabile)			
	MTBE (metil-terț-butil-eter produs pe bază de metanol)	35 (din care 22 % din surse regenerabile)	26 (din care 22 % din surse regenerabile)			
	TAEE (terțiar-amil-etil-eter produs pe bază de etanol)	38 (din care 29 % din surse regenerabile)	29 (din care 29 % din surse regenerabile)			
	TAME (terțiar-amil-metil-eter produs pe bază de metanol)	36 (din care 18 % din surse regenerabile)	28 (din care 18 % din surse regenerabile)			
	THxEE (terțiar-hexil-etil-eter produs pe bază de etanol)	38 (din care 25 % din surse regenerabile)	30 (din care 25 % din surse regenerabile)			
	THxME (terțiar-hexil-metil-eter produs pe bază de metanol)	38 (din care 14 % din surse regenerabile)	30 (din care 14 % din surse regenerabile)			
	COMBUSTIBILI FOSILI					

		Benzină	43	32			
		Motorină	43	36			
ANEXA IV FORMAREA ȘI CERTIFICAREA INSTALATORILOR ȘI PROIECTANȚILOR INSTALAȚIILOR PE BAZĂ DE ENERGIE DIN SURSE REGENERABILE Sistemele de certificare sau sistemele de calificare echivalente și programele de formare menționate la articolul 18 alineatul (3) au la bază următoarele criterii: 1. Procesul de certificare sau un proces de calificare echivalent trebuie să fie transparent și definit în mod clar de statele membre sau de organismul administrativ desemnat de acestea. 1a. Certificatele eliberate de organismele de certificare sunt clar definite și ușor de identificat pentru lucrătorii și profesioniștii care solicită certificarea. 1b. Procesul de certificare le permite instalatorilor să dobândească cunoștințele teoretice și practice necesare și garantează existența competențelor necesare pentru a instala instalații de înaltă calitate care funcționează în mod fiabil. 2. Instalatorii de sisteme care funcționează pe bază de biomasă, pompe de căldură, energie geotermală de mică adâncime, energie fotovoltaică solară și energie termică solară, inclusiv pentru stocarea energiei, și de puncte de reîncărcare sunt certificați printr-un program de formare acreditat sau de către un organism de formare acreditat ori printr-un sistem de calificare echivalent. 3. Acreditarea programului sau a organismului de formare se realizează de către statele membre sau de către organismul administrativ desemnat de acestea. Organismul de acreditare se asigură că programele de formare, inclusiv programele de perfecționare și recalificare oferite de organismul de formare sunt incluzive, au continuitate și o acoperire regională ori națională. Organismul de formare trebuie să dețină dotări tehnice specifice pentru a oferi formare practică, inclusiv suficiente echipamente de laborator sau facilități corespunzătoare pentru a asigura formarea practică. De asemenea, organismul de formare trebuie să ofere, pe lângă formarea de bază, cursuri mai scurte de actualizare și de perfecționare organizate în module de formare care să le permită instalatorilor și proiectanților să obțină noi competențe, să își extindă și să își diversifice aptitudinile cu privire la mai multe tipuri de tehnologii și combinații ale acestora. Organismul de formare asigură adaptarea formării la noile tehnologii în domeniul energiei din surse regenerabile în contextul clădirilor, al industriei și al agriculturii. Organismele de formare recunosc competențele relevante dobândite. Programele și modulele de formare sunt concepute astfel încât să permită învățarea pe tot parcursul vieții cu privire la instalațiile pe bază de energie din surse regenerabile și	**Legea 10/2016** **Articolul 20.** Cerințe generale (1) Licențele în domeniul energiei din surse regenerabile se eliberează în conformitate cu procedura stabilită în Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător și în legile speciale. (2) Actele necesare pentru inițierea și desfășurarea activității în domeniul energiei din surse regenerabile se eliberează de către autoritățile publice în baza unor reguli obiective, transparente, proporționale și nediscriminatorii. (3) Pentru facilitarea procedurilor de licențiere, de autorizare și de certificare, instituția publică de suport propune, după caz, organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii modificarea cadrului normativ respectiv. **Articolul 23.** Sistemul de calificare și înregistrare în domeniul energiei din surse regenerabile (1) Sistemul de certificare în domeniul energiei din surse regenerabile se bazează pe criterii echivalente cu standardele Uniunii Europene. (2) Instalatorii de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice solare și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură, se califică și se înregistrează în registrul specificat la art. 13 alin. (1) lit. j) în conformitate cu procedura stabilită în regulamentul aprobat de Guvern. (3) Regulamentul menționat la alin. (2) trebuie să conțină cerințele obligatorii față de instalatorii de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și de pompe de căldură, de asemenea regulile de verificare de către organul supravegherii energetice de stat, de către organul de control și supraveghere tehnică de stat a echipamentului și sistemelor instalate, precum și procedurile de recunoaștere a certificării efectuate de către statele membre ale Uniunii Europene și de către părțile contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice. (4) La stabilirea procedurii de calificare și înregistrare a instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și de pompe de căldură, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii va ține cont de cerințele stabilite de Legea privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase	Compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

să fie compatibile cu formarea profesională pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă pentru prima dată și pentru adulții care doresc să se recalifice sau să găsească un nou loc de muncă. Programele de formare sunt concepute pentru a facilita dobândirea calificărilor care să cuprindă diferite tipuri de tehnologii și soluții și pentru a evita specializarea limitată cu privire la o anumită marcă sau tehnologie. Pot avea calitatea de organism de formare producătorul instalației sau al sistemului, institute sau asociații. 4. Formarea care se încheie cu certificarea sau calificarea instalatorului include atât o parte teoretică, cât și una practică. La finalul formării, instalatorul trebuie să dețină calificările necesare pentru instalarea echipamentelor și sistemelor relevante în scopul de a îndeplini cerințele de performanță și fiabilitate ale clientului, de a utiliza competențe la un înalt nivel de calitate și de a respecta toate codurile și standardele aplicabile, inclusiv cele referitoare la etichetarea energetică și ecologică. 5. Cursul de formare se încheie cu un examen pentru obținerea unui certificat sau a unei calificări. Examenul include o probă practică de instalare corectă a cazanelor sau a sobelor pe bază de biomasă, a pompelor de căldură, a instalațiilor geotermale de mică adâncime, a instalațiilor fotovoltaice solare sau a celor termice solare, inclusiv a mijloacelor de stocare a energiei, sau a punctelor de reîncărcare, ceea ce va favoriza o reacție din partea cererii. 6. Sistemele de certificare sau sistemele de calificare echivalente menționate la articolul 18 alineatul (3) iau în considerare următoarele orientări: (a) Programele de formare acreditate ar trebui oferite instalatorilor cu experiență profesională care au urmat sau urmează tipurile de formare menționate în continuare: (i) în cazul instalatorilor de cazane și cuptoare de biomasă: se cere formarea prealabilă ca instalator de apă și canal, instalator de țevi și conducte, instalator de instalații termice sau tehnician de echipamente sanitare și de încălzire sau de răcire; (ii) în cazul instalatorilor de pompe de căldură: se cere formarea prealabilă ca instalator de apă și canal sau inginer de instalații frigorifice și deținerea de competențe de bază ca electrician și instalator de apă și canal (tăierea țevilor, sudarea manșoanelor de țeavă, lipirea manșoanelor de țeavă, izolarea, etanșarea garniturilor, verificarea scurgerilor și instalarea sistemelor de încălzire sau de răcire); (iii) în cazul instalatorilor de instalații fotovoltaice solare sau termice solare: se cere formarea prealabilă ca instalator de apă și canal sau electrician și deținerea de competențe de bază ca instalator de apă și canal, ca electrician și pentru lucrări de aplicare a învelișurilor în construcții, inclusiv cunoștințe de sudare a manșoanelor de țeavă, lipire a manșoanelor de țeavă, izolații, etanșare a garniturilor, verificare a scurgerilor la lucrările de apă și canal, capacitate de a conecta fire electrice, familiarizare cu materialele de bază pentru învelișuri în construcții metodele de descărcare în arc și de sudare; sau (iv) un program de formare profesională care să îi ofere unui instalator competențele specifice, echivalente cu trei ani de instruire în competențele menționate la	și de Legea cu privire la energia electrică. **Articolul 42.** Informații cu privire la măsurile și schemele de sprijin Instituția publică de suport asigură că informațiile privind măsurile și schemele de sprijin sunt puse la dispoziția tuturor solicitanților, cum ar fi consumatorii, constructorii, instalatorii, arhitecții și furnizorii de echipamente și sisteme pentru încălzire, răcire și energie electrică și de vehicule compatibile cu utilizarea energiei din surse regenerabile **<u>Regulament cu privire la calificarea și înregistrarea instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adîncime și pompe de căldură, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1051/2018</u>** **Capitolul I** **DISPOZIȚII GENERALE** 1. Regulamentul cu privire la calificarea și înregistrarea instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adîncime și pompe de căldură (în continuare – *Regulament*) stabilește cadrul juridic necesar pentru calificarea și înregistrarea instalatorilor de sisteme care utilizează surse regenerabile de energie (în continuare – sisteme SER), cerințele obligatorii față de aceștia, regulile de verificare a sistemelor SER instalate, precum și procedurile de recunoaștere a certificării sau calificării efectuate de organismele acreditate din statele membre ale Uniunii Europene, părţile contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice și țările cu care Republica Moldova are încheiate acorduri bilaterale. 2. Prezentul Regulament are următoarele obiective de bază: 1) stabilirea de condiții transparente, obiective și neechivoce pentru calificarea și înregistrarea instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice solare și termice solare, de sisteme geotermale de mică adîncime și pompe de căldură; 2) crearea Registrului instalatorilor de sisteme SER, în calitate de instrument de informare a beneficiarilor pentru fundamentarea deciziilor cu privire la selectarea prestatorului de servicii de instalare a sistemelor SER; 3) stabilirea regulilor de ținere a Registrului instalatorilor de sisteme SER; 4) stabilirea drepturilor şi a obligațiilor de bază a instalatorilor de sisteme SER; 5) monitorizarea activității instalatorilor de sisteme SER și verificarea modului de instalare de către aceștia a sistemelor SER; 6) stabilirea criteriilor de recunoaștere a actelor/certificatelor de instalator al sistemelor SER eliberate de organismele acreditate din statele membre ale Uniunii		

litera (a), (b) sau (c), inclusiv învățare în sala de clasă și la locul de muncă. (b) Partea teoretică a formării instalatorilor pentru cuptoare și cazane de biomasă ar trebui să ofere o privire de ansamblu a situației pieței de biomasă și să cuprindă aspecte ecologice, combustibili din biomasă, logistică, protecția împotriva incendiilor, subvențiile aferente, tehnici de ardere, sisteme de aprindere, soluții hidraulice optime, compararea costurilor și a profitabilității, precum și proiectarea, instalarea și întreținerea cazanelor și cuptoarelor de biomasă. Formarea ar trebui să asigure, de asemenea, o bună cunoaștere a oricăror standarde europene în domeniul tehnologiei și combustibililor din biomasă, de tipul peletelor, precum și a dreptului intern și al Uniunii referitor la biomasă. (c) Partea teoretică a formării instalatorilor de pompe de căldură ar trebui să ofere o privire de ansamblu asupra situației pe piața pompelor de căldură și să prezinte sursele geotermale de energie și temperaturile surselor subterane din diferite regiuni, identificarea conductibilității termice a solurilor și a rocilor, reglementările privind utilizarea surselor geotermale de energie, fezabilitatea utilizării pompelor de căldură în clădiri și determinarea celui mai potrivit sistem de pompe de căldură, precum și cunoștințe privind cerințele tehnice, siguranța, filtrarea aerului, racordarea la sursa de căldură și planul sistemului și integrarea soluțiilor de stocare a energiei, inclusiv în combinație cu instalațiile solare. Formarea ar trebui să asigure, de asemenea, o bună cunoaștere a tuturor standardelor europene pentru pompe de căldură, precum și a dreptului aplicabil de la nivel intern și de la nivelul Uniunii. Instalatorul ar trebui să demonstreze că deține următoarele competențe esențiale: (i) înțelegere de bază a principiilor fizice și de funcționare a pompei de căldură, inclusiv a caracteristicilor circuitului pompei de căldură: contextul dintre temperaturile joase ale mediului absorbant de căldură, temperaturile ridicate ale sursei de căldură și eficiența sistemului, determinarea coeficientului de performanță și a factorului de performanță sezonieră (FPS); (ii) înțelegere a componentelor și a funcționării lor în cadrul circuitului pompei de căldură, cum ar fi compresorul, ventilul de destindere, evaporatorul, condensorul, armăturile și garniturile, uleiul de ungere, refrigerentul, supraîncălzirea și subrăcirea și posibilitățile de răcire în cazul pompelor de căldură; și (iii) capacitatea de a alege și de a dimensiona componentele în situații tipice de instalare, inclusiv de a determina valorile tipice ale sarcinii termice pentru diferite clădiri și pentru producerea apei calde pe baza consumului de energie, de a determina capacitatea pompei de căldură privind sarcina termică pentru producerea apei calde, privind masa de stocare a clădirii și privind asigurarea neîntreruptă cu curent electric; de a determina soluțiile de stocare a energiei, inclusiv prin intermediul rezervorului tampon și al volumului acestuia și integrarea unui al doilea sistem de încălzire; (iv) înțelegere a studiilor de fezabilitate și de proiectare; (v) înțelegere a forajului, în cazul pompelor de căldură geotermale. (d) Partea teoretică a formării instalatorilor pentru instalațiile fotovoltaice solare și cele	Europene, părţile contractante la Tratatul de constituire a Comunităţii Energetice și țările cu care Republica Moldova are încheiate acorduri bilaterale. 3. În sensul prezentului Regulament se utilizează noțiunile definite în Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, precum și noțiunile definite după cum urmează: *instalator al sistemelor SER* – persoană fizică care a fost calificată și înregistrată în Registrul instalatorilor de sisteme SER, ținut de autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienţei energetice și energiei regenerabile (în continuare – autoritate responsabilă), în conformitate cu prezentul Regulament; *declarație pe proprie răspundere* – declarație întocmită de instalatorul sistemelor SER, care are drept scop confirmarea autenticității informației şi a documentelor depuse pentru calificarea și înregistrarea în Registrul instalatorilor de sisteme SER; *declarație de conformitate* – declarație întocmită de instalatorul sistemelor SER în numele întreprinderii în care acesta este angajat, care este eliberată după finalizarea instalării unui sistem SER și include o autoevaluare a proiectului tehnic cu documentele normativ-tehnice în vigoare. 4. Autoritatea responsabilă exercită următoarele atribuții: 1) pune în aplicare cadrul juridic de calificare și înregistrare a instalatorilor de sisteme SER; 2) instituie şi ține Registrul instalatorilor de sisteme SER; 3) efectuează înregistrări și mențiuni în Registrul instalatorilor de sisteme SER, în conformitate cu prevederile prezentului Regulament; 4) acordă asistență organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii privind monitorizarea executării prezentului Regulament și întocmește un raport pentru anul precedent, care poate fi parte a raportului anual de activitate al autorității responsabile, pe care îl prezintă organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică pînă la data de 31 mai a fiecărui an. 5. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în calitate de organ al supravegherii energetice de stat, la solicitarea beneficiarului final sau a autorității responsabile, efectuează controale pentru verificarea respectării de către instalatorii de echipamente SER a documentelor normativ-tehnice prevăzute în art. 14 alin.(1) lit. a) și b) din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică. 6.Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, la solicitarea beneficiarului final sau a autorității responsabile ori în condițiile întrunirii criteriilor de risc aferente domeniilor de competență a acesteia, efectuează controale pentru verificarea respectării de către instalatorii de echipamente SER a documentelor normativ-tehnice aplicabile. 7. Se supun procedurii de calificare și înregistrare instalatorii de sisteme SER persoane fizice, iar serviciile de instalare a sistemelor SER se prestează de către		

termice solare ar trebui să ofere o privire de ansamblu asupra situației de pe piața produselor solare și o comparație între costuri și profitabilitate și să cuprindă aspecte ecologice, componentele, caracteristicile și dimensionarea sistemelor care utilizează energia solară, selectarea de sisteme precise și dimensionarea componentelor, determinarea necesarului de căldură, opțiuni pentru integrarea soluțiilor de stocare a energiei, protecția împotriva incendiilor, subvențiile aferente, precum și proiectarea, instalarea și întreținerea instalațiilor fotovoltaice solare și a celor termice solare. Formarea ar trebui să asigure, de asemenea, o bună cunoaștere a tuturor standardelor europene privind tehnologia și certificarea, cum ar fi Solar Keymark, precum și a dreptului intern și al Uniunii aferent. Instalatorul ar trebui să demonstreze că deține următoarele competențe esențiale: (i) capacitatea de a lucra în condiții de siguranță, utilizând echipamentul și uneltele necesare și punând în aplicare codurile și standardele de siguranță, și de a identifica pericolele legate de lucrările de energie electrică, apă și canal, precum și pericolele de altă natură asociate instalațiilor solare; (ii) capacitatea de a identifica sistemele și componentele lor specifice pentru sistemele active și pasive, inclusiv proiectarea lor mecanică, și de a determina amplasarea componentelor, planul și configurația sistemului și opțiunile pentru integrarea soluțiilor de stocare a energiei, inclusiv în combinație cu stații de reîncărcare; (iii) capacitatea de a determina suprafața necesară pentru instalare, orientarea și înclinarea încălzitorului de apă solar și ale celui fotovoltaic solar, ținând cont de umbră, de accesul solar, de integritatea structurală, de oportunitatea instalării din punct de vedere al clădirii sau climei și de a identifica diferitele metode de instalare potrivite pentru tipurile de acoperiș și proporția echipamentelor necesare pentru instalare în cadrul sistemului; și (iv) în special pentru sistemele fotovoltaice solare, capacitate de adaptare a schemei electrice, inclusiv determinarea curenților nominali proiectați, selectarea tipurilor corespunzătoare de conductori și a valorilor nominale corespunzătoare pentru fiecare circuit electric, determinarea dimensiunii corespunzătoare, a valorilor nominale și a locațiilor pentru echipamentele și subsistemele aferente și selectarea unui punct corespunzător de interconectare. (e) Certificarea instalatorilor ar trebui să fie limitată în timp, astfel încât să fie necesar un seminar sau un curs de perfecționare pentru a se asigura continuitatea certificării.	persoanele juridice sub orice formă organizatorico-juridică prevăzută de Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi. **Capitolul II** **CALIFICAREA ȘI ÎNREGISTRAREA INSTALATORILOR DE SISTEME SER** **Secțiunea 1** **Calificarea instalatorilor de sisteme SER. Înregistrarea în Registrul instalatorilor de sisteme SER** 8. Calificarea instalatorilor de sisteme SER se efectuează prin aprecierea corespunderii instalatorilor unui set de criterii stabilite de prezentul Regulament, cu înregistrarea acestora de către autoritatea responsabilă în Registrul instalatorilor de sisteme SER. 9. Instalatorii pot fi calificați pentru una sau mai multe categorii de sisteme SER, după cum urmează: 1) categoria A: instalatori de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă; 2) categoria B1: instalatori de sisteme fotovoltaice solare; 3) categoria B2: instalatori de sisteme termice solare; 4) categoria C: instalatori de sisteme geotermale de mică adîncime și pompe de căldură. 10. În funcție de categoria pentru care solicită să fie calificat, solicitantul va deține un act de studii (certificat de calificare sau diploma de studii profesionale), eliberat de o instituție de învățămînt profesional tehnic sau de o organizație/instituție cu drept de formare profesională. 11. Pentru a fi calificat și înregistrat în Registrul instalatorilor de sisteme SER, solicitantul va depune, pe suport de hîrtie sau în format electronic, pe adresa autorității responsabile, o declarație pe propria răspundere privind autenticitatea documentelor prezente, întocmită în conformitate cu modelul stabilit de autoritatea responsabilă, la care se anexează documentele enumerate la punctul 12. 12. La declarația pe proprie răspundere, solicitantul este obligat să anexeze următoarelor acte: 1) copia buletinului de identitate; 2) copia actului de studii (certificat de calificare sau diploma de studii profesionale); 3) copia certificatului de atestare, în cazul în care solicitantul nu deține actele de studii de la subpunctul 2) eliberat de către comisia de atestare din cadrul autorității responsabile. În procesul de atestare, comisia va respecta cerințele profesionale și cele de formare înaintate față de instalatorii de sisteme SER menționate în prezentul Regulament. 13. Autoritatea responsabilă examinează documentele depuse de solicitant în conformitate cu punctele 11 și 12 și, în cazul lipsei de obiecții, înregistrează instalatorul de sisteme SER în Registru. În cazul în care apar suspiciuni cu privire		

	la autenticitatea documentelor depuse, autoritatea responsabilă este în drept să solicite prezentarea în original a documentelor depuse, inclusiv a suplimentului la certificatul de calificare sau diploma de studii profesionale, pentru verificarea informațiilor pretinse de ultimul. 14. Dacă solicitantul nu prezintă documentele stabilite la punctele 11 și 12 sau documentele suplimentare solicitate în conformitate cu punctul 13 și dacă se demonstrează că informația prezentată de solicitant conține date eronate, autoritatea responsabilă urmează să returneze întreg setul de documente solicitantului. 15. Decizia autorității responsabile cu privire la calificarea și înregistrarea instalatorului sistemelor SER sau la returnarea setului de documente se comunică solicitantului în scris sau prin poșta electronică (indicată în cerere) în termen de 10 zile de la emiterea acesteia, cu indicarea motivelor returnării. Solicitantul este în drept să conteste decizia respectivă în conformitate cu prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 793/2000. 16. Dosarele personale ale solicitanților se păstrează în arhiva autorității responsabile timp de 3 ani de la depunerea de către aceștia a setului de documente și a declarațiilor pe proprie răspundere privind autenticitatea documentelor depuse. 17. Registrul instalatorilor de sisteme SER se ține de autoritatea responsabilă în formă electronică și pe suport de hîrtie. Acesta include 4 compartimente separate, conform domeniilor de specializare ale instalatorilor menționate la punctul 9, și urmează să conțină cel puțin următoarele: 1) numele și prenumele instalatorului; 2) numărul de ordine atribuit instalatorului respectiv conform Registrului instalatorilor de sisteme SER; 3) denumirea companiei persoane juridice în cadrul căreia activează instalatorul, precum și datele de contact ale acesteia; 4) data și numărul deciziei autorității responsabile cu privire la calificarea și înregistrarea instalatorului respectiv; 5) mențiuni cu privire la valabilitatea calificării instalatorilor de sisteme SER; 6) mențiuni cu privire la actualizarea datelor și/sau reînnoirea calificării, inclusiv data și numărul deciziei corespunzătoare a autorității responsabile; 7) mențiuni referitor la radierea din Registrul instalatorilor de sisteme SER; 8) mențiuni cu privire la actele/certificatele de instalator al sistemelor SER care au fost supuse procedurii de recunoaștere reciprocă, inclusiv cu privire la perioada de valabilitate a acestora și cu privire la decizia de recunoaștere a actului/certificatului respectiv. 18. Informația menționată la punctul 17 subpunctele 1)-5) se publică pe pagina web oficială a autorității responsabile și se actualizează trimestrial, incluzînd următoarele mențiuni adiționale: 1) cu privire la formarea profesională continuă a instalatorului, respectiv cu privire la neonorarea obligațiilor respective de către acesta;		

	2) cu privire la neonorarea obligațiilor de raportare a lucrărilor efectuate. Versiunea plasată pe pagina oficială a autorității responsabile va permite aprecierea calității serviciilor oferite de către instalatori și de către beneficiarii acestor servicii, în formă interactivă. 19. Condițiile de instituire și regulile de ținere a Registrului instalatorilor de sisteme SER sînt stabilite în Legea nr. 71/2007 cu privire la registre. **Secțiunea a 2-a** **Actualizarea datelor din Registrul instalatorilor** **de sisteme SER și reînnoirea calificării** 20. Calificarea și înregistrarea în Registrul instalatorilor de sisteme SER este valabilă pe o perioadă de 5 ani de la data emiterii deciziei menționate la punctul 15. Autoritatea responsabilă va elibera solicitantului un extras din registru, care face dovada calificării și înregistrării instalatorului. 21. Pe parcursul perioadei respective, instalatorii sistemelor SER sînt în drept să solicite înscrierea în Registrul instalatorilor de sisteme SER a mențiunii privind acordarea dreptului de instalare pentru alte categorii de sisteme SER, menționate la punctul 9. 22. Pentru extinderea calificării unui instalator de sisteme SER pentru alte categorii, instalatorul depune, pe suport de hîrtie sau în format electronic, pe adresa autorității responsabile, o declarație pe propria răspundere privind autenticitatea documentelor prezentate, întocmită în conformitate cu modelul stabilit de autoritatea responsabilă, la care se anexează: 1) copia buletinului de identitate; 2) copia actului de studii care face dovada calificărilor sale pentru domeniul respectiv; 3) copia certificatului de atestare, în cazul în care solicitantul nu deține actul de studii care face dovada calificării sale pentru domeniul respectiv, eliberat de comisia de atestare. 23. Autoritatea responsabilă examinează declarațiile pe propria răspundere la actualizarea datelor din Registrul instalatorilor de sisteme SER și, în cazul lipsei obiecțiilor, emite o decizie referitor la actualizarea datelor din Registrul instalatorilor de sisteme SER. În cazul în care apar suspiciuni cu privire la autenticitatea documentelor depuse, autoritatea responsabilă este în drept să solicite prezentarea în original a documentelor depuse, inclusiv a suplimentului la certificatul de calificare sau diploma de studii profesionale pentru verificarea informațiilor pretinse de ultimul. 24. Dacă solicitantul nu prezintă documentele stabilite la punctul 22 sau documentele suplimentare solicitate în conformitate cu punctul 23 și dacă se demonstrează că informația prezentată de solicitant conține date eronate, autoritatea responsabilă urmează să returneze întreg setul de documente solicitantului.		

	25. În perioada de 30 de zile înainte de expirarea termenului de 5 ani de la înregistrare, instalatorul sistemelor SER care intenționează să continue activitatea profesională trebuie să depună, pe suport de hîrtie sau în format electronic, pe adresa autorității responsabile, o cerere și o declarație pe propria răspundere privind reînnoirea calificării în Registrul instalatorilor de sisteme SER, întocmită în conformitate cu modelul stabilit de autoritatea responsabilă, la care se anexează: 1) copia buletinului de identitate; 2) copia certificatului de formare profesională continuă, care demonstrează perfecționarea cunoștințelor teoretice, practice și a aptitudinilor profesionale, în cazul în care timp de 5 ani nu a activat în calitate de instalator de sisteme SER. 26. Autoritatea responsabilă examinează documentele depuse de solicitant în conformitate cu punctul 25 și, în cazul lipsei de obiecții, emite o decizie referitor la reînnoirea calificării în Registrul instalatorilor de sisteme SER. În cazul în care apar suspiciuni cu privire la autenticitatea documentelor depuse, autoritatea responsabilă este în drept să solicite prezentarea în original a documentelor depuse, pentru verificarea informațiilor pretinse de ultimul, iar după caz, poate extinde cu 5 zile lucrătoare termenul de examinare a declarației pe proprie răspundere privind reînnoirea calificării. 27. Autoritatea responsabilă returnează setul de documente și respinge declarația pe propria răspundere privind reînnoirea calificării și înregistrarea în Registrul instalatorilor de sisteme SER în următoarele cazuri: 1) setul de documente și declarația pe propria răspundere privind reînnoirea calificării și înregistrarea în Registrul instalatorilor de sisteme SER nu au fost întocmite și/sau semnate în modul corespunzător, informația inclusă în acestea este confuză și/sau nu au fost anexate documentele indicate la punctele 25 și 26; 2) documentele depuse de solicitant conțin date eronate; 3) constatarea unuia dintre temeiurile radierii din Registrul instalatorilor de sisteme SER. 28. Decizia autorității responsabile referitor la actualizarea datelor din Registrul instalatorilor de sisteme SER sau referitor la reînnoirea calificării în Registrul instalatorilor de sisteme SER, precum și decizia autorității responsabile referitor la returnarea setului de documente și respingerea declarației pe propria răspundere depuse se comunică solicitantului în scris, prin poșta electronică (indicată în cerere), în termen de 10 zile de la emiterea acesteia. Instalatorul de sisteme SER este în drept să conteste decizia autorității responsabile referitor la returnarea setului de documente și respingerea declarației pe propria răspundere depuse, în conformitate cu Legea contenciosului administrativ nr. 793/2000. 29. Persoana căreia i-a fost returnat setul de documente și respinsă declarația pe propria răspundere la reînnoirea calificării în Registrul instalatorilor de sisteme SER, după înlăturarea cauzelor care au servit temei de respingere/returnare, este în drept să depună repetat setul de documente și declarația pe propria răspundere la		

	calificarea și înregistrarea în calitate de instalator al sistemelor SER, cu condiția respectării cerințelor stabilite în prezentul Regulament. **Secțiunea a 3-a** **Radierea din Registrul instalatorilor** **de sisteme SER. Suspendarea înregistrării** 30. Instalatorii de sisteme SER pot fi radiați din Registrul instalatorilor de sisteme SER în baza deciziei autorității responsabile, la constatarea apariției uneia din următoarele circumstanțe: 1) la cererea titularului; 2) în cazul decesului titularului sau al pierderii capacității sale fizice de a instala sisteme SER; 3) la depistarea unor date neautentice în documentele depuse la autoritatea responsabilă la înregistrare, la actualizarea datelor din Registrul instalatorilor de sisteme SER, la reînnoirea calificării în Registrul instalatorilor de sisteme SER sau în legătură cu recunoașterea actelor/certificatelor de instalator a sistemelor SER. Înregistrarea în Registrul instalatorilor de sisteme SER poate fi suspendată în baza deciziei autorității responsabile, la constatarea apariției următoarelor circumstanțe: 1) la sesizarea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în calitate de organ al supravegherii energetice de stat, sau a Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, în conformitate cu prevederea punctul 57; 2) în cazul în care se constată nerespectarea de către instalatorul sistemelor SER a obligației stabilite la punctul 56. 31. Decizia cu privire la radierea și suspendarea din Registrul instalatorilor de sisteme SER trebuie să conțină motivele radierii și se comunică instalatorului în scris, prin poșta electronică (indicată în cerere), în termen de 5 zile de la emiterea acesteia. 32. În cazul stipulat la punctul 30 alineatul unu subpunctul 1), autoritatea responsabilă este obligată să emită o decizie cu privire la radierea din Registrul instalatorilor de sisteme SER în termen de cel mult 10 zile de la depunerea cererii de radiere. 33. Persoana fizică care a fost radiată din Registrul instalatorilor de sisteme SER poate să se adreseze repetat pentru a depune setul de documente și declarația pe propria răspundere privind calificarea în calitate de instalator al sistemelor SER în termen de 15 zile de la data emiterii deciziei cu privire la radiere a autorității responsabile. Suspendarea se revocă de către autoritatea responsabilă în termen de o zi lucrătoare de la momentul în care i-au fost comunicate în scris (pe hîrtie sau electronic) de către organul de control care a sesizat autoritatea responsabilă sau de către instalatorul în cauză despre înlăturarea sau remedierea încălcărilor care au dus la suspendare.		

	34. Decizia autorității responsabile cu privire la radierea și/sau suspendarea din Registrul instalatorilor de sisteme SER poate fi contestată de solicitant în termenele și condițiile stabilite în Legea contenciosului administrativ nr. 793/2000. **Secțiunea a 4-a** 35. La solicitare, autoritatea responsabilă inițiază procedura de recunoaștere a actelor/certificatelor de instalator de sisteme SER emise de organismele acreditate din statele membre ale Uniunii Europene, părțile contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice și țările cu care Republica Moldova are încheiate acorduri bilaterale, cu condiția că actele/certificatele de instalator de sisteme SER a căror recunoaștere se solicită au fost emise cu respectarea orientărilor utilizate la stabilirea programelor cursurilor de instruire și cerințelor profesionale față de instalatorii de sisteme SER specificate în anexa la prezentul Regulament. 36. În vederea obținerii recunoașterii actelor/certificatelor de instalator al sistemelor SER, instalatorul respectiv urmează să depună pe adresa autorității responsabile o declarație pe propria răspundere cu privire la recunoașterea actelor/ certificatelor de instalator al sistemelor SER, întocmită în conformitate cu modelul stabilit de autoritatea responsabilă. 37. Autoritatea responsabilă examinează declarația pe propria răspundere cu privire la recunoașterea actelor/certificatelor de instalator al sistemelor SER în termen de 10 zile și, în cazul în care constată întrunirea cerințelor pentru recunoaștere reciprocă, emite o decizie privind recunoașterea actului/certificatului de instalator al sistemelor SER, efectînd înscrierile și mențiunile corespunzătoare în Registrul instalatorilor de sisteme SER. 38. În decizia autorității responsabile privind recunoașterea actelor/certificatelor de instalator al sistemelor SER se indică perioada pentru care este valabilă recunoașterea, perioadă care nu poate fi mai mare decît perioada de valabilitate a certificatului a cărui recunoaștere se solicită. 39. Persoanele fizice care solicită recunoașterea unor acte/certificate de instalator al sistemelor SER prezintă autorității responsabile actele/certificatele traduse, autentificate notarial în limba de stat. 40. Decizia autorității responsabile privind recunoașterea actului/certificatului de instalator al sistemelor SER se expediază solicitantului prin poșta electronică în termen de 10 zile de la emitere. 41. Decizia autorității responsabile privind recunoașterea actului/certificatului de instalator al sistemelor SER poate fi revocată la identificarea unor date neautentice în documentele depuse pe adresa autorității responsabile în legătură cu recunoașterea actelor/certificatelor de instalator al sistemelor SER. 42. Decizia autorității responsabile privind revocarea recunoașterii actului/certificatului de instalator al sistemelor SER trebuie să conțină motivele revocării și se expediază instalatorului respectiv în termen de 10 zile de la emitere prin poșta electronică. Decizia de revocare a recunoașterii actului/certificatului de		

	instalator este temei pentru suspendarea înregistrării, în cazul în care decizia în cauză a fost contestată, și temei pentru radierea din registru, în cazul în care decizia rămîne definitivă și irevocabilă. 43. Instalatorul în privința căruia a fost dispusă revocarea recunoașterii actelor/certificatelor de instalator al sistemelor SER poate să depună o nouă declarație pe propria răspundere privind recunoașterea actelor/certificatelor în cazul în care prezintă alte acte/certificate decît cele în privința cărora există decizia definitivă de revocare a recunoașterii. 44. Decizia autorității responsabile privind revocarea recunoașterii actelor/certificatelor de instalator al sistemelor SER poate fi contestată de solicitant în termenele și în condițiile stabilite de Legea contenciosului administrativ nr. 793/ 2000. **Capitolul III** **CONDIȚIILE DE DESFĂȘURARE A** **ACTIVITĂȚII DE INSTALATOR AL SISTEMELOR SER.** **INSPECȚIILE. FORMAREA PROFESIONALĂ** **Secțiunea 1** **Condițiile de desfășurare a activității de instalator** 45. Instalatorii de sisteme SER calificați și înregistrați în Registru sînt obligați să respecte prevederile prezentului Regulament, precum și să prezinte autorității responsabile informații cu privire la serviciile de instalare a echipamentelor SER prestate, prezentînd pe adresa acesteia copia declarațiilor de conformitate. 46. Modelul registrului declarațiilor de conformitate se aprobă de autoritatea responsabilă și se publică pe pagina web oficială a acesteia. 47. Instalatorii calificați și înregistrați în Registrul instalatorilor de sisteme SER trebuie să dețină un extras din registru, eliberat de autoritatea responsabilă, pentru fiecare categorie pentru care și-a demonstrat calificările și aptitudinile profesionale. 48. Sistemele SER se instalează de instalator în baza unui contract încheiat în conformitate cu legislația civilă între beneficiar și întreprinderea în care este angajat instalatorul de sisteme SER, iar costul serviciilor se determină în urma negocierilor între părți, prin întocmirea unui deviz de cheltuieli în funcție de complexitatea lucrărilor ce urmează a fi efectuate. 49. Simultan cu semnarea procesului-verbal privind executarea lucrărilor, instalatorul de sisteme SER va elibera beneficiarului o declarație de conformitate, însoțită de documentația aferentă, privind executarea lucrărilor conform documentației de proiect și cerințelor actelor normative în vigoare. Declarația de conformitate se întocmește în 2 exemplare, conform modelului aprobat de autoritatea responsabilă. 50. Întreprinderea care a semnat contractul de prestare a serviciilor de instalare a echipamentului SER poartă răspundere în raport cu beneficiarul pentru prejudiciul material și moral cauzat, ca urmare a instalării defectuoase a sistemului SER și este		

	obligată să despăgubească beneficiarul prin achitarea compensației financiare cu titlu de despăgubire. **Secțiunea a 2-a** **Evidența declarațiilor de conformitate. Inspecțiile privind calitatea instalării sistemelor SER** 51. Instalatorii sistemelor SER sînt obligați să țină evidența tuturor declarațiilor de conformitate eliberate și să le înregistreze într-un registru, întocmit conform modelului aprobat de autoritatea responsabilă. Instalatorul poartă răspundere pentru veridicitatea informației incluse în registrul declarațiilor de conformitate. 52. Instalatorii de sisteme SER păstrează documentele și datele cu privire la lucrările efectuate în legătură cu instalarea sistemelor SER, inclusiv copiile contractelor de prestări servicii, precum și informațiile cu privire la numele, prenumele/denumirea beneficiarilor, adresa la care a fost instalat sistemul SER, descrierea scurtă a sistemului SER, inclusiv tipul echipamentului, al instalației, capacitatea şi durata de viață și garanție a acestora, data finalizării lucrărilor de instalare, măsurile de remediere în caz de neconformitate. Durata păstrării documentelor menționate mai sus va corespunde duratei de viață a sistemelor SER instalate. 53. La solicitarea autorității responsabile, instalatorii de sisteme SER prezintă informații cu privire la activitatea desfășurată în anul precedent, specificînd numărul sistemelor SER instalate, numele, prenumele/denumirea beneficiarilor, adresa la care a fost instalat sistemul SER, descrierea scurtă a sistemului SER, inclusiv tipul echipamentului, al instalației, capacitatea/puterea, data finalizării lucrărilor de instalare, măsurile de remediere în caz de neconformitate. 54. În baza criteriilor de risc evaluate, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în calitate de organ al supravegherii energetice de stat, și Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, inclusiv la solicitarea autorității responsabile, inspectează sistemele SER instalate. 55. La sesizarea directă a beneficiarului sau prin intermediul autorității responsabile, primul este în drept să solicite Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în calitate de organ al supravegherii energetice de stat, și Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică inițierea procedurii de inspectare și/sau control al sistemului SER instalat, în cazul în care există temei pentru inițierea unui control inopinat, conform rigorilor prevăzute de lege, sau să prevadă o vizită de control în următorul plan anual de control. 56. Instalatorul sistemelor SER este obligat să prezinte documentația prevăzută de actele normative la solicitarea inspectorilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în calitate de organ al supravegherii energetice de stat, și ai Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, în legătură cu instalarea sistemului SER. În caz de avarii la sistemele SER, beneficiarul va oferi acces liber la echipamentele și instalațiile sistemului respectiv pentru efectuarea inspecției.		

	57. Ca urmare a efectuării inspecției/controlului și aplicării unor măsuri restrictive care implică suspendarea activității instalatorului în urma constatării unor încălcări foarte grave, organul supravegherii energetice de stat, Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică notifică aceasta autorității responsabile și transmite copia procesului-verbal de control în care sînt consemnate măsurile restrictive impuse, termenul și modalitatea de înlăturare a încălcărilor. 58. Ca urmare a examinării notificării menționate în punctul 57, autoritatea responsabilă inițiază procedura de suspendare a instalatorului din Registrul instalatorilor de sisteme SER. **Secțiunea a 3-a** **Formarea profesională.** **Certificatul de absolvire a cursului** **de instalator de sisteme SER** 59. Programul de formare profesională a instalatorilor de sisteme SER include un curs de instruire, elaborat în conformitate cu orientările și cerințele descrise în anexa la prezentul Regulament, ce se finalizează cu un examen teoretic și practic. Fiecare program de formare este adaptat la specificul tehnologiei de valorificare a potențialului de energie regenerabilă, conform categoriilor de echipament SER menționate în punctul 9. 60. Cursul de instruire pentru instalatorii de sisteme SER se efectuează/ organizează conform programelor elaborate de către organizațiile și instituțiile cu drept de formare profesională, coordonate cu autoritatea responsabilă și Ministerul Educației, Culturii și Cercetării. 61. Pot avea calitatea de organizație de formare profesională producătorul/vînzătorul instalației sau al sistemului, instituțiile publice, școlile profesionale, centrele de excelență, asociațiile profesionale și centrele de instruire, precum și alte instituții cu drept de formare profesională. 62. În cazul în care instalatorii de sisteme SER nu au instalat niciun sistem SER în decurs de 5 ani, la reînnoirea calificării, în sensul prezentului Regulament, instalatorii de sisteme SER prezintă autorității responsabile un act/certificat de formare profesională continuă cu o durată minimă de 20 de ore, pentru a demonstra că și-au perfecționat cunoștințele teoretice și practice, precum și aptitudinile profesionale. Perioada de 5 ani se calculează de la ultima lucrare de instalare, confirmată prin declarația de conformitate emisă de instalatorul în cauză. Anexă la Regulamentul cu privire la calificarea și înregistrarea instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adîncime		

	și pompe de căldură **Orientări utilizate la elaborarea programelor de studii, a cursurilor de instruire și a cerințelor profesionale față de instalatorii de sisteme SER** 1. Cerințele profesionale și cele de formare înaintate față de instalatorii de sisteme SER, precum și programele de formare profesională continuă se elaborează ținându-se cont de următoarele orientări: 1) pentru categoria A – instalatori de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă – formarea specialistului ca instalator de apă și canalizare, instalator de țevi și conducte, instalator de instalații termice sau tehnician de instalații sanitare și de încălzire sau de răcire; 2) pentru categoriile B1 și B2 – instalatori de sisteme fotovoltaice solare și termice solare – formarea prealabilă a specialistului ca instalator de apă și canalizare sau electrician, deținerea calificării de bază ca instalator de apă și canalizare, electrician și calificare pentru lucrări de aplicare a învelișurilor în construcții, inclusiv cunoștințe de sudare a manșoanelor de țeavă, lipire a manșoanelor de țeavă, izolații, etanșare a garniturilor, verificare a scurgerilor la lucrările de apă și canal, capacitatea de a efectua racordări la rețea, familiarizare cu materialele de bază pentru acoperiri, metodele de descărcare în arc și de sudare; 3) pentru categoria C – instalatori de sisteme geotermale de mică adîncime și pompe de căldură – formarea specialistului ca instalator de apă și canalizare sau instalator de instalații frigorifice și deținerea calificării de bază ca electrician și instalator de apă și canalizare (tăierea țevilor, sudarea manșoanelor de țeavă, lipirea manșoanelor de țeavă, izolarea, etanșarea garniturilor, verificarea scurgerilor și instalarea sistemelor de încălzire sau de răcire). 2. Partea teoretică a formării instalatorului de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă va include o privire de ansamblu asupra situației pieței de biomasă, inclusiv în ceea ce ține de aspectele ecologice, combustibilii din biomasă, logistică, protecția împotriva incendiilor, dotările aferente, tehnicile de ardere, sistemele de aprindere, soluțiile hidraulice optime, compararea costurilor și a rentabilității, precum și proiectarea, instalarea și întreținerea cazanelor și cuptoarelor de biomasă. Formarea va asigura o bună cunoaștere a standardelor naționale și internaționale în domeniul tehnologiei și combustibililor din biomasă, de tipul peletelor, precum și a legislației naționale în vigoare cu privire la biomasă și biocombustibil. 3. Partea teoretică a formării instalatorilor de sisteme geotermale de mică adîncime și pompe de căldură va include o privire de ansamblu asupra situației pieței de pompe de căldură, inclusiv în ceea ce privește resursele geotermale și temperaturile surselor subterane din diferite regiuni, identificarea conductibilității termice a solurilor și a rocilor, reglementările privind utilizarea resurselor geotermale, fezabilitatea utilizării pompelor de căldură în construcții și determinarea celui mai		

	potrivit sistem de pompe de căldură, precum și cunoștințe privind cerințele tehnice, siguranța, filtrarea aerului, racordarea la sursa de căldură și planul sistemului. Formarea va asigura o bună cunoaștere a standardelor naționale și internaționale pentru pompe de căldură, precum și a legislației naționale și comunitare relevante. 4. Instalatorul de sisteme geotermale de mică adîncime și pompe de căldură va demonstra că deține următoarele competențe esențiale: 1) înțelegerea de bază a principiilor fizice și de funcționare a pompei de căldură, inclusiv a caracteristicilor circuitului pompei de căldură: contextul dintre temperaturile joase ale mediului absorbant de căldură, temperaturile mari ale sursei de căldură și eficiența sistemului, determinarea coeficientului de performanță (COP) și factorul de performanță sezonieră (FPS); 2) înțelegerea componențelor și a funcționării lor în cadrul circuitului pompei de căldură, cum ar fi compresorul, ventilul de destindere, evaporatorul, condensorul, armăturile și garniturile, uleiul de ungere, refrigerentul, supraîncălzirea și subrăcirea și posibilitățile de răcire în cazul pompelor de căldură; 3) capacitatea de a alege și de a dimensiona componentele în situații tipice pentru domeniul instalațiilor, inclusiv de a determina valorile tipice ale necesarului de frig pentru diferite clădiri și pentru producerea de apă caldă pe baza consumului de energie, de a determina capacitatea pompei de căldură privind necesarul de frig pentru producerea de apă caldă, pentru masa de conservare a clădirii și pentru furnizarea neîntreruptă de energie electrică; determinarea componentei rezervor-tampon și a volumului acesteia, precum și integrarea unui al doilea sistem de încălzire. 5. Partea teoretică a formării instalatorilor pentru instalațiile fotovoltaice solare și termice solare va include o privire de ansamblu asupra situației pieței de produse solare și comparații între cost și profitabilitate, inclusiv în ceea ce privește aspectele ecologice, componentele, caracteristicile și dimensionarea sistemelor care utilizează energie solară, selectarea de sisteme precise și dimensionarea componentelor, determinarea necesarului de căldură, protecția împotriva incendiilor, dotările aferente, precum și proiectarea, instalarea și întreținerea instalațiilor termice solare și a celor fotovoltaice solare. Formarea va asigura cunoașterea standardelor naționale și internaționale relevante privind tehnologia și certificarea, precum și a normativelor tehnice aferente. 6. Instalatorul de sisteme fotovoltaice solare și termice solare va demonstra că deține următoarele competențe esențiale: 1) capacitatea de a lucra în condiții de siguranță, utilizînd echipamentul și uneltele necesare și punînd în aplicare codurile și standardele de siguranță, și capacitatea de a identifica pericolele legate de lucrările de energie electrică, apă și canal, precum și pericolele de altă natură asociate instalațiilor solare;		

<table>
<tr>
<td></td>
<td>2) capacitatea de a identifica sistemele și componentele specifice pentru sistemele active și pasive, inclusiv proiectarea lor mecanică, precum și de a determina amplasarea componentelor, planul și configurația sistemului;
3) capacitatea de a determina zona necesară pentru instalare, orientarea și înclinarea încălzitorului de apă solar și ale celui fotovoltaic solar, ținînd cont de umbră, de accesul solar, de integritatea structurală, de oportunitatea instalării din punctul de vedere al clădirii sau al climei, precum și de identificarea diferitor metode de instalare potrivite pentru tipurile de acoperiș și a proporției echipamentelor necesare pentru instalare în cadrul sistemului;
4) în special pentru sistemele fotovoltaice solare, capacitatea de adaptare a schemei electrice, inclusiv determinarea curenților nominali proiectați, selectarea tipurilor corespunzătoare de conductori și a valorilor nominale corespunzătoare pentru fiecare circuit electric, determinarea dimensiunii corespunzătoare, a valorilor nominale și a locațiilor pentru echipamentele și subsistemele aferente și selectarea unui punct corespunzător de interconectare.</td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>Anexa V
NORME PENTRU CALCULAREA IMPACTULUI BIOCOMBUSTIBILILOR, AL BIOLICHIDELOR ȘI AL OMOLOGILOR LOR COMBUSTIBILI FOSILI ÎN CEEA CE PRIVEȘTE GAZELE CU EFECT DE SERĂ

A. VALORI TIPICE ȘI IMPLICITE PENTRU BIOCOMBUSTIBILII PRODUȘI FĂRĂ EMISII NETE DE CARBON REZULTATE ÎN URMA SCHIMBĂRII DESTINAȚIEI TERENULUI
<table>
<tr><th>Filieră de producție a biocombustibililor</th><th>Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică</th><th>Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită</th></tr>
<tr><td>etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)</td><td>67 %</td><td>59 %</td></tr>
<tr><td>etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)</td><td>77 %</td><td>73 %</td></tr>
</table>
</td>
<td>Anexa nr. 1 La Metodologia de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră aprobată prin HG 53/2025

NORME PENTRU CALCULAREA IMPACTULUI BIOCOMBUSTIBILILOR, AL BIOLICHIDELOR ȘI AL OMOLOGILOR LOR COMBUSTIBILI FOSILI ÎN CEEA CE PRIVEȘTE GAZELE CU EFECT DE SERĂ

Secțiunea 1. Valori tipice și implicite pentru biocombustibilii produși fără emisii nete de carbon rezultate în urma schimbării destinației terenului
<table>
<tr><th>Filieră de producție a biocombustibililor</th><th>Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră — valoare tipică</th><th>Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită</th></tr>
<tr><td>etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)</td><td>67%</td><td>59%</td></tr>
<tr><td>etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de</td><td>77%</td><td>73%</td></tr>
</table>
</td>
<td>Parțial compatibil</td>
<td>Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.</td>
</tr>
</table>

etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	73 %	68 %
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	79 %	76 %
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	58 %	47 %
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	71 %	64 %
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibilde prelucrare în cazane convenționale)	48 %	40 %
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibilde prelucrare în instalații de cogenerare (*))	55 %	48 %

prelucrare în cazane convenționale)		
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	**73%**	**68%**
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, gaz natura! utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	**79%**	**76%**
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	**58%**	**47%**
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	**71 %**	**64%**
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	**48%**	**40%**
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de	**55%**	**48%**

etanol din porumb (lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	40 %	28 %
etanol din porumb (reziduuri forestiere utilizate drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	69 %	68 %
etanol din alte cereale, cu excepția etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	47 %	38 %
etanol din alte cereale cu excepția etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	53 %	46 %
etanol din alte cereale cu excepția etanolului din porumb (lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	37 %	24 %
etanol din alte cereale cu excepția etanolului din porumb (reziduuri forestiere utilizate drept combustibil	67 %	67 %

prelucrare în instalații de cogenerare (*))		
etanol din porumb (lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	**40%**	**28%**
etanol din porumb (reziduuri forestiere utilizate drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	**69%**	**68%**
etanol din alte cereale, cu excepția etanolului din porumb (gaz natura! utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	**47%**	**38%**
etanol din alte cereale cu excepția etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	**53%**	**46%**
etanol din alte cereale cu excepția etanolului din porumb (lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	**37%**	**24%**
etanol din alte cereale cu excepția etanolului din porumb (reziduuri forestiere utilizate drept combustibil de	**67%**	**67%**

de prelucrare în instalații de cogenerare (*))		
etanol din trestie de zahăr	70 %	70 %
partea de etil-terț-butil-eter (ETBE) din surse regenerabile	egală cu cea din filiera utilizată pentru producția etanolului	
partea de terțiar-amil-etil-eter (TAEE) din surse regene-rabile	egală cu cea din filiera utilizată pentru producția etanolului	
biomotorină din semințe de rapiță	52 %	47 %
biomotorină din floarea soarelui	57 %	52 %
biomotorină din semințe de soia	55 %	50 %
biomotorină din ulei de palmier (bazin de efluenți deschis)	33 %	20 %
biomotorină din ulei de palmier (procedeu cu captură demetan la presa de ulei)	51 %	45 %
biomotorină din ulei de gătit uzat	88 %	84 %
biomotorină din grăsime animală topită (**)	84 %	78 %
ulei vegetal din semințe de rapiță, hidrotratat	51 %	47 %
ulei vegetal din floarea soarelui, hidrotratat	58 %	54 %
ulei vegetal din semințe de soia, hidrotratat	55 %	51 %
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (bazin	34 %	22 %

prelucrare în instalații de cogenerare (*))		
etanol din trestie de zahăr	**70%**	**70%**
partea de etil-terț-butil-eter (ETBE) din surse regenerabile	**egală cu cea din filiera utilizată pentru producția etanolului**	
partea de terțiar-amil-etil-eter (TAEE) din surse regenerabile	**egală cu cea din filiera utilizată pentru producția etanolului**	
biomotorină din semințe de rapiță	**52%**	**47%**
biomotorină din floarea soarelui	**57%**	**52%**
biomotorină din semințe de soia	**55%**	**50%**
biomotorină din ulei de palmier (bazin de efluenți deschis)	**32%**	**19%**
biomotorină din ulei de palmier (procedeu cu captură de metan la presa de ulei)	**51 %**	**45%**
biomotorină din ulei de gătit uzat	**88%**	**84%**
biomotorină din grăsime animală topită (**)	**84%**	**78%**
ulei vegetal din semințe de rapiță, hidrotratat	**51 %**	**47%**
ulei vegetal din floarea soarelui, hidrotratat	**58%**	**54%**

deefluenți deschis)		
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (procedeu cu captură de metan la presa de ulei)	53 %	49 %
ulei din ulei de gătit uzat, hidrotratat	87 %	83 %
ulei din grăsime animală topită, hidrotratat (**)	83 %	77 %
ulei vegetal pur din semințe de rapiță	59 %	57 %
ulei vegetal pur din floarea soarelui	65 %	64 %
ulei vegetal pur din semințe de soia	63 %	61 %
ulei vegetal pur din ulei de palmier (bazin de efluențideschis)	40 %	30 %
ulei vegetal pur din ulei de palmier (procedeu cu capturăde metan la presa de ulei)	59 %	57 %
ulei pur din ulei de gătit uzat	98 %	98 %

ulei vegetal din semințe de soia, hidrotratat	**55%**	**51 %**
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (bazin de efluenți deschis)	**34%**	**22%**
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (procedeu cu captură de metan la presa de ulei)	**53%**	**49%**
ulei din ulei de gătit uzat, hidrotratat	**87%**	**83%**
ulei din grăsime animală topită, hidrotratat (**)	**83%**	**77%**
ulei vegetal pur din semințe de rapiță	**59%**	**57%**
ulei vegetal pur din floarea soarelui	**65%**	**64%**
ulei vegetal pur din semințe de soia	**63%**	**61 %**
ulei vegetal pur din ulei de palmier (bazin de efluenți deschis)	**40%**	**30%**
ulei vegetal pur din ulei de palmier (procedeu cu captură de metan la presa de ulei)	**59%**	**57%**
ulei pur din ulei de gătit uzat	**98%**	**98%**

(*) Valorile implicite pentru procesele care utilizează cogenerare sunt valabile numai în cazul în care toată căldura de proces este furnizată de cogenerare.

(**) Se aplică numai biocombustibililor produși din subproduse de origine animală clasificate ca material de

<table>
<tr>
<td></td>
<td>categoria 1 și 2 în conformitate cu Legea nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman, în cazul cărora emisiile legate de igienizare ca parte a procesului de neutralizare nu sunt luate în considerare.</td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>B. ESTIMĂRI ALE VALORILOR TIPICE ȘI IMPLICITE AFERENTE VIITORILOR BIOCOMBUSTIBILI INEXISTENȚI SAU CARE SE AFLAU DOAR ÎN CANTITĂȚI NEGLIJABILE PE PIAȚĂ ÎN 2016, DACĂ ACEȘTIA SUNT PRODUȘI FĂRĂ EMISII NETE DE CARBON REZULTATE ÎN URMA SCHIMBĂRII DESTINAȚIEI TERENULUI
<table>
<tr><th>Filieră de producție a biocombustibililor</th><th>Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică</th><th>Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită</th></tr>
<tr><td>etanol din paie de grâu</td><td>85 %</td><td>83 %</td></tr>
<tr><td>motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare</td><td>83 %</td><td>83 %</td></tr>
<tr><td>motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare</td><td>82 %</td><td>82 %</td></tr>
<tr><td>benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare</td><td>83 %</td><td>83 %</td></tr>
<tr><td>benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare</td><td>82 %</td><td>82 %</td></tr>
<tr><td>dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare</td><td>84 %</td><td>84 %</td></tr>
<tr><td>dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase provenite din pădure</td><td>83 %</td><td>83 %</td></tr>
</table>
</td>
<td>Metodologia de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră aprobată prin HG 53/2025

Secțiunea a 2-a. Estimări ale valorilor tipice și implicite aferente viitorilor biocombustibili inexistenți sau care se aflau doar în cantități neglijabile pe piață în 2016, dacă aceștia sunt produși fără emisii nete de carbon rezultate în urma schimbării destinației terenului
<table>
<tr><th>Filieră de producție a biocombustibililor</th><th>Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică</th><th>Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită</th></tr>
<tr><td>etanol din paie de grâu</td><td>85%</td><td>83%</td></tr>
<tr><td>motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare</td><td>85%</td><td>85%</td></tr>
<tr><td>motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare</td><td>82%</td><td>82%</td></tr>
<tr><td>benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare</td><td>85%</td><td>85%</td></tr>
<tr><td>benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare</td><td>82%</td><td>82%</td></tr>
</table>
</td>
<td>Compatibil</td>
<td></td>
</tr>
</table>

cultivată, în instalație de sine stătătoare		
metanol din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătă- toare	84 %	84 %
metanol din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	83 %	83 %
motorină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	89 %	89 %
benzină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	89 %	89 %
dimetileter (DME) din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	89 %	89 %
metanol din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	89 %	89 %
partea de metil-terț-butil-eter (MTBE) din surse regene-rabile	egală cu cea din filiera utilizată pentru producția metanolului	

dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	**86%**	**86%**
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	**83%**	**83%**
metanol din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	**86%**	**86%**
metanol din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	**83%**	**83%**
motorină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	**89%**	**89%**
benzină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	**89%**	**89%**
dimetileter (DME) din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	**89%**	**89%**
metanol din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	**89%**	**89%**
partea de metil-terț-butil-eter (MTBE) din surse regenerabile	**egală cu cea din filiera utilizată pentru producția metanolului**	

A. Metodologie 1. Emisiile de gaze cu efect de seră provenite din producția și utilizarea de combustibili pentru transporturi, biocombustibili și biolichide se calculează prin formula următoare: (a) emisiile de gaze cu efect de seră provenite din producția și utilizarea de biocombustibili se calculează prin formula următoare: $E = e_{ec} + e_l + e_p + e_{td} + e_u - e_{sca} - e_{ccs} - e_{ccr}$, unde: E = emisiile totale provenite din utilizarea combustibilului; e_{ec} = emisiile provenite din extracția sau cultivarea materiilor prime; e_l = emisiile anuale provenite din variația cantității decarbon provocată de schimbarea destinației terenului; e_p = emisii provenite din prelucrare; e_{td} = emisii provenite din transport și distribuție; e_u = emisii provenite de la combustibilul utilizat; e_{sca} = reducerea emisiilor prin acumularea carbonului în solprintr-o gestionare agricolă îmbunătățită; e_{ccs} = reducerile emisiilor prin captarea și stocarea geologicăa CO_2; și e_{ccr} = reducerile emisiilor prin captarea și înlocuirea CO_2. Emisiile rezultate din producția de mașini și echipamente nu se iau înconsiderare; (b) emisiile de gaze cu efect de seră provenite din producția și utilizarea de biolichide se calculează prin formula pentru biocombustibili (E), dar cu extensia necesară pentru a include conversia energiei în energie electrică și/sau încălzire și răcire produsă, după cum urmează: (i) pentru instalațiile energetice care produc numai energie termică: $EC_h = \frac{E}{\eta_h}$ (ii) pentru instalațiile energetice care produc numai energie electrică: unde: $EC_{el} = \frac{E}{\eta_{el}}$	**Anexa nr 2 la HG 53/2025** **Secțiunea 1** **Emisiile de gaze cu efect de seră provenite din producția și utilizarea de combustibili pentru transporturi, biocarburanți și biolichide** **6.** Emisiile de gaze cu efect de seră provenite din producția și utilizarea de combustibili pentru transporturi, biocarburanți și biolichide se calculează după cum urmează: **a)** emisiile de gaze cu efect de seră provenite din producția și utilizarea de biocarburanți se calculează prin formula următoare: $\mathbf{E = e_{ec} + e_l + e_p + e_{td} + e_u - e_{sca} - e_{ccs} - e_{ccr}}$, unde **E** = emisiile totale provenite din utilizarea combustibilului; $\mathbf{e_{ec}}$ = emisiile provenite din extracția sau cultivarea materiilor prime; $\mathbf{e_l}$ = emisiile anuale provenite din variația cantității de carbon provocată de schimbarea destinației terenului; $\mathbf{e_p}$ = emisii provenite din prelucrare; $\mathbf{e_{td}}$ = emisii provenite din transport și distribuție; $\mathbf{e_u}$ = emisii provenite de la combustibilul utilizat; $\mathbf{e_{sca}}$ = reduceri de emisii datorate acumulării carbonului în sol prin intermediul unui mai bun management agricol; $\mathbf{e_{ccs}}$ = reduceri de emisii prin captarea și stocarea geologică a CO_2; și $\mathbf{e_{ccr}}$ = reduceri de emisii prin captarea și înlocuirea CO_2. Emisiile rezultate din producția de mașini și echipamente nu se iau în considerare. **b)** emisiile de gaze cu efect de seră provenite din producția și utilizarea de biolichide se calculează prin formula pentru biocarburanți (E), dar cu extensia necesară pentru a include conversia energiei în energie electrică și/sau încălzire și răcire produsă, după cum urmează: - pentru instalațiile energetice care produc numai energie termică: $\mathbf{EC_h = \frac{E}{\eta_h}}$ - pentru instalațiile energetice care produc numai energie electrică: $\mathbf{EC_{el} = \frac{E}{\eta_{el}}}$ unde $\mathbf{EC_{h,el}}$ = totalul emisiilor de gaze cu efect de seră rezultate din produsul energetic final.	Parțial Compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

$EC_{h,el}$ = totalul emisiilor de gaze cu efect de seră rezultate din produsul energetic final. E = totalul emisiilor de gaze cu efect de seră ale biolichidului înainte de conversia finală. η_{el} = randamentul electric, definit ca rezultat al împărțirii producției anuale de energie electrică la contribuția anuală a biolichidului pe baza conținutului său energetic. η_h = randamentul termic, definit ca rezultat al împărțirii producției anuale de energie termică utilă la contribuția anuală a biolichidului pe baza conținutului său energetic. (iii) pentru energia electrică sau mecanică produsă de instalațiile ener- getice care produc energie termică utilă pe lângă energie electrică și/sau energie mecanică: $$EC_{el} = \frac{E}{\eta_{el}} \left(\frac{C_{el} \cdot \eta_{el}}{C_{el} \cdot \eta_{el} + C_h \cdot \eta_h} \right)$$ (iv) pentru energia termică utilă produsă de instalațiile energetice care produc energie termică pe lângă energie electrică și/sau energie mecanică: $$EC_h = \frac{E}{\eta_h} \left(\frac{C_h \cdot \eta_h}{C_{el} \cdot \eta_{el} + C_h \cdot \eta_h} \right)$$ unde. $EC_{h,el}$ = totalul emisiilor de gaze cu efect de seră rezultate din produsul energetic final. E = totalul emisiilor de gaze cu efect de seră ale biolichidului înainte de conversia finală. η_{el} = randamentul electric, definit ca rezultat al împărțirii producției anuale de energie electrică la intrarea anuală de combustibil pe baza conținutului său energetic. η_h = randamentul termic, definit ca rezultat al împărțirii producției anuale de energie termică utilă la intrarea anuală de combustibil pe baza conținutului său energetic. C_{el} = fracțiunea exergetică din energia electrică și/sau energia mecanică, stabilită la 100 % (C_{el} = 1). C_h = randamentul ciclului Carnot (fracțiunea exergetică din cadrul energiei termice utile). Randamentul ciclului Carnot, C_h, pentru energia termică utilă la diferite temperaturi, este definit $C_h = \frac{T_h - T_0}{T_h}$ după cum urmează:	**E** = totalul emisiilor de gaze cu efect de seră ale biolichidului înainte de conversia finală. $\boldsymbol{\eta_{el}}$ = randamentul electric, definit ca rezultat al împărțirii producției anuale de energie electrică la contribuția anuală a biolichidului pe baza conținutului său energetic. $\boldsymbol{\eta_h}$ = randamentul termic, definit ca rezultat al împărțirii producției anuale de energie termică utilă la contribuția anuală a biolichidului pe baza conținutului său energetic. - pentru energia electrică sau mecanică produsă de instalațiile energetice care produc energie termică utilă pe lângă energie electrică și/sau energie mecanică: $$\mathbf{EC_{el}} = \frac{\mathbf{E}}{\boldsymbol{\eta_{el}}} \left(\frac{\mathbf{C_{el}} \cdot \boldsymbol{\eta_{el}}}{\mathbf{C_{el}} \cdot \boldsymbol{\eta_{el}} + \mathbf{C_h} \cdot \boldsymbol{\eta_h}} \right)$$ - pentru energia termică utilă produsă de instalațiile energetice care produc energie termică pe lângă energie electrică și/sau energie mecanică: $$\mathbf{EC_h} = \frac{\mathbf{E}}{\boldsymbol{\eta_h}} \left(\frac{\mathbf{C_h} \cdot \boldsymbol{\eta_h}}{\mathbf{C_{el}} \cdot \boldsymbol{\eta_{el}} + \mathbf{C_h} \cdot \boldsymbol{\eta_h}} \right)$$ unde $\mathbf{EC_{h,el}}$ = totalul emisiilor de gaze cu efect de seră rezultate din produsul energetic final. **E** = totalul emisiilor de gaze cu efect de seră ale biolichidului înainte de conversia finală. $\boldsymbol{\eta_{el}}$ = randamentul electric, definit ca rezultat al împărțirii producției anuale de energie electrică la intrarea anuală de combustibil pe baza conținutului său energetic. $\boldsymbol{\eta_h}$ = randamentul termic, definit ca rezultat a! împărțirii producției anuale de energie termică utilă la intrarea anuală de combustibil pe baza conținutului său energetic. $\mathbf{C_{el}}$ = fracțiunea exergetică din energia electrică și/sau energia mecanică, stabilită la 100 % ($\mathbf{C_{el}}$ = 1). $\mathbf{C_h}$ = randamentul ciclului Carnot (fracțiunea exergetică din cadrul energiei termice utile). Randamentul ciclului Carnot, $\mathbf{C_h}$ pentru energia termică utilă la diferite temperaturi, este definit după cum urmează: $$\mathbf{C_h} = \frac{\mathbf{T_h} - \mathbf{T_0}}{\mathbf{T_h}}$$ unde $\mathbf{T_h}$ = temperatura, măsurată ca temperatură absolută (în grade Kelvin), a energiei termice utile la pct. de furnizare.		

unde: T_h = temperatura, măsurată ca temperatură absolută (în grade Kelvin), a energiei termice utile la punctul de furnizare. T_0 = temperatura mediului ambiant, stabilită la 273,15 grade Kelvin (echivalent cu 0 °C). Alternativ, în cazul în care surplusul de căldură se exportă pentru încălzirea clădirilor, la o temperatură mai mică de 150 °C (423,15 grade Kelvin), C_h poate fi definit după cum urmează: C_h = randamentul ciclului Carnot pentru energia termică la 150 °C (423,15 grade Kelvin), ceea ce înseamnă: 0,3546 În scopul acestui calcul, se aplică următoarele definiții: (a) „cogenerare” înseamnă producerea simultană, prin același proces, a energiei termice și a energiei electrice și/sau a energiei mecanice; (b) „energie termică utilă” înseamnă energia termică produsă în vederea satisfacerii unei cereri justificate din punct de vedere economic de energie termică pentru încălzire și răcire; (c) „cerere justificată din punct de vedere economic” înseamnă cererea care nu depășește necesarul de încălzire sau răcire și care altfel ar putea fi satisfăcută în condițiile pieței. 2. Emisiile de gaze cu efect de seră provenite de la biocombustibili și biolichide se exprimă după cum urmează: (a) emisiile de gaze cu efect de seră provenite de la biocombustibili, E, se exprimă în grame de echivalent CO2 per MJ de combustibil, g CO2eq/MJ. (b) emisiile de gaze cu efect de seră provenite de la biolichide, EC, se exprimă în grame de echivalent CO2 per MJ de produs energetic final (energie termică sau electrică), g CO2eq/MJ. În cazul în care încălzirea și răcirea sunt cogenerate cu energie electrică, emisiile se alocă între energia electrică și cea termică [astfel cum este prevăzut la punctul 1 litera (b)], indiferent dacă energia termică este utilizată pentru încălzire sau pentru răcire. În cazul în care emisiile de gaze cu efect de seră provenite din extracția sau cultivarea de materii prime e_{ec} sunt exprimate în g CO_2eq/tonă de substanță uscată de materii prime, conversia în	**T_0** = temperatura mediului ambiant, stabilită la 273,15 grade Kelvin (echivalent cu 0 °C) Alternativ, în cazul în care surplusul de căldură se exportă pentru încălzirea clădirilor, la o temperatură mai mică de 150°C (423,15 grade Kelvin), C_h, poate fi definit după cum urmează: **C_h** = randamentul ciclului Carnot pentru energia termică la 150 °C (423,15 grade Kelvin), ceea ce înseamnă: 0,3546 În scopul acestui calcul, se aplică următoarele definiții: „cogenerare” înseamnă producerea simultană, prin același proces, a energiei termice și a energiei electrice și/sau a energiei mecanice; „energie termică utilă" înseamnă energia termică produsă în vederea satisfacerii unei cereri justificate din punct de vedere economic de energie termică pentru încălzire și răcire; „cerere justificată din punct de vedere economic” înseamnă cererea care nu depășește necesarul de încălzire sau răcire și care altfel ar putea fi satisfăcută în condițiile pieței. **7.** Emisiile de gaze cu efect de seră provenite de la biocarburanți și biolichide se exprimă după cum urmează: **a)** emisiile de gaze cu efect de seră provenite de la biocarburanți, **E**, se exprimă în grame de echivalent CO_2 per MJ de combustibil, g CO_2eq/MJ. **b)** emisiile de gaze cu efect de seră provenite de la biolichide, EC, se exprimă în grame de echivalent CO_2 per MJ de produs energetic final (energie termică sau electrică), g CO_2eq/MJ. În cazul în care încălzirea și răcirea sunt cogenerate cu energie electrică, emisiile se alocă între energia electrică și cea termică, astfel cum este prevăzut la pct. 6 lit. b), indiferent dacă energia termică este utilizată pentru încălzire sau pentru răcire[2]. În cazul în care emisiile de gaze cu efect de seră provenite din extracția sau cultivarea de materii prime e_{ec} sunt exprimate în g CO_2eq/tonă de substanță uscată de materii prime, conversia în grame de echivalent CO_2 per MJ de combustibil, g CO_2eq/MJ, se calculează după cum urmează[3]:		

[2] Căldura sau căldura reziduală este utilizată pentru producerea de răcire (aer răcit sau apă răcită prin intermediul unor răcitoare cu absorbție. Prin urmare, este necesar să se calculeze numai emisiile asociate cu energia termică produsă per MJ de energie termică, indiferent dacă utilizarea finală a căldurii este încălzirea sau răcirea prin intermediul unor răcitoare cu absorbție.

[3] Formula pentru calcularea emisiilor de gaze cu efect de seră provenite din extracția sau cultivarea de materii prime **e_{ec}** descrie cazurile în care materiile prime sunt transformate în biocombustibili într-o singură etapă. Pentru lanțuri de aprovizionare mai complexe, sunt necesare ajustări pentru calcularea emisiilor de gaze cu efect de seră provenite din extracția sau cultivarea de materii prime **e_{ec}** pentru produse intermediare.

grame de echivalent CO_2 per MJ de combustibil, g CO_2eq/MJ, se calculează după cum

$$e_{ec}\text{fuel}_a\left[\frac{gCO_2eq}{MJfuel}\right]_{ec} = \frac{e_{ec}\text{feedstock}_a\left[\frac{gCO_2eq}{t_{dry}}\right]}{LHV_a\left[\frac{MJfeedstock}{tdry\ feedstock}\right]} \times \text{Fuel feedstock factor}_a \times \text{Allocation factor fuel}_a$$

urmează.

$$\text{Fuel feedstock factor}_a = [\text{Ratio of MJ feedstock required to make 1 MJ fuel}]$$

unde:

Emisiile pe tonă uscată de materie primă se calculează după cum urmează:

$$e_{ec}\text{feedstock}_a\left[\frac{gCO_2eq}{t_{dry}}\right] = \frac{e_{ec}\text{feedstock}_a\left[\frac{gCO_2eq}{t_{moist}}\right] - \left[\frac{\text{Energy in fuel}}{\text{in co-products}}\right]}{(1 - \text{moisture content})}$$

3. Reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră de la biocombustibili și biolichide se calculează prin formula următoare:

(a) reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră datorată utilizării biocom bustibililor:

Economie = $(E_{F(t)} - E_B)/E_{F(t)}$,

unde

E_B	=	emisiile totale provenite de la biocombustibil; și
$E_{F(t)}$	=	emisiile totale provenite de la omologul combustibilfosil pentru transport

(b) reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră datorate încălzirii, răcirii și energiei electrice produse din biolichide:

REDUCERE(Economie) = $(EC_{F(h\&c,el)} - EC_{B(h\&c,el)})/EC_{F(h\&c,el)}$,

unde:

$EC_{B(h\&c,el)}$ = emisiile totale rezultate din energia termică sau electrică

și

$EC_{F(h\&c,el)}$ = emisiile totale provenite de la omologul combustibil fosilpentru energie termică utilă sau energie electrică.

4. Gazele cu efect de seră luate în considerare în sensul punctului 1 sunt CO_2, N_2O și CH_4. Pentru calcularea echivalenței în CO_2, aceste gaze se evaluează după cum urmează:

CO_2	:	1
N_2O	:	298
CH_4	:	25

$$\mathbf{e_{ec}combustibil_a\left[\frac{gCO_2eq}{MJcombustibil}\right] = \frac{e_{ec}materii\ prime_a\left[\frac{gCO_2eq}{t_{uscate}}\right]}{LHV_a\left[\frac{MJmaterii\ prime}{t_{materii\ prime\ uscate}}\right]} \times Factor\ combustibil\ materii\ prime_a \times Factor\ alocare\ combustibil_a}$$

unde

$$\mathbf{Factor\ alocare\ combustibil_a = \left[\frac{Energie\ în\ combustibil}{Energie\ combustibil + Energie\ în\ coproduse}\right]}$$

$$\mathbf{Factor\ combustibil\ materii\ prime_a = [Raport\ MJ\ materii\ prime\ necesare\ pentru\ producerea\ a\ 1\ MJ\ combustibil]}$$

Emisiile pe tonă de substanță uscată de materii prime se calculează după cum urmează:

$$\mathbf{e_{ec}materii\ prime_a\left[\frac{gCO_2eq}{t_{uscate}}\right] = \frac{e_{ec}materii\ prime_a\left[\frac{gCO_2eq}{t_{umiditate}}\right]}{(1 - conținut\ de\ umiditate)}}$$

8. Reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră de la biocarburanți și biolichide se calculează prin formula următoare:

a) reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră datorată utilizării Biocarburanților:

$$\mathbf{REDUCERE = (E_{F(t)} - E_B)/E_{F(t)}}$$

unde

$\mathbf{E_B}$ = emisiile totale provenite de la biocarburanți; și

$\mathbf{E_{F(t)}}$ = emisiile totale provenite de la omologul combustibil fosil pentru transport

b) reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră datorate încălzirii, răcirii și energiei electrice produse din biolichide:

$$\mathbf{REDUCERE = (EC_{F(h\ c,el)} - EC_{B(h\ c,l)})/EC_{F(h\ c,el)},}$$

unde

$\mathbf{EC_{B(h\ c,el)}}$ = emisiile totale rezultate din energia termică sau electrică; și

5. Emisiile provenite din extracția sau cultivarea de materii prime, e_{ec}, includ emisii provenite din însuși procesul de extracție sau cultivare; din colectarea, uscarea și depozitarea de materii prime; din deșeuri și scurgeri; precum și din producerea de substanțe chimice sau produse utilizate în procesul de extracție sau de cultivare. Se exclude captarea de CO_2 în cadrul cultivării de materii prime. Se pot obține estimări ale emisiilor rezultate din cultivarea biomasei agricole folosindu-se mediile regionale pentru emisiile provenite din cultivare incluse în rapoartele menționate la articolul 31 alineatul (4) sau din informații cu privire la valorile implicite detaliate privind emisiile provenite din cultivare incluse în prezenta anexă, ca alternativă la utilizarea valorilor efective. În absența unor informații relevante în rapoartele respective, este permis să se calculeze valori medii bazate pe practici agricole locale, de exemplu pe baza unor date provenite de la un grup de exploatații, ca alternativă la utilizarea valorilor efective.

6. Pentru calculul menționat la punctul 1 litera (a), reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră provenite din îmbunătățirea gestionării în agricultură, e_{sca}, cum ar fi trecerea la aratul de conservare sau la semănarea direct în mirișteîmbunătățirea culturilor și a sistemului de rotație a culturilor, utilizarea culturilor de protecție, inclusiv gestionarea reziduurilor de culturi, precum și utilizarea unui ameliorator organic de soluri, precum compost și digestat fermentat din gunoi de grajd, se ia în considerare doar în cazul în care nu există riscul ca acestea să aibă un efect negativ asupra biodiversității. În plus, se furnizează dovezi solide și verificabile cu privire la creșterea cantității de carbon din sol sau dacă se poate presupune în mod rezonabil că aceasta a crescut în perioada în care au fost cultivate materiile prime respective, ținând seama, în același timp, de emisiile existente acolo unde astfel de practici presupun utilizarea la scară crescută de îngrășăminte și erbicide ([34]).

7. Emisiile anuale rezultate din variațiile stocurilor de carbon provocate de schimbarea destinației terenurilor, e_l, se calculează prin distribuirea în mod egal a emisiilor totale pe o perioadă de 20 de ani. La calcularea emisiilor respective se aplică formula următoare:

$$e_l = (CS_R - CS_A) \times 3{,}664 \times 1/20 \times 1/P - e_B$$

unde:

e_l	=	emisiile anuale de gaze cu efect de seră rezultate din variația stocului de carbon provocată de schimbarea destinației terenurilor [măsurată ca masă (grame) de echi- valent CO_2 per unitate energetică produsă de biocombus- tibili sau de biolichide (megajouli)]. „Terenuri cultivate”

$EC_{F(h\ c.el)}$ = emisiile totale provenite de la omologul combustibil fosil pentru energie termică utilă sau energie electrică.

9. Gazele cu efect de seră luate în considerare în sensul pct. 6 sunt CO_2, N_2O și CH_4. Pentru calcularea echivalenței în CO_2, aceste gaze se evaluează după cum urmează:

CO_2 : 1

N_2O : 298

CH_4 : 25

10. Emisiile provenite din extracția sau cultivarea de materii prime, e_{ec}, includ emisii provenite din însuși procesul de extracție sau cultivare; din colectarea, uscarea și depozitarea de materii prime; din deșeuri și scurgeri; precum și din producerea de substanțe chimice sau produse utilizate în procesul de extracție sau de cultivare. Se exclude captarea de CO_2 în cadrul cultivării de materii prime. Se pot obține estimări ale emisiilor rezultate din cultivarea biomasei agricole folosindu-se mediile regionale pentru emisiile provenite din cultivare incluse în rapoartele prezentate de părțile contractante care includ informații privind emisiile tipice de gaze cu efect de seră în urma cultivării de materii prime agricole aferente zonelor de pe teritoriul lor care sunt clasificate ca nivel 2 în nomenclatorul unităților teritoriale de statistică sau din informații cu privire la valorile implicite detaliate privind emisiile provenite din cultivare, ca alternativă la utilizarea valorilor efective. În absența unor informații relevante în rapoartele respective, este permis să se calculeze valori medii bazate pe practici agricole locale, de exemplu pe baza unor date provenite de la un grup de exploatații, ca alternativă la utilizarea valorilor efective.

11. Pentru scopurile calculului prevăzut la pct. 6 lit. (a), reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră provenite din îmbunătățirea gestionării în agricultură, cum ar fi trecerea la aratul de conservare sau la semănarea direct în mirișteîmbunătățirea sistemului de rotație, utilizarea culturilor de protecție, inclusiv gestionarea reziduurilor de culturi, precum și utilizarea unui ameliorator organic de soluri (de exemplu compost, digestat fermentat din gunoi de grajd), se ia în considerare doar în cazul în care sunt furnizate dovezi solide și verificabile cu privire la creșterea cantității de carbon din sol sau dacă se poate presupune în mod rezonabil că aceasta a crescut în perioada în care au fost cultivate materiile prime respective, ținând seama, în același timp, de emisiile existente acolo unde astfel de practici presupun utilizarea la scară crescută de îngrășăminte și erbicide[4].

[4] Măsurarea carbonului din sol poate constitui o astfel de dovadă, de exemplu printr-o primă măsurătoare premergătoare cultivării și prin măsurători ulterioare la intervale regulate de câțiva ani. In acest caz, înainte ca cea de-a doua măsurătoare să fie disponibilă, creșterea carbonului din sol ar urma să fie estimată pe baza unor experimente sau a unor modele ale solului reprezentative. După cea de-a doua măsurătoare, măsurătorile ar urma să constituie baza pentru determinarea existenței unei creșteri a cantității carbonului din sol și a amplorii acestei creșteri.

		([1]) și „terenuri cu cultură perenă” ([2]) sunt considerate ca repre- zentând o singură categorie de destinație a terenurilor;
CS_R	=	stocul de carbon per unitate de suprafață asociat destinației de referință a terenului [măsurat ca masă (tone) de carbonper unitate de suprafață, cuprinzând atât solul, cât și vege- tația]. Destinația de referință a terenului reprezintă destinația terenului în ianuarie 2008 sau cu 20 de ani înainte de obținerea materiei prime, în funcție de care dată este mai recentă;
CS_A	=	stocul de carbon per unitate de suprafață asociat destinației efective a terenului [măsurat ca masă (tone) de carbon per unitate de suprafață, cuprinzând atât solul, cât și vegetația]. În cazurile în care stocul de carbon se acumulează pe o perioadă mai mare de un an, valoarea atribuită CS_A este stocul estimat per unitate de suprafață după 20 de ani sau atunci când cultura ajunge la maturitate, în funcție de care dintre momente survine primul;
P	=	productivitatea culturii (măsurată ca energie produsă de biocombustibili sau biolichide per unitate de suprafață per an); și
e_B	=	bonus de biolichid sau de biocombustibil de 29 g CO_2eq/ MJ, dacă biomasa este obținută din teren degradat reabilitat, în condițiile stabilite la punctul 8.

8. Bonusul de 29 g CO_2eq/MJ se atribuie dacă se furnizează dovezi care să ateste că terenul în chestiune:

(a) nu era folosit pentru activități agricole sau de orice altă natură în ianuarie 2008; și
(b) este teren sever degradat, inclusiv terenurile exploatate în trecut în scopuri agricole.

12. Emisiile anuale rezultate din variațiile stocurilor de carbon provocate de schimbarea destinației terenurilor, e_l, se calculează prin distribuirea în mod egal a emisiilor totale pe o perioadă de 20 de ani. La calcularea emisiilor respective se aplică formula următoare:

$$\mathbf{e_l = (CS_R - CS_A) \times 3{,}664 \times 1/20 \times 1/P - e_B,}$$ [5]

unde

$\mathbf{e_l}$ = emisiile anuale de gaze cu efect de seră rezultate din variația stocului de carbon provocată de schimbarea destinației terenurilor [măsurată ca masă (grame) de echivalent CO_2 per unitate energetică produsă de biocarburanți sau de biolichide (megajouli)]. „Terenuri cultivate”[6] și „terenuri cu cultură perenă”[7] sunt considerate ca reprezentând o singură categorie de destinație a terenurilor;

$\mathbf{CS_R}$ = stocul de carbon per unitate de suprafață asociat destinației de referință a terenului [măsurat ca masă (tone) de carbon per unitate de suprafață, cuprinzând atât solul, cât și vegetația]. Destinația de referință a terenului reprezintă destinația terenului în ianuarie 2008 sau cu 20 de ani înainte de obținerea materiei prime, în funcție de care dată este mai recentă;

$\mathbf{CS_A}$ = stocul de carbon per unitate de suprafață asociat destinației efective a terenului [măsurat ca masă (tone) de carbon per unitate de suprafață, cuprinzând atât solul, cât și vegetația]. În cazurile în care stocul de carbon se acumulează pe 0 perioadă mai mare de un an, valoarea atribuită $\mathbf{CS_A}$ este stocul estimat per unitate de suprafață după 20 de ani sau atunci când cultura ajunge la maturitate, în funcție de care dintre momente survine primul;

P = productivitatea culturii (măsurată ca energie produsă de biocarburanți sau biolichide per unitate de suprafață per an); și

$\mathbf{e_B}$ = bonus de biolichide sau de biocarburanți de 29 g CO_2eq/MJ, dacă biomasa este obținută din teren degradat reabilitat, în condițiile stabilite la pct. 13.

13. Bonusul de 29 g CO_2eq/MJ se atribuie dacă se furnizează dovezi care să ateste că terenul în chestiune:

(a) nu era folosit pentru activități agricole sau de orice altă natură în ianuarie 2008; și

(b) este teren sever degradat, inclusiv terenurile exploatate în trecut în scopuri agricole.

Bonusul de 29 g CO_2eq/MJ se aplică pentru o perioadă de până la 20 de ani, începând cu data transformării terenurilor în exploatații agricole, cu condiția asigurării unei creșteri

[5] Coeficientul obținut prin împărțirea masei moleculare a CO_2 (44,010 g/mol) la masa moleculară a carbonului (12,011 g/mol) este de 3,664.

[6] „Terenuri cultivate ” astfel cum sunt definite de IPCC.

[7] Culturile perene înseamnă culturi multianuale a căror tulpină nu este, în general, recoltată anual, cum este cazul crângurilor cu rotație rapidă și al palmierilor de ulei.

Bonusul de 29 g CO_2eq/MJ se aplică pentru o perioadă de până la 20 de ani, începând cu data transformării terenurilor în exploatații agricole, cu condiția asigurării unei creșteri regulate a stocului de carbon, precum și a unei reduceri semnificative a eroziunii, în cazul terenurilor din categoria (b). 9. „Teren sever degradat” înseamnă un teren care, pe o perioadă importantă de timp, fie a fost salinizat într-o proporție importantă, fie a prezentat un conținut în materii organice deosebit de scăzut și a fost grav erodat. 10. – 11. Emisiile rezultate în urma prelucrării, e_p, includ emisii provenite din însuși procesul de prelucrare; din deșeuri și scurgeri; precum și din producerea de substanțe sau produse chimice utilizate în procesul de prelucrare, inclusiv emisiile de CO_2 care corespund conținutului de carbon al materiilor prime fosile, indiferent dacă au fost sau nu arse efectiv în acest proces. La calculul consumului de energie electrică care nu se produce în instalația de producție a combustibilului, se consideră că intensitatea emisiilor de gaze cu efect de seră care caracterizează producerea și distribuția energiei electrice respective este egală cu intensitatea medie a emisiilor la producerea și distribuția de energie electrică într-o regiune definită. Prin derogare de la această regulă, producătorii pot utiliza o valoare medie pentru a calcula energia electrică produsă de o instalație individuală de producere a energiei electrice, în cazul în care instalația nu este conectată la rețeaua electrică. Emisiile rezultate în urma prelucrării includ emisii provenite din uscarea produselor și materialelor intermediare, atunci când este relevant 12. Emisiile provenite din transport și distribuție, e_{td}, includ emisii rezultate din transportul de materii prime și materiale semifinite și din stocarea și distribuția de materiale finite. Emisiile provenite din transport și distribuție care sunt luate în considerare în temeiul punctului 5 nu sunt acoperite de prezentul punct. 13. Emisiile combustibilului utilizat, e_u, se consideră ca având valoarea zero pentru biocombustibili și biolichide. Emisiile de alte gaze cu efect de seră decât CO_2 (N_2O și CH_4) ale combus- tibilului utilizat se includ în factorul e_u pentru biolichide. 14. Reducerile emisiilor prin captarea și stocarea geologică a CO_2, e_{ccs}, care nuau fost deja luate în calcul pentru e_p, se limitează la emisiile evitate prin captarea și stocarea de CO_2 emis în legătură directă cu extracția, transportul, prelucrarea și distribuția combustibilului din biomasă dacă este stocat în conformitate cu Directiva 2009/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului. 15. Reducerea emisiilor prin captarea și înlocuirea CO2, eccr, este direct legată de producția de biocombustibili sau de biolichide cărora le sunt atribuite și se limitează la emisiile evitate prin captarea CO2 al cărui carbon provine din biomasă și care se	regulate a stocului de carbon, precum și a unei reduceri semnificative a eroziunii, în cazul terenurilor din categoria (b). **14.** Teren sever degradat înseamnă un teren care, pe o perioadă importantă de timp, fie a fost salinizat într-o proporție importantă, fie a prezentat un conținut în materii organice deosebit de scăzut și a fost grav erodat. **15.** Emisiile rezultate în urma prelucrării, $\mathbf{e_p}$, includ emisii provenite din însuși procesul de prelucrare; din deșeuri și scurgeri; precum și din producerea de substanțe sau produse chimice utilizate în procesul de prelucrare, inclusiv emisiile de CO_2 care corespund conținutului de carbon al materiilor prime fosile, indiferent dacă au fost sau nu arse efectiv în acest proces. La calculul consumului de energie electrică care nu se produce în instalația de producție a combustibilului, se consideră că intensitatea emisiilor de gaze cu efect de seră care caracterizează producerea și distribuția energiei electrice respective este egală cu intensitatea medie a emisiilor la producerea și distribuția de energie electrică într-o regiune definită. Prin derogare de ta această regulă, furnizorii pot utiliza o valoare medie pentru a calcula energia electrică produsă de o instalație individuală de producere a energiei electrice, în cazul în care instalația nu este conectată la rețeaua electrică. Emisiile rezultate în urma prelucrării includ emisii provenite din uscarea produselor și materialelor intermediare, atunci când este relevant. **16.** Emisiile provenite din transport și distribuție, $\mathbf{e_{td}}$, includ emisii rezultate din transportul de materii prime și materiale semifinite și din stocarea și distribuția de materiale finite. Emisiile provenite din transport și distribuție care sunt luate în considerare în temeiul pct. 10 nu sunt acoperite de prezentul punct. **17.** Emisiile combustibilului utilizat, $\mathbf{e_u}$, se consideră ca având valoarea zero pentru biocarburanți și biolichide. Emisiile de alte gaze cu efect de seră decât CO_2 (N_2O și CH_4) ale combustibilului utilizat se includ în factorul $\mathbf{e_u}$ pentru biolichide. **18.** Reducerile emisiilor prin captarea și stocarea geologică a CO_2, $\mathbf{e_{ccs}}$, care nu au fost deja luate în calcul pentru $\mathbf{e_p}$, se limitează la emisiile evitate prin captarea și stocarea de CO_2 emis în legătură directă cu extracția, transportul, prelucrarea și distribuția combustibilului din biomasă dacă este stocat în conformitate cu prevederile ce vor fi transpuse în legislația națională din Directiva 2009/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind stocarea geologică a dioxidului de carbon și de modificare a Directivei 85/337/CEE a Consiliului, precum și a Directivelor 2000/60/CE, 2001/80/CE, 2004/35/CE, 2006/12/CE, 2008/1/CE și a Regulamentului (CE) nr. 1013/2006 ale Parlamentului European și ale Consiliului. **19.** Reducerea emisiilor prin captarea și înlocuirea CO_2, $\mathbf{e_{ccr}}$, este direct legată de producția de biocarburanți sau de biolichide cărora li se datorează și se limitează la emisiile evitate		

utilizează pentru înlocuirea CO2 de origine fosilă în producția de produse și servicii comerciale până la 1 ianuarie 2036 16. În cazul în care o unitate de cogenerare – care furnizează energie termică și/sau energie electrică unui proces de producție a combustibililor pentru care se calculează emisiile – produce un surplus de energie electrică și/sau de energie termică utilă, emisiile de gaze cu efect de seră se împart între energia electrică și energia termică utilă conform temperaturii agentului termic (care reflectă utilitatea energiei termice). Partea utilă a energiei termice se calculează prin înmulțirea conținutului său energetic cu randamentul ciclului Carnot, C_h, calculat după cum urmează: $C_h = \frac{T_h - T_0}{T_h}$ unde: T_h = temperatura, măsurată ca temperatură absolută (în grade Kelvin), a energiei termice utile la punctul de furnizare. T_0 = temperatura mediului ambiant, stabilită la 273,15 grade Kelvin (echi- valent cu 0 °C). Alternativ, în cazul în care surplusul de căldură se exportă pentru încălzirea clădirilor, la o temperatură mai mică de 150 °C (423,15 grade Kelvin), C_h poate fi definit după cum urmează: C_h = randamentul ciclului Carnot pentru energia termică la 150 °C (423,15 grade Kelvin), ceea ce înseamnă: 0,3546. În scopul acestui calcul, se utilizează randamentele efective, definite ca producția anuală de energie mecanică, energie electrică și energie termică, fiecare împărțită la intrarea anuală de energie. În scopul acestui calcul, se aplică următoarele definiții: (a) „cogenerare” înseamnă producerea simultană, prin același proces, a energiei termice și a energiei electrice și/sau a energiei mecanice; (b) „energie termică utilă” înseamnă energia termică produsă în vederea satisfacerii unei cereri justificate din punct de vedere economic de energie termică, pentru încălzire sau răcire; (c) „cerere justificată din punct de vedere economic” înseamnă cererea care nu depășește necesarul de încălzire sau răcire și care altfel ar putea fi satisfăcută în condițiile pieței. 17. În cazul în care, printr-un proces de producție a combustibilului, se obține, în combinație, combustibilul pentru care se calculează emisiile și unul sau mai multe alte produse (coproduse), emisiile de gaze cu efect de seră se împart între combustibil sau produsul său intermediar și coproduse, proporțional cu conținutul lor energetic (determinat de puterea de încălzire inferioară în cazul unor coproduse altele decât energia electrică și termică). Intensitatea gazelor cu efect de seră generate de surplusul de energie electrică sau de energie termică utilă este aceeași cu intensitatea gazelor cu efect de seră generate de energia electrică sau termică livrată procesului de producție	prin captarea de CO_2 al cărui carbon provine din biomasă și care se utilizează pentru înlocuirea CO_2 de origine fosilă în producția de produse și servicii comerciale. **20.** În cazul în care o unitate de cogenerare - care furnizează energie termică și/sau energie electrică unui proces de producție a combustibililor pentru care se calculează emisiile - produce un surplus de energie electrică și/sau de energie termică utilă, emisiile de gaze cu efect de seră se împart între energia electrică și energia termică utilă conform temperaturii agentului termic (care reflectă utilitatea energiei termice). Partea utilă a energiei termice se calculează prin înmulțirea conținutului său energetic cu randamentul ciclului Carnot, $\mathbf{C_h}$ calculat după cum urmează: $\mathbf{C_h = \frac{T_h - T_0}{T_h}}$ unde $\mathbf{T_h}$ = temperatura, măsurată ca temperatură absolută (în grade Kelvin), a energiei termice utile la pct. de furnizare. $\mathbf{T_0}$ = temperatura mediului ambiant, stabilită la 273,15 grade Kelvin (echivalent cu 0°C) Alternativ, în cazul în care surplusul de căldură se exportă pentru încălzirea clădirilor, la o temperatură mai mică de 150 °C (423,15 grade Kelvin), C_h, poate fi definit după cum urmează: $\mathbf{C_h}$ = randamentul ciclului Carnot pentru energia termică la 150 °C (423,15 grade Kelvin), ceea ce înseamnă: 0,3546 În scopul acestui calcul, se utilizează randamentele efective, definite ca producția anuală de energie mecanică, energie electrică și energie termică, fiecare împărțită la intrarea anuală de energie. În scopul acestui calcul, se aplică următoarele definiții: **(a)** „cogenerare” înseamnă producerea simultană, prin același proces, a energiei termice și a energiei electrice și/sau a energiei mecanice; **(b)** „energie termică utilă” înseamnă energia termică produsă în vederea satisfacerii unei cereri justificate din punct de vedere economic de energie termică, pentru încălzire sau răcire; **(c)** „cerere justificată din punct de vedere economic” înseamnă cererea care nu depășește necesarul de încălzire sau răcire și care altfel ar putea fi satisfăcută în condițiile pieței. **21.** În cazul în care, printr-un proces de producție a combustibilului, se obține, în combinație, combustibilul pentru care se calculează emisiile și unul sau mai multe alte produse (coproduse), emisiile de gaze cu efect de seră se împart între combustibil sau produsul său intermediar și coproduse, proporțional cu conținutul lor energetic (determinat de puterea de		

a combustibilului și se determină prin calcularea intensității gazelor cu efect de seră la toate intrările și emisiile, inclusiv emisiile provenite de la materiile prime și emisiile de CH_4 și N_2O, către și dinspre unitatea de cogenerare, cazane sau alte aparate care furnizează energie termică sau electrică pentru procesul de producție a combustibililor. În cazul cogenerării de energie electrică și termică, calculul se efectuează în conformitate cu punctul 16. 18. Pentru calculul menționat la punctul 17, emisiile care trebuie împărțite sunt $e_{ec} + e_l + e_{sca}$ + acele fracții ale e_p, e_{td}, e_{ccs} și e_{ccr} care au loc până la faza în care se produce un coprodus, inclusiv faza respectivă. În cazul în care s-a alocat vreo valoare coproduselor într-o etapă de prelucrare anterioară din ciclul de viață, fracțiunea din emisiile atribuite produsului combustibil inter- mediar în ultima etapă a prelucrării respective se utilizează în acest scop în locul valorii totale a emisiilor. În cazul biocombustibililor și al biolichidelor, toate coprodusele se iau în considerare în sensul acestui calcul. Nu se alocă emisii pentru deșeuri și reziduuri. În scopul calculului respectiv, se atribuie un conținut energetic egal cu zero coproduselor cu un conținut energetic negativ. Deșeurile și reziduurile, inclusiv coroanele și crengile arborilor, paiele, pielițele, știuleții, cojile de nuci, precum și reziduurile provenite din prelu- crare, inclusiv glicerina brută (glicerină care nu este rafinată) și reziduuri rezultate din prelucrarea trestiei de zahăr, au o valoare a emisiilor de gaze cu efect de seră egală cu zero în decursul ciclului lor de viață până în momentul procesului de colectare a acestora, indiferent dacă acestea sunt prelucrate în produse intermediare înainte de a fi transformate în produsul final. În cazul combustibililor produși în rafinării, altele decât combinațiile de instalații de prelucrare cu cazane sau unități de cogenerare care furnizează energie termică și/sau energie electrică instalației de prelucrare, unitatea de analiză în scopurile calculului menționat la punctul 17 este rafinăria. 19. În cazul biocombustibililor, pentru calculul menționat la punctul 3, omologul combustibil fosil $E_{F(t)}$ este 94 g CO_2eq/MJ. În cazul biolichidelor utilizate în producerea de energie electrică, pentru calculul menționat la punctul 3, omologul combustibil fosil $EC_{F(e)}$ este 183 g CO_2eq/MJ. În cazul biolichidelor utilizate în producerea de energie termică utilă, precum și pentru producerea de încălzire și/sau răcire, pentru calculul menționat la punctul 3, omologul combustibil fosil $EC_{F(h\&c)}$ este 80 g CO_2eq/MJ.	încălzire inferioară în cazul unor coproduse altele decât energia electrică și termică). Intensitatea gazelor cu efect de seră generate de surplusul de energie electrică sau de energie termică utilă este aceeași cu intensitatea gazelor cu efect de seră generate de energia electrică sau termică livrată procesului de producție a combustibilului și se determină prin calcularea intensității gazelor cu efect de seră la toate intrările și emisiile, inclusiv emisiile provenite de la materiile prime și emisiile de CH_4 și N_2O, către și dinspre unitatea de cogenerare, cazane sau alte aparate care furnizează energie termică sau electrică pentru procesul de producție a combustibililor. În cazul cogenerării de energie electrică și termică, calculul se efectuează în conformitate cu pct. 20. **22.** Pentru calculul prevăzut la pct. 21, emisiile care trebuie împărțite sunt $\mathbf{e_{ec} + e_l + e_{sca}}$ + acele fracții ale $\mathbf{e_p}$, $\mathbf{e_{td}}$, $\mathbf{e_{ccs}}$ și $\mathbf{e_{ccr}}$ care au loc până la faza în care se produce un coprodus, inclusiv faza respectivă. În cazul în care s-a alocat vreo valoare coproduselor într-o etapă de prelucrare anterioară din ciclul de viață, fracțiunea din emisiile atribuite produsului combustibil intermediar în ultima etapă a prelucrării respective se utilizează în acest scop în locul valorii totale a emisiilor. În cazul biocarburanților și al biolichidelor, toate coprodusele se iau în considerare în sensul acestui calcul. Nu se alocă emisii pentru deșeuri și reziduuri. În scopul calculului respectiv, se atribuie un conținut energetic egal cu zero coproduselor cu un conținut energetic negativ. Deșeurile și reziduurile, inclusiv coroanele și crengile arborilor, paiele, pielițele, știuleții, cojile de nuci, precum și reziduurile provenite din prelucrare, inclusiv glicerina brută (glicerină care nu este rafinată) și reziduuri rezultate din prelucrarea trestiei de zahăr, au o valoare a emisiilor de gaze cu efect de seră egală cu zero în decursul ciclului lor de viață până în momentul procesului de colectare a acestora, indiferent dacă acestea sunt prelucrate în produse intermediare înainte de a fi transformate în produsul final.În cazul combustibililor produși în rafinării, altele decât combinațiile de instalații de prelucrare cu cazane sau unități de cogenerare care furnizează energie termică și/sau energie electrică instalației de prelucrare, unitatea de analiză în scopurile calculului prevăzut la pct. 21 este rafinăria. **23.** În cazul Biocarburanților, pentru calculul prevăzut la pct. 8, omologul combustibil fosil $\mathbf{E_{F(t)}}$ este 94g CO_2eq/MJ. În cazul biolichidelor utilizate în producerea de energie electrică, pentru calculul prevăzut la pct. 8, omologul combustibil fosil $\mathbf{EC_{F(e)}}$ este 183 g CO_2eq/MJ. În cazul biolichidelor utilizate în producerea de energie termică utilă, precum și pentru producerea de încălzire și/sau răcire, pentru calculul prevăzut la pct. 8, omologul combustibil fosil $\mathbf{EC_{F(h\ c)}}$ este 80 g CO_2eq/MJ.		
VALORI IMPLICITE DETALIATE PENTRU BIOCOMBUSTIBILI ȘI BIOLICHIDE **Valori implicite detaliate pentru cultivare: „eec” conform definiției din partea C**	**Anexa nr 1 la Metodologie aprobată prin HG 53/2025** **Anexa nr. 1. Secțiunea a 3-a. Valori implicite detaliate pentru biocombustibili și biolichide**	Parțial Compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate

din prezenta anexă, inclusiv emisiile de N2O din sol

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	**Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_{2eq}/MJ)**	**Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_{2eq}/MJ)**
etanol din sfeclă de zahăr	9,6	9,6
etanol din porumb	25,5	25,5
etanol din alte cereale, exceptând etanolul din porumb	27,0	27,0
etanol din trestie de zahăr	17,1	17,1
partea de ETBE din surse regenerabile	egală cu cea din filiera utilizată pentru producția etanolului	
partea de TAEE din surse regenerabile	egală cu cea din filiera utilizată pentru producția etanolului	
biomotorină din semințe de rapiță	32,0	32,0
biomotorină din floarea soarelui	26,1	26,1
biomotorină din semințe de soia	21,2	21,2
biomotorină din ulei de palmier	26,0	26,0
biomotorină din ulei de gătit uzat	0	0
biomotorină din grăsime animală topită (**)	0	0
ulei vegetal din semințe de rapiță, hidrotratat	33,4	33,4
ulei vegetal din floarea soarelui, hidrotratat	26,9	26,9

Valori implicite detaliate pentru cultivare: „eec” conform definiției din capitolul III secțiunea 1 din Metodologie, inclusiv emisiile de N2O din sol

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
etanol din sfeclă de zahăr	9,6	9,6
etanol din porumb	25,5	25,5
etanol din alte cereale, exceptând etanolul din porumb	27,0	27,0
etanol din trestie de zahăr	17,1	17,1
partea de ETBE din surse regenerabile	egală cu cea din filiera utilizată pentru producția etanolului	
partea de TAEE din surse regenerabile	egală cu cea din filiera utilizată pentru producția etanolului	
biomotorină din semințe de rapiță	32,0	32,0
biomotorină din floarea soarelui	26,1	26,1
biomotorină din semințe de soia	21,2	21,2

prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

ulei vegetal din semințe de soia, hidrotratat	22,1	22,1
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat	27,3	27,3
ulei din ulei de gătit uzat, hidrotratat	0	0
ulei din grăsime animală topită, hidrotratat (**)	0	0
ulei vegetal pur din semințe de rapiță	33,4	33,4
ulei vegetal pur din floarea soarelui	27,2	27,2
ulei vegetal pur din semințe de soia	22,2	22,2
ulei vegetal pur din ulei de palmier	27,1	27,1
ulei pur din ulei de gătit uzat	0	0

biomotorină din ulei de palmier	26,2	26,2
biomotorină din ulei de gătit uzat	0	0
biomotorină din grăsime animală topită (**)	0	0
ulei vegetal din semințe de rapiță, hidrotratat	33,4	33,4
ulei vegetal din floarea soarelui, hidrotratat	26,9	26,9
ulei vegetal din semințe de soia, hidrotratat	22,1	22,1
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat	27,4	27,4
ulei din ulei de gătit uzat, hidrotratat	0	0
ulei din grăsime animală topită, hidrotratat (**)	0	0
ulei vegetal pur din semințe de rapiță	33,4	33,4

Valori implicite detaliate pentru cultivare: „e_{ec}” – numai pentru emisiile de N_2O din sol (acestea sunt deja incluse în valorile detaliate pentru emisiile provenite din cultivare în tabelul „e_{ec}”)

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	**Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)**	**Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)**
etanol din sfeclă de zahăr	4,9	4,9
etanol din porumb	13,7	13,7
etanol din alte cereale, exceptând etanolul din porumb	14,1	14,1
etanol din trestie de zahăr	2,1	2,1
partea de ETBE	egală cu cea din filiera utilizată pentru	
ulei vegetal pur din floarea soarelui	27,2	27,2
ulei vegetal pur din semințe de soia	22,2	22,2
ulei vegetal pur din ulei de palmier	27,1	27,1
ulei pur din ulei de gătit uzat	0	0
(**) Se aplică numai biocombustibililor produși din subproduse de origine animală clasificate ca material de categoria 1 și 2 în conformitate cu Legea nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman, în cazul cărora emisiile legate de igienizare ca parte a procesului de neutralizare nu sunt luate în considerare.		

Valori implicite detaliate pentru cultivare: „e_{ec}” - numai pentru emisiile de N_2O din sol (acestea sunt deja incluse în valorile detaliate pentru emisiile provenite din cultivare în tabelul „e_{ec} ”)

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	**Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)**	**Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)**
etanol din sfeclă de zahăr	4,9	4,9
etanol din porumb	13,7	13,7
etanol din alte cereale, exceptând etanolul din porumb	14,1	14,1

din surse regenerabile	producția etanolului	
partea de TAEE din surse regenerabile	egală cu cea din filiera utilizată pentru producția etanolului	
biomotorină din semințe de rapiță	17,6	17,6
biomotorină din floarea soarelui	12,2	12,2
biomotorină din semințe de soia	13,4	13,4
biomotorină din ulei de palmier	16,5	16,5
biomotorină din ulei de gătit uzat	0	0
biomotorină din grăsime animală topită (**)	0	0
ulei vegetal din semințe de rapiță, hidrotratat	18,0	18,0
ulei vegetal din floarea soarelui, hidrotratat	12,5	12,5
ulei vegetal din semințe de soia, hidrotratat	13,7	13,7
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat	16,9	16,9
ulei din ulei de gătit uzat, hidrotratat	0	0
ulei din grăsime animală topită, hidrotratat (**)	0	0
ulei vegetal pur din semințe de rapiță	17,6	17,6
ulei vegetal pur	12,2	12,2

etanol din trestie de zahăr	2,1	2,1
partea de ETBE din surse regenerabile	egală cu cea din filiera utilizată pentru producția etanolului	
partea de TAEE din surse regenerabile	egală cu cea din filiera utilizată pentru producția etanolului	
biomotorină din semințe de rapiță	17,6	17,6
biomotorină din floarea soarelui	12,2	12,2
biomotorină din semințe de soia	13,4	13,4
biomotorină din ulei de palmier	16,5	16,5
biomotorină din ulei de gătit uzat	0	0
biomotorină din grăsime animală topită (**)	0	0
ulei vegetal din semințe de rapiță, hidrotratat	18,0	18,0
ulei vegetal din floarea soarelui, hidrotratat	12,5	12,5
ulei vegetal din semințe de soia, hidrotratat	13,7	13,7
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat	16,9	16,9

din floarea soarelui		
ulei vegetal pur din semințe de soia	13,4	13,4
ulei vegetal pur din ulei de palmier	16,5	16,5
ulei pur din ulei de gătit uzat	0	0

Valori implicite detaliate pentru prelucrare: „e_p” conform definiției din partea C din prezenta anexă.

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	**Emisii de gaze cu efect de seră –valoare tipică (g CO_2eq/MJ)**	**Emisii de gaze cu efect de seră –valoare implicită (g CO_2eq/MJ)**
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz	18,8	26,3
ulei din ulei de gătit uzat, hidrotratat	0	0
ulei din grăsime animală topită, hidrotratat (**)	0	0
ulei vegetal pur din semințe de rapiță	17,6	17,6
ulei vegetal pur din floarea soarelui	12,2	12,2
ulei vegetal pur din semințe de soia	13,4	13,4
ulei vegetal pur din ulei de palmier	16,5	16,5
ulei pur din ulei de gătit uzat	0	0

(**) Notă: se aplică numai biocombustibililor produși din subproduse de origine animală clasificate ca material de categoria 1 și 2 în conformitate cu Legea nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman, în cazul cărora emisiile legate de igienizare ca parte a procesului de neutralizare nu sunt luate în considerare.

Valori implicite detaliate pentru prelucrare: „e_p” conform definiției din capitolul III, secțiunea I din Metodologie

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră — valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră — valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul	18,8	26,3

din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)		
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	9,7	13,6
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	13,2	18,5
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	7,6	10,6
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în	27,4	38,3

de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)		
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	9,7	13,6
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*1))	13,2	18,5
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*1))	7,6	10,6
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în	27,4	38,3

instalații de cogenerare (*))		
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrareîn instalații de cogenerare (*))	15,7	22,0
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibilde prelucrare în cazane convenționale)	20,8	29,1
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibilde prelucrare în instalații de cogenerare (*))	14,8	20,8
etanol din porumb (lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	28,6	40,1
etanol din porumb (reziduuri forestiere utilizate dreptcombustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	1,8	2,6
etanol din alte cereale, cu excepția etanolului	21,0	29,3

instalații de cogenerare (*1))		
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*1))	15,7	22,0
etanol din ponimb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	20,8	29,1
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*1))	14,8	20,8
etanol din porumb (lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*1))	28,6	40,1
etanol din porumb (reziduuri forestiere utilizate drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*1))	1,8	2,6
etanol din alte cereale, cu	21,0	29,3

din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)		
etanol din alte cereale, cu excepția etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	15,1	21,1
etanol din alte cereale, cu excepția etanolului din porumb (lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	30,3	42,5
etanol din alte cereale, cu excepția etanolului din porumb (reziduuri forestiere utilizate drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	1,5	2,2
etanol din trestie de zahăr	1,3	1,8
partea de ETBE din surse regenerabile	egală cu cea din filiera utilizată pentru producția etanolului	
partea de TAEE din surse	egală cu cea din filiera utilizată pentru producția etanolului	

excepția etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)		
etanol din alte cereale, cu excepția etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*1))	15,1	21,1
etanol din alte cereale, cu excepția etanolului din porumb (lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*1))	30,3	42,5
etanol din alte cereale, cu excepția etanolului din porumb (reziduuri forestiere utilizate drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*1))	1,5	2,2
etanol din trestie de zahăr	1,3	1,8

regenerabile		
biomotorină din semințe de rapiță	11,7	16,3
biomotorină din floarea soarelui	11,8	16,5
biomotorină din semințe de soia	12,1	16,9
biomotorină din ulei de palmier (bazin de efluenți deschis)	30,4	42,6
biomotorină din ulei de palmier (procedeu cu captură demetan la presa de ulei)	13,2	18,5
biomotorină din ulei de gătit uzat	9,3	13,0
biomotorină din grăsime animală topită (**)	13,6	19,1
ulei vegetal din semințe de rapiță, hidrotratat	10,7	15,0
ulei vegetal din floarea soarelui, hidrotratat	10,5	14,7
ulei vegetal din semințe de soia, hidrotratat	10,9	15,2
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (bazin deefluenți deschis)	27,8	38,9
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (procedeu cu captură de metan la presa de ulei)	9,7	13,6

partea de ETBE din surse regenerabile	egală cu cea din filiera utilizată pentru producția etanolului	
partea de TAEE din surse regenerabile	egală cu cea din filiera utilizată pentru producția etanolului	
biomotorină din semințe de rapiță	11,7	16,3
biomotorină din floarea soarelui	11,8	16,5
biomotorină din semințe de soia	12,1	16,9
biomotorină din ulei de palmier (bazin de efluenți deschis)	30,4	42,6
biomotorină din ulei de palmier (procedeu cu captură de metan la presa de ulei)	13,2	18,5
biomotorină din ulei de gătit uzat	9,3	13,0
biomotorină din grăsime animală topită (*2)	13,6	19,1
ulei vegetal din semințe de rapiță, hidrotratat	10,7	15,0
ulei vegetal din floarea soarelui, hidrotratat	10,5	14,7
ulei vegetal din semințe de soia, hidrotratat	10,9	15,2

ulei din ulei de gătit uzat, hidrotratat	10,2	14,3
ulei din grăsime animală topită, hidrotratat (**)	14,5	20,3
ulei vegetal pur din semințe de rapiță	3,7	5,2
ulei vegetal pur din floarea soarelui	3,8	5,4
ulei vegetal pur din semințe de soia	4,2	5,9
ulei vegetal pur din ulei de palmier (bazin de efluențideschis)	22,6	31,7
ulei vegetal pur din ulei de palmier (procedeu cu capturăde metan la presa de ulei)	4,7	6,5
ulei pur din ulei de gătit uzat	0,6	0,8

ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (bazin de efluenți deschis)	27,8	38,9
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (procedeu cu captură de metan la presa de ulei)	9,7	13,6
ulei din ulei de gătit uzat, hidrotratat	10,2	14,3
idei din grăsime animală topită, hidrotratat (*2)	14,5	20,3
ulei vegetal pur din semințe de rapiță	3,7	5,2
ulei vegetal pur din floarea soarelui	3,8	5,4
ulei vegetal pur din semințe de soia	4,2	5,9
ulei vegetal pur din ulei de palmier (bazin de efluenți deschis)	22,6	31,7
ulei vegetal pur din ulei de palmier (procedeu cu captură de metan la presa de ulei)	4,7	6,5

Valori implicite detaliate doar pentru extracția de ulei (acestea sunt deja incluseîn valorile detaliate pentru emisiile de prelucrare în tabelul „e_p”).

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
biomotorină din semințe de rapiță	3,0	4,2
biomotorină din floarea soarelui	2,9	4,0
biomotorină din semințe de soia	3,2	4,4
biomotorină din ulei de palmier (bazin de efluenți deschis)	20,9	29,2
biomotorină din ulei de palmier (procedeu cu captură demetan la presa de ulei)	3,7	5,1
biomotorină din ulei de gătit uzat	0	0
biomotorină din grăsime animală topită (**)	4,3	6,1
ulei pur din ulei de gătit uzat	0,6	0,8

(*1) Valorile implicite pentru procesele care utilizează cogenerare sunt valabile numai în cazul în care toată căldura de proces este furnizată de cogenerare.

(*2) Notă: se aplică numai biocombustibililor produși din subproduse de origine animată clasificate ca material de categoria 1 și 2 în conformitate cu Legea nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman, în cazul cărora emisiile legate de igienizare ca parte a procesului de neutralizare nu sunt luate în considerare.

Valori implicite detaliate doar pentru extracția de ulei (acestea sunt deja incluse în valorile detaliate pentru emisiile de prelucrare în tabelul „e_p”)

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
biomotorină din semințe de rapiță	3,0	4,2
biomotorină din floarea soarelui	2,9	4,0
biomotorină din semințe de soia	3,2	4,4
biomotorină din ulei de palmier (bazin de efluenți deschis)	20,9	29,2
biomotorină din ulei de palmier (procedeu cu	3,7	5,1

ulei vegetal din semințe de rapiță, hidrotratat	3,1	4,4
ulei vegetal din floarea soarelui, hidrotratat	3,0	4,1
ulei vegetal din semințe de soia, hidrotratat	3,3	4,6
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (bazin deefluenți deschis)	21,9	30,7
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (procedeu cu captură de metan la presa de ulei)	3,8	5,4
ulei din ulei de gătit uzat, hidrotratat	0	0
ulei din grăsime animală topită, hidrotratat (**)	4,3	6,0
ulei vegetal pur din semințe de rapiță	3,1	4,4
ulei vegetal pur din floarea soarelui	3,0	4,2
ulei vegetal pur din semințe de soia	3,4	4,7
ulei vegetal pur din ulei de palmier (bazin de efluențideschis)	21,8	30,5
ulei vegetal pur din ulei de palmier	3,8	5,3

captură de metan la presa de ulei)		
biomotorină din ulei de gătit uzat	0	0
biomotorină din grăsime animală topită (**)	4,3	6,1
ulei vegetal din semințe de rapiță, hidrotratat	3,1	4,4
ulei vegetal din floarea soarelui, hidrotratat	3,0	4,1
ulei vegetal din semințe de soia, hidrotratat	3,3	4,6
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (bazin de efluenți deschis)	21,9	30,7
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (procedeu cu captură de metan la presa de ulei)	3,8	5,4

(procedeu cu capturăde metan la presa de ulei)		
ulei pur din ulei de gătit uzat	0	0

ulei din ulei de gătit uzat, hidrotratat	0	0
ulei din grăsime animală topită, hidrotratat (**)	4,3	6,0
ulei vegetal pur din semințe de rapiță	3,1	4,4
ulei vegetal pur din floarea soarelui	3,0	4,2
ulei vegetal pur din semințe de soia	3,4	4,7
ulei vegetal pur din ulei de palmier (bazin de efluenți deschis)	21,8	30,5
ulei vegetal pur din ulei de palmier (procedeu cu captură de metan la presa de ulei)	3,8	5,3
ulei pur din ulei de gătit uzat	0	0
(**) Notă: se aplică numai biocombustibililor produși din subproduse de origine animală clasificate ca material de categoria I și 2 în conformitate cu Legea nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate		

Valori implicite detaliate pentru transport și distribuție: „e_{td}” conform definițieidin partea C din prezenta anexă.

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	2,3	2,3
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	2,3	2,3
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	2,3	2,3
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz	2,3	2,3

consumului uman, în cazul cărora emisiile legate de igienizare ca parte a procesului de neutralizare nu sunt luate în considerare.

Valori implicite detaliate pentru transport și distribuție: „e_{td}” conform definiției din capitolul III, secțiunea I din Metodologie

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	2,3	2,3
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	2,3	2,3
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de	2,3	2,3

din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))		
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	2,3	2,3
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	2,3	2,3
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibilde prelucrare în instalații de cogenerare (*))	2,2	2,2
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibilde prelucrare în cazane convenționale)	2,2	2,2
etanol din porumb (lignit utilizat drept	2,2	2,2

deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*3))		
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*3))	2,3	2,3
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*3))	2,3	2,3
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de	2,3	2,3

combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))		
etanol din porumb (reziduuri forestiere utilizate dreptcombustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	2,2	2,2
etanol din alte cereale, cu excepția etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	2,2	2,2
etanol din alte cereale, cu excepția etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	2,2	2,2
etanol din alte cereale, cu excepția etanolului din porumb (lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	2,2	2,2
etanol din alte cereale, cu excepția etanolului din	2,2	2,2

prelucrare în instalații de cogenerare (*3))		
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*3))	2,2	2,2
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	2,2	2,2
etanol din porumb (lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*3))	2,2	2,2
etanol din porumb (reziduuri forestiere utilizate drept combustibil de prelucrare în instalații de	2,2	2,2

porumb (reziduuri forestiere utilizate drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))		
etanol din trestie de zahăr	9,7	9,7
partea de ETBE din surse regenerabile	egală cu cea din filiera utilizată pentru producția etanolului	
partea de TAEE din surse regenerabile	egală cu cea din filiera utilizată pentru producția etanolului	
biomotorină din semințe de rapiță	1,8	1,8
biomotorină din floarea soarelui	2,1	2,1
biomotorină din semințe de soia	8,9	8,9
biomotorină din ulei de palmier (bazin de efluenți deschis)	6,9	6,9
biomotorină din ulei de palmier (procedeu cu captură demetan la presa de ulei)	6,9	6,9
biomotorină din ulei de gătit uzat	1,9	1,9
biomotorină din grăsime animală topită	1,6	1,6
ulei vegetal din semințe de rapiță, hidrotratat	1,7	1,7
ulei vegetal din floarea soarelui, hidrotratat	2,0	2,0

cogenerare (*3))		
etanol din alte cereale, cu excepția etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	2,2	2,2
etanol din alte cereale, cu excepția etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*3))	2,2	2,2
etanol din alte cereale, cu excepția etanolului din porumb (lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*3))	2,2	2,2

ulei vegetal din semințe de soia, hidrotratat	9,2	9,2
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (bazin deefluenți deschis)	7,0	7,0
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (procedeu cu captură de metan la presa de ulei)	7,0	7,0
ulei din ulei de gătit uzat, hidrotratat	1,7	1,7
ulei din grăsime animală topită, hidrotratat (**)	1,5	1,5
ulei vegetal pur din semințe de rapiță	1,4	1,4
ulei vegetal pur din floarea soarelui	1,7	1,7
ulei vegetal pur din semințe de soia	8,8	8,8
ulei vegetal pur din ulei de palmier (bazin de efluențideschis)	6,7	6,7
ulei vegetal pur din ulei de palmier (procedeu cu capturăde metan la presa de ulei)	6,7	6,7
ulei pur din ulei de gătit uzat	1,4	1,4

etanol din alte cereale, cu excepția etanolului din porumb (reziduuri forestiere utilizate drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*3))	2,2	2,2
etanol din trestie de zahăr	9,7	9,7
partea de ETBE din surse regenerabile	egală cu cea din filiera utilizată pentru producția etanolului	
partea de TAEE din surse regenerabile	egală cu cea din filiera utilizată pentru producția etanolului	
biomotorină din semințe de rapiță	1,8	1,8
biomotorină din floarea soarelui	2,1	2,1
biomotorină din semințe de soia	8,9	8,9
biomotorină din ulei de palmier (bazin de efluenți deschis)	6,9	6,9

	biomotorină din ulei de palmier (procedeu cu captură de metan la presa de ulei)	6,9	6,9		
	biomotorină din ulei de gătit uzat	1,9	1,9		
	biomotorină din grăsime animală topită (*4)	1,7	1,7		
	ulei vegeta! din semințe de rapiță, hidrotratat	1,7	1,7		
	ulei vegeta! din floarea soarelui, hidrotratat	2,0	2,0		
	ulei vegeta! din semințe de soia, hidrotratat	9,2	9,2		
	ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (bazin de efluenți deschis)	7,0	7,0		
	ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (procedeu cu captură de	7,0	7,0		

metan la presa de ulei)		
ulei din ulei de gătit uzat, hidrotratat	1,7	1,7
ulei din grăsime animală topită, hidrotratat (*4)	1,5	1,5
ulei vegetal pur din semințe de rapiță	1,4	1,4
ulei vegeta! pur din floarea soarelui	1,7	1,7
ulei vegetal pur din semințe de soia	8,8	8,8
ulei vegetal pur din ulei de palmier (bazin de efiuenți deschis)	6,7	6,7
ulei vegetal pur din ulei de palmier (procedeu cu captură de metan la presa de ulei)	6,7	6,7
ulei pur din ulei de gătit uzat	1,4	1,4

Valori implicite detaliate doar pentru transportul și distribuția combustibilului final. Acestea sunt deja incluse în tabelul „emisii din transport și distribuție etd”, conform definiției din partea C din prezenta anexă, însă valorile următoare sunt utile în cazul în care un operator economic dorește să declare emisiile reale din transport doar pentru transportul recoltei sau al uleiului.

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	1,6	1,6
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	1,6	1,6

(*3) Valorile implicite pentru procesele care utilizează cogenerare sunt valabile numai în cazul în care toată căldura de proces este furnizată de cogenerare.

(*4) Notă: se aplică numai biocombustibililor produși din subproduse de origine animală clasificate ca material de categoria 1 și 2 în conformitate cu Legea nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman, în cazul cărora emisiile legate de igienizare ca parte a procesului de neutralizare nu sunt luate în considerare.

Valori implicite detaliate doar pentru transportul și distribuția combustibilului final. Acestea sunt deja induse în tabelul „emisii din transport și distribuție etd", conform definiției din capitolul III, secțiunea I din Metodologie, însă valorile următoare sunt utile în cazul în care un operator economic dorește să declare emisiile reale din transport doar pentru transportul recoltei sau al uleiului.

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	1,6	1,6
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din	1,6	1,6

etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	1,6	1,6		tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)					
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	1,6	1,6		etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*5))	1,6	1,6			
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	1,6	1,6		etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, gaz natura! utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*5))	1,6	1,6			
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	1,6	1,6		etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept	1,6	1,6			
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibilde prelucrare în	1,6	1,6							

cazane convenționale)		
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibilde prelucrare în instalații de cogenerare (*))	1,6	1,6
etanol din porumb (lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	1,6	1,6
etanol din porumb (reziduuri forestiere utilizate dreptcombustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	1,6	1,6
etanol din alte cereale, cu excepția etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	1,6	1,6
etanol din alte cereale cu excepția etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	1,6	1,6
etanol din alte	1,6	1,6

combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*5))		
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*5))	1,6	1,6
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	1,6	1,6
etanol din porumb (gaz natura! utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*5))	1,6	1,6
etanol din porumb (lignit utilizat drept combustibil de	1,6	1,6

cereale cu excepția etanolului din porumb (lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))		
etanol din alte cereale cu excepția etanolului din porumb (reziduuri forestiere utilizate drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	1,6	1,6
etanol din trestie de zahăr	6,0	6,0
partea de etil-terț-butil-eter (ETBE) din surse regenerabilede etanol	Se consideră egală cu cea din filiera utilizată pentruproducția etanolului	
partea de terțiar-amil-etil-eter (TAEE) din surse regene-rabile de etanol	Se consideră egală cu cea din filiera utilizată pentruproducția etanolului	
biomotorină din semințe de rapiță	1,3	1,3
biomotorină din floarea soarelui	1,3	1,3
biomotorină din semințe de soia	1,3	1,3
biomotorină din ulei de palmier (bazin de efluenți deschis)	1,3	1,3

prelucrare în instalații de cogenerare (*5))		
etanol din porumb (reziduuri forestiere utilizate drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*5))	1,6	1,6
etanol din alte cereale, cu excepția etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	1,6	1,6
etanol din alte cereale cu excepția etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*5))	1,6	1,6

biomotorină din ulei de palmier (procedeu cu captură demetan la presa de ulei)	1,3	1,3
biomotorină din ulei de gătit uzat	1,3	1,3
biomotorină din grăsime animală topită (**)	1,3	1,3
ulei vegetal din semințe de rapiță, hidrotratat	1,2	1,2
ulei vegetal din floarea soarelui, hidrotratat	1,2	1,2
ulei vegetal din semințe de soia, hidrotratat	1,2	1,2
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (bazin deefluenți deschis)	1,2	1,2
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (procedeu cu captură de metan la presa de ulei)	1,2	1,2
ulei din ulei de gătit uzat, hidrotratat	1,2	1,2
ulei din grăsime animală topită, hidrotratat (**)	1,2	1,2
ulei vegetal pur din semințe de rapiță	0,8	0,8
ulei vegetal pur	0,8	0,8

etanol din alte cereale cu excepția etanolului din porumb (lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*5))	1,6	1.6
etanol din alte cereale cu excepția etanolului din porumb (reziduuri forestiere utilizate drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*5))	1,6	1,6
etanol din trestie de zahăr	6,0	6,0
partea de etil-terț-butil-eter (ETBE) din surse regenerabile de etanol	Se consideră egală cu cea din filiera utilizată pentru producția etanolului	
partea de terțiar-amil-etil-eter (TAEE) din surse	Se consideră egală cu cea din filiera utilizată pentru producția etanolului	

din floarea soarelui		
ulei vegetal pur din semințe de soia	0,8	0,8
ulei vegetal pur din ulei de palmier (bazin de efluențideschis)	0,8	0,8
ulei vegetal pur din ulei de palmier (procedeu cu capturăde metan la presa de ulei)	0,8	0,8
ulei pur din ulei de gătit uzat	0,8	0,8

regenerabile de etanol		
biomotorină din semințe de rapiță	1,3	1,3
biomotorină din floarea soarelui	1,3	1,3
biomotorină din semințe de soia	1,3	1,3
biomotorină din ulei de palmier (bazin de efluenți deschis)	1,3	1,3
biomotorină din ulei de palmier (procedeu cu captură de metan la presa de ulei)	1,3	1,3
biomotorină din ulei de gătit uzat	1,3	1,3
biomotorină din grăsime animală topită (*6)	1,3	1,3
ulei vegeta! din semințe de răpită, hidrotratat	1,2	1,2

	ulei vegeta! din floarea soarelui, hidrotratat	1,2	1,2		
	ulei vegetal din semințe de soia, hidrotratat	1,2	1,2		
	ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (bazin de efluenți deschis)	1,2	1,2		
	ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (procedeu cu captură de metan la presa de ulei)	1,2	1,2		
	ulei din ulei de gătit uzat, hidrotratat	1,2	1,2		
	ulei din grăsime animală topită, hidrotratat (*6)	1,2	1,2		
	ulei vegetal pur din semințe de rapiță	0,8	0,8		
	ulei vegetal pur din floarea soarelui	0,8	0,8		

Total pentru cultivare, prelucrare, transport și distribuție

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii tipice de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO2eq/MJ)	Emisii implicite de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO2eq/MJ)
etanol din sfeclă de	30,7	38,2
ulei vegetal pur din semințe de soia	0,8	0,8
ulei vegetal pur din ulei de palmier (bazin de efluenți deschis)	0,8	0,8
ulei vegetal pur din ulei de palmier (procedeu cu captură de metan la presa de ulei)	0,8	0,8
ulei pur din ulei de gătit uzat	0,8	0,8

(*5) Valorile implicite pentru procesele care utilizează cogenerare sunt valabile numai în cazul în care toată căldura de proces este furnizată de cogenerare.

(*6) Notă: se aplică numai biocombustibililor produși din subproduse de origine animală clasificate ca material de categoria 1 și 2 în conformitate cu Legea nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman, în cazul cărora emisiile legate de igienizare ca parte a procesului de neutralizare nu sunt luate în considerare.

Total pentru cultivare, prelucrare, transport și distribuție

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii tipice de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii implicite de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)

zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)				etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	30,7	38,2		
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	21,6	25,5		etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	21,6	25,5		
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	25,1	30,4		etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*7))	25,1	30,4		
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	19,5	22,5		etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de	19,5	22,5		
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de	39,3	50,2						

prelucrare în instalații de cogenerare (*))		
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	27,6	33,9
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibilde prelucrare în cazane convenționale)	48,5	56,8
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibilde prelucrare în instalații de cogenerare (*))	42,5	48,5
etanol din porumb (lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	56,3	67,8
etanol din porumb (reziduuri forestiere utilizate dreptcombustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	29,5	30,3
etanol din alte cereale, cu excepția	50,2	58,5

deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*7))		
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*7))	39,3	50,2
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*7))	27,6	33,9
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	48,5	56,8

etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)		
etanol din alte cereale cu excepția etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	44,3	50,3
etanol din alte cereale cu excepția etanolului din porumb (lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	59,5	71,7
etanol din alte cereale cu excepția etanolului din porumb (reziduuri forestiere utilizate drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	30,7	31,4
etanol din trestie de zahăr	28,1	28,6
partea de ETBE din surse regenerabile	Egală cu cea din filiera utilizată pentru producția etanolului	
partea de TAEE din surse	Egală cu cea din filiera utilizată pentru producția etanolului	

etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*7))	42,5	48,5
etanol din porumb (lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*7))	56,3	67,8
etanol din porumb (reziduuri forestiere utilizate drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*7))	29,5	30,3
etanol din alte cereale, cu excepția etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	50,2	58,5

regenerabile		
biomotorină din semințe de rapiță	45,5	50,1
biomotorină din floarea soarelui	40,0	44,7
biomotorină din semințe de soia	42,2	47,0
biomotorină din ulei de palmier (bazin de efluenți deschis)	63,3	75,5
biomotorină din ulei de palmier (procedeu cu captură demetan la presa de ulei)	46,1	51,4
biomotorină din ulei de gătit uzat	11,2	14,9
biomotorină din grăsime animală topită	15,2	20,7
ulei vegetal din semințe de rapiță, hidrotratat	45,8	50,1
ulei vegetal din floarea soarelui, hidrotratat	39,4	43,6
ulei vegetal din semințe de soia, hidrotratat	42,2	46,5
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (bazin deefluenți deschis)	62,1	73,2
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (procedeu cu captură de metan la presa de ulei)	44,0	47,9
etanol din alte cereale cu excepția etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*7))	44,3	50,3
etanol din alte cereale cu excepția etanolului din porumb (lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*7))	59,5	71,7
etanol din alte cereale cu excepția etanolului din porumb (reziduuri forestiere utilizate drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*7))	30,7	31,4
etanol din trestie de zahăr	28,1	28,6

ulei din ulei de gătit uzat, hidrotratat	11,9	16,0
ulei din grăsime animală topită, hidrotratat (**)	16,0	21,8
ulei vegetal pur din semințe de rapiță	38,5	40,0
ulei vegetal pur din floarea soarelui	32,7	34,3
ulei vegetal pur din semințe de soia	35,2	36,9
ulei vegetal pur din ulei de palmier (bazin de efluențideschis)	56,4	65,5
ulei vegetal pur din ulei de palmier (procedeu cu capturăde metan la presa de ulei)	38,5	40,3
ulei pur din ulei de gătit uzat	2,0	2,2

partea de ETBE din surse regenerabile	Egală cu cea din filiera utilizată pentru producția etanolului	
partea de TAEE din surse regenerabile	Egală cu cea din filiera utilizată pentru producția etanolului	
biomotorină din semințe de rapiță	45,5	50,1
biomotorină din floarea soarelui	40,0	44,7
biomotorină din semințe de soia	42,2	47,0
biomotorină din ulei de palmier (bazin de efluenți deschis)	63,5	75,7
biomotorină din ulei de palmier (procedeu cu captură de metan la presa de ulei)	46,3	51,6
biomotorină din ulei de gătit uzat	11,2	14,9
biomotorină din grăsime animală topită (*8)	15,3	20,8
ulei vegeta! din semințe de	45,8	50,1

		rapiță, hidrotratat				
		ulei vegetal din floarea soarelui, h idrotratat	39,4	43,6		
		ulei vegetal din semințe de soia, hidrotratat	42,2	46,5		
		ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (bazin de efluenți deschis)	62,2	73,3		
		ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (procedeu cu captură de metan la presa de ulei)	44,1	48,0		
		ulei din ulei de gătit uzat, hidrotratat	11,9	16,0		
		ulei din grăsime animală topită, hidrotratat (*8)	16,0	21,8		
		ulei vegetal pur din semințe de rapiță	38,5	40,0		
		ulei vegetal pur din floarea soarelui	32,7	34,3		

	ulei vegetal pur din semințe de soia	35,2	36,9		
	ulei vegetal pur din ulei de palmier (bazin de efluenți deschis)	56,3	65,4		
	ulei vegetal pur din ulei de palmier (procedeu cu captură de metan la presa de ulei)	38,4	57,2		
	ulei pur din ulei de gătit uzat	2,0	2,2		
	(*7) Valorile implicite pentru procesele care utilizează cogenerare sunt valabile numai în cazul în care toată căldura de proces este furnizată de cogenerare. (*8) Notă: se aplică numai biocombustibililor produși din subproduse de origine animală clasificate ca material de categoria 1 și 2 în conformitate cu Legea nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman, în cazul cărora emisiile legate de igienizare ca parte a procesului de neutralizare nu sunt luate în considerare.				
ESTIMĂRI ALE VALORILOR IMPLICITE DETALIATE AFERENTE VIITORILOR BIOCOMBUSTIBILI ȘI BIOLICHIDE, INEXISTENȚI SAU CARE SE AFLAU DOAR ÎN CANTITĂȚI NEGLIJABILE PE PIAȚĂ ÎN 2016 **Valori implicite detaliate pentru cultivare: „eec” conform definiției din partea C din prezenta anexă, inclusiv emisiile de N2O din sol (inclusiv stocarea deșeurilor lemnoase sau a deșeurilor lemnoase din păduri cultivate).** Filiera de | Emisii de gaze cu | Emisii de gaze cu	**Anexa nr. 1. Secțiunea a 4-a** **Estimări ale valorilor implicite detaliate aferente viitorilor biocombustibili și biolichide, inexistenți sau care se aflau doar în cantități neglijabile pe piață în 2016** **Valori implicite detaliate pentru cultivare: „eec” conform definiției din capitolul III, secțiunea I din Metodologie, inclusiv emisiile de N2O din sol (inclusiv stocarea deșeurilor lemnoase sau a deșeurilor lemnoase din păduri cultivate)**		Parțial Compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității

producție a biocombustibililor și a biolichidelor	efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
etanol din paie de grâu	1,8	1,8
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, îninstalație de sine stătătoare	3,3	3,3
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenitedin pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	8,2	8,2
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, îninstalație de sine stătătoare	3,3	3,3
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenitedin pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	8,2	8,2
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase, în instalație desine stătătoare	3,1	3,1
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase provenite dinpădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	7,6	7,6

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
etanol din paie de grâu	1,8	1,8
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	3,3	3,3
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	8,2	8,2
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	8,2	8,2
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în	12,4	12,4

Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

metanol din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătă-toare	3,1	3,1
metanol din deșeuri lemnoase provenite din pădurecultivată, în instalație de sine stătătoare	7,6	7,6
motorină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negreintegrată în fabrici de celuloză	2,5	2,5
benzină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negreintegrată în fabrici de celuloză	2,5	2,5
dimetileter (DME) din gazificarea leșiei negre integratăîn fabrici de celuloză	2,5	2,5
metanol din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici deceluloză	2,5	2,5
partea de MTBE din surse regenerabile	Egală cu cea din filiera utilizată pentru producția metano-lului	

instalație de sine stătătoare		
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	3,1	3,1
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	7,6	7,6
metanol din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	3,1	3,1
metanol din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	7,6	7,6
motorină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negre integrată în	2,5	2,5

Valori implicite detaliate pentru emisiile de N_2O din sol (incluse în valorileimplicite detaliate pentru emisiile provenite din cultivare din tabelul „e_{ec}”).

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
etanol din paie de grâu	0	0
fabrici de celuloză		
benzină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	2,5	2,5
dimetileter (DME) din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	2,5	2,5
metanol din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	2,5	2,5
partea de MTBE din surse regenerabile	Egală cu cea din filiera utilizată pentru producția metanolului	

Valori implicite detaliate pentru emisiile de N_2O din sol (incluse în valorile implicite detaliate pentru emisiile provenite din cultivare din tabelul „e_{ec}”)

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită(g CO_2eq/MJ)

motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, îninstalație de sine stătătoare	0	0
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenitedin pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	4,4	4,4
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, îninstalație de sine stătătoare	0	0
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenitedin pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	4,4	4,4
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase, în instalație desine stătătoare	0	0
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase provenite dinpădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	4,1	4,1
metanol din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătă-toare	0	0
metanol din	4,1	4,1

etanol din paie de grâu	0	0
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	0	0
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	4,4	4,4
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	0	0
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	4,4	4,4
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase, în	0	0

deșeuri lemnoase provenite din pădurecultivată, în instalație de sine stătătoare		
motorină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negreintegrată în fabrici de celuloză	0	0
benzină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negreintegrată în fabrici de celuloză	0	0
dimetileter (DME) din gazificarea leșiei negre integratăîn fabrici de celuloză	0	0
metanol din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici deceluloză	0	0
partea de MTBE din surse regenerabile	Egală cu cea din filiera utilizată pentru producția metano-lului	

instalație de sine stătătoare		
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	4,1	4,1
metanol din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	0	0
metanol din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	4,1	4,1
motorină Fischer-Tropsch din gazificarea leș iei negre integrată în fabrici de celuloză	0	0
benzină Fischer-Tropsch din gazificarea leș iei negre integrată în	0	0

Valori implicite detaliate pentru prelucrare: „e_p” conform definiției din partea C din prezenta anexă.

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
etanol din paie de grâu	4,8	6,8
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, înstalație de sine stătătoare	0,1	0,1
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenitedin fabrici de celuloză	0,1	0,1
dimetileter (DME) din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	0	0
metanol din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	0	0
partea de MTBE din surse regenerabile	Egală cu cea din filiera utilizată pentru producția metanolului	

Valori implicite detaliate pentru prelucrare: „e_p” conform definiției din capitolul III, secțiunea 1 din Metodologie

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică(g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită(g CO_2eq/MJ)
etanol din paie de grâu	4,8	6,8
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, în	0,1	0,1

pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare				instalație de sine stătătoare				
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, ininstalație de sine stătătoare	0,1	0,1		motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	0,1	0,1		
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenitedin pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	0,1	0,1		benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	0,1	0,1		
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase, în instalație desine stătătoare	0	0		benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	0,1	0,1		
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase provenite dinpădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	0	0		dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	0	0		
metanol din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătă-toare	0	0		dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase provenite din	0	0		
metanol din deșeuri lemnoase provenite din pădurecultivată, în instalație de sine stătătoare	0	0						
motorină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negreintegrată în	0	0						

fabrici de celuloză		
benzină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negreintegrată în fabrici de celuloză	0	0
dimetileter (DME) din gazificarea leșiei negre integratăîn fabrici de celuloză	0	0
metanol din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici decelulozăă	0	0
partea de MTBE din surse regenerabile	Egală cu cea din filiera utilizată pentru producția metano-lului	

pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare		
metanol din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	0	0
metanol din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	0	0
motorină Fischer-Tropsch din gazijicarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	0	0
benzină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	0	0
dimetileter (DME) din gazificarea leșiei negre integrată în	0	0

Valori implicite detaliate pentru transport și distribuție: „etd” conform definiției din partea C din prezenta anexă.

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
etanol din paie de grâu	7,1	7,1
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, ininstalație de sine stătătoare	12,2	12,2
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenitedin pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	8,4	8,4
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, ininstalație de sine stătătoare	12,2	12,2
fabrici de celuloză		
metanol din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	0	0
partea de MTBE din surse regenerabile	Egală cu cea din filiera utilizată pentru producția metanolului	

Valori implicite detaliate pentru transport și distribuție: „e_{td}” conform definiției din capitolul III, secțiunea 1 din Metodologie

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică(g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
etanol din paie de grâu	7,1	7,1
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	10,3	10,3
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în	8,4	8,4

benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenitedin pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	8,4	8,4
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase, în instalație desine stătătoare	12,1	12,1
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase provenite dinpădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	8,6	8,6
metanol din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătă-toare	12,1	12,1
metanol din deșeuri lemnoase provenite din pădurecultivată, în instalație de sine stătătoare	8,6	8,6
motorină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negreintegrată în fabrici de celuloză	7,7	7,7
benzină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negreintegrată în fabrici de celuloză	7,9	7,9
dimetileter (DME) din gazificarea	7,7	7,7

instalație de sine stătătoare		
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	10,3	10,3
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	8,4	8,4
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	10,4	10,4
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	8,6	8,6
metanol din deșeuri lemnoase, în	10,4	10,4

leșiei negre integratăîn fabrici de celuloză		
metanol din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici deceluloză	7,9	7,9
partea de MTBE din surse regenerabile	Egală cu cea din filiera utilizată pentru producția metano-lului	

instalație de sine stătătoare		
metanol din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	8,6	8,6
motorină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	7,7	7,7
benzină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	7,9	7,9
dimetileter (DME) din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	7,7	7,7
metanol din gazificarea leșiei negre integrată în	7,9	7,9

Valori implicite detaliate doar pentru transportul și distribuția combustibilului final. Acestea sunt deja incluse în tabelul „emisii din transport și distribuție e_{td}”, conform definiției din partea C din prezenta anexă, însă valorile următoare sunt utile în cazul în care un operator economic dorește să declare emisiile reale din transport doar pentru transportul materiilor prime.

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
etanol din paie de grâu	1,6	1,6
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, ininstalație de sine stătătoare	1,2	1,2
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenitedin pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	1,2	1,2
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, ininstalație de sine stătătoare	1,2	1,2
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenitedin fabrici de celuloză	1,2	1,2
partea de MTBE din surse regenerabile	Egală cu cea din filiera utilizată pentru producția metanolului	

Valori implicite detaliate doar pentru transportul și distribuția combustibilului final. Acestea sunt deja induse în tabelul „emisii din transport și distribuție e_{td}”, conform definiției capitolul III, secșiunea 1 din Metodologie, însă valorile următoare sunt utile în cazul în care un operator economic dorește să declare emisiile reale din transport doar pentru transportul materiilor prime.

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
etanol din paie de grâu	1,6	1,6
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	1,2	1,2
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	1,2	1,2

pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare		
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase, în instalație desine stătătoare	2,0	2,0
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase provenite dinpădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	2,0	2,0
metanol din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătă-toare	2,0	2,0
metanol din deșeuri lemnoase provenite din pădurecultivată, în instalație de sine stătătoare	2,0	2,0
motorină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negreintegrată în fabrici de celuloză	2,0	2,0
benzină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negreintegrată în fabrici de celuloză	2,0	2,0
dimetileter (DME) din gazificarea leșiei negre integratăîn fabrici de celuloză	2,0	2,0
metanol din	2,0	2,0

benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	1,2	1,2
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	1,2	1,2
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	2,0	2,0
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	2,0	2,0
metanol din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	2,0	2,0
metanol din deșeuri	2,0	2,0

gazificarea leșiei negre integrată în fabrici deceluloză		
partea de MTBE din surse regenerabile	Egală cu cea din filiera utilizată pentru producția metano-lului	

lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare		
motorină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	2,0	2,0
benzină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	2,0	2,0
dimetileter (DME) din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	2,0	2,0
metanol din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	2,0	2,0
partea de MTBE din	Egală cu cea din filiera utilizată pentru producția metanolului	

Total pentru cultivare, prelucrare, transport și distribuție.

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
etanol din paie de grâu	13,7	15,7
motorină Fischer-Tropschinstalație de sine stătătoare	15,6	15,6
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenitedin pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	16,7	16,7
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, instalație de sine stătătoare	15,6	15,6
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenitedin pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	16,7	16,7
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase, în instalație desine stătătoare	15,2	15,2
dimetileter (DME) din deșeuri	16,2	16,2

surse regenerabile	

Total pentru cultivare, prelucrare, transport și distribuție

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică(g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
etanol din paie de grâu	13,7	15,7
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	13,7	13,7
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	16,7	16,7
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	13,7	13,7
benzină Fischer-Tropsch	16,7	16,7

lemnoase provenite dinpădure cultivată, în instalație de sine stătătoare		
metanol din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	15,2	15,2
metanol din deșeuri lemnoase provenite din pădurecultivată, în instalație de sine stătătoare	16,2	16,2
motorină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negreintegrată în fabrici de celuloză	10,2	10,2
benzină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negreintegrată în fabrici de celuloză	10,4	10,4
dimetileter (DME) din gazificarea leșiei negre integratăîn fabrici de celuloză	10,2	10,2
metanol din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici deceluloză	10,4	10,4
partea de MTBE din surse regenerabile	Egală cu cea din filiera utilizată pentru producția metanolului	

din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare		
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	13,5	13,5
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	16,2	16,2
metanol din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	13,5	13,5
metanol din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	16,2	16,2
motorină Fischer-Tropsch	10,2	10,2

		din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză				
		benzină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	10,4	10,4		
		dimetileter (DME) din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	10,2	10,2		
		metanol din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	10,4	10,4		
		partea de MTBE din surse regenerabile	Egală cu cea din filiera utilizată pentru producția metanolului			
Anexa VI **REGULI PENTRU CALCULAREA IMPACTULUI ASUPRA FORMĂRII GAZELOR CU EFECT DE SERĂ PENTRU COMBUSTIBILII DIN BIOMASĂ ȘI OMOLOGII LOR COMBUSTIBILI FOSILI** **A. VALORI TIPICE ȘI IMPLICITE PENTRU REDUCERILE EMISIILOR DE GAZE CU EFECT DE SERĂ PROVENITE DIN COMBUSTIBILI DIN BIOMASĂ ÎN CAZUL ÎN CARE ACEȘTIA SUNT PRODUȘI FĂRĂ EMISII NETE DE CARBON GENERATE DE SCHIMBAREA DESTINAȚIEI TERENURILOR** **AȘCHII DE LEMN**		**Anexa nr. 2** **La Metodologia de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră, aprobată prin HG 53/2025** **REGULI PENTRU CALCULAREA IMPACTULUI ASUPRA FORMĂRII GAZELOR CU EFECT DE SERĂ PENTRU COMBUSTIBILII DIN BIOMASĂ ȘI OMOLOGII LOR COMBUSTIBILI FOSILI**			Parțial compatibil	Ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice, prevederile acestui

Sistemul de producție a combustibililor din biomasă	Distanță de transport	Reduceri de gaze cu efect de seră Valoare tipică		Reduceri de gaze cu efect de seră Valoare implicită	
		Căldură	Energie electrică	Căldură	Energie electrică
Așchii de lemn din reziduuri forestiere	1-500 km	93 %	89 %	91 %	87 %
	500-2 500 km	89 %	84 %	87 %	81 %
	2 500-10 000 km	82 %	73 %	78 %	67 %
	Peste 10 000 km	67 %	51 %	60 %	41 %
Așchii de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (eucalipt)	2 500-10 000 km	77 %	65 %	73 %	60 %
Așchii de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop – ferti-lizat)	1-500 km	89 %	83 %	87 %	81 %
	500-2 500 km	85 %	78 %	84 %	76 %
	2 500-10 000 km	78 %	67 %	74 %	62 %
	Peste 10 000 km	63 %	45 %	57 %	35 %
Așchii de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop – fără fertilizare)	1-500 km	91 %	87 %	90 %	85 %
	500-2 500 km	88 %	82 %	86 %	79 %
	2 500-10 000 km	80 %	70 %	77 %	65 %
	Peste 10 000 km	65 %	48 %	59 %	39 %
Așchii de lemn din lemn comerciali zabil	1-500 km	93 %	89 %	92 %	88 %
	500-2 500 km	90 %	85 %	88 %	82 %
	2 500-10 000 km	82 %	73 %	79 %	68 %

Secțiunea 1. Valori tipice și implicite pentru reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră provenite din combustibili din biomasă în cazul în care aceștia sunt produși fără emisii nete de carbon generate de schimbarea destinației terenurilor

AȘCHII DE LEMN

Sistemul de producție a combustibililor din biomasă	Distanța de transport	Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră - valoare tipică		Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră - valoare implicită	
		Căldură	Energie electrică	Căldură	Energie electrică
Așchii de lemn din reziduuri forestiere	1-500 km	93%	89%	91 %	87%
	500-2 500 km	89%	84%	87%	81 %
	2500-10000 km	82%	73%	78%	67%
	Peste 10 000 km	67%	51 %	60%	41 %
Așchii de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (eucalipt)	2 500-10 000 km	11%	65%	73%	60%
Așchii de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop - fertilizat)	1-500 km	89%	83%	87%	81 %
	500-2 500 km	85 %	78%	84%	76%
	2 500-10000 km	78%	67%	74%	62%

articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC

Urmează a fi transpus RED III de către Ministerul Energiei

	Peste 10 000 km	67 %	51 %	61 %	42 %
Așchii de lemn din reziduuri industriale	1-500 km	94 %	92 %	93 %	90 %
	500-2 500 km	91 %	87 %	90 %	85 %
	2 500-10 000 km	83 %	75 %	80 %	71 %
	Peste 10 000 km	69 %	54 %	63 %	44 %

Pelete de lemn

Sistemul de producție a combustibililor din biomasă		**Distanța de transport**	**Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică**		**Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită**	
			Căldură	**Energie electrică**	**Căldură**	**Energie electrică**
Brichete sau	Cazul 1	1-500 km	58 %	37 %	49 %	24 %
		Peste 10 000 km	63%	45%	57%	35%
Așchii de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop - fără fertilizare)		1-500 km	91 %	87%	90%	85%
		500-2 500 km	88%	82%	86%	79%
		2500-10000 km	80%	70%	77%	65%
		Peste 10 000 km	65%	48%	59%	39%
Așchii de lemn din lemn comercializabil		1-500 km	93%	89%	92%	88%
		500-2 500 km	90%	85%	88%	82%
		2 500-10 000 km	82%	73%	79%	68%
		Peste 10 000 km	67%	51 %	61 %	42%
Așchii de lemn din reziduuri industriale		1-500 km	94%	92%	93%	90%
		500-2 500 km	91 %	87%	90%	85%
		2500-10000 km	83%	75%	80%	71 %
		Peste 10 000 km	69%	54%	63 %	44%

PELETE DE LEMN (*1)

Sistemul de producție a combustibililor din biomasă	Distanța de transport	Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră - valoare tipică	Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră - valoare implicită

pelete de lemn din reziduuri forestiere		500-2 500 km	58 %	37 %	49 %	25 %
		2 500-10 000 km	55 %	34 %	47 %	21 %
		Peste 10 000 km	50 %	26 %	40 %	11 %
	Cazul 2	1-500 km	77 %	66 %	72 %	59 %
		500-2 500 km	77 %	66 %	72 %	59 %
		2 500-10 000 km	75 %	62 %	70 %	55 %
		Peste 10 000 km	69 %	54 %	63 %	45 %
	Cazul 3	1-500 km	92 %	88 %	90 %	85 %
		500-2 500 km	92 %	88 %	90 %	86 %
		2 500-10 000 km	90 %	85 %	88 %	81 %
		Peste 10 000 km	84 %	76 %	81 %	72 %
Brichete sau pelete delemn din specii fore-stiere cu ciclu de producți e scurt (eucalipt)	Cazul 1	2 500-10 000 km	52 %	28 %	43 %	15 %
	Cazul 2	2 500-10 000 km	70 %	56 %	66 %	49 %
	Cazul 3	2 500-10 000 km	85 %	78 %	83 %	75 %
Brichete sau pelete de lemn din specii fore-stiere cu ciclu de producți e scurt	Cazul 1	1-500 km	54 %	32 %	46 %	20 %
		500-10 000 km	52 %	29 %	44 %	16 %
		Peste 10 000 km	47 %	21 %	37 %	7 %
	Cazul 2	1-500 km	73 %	60 %	69 %	54 %
		500-10 000 km	71 %	57 %	67 %	50 %

			Căldură	Energie electrică	Căldură	Energie electrică
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri forestiere	Cazul 1	1-500 km	58%	37%	49%	24%
		500-2 500 km	58%	37%	49%	25%
		2 500-10 000 km	55%	34%	47%	21 %
		Peste 10 000 km	50%	26%	40%	11 %
	Cazul 2a	1-500 km	77%	66%	72%	59%
		500-2 500 km	77%	66%	72%	59%
		2 500-10 000 km	75%	62%	70%	55%
		Peste 10 000 km	69%	54%	63%	45%
	Cazul 3a	1-500 km	92%	88%	90%	85%
		500-2 500 km	92%	88%	90%	86%
		2 500-10 000 km	90%	85%	88%	81 %
		Peste 10 000 km	84%	76%	81 %	72%
Brichete sau pelete de lemn din specii forestiere cu	Cazul 1	2 500-10 000 km	52%	28%	43%	15%
	Cazul 2a	2 500-10 000 km	70%	56%	66%	49%

(plop – fertilizat)		Peste 10 000 km	66 %	49 %	60 %	41 %
	Cazul 3	1-500 km	88 %	82 %	87 %	81 %
		500-10 000 km	86 %	79 %	84 %	77 %
		Peste 10 000 km	80 %	71 %	78 %	67 %
Brichete sau pelete de lemn din specii fore-stiere cu ciclu de producți e scurt (plop – fără fertilizar e)	Cazul 1	1-500 km	56 %	35 %	48 %	23 %
		500-10 000 km	54 %	32 %	46 %	20 %
		Peste 10 000 km	49 %	24 %	40 %	10 %
	Cazul 2	1-500 km	76 %	64 %	72 %	58 %
		500-10 000 km	74 %	61 %	69 %	54 %
		Peste 10 000 km	68 %	53 %	63 %	45 %
	Cazul 3	1-500 km	91 %	86 %	90 %	85 %
		500-10 000 km	89 %	83 %	87 %	81 %
		Peste 10 000 km	83 %	75 %	81 %	71 %
Lemn comerci alizabil	Cazul 1	1-500 km	57 %	37 %	49 %	24 %
		500-2 500 km	58 %	37 %	49 %	25 %
		2 500-10 000 km	55 %	34 %	47 %	21 %
		Peste 10 000 km	50 %	26 %	40 %	11 %
	Cazul 2	1-500 km	77 %	66 %	73 %	60 %
		500-2 500 km	77 %	66 %	73 %	60 %
		2 500-10 000 km	75 %	63 %	70 %	56 %
		Peste 10 000 km	70 %	55 %	64 %	46 %
	Cazul 3	1-500 km	92 %	88 %	91 %	86 %

ciclu de producție scurt (eucalipt)	Cazul 3a	2 500-10 000 km	85%	78%	83%	75%
Brichete sau pelete de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop - fertilizat)	Cazul 1	1-500 km	54%	32%	46%	20%
		500-10 000 km	52%	29%	44%	16%
		Peste 10 000 km	47%	21 %	37%	7%
	Cazul 2a	1-500 km	73%	60%	69%	54%
		500-10 000 km	71 %	57%	67%	50%
		Peste 10 000 km	66%	49%	60%	41 %
	Cazul 3a	1-500 km	88%	82%	87%	81 %
		500-10 000 km	86%	79%	84%	77%
		Peste 10 000 km	80%	71 %	78%	67%
Brichete sau pelete de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop - fară fertilizare)	Cazul 1	1-500 km	56%	35%	48%	23%
		500-10 000 km	54%	32%	46%	20%
		Peste 10 000 km	49%	24%	40%	10%
	Cazul 2a	1-500 km	76%	64%	72%	58%
		500-10 000 km	74%	61 %	69%	54%
		Peste 10 000 km	68%	53 %	63%	45 %

		500-2 500 km	92 %	88 %	91 %	87 %
		2 500-10 000 km	90 %	85 %	88 %	83 %
		Peste 10 000 km	84 %	77 %	82 %	73 %
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri din industria lemnului	Cazul 1	1-500 km	75 %	62 %	69 %	55 %
		500-2 500 km	75 %	62 %	70 %	55 %
		2 500-10 000 km	72 %	59 %	67 %	51 %
		Peste 10 000 km	67 %	51 %	61 %	42 %
	Cazul 2	1-500 km	87 %	80 %	84 %	76 %
		500-2 500 km	87 %	80 %	84 %	77 %
		2 500-10 000 km	85 %	77 %	82 %	73 %
		Peste 10 000 km	79 %	69 %	75 %	63 %
	Cazul 3	1-500 km	95 %	93 %	94 %	91 %
		500-2 500 km	95 %	93 %	94 %	92 %
		2 500-10 000 km	93 %	90 %	92 %	88 %
		Peste 10 000 km	88 %	82 %	85 %	78 %

	Cazul 3a	1-500 km	91 %	86%	90%	85%
		500-10 000 km	89%	83%	87%	81 %
		Peste 10 000 km	83%	75%	81 %	71 %
Lemn comercializabil	Cazul 1	1-500 km	57%	37%	49%	24%
		500-2 500 km	58%	37%	49%	25%
		2 500-10 000 km	55%	34%	47%	21 %
		Peste 10 000 km	50%	26%	40%	11 %
	Cazul 2a	1-500 km	77%	66%	73%	60%
		500-2 500 km	77%	66%	73%	60%
		2 500-10 000 km	75%	63%	70%	56%
		Peste 10 000 km	70%	55 %	64%	46%
	Cazul 3a	1-500 km	92%	88%	91 %	86%
		500-2 500 km	92%	88%	91 %	87%
		2 500-10 000 km	90%	85%	88%	83%
		Peste 10 000 km	84%	77%	82%	73%
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri din	Cazul 1	1-500 km	75%	62%	69%	55%
		500-2 500 km	75%	62%	70%	55%

industria lemnului		2 500-10 000 km	72%	59%	67%	51 %
		Peste 10 000 km	67%	51 %	61 %	42%
	Cazul 2a	1-500 km	87%	80%	84%	76%
		500-2 500 km	87%	80%	84%	77%
		2 500-10 000 km	85%	77%	82%	73%
		Peste 10 000 km	79%	69%	75%	63%
	Cazul 3a	1-500 km	95%	93%	94%	91 %
		500-2 500 km	95%	93%	94%	92%
		2 500-10 000 km	93%	90%	92%	88%
		Peste 10 000 km	88%	82%	85%	78%

(*1) Cazul 1 se referă la procesele în care este utilizat un cazan cu gaz natural pentru a furniza căldură de proces morii de pelete. Energia electrică a morii de pelete este furnizată de la rețea;

Cazul 2a se referă la procesele în care este utilizat un cazan cu așchii de lemn, alimentat cu așchii uscate în prealabil, pentru a furniza căldura de proces. Energia electrică a morii de pelete este furnizată de la rețea;

Cazul 3a se referă la procesele în care este utilizată o instalație de cogenerare, alimentată cu așchii uscate în prealabil, pentru a furniza energie electrică și căldură morii de pelete.

FILIERE AGRICOLE

FILIERE AGRICOLE			
Sistemul de producție	Distanța de transport	Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică	Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită

a combustibililor din biomasă		Căldură	Energie elec- trică	Căldură	Energie elec- trică
Reziduuri agricole cu o densitate < 0,2 t/m3	1- 500 km	95 %	92 %	93 %	90 %
	500-2 500 km	89 %	83 %	86 %	80 %
	2 500-10 000 km	77 %	66 %	73 %	60 %
	Peste 10 000 km	57 %	36 %	48 %	23 %
Reziduuri agricole cu o densitate > 0,2 t/m3	1-500 km	95 %	92 %	93 %	90 %
	500-2 500 km	93 %	89 %	92 %	87 %
	2 500-10 000 km	88 %	82 %	85 %	78 %
	Peste 10 000 km	78 %	68 %	74 %	61 %
Pelete din paie	1-500 km	88 %	82 %	85 %	78 %
	500-10 000 km	86 %	79 %	83 %	74 %
	Peste 10 000 km	80 %	70 %	76 %	64 %
Brichete rezultate din prelucrare a trestiei de zahăr	500-10 000 km	93 %	89 %	91 %	87 %
	Peste 10 000 km	87 %	81 %	85 %	77 %
Făină de sâmburi de palmier	Peste 10 000 km	20 %	-18 %	11 %	-33 %
Făină de sâmburi de palmier (fără emisii de CH_4 de la presa de ulei)	Peste 10 000 km	46 %	20 %	42 %	14 %

Sistemul de producție a combustibililor din biomasă	Distanța de transport	Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră - valoare tipică		Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră - valoare implicită	
		Căldură	Energie electrică	Căldură	Energie electrică
Reziduuri agricole cu o densitate < 0,2 t/mc (*2)	1- 500 km	95%	92%	93%	90%
	500-2 500 km	89%	83%	86%	80%
	2 500-10 000 km	77%	66%	73%	60%
	Peste 10 000 km	57%	36%	48%	23%
Reziduuri agricole cu o densitate > 0,2 t/mc (*3)	1-500 km	95%	92%	93%	90%
	500-2 500 km	93%	89%	92%	87%
	2 500-10 000 km	88%	82%	85%	78%
	Peste 10 000 km	78%	68%	74%	61 %
Pelete din paie	1-500 km	88%	82%	85%	78%
	500-10 000 km	86%	79%	83%	74%
	Peste 10 000 km	80%	70%	76%	64%
Brichete rezultate din prelucrarea trestiei de zahăr	500-10 000 km	93%	89%	91 %	87%
	Peste 10 000 km	87%	81 %	85%	77%
Făină de sâmburi de palmier	Peste 10 000 km	20%	-18%	11 %	-33 %

Făină de sâmburi de palmier (fară emisii de CH_4 de la presa de ulei)	Peste 10 000 km	46%	20%	42%	14%

(*2) Acest grup de materiale include reziduurile agricole cu o densitate în vrac scăzută și materiale precum baloturi de paie, pleavă de ovăz, coji de orez și baloturi de resturi rezultate din prelucrarea trestiei de zahăr (listă neexhaustivă).

(*3) Grupul de reziduuri agricole cu densitate în vrac mai mare include materiale precum știuleți de porumb, coji de nuci, coji de semințe de soia, coji de sâmburi de palmier (listă neexhaustivă).

BIOGAZ PENTRU ENERGIE ELECTRICĂ				
Sistemul de producție a biogazului		Opțiunea tehnologică	Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică	Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită
Gunoi de grajd umed	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	146 %	94 %
		Digestat în mediu închis	246 %	240 %
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	136 %	85 %
		Digestat în mediu închis	227 %	219 %

BIOGAZ PENTRU ENERGIE ELECTRICĂ (*4)				
Sistemul de producție a biogazului		Opțiunea tehnologică	Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră - valoare tipică	Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră - valoare implicită
Gunoi de grajd umed[8]	Cazul 1	Digestat în mediu deschis[9]	146%	94%
		Digestat în mediu închis[10]	246 %	240 %
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	136%	85%

[8] Valorile pentru producția de biogaz din gunoi de grajd includ emisii negative pentru emisiile reduse ca urmare a gestionării gunoiului de grajd. Valoarea $\mathbf{e_{sca}}$ luată în considerare este egală cu – 45 g CO_2eq/MJ gunoi de grajd, folosit în digestia anaerobă.

[9] Depozitarea în mediu deschis a digestatului duce la emisii suplimentare de CH_4 și N_2O. Amploarea acestor emisii variază în funcție de condițiile ambientale, de tipurile de substraturi și de eficiența digestiei.

[10] Depozitarea în mediu închis înseamnă că digestatul care rezultă din procesul de digestie este stocat într-un rezervor etanș la gaz și că biogazul suplimentar eliberat în timpul depozitării se poate recupera pentru producția de energie electrică suplimentară sau biometan. Emisiile de gaze cu efect de seră nu sunt incluse în respectivul proces.

	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	142 %	86 %
		Digestat în mediu închis	243 %	235 %
Plantă de porumb întreagă	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	36 %	21 %
		Digestat în mediu închis	59 %	53 %
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	34 %	18 %
		Digestat în mediu închis	55 %	47 %
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	28 %	10 %
		Digestat în mediu închis	52 %	43 %
Deșeuri biologice	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	47 %	26 %
		Digestat în mediu închis	84 %	78 %
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	43 %	21 %
		Digestat în mediu închis	77 %	68 %
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	38 %	14 %
		Digestat în mediu închis	76 %	66 %

		Digestat în mediu închis	227 %	219%
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	142%	86%
		Digestat în mediu închis	243 %	235 %
Plantă de porumb întreagă[11]	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	36%	21 %
		Digestat în mediu închis	59%	53%
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	34%	18%
		Digestat în mediu închis	55%	47%
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	28%	10%
		Digestat în mediu închis	52%	43%
Deșeuri biologice	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	47%	26%

[11] Planta de porumb întreagă înseamnă porumb recoltat ca furaj și însilozat pentru păstrare.

		Digestat în mediu închis	84%	78%
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	43%	21 %
		Digestat în mediu închis	77%	68%
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	38%	14%
		Digestat în mediu închis	76%	66%

(*4) Cazul 1 se referă la filiere în care energia electrică și căldura necesare în acest proces sunt furnizate chiar de către motorul instalației de cogenerare.

Cazul 2 se referă la filiere în care energia electrică necesară în acest proces este preluată din rețea și căldura de proces este furnizată chiar de către motorul instalației de cogenerare. In unele părți contractante, operatorii nu au dreptul să solicite subvenții pentru producția brută și cazul 1 reprezintă configurația cea mai probabilă.

Cazul 3 se referă la filiere în care energia electrică necesară în acest proces este preluată din rețea și căldura de proces este furnizată de un cazan cu biogaz. Această procedură se aplică pentru anumite instalații de cogenerare în care motorul nu se află la fața locului și biogazul este vândut (dar nu transformat în biometan).

BIOGAZ PENTRU ENERGIE ELECTRICĂ - AMESTECURI DE GUNOI DE GRAJD ȘI PORUMB			
Sistemul de producție a biogazului	**Opțiunea tehnologică**	**Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică**	**Reduceri de emisii de gazecu efect de seră – valoare**

BIOGAZ PENTRU ENERGIE ELECTRICĂ - AMESTECURI DE GUNOI DE GRAJD ȘI PORUMB			
Sistemul de producție a biogazului	Opțiunea tehnologică	Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră - valoare tipică	Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră - valoare implicită

				implicită
Gunoi de grajd – Porumb 80% - 20%	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	72 %	45 %
		Digestat în mediu închis	120 %	114 %
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	67 %	40 %
		Digestat în mediu închis	111 %	103 %
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	65 %	35 %
		Digestat în mediu închis	114 %	106 %
Gunoi de grajd – Porumb 70 %–30%	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	60 %	37 %
		Digestat în mediu închis	100 %	94 %
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	57 %	32 %
		Digestat în mediu închis	93 %	85 %
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	53 %	27 %
		Digestat în mediu închis	94 %	85 %
Gunoi de grajd – Porumb 60 %–40 %	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	53 %	32 %
		Digestat în mediu închis	88 %	82 %

Gunoi de grajd – Porumb 80 % - 20 %	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	72%	45%
		Digestat în mediu închis	120%	114%
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	67%	40%
		Digestat în mediu închis	111 %	103 %
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	65%	35%
		Digestat în mediu închis	114%	106%
Gunoi de grajd – Porumb 70 % - 30 %	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	60%	37%
		Digestat în mediu închis	100%	94%
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	57%	32%
		Digestat în mediu închis	93%	85%
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	53%	27%
		Digestat în mediu închis	94%	85%
Gunoi de grajd – Porumb	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	53%	32%

	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	50 %	28 %
		Digestat în mediu închis	82 %	73 %
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	46 %	22 %
		Digestat în mediu închis	81 %	72 %

BIOMETAN PENTRU TRANSPORT			
Sistemul de producție a biometa-nului	**Opțiuni tehnologice**	**Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică**	**Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită**
Gunoi de grajd umed	Digestat în mediu deschis, fără ardere a efluenților gazoși	117 %	72 %
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenților gazoși	133 %	94 %
	Digestat în mediu închis, fără ardere a efluenților gazoși	190 %	179 %
	Digestat în mediu închis, cu ardere a eflu- enților gazoși	206 %	202 %

60 % - 40 %		Digestat în mediu închis	88%	82%
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	50%	28%
		Digestat în mediu închis	82%	73%
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	46%	22%
		Digestat în mediu închis	81 %	72%

BIOMETAN PENTRU TRANSPORT (*5)			
Sistemul de producție a biometanului	Opțiuni tehnologice	Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră - valoare tipică	Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră - valoare implicită
Gunoi de grajd umed	Digestat în mediu deschis, fără ardere a efluenților gazoși	117%	72%
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenților gazoși	133%	94%
	Digestat în mediu închis, fără ardere a efluenților gazoși	190%	179%
	Digestat în mediu închis, cu ardere a efluenților gazoși	206 %	202 %

Plantă de porumb întreagă	Digestat în mediu deschis, fără ardere a efluenților gazoși	35 %	17 %
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenților gazoși	51 %	39 %
	Digestat în mediu închis, fără ardere a efluenților gazoși	52 %	41 %
	Digestat în mediu închis, cu ardere a eflu- enților gazoși	68 %	63 %
Deșeuri biologice	Digestat în mediu deschis, fără ardere a efluenților gazoși	43 %	20 %
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenților gazoși	59 %	42 %
	Digestat în mediu închis, fără ardere a efluenților gazoși	70 %	58 %
	Digestat în mediu închis, cu ardere a eflu- enților gazoși	86 %	80 %

BIOMETAN AMESTECURI DE GUNOI DE GRAJD ȘI PORUMB

Plantă de porumb întreagă	Digestat în mediu deschis, fără ardere a efluenților gazoși	35%	17%
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenților gazoși	51 %	39%
	Digestat în mediu închis, fără ardere a efluenților gazoși	52%	41 %
	Digestat în mediu închis, cu ardere a efluenților gazoși	68%	63%
Deșeuri biologice	Digestat în mediu deschis, fără ardere a efluenților gazoși	43%	20%
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenților gazoși	59%	42%
	Digestat în mediu închis, fără ardere a efluenților gazoși	70%	58%
	Digestat în mediu închis, cu ardere a efluenților gazoși	86%	80%

(*5) Reducerile de emisii de gaze cu efect de seră legate de biometan de referă doar la biometan comprimat în raport cu omologul combustibil fosil pentru transport de 94 g CO_2eq/MJ.

BIOMETAN - AMESTECURI DE GUNOI DE GRAJD ȘI PORUMB (*6)

Sistemul de producție a biometa-nului	**Opțiuni tehnologice**	**Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică**	**Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită**
Gunoi de grajd –Porumb 80 %-20 %	Digestat în mediu deschis, fără ardere a efluenților gazoși	62 %	35 %
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenților gazoși	78 %	57 %
	Digestat în mediu închis, fără ardere a efluenților gazoși	97 %	86 %
	Digestat în mediu închis, cu ardere a eflu- enților gazoși	113 %	108 %
Gunoi de grajd –Porumb 70 %-30 %	Digestat în mediu deschis, fără ardere a efluenților gazoși	53 %	29 %
	Digestat în mediu deschis,	69 %	51 %

Sistemul de producție a biometanului	Opțiuni tehnologice	Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră - valoare tipică	Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră - valoare implicită
Gunoi de grajd - Porumb 80 % - 20 %	Digestat în mediu deschis, fară ardere a efluenților gazoși[12]	62%	35%
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenților gazoși[13]	78%	57%
	Digestat în mediu închis, fară ardere a efluenților gazoși	97%	86%
	Digestat în mediu închis, cu ardere a efluenților gazoși	113%	108%
Gunoi de grajd – Porumb 70 % - 30 %	Digestat în mediu deschis, fară ardere a efluenților gazoși	53%	29%
	Digestat în mediu deschis, cu ardere	69%	51 %

[12] Această categorie include următoarele categorii de tehnologii pentru transformarea biogazului în biometan: Adsorbție cu inversiune de presiune (Pressure Swing Adsorption) (PSA), curățare cu apă sub presiune (Pressure Waier Scrubbing) (PWS), membrane, curățare criogenică și curățare fizică organică (Organic Physical Scrubbing) (OPS). Aceasta include emisii de 0,03 MJ CH4/MJ biometan pentru emisiile de metan în efluenții gazoși.

[13] Această categorie includc următoarele categorii dc tehnologii pentru transformarea biogazului în biometan: Curățare cu apă sub presiune (Pressure Waier Scrubbing) (PWS) atunci când apa este reciclată, adsorbție cu inversiune de presiune (Pressure Swing Adsorption) (PSA), curățare chimică (Chemical Scrubbing), curățare fizică organică (Organic Physical Scrubbing) (OPS), membrane și îmbunătățire criogenică. Nu sunt luate în considerare emisiile de metan pentru această categorie (metanul din efluenții gazoși este ars, dacă este cazul).

	cu ardere a efluenților gazoși		
	Digestat în mediu închis, fără ardere a efluenților gazoși	83 %	71 %
	Digestat în mediu închis, cu ardere a eflu- enților gazoși	99 %	94 %
Gunoi de grajd –Porumb 60 %-40 %	Digestat în mediu deschis, fără ardere a efluenților gazoși	48 %	25 %
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenților gazoși	64 %	48 %
	Digestat în mediu închis, fără ardere a efluenților gazoși	74 %	62 %
	Digestat în mediu închis, cu ardere a eflu- enților gazoși	90 %	84 %

	a efluenților gazoși		
	Digestat în mediu închis, fară ardere a efluenților gazoși	83%	71 %
	Digestat în mediu închis, cu ardere a efluenților gazoși	99%	94%
Gunoi de grajd – Porumb 60 % - 40 %	Digestat în mediu deschis, fară ardere a efluenților gazoși	48%	25%
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenților gazoși	64%	48%
	Digestat în mediu închis, fară ardere a efluenților gazoși	74%	62%
	Digestat în mediu închis, cu ardere a efluenților gazoși	90%	84%

(*6) Reducerile de emisii de gaze cu efect de seră legate de biometan se referă doar la biometan comprimat în raport cu omologul combustibil fosil pentru transport de 94 g CO_2eq/MJ.

[1] Această categorie include următoarele categorii de tehnologii pentru transformarea biogazului în biometan: Adsorbție cu inversiune de presiune (Pressure Swing Adsorption) (PSA), curățare cu apă sub presiune (Pressure Waier Scrubbing) (PWS), membrane, curățare criogenică și curățare fizică organică (Organic Physical Scrubbing) (OPS). Aceasta include emisii de 0,03 MJ CH4/MJ biometan pentru emisiile de metan în efluenții gazoși.

[1] Această categorie includc următoarele categorii dc tehnologii pentru transformarea biogazului în biometan: Curățare cu apă sub presiune (Pressure Waier Scrubbing) (PWS) atunci când apa este reciclată, adsorbție cu inversiune de presiune (Pressure

REGULI PENTRU CALCULAREA IMPACTULUI ASUPRA FORMĂRII GAZELOR CU EFECT DE SERĂ PENTRU COMBUSTIBILII DIN BIOMASĂ ȘI OMOLOGII LOR COMBUSTIBILI FOSILI

C. VALORI IMPLICITE DETALIATE PENTRU COMBUSTIBILII DIN BIOMASĂ

Sistemul de producție a combustibililor din biomasă	Distanța de transport	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)				Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)			
		Cultivare	Prelucrare	Transport	Alte emisii decât cele de CO_2 provenite de la combustibilul utilizat	Cultivare	Prelucrare	Transport	Alte emisii decât cele de CO_2 provenite de la combustibilul utilizat
Așchii de lemn din reziduuri forestiere	1-500 km	0,0	1,6	3,0	0,4	0,0	1,9	3,6	0,5
	500-2 500 km	0,0	1,6	5,2	0,4	0,0	1,9	6,2	0,5
	2 500-10 000 km	0,0	1,6	10,5	0,4	0,0	1,9	12,6	0,5
	peste 10 000 km	0,0	1,6	20,5	0,4	0,0	1,9	24,6	0,5
Așchii de lemn din specii forestiere cu ciclul de producție	2 500-10 000 km	4,4	0,0	11,0	0,4	4,4	0,0	13,2	0,5

Swing Adsorption) (PSA), curățare chimică (Chemical Scrubbing), curățare fizică organică (Organic Physical Scrubbing) (OPS), membrane și îmbunătățire criogenică. Nu sunt luate în considerare emisiile de metan pentru această categorie (metanul din efluenții gazoși este ars, dacă este cazul).

Secțiunea a 2-a

Valori implicite detaliate pentru combustibilii din biomasă

Brichete sau pelete de lemn

Sistemul de producție a combustibililor din biomasă	Distanța de transport	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)				Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)			
		Cultivare	Prelucrare	Transport	Alte emisii decât cele de CO_2 provenite de la combustibilul utilizat	Cultivare	Prelucrare	Transport	Alte emisii decât cele de CO_2 provenite de la combustibilul utilizat
Așchii de lemn din reziduuri forestiere	1-500 km	0,0	1,6	3,0	0,4	0,0	1,9	3,6	0,5
	500-2 500 km	0,0	1,6	5,2	0,4	0,0	1,9	6,2	0,5
	2 500-10 000 km	0,0	1,6	10,5	0,4	0,0	1,9	12,6	0,5
	peste 10 000 km	0,0	1,6	20,5	0,4	0,0	1,9	24,6	0,5
Așchii de lemn din specii forestiere cu ciclul de	2 500-10 000 km	4,4	0,0	11,0	0,4	4,4	0,0	13,2	0,5

scurt (eucalipt)									
Așchii de lemn din specii forestiere cu ciclul de producție scurt (plop – fertilizat)	1-500 km	3,9	0,0	3,5	0,4	3,9	0,0	4,2	0,5
	500-2 500 km	3,9	0,0	5,6	0,4	3,9	0,0	6,8	0,5
	2 500-10 000 km	3,9	0,0	11,0	0,4	3,9	0,0	13,2	0,5
	peste 10 000 km	3,9	0,0	21,0	0,4	3,9	0,0	25,2	0,5
Așchii de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop – fără fertilizare)	1-500 km	2,2	0,0	3,5	0,4	2,2	0,0	4,2	0,5
	500-2 500 km	2,2	0,0	5,6	0,4	2,2	0,0	6,8	0,5
	2 500-10 000 km	2,2	0,0	11,0	0,4	2,2	0,0	13,2	0,5
	peste 10 000 km	2,2	0,0	21,0	0,4	2,2	0,0	25,2	0,5
Așchii de lemn din lemn comercializabil	1-500 km	1,1	0,3	3,0	0,4	1,1	0,4	3,6	0,5
	500-2 500 km	1,1	0,3	5,2	0,4	1,1	0,4	6,2	0,5
	2 500-10 000 km	1,1	0,3	10,5	0,4	1,1	0,4	12,6	0,5
	peste 10 000 km	1,1	0,3	20,5	0,4	1,1	0,4	24,6	0,5
Așchii de lemn din reziduuri din industria lemnului	1-500 km	0,0	0,3	3,0	0,4	0,0	0,4	3,6	0,5
	500-2 500 km	0,0	0,3	5,2	0,4	0,0	0,4	6,2	0,5
	2 500-10 000 km	0,0	0,3	10,5	0,4	0,0	0,4	12,6	0,5
	peste 10 000 km	0,0	0,3	20,5	0,4	0,0	0,4	24,6	0,5

producție scurt (eucalipt)									
Așchii de lemn din specii forestiere cu ciclul de producție scurt (plop – fertilizat)	1-500 km	3,9	0,0	3,5	0,4	3,9	0,0	4,2	0,5
	500-2 500 km	3,9	0,0	5,6	0,4	3,9	0,0	6,8	0,5
	2 500-10 000 km	3,9	0,0	11,0	0,4	3,9	0,0	13,2	0,5
	peste 10 000 km	3,9	0,0	21,0	0,4	3,9	0,0	25,2	0,5
Așchii de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop – fără fertilizare)	1-500 km	2,2	0,0	3,5	0,4	2,2	0,0	4,2	0,5
	500-2 500 km	2,2	0,0	5,6	0,4	2,2	0,0	6,8	0,5
	2 500-10 000 km	2,2	0,0	11,0	0,4	2,2	0,0	13,2	0,5
	peste 10 000 km	2,2	0,0	21,0	0,4	2,2	0,0	25,2	0,5
Așchii de lemn din lemn comercializabil	1-500 km	1,1	0,3	3,0	0,4	1,1	0,4	3,6	0,5
	500-2 500 km	1,1	0,3	5,2	0,4	1,1	0,4	6,2	0,5
	2 500-10 000 km	1,1	0,3	10,5	0,4	1,1	0,4	12,6	0,5
	peste 10 000 km	1,1	0,3	20,5	0,4	1,1	0,4	24,6	0,5
Așchii de lemn din reziduuri din industria lemnului	1-500 km	0,0	0,3	3,0	0,4	0,0	0,4	3,6	0,5
	500-2 500 km	0,0	0,3	5,2	0,4	0,0	0,4	6,2	0,5
	2 500-10 000 km	0,0	0,3	10,5	0,4	0,0	0,4	12,6	0,5
	peste 10 000 km	0,0	0,3	20,5	0,4	0,0	0,4	24,6	0,5

Brichete sau pelete de lemn

Sistemul de producție a combustibililor din biomasă	Distanța de transport	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)				Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)			
		Cultivare	Prelucrare	Transport și distribuție	Alte emisii decât cele de CO_2 provenite de la combustibilul utilizat	Cultivare	Prelucrare	Transport și distribuție	Alte emisii decât cele de CO_2 provenite de la combustibilul utilizat
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri forestiere (cazul 1)	1-500 km	0,0	25,8	2,9	0,3	0,0	30,9	3,5	0,3
	500-2 500 km	0,0	25,8	2,8	0,3	0,0	30,9	3,3	0,3
	2 500-10 000 km	0,0	25,8	4,3	0,3	0,0	30,9	5,2	0,3
	peste 10 000 km	0,0	25,8	7,9	0,3	0,0	30,9	9,5	0,3
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri forestiere (cazul 2a)	1-500 km	0,0	12,5	3,0	0,3	0,0	15,0	3,6	0,3
	500-2 500 km	0,0	12,5	2,9	0,3	0,0	15,0	3,5	0,3
	2 500-10 000 km	0,0	12,5	4,4	0,3	0,0	15,0	5,3	0,3
	peste 10 000 km	0,0	12,5	8,1	0,3	0,0	15,0	9,8	0,3
Brichete sau pelete de lemn	1-500 km	0,0	2,4	3,0	0,3	0,0	2,8	3,6	0,3
	500-2 500 km	0,0	2,4	2,9	0,3	0,0	2,8	3,5	0,3

Brichete sau pelete de lemn

Sistemul de producție a combustibililor din biomasă	**Distanța de transport**	**Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)**				**Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)**			
		Cultivare	**Prelucrare**	**Transport și distribuție**	**Alte emisii decât cele de CO_2 provenite de la combustibilul utilizat**	**Cultivare**	**Prelucrare**	**Transport și distribuție**	**Alte emisii decât cele de CO_2 provenite de la combustibilul utilizat**
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri forestiere (cazul 1)	1-500 km	0,0	25,8	2,9	0,3	0,0	30,9	3,5	0,3
	500-2 500 km	0,0	25,8	2,8	0,3	0,0	30,9	3,3	0,3
	2 500-10 000 km	0,0	25,8	4,3	0,3	0,0	30,9	5,2	0,3
	peste 10 000 km	0,0	25,8	7,9	0,3	0,0	30,9	9,5	0,3
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri forestiere (cazul 2a)	1-500 km	0,0	12,5	3,0	0,3	0,0	15,0	3,6	0,3
	500-2 500 km	0,0	12,5	2,9	0,3	0,0	15,0	3,5	0,3
	2 500-10 000 km	0,0	12,5	4,4	0,3	0,0	15,0	5,3	0,3
	peste 10 000 km	0,0	12,5	8,1	0,3	0,0	15,0	9,8	0,3
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri forestiere (cazul 3a)	1-500 km	0,0	2,4	3,0	0,3	0,0	2,8	3,6	0,3
	500-2 500 km	0,0	2,4	2,9	0,3	0,0	2,8	3,5	0,3
	2 500-10 000 km	0,0	2,4	4,4	0,3	0,0	2,8	5,3	0,3
	peste 10 000 km	0,0	2,4	8,2	0,3	0,0	2,8	9,8	0,3
Brichete de lemn din specii	2 500-10 000 km	3,9	24,5	4,3	0,3	3,9	29,4	5,2	0,3

din reziduuri forestiere (cazul 3a)	2 500-10 000 km	0,0	2,4	4,4	0,3	0,0	2,8	5,3	0,3
	peste 10 000 km	0,0	2,4	8,2	0,3	0,0	2,8	9,8	0,3
Brichete de lemn din specii forestiere cu ciclul de producție scurt (eucalipt – cazul 1)	2 500-10 000 km	3,9	24,5	4,3	0,3	3,9	29,4	5,2	0,3
Brichete de lemn din specii forestiere cu ciclul de producție scurt (eucalipt – cazul 2a)	2 500-10 000 km	5,0	10,6	4,4	0,3	5,0	12,7	5,3	0,3
Brichete de lemn din specii forestiere cu ciclul de producție scurt (eucalipt – cazul 3a)	2 500-10 000 km	5,3	0,3	4,4	0,3	5,3	0,4	5,3	0,3
Brichete de lemn din specii forestiere cu ciclul de	1-500 km	3,4	24,5	2,9	0,3	3,4	29,4	3,5	0,3
	500-10 000 km	3,4	24,5	4,3	0,3	3,4	29,4	5,2	0,3
	peste 10 000 km	3,4	24,5	7,9	0,3	3,4	29,4	9,5	0,3
Brichete de lemn din specii forestiere cu ciclul de producție scurt (eucalipt – cazul 1)									
Brichete de lemn din specii forestiere cu ciclul de producție scurt (eucalipt – cazul 2a)	2 500-10 000 km	5,0	10,6	4,4	0,3	5,0	12,7	5,3	0,3
Brichete de lemn din specii forestiere cu ciclul de producție scurt (eucalipt – cazul 3a)	2 500-10 000 km	5,3	0,3	4,4	0,3	5,3	0,4	5,3	0,3
Brichete de lemn din specii forestiere cu ciclul de producție scurt (plop – fertilizat – cazul 1)	1-500 km	3,4	24,5	2,9	0,3	3,4	29,4	3,5	0,3
	500-10 000 km	3,4	24,5	4,3	0,3	3,4	29,4	5,2	0,3
	peste 10 000 km	3,4	24,5	7,9	0,3	3,4	29,4	9,5	0,3
Brichete de lemn din specii forestiere cu ciclul de producție scurt (plop – fertilizat – cazul 2a)	1-500 km	4,4	10,6	3,0	0,3	4,4	12,7	3,6	0,3
	500-10 000 km	4,4	10,6	4,4	0,3	4,4	12,7	5,3	0,3
	peste 10 000 km	4,4	10,6	8,1	0,3	4,4	12,7	9,8	0,3
Brichete de lemn din specii forestiere	1-500 km	4,6	0,3	3,0	0,3	4,6	0,4	3,6	0,3
	500-10 000 km	4,6	0,3	4,4	0,3	4,6	0,4	5,3	0,3

producție scurt (plop – fertilizat – cazul 1)									
Brichete de lemn din specii forestiere cu ciclul de producție scurt (plop – fertilizat – cazul 2a)	1-500 km	4,4	10,6	3,0	0,3	4,4	12,7	3,6	0,3
	500-10 000 km	4,4	10,6	4,4	0,3	4,4	12,7	5,3	0,3
	peste 10 000 km	4,4	10,6	8,1	0,3	4,4	12,7	9,8	0,3
Brichete de lemn din specii forestiere cu ciclul de producție scurt (plop – fertilizat – cazul 3a)	1-500 km	4,6	0,3	3,0	0,3	4,6	0,4	3,6	0,3
	500-10 000 km	4,6	0,3	4,4	0,3	4,6	0,4	5,3	0,3
	peste 10 000 km	4,6	0,3	8,2	0,3	4,6	0,4	9,8	0,3
Brichete de lemn din specii forestiere cu ciclul de producție scurt (plop – fără fertilizare – cazul 1)	1-500 km	2,0	24,5	2,9	0,3	2,0	29,4	3,5	0,3
	500-2 500 km	2,0	24,5	4,3	0,3	2,0	29,4	5,2	0,3
	2 500-10 000 km	2,0	24,5	7,9	0,3	2,0	29,4	9,5	0,3
Brichete de lemn din specii forestiere cu ciclul de producție	1-500 km	2,5	10,6	3,0	0,3	2,5	12,7	3,6	0,3
	500-10 000 km	2,5	10,6	4,4	0,3	2,5	12,7	5,3	0,3
	peste 10000 km	2,5	10,6	8,1	0,3	2,5	12,7	9,8	0,3
cu ciclul de producție scurt (plop – fertilizat – cazul 3a)	peste 10 000 km	4,6	0,3	8,2	0,3	4,6	0,4	9,8	0,3
Brichete de lemn din specii forestiere cu ciclul de producție scurt (plop – fără fertilizare – cazul 1)	1-500 km	2,0	24,5	2,9	0,3	2,0	29,4	3,5	0,3
	500-2 500 km	2,0	24,5	4,3	0,3	2,0	29,4	5,2	0,3
	2 500-10 000 km	2,0	24,5	7,9	0,3	2,0	29,4	9,5	0,3
Brichete de lemn din specii forestiere cu ciclul de producție scurt (plop – fără fertilizare – cazul 2a)	1-500 km	2,5	10,6	3,0	0,3	2,5	12,7	3,6	0,3
	500-10 000 km	2,5	10,6	4,4	0,3	2,5	12,7	5,3	0,3
	peste 10000 km	2,5	10,6	8,1	0,3	2,5	12,7	9,8	0,3
Brichete de lemn din specii forestiere cu ciclul de producție scurt (plop – fără fertilizare – cazul 3a)	1-500 km	2,6	0,3	3,0	0,3	2,6	0,4	3,6	0,3
	500-10 000 km	2,6	0,3	4,4	0,3	2,6	0,4	5,3	0,3
	peste 10 000 km	2,6	0,3	8,2	0,3	2,6	0,4	9,8	0,3
Brichete sau pelete din lemn comercializabil (cazul 1)	1-500 km	1,1	24,8	2,9	0,3	1,1	29,8	3,5	0,3
	500-2 500 km	1,1	24,8	2,8	0,3	1,1	29,8	3,3	0,3
	2 500-10 000 km	1,1	24,8	4,3	0,3	1,1	29,8	5,2	0,3
	peste 10 000 km	1,1	24,8	7,9	0,3	1,1	29,8	9,5	0,3
Brichete sau pelete din lemn comercializ	1-500 km	1,4	11,0	3,0	0,3	1,4	13,2	3,6	0,3
	500-2 500 km	1,4	11,0	2,9	0,3	1,4	13,2	3,5	0,3

scurt (plop – fără fertilizare – cazul 2a)									
Brichete de lemn din specii forestiere cu ciclul de producție scurt (plop – fără fertilizare – cazul 3a)	1-500 km	2,6	0,3	3,0	0,3	2,6	0,4	3,6	0,3
	500-10 000 km	2,6	0,3	4,4	0,3	2,6	0,4	5,3	0,3
	peste 10 000 km	2,6	0,3	8,2	0,3	2,6	0,4	9,8	0,3
Brichete sau pelete din lemn comerciali zabil (cazul 1)	1-500 km	1,1	24,8	2,9	0,3	1,1	29,8	3,5	0,3
	500-2 500 km	1,1	24,8	2,8	0,3	1,1	29,8	3,3	0,3
	2 500-10 000 km	1,1	24,8	4,3	0,3	1,1	29,8	5,2	0,3
	peste 10 000 km	1,1	24,8	7,9	0,3	1,1	29,8	9,5	0,3
Brichete sau pelete din lemn comerciali zabil (cazul 2a)	1-500 km	1,4	11,0	3,0	0,3	1,4	13,2	3,6	0,3
	500-2 500 km	1,4	11,0	2,9	0,3	1,4	13,2	3,5	0,3
	2 500-10 000 km	1,4	11,0	4,4	0,3	1,4	13,2	5,3	0,3
	peste 10 000 km	1,4	11,0	8,1	0,3	1,4	13,2	9,8	0,3
Brichete sau pelete din lemn comerciali zabil (cazul 3a)	1-500 km	1,4	0,8	3,0	0,3	1,4	0,9	3,6	0,3
	500-2 500 km	1,4	0,8	2,9	0,3	1,4	0,9	3,5	0,3
	2 500-10 000 km	1,4	0,8	4,4	0,3	1,4	0,9	5,3	0,3
	peste 10 000 km	1,4	0,8	8,2	0,3	1,4	0,9	9,8	0,3
	1-500 km	0,0	14,3	2,8	0,3	0,0	17,2	3,3	0,3

abil (cazul 2a)	2 500-10 000 km	1,4	11,0	4,4	0,3	1,4	13,2	5,3	0,3
	peste 10 000 km	1,4	11,0	8,1	0,3	1,4	13,2	9,8	0,3
Brichete sau pelete din lemn comercializ abil (cazul 3a)	1-500 km	1,4	0,8	3,0	0,3	1,4	0,9	3,6	0,3
	500-2 500 km	1,4	0,8	2,9	0,3	1,4	0,9	3,5	0,3
	2 500-10 000 km	1,4	0,8	4,4	0,3	1,4	0,9	5,3	0,3
	peste 10 000 km	1,4	0,8	8,2	0,3	1,4	0,9	9,8	0,3
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri din industria lemnului (cazul 1)	1-500 km	0,0	14,3	2,8	0,3	0,0	17,2	3,3	0,3
	500-2 500 km	0,0	14,3	2,7	0,3	0,0	17,2	3,2	0,3
	2 500-10 000 km	0,0	14,3	4,2	0,3	0,0	17,2	5,0	0,3
	peste 10 000 km	0,0	14,3	7,7	0,3	0,0	17,2	9,2	0,3
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri din industria lemnului (cazul 2a)	1-500 km	0,0	6,0	2,8	0,3	0,0	7,2	3,4	0,3
	500-2 500 km	0,0	6,0	2,7	0,3	0,0	7,2	3,3	0,3
	2 500-10 000 km	0,0	6,0	4,2	0,3	0,0	7,2	5,1	0,3
	peste 10 000 km	0,0	6,0	7,8	0,3	0,0	7,2	9,3	0,3
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri din industria lemnului (cazul 3a)	1-500 km	0,0	0,2	2,8	0,3	0,0	0,3	3,4	0,3
	500-2 500 km	0,0	0,2	2,7	0,3	0,0	0,3	3,3	0,3
	2 500-10 000 km	0,0	0,2	4,2	0,3	0,0	0,3	5,1	0,3
	peste 10 000 km	0,0	0,2	7,8	0,3	0,0	0,3	9,3	0,3

Brichete sau pelete de lemn din reziduuri din industria lemnului (cazul 1)	500-2 500 km	0,0	14,3	2,7	0,3	0,0	17,2	3,2	0,3
	2 500-10 000 km	0,0	14,3	4,2	0,3	0,0	17,2	5,0	0,3
	peste 10 000 km	0,0	14,3	7,7	0,3	0,0	17,2	9,2	0,3
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri din industria lemnului (cazul 2a)	1-500 km	0,0	6,0	2,8	0,3	0,0	7,2	3,4	0,3
	500-2 500 km	0,0	6,0	2,7	0,3	0,0	7,2	3,3	0,3
	2 500-10 000 km	0,0	6,0	4,2	0,3	0,0	7,2	5,1	0,3
	peste 10 000 km	0,0	6,0	7,8	0,3	0,0	7,2	9,3	0,3
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri din industria lemnului (cazul 3a)	1-500 km	0,0	0,2	2,8	0,3	0,0	0,3	3,4	0,3
	500-2 500 km	0,0	0,2	2,7	0,3	0,0	0,3	3,3	0,3
	2 500-10 000 km	0,0	0,2	4,2	0,3	0,0	0,3	5,1	0,3
	peste 10 000 km	0,0	0,2	7,8	0,3	0,0	0,3	9,3	0,3

Filiere agricole

Sistemul de producție a		**Emisii de gaze cu efect de seră –**	**Emisii de gaze cu efect de seră –**

Filiere agricole

Sistemul de producție a		Emisii de gaze cu efect de seră –	Emisii de gaze cu efect de seră –

combustibilior din biomasă	**Distanța de transport**	**valoare tipică (g CO_2eq/MJ)**				**valoare implicită (g CO_2eqq/MJ)**			
		Cultivare	**Prelucrare**	**Transport și distribuție**	**Alte emisii decât cele de CO_2 provenite de la combustibilul utilizat**	**Cultivare**	**Prelucrare**	**Transport și distribuție**	**Alte emisii decât cele de CO_2 provenite de la combustibilul utilizat**
Reziduuri agricole cu o densitate <0,2 t/mc	1-500 km	0,0	0,9	2,6	0,2	0,0	1,1	3,1	0,3
	500-2 500 km	0,0	0,9	6,5	0,2	0,0	1,1	7,8	0,3
	2 500-10 000 km	0,0	0,9	14,2	0,2	0,0	1,1	17,0	0,3
	peste 10 000 km	0,0	0,9	28,3	0,2	0,0	1,1	34,0	0,3
Reziduuri agricole cu o densitate > 0,2 t/mc	1-500 km	0,0	0,9	2,6	0,2	0,0	1,1	3,1	0,3
	500-2 500 km	0,0	0,9	3,6	0,2	0,0	1,1	4.4	0,3
	2 500-10 000 km	0,0	0,9	7,1	0,2	0,0	1,1	8,5	0,3
	peste 10 000 km	0,0	0,9	13,6	0,2	0,0	1,1	16,3	0,3
Pelete din paie	1-500 km	0,0	5,0	3,0	0,2	0,0	6,0	3,6	0,3
	500-10 000 km	0,0	5,0	4,6	0,2	0,0	6,0	5,5	0,3
	peste 10 000 km	0,0	5,0	8,3	0,2	0,0	6,0	10,0	0,3
Brichete rezultate din prelucrarea trestiei-de-zahăr	500-10 000 km	0,0	0,3	4,3	0,4	0,0	0,4	5,2	0,5
	peste 10 000 km	0,0	0,3	8,0	0,4	0,0	0,4	9,5	0,5

combustibilior din biomasă	Distanța de transport	valoare tipică (g CO_2eq/MJ)				valoare implicită (g CO_2eqq/MJ)			
		Cultivare	Prelucrare	Transport și distribuție	Alte emisii decât cele de CO_2 provenite de la combustibilul utilizat	Cultivare	Prelucrare	Transport și distribuție	Alte emisii decât cele de CO_2 provenite de la combustibilul utilizat
Reziduuri agricole cu o densitate <0,2 t/mc	1-500 km	0,0	0,9	2,6	0,2	0,0	1,1	3,1	0,3
	500-2 500 km	0,0	0,9	6,5	0,2	0,0	1,1	7,8	0,3
	2 500-10 000 km	0,0	0,9	14,2	0,2	0,0	1,1	17,0	0,3
	peste 10 000 km	0,0	0,9	28,3	0,2	0,0	1,1	34,0	0,3
Reziduuri agricole cu o densitate > 0,2 t/mc	1-500 km	0,0	0,9	2,6	0,2	0,0	1,1	3,1	0,3
	500-2 500 km	0,0	0,9	3,6	0,2	0,0	1,1	4.4	0,3
	2 500-10 000 km	0,0	0,9	7,1	0,2	0,0	1,1	8,5	0,3
	peste 10 000 km	0,0	0,9	13,6	0,2	0,0	1,1	16,3	0,3
Pelete din paie	1-500 km	0,0	5,0	3,0	0,2	0,0	6,0	3,6	0,3
	500-10 000 km	0,0	5,0	4,6	0,2	0,0	6,0	5,5	0,3
	peste 10 000 km	0,0	5,0	8,3	0,2	0,0	6,0	10,0	0,3
Brichete rezultate din prelucrare	500-10 000 km	0,0	0,3	4,3	0,4	0,0	0,4	5,2	0,5
	peste 10 000 km	0,0	0,3	8,0	0,4	0,0	0,4	9,5	0,5

Făină de sâmburi de palmier	peste 10 000 km	21,6	21,1	11,2	0,2	21,6	25,4	13,5	0,3
Făină de sâmburi de palmier (fără emisii de CH_4 de la presa de ulei)	peste 10 000 km	21,6	3,5	11,2	0,2	21,6	4,2	13,5	0,3

Valori implicite detaliate legate de biogazul pentru producerea de energie electrică

Sistemul de producție a combustibililor din biomasă		Tehnologie	VALOARE TIPICĂ [g CO_2eq/MJ]					VALOARE IMPLICITĂ [g CO_2eq/MJ]				
			Cultivare	Prelucrare	Alte emisii decât cele de CO_2 provenite de la combustibilul utilizat	Transport	Credite legate de utilizarea gunoiului de grajd	Cultivare	Prelucrare	Alte emisii decât cele de CO_2 provenite de la combustibilul utilizat	Transport	Credite legate de utilizarea gunoiului de grajd
Gunoi de grajd umed	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	0,0	69,6	8,9	0,8	-107,3	0,0	97,4	12,5	0,8	-107,3
		Digestat în mediu închis	0,0	0,0	8,9	0,8	-97,6	0,0	0,0	12,5	0,8	-97,6
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	0,0	74,1	8,9	0,8	-107,3	0,0	103,7	12,5	0,8	-107,3

a trestiei-de-zahăr									
Făină de sâmburi de palmier	peste 10 000 km	21,6	21,1	11,2	0,2	21,6	25,4	13,5	0,3
Făină de sâmburi de palmier (fără emisii de CH_4 de la presa de ulei)	peste 10 000 km	21,6	3,5	11,2	0,2	21,6	4,2	13,5	0,3

Valori implicite detaliate legate de biogazul pentru producerea de energie electrică

Sistemul de producție a combustibililor din biomasă		Tehnologie	VALOARE TIPICĂ [g CO_2eq/MJ]					VALOARE IMPLICITĂ [g CO_2eq/MJ]				
			Cultivare	Prelucrare	Alte emisii decât cele de CO_2 provenite de la combustibilul utilizat	Transport	Credite legate de utilizarea gunoiului de grajd	Cultivare	Prelucrare	Alte emisii decât cele de CO_2 provenite de la combustibilul utilizat	Transport	Credite legate de utilizarea gunoiului de grajd
Gunoi de grajd umed	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	0,0	69,6	8,9	0,8	-107,3	0,0	97,4	12,5	0,8	-107,3
		Digestat în mediu închis	0,0	0,0	8,9	0,8	-97,6	0,0	0,0	12,5	0,8	-97,6

		Digestat în mediu închis	0,0	4,2	8,9	0,8	-97,6	0,0	5,9	12,5	0,8	-97,6
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	0,0	83,2	8,9	0,9	-120,7	0,0	116,4	12,5	0,9	-120,7
		Digestat în mediu închis	0,0	4,6	8,9	0,8	-108,5	0,0	6,4	12,5	0,8	-108,5
Plantă de porumb întreagă	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	15,6	13,5	8,9	0,0	—	15,6	18,9	12,5	0,0	—
		Digestat în mediu închis	15,2	0,0	8,9	0,0	—	15,2	0,0	12,5	0,0	—
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	15,6	18,8	8,9	0,0	—	15,6	26,3	12,5	0,0	—
		Digestat în mediu închis	15,2	5,2	8,9	0,0	—	15,2	7,2	12,5	0,0	—
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	17,5	21,0	8,9	0,0	—	17,5	29,3	12,5	0,0	—
		Digestat în mediu închis	17,1	5,7	8,9	0,0	—	17,1	7,9	12,5	0,0	—
Deșeuri biologice	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	0,0	21,8	8,9	0,5	—	0,0	30,6	12,5	0,5	—
		Digestat în mediu închis	0,0	0,0	8,9	0,5	—	0,0	0,0	12,5	0,5	—
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	0,0	27,9	8,9	0,5	—	0,0	39,0	12,5	0,5	—
		Digestat în mediu închis	0,0	5,9	8,9	0,5	—	0,0	8,3	12,5	0,5	—
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	0,0	31,2	8,9	0,5		0,0	43,7	12,5	0,5	—

		Digestat în mediu deschis	0,0	74,1	8,9	0,8	-107,3	0,0	103,7	12,5	0,8	-107,3
	Cazul 2	Digestat în mediu închis	0,0	4,2	8,9	0,8	-97,6	0,0	5,9	12,5	0,8	-97,6
		Digestat în mediu deschis	0,0	83,2	8,9	0,9	-120,7	0,0	116,4	12,5	0,9	-120,7
	Cazul 3	Digestat în mediu închis	0,0	4,6	8,9	0,8	-108,5	0,0	6,4	12,5	0,8	-108,5
Plantă de porumb întreagă	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	15,6	13,5	8,9	0,0	—	15,6	18,9	12,5	0,0	—
		Digestat în mediu închis	15,2	0,0	8,9	0,0	—	15,2	0,0	12,5	0,0	—
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	15,6	18,8	8,9	0,0	—	15,6	26,3	12,5	0,0	—
		Digestat în mediu închis	15,2	5,2	8,9	0,0	—	15,2	7,2	12,5	0,0	—
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	17,5	21,0	8,9	0,0	—	17,5	29,3	12,5	0,0	—
		Digestat în mediu închis	17,1	5,7	8,9	0,0	—	17,1	7,9	12,5	0,0	—
Deșeuri biologice	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	0,0	21,8	8,9	0,5	—	0,0	30,6	12,5	0,5	—
		Digestat în mediu închis	0,0	0,0	8,9	0,5	—	0,0	0,0	12,5	0,5	—
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	0,0	27,9	8,9	0,5	—	0,0	39,0	12,5	0,5	—

		Digestat în mediu închis	0,0	6,5	8,9	0,5		0,0	9,1	12,5	0,5	—

La categoria „gunoi de grajd umed”, valorile pentru producția de biogaz din gunoi de grajd includ emisii negative pentru emisiile reduse ca urmare a gestionării gunoiului de grajd. Valoarea e_{sca} luată în considerare este egală cu — 45 g CO_2eq/MJ gunoi de grajd, folosit în digestia anaerobă.

Plantă întreagă de porumb înseamnă porumb recoltat ca furaj și silozat pentru conservare.

Conform metodologiei privind cerințele de durabilitate pentru utilizarea surselor de biomasă solidă și gazoasă pentru producerea energiei electrice, încălzire și răcire, transportul de materii prime agricole către unitatea de transformare este inclus în valoarea din rubrica „cultivare”. Valoarea pentru transportul de porumb însilozat reprezintă 0,4 g CO_2eq/MJ biogaz.

Valori implicite detaliate pentru biometan

Sistemul de producție a biometanului	Opțiunea tehnologică	VALOARE TIPICĂ [g CO_2eq/MJ]						VALOARE IMPLICITĂ [g CO_2eq/MJ]					
		Cultivare	Prelucrare	Îmbunătățire	Transport	Comprimare la stațiile de alimentare	Credite legate de utilizarea gunoiului de	Cultivare	Prelucrare	Îmbunătățire	Transport	Comprimare la stațiile de alimentare	Credite legate de utilizarea gunoiului de
		Digestat în mediu închis	0,0	5,9	8,9	0,5	—	0,0	8,3	12,5	0,5	—	
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	0,0	31,2	8,9	0,5		0,0	43,7	12,5	0,5	—	
		Digestat în mediu închis	0,0	6,5	8,9	0,5		0,0	9,1	12,5	0,5	—	

La categoria „gunoi de grajd umed”, valorile pentru producția de biogaz din gunoi de grajd includ emisii negative pentru emisiile reduse ca urmare a gestionării gunoiului de grajd. Valoarea e_{sca} luată în considerare este egală cu — 45 g CO_2eq/MJ gunoi de grajd, folosit în digestia anaerobă.

Plantă întreagă de porumb înseamnă porumb recoltat ca furaj și silozat pentru conservare.

Conform metodologiei privind cerințele de durabilitate pentru utilizarea surselor de biomasă solidă și gazoasă pentru producerea energiei electrice, încălzire și răcire, transportul de materii prime agricole către unitatea de transformare este inclus în valoarea din rubrica „cultivare”. Valoarea pentru transportul de porumb însilozat reprezintă 0,4 g CO_2eq/MJ biogaz.

Valori implicite detaliate pentru biometan

Sistemul de producție a biometanului	Opțiunea tehnologică	VALOARE TIPICĂ [g CO_2eq/MJ]						VALOARE IMPLICITĂ [g CO_2eq/MJ]					
		Cultivare	Prelucrare	Îmbunătățire	Transport	Comprimare la stațiile de alimentare	Credite legate de utilizarea gunoiului de	Cultivare	Prelucrare	Îmbunătățire	Transport	Comprimare la stațiile de alimentare	Credite legate de utilizarea gunoiului de

								grajd						**grajd**
Gunoi de grajd umed	Digestat în mediu deschis	Fără arderea efluenților gazoși	0,0	84,2	19,5	1,0	3,3	-124,4	0,0	117,9	27,3	1,0	4,6	-124,4
		Cu arderea efluenților gazoși	0,0	84,2	4,5	1,0	33	-124,4	0,0	117,9	6,3	1,0	4,6	-124,4
	Digestat în mediu închis	Fără arderea efluenților gazoși	0,0	3,2	19,5	0,9	3,3	-111,9	0,0	4,4	27.3	0,9	4,6	-111,9
		Cu arderea efluenților gazoși	0,0	3,2	4,5	0,9	3,3	-111,9	0,0	4,4	6,3	0,9	4,6	-111,9
Plantă de porumb întreagă	Digestat în mediu deschis	Fără arderea efluenților gazoși	18,1	20,1	19,5	0,0	33	—	18,1	28,1	27,3	0,0	4,6	—

								grajd						**grajd**
Gunoi de grajd umed	Digestat în mediu deschis	Fără arderea efluenților gazoși	0,0	84,2	19,5	1,0	3,3	-124,4	0,0	117,9	27,3	1,0	4,6	-124,4
		Cu arderea efluenților gazoși	0,0	84,2	4,5	1,0	33	-124,4	0,0	117,9	6,3	1,0	4,6	-124,4
	Digestat în mediu închis	Fără arderea efluenților gazoși	0,0	3,2	19,5	0,9	3,3	-111,9	0,0	4,4	27.3	0,9	4,6	-111,9
		Cu arderea efluenților gazoși	0,0	3,2	4,5	0,9	3,3	-111,9	0,0	4,4	6,3	0,9	4,6	-111,9
Plantă de porumb	Digestat în medi	Fără arderea eflue	18,1	20,1	19,5	0,0	33	—	18,1	28,1	27,3	0,0	4,6	—

		Cu arderea efluenților gazoși	18,1	20,1	4,5	0,0	33	—	18,1	28,1	6,3	0,0	4,6	—
	Digestat în mediu închis	Fără arderea efluenților gazoși	17,6	4,3	19,5	0,0	33	—	17,6	6,0	27,3	0,0	4,6	—
		Cu arderea efluenților gazoși	17,6	4,3	4,5	0,0	3,3	—	17,6	6,0	6,3	0,0	4,6	—
Deșeuri biologice	Digestat în mediu deschis	Fără arderea efluenților gazoși	0,0	30,6	19,5	0,6	33	—	0,0	42,8	27,3	0,6	4,6	—
		Cu arderea efluenților gazoși	0,0	30,6	4,5	0,6	3,3	_	0.0	42,8	6,3	0,6	4.6	—
		Fără arderea	0,0	5,1	19,5	0,5	3,3	—	0,0	7,2	27,3	0,5	4,6	—

întreagă	u deschis	nților gazoși												
		Cu arderea efluenților gazoși	18,1	20,1	4,5	0,0	33	—	18,1	28,1	6,3	0,0	4,6	—
	Digestat în mediu închis	Fără arderea efluenților gazoși	17,6	4,3	19,5	0,0	33	—	17,6	6,0	27,3	0,0	4,6	—
		Cu arderea efluenților gazoși	17,6	4,3	4,5	0,0	3,3	—	17,6	6,0	6,3	0,0	4,6	—
Deșeuri biologice	Digestat în mediu deschis	Fără arderea efluenților gazoși	0,0	30,6	19,5	0,6	33	—	0,0	42,8	27,3	0,6	4,6	—
		Cu arder	0,0	30,6	4,5	0,6	3,3	_	0.0	42,8	6,3	0,6	4.6	—

	mediu închis	efluenților gazoși												
		Cu arderea efluenților gazoși	0,0	5,1	4,5	0,5	3,3		0,0	7,2	6,3	0,5	4,6	—

		ea efluenților gazoși												
	Digestat în mediu închis	Fără arderea efluenților gazoși	0,0	5,1	19,5	0,5	3,3	—	0,0	7,2	27,3	0,5	4,6	—
		Cu arderea efluenților gazoși	0,0	5,1	4,5	0,5	3,3		0,0	7,2	6,3	0,5	4,6	—

METODOLOGIE 1. Emisiile de gaze cu efect de seră provenite din producția și utilizarea de combustibili din biomasă se calculează prin formula următoare: a)Emisiile de gaze cu efect de seră provenite din producția și utilizarea de combustibili din biomasă înainte de conversia în energie electrică, încălzire și răcire se calculează prin formula următoare: $E = e_{ec} + e_l + e_p + e_{td} + e_u - e_{sca} - e_{ccs} - e_{ccr}$, unde E = volumul total al emisiilor rezultate din producția de combustibilînainte de conversia energetică; e_{ec} = emisiile provenite din extracția sau cultivarea materiilor prime	**Anexa nr 2 la HG 53/2025** **II. CALCULAREA IMPACTULUI BIOCOMBUSTIBILILOR, BIOLICHIDELOR ȘI COMBUSTIBILILOR DIN BIOMASĂ ÎN CEEA CE PRIVEȘTE GAZELE CU EFECT DE SERĂ** **Secțiunea II** **24.** Emisiile de gaze cu efect de seră provenite din producția și utilizarea de combustibili din biomasă se calculează prin formula următoare: **a)** Emisiile de gaze cu efect de seră provenite din producția și utilizarea de combustibili din biomasă înainte de conversia în energie electrică, încălzire și răcire se calculează prin formula următoare: $$\mathbf{E = e_{ec} + e_l + e_p + e_{td} + e_u - e_{sca} - e_{ccs} - e_{ccr}}$$ unde:	Parțial Compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

e_l = emisiile anuale provenite din variația cantității de carbonprovocată de schimbarea destinației terenului; e_p = emisii provenite din prelucrare; e_{td} = emisii provenite din transport și distribuție; e_u = emisii provenite de la combustibilul utilizat; e_{sca} = reducerile emisiilor prin acumularea CO_2 în sol printr-ogestionare agricolă îmbunătățită; e_{ccs} = reducerile emisiilor prin captarea și stocarea geologică a CO_2; și e_{ccr} = reducerile emisiilor prin captarea și înlocuirea carbonului. Emisiile rezultate din producția de mașini și echipamente nu se iau în considerare. b)În cazul codigestiei diferitelor substraturi într-o instalație de biogaz, pentru producția de biogaz sau biometan, valorile tipice și implicite ale emisiilor de gaze cu efect de seră se calculează după cum urmează: unde $E = \sum_{1}^{n} S_n \cdot E_n$ E = emisiile de gaze cu efect de seră per MJ de biogaz sau biometanprodus prin codigestia amestecului stabilit de substraturi S_n = ponderea materiilor prime n în conținutul energetic E_n = emisiile în g CO_2/MJ pentru filiera n astfel cum se prevede înpartea D din prezenta anexă $S_n = \frac{P_n \cdot W_n}{\sum_1^n P_n \cdot W_n}$ unde P_n = randamentul energetic [MJ] per kilogram de materie primăfolosită umedă n W_n = factorul de ponderare a substratului n definit după cum urmează:	**E** = volumul total al emisiilor rezultate din producția de combustibil înainte de conversia energetică; **e_{ec}** = emisiile provenite din extracția sau cultivarea materiilor prime; **e_l** = emisiile anuale provenite din variația cantității de carbon provocată de schimbarea destinației terenului; **e_p** = emisii provenite din prelucrare; **e_{td}** = emisii provenite din transport și distribuție; **e_u** = emisii provenite de la combustibilul utilizat; **e_{sca}** = reduceri de emisii datorate acumulării CO_2 în sol prin intermediul unui mai bun management agricol; **e_{ccs}** = reduceri de emisii prin captarea și stocarea geologică a CO_2; și **e_{ccr}** = reduceri de emisii prin captarea și înlocuirea CO_2. Emisiile rezultate din producția de mașini și echipamente nu se iau în considerare. **b)** în cazul codigestiei diferitelor substraturi într-o instalație de biogaz, pentru producția de biogaz sau biometan, valorile tipice și implicite ale emisiilor de gaze cu efect de seră se calculează după cum urmează: $$E = \sum_{1}^{n} S_n \cdot E_n$$ unde: **E** = emisiile de gaze cu efect de seră per MJ de biogaz sau biometan produs prin codigestia amestecului stabilit de substraturi **S_n** = ponderea materiilor prime n în conținutul energetic **E_n** = emisiile în g CO_2/MJ pentru filiera n astfel cum se prevede în secțiunea 3 din Anexa nr. 2 la Metodologie (*) $$S_n = \frac{P_n \cdot W_n}{\sum_1^n P_n \cdot W_n}$$		

$W_n = \frac{I_n}{\sum_1^n I_n} \cdot \left(\frac{1 - AM_n}{1 - SM_n}\right)$ unde I_n = contribuția anuală la fierbătorul de substrat n [tone de substanțăproaspătă] AM_n = umiditatea medie anuală a substratului n [kg de apă/kg desubstanță proaspătă] SM_n = umiditatea standard a substratului n(***) (*) Pentru gunoiul de grajd utilizat ca substrat, se adaugă un bonus de 45 g CO_2eq/MJ de gunoi de grajd (-54 kg CO_2eq/t substanță proaspătă) pentru o mai bună gestionare agricolă și a gunoiului de grajd. (**) Următoarele valori ale lui P_n se folosesc pentru calculul valorilor tipice și implicite: P(porumb): 4,16 [$MJ_{biogaz}/kg_{porumb\ umed\ @\ 65\ \%\ umezeală}$] P(gunoi de grajd): 0,50 [$MJ_{biogaz}/kg_{gunoi\ de\ grajd\ umed\ @\ 90\ \%\ umezeală}$] P(deșeuri biologice) 3,41 [$MJ_{biogaz}/kg_{deșeuri\ biologice\ umede\ @\ 76\ \%\ umezeală}$] (***) Se utilizează următoarele valori ale umidității standard pentru substratul SM_n: SM(porumb): 0,65 [kg de apă/kg de substanță proaspătă] SM(gunoi de grajd): 0,90 [kg de apă/kg de substanță proaspătă] SM(deșeuri biologice): 0,76 [kg de apă/kg de substanțăproaspătă]	unde: **P_n** = randamentul energetic [MJ] per kilogram de materie primă folosită umedă n (**) **W_n** = factorul de ponderare a substratului n definit după cum urmează: $$W_n = \frac{I_n}{\sum_1^n I_n} \cdot \left(\frac{1 - AM_n}{1 - SM_n}\right)$$ unde: **I_n** = contribuția anuală la fierbătorul de substrat n [tone de substanță proaspătă] **AM_n** = umiditatea medie anuală a substratului n [kg de apă/kg de substanță proaspătă] **SM_n** = umiditatea standard a substratului n (***). (*) Pentru gunoiul de grajd utilizat ca substrat, se adaugă un bonus de 45 g CO_2eq/MJ de gunoi de grajd (–54 kg CO2eq/t substanță proaspătă) pentru o mai bună gestionare agricolă și a gunoiului de grajd. (**) Următoarele valori ale lui **P_n** se folosesc pentru calculul valorilor tipice și implicite: **P_{porumb}**: 4,16 [MJ_{biogaz}/kg porumb umed @ 65 % umezeală] **$P_{gunoi\ de\ grajd}$**: 0,50 [MJ_{biogaz}/kg gunoi de grajd umed @ 90 % umezeală] **$P_{deșeuri\ biologice}$**: 3,41 [MJ_{biogaz}/kg deșeuri biologice umede @ 76 % umezeală] (***) Se utilizează următoarele valori ale umidității standard pentru substratul **SM_n**: **SM_{porumb}**: 0,65 [kg de apă/kg de substanță proaspătă] **$SM_{gunoi\ de\ grajd}$**: 0,90 [kg de apă/kg de substanță proaspătă] **$SM_{deșeuri\ biologice}$**: 0,76 [kg de apă/kg de substanță proaspătă] **c)** în cazul codigestiei substraturilor n într-o instalație de biogaz, pentru producția de biogaz sau biometan, valorile efective ale emisiilor de gaze cu efect de seră provenite de la biogaz și biometan se calculează după cum urmează:		

c)În cazul codigestiei substraturilor n într-o instalație de biogaz, pentru producția de biogaz sau biometan, valorile efective ale emisiilor de gaze cu efect de seră provenite de la biogaz și biometan se calculează după cum urmează: $E = \sum_{1}^{n} S_n \cdot (e_{ec,n} + e_{td,feedstock,n} + e_{l,n} - e_{sca,n}) + e_p + e_{td,product} + e_u - e_{ccs} - e_{ccr}$ unde E = volumul total al emisiilor rezultate din producția de biogaz sau biometan înainte de conversia energiei; S_n = ponderea materiilor prime n, în fracțiune a intrării în digestor; $e_{ec,n}$ = emisiile provenite din extracția sau cultivarea mate-riilor prime n; $e_{td,materiiprime,n}$ = emisiile provenite din transportul materiilor prime n către digestor; $e_{l,n}$ = emisiile anualizate provenite din variațiile stocului de carbon provocate de schimbarea destinației terenurilor, pentru materiile prime n; e_{sca} = reducerile de emisii datorate unei gestionări agricole mai bune a materiilor prime n (*); e_p = emisii provenite din prelucrare; $e_{td,produs}$ = emisii provenite din transportul și distribuția de biogaz și/sau biometan; e_u = emisiile produse de combustibilul folosit, și anume gaze cu efect de seră emise pe parcursul procesuluide ardere; e_{ccs} = reducerile emisiilor prin captarea și stocarea geologică a CO_2; și e_{ccr} = reducerile emisiilor prin captarea și înlocuirea CO_2	$E = \sum_{1}^{n} S_n \cdot (e_{ec,n} + e_{td,materii\ prime,n} + e_{l,n} + e_{sca,n}) + e_p + e_{td,produs} + e_u - e_{ccs} - e_{ccr}$ unde: **E** = volumul total al emisiilor rezultate din producția de biogaz sau biometan înainte de conversia energiei; **S_n** = ponderea materiilor prime n, în fracțiune a intrării în digestor; **$e_{ec,n}$** = emisiile provenite din extracția sau cultivarea materiilor prime n; **$e_{td,materiiprime,n}$** = emisiile provenite din transportul materiilor prime n către digestor; **$e_{l,n}$** = emisiile anualizate provenite din variațiile stocului de carbon provocate de schimbarea destinației terenurilor, pentru materiile prime n; **e_{sca}** = reducerile de emisii datorate unei gestionări agricole mai bune a materiilor prime n (*); **e_p** = emisii provenite din prelucrare; **$e_{td,produs}$** = emisii provenite din transportul și distribuția de biogaz și/sau biometan; **e_u** = emisiile produse de combustibilul folosit, și anume gaze cu efect de seră emise pe parcursul procesului de ardere; **e_{ccs}** = reduceri de emisii prin captarea și stocarea geologică a CO_2; și **e_{ccr}** = reduceri de emisii prin captarea și înlocuirea CO_2. (*) Pentru **e_{sca}** se atribuie un bonus de 45 g CO_2eq/MJ de gunoi de grajd pentru o mai bună gestionare agricolă și a gunoiului de grajd în cazul în care gunoiul de grajd este utilizat ca substrat pentru producția de biogaz și biometan. **d)** Emisiile de gaze cu efect de seră provenite din utilizarea de combustibili din biomasă pentru producerea energiei electrice, a încălzirii și a răcirii, inclusiv conversia energiei în energie electrică și/sau încălzire sau răcire, se calculează după cum urmează:		

(*) Pentru e_{sca} se atribuie un bonus de 45 g CO_2eq/MJ de gunoi de grajd pentru o mai bună gestionare agricolă și a gunoiului de grajdîn cazul în care gunoiul de grajd este utilizat ca substrat pentru producția de biogaz și biometan. d)Emisiile de gaze cu efect de seră provenite din utilizarea de combustibili din biomasă pentru producerea energiei electrice, a încălzirii și a răcirii, inclusiv conversia energiei în energie electrică și/sau încălzire sau răcire, se calculează după cum urmează: i) Pentru instalațiile energetice care produc numai energie termică: $EC_h = \frac{E}{\eta_h}$ ii) Pentru instalațiile energetice care produc numai energie electrică: $EC_{el} = \frac{E}{\eta_{el}}$ unde $EC_{h,el}$ = totalul emisiilor de gaze cu efect de seră rezultate dinprodusul energetic final. E = totalul emisiilor de gaze cu efect de seră ale combusti- bilului înainte de conversia finală. η_{el} = randamentul electric, definit ca rezultat al împărțirii producției anuale de energie electrică la intrarea anuală de combustibil pe baza conținutului său energetic. η_h = randamentul termic, definit ca rezultat al împărțirii producției anuale de energie termică utilă la intrarea anuală de combustibil pe baza conținutului său energetic.	- pentru instalațiile energetice care produc numai energie termică: $$\mathbf{EC_h = \frac{E}{\eta_h}}$$ - pentru instalațiile energetice care produc numai energie electrică: $$\mathbf{EC_{el} = \frac{E}{\eta_{el}}}$$ unde $\mathbf{EC_{h,el}}$ = totalul emisiilor de gaze cu efect de seră rezultate din produsul energetic final. **E** = totalul emisiilor de gaze cu efect de seră ale biocarburantului înainte de conversia finală. $\boldsymbol{\eta_{el}}$ = randamentul electric, definit ca rezultat al împărțirii producției anuale de energie electrică la intrarea anuală de combustibil pe baza conținutului său energetic. $\boldsymbol{\eta_h}$ = randamentul termic, definit ca rezultat al împărțirii producției anuale de energie termică utilă la intrarea anuală de combustibil pe baza conținutului său energetic. - pentru energia electrică sau mecanică produsă de instalațiile energetice care produc energie termică utilă pe lângă energie electrică și/sau energie mecanică: $$\mathbf{EC_{el} = \frac{E}{\eta_{el}}\left(\frac{C_{el}\cdot\eta_{el}}{C_{el}\cdot\eta_{el}+C_h\cdot\eta_h}\right)}$$ - pentru energia termică utilă produsă de instalațiile energetice care produc energie termică pe lângă energie electrică și/sau energie mecanică: $$\mathbf{EC_h = \frac{E}{\eta_h}\left(\frac{C_h\cdot\eta_h}{C_{el}\cdot\eta_{el}+C_h\cdot\eta_h}\right)}$$		

iii) pentru energia electrică sau mecanică produsă de instalațiile energetice care produc energie termică utilă pe lângă energie electrică și/sau energie mecanică: $$EC_{el} = \frac{E}{\eta_{el}} \left(\frac{C_{el} \cdot \eta_{el}}{C_{el} \cdot \eta_{el} + C_h \cdot \eta_h} \right)$$ iv) pentru energia termică utilă produsă de instalațiile energetice care produc energie termică pe lângă energie electrică și/sau energie mecanică: $$EC_h = \frac{E}{\eta_h} \left(\frac{C_h \cdot \eta_h}{C_{el} \cdot \eta_{el} + C_h \cdot \eta_h} \right)$$ unde $EC_{h,el}$ = totalul emisiilor de gaze cu efect de seră rezultate dinprodusul energetic final. E = totalul emisiilor de gaze cu efect de seră ale combusti- bilului înainte de conversia finală. η_{el} = randamentul electric, definit ca rezultat al împărțirii producției anuale de energie electrică la intrarea anuală de energie pe baza conținutului său energetic. η_h = randamentul termic, definit ca rezultat al împărțirii producției anuale de energie termică utilă la intrarea anuală de energie pe baza conținutului său energetic. C_{el} = fracțiunea exergetică din energia electrică și/sau energia mecanică, stabilită la 100 % (C_{el} = 1). C_h = randamentul ciclului Carnot (fracțiunea exergetică din cadrul energiei termice utile). Randamentul ciclului Carnot, C_h, pentru energia termică utilă la diferite temperaturi, este definit după cum urmează:	unde **$EC_{h,el}$** = totalul emisiilor de gaze cu efect de seră rezultate din produsul energetic final. **E** = totalul emisiilor de gaze cu efect de seră ale combustibilului înainte de conversia finală. **η_{el}** = randamentul electric, definit ca rezultat al împărțirii producției anuale de energie electrică la intrarea anuală de energie pe baza conținutului său energetic. **η_h** = randamentul termic, definit ca rezultat al împărțirii producției anuale de energie termică utilă la intrarea anuală de energie pe baza conținutului său energetic. **C_{el}** = fracțiunea exergetică din energia electrică și/sau energia mecanică, stabilită la 100 % (**C_{el}** = 1). **C_h** = randamentul ciclului Carnot (fracțiunea exergetică din cadrul energiei termice utile). Randamentul ciclului Carnot, **C_h** pentru energia termică utilă la diferite temperaturi, este definit după cum urmează: $$C_h = \frac{T_h - T_0}{T_h}$$ unde **T_h** = temperatura, măsurată ca temperatură absolută (în grade Kelvin), a energiei termice utile la pct. de furnizare. **T_0** = temperatura mediului ambiant, stabilită la 273,15 grade Kelvin (echivalent cu 0 °C) Alternativ, în cazul în care surplusul de căldură se exportă pentru încălzirea clădirilor, la o temperatură mai mică de 150°C (423,15 grade Kelvin), C_h, poate fi definit după cum urmează: **C_h** = randamentul ciclului Carnot pentru energia termică la 150 °C (423,15 grade Kelvin), ceea ce înseamnă: 0,3546 În scopul acestui calcul, se aplică următoarele definiții:		

$C_h = \frac{T_h - T_0}{T_h}$ unde T_h = temperatura, măsurată ca temperatură absolută (în gradeKelvin), a energiei termice utile la punctul de furnizare. T_0 = temperatura mediului ambiant, stabilită la 273,15 gradeKelvin (echivalent cu 0 °C) Alternativ, în cazul în care surplusul de căldură se exportă pentru încălzirea clădirilor, la o temperatură mai mică de 150 °C (423,15 grade Kelvin), C_h poate fi definit după cum urmează: C_h = randamentul ciclului Carnot pentru energia termică la 150 °C(423,15 grade Kelvin), ceea ce înseamnă: 0,3546 În scopul acestui calcul, se aplică următoarele definiții: (i) „cogenerare” înseamnă producerea simultană, prin acelașiproces, a energiei termice și a energiei electrice și/sau a energiei mecanice; (ii) „energie termică utilă” înseamnă energia termică produsă învederea satisfacerii unei cereri justificate din punct de vedere economic de energie termică, pentru încălzire sau răcire;	**(a)** „cogenerare” înseamnă producerea simultană, prin același proces, a energiei termice și a energiei electrice și/sau a energiei mecanice; **(b)** „energie termică utilă" înseamnă energia termică produsă în vederea satisfacerii unei cereri justificate din punct de vedere economic de energie termică pentru încălzire și răcire; **c)**„cerere justificată din punct de vedere economic” înseamnă cererea care nu depășește necesarul de încălzire sau răcire și care altfel ar putea fi satisfăcută în condițiile pieței. **25.** Emisiile de gaze cu efect de seră provenite de la biocarburanți și biolichide se exprimă după cum urmează: **a)** emisiile de gaze cu efect de seră provenite de la biocarburanți, E, se exprimă în grame de echivalent CO_2 per MJ de combustibil, g CO_2eq/MJ. **b)** emisiile de gaze cu efect de seră provenite de la biolichide, EC, se exprimă în grame de echivalent CO_2 per MJ de produs energetic final (energie termică sau electrică), g CO_2eq/MJ. În cazul în care încălzirea și răcirea sunt cogenerate cu energie electrică, emisiile se alocă între energia electrică și cea termică, astfel cum este prevăzut la pct. 24 lit. b), indiferent dacă energia termică este utilizată pentru încălzire sau pentru răcire[14]. În cazul în care emisiile de gaze cu efect de seră provenite din extracția sau cultivarea de materii prime e_{ec} sunt exprimate în g CO_2eq/tonă de substanță uscată de materii prime, conversia în grame de echivalent CO_2 per MJ de combustibil, g CO_2eq/MJ, se calculează după cum urmează[15]:		

[14] Căldura sau căldura reziduală este utilizată pentru producerea de răcire (aer răcit sau apă răcităj prin intermediul unor răcitoare cu absorbție. Prin urmare, este necesar să se calculeze numai emisiile asociate cu energia termică produsă per MJ de energie termică, indiferent dacă utilizarea finală a căldurii este încălzirea sau răcirea prin intermediul unor răcitoare cu absorbție.

[15] Formula pentru calcularea emisiilor de gaze cu efect de seră provenite din extracția sau cultivarea de materii prime $\mathbf{e_{ec}}$ descrie cazurile în care materiile prime sunt transformate în biocombustibili într-o singură etapă. Pentru lanțuri de aprovizionare mai complexe, sunt necesare ajustări pentru calcularea emisiilor de gaze cu efect de seră provenite din extracția sau cultivarea de materii prime $\mathbf{e_{ec}}$ pentru produse intermediare.

(iii) „cerere justificată din punct de vedere economic” înseamnă cererea care nu depășește necesarul de încălzire sau răcire și care altfel ar putea fi satisfăcută în condițiile pieței. 2. Emisiile de gaze cu efect de seră provenite de la combustibilii din biomasă se exprimă după cum urmează: (a) emisiile de gaze cu efect de seră provenite de la combustibilii din biomasă, E, se exprimă în grame de echivalent CO_2 per MJ de combus- tibil, g CO_2eq/MJ. (b) emisiile de gaze cu efect de seră provenite de la încălzire sau energie electrică produsă pe bază de combustibili din biomasă, EC, se exprimă în grame de echivalent CO_2 per MJ de produs energetic final (energie termică sau energie electrică), g CO_2eq/MJ. În cazul în care încălzirea și răcirea sunt cogenerate cu energie electrică, emisiile se alocă între energia electrică și cea termică [astfel cum sunt prevăzute la punctul 1 litera (d)], indiferent dacă energia termică este utilizată pentru încălzire sau pentru răcire. În cazul în care emisiile de gaze cu efect de seră provenite din extracția sau cultivarea de materii prime e_{ec} sunt exprimate în g CO_2eq/tonă de substanță uscată de materii prime, conversia în grame de echivalent CO_2 per MJ de combustibil, g CO_2eq/MJ, se calculează după cum urmează: $$e_{ec}\text{fuel}_a\left[\frac{gCO_2eq}{MJfuel}\right]_{ec} = \frac{e_{ec}\text{feedstock}_a\left[\frac{gCO_2eq}{t_{dry}}\right]}{LHV_a\left[\frac{MJfeedstock}{tdry\ feedstock}\right]} \cdot \text{Fuel feedstock factor}_a \cdot \text{Allocation factor fuel}_a$$ unde $$\text{Allocation factor fuel}_a = \left[\frac{\text{Energy in fuel}}{\text{Energy fuel} + \text{Energy in co-products}}\right]$$ $$\text{Fuel feedstock factor}_a = [\text{Ratio of MJ feedstock required to make 1 MJ fuel}]$$ Emisiile pe tonă de substanță uscată de materii prime se calculează după cumurmează: $$e_{ec}\text{feedstock}_a\left[\frac{gCO_2eq}{t_{dry}}\right] = \frac{e_{ec}\text{feedstock}_a\left[\frac{gCO_2eq}{t_{moist}}\right]}{(1 - \text{moisture content})}$$	$$\mathbf{e_{ec}combustibil_a}\left[\frac{\mathbf{gCO_2eq}}{\mathbf{MJcombustibil}}\right] = \frac{\mathbf{e_{ec}materii\ prime_a}\left[\frac{\mathbf{gCO_2eq}}{\mathbf{t_{uscate}}}\right]}{\mathbf{LHV_a}\left[\frac{\mathbf{MJmaterii\ prime}}{\mathbf{t_{materii\ prime\ uscate}}}\right]} \times \mathbf{Factor\ combustibil\ materii\ prime_a} \times \mathbf{Factor\ alocare\ combustibil_a}$$ unde $$\mathbf{Factor\ alocare\ combustibil_a} = \left[\frac{\mathbf{Energie\ în\ combustibil}}{\mathbf{Energie\ combustibil + Energie\ în\ coproduse}}\right]$$ $$\mathbf{Factor\ combustibil\ materii\ prime_a} = [\mathbf{Raport\ MJ\ materii\ prime\ necesare\ pentru\ producerea\ a\ 1\ MJ\ combus}$$ Emisiile pe tonă de substanță uscată de materii prime se calculează după cum urmează: $$\mathbf{e_{ec}materii\ prime_a}\left[\frac{\mathbf{gCO_2eq}}{\mathbf{t_{uscate}}}\right] = \frac{\mathbf{e_{ec}materii\ prime_a}\left[\frac{\mathbf{gCO_2eq}}{\mathbf{t_{umiditate}}}\right]}{(\mathbf{1 - conținut\ de\ umiditate})}$$ **26.** Reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră de la biocarburanții din biomasă se calculează prin formula următoare: **a)** reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră provenite de la combustibilii din biomasă utilizați în transporturi: **REDUCERE = ($E_{F(t)}$ - E_B)/$E_{F(t)}$** unde **E_B** = emisiile totale provenite de la combustibili din biomasă utilizați în transporturi; și **$E_{F(t)}$** = emisiile totale provenite de la omologul combustibil fosil pentru transport		

3. Reducerile de emisii de gaze cu efect de seră provenite de la combustibilii din biomasă se calculează după cum urmează: (a) reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră provenite de la combustibiliidin biomasă utilizați în transporturi: REDUCERE = $(E_{F(t)} – E_B)/E_{F(t)}$ unde E_B =emisiile totale provenite de la combustibili din biomasă utilizați în transporturi; și $E_{F(t)}$ =emisiile totale provenite de la omologul combustibil fosil pentru transport (b) reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră datorate producerii de încălzire și răcire și de energie electrică pe bază de combustibili din biomasă: REDUCERE = $(EC_{F(h\&c,el)} – EC_{B(h\&c,el)}/EC_{F(h\&c,el)}$ unde $EC_{B(h\&c,el)}$ = emisiile totale rezultate din energia termică sau electrică, $EC_{F(h\&c,el)}$ = emisiile totale provenite de la omologul combustibil fosilpentru energie termică utilă sau energie electrică 4. Gazele cu efect de seră luate în considerare în sensul punctului 1 sunt CO_2, N_2O și CH_4. Pentru calcularea echivalenței în CO_2, aceste gaze se evaluează după cum urmează: CO_2: 1 N_2O: 298 CH_4: 25	**b)** reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră datorate producerii de încălzire și răcire și de energie electrică pe bază de combustibili din biomasă: **REDUCERE = $(EC_{F(h\ c,el)} - EC_{B(h\ c,l)})/EC_{F(h\ c,el)}$,** unde **$EC_{B(h\ c,el)}$** = emisiile totale rezultate din energia termică sau electrică; și **$EC_{F(h\ c,el)}$** = emisiile totale provenite de la omologul combustibil fosil pentru energie termică utilă sau energie electrică. 27. Gazele cu efect de seră luate în considerare în sensul pct. 24 sunt CO2, N2O și CH4. Pentru calcularea echivalenței în CO2, aceste gaze se evaluează după cum urmează: CO2 : 1 N2O : 298 CH4 : 25 28. Emisiile provenite din extracția sau cultivarea de materii prime, eec, includ emisii provenite din însuși procesul de extracție sau cultivare; din colectarea, uscarea și depozitarea de materii prime; din deșeuri și scurgeri; precum și din producerea de substanțe chimice sau produse utilizate în procesul de extracție sau de cultivare. Se exclude captarea de CO2 în cadrul cultivării de materii prime. Se pot obține estimări ale emisiilor rezultate din cultivarea biomasei agricole folosindu-se mediile regionale pentru emisiile provenite din cultivare incluse în rapoartele prezentate de părțile contractante care includ informații privind emisiile tipice de gaze cu efect de seră în urma cultivării de materii prime agricole aferente zonelor de pe teritoriul lor care sunt clasificate ca nivel 2 în nomenclatorul unităților teritoriale de statistică sau din informații cu privire la valorile implicite detaliate privind emisiile provenite din cultivare incluse în prezenta anexă, ca alternativă la utilizarea valorilor efective. În absența unor informații relevante în rapoartele respective, este permis să se calculeze valori medii bazate pe practici agricole locale, de exemplu pe baza unor date provenite de la un grup de exploatații, ca alternativă la utilizarea valorilor efective. Se pot obține estimări ale emisiilor provenite din activitatea de cultivare și de recoltare a biomasei forestiere prin utilizarea valorilor medii pentru emisiile provenite din cultivare și recoltare calculate pentru zone geografice la nivel național, ca alternativă la utilizarea valorilor efective. 29. Pentru scopurile calculului prevăzut la pct. 24 lit. a), reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră provenite din îmbunătățirea gestionării în agricultură, esca, cum ar fi trecerea la aratul de conservare sau la semănarea direct în mirișteîmbunătățirea sistemului de rotație, utilizarea culturilor de protecție, inclusiv gestionarea		

5. Emisiile provenite din extracția, recoltarea sau cultivarea de materii prime, e_{ec}, includ emisii provenite din însuși procesul de extracție, recoltare sau cultivare; din colectarea, uscarea și depozitarea de materii prime; din deșeuri și scurgeri; precum și din producerea de substanțe chimice sau produse utilizate în procesul de extracție sau de cultivare. Se exclude captarea de CO_2 în cadrul cultivării de materii prime. Se pot obține estimări ale emisiilor rezultate din cultivarea biomasei agricole pe baza mediilor regionale pentru emisiile provenite din cultivare incluse în rapoartele menționate la articolul 31 alineatul (4) din prezenta directivă sau din informații cu privire la valorile implicite detaliate privind emisiile provenite din cultivare incluse în prezenta anexă, ca alternativă la utilizarea valorilor efective. În absența unor informații relevante în rapoartele respective, este permis să se calculeze valori medii bazate pe practici agricole locale, de exemplu pe baza unor date provenite de la un grup de exploatații, ca alternativă la utilizarea valorilor efective. Se pot obține estimări ale emisiilor provenite din activitatea de cultivare și de recoltare a biomasei forestiere prin utilizarea valorilor medii pentru emisiile provenite din cultivare și recoltare calculate pentru zone geografice la nivel național, ca alternativă la utilizarea valorilor efective. 6. Pentru calculul menționat la punctul 1 litera (a), reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră provenite din îmbunătățirea gestionării în agricultură, e_{sca}, cum ar fi trecerea la aratul de conservare sau la semănarea direct în miriște, îmbunătățirea culturilor și a sistemului de rotație a culturilor, utilizarea culturilor de protecție, inclusiv gestionarea reziduurilor de culturi, precum și utilizarea unui ameliorator organic de soluri, precum compost și digestat fermentat din gunoi de grajd, se ia în considerare doar în cazul în care nu există riscul ca acestea să aibă un efect negativ asupra biodiversității. În plus, se furnizează dovezi solide și verificabile cu privire la creșterea cantității de carbon din sol sau dacă se poate presupune în mod rezonabil că aceasta a crescut în perioada în care au fost cultivate materiile prime respective, ținând seama, în același timp, de emisiile existente acolo unde astfel de practici presupun utilizarea la scară crescută de îngrășăminte și erbicide ([41]). 7. Emisiile anuale rezultate din variațiile stocurilor de carbon provocate de schimbarea destinației terenurilor, e_l, se calculează prin distribuirea în mod egal a emisiilor totale pe o perioadă de 20 de ani. La calcularea emisiilor respective se aplică formula următoare: $e_l = (CS_R - CS_A) \times 3{,}664 \times 1/20 \times 1/P - e_B$ ([1]) unde	reziduurilor de culturi, precum și utilizarea unui ameliorator organic de soluri (de exemplu compost, digestat fermentat din gunoi de grajd), se ia în considerare doar în cazul în care sunt furnizate dovezi solide și verificabile cu privire la creșterea cantității de carbon din sol sau dacă se poate presupune în mod rezonabil că aceasta a crescut în perioada în care au fost cultivate materiile prime respective, ținând seama, în același timp, de emisiile existente acolo unde astfel de practici presupun utilizarea la scară crescută de îngrășăminte și erbicide . 30. Emisiile anuale rezultate din variațiile stocurilor de carbon provocate de schimbarea destinației terenurilor, el, se calculează prin distribuirea în mod egal a emisiilor totale pe o perioadă de 20 de ani. La calcularea emisiilor respective se aplică formula următoare: el = (CSR - CSA) × 3,664 × 1/20 × 1/P – eB, unde el = emisiile anuale de gaze cu efect de seră rezultate din variația stocului de carbon provocată de schimbarea destinației terenurilor [măsurată ca masă (grame) de echivalent CO2 per unitate energetică produsă de biocarburanți sau de biolichide (megajouli)]. „Terenuri cultivate” și „terenuri cu cultură perenă” sunt considerate ca reprezentând o singură categorie de destinație a terenurilor; CSR = stocul de carbon per unitate de suprafață asociat destinației de referință a terenului [măsurat ca masă (tone) de carbon per unitate de suprafață, cuprinzând atât solul, cât și vegetația]. Destinația de referință a terenului reprezintă destinația terenului în ianuarie 2008 sau cu 20 de ani înainte de obținerea materiei prime, în funcție de care dată este mai recentă; CSA = stocul de carbon per unitate de suprafață asociat destinației efective a terenului [măsurat ca masă (tone) de carbon per unitate de suprafață, cuprinzând atât solul, cât și vegetația]. În cazurile în care stocul de carbon se acumulează pe 0 perioadă mai mare de un an, valoarea atribuită CSA este stocul estimat per unitate de suprafață după 20 de ani sau atunci când cultura ajunge la maturitate, în funcție de care dintre momente survine primul; P = productivitatea culturii (măsurată ca energie produsă de biocarburanți sau biolichide per unitate de suprafață per an); și eB = bonus de biolichid sau de biocarburant de 29 g CO2eq/MJ, dacă biomasa este obținută din teren degradat reabilitat, în condițiile stabilite la pct. 31. 31. Bonusul de 29 g CO2eq/MJ se atribuie dacă se furnizează dovezi care să ateste că terenul în chestiune: a) nu era folosit pentru activități agricole sau de orice altă natură în ianuarie 2008; și b) este teren sever degradat, inclusiv terenurile exploatate în trecut în scopuri agricole. Bonusul de 29 g CO2eq/MJ se aplică pentru o perioadă de până la 20 de ani, începând cu data transformării terenurilor în exploatații agricole, cu condiția		

e_l = emisiile anuale de gaze cu efect de seră rezultate din variația stocului de carbon provocată de schimbarea destinației terenurilor [măsurată ca masă de echivalent CO_2 per unitate energetică produsă pe bază de combustibil din biomasă]. „Terenuri cultivate” (2) și „terenuri cu cultură perenă” (3) sunt considerate ca reprezentând o singură categorie de destinație a terenurilor; CS_R = stocul de carbon per unitate de suprafață asociat destinației de referință a terenului [măsurat ca masă (tone) de carbon per unitatede suprafață, cuprinzând atât solul, cât și vegetația]. Destinația de referință a terenului reprezintă destinația terenului în ianuarie 2008 sau cu 20 de ani înainte de obținerea materiei prime, luându-se în considerare data cea mai recentă; CS_A = stocul de carbon per unitate de suprafață asociat destinației de referință efective a terenului [măsurat ca masă (tone) de carbon per unitate de suprafață, cuprinzând atât solul, cât și vegetația]. În cazurile în care stocul de carbon se acumulează pe o perioadă mai mare de un an, valoarea atribuită CS_A este stocul estimat per unitate de suprafață după 20 de ani sau atunci când cultura ajunge la maturitate, în funcție de care dintre momente survine primul; P = productivitatea culturii (măsurată ca energie produsă de combus- tibilii din biomasă per unitate de suprafață per an); și e_B = bonus de 29 g CO_2eq/MJ de combustibil din biomasă, dacă biomasa este obținută din teren degradat reabilitat, în condițiile stabilite la punctul 8 8. Bonusul de 29 g CO_2eq/MJ se atribuie dacă se furnizează dovezi care să ateste că terenul în chestiune: (a) nu era folosit pentru activități agricole în ianuarie 2008 sau pentruoricare altă activitate; și (b) este teren sever degradat, inclusiv terenurile exploatate în trecut înscopuri agricole. Bonusul de 29 g CO_2eq/MJ se aplică pentru o perioadă de până la 20 ani, începând cu data transformării terenurilor în exploatații agricole, cu condiția asigurării unei creșteri regulate a stocului de carbon, precum și a unei reduceri semnificative a eroziunii, în cazul terenurilor din categoria (b).	asigurării unei creșteri regulate a stocului de carbon, precum și a unei reduceri semnificative a eroziunii, în cazul terenurilor din categoria b). 32. Emisiile rezultate în urma prelucrării, ep, includ emisii provenite din însuși procesul de prelucrare; din deșeuri și scurgeri; precum și din producerea de substanțe sau produse chimice utilizate în procesul de prelucrare, inclusiv emisiile de CO2 care corespund conținutului de carbon al materiilor prime fosile, indiferent dacă au fost sau nu arse efectiv în acest proces.La calculul consumului de energie electrică ce nu se produce în instalația de producție a combustibilului din biomasă solidă sau gazoasă, se consideră că intensitatea emisiilor de gaze cu efect de seră care caracterizează producerea și distribuția energiei electrice respective este egală cu intensitatea medie a emisiilor la producerea și distribuția de energie electrică într-o regiune definită. Ca o excepție de la această regulă, furnizorii pot utiliza o valoare medie pentru a calcula energia electrică produsă de o instalație individuală de producere a energiei electrice, în cazul în care instalația nu este conectată la rețeaua electrică. Emisiile rezultate în urma prelucrării includ emisii provenite din uscarea produselor și materialelor intermediare, atunci când este relevant. 33. Emisiile provenite din transport și distribuție, etd, includ emisii rezultate din transportul de materii prime și materiale semifinite și din stocarea și distribuția de materiale finite. Emisiile provenite din transport și distribuție care sunt luate în considerare în temeiul pct. 28 nu sunt acoperite de prezentul punct. 34. Emisiile de CO2 provenite de la combustibilul utilizat, eu, se consideră ca având valoarea zero pentru combustibilii din biomasă. Emisiile de alte gaze cu efect de seră decât CO2 (CH4 și N2O) provenite de la combustibilul utilizat se includ în factorul eu. 35. Reducerile emisiilor prin captarea și stocarea geologică a CO2, eccs, care nu au fost deja luate în calcul pentru ep, se limitează la emisiile evitate prin captarea și stocarea de CO2 emis în legătură directă cu extracția, transportul, prelucrarea și distribuția combustibilului din biomasă dacă este stocat în conformitate cu prevederile ce vor fi transpuse în legislația națională din Directiva 2009/31/CE. 36. Reducerile emisiilor prin captarea și înlocuirea CO2, eccr, este direct legată de producția de combustibili din biomasă cărora li se datorează și se limitează la emisiile evitate prin captarea de CO2 al cărui carbon provine din biomasă și care se utilizează pentru înlocuirea CO2 de origine fosilă în producția de produse și servicii comerciale. 37. În cazul în care o unitate de cogenerare - care furnizează energie termică și/sau energie electrică unui proces de producție a combustibililor pentru care se calculează emisiile - produce un surplus de energie electrică și/sau de energie termică utilă, emisiile de gaze cu efect de seră se împart între energia electrică și energia termică utilă conform temperaturii agentului termic (care reflectă utilitatea energiei termice). Partea utilă a energiei termice se calculează prin înmulțirea		

9. „Teren sever degradat” înseamnă un teren care, pe o perioadă importantă de timp, a fost fie salinizat într-o proporție importantă, fie a prezentat un conținut în materii organice deosebit de scăzut și care a fost grav erodat. 10. În conformitate cu partea C punctul 10 din anexa V la prezenta directivă, Decizia 2010/335/UE a Comisiei ([1]), care prevede orientări pentru calcularea stocurilor de carbon din sol în legătură cu prezenta directivă, pe baza Orien- tărilor IPCC din 2006 pentru inventarele naționale privind gazele cu efect de seră – volumul 4 și în conformitate cu Regulamentele (UE) nr. 525/2013 și (UE) 2018/841 servește drept bază pentru calcularea stocurilor de carbon din sol. 11. Emisiile rezultate în urma prelucrării, ep, includ emisii provenite din însuși procesul de prelucrare; din deșeuri și scurgeri; precum și din producerea de substanțe sau produse chimice utilizate în procesul de prelucrare, inclusiv emisiile de CO2 care corespund conținutului de carbon al materiilor prime fosile, indiferent dacă au fost sau nu arse efectiv în acest proces. La calculul consumului de energie electrică ce nu se produce în instalația de producție a combustibilului din biomasă solidă sau gazoasă, se consideră că intensitatea emisiilor de gaze cu efect de seră care caracterizează producerea și distribuția energiei electrice respective este egală cu intensitatea medie a emisiilor la producerea și distribuția de energie electrică într-o regiune definită. Ca o excepție de la această regulă, producătorii pot utiliza o valoare medie pentru a calcula energia electrică produsă de o instalație individuală de producere a energiei electrice, în cazul în care instalația nu este conectată la rețeaua electrică. Emisiile rezultate în urma prelucrării includ emisii provenite din uscarea produselor și materialelor intermediare, atunci când este relevant. 12. Emisiile provenite din transport și distribuție, e_{td}, includ emisii rezultate din transportul de materii prime și materiale semifinite și din stocarea și distribuția de materiale finite. Emisiile provenite din transport și distribuție care sunt luate în considerare în temeiul punctului 5 nu sunt acoperite de prezentul punct. 13. Emisiile de CO_2 provenite de la combustibilul utilizat, e_u, se consideră ca având valoarea zero pentru combustibilii din biomasă. Emisiile de alte gazecu efect de seră decât CO_2 (CH_4 și N_2O) provenite de la combustibilul utilizat se includ în factorul e_u. 14. Reducerile emisiilor prin captarea și stocarea geologică a CO_2, e_{ccs}, care nuau fost deja luate în calcul pentru e_p, se limitează la emisiile evitate prin captarea și stocarea de CO_2 emis în legătură directă cu extracția, transportul, prelucrarea și	conținutului său energetic cu randamentul ciclului Carnot, Ch calculat după cum urmează: C_h= (T_h-T_0)/T_h unde Th = temperatura, măsurată ca temperatură absolută (în grade Kelvin), a energiei termice utile la pct. de furnizare. T0 = temperatura mediului ambiant, stabilită la 273,15 grade Kelvin (echivalent cu 0°C) Alternativ, în cazul în care surplusul de căldură se exportă pentru încălzirea clădirilor, la o temperatură mai mică de 150 °C (423,15 grade Kelvin), Ch, poate fi definit după cum urmează: Ch = randamentul ciclului Carnot pentru energia termică la 150 °C (423,15 grade Kelvin), ceea ce înseamnă: 0,3546 În scopul acestui calcul, se utilizează randamentele efective, definite ca producția anuală de energie mecanică, energie electrică și energie termică, fiecare împărțită la intrarea anuală de energie. În scopul acestui calcul, se aplică următoarele definiții: (a) „cogenerare” înseamnă producerea simultană, prin același proces, a energiei termice și a energiei electrice și/sau a energiei mecanice; (b) „energie termică utilă” înseamnă energia termică produsă în vederea satisfacerii unei cereri justificate din punct de vedere economic de energie termică, pentru încălzire sau răcire; (c) „cerere justificată din punct de vedere economic” înseamnă cererea care nu depășește necesarul de încălzire sau răcire și care altfel ar putea fi satisfăcută în condițiile pieței. 38. În cazul în care, printr-un proces de producție a combustibilului din biomasă, se obține, în combinație, combustibilul pentru care se calculează emisiile și unul sau mai multe alte produse („coproduse”), emisiile de gaze cu efect de seră se împart între combustibil sau produsul său intermediar și coproduse, proporțional cu conținutul lor energetic (determinat de puterea calorifică inferioară în cazul unor coproduse altele decât energia electrică și termică). Intensitatea gazelor cu efect de seră generate de surplusul de energie electrică sau de energie termică utilă este aceeași cu intensitatea gazelor cu efect de seră generate de energia electrică sau termică livrată procesului de producție a combustibilului din biomasă și se determină prin calcularea intensității gazelor cu efect de seră la toate intrările și emisiile, inclusiv emisiile provenite de la materiile prime și emisiile de CH4 și N2O, către și dinspre unitatea de cogenerare, cazane sau alte aparate care furnizează energie termică sau electrică pentru procesul de producție a combustibililor din biomasă. În cazul cogenerării de energie electrică și termică, calculul se efectuează în conformitate cu pct. 37.		

distribuția combustibilului din biomasă dacă este stocat în conformitate cu Directiva 2009/31/CE. 15. Reducerile emisiilor prin captarea și înlocuirea CO_2, e_{ccr}, este direct legată de producția de combustibili din biomasă cărora le sunt atribuite și se limitează la emisiile evitate prin captarea de CO_2 al cărui carbon provine din biomasă și care se utilizează pentru înlocuirea CO_2 de origine fosilă în producția de produse și servicii comerciale până la 1 ianuarie 2036. 9. În cazul în care o unitate de cogenerare – care furnizează energie termică și/sau energie electrică unui proces de producție a combustibililor din biomasă pentru care se calculează emisiile – produce un surplus de energie electrică și/sau de energie termică utilă, emisiile de gaze cu efectde seră se împart între energia electrică și energia termică utilă conform temperaturii agentului termic (care reflectă utilitatea energiei termice). Partea utilă a energiei termice se calculează prin înmulțirea conținutului său energetic cu randamentul ciclului Carnot, C_h, calculat după cum urmează: $$C_h = \frac{T_h - T_0}{T_h}$$ unde T_h = temperatura, măsurată ca temperatură absolută (în grade Kelvin), aenergiei termice utile la punctul de furnizare. T_0 = temperatura mediului ambiant, stabilită la 273,15 grade Kelvin (echi-valent cu 0 °C. Alternativ, în cazul în care surplusul de căldură se exportă pentru încălzirea clădirilor, la o temperatură mai mică de 150 °C (423,15 grade Kelvin), C_h poate fi definit după cum urmează: C_h = randamentul ciclului Carnot pentru energia termică la 150 °C(423,15 grade Kelvin), ceea ce înseamnă: 0,3546	39. Pentru calculele prevăzute la pct. 38 emisiile care trebuie împărțite sunt eec + el + esca + acele fracții ale ep, etd, eccs și eccr care au loc până la faza în care se produce un coprodus, inclusiv faza respectivă. In cazul în care s-a alocat vreo valoare coproduselor într-o etapă de prelucrare anterioară din ciclul de viață, fracția din emisiile atribuite produsului combustibil intermediar în ultima etapă a prelucrării respective se utilizează în acest scop în locul valorii totale a emisiilor. În cazul biogazului și al biometanului, toate coprodusele care nu se încadrează în domeniul de aplicare a pct. 30 se iau în considerare în scopul acestui calcul. Nu se alocă emisii pentru deșeuri și reziduuri. În scopul calculului respectiv, se atribuie un conținut energetic egal cu zero coproduselor cu conținut energetic negativ. Deșeurile și reziduurile, inclusiv coroanele și crengile arborilor, paiele, pielițele, știuleții, cojile de nuci, precum și reziduurile provenite din prelucrare, inclusiv glicerina brută (glicerină care nu este rafinată) și reziduuri rezultate din prelucrarea trestiei de zahăr se consideră a avea o valoare a emisiilor de gaze cu efect de seră egală cu zero în decursul ciclului lor de viață până în momentul procesului de colectare a materialelor respective, indiferent dacă acestea sunt prelucrate în produse intermediare înainte de a fi transformate în produsul final.În cazul combustibililor din biomasă produși în rafinării, altele decât combinațiile de instalații de prelucrare cu cazane sau unități de cogenerare care furnizează energie termică și/sau energie electrică instalației de prelucrare, unitatea de analiză în scopurile calculului prevăzut la pct. 38 este rafinăria. 40. În cazul combustibililor din biomasă utilizați la producerea de energie electrică, pentru calculul prevăzut la pct. 26, omologul combustibil fosil ECF(el) este 183 g CO2eq/MJ de energie electrică sau 212 g CO2eq/MJ de energie electrică pentru regiunile ultraperiferice. În cazul combustibililor din biomasă utilizați la producerea de energie termică utilă, precum și la producerea de încălzire și/sau de răcire, pentru calculul prevăzut la pct. 26, omologul combustibil fosil ECF(h) este 80 g CO2eq/MJ de energie termică. În cazul combustibililor din biomasă utilizați la producerea de energie termică utilă, în cazul căreia se poate demonstra o înlocuire fizică directă a cărbunelui, pentru calculul prevăzut la pct. 26, omologul combustibil fosil ECF(h) este 124 g CO2eq/MJ de energie termică. În cazul combustibililor din biomasă utilizați pe post de combustibili pentru transport, pentru calculul prevăzut la pct. 26, omologul combustibil fosil EF(t) este 94 g CO2eq/MJ.		

În scopul calculului respectiv, se utilizează randamentele efective, definite ca producția anuală de energie mecanică, energie electrică și energie termică, fiecare împărțită la intrarea anuală de energie. În scopul acestui calcul, se aplică următoarele definiții: (a) „cogenerare” înseamnă producerea simultană, prin același proces, a energiei termice și a energiei electrice și/sau a energiei mecanice; (b) „energie termică utilă” înseamnă energia termică produsă în vederea satisfacerii unei cereri justificate din punct de vedere economic de energie termică, pentru încălzire sau răcire; 16. „cerere justificată din punct de vedere economic” înseamnă cererea care nu depășește necesarul de încălzire sau răcire și care altfel ar putea fi satisfăcută în condițiile pieței. 17. În cazul în care, printr-un proces de producție a combustibilului din biomasă, se obține, în combinație, combustibilul pentru care se calculează emisiile și unul sau mai multe alte produse („coproduse”), emisiile de gaze cu efect de seră se împart între combustibil sau produsul său intermediar și coproduse, proporțional cu conținutul lor energetic (determinat de puterea calorifică inferioară în cazul unor coproduse altele decât energia electrică și termică). Intensitatea gazelor cu efect de seră generate de surplusul de energie electrică sau de energie termică utilă este aceeași cu intensitatea gazelor cu efect de seră generate de energia electrică sau termică livrată procesului de producțiea combustibilului din biomasă și se determină prin calcularea intensității gazelor cu efect de seră la toate intrările și emisiile, inclusiv emisiile provenite de la materiile prime și emisiile de CH_4 și N_2O, către și dinspre unitatea de cogenerare, cazane sau alte aparate care furnizează energie termică sau electrică pentru procesul de producție a combustibililor din biomasă. În cazul cogenerării de energie electrică și termică, calculul seefectuează în conformitate cu punctul 16. 18. Pentru calculele menționate la punctul 17, emisiile care trebuie împărțite sunt $e_{ec} + e_l + e_{sca}$ + acele fracții ale e_p, $e_{td,}$ e_{ccs} și e_{ccr} care au loc până la faza în care se produce un coprodus, inclusiv faza respectivă. În cazul în care s-a alocat vreo valoare coproduselor într-o etapă de prelucrare anterioară din ciclul de viață, fracția din emisiile atribuite produsului combustibil intermediar în ultima etapă a prelucrării respective se utilizează în acest scop în locul valorii totale a emisiilor.			

În cazul biogazului și al biometanului, toate coprodusele care nu se încadrează în domeniul de aplicare al punctului 17 se iau în considerare în scopul acestor calcule. Pentru calculul respectiv, se atribuie un conținut energetic egal cu zero coproduselor cu conținut energetic negativ. Ca regulă generală, deșeurile și reziduurile, inclusiv toate deșeurile și reziduurile incluse în anexa IX, se consideră a avea o valoare a emisiilor de gaze cu efect de seră egală cu zero în decursul ciclului lor de viață până în momentul procesului de colectare a materialelor respective, indiferent dacă acestea sunt prelucrate în produse intermediare înainte de a fi transformate în produsul final. În cazul combustibililor din biomasă produși în rafinării, altele decât combinațiile de instalații de prelucrare cu cazane sau unități de cogenerare care furnizează energie termică și/sau energie electrică instalației de prelucrare, unitatea de analiză în scopurile calculului menționat la punctul 17 este rafinăria. 19. În cazul combustibililor din biomasă utilizați la producerea de energie electrică, pentru calculul menționat la punctul 3, omologul combustibil fosil $EC_{F(el)}$ este 183 g CO_2eq/MJ de energie electrică sau 212 g CO_2eq/MJ de energie electrică pentru regiunile ultraperiferice. În cazul combustibililor din biomasă utilizați la producerea de energie termică utilă, precum și la producerea de încălzire și/sau de răcire, pentru calculul menționat la punctul 3, omologul combustibil fosil $EC_{F(h)}$ este 80 g CO_2eq/MJ de energie termică. În cazul combustibililor din biomasă utilizați la producerea de energie termică utilă, în cazul căreia se poate demonstra o înlocuire fizică directăa cărbunelui, pentru calculul menționat la punctul 3, omologul combustibil fosil $EC_{F(h)}$ este 124 g CO_2eq/MJ de energie termică. În cazul combustibililor din biomasă utilizați pe post de combustibili pentru transport, pentru calculul menționat la punctul 3, omologul combustibil fosil $E_{F(t)}$ este 94 g CO_2eq/MJ.			
D. VALORI TIPICE ȘI IMPLICITE TOTALE PENTRU FILIERELE DE COMBUSTIBILI DIN BIOMASĂ Sistemul de producție a combustibililor din biomasă / Distanța de transport / Emisii de gaze cu efect de seră – valoare / Emisii implicite de gaze cu efect de seră –	**Anexa nr. 2 la Metodologie aprobată prin HG 53/2025 ,** **Secțiunea 3. Valori tipice și implicite totale pentru filierele de combustibili din biomasă**	Compatibil	

		tipică (g CO_2eq/MJ)	valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
Așchii de lemn din reziduuri forestiere	1-500 km	5	6
	500-2 500 km	7	9
	2 500-10 000 km	12	15
	Peste 10 000 km	22	27
Așchii de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (eucalipt)	2 500-10 000 km	16	18
Așchii de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop – fertilizat)	1-500 km	8	9
	500-2 500 km	10	11
	2 500-10 000 km	15	18
	Peste 10 000 km	25	30
Așchii de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop – fără fertilizare)	1-500 km	6	7
	500-2 500 km	8	10
	2 500-10 000 km	14	16
	Peste 10 000 km	24	28
Așchii de lemn din lemn comercializabil	1-500 km	5	6
	500-2 500 km	7	8
	2 500-10 000 km	12	15
	Peste10 000 km	22	27

Sistemul de producție a combustibililor din biomasă	Distanța de transport	Emisii de gaze cu efect de seră - valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii implicite de gaze cu efect de seră - valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
Așchii de lemn din reziduuri forestiere	1-500 km	5	6
	500-2500 km	7	9
	2500-10000 km	12	15
	Peste 10000 km	22	27
Așchii de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (eucalipt)	2500-10000 km	16	18
Așchii de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop - fertilizat)	1-500 km	8	9
	500-2500 km	10	11
	2500-10000 km	15	18
	Peste 10 000 km	25	30
Așchii de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție	1-500 km	6	7
	500-2500 km	8	10

Așchii de lemn din reziduuri industriale	1-500 km	4	5
	500-2 500 km	6	7
	2 500-10 000 km	11	13
	Peste 10 000 km	21	25
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri forestiere (cazul 1)	1-500 km	29	35
	500-2 500 km	29	35
	2 500-10 000 km	30	36
	Peste 10 000 km	34	41
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri forestiere (cazul 2a)	1-500 km	16	19
	500-2 500 km	16	19
	2 500-10 000 km	17	21
	Peste 10 000 km	21	25
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri forestiere (cazul 3a)	1-500 km	6	7
	500-2 500 km	6	7
	2 500-10 000 km	7	8
	Peste 10 000 km	11	13
Brichete sau pelete de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (eucalipt – cazul 1)	2 500-10 000 km	33	39
Brichete sau pelete de lemn din specii	2 500-10	20	23

scurt (plop - fără fertilizare)	2500-10000 km	14	16
	Peste 10000 km	24	28
Așchii de lemn din lemn comercializabil	1-500 km	5	6
	500-2500 km	7	8
	2500-10000 km	12	15
	Peste 10000 km	22	27
Așchii de lemn din reziduuri industriale	1-500 km	4	5
	500-2500 km	6	7
	2500-10000 km	11	13
	Peste 10000 km	21	25
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri forestiere (cazul 1)	1-500 km	29	35
	500-2500 km	29	35
	2500-10000 km	30	36
	Peste 10000 km	34	41
	1-500 km	16	19

forestiere cu ciclu de producție scurt (eucalipt – cazul 2a)	000 km		
Brichete sau pelete de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (eucalipt – cazul 3a)	2 500-10 000 km	10	11
Brichete sau pelete de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop – cu fertilizare – cazul 1)	1-500 km	31	37
	500-10 000 km	32	38
	Peste 10 000 km	36	43
Brichete sau pelete de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop – cu fertilizare – cazul 2a)	1-500 km	18	21
	500-10 000 km	20	23
	Peste 10 000 km	23	27
Brichete sau pelete de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop – cu fertilizare – cazul 3a)	1-500 km	8	9
	500-10 000 km	10	11
	Peste 10 000 km	13	15
Brichete sau pelete de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop – fără fertilizare – cazul 1)	1-500 km	30	35
	500-10 000 km	31	37
	Peste 10 000 km	35	41
Brichete sau pelete de lemn din specii forestiere cu ciclu de	1-500 km	16	19
	500-10 000 km	18	21

Brichete sau pelete de lemn din reziduuri forestiere (cazul 2a)	500-2500 km	16	19
	2500-10000 km	17	21
	Peste 10000 km	21	25
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri forestiere (cazul 3a)	1-500 km	6	7
	500-2500 km	6	7
	2500-10000 km	7	8
	Peste 10000 km	11	13
Brichete sau pelete de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (eucalipt - cazul 1)	2500-10000 km	33	39
Brichete sau pelete de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (eucalipt - cazul 2a)	2500-10000 km	20	23
Brichete sau pelete de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (eucalipt - cazul 3a)	2500-10000 km	10	11
Brichete sau pelete de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop	1-500 km	31	37
	500-10000 km	32	38

producție scurt (plop – fără fertilizare – cazul 2a)	Peste 10 000 km	21	25
Brichete sau pelete de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop – fără fertilizare – cazul 3a)	1-500 km	6	7
	500-10 000 km	8	9
	Peste 10 000 km	11	13
Brichete sau pelete de lemn din lemn comercializabil (cazul 1)	1-500 km	29	35
	500-2 500 km	29	34
	2 500-10 000 km	30	36
	Peste 10 000 km	34	41
Brichete sau pelete de lemn din lemn comercializabil (cazul 2a)	1-500 km	16	18
	500-2 500 km	15	18
	2 500-10 000 km	17	20
	Peste 10 000 km	21	25
Brichete sau pelete de lemn din lemn comercializabil (cazul 3a)	1-500 km	5	6
	500-2 500 km	5	6
	2 500- 0 000 km	7	8

- cu fertilizare — cazul 1)	Peste 10000 km	36	43
Brichete sau pelete de lemn din specii forestiere cu ciclude producție scurt (plop - cu fertilizare — cazul 2a)	1-500 km	18	21
	500-10000 km	20	23
	Peste 10000 km	23	27
Brichete sau pelete de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop - cu fertilizare - cazul 3a)	1-500 km	8	9
	500-10000 km	10	11
	Peste 10000 km	13	15
Brichete sau pelete de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop - tară fertilizare - cazul 1)	1-500 km	30	35
	500-10000 km	31	37
	Peste 10000 km	35	41
Brichete sau pelete de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop - fară fertilizare — cazul 2a)	1-500 km	16	19
	500-10000 km	18	21
	Peste 10000 km	21	25
Brichete sau pelete de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop - fară fertilizare - cazul 3a)	1-500 km	6	7
	500-10000 km	8	9
	Peste 10000 km	11	13

	Peste 10 000 km	11	12
Brichete sau pelete de lemn din reziduuridin industria lemnului (cazul 1)	1-500 km	17	21
	500-2 500 km	17	21
	2 500-10 000 km	19	23
	Peste 10 000 km	22	27
Brichete sau pelete de lemn din reziduuridin industria lemnului (cazul 2a)	1-500 km	9	11
	500-2 500 km	9	11
	2 500-10 000 km	10	13
	Peste 10 000 km	14	17
Brichete sau pelete de lemn din reziduuridin industria lemnului (cazul 3a)	1-500 km	3	4
	500-2 500 km	3	4
	2 500-10 000 km	5	6
	Peste 10 000 km	8	10

Cazul 1 se referă la procesele în care este utilizat un cazan cu gaz natural pentrua furniza căldură de proces morii de pelete. Energia electrică de proces esteachiziționată din rețea.

Brichete sau pelete de lemn din lemn comercializabil (cazul 1)	1-500 km	29	35
	500-2500 km	29	34
	2500-10000 km	30	36
	Peste 10000 km	34	41
Brichete sau pelete de lemn din lemn comercializabil (cazul 2a)	1-500 km	16	18
	500-2500 km	15	18
	2500-10000 km	17	20
	Peste 10000 km	21	25
Brichete sau pelete de lemn din lemn comercializabil (cazul 3a)	1-500 km	5	6
	500-2500 km	5	6
	2500 - 10000 km	7	8
	Peste 10000 km	11	12
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri din industria lemnului (cazul 1)	1-500 km	17	21
	500-2500 km	17	21
	2500-10000 km	19	23

Cazul 2a se referă la procesele în care este utilizat un cazan alimentat cu așchiide lemn pentru a furniza căldură de proces morii de pelete. Energia electrică de proces este achiziționată din rețea.

Cazul 3a se referă la procesele în care este utilizată o instalație de cogenerare alimentată cu așchii de lemn pentru a furniza căldură și energie electrică morii de pelete.

Sistemul de producție a combustibililor din biomasă	Distanța de transport	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO2eq/MJ)
	Peste 10000 km	22	27
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri din industria lemnului (cazul 2a)	1-500 km	9	11
	500-2500 km	9	11
	2500-10000 km	10	13
	Peste 10000 km	14	17
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri din industria lemnului (cazul 3a)	1-500 km	3	4
	500-2500 km	3	4
	2500-10000 km	5	6
	Peste 10000 km	8	10

Cazul 1 se referă la procesele în care este utilizat un cazan cu gaz natural pentru a furniza căldură de proces morii de pelete. Energia electrică de proces este achiziționată din rețea.

Cazul 2a se referă la procesele în care este utilizat un cazan alimentat cu așchii de lemn pentru a furniza căldură de proces morii de pelete. Energia electrică de proces este achiziționată din rețea.

Cazul 3a se referă la procesele în care este utilizată o instalație de cogenerare alimentată cu așchii de lemn pentru a furniza căldură și energie electrică morii de pelete.

Sistemul de producție a	**Distanța de transport**	**Emisii de gaze cu efect de seră -**	**Emisii de gaze cu efect de seră -**

Reziduuri agricole cu o densitate <0,2 t/m³ (1)	1-500 km	4	4
	500-2 500 km	8	9
	2 500-10 000 km	15	18
	Peste 10 000 km	29	35
Reziduuri agricole cu o densitate > 0,2 t/m³ (2)	1-500 km	4	4
	500-2 500 km	5	6
	2 500-10 000 km	8	10
	Peste 10 000 km	15	18
Pelete din paie	1-500 km	8	10
	500-10 000 km	10	12
	Peste 10	14	16

combustibililor din biomasă		**valoare tipică (g CO_2eq/MJ)**	**valoare implicită (g CO_2eq/1MJ)**
Reziduuri agricole cu o densitate <0,2 t/mc[18]	**1-500 km**	**4**	**4**
	500-2500 km	**8**	**9**
	2500-10000 km	**15**	**18**
	Peste 10000 km	**29**	**35**
Reziduuri agricole cu o densitate > 0,2 t/mc[19]	**1-500 km**	**4**	**4**
	500-2500 km	**5**	**6**
	2500-10000 km	**8**	**10**
	Peste 10000 km	**15**	**18**
Pelete din paie	**1-500 km**	**8**	**10**
	500-10000 km	**10**	**12**
	Peste 10000 km	**14**	**16**

[18] Acest grup de materiale include reziduurile agricole cu o densitate în vrac scăzută și materiale precum baloturi de paie, pleavă de ovăz, coji de orez și baloturi de resturi rezultate din prelucrarea trestiei de zahăr (listă neexhaustivă).

[19] Grupul de reziduuri agricole cu densitate în vrac mai mare include materiale precum știuleți de porumb, coji de nuci, coji de semințe de soia, coji de sâmburi de palmier (listă neexhaustivă).

	000 km		
Brichete rezultate din prelucrarea trestieide zahăr	500-10 000 km	5	6
	Peste 10 000 km	9	10
Făină de sâmburi de palmier	Peste 10 000 km	54	61
Făină de sâmburi de palmier (fără emisiide CH_4 de la presa de ulei)	Peste 10 000 km	37	40

Valori tipice și implicite – biogaz pentru energie electrică

Sistemul de producție a bioga-zului	Opțiunea tehnologică		Valoare tipică	Valoare implicită
			Emisii de gaze cu efect de seră (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră (g CO_2eq/MJ)
Biogaz pentru energie electrică din gunoi de grajdumed	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	– 28	3
		Digestat în mediuî nchis	– 88	– 84
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	– 23	10

	500-10000 km	**5**	**6**
Brichete rezultate din prelucrarea trestiei de zahăr	**Peste 10000 km**	**9**	**10**
Făină de sâmburi de palmier	**Peste 10000 km**	**54**	**61**
Făină de sâmburi de palmier (fără emisii de CH_4 de la presa de ulei)	**Peste 10000 km**	**37**	**40**

Valori tipice și implicite – biogaz pentru energie electrică

Sistemul de producție a biogazului	Opțiunea tehnologică		Valoare tipică	Valoare implicită
			Emisii de gaze cu efect de seră(g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră(g CO_2eq/MJ)
Biogaz pentru energie electrică din	Cazul 1	Digestat în mediu deschis[20]	-28	3

[20] Depozitarea deschisă a digestatului presupune emisii suplimentare de metan, care variază în funcție de condițiile meteorologice, substratul și eficiența digestiei. în aceste calcule, valorile se consideră a fi egale cu 0,05 MJ CH4/MJ biogaz pentru gunoiul de grajd, 0,035 MJ CH_4/MJ biogaz pentru porumb și 0,01 MJ CH_4/MJ biogaz pentru deșeurile biologice.

		Digestat în mediu închis	– 84	– 78
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	– 28	9
		Digestat în mediu închis	– 94	– 89
Biogaz pentru energie electrică din plantă de porumb întreagă	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	38	47
		Digestat în mediu închis	24	28
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	43	54
		Digestat în mediu închis	29	35
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	47	59
		Digestat în mediu închis	32	38
Biogaz pentru energie	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	31	44
		Digestat în mediu închis	9	13

gunoi de grajd umed		Digestat în mediu închis[21]	-88	-84
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	-23	10
		Digestat în mediu închis	-84	-78
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	-28	9
		Digestat în mediu închis	-94	-89
Biogaz pentru energie electrică din plantă de porumb întreagă	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	38	47
		Digestat în mediu închis	24	28
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	43	54
		Digestat în mediu închis	29	35
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	47	59
		Digestat în mediu închis	32	38

[21] Depozitarea în mediu închis înseamnă că digestatul care rezultă din procesul de digestie este stocat într-un rezervor etanș la gaz și că biogazul suplimentar eliberat în timpul depozitării este considerat a fi recuperat pentru producția de energie electrică suplimentară sau biometan.

electrică din deșeuri biologice	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	37	52
		Digestat în mediu închis	15	21
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	41	57
		Digestat în mediu închis	16	22

Valori tipice și implicite pentru biometan

Sistemul de producție a biometanului	Opțiunea tehnologică	Emisii de gaze cu efect de seră - valoare tipică(g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră - valoare implicită(g CO_2eq/MJ)
Biometan din gunoi de grajd umed	Digestat în mediu deschis, fără ardere a efluenților gazoși[16]	-20	22

Biogaz pentru energie electrică din deșeuri biologice	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	31	44
		Digestat în mediu închis	9	13
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	37	52
		Digestat în mediu închis	15	21
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	41	57
		Digestat în mediu închis	16	22

Valori tipice și implicite pentru biometan

Sistemul de producție a biometanului	Opțiunea tehnologică	Emisii de gaze cu efect de seră - valoare tipică(g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră - valoare implicită(g CO_2eq/MJ)
Biometan din gunoi de grajd umed	Digestat în mediu deschis, fără ardere a	-20	22

[16] Această categorie include următoarele categorii de tehnologii pentru transformarea biogazului în biometan: Adsorbție cu inversiune de presiune (Pressure Swing Adsorption) (PSA), curățare cu apă sub presiune (Pressure Water Scrubbing) (PWS), membrane, curățare criogenică și curățare fizică organică (Organic Physical Scrubbing) (OPS). Aceasta include emisii de 0,03 MJ CH_4/MJ biometan pentru emisiile de metan în efluenții gazoși.

	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenților gazoși[17]	-35	1
	Digestat în mediu închis, fară ardere a efluenților gazoși	-88	-79
	Digestat în mediu închis, cu ardere a efluenților gazoși	- 103	- 100
Biometan din plantă de porumb întreagă	Digestat în mediu deschis, fară ardere a efluenților gazoși	58	73
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenților gazoși[22]	43	52
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenților gazoși[23]	-35	1
	Digestat în mediu închis, fară ardere a efluenților gazoși	-88	-79
	Digestat în mediu închis, cu ardere a efluenților gazoși	- 103	- 100
Biometan din plantă de porumb întreagă	Digestat în mediu deschis, fară ardere a efluenților gazoși	58	73

[17] Această categorie include următoarele categorii de tehnologii pentru transformarea biogazului în biometan: Curățare cu apă sub presiune (Pressure Water Scrubbing) (PWS) atunci când apa este reciclată, adsorbție cu inversiune de presiune (Pressure Swing Adsorption) (PSA), curățare chimică (Chemical Scrubbing), curățare fizică organică (Organic Physical Scrubbing) (OPS), membrane și îmbunătățire criogenică. Nu sunt luate în considerare emisiile de metan pentru această categorie (metanul din efluenții gazoși este ars, dacă este cazul).

[22] Această categorie include următoarele categorii de tehnologii pentru transformarea biogazului în biometan: Adsorbție cu inversiune de presiune (Pressure Swing Adsorption) (PSA), curățare cu apă sub presiune (Pressure Water Scrubbing) (PWS), membrane, curățare criogenică și curățare fizică organică (Organic Physical Scrubbing) (OPS). Aceasta include emisii de 0,03 MJ CH_4/MJ biometan pentru emisiile de metan în efluenții gazoși.

[23] Această categorie include următoarele categorii de tehnologii pentru transformarea biogazului în biometan: Curățare cu apă sub presiune (Pressure Water Scrubbing) (PWS) atunci când apa este reciclată, adsorbție cu inversiune de presiune (Pressure Swing Adsorption) (PSA), curățare chimică (Chemical Scrubbing), curățare fizică organică (Organic Physical Scrubbing) (OPS), membrane și îmbunătățire criogenică. Nu sunt luate în considerare emisiile de metan pentru această categorie (metanul din efluenții gazoși este ars, dacă este cazul).

	efluenților gazoși		
	Digestat în mediu închis, fară ardere a efluenților gazoși	41	51
	Digestat în mediu închis, cu ardere a efluenților gazoși	26	30
Biometan din deșeuri biologice	Digestat în mediu deschis, fară ardere a efluenților gazoși	51	71
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenților gazoși	36	50
	Digestat în mediu închis, iară ardere a efluenților gazoși	25	35
	Digestat în mediu închis, cu ardere a efluenților gazoși	10	14

	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenților gazoși	43	52
	Digestat în mediu închis, fară ardere a efluenților gazoși	41	51
	Digestat în mediu închis, cu ardere a efluenților gazoși	26	30
Biometan din deșeuri biologice	Digestat în mediu deschis, fară ardere a efluenților gazoși	51	71
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenților gazoși	36	50
	Digestat în mediu închis, iară ardere a efluenților gazoși	25	35
	Digestat în mediu închis, cu ardere a	10	14

Valori tipice și implicite – biogaz pentru energie electrică – amestecuri de gunoi de grajd și porumb: emisii de gaze cu efect de seră cu ponderi atribuite pe baza masei proaspete

Sistemul de producție a biogazului		Opțiuni tehnologice	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO2eq/MJ)
Gunoi de grajd – Porumb 80 %-20 %	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	17	33
		Digestat în mediu închis	– 12	– 9
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	22	40
		Digestat în mediu închis	– 7	– 2
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	23	43
		Digestat în mediu închis	– 9	– 4
	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	24	37
		Digestat în mediu închis	0	3
		Digestat în mediu deschis	29	45

	efluenților gazoși		

Valori tipice și implicite - biogaz pentru energie electrică - amestecuri de gunoi de grajd și porumb: emisii de gaze cu efect de seră cu ponderi atribuite pe baza masei proaspete

Sistemul de producție a biogazului		Opțiuni tehnologice	Emisii de gaze cu efect de seră - valoare tipică(g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră - valoare implicită(g CO_2eq/MJ)
Gunoi de grajd – Porumb 80 % - 20 %	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	17	33
		Digestat în mediu închis	- 12	-9
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	22	40
		Digestat în mediu închis	-7	-2
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	23	43
		Digestat în mediu închis	-9	-4
Gunoi de grajd – Porumb 70 % - 30 %	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	24	37
		Digestat în mediu închis	0	3

Gunoi de grajd – Porumb 70 %-30 %	Cazul 2	Digestat în mediu închis	4	10
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	31	48
		Digestat în mediu închis	4	10
Gunoi de grajd – Porumb 60 %-40 %	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	28	40
		Digestat în mediu închis	7	11
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	33	47
		Digestat în mediu închis	12	18
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	36	52
		Digestat în mediu închis	12	18

Observații

Cazul 1 se referă la filiere în care energia electrică și căldura necesare în acest proces sunt furnizate chiar de către motorul instalației de cogenerare.

Cazul 2 se referă la filiere în care energia electrică necesară în acest proces este preluată din rețea și căldura de proces este furnizată chiar de către motorul insta- lației de cogenerare. În unele state membre, operatorii nu au dreptul să solicite subvenții pentru producția brută și cazul 1 reprezintă configurația cea mai probabilă.

	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	29	45
		Digestat în mediu închis	4	10
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	31	48
		Digestat în mediu închis	4	10
Gunoi de grajd – Porumb 60 % - 40 %	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	28	40
		Digestat în mediu închis	7	11
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	33	47
		Digestat în mediu închis	12	18
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	36	52
		Digestat în mediu închis	12	18

Observații

Cazul 1 se referă la filiere în care energia electrică și căldura necesare în acest proces sunt furnizate chiar de către motorul instalației de cogenerare.

Cazul 2 se referă la filiere în care energia electrică necesară în acest proces este preluată din rețea și căldura de proces este furnizată chiar de către motorul insta-

Cazul 3 se referă la filiere în care energia electrică necesară în acest proces este preluată din rețea și căldura de proces este furnizată de un cazan cu biogaz. Această procedură se aplică pentru anumite instalații de cogenerare în care motorul nu se află la fața locului și biogazul este vândut (dar nu transformatîn biometan).

Valori tipice și implicite – biometan – amestecuri de gunoi de grajd și porumb: emisii de gaze cu efect de seră cu ponderi atribuite pe baza masei proaspete

Sistemul de producție a biometanului	Opțiuni tehnologice	Valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
Gunoi de grajd – Porumb 80 % - 20 %	Digestat în mediu deschis, fară ardere a efluenților gazoși	32	57
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenților gazoși	17	36
	Digestat în mediu închis, fară ardere a efluenților gazoși	- 1	9
	Digestat în mediu închis, cu ardere a efluenților gazoși	- 16	- 12
Gunoi de grajd – Porumb 70 % - 30 %	Digestat în mediu deschis, fară ardere a efluenților gazoși	41	62
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenților gazoși	26	41

laței de cogenerare. În unele state membre, operatorii nu au dreptul să solicite subvenții pentru producția brută și cazul 1 reprezintă configurația cea mai probabilă.

Cazul 3 se referă la filiere în care energia electrică necesară în acest proces este preluată din rețea și căldura de proces este furnizată de un cazan cu biogaz. Această procedură se aplică pentru anumite instalații de cogenerare în care motorul nu se află la fața locului și biogazul este vândut (dar nu transformatîn biometan).

Valori tipice și implicite – biometan – amestecuri de gunoi de grajd și porumb: emisii de gaze cu efect de seră cu ponderi atribuite pe baza masei proaspete

Sistemul de producție a biometanului	Opțiuni tehnologice	Valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
Gunoi de grajd – Porumb 80 % - 20 %	Digestat în mediu deschis, fară ardere a efluenților gazoși	32	57
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenților gazoși	17	36
	Digestat în mediu închis, fară ardere a efluenților gazoși	- 1	9
	Digestat în mediu închis, cu ardere a efluenților gazoși	- 16	- 12

	Digestat în mediu închis, tară ardere a efluenților gazoși	13	22
	Digestat în mediu închis, cu ardere a efluenților gazoși	-2	1
Gunoi de grajd – Porumb 60 % - 40 %	Digestat în mediu deschis, iară ardere a efluenților gazoși	46	66
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenților gazoși	31	45
	Digestat în mediu închis, fară ardere a efluenților gazoși	22	31
	Digestat în mediu închis, cu ardere a efluenților gazoși	7	10

În cazul biometanului care este utilizat ca biometan comprimat drept combustibil pentru transport, trebuie adăugată o valoare de 3,3 g CO_2eq/MJ biometan lavalorile tipice și o valoare de 4,6 g CO_2eq/MJ biometan la valorile implicite.

Gunoi de grajd – Porumb 70 % - 30 %	Digestat în mediu deschis, fară ardere a efluenților gazoși	41	62
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenților gazoși	26	41
	Digestat în mediu închis, tară ardere a efluenților gazoși	13	22
	Digestat în mediu închis, cu ardere a efluenților gazoși	-2	1
Gunoi de grajd – Porumb 60 % - 40 %	Digestat în mediu deschis, iară ardere a efluenților gazoși	46	66
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenților gazoși	31	45
	Digestat în mediu închis, fară ardere a efluenților gazoși	22	31
	Digestat în mediu închis, cu ardere a efluenților gazoși	7	10

În cazul biometanului care este utilizat ca biometan comprimat drept combustibil pentru transport, trebuie adăugată o valoare de 3,3 g CO_2eq/MJ biometan lavalorile tipice și o valoare de 4,6 g CO_2eq/MJ biometan la valorile implicite.

ANEXA VII CONTABILIZAREA ENERGIEI DIN SURSE REGENERABILE UTILIZATE PENTRU ÎNCĂLZIRE ȘI RĂCIRE PARTEA A: CONTABILIZAREA ENERGIEI DIN SURSE REGENERABILE DIN	**Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, aprobat prin HG 74/2025**	Compatibil	

POMPELE DE CĂLDURĂ UTILIZATE PENTRU ÎNCĂLZIRE

Cantitatea de energie aerotermală, geotermală sau hidrotermală capturată de pompele de căldură care trebuie considerată drept energie din surse regenerabile în sensul prezentei directive, ERES, se calculează în conformitate cu următoarea formulă:

ERES = Qutilizabil * (1 – 1/FPS)

unde

—	$Q_{utilizabil}$	=	totalul estimat al căldurii utilizabile generate de pompele de căldură care îndeplinesc criteriile menționate la articolul 7 alineatul (3) ◄ , pus în aplicare după cum urmează: doar pompele de căldură pentru care FPS > 1,15 * 1/η sunt luate în considerare,
—	FPS	=	media estimată a factorului de performanță sezonieră pentru aceste pompe de căldură,
—	η	=	proporția între producția totală brută de energie electrică și consumul de energie primară pentru producerea de energie electrică și se calculează ca medie la nivelul UE pe baza datelor Eurostat.

Anexa 6

la Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile

CONTABILIZAREA ENERGIEI DIN SURSE REGENERABILE UTILIZATE PENTRU ÎNCĂLZIRE ŞI RĂCIRE

PARTEA A:
Contabilizarea energiei din surse regenerabile din pompele de căldură utilizate pentru încălzire

1. Cantitatea de energie din surse regenerabilă produsă de pompele de căldură și utilizată pentru încălzire, în anul *t*, este determinată ca suma următoarelor component:

$$PE_t^{PC,INC} = PE_t^{PC,AE} + PE_t^{PC,AT}$$

unde:

$PE_t^{PC,AE}$ –cantitatea de energie aerotermală, geotermală și hidrotermală produsă de pompele de căldură acționate electric, în anul *t;*

$PE_t^{PC,AT}$ – cantitatea de energie aerotermală, geotermală și hidrotermală produsă de pompele de căldură acționate cu energie termică (pe baza principiului de absorbție), în anul *t;*

2. Cantitatea de energie aerotermală, geotermală sau hidrotermală capturată în zona climatică caracteristică Republicii Moldova de pompele de căldură cu acționare electrică $PE_t^{PC,AE}$ și acționate cu energie termică $PE_t^{PC,AT}$, care trebuie considerată drept energie din surse regenerabile în sensul prezentelor Reguli, se calculează în conformitate cu următoarea formulă:

$$PE_t^{PC,AE} şi\ PE_t^{PC,AT} = Q_{utilizabil} \cdot (1 - \frac{1}{FPS})$$

$Q_{utilizabil}$ – totalul estimat al căldurii utilizabile generate de pompele de căldură care îndeplinesc criteriile menționate la art. 7, alin. (6), pus în aplicare doar pentru pompele de căldură pentru care $FPS > 1{,}15 * 1/\eta$

FPS – media estimată a factorului de performanță sezonieră pentru pompele de căldură;

PARTEA B: CONTABILIZAREA ENERGIEI DIN SURSE REGENERABILE UTILIZATE PENTRU RĂCIRE 1. DEFINIȚII La calcularea energiei din surse regenerabile utilizate pentru răcire se aplică următoarele definiții: (1) „răcire” înseamnă extragerea căldurii dintr-un spațiu închis sau interior (cu scop de confort termic) sau dintr-un proces, pentru a reduce temperatura spațiului sau a procesului sau pentru a o menține la un numit nivel (punct de setare); pentru sistemele de răcire, căldura extrasă este evacuată în și absorbită de aerul înconjurător, de apa ambiantă sau de sol, unde mediul (aerul, solul și apa) acționează ca un disipator termic pentru căldura extrasă și, prin urmare, funcționează ca sursă de frig; (2) „sistem de răcire” înseamnă un ansamblu de componente constând într-un sistem de extragere a căldurii, unul sau mai multe dispozitive de răcire și un sistem de evacuare a căldurii, la care se adaugă, în cazul răcirii active, un mediu de răcire sub formă de fluid, care acționează împreună pentru a genera un anumit transfer de căldură și, prin urmare, asigură temperatura necesară; (a) pentru răcirea incintelor, sistemul de răcire poate fi un sistem de răcire naturală sau un sistem de răcire care include un generator de răcire și pentru care răcirea este una dintre funcțiile principale; (b) pentru răcirea proceselor, sistemul de răcire include un generator de răcire pentru care răcirea este una dintre funcțiile principale; (3) „răcire naturală (de tip free cooling)” înseamnă un sistem de răcire care utilizează o sursă naturală de frig pentru a extrage căldura din spațiul sau procesul care trebuie răcit, prin intermediul fluidului (fluidelor) transportat(e) cu pompă (pompe) și/sau ventilator (ventilatoare) și care nu necesită utilizarea unui generator de răcire;	η −proporția între producția totală brută de energie electrică și consumul de energie primară pentru producerea de energie electrică și se calculează ca medie la nivelul UE pe baza datelor Eurostat. PARTEA B: Contabilizarea energiei din surse regenerabile utilizate pentru răcire Secțiunea 1. Dispoziții generale 1. În sensul prezentei Anexe, la calcularea energiei din surse regenerabile utilizate pentru răcire se aplică următoarele noțiuni: răcire - extragerea căldurii dintr-un spațiu închis sau interior (cu scopul asigurării confortului termic) sau dintr-un proces, pentru a reduce temperatura spațiului sau a procesului sau pentru a o menține la un numit nivel (punct de setare); pentru sistemele de răcire, căldura extrasă este evacuată în și absorbită de aerul înconjurător, de apa ambiantă sau de sol, unde mediul (aerul, solul și apa) acționează ca un disipator termic pentru căldura extrasă și, prin urmare, funcționează ca sursă de frig; sistem de răcire - un ansamblu de componente constând într-un sistem de extragere a căldurii, unul sau mai multe dispozitive de răcire și un sistem de evacuare a căldurii, la care se adaugă, în cazul răcirii active, un mediu de răcire sub formă de fluid, care acționează împreună pentru a genera un anumit transfer de căldură și, prin urmare, asigură temperatura necesară; a) pentru răcirea incintelor, sistemul de răcire poate fi un sistem de răcire naturală sau un sistem de răcire care include un generator de răcire și pentru care răcirea este una dintre funcțiile principale; b) pentru răcirea proceselor, sistemul de răcire include un generator de răcire pentru care răcirea este una dintre funcțiile principale; răcire naturală (de tip free cooling) - un sistem de răcire care utilizează o sursă naturală de frig pentru a extrage căldura din spațiul sau procesul care trebuie răcit, prin intermediul fluidului (fluidelor) transportat(e) cu pompă (pompe) și/sau ventilator (ventilatoare) și care nu necesită utilizarea unui generator de răcire; generator de răcire - partea unui sistem de răcire care generează o diferență de temperatură ce permite extracția căldurii din spațiul sau procesul care trebuie răcit, utilizând un ciclu de compresie a vaporilor, un ciclu de adsorbție sau fiind		

(4) „generator de răcire” înseamnă partea unui sistem de răcire care generează o diferență de temperatură ce permite extracția căldurii din spațiul sau procesul care trebuie răcit, utilizând un ciclu de compresie a vaporilor, un ciclu de adsorbție sau fiind determinat de un alt ciclu termodinamic, utilizat atunci când sursa de frig este indisponibilă sau insuficientă; (5) „răcire activă” înseamnă îndepărtarea căldurii dintr-un spațiu sau proces, pentru care este necesară o energie de intrare pentru a satisface cererea de răcire, utilizată atunci când fluxul natural de energie este indisponibil sau insuficient, și se poate produce cu sau fără un generator de răcire; (6) „răcire pasivă” înseamnă îndepărtarea căldurii cu ajutorul fluxului natural de energie prin conducție, convecție, radiații sau transfer de masă fără a fi necesară deplasarea unui fluid de răcire pentru a extrage și a evacua căldura sau pentru a genera o temperatură mai scăzută cu un generator de răcire, inclusiv reducând nevoia de răcire prin elemente de proiectare a clădirilor, cum ar fi izolarea clădirilor, acoperișul verde, peretele vegetal, umbrirea sau creșterea masei clădirii, prin ventilare sau prin utilizarea ventilatoarelor de confort; (7) „ventilație” înseamnă deplasarea naturală sau forțată a aerului pentru a introduce aerul înconjurător în interiorul unui spațiu, cu scopul de a asigura o calitate adecvată a aerului din interior, inclusiv în ceea ce privește temperatura; (8) „ventilator de confort” înseamnă un produs care include un ventilator și un grup motor electric pentru a deplasa aerul și a asigura confortul pe timpul verii prin creșterea vitezei aerului în jurul corpului uman, conferind un sentiment termic de răcoare; (9) „cantitate de energie din surse regenerabile pentru răcire” înseamnă alimentarea cu răcire care a fost generată cu o eficiență energetică specificată exprimată ca factor de performanță sezonieră calculat în energie primară; (10) „disipator termic” sau „sursă de frig” înseamnă un mediu absorbant natural extern în care este transferată căldura extrasă din spațiu sau proces; acesta poate fi aerul înconjurător, apa ambiantă sub formă de corpuri de apă naturale sau artificiale și	determinat de un alt ciclu termodinamic, utilizat atunci când sursa de frig este indisponibilă sau insuficientă; răcire activă - îndepărtarea căldurii dintr-un spațiu sau proces, pentru care este necesară o energie de intrare pentru a satisface cererea de răcire, utilizată atunci când fluxul natural de energie este indisponibil sau insuficient, și se poate produce cu sau fără un generator de răcire; răcire pasivă - îndepărtarea căldurii cu ajutorul fluxului natural de energie prin conducție, convecție, radiații sau transfer de masă fără a fi necesară deplasarea unui fluid de răcire pentru a extrage și a evacua căldura sau pentru a genera o temperatură mai scăzută cu un generator de răcire, inclusiv reducând nevoia de răcire prin elemente de proiectare a clădirilor, cum ar fi izolarea clădirilor, acoperișul verde, peretele vegetal, umbrirea sau creșterea masei clădirii, prin ventilare sau prin utilizarea ventilatoarelor de confort; ventilație - deplasarea naturală sau forțată a aerului pentru a introduce aerul înconjurător în interiorul unui spațiu, cu scopul de a asigura o calitate adecvată a aerului din interior, inclusiv în ceea ce privește temperatura; ventilator de confort - un produs care include un ventilator și un grup motor electric pentru a deplasa aerul și a asigura confortul pe timpul verii prin creșterea vitezei aerului în jurul corpului uman, conferind un sentiment termic de răcoare; cantitate de energie din surse regenerabile pentru răcire - alimentarea cu răcire care a fost generată cu o eficiență energetică specificată exprimată ca factor de performanță sezonieră calculat în energie primară; disipator termic sau sursă de frig - un mediu absorbant natural extern în care este transferată căldura extrasă din spațiu sau proces; acesta poate fi aerul înconjurător, apa ambiantă sub formă de corpuri de apă naturale sau artificiale și formațiunile geotermale situate sub suprafața pământului solid; sistem de extragere a căldurii - un dispozitiv care extrage căldura din spațiul sau procesul care trebuie răcit, cum ar fi un evaporator într-un ciclu de compresie a vaporilor; dispozitiv de răcire» înseamnă un dispozitiv conceput pentru a efectua o răcire activă;		

formațiunile geotermale situate sub suprafața pământului solid; (11) „sistem de extragere a căldurii” înseamnă un dispozitiv care extrage căldura din spațiul sau procesul care trebuie răcit, cum ar fi un evaporator într-un ciclu de compresie a vaporilor; (12) „dispozitiv de răcire” înseamnă un dispozitiv conceput pentru a efectua o răcire activă; (13) „sistem de evacuare a căldurii” înseamnă dispozitivul în care are loc transferul final de căldură de la mediul de răcire la disipatorul termic, cum ar fi condensatorul aer-agent frigorific în cadrul unui ciclu de compresie a vaporilor răciți cu aer; (14) „energie de intrare” înseamnă energia necesară pentru transportul fluidului (răcire naturală) sau energia necesară pentru transportul fluidului și pentru acționarea generatorului de răcire (răcire activă cu un generator de răcire); (15) „răcire centralizată” înseamnă distribuția de energie termică sub formă de lichide răcite, de la surse de producție centrale sau decentralizate, printr-o rețea, către mai multe clădiri sau situri, în scopul utilizării acestora pentru răcirea spațiilor sau a proceselor; (16) „factor de performanță sezonieră exprimat în energie primară” înseamnă un indicator al eficienței de conversie a energiei primare a sistemului de răcire; (17) „număr echivalent de ore de funcționare la sarcină totală” înseamnă numărul de ore în care un sistem de răcire funcționează cu sarcină maximă pentru a produce cantitatea de răcire pe care o produce efectiv pe parcursul unui an, dar la sarcini variabile; (18) „grade-zile de răcire” înseamnă valorile climatice calculate cu o bază de 18 °C utilizate ca date de intrare pentru a determina numărul echivalent de ore de funcționare la sarcină totală. 2. DOMENIUL DE APLICARE	sistem de evacuare a căldurii - dispozitivul în care are loc transferul final de căldură de la mediul de răcire la disipatorul termic, cum ar fi condensatorul aer-agent frigorific în cadrul unui ciclu de compresie a vaporilor răciți cu aer; energie de intrare - energia necesară pentru transportul fluidului (răcire naturală) sau energia necesară pentru transportul fluidului și pentru acționarea generatorului de răcire (răcire activă cu un generator de răcire); răcire centralizată - distribuția de energie termică sub formă de lichide răcite, de la surse de producție centrale sau decentralizate, printr-o rețea, către mai multe clădiri sau situri, în scopul utilizării acestora pentru răcirea spațiilor sau a proceselor; factor de performanță sezonieră exprimat în energie primară - un indicator al eficienței de conversie a energiei primare a sistemului de răcire; număr echivalent de ore de funcționare la sarcină totală - numărul de ore în care un sistem de răcire funcționează cu sarcină maximă pentru a produce cantitatea de răcire pe care o produce efectiv pe parcursul unui an, dar la sarcini variabile; grade-zile de răcire - valorile climatice calculate cu o bază de 18 °C utilizate ca date de intrare pentru a determina numărul echivalent de ore de funcționare la sarcină totală. 2. La calcularea cantității de energie din surse regenerabile utilizată pentru răcire, se ia în calcul răcirea activă, inclusiv răcirea centralizată, indiferent dacă este vorba de răcire naturală sau dacă se utilizează un generator de răcire. 3. La calcularea cantității de energie din surse regenerabile utilizată pentru răcire, nu se ia în considerare: 1) răcirea pasivă, deși în cazul în care aerul de ventilație este utilizat ca agent de transport termic pentru răcire, alimentarea corespunzătoare cu răcire, care poate fi furnizată fie de un generator de răcire, fie prin răcire naturală, face parte din calculul răcirii din surse regenerabile; 2) următoarele tehnologii sau procese de răcire: 2.1) răcirea în mijloacele de transport; 2.2) sistemele de răcire a căror funcție principală este producerea sau depozitarea materialelor perisabile la temperaturi specificate (refrigerare și congelare);		

1. La calcularea cantității de energie din surse regenerabile utilizată pentru răcire, statele membre iau în calcul răcirea activă, inclusiv răcirea centralizată, indiferent dacă este vorba de răcire naturală sau dacă se utilizează un generator de răcire. 2. Statele membre nu iau în considerare: (a) răcirea pasivă, deși în cazul în care aerul de ventilație este utilizat ca agent de transport termic pentru răcire, alimentarea corespunzătoare cu răcire, care poate fi furnizată fie de un generator de răcire, fie prin răcire naturală, face parte din calculul răcirii din surse regenerabile; (b) următoarele tehnologii sau procese de răcire: (i) răcirea în mijloacele de transport (46); (ii) sistemele de răcire a căror funcție principală este producerea sau depozitarea materialelor perisabile la temperaturi specificate (refrigerare și congelare); (iii) sistemele de răcire cu puncte de setare a temperaturii de răcire a incintelor sau a proceselor mai mici de 2 °C; (iv) sistemele de răcire cu puncte de setare a temperaturii de răcire a incintelor sau a proceselor de peste 30 °C; (v) răcirea căldurii reziduale rezultate din generarea de energie, din procesele industriale și din sectorul terțiar (căldură reziduală) (47). (c) energia utilizată pentru răcire în centralele de producere a energiei electrice, fabricarea cimentului, fierului și oțelului, stații de epurare a apelor uzate, centre de tehnologie a informației (cum ar fi centrele de date), instalații de transport și distribuție a energiei electrice și infrastructuri de transport.	2.3) sistemele de răcire cu puncte de setare a temperaturii de răcire a incintelor sau a proceselor mai mici de 2 °C; 2.4) sistemele de răcire cu puncte de setare a temperaturii de răcire a incintelor sau a proceselor de peste 30 °C; 2.5) răcirea căldurii reziduale rezultate din generarea de energie, din procesele industriale și din sectorul terțiar (căldură reziduală). 3) energia utilizată pentru răcire în centralele de producere a energiei electrice, fabricarea cimentului, fierului și oțelului, stații de epurare a apelor uzate, centre de tehnologie a informației (cum ar fi centrele de date), instalații de transport și distribuție a energiei electrice și infrastructuri de transport 4. Calculul energiei din surse regenerabile utilizată pentru răcire, vizată de Partea B a prezentei Anexe, vizează producerea frigului în cadrul următoarelor tipuri de sisteme: 4.1) Sisteme individuale de răcire cu puterea mai mare de 1,5 MW; 4.2) Sisteme individuale de răcire cu puterea mai mică de 1,5 MW, cu următoarea destinație: 4.2.1) Răcirea spațiilor în sectorul rezidențial (gospodări casnice); 4.2.2) Răcirea spațiilor în sectorul terțiar; 4.2.3) Răcirea proceselor; 4.3) Alte sisteme de răcire individuală; 4.4) Sisteme de răcire centralizată; 4.5) alte sistem de răcire în baza energiei regenerabile 5. CNED, la calcularea cantității de energie din surse regenerabile utilizată pentru răcire, poate exclude, după caz, mai multe categorii de sisteme de răcire din calculul energiei din surse regenerabile utilizate pentru răcire, în scopul de a conserva sursele naturale de frig din anumite zone geografice din motive de protecție a mediului, precum ar fi protejarea râurilor sau lacurilor împotriva riscului de supraîncălzire.		

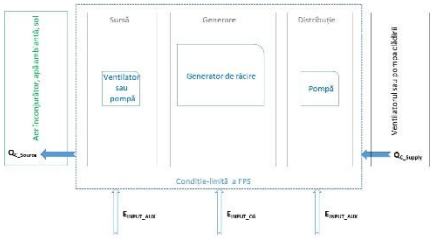
Statele membre pot exclude mai multe categorii de sisteme de răcire din calculul energiei din surse regenerabile utilizate pentru răcire, în scopul de a conserva sursele naturale de frig din anumite zone geografice din motive de protecție a mediului. Exemple în acest sens sunt protejarea râurilor sau lacurilor împotriva riscului de supraîncălzire. 3. METODOLOGIA DE CONTABILIZARE A ENERGIEI DIN SURSE REGENERABILE PENTRU RĂCIREA INDIVIDUALĂ ȘI CENTRALIZATĂ Numai sistemele de răcire care funcționează peste cerința minimă de eficiență exprimată ca factor de performanță sezonieră exprimat în energie primară (FPSp) din secțiunea 3.2 al doilea paragraf sunt considerate ca producând energie din surse regenerabile. 3.1. Cantitatea de energie din surse regenerabile pentru răcire Cantitatea de energie din surse regenerabile pentru răcire (ERES-C) se calculează cu următoarea formulă: image unde: imageeste cantitatea de căldură eliberată de sistemul de răcire în aerul înconjurător, în apa ambiantă sau în sol (48); E INPUT este consumul de energie al sistemului de răcire, inclusiv consumul de energie al sistemelor auxiliare pentru sistemele măsurate, cum ar fi răcirea centralizată; imageeste energia de răcire furnizată de sistemul de răcire (49); imageeste definită la nivelul sistemului de răcire ca ponderea din alimentarea cu răcire care poate fi considerată ca fiind energie din surse regenerabile în conformitate cu cerințele privind FPS, exprimată ca procent. FPS este stabilit fără a se ține seama de pierderile din distribuție. Pentru răcirea centralizată, aceasta înseamnă că FPS este stabilit per generator de răcire sau la nivel de sistem de răcire naturală. Pentru sistemele de răcire pentru care se poate aplica FPS standard, coeficienții F(1) și F(2) în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/2281 al Comisiei (50) și cu comunicarea aferentă a Comisiei (51) nu sunt utilizați ca factori de corecție.	**Secțiunea 2. Metodologia de contabilizare a energiei din surse regenerabile pentru răcirea individuală și centralizată** 6. Numai sistemele de răcire care funcționează peste cerința minimă de eficiență exprimată ca factor de performanță sezonieră exprimat în energie primară (FPS_p) din pct. 9 a prezentei Anexe sunt considerate ca producând energie din surse regenerabile. **Secțiunea 2.1. Cantitatea de energie din surse regenerabile pentru răcire** 7. Cantitatea de energie din surse regenerabile pentru răcire $PE_t^{PC,RAC}$ este calculată utilizând următoarea formulă: $$PE_t^{PC,RAC} = \left(Q_{C_{source}} - E_{input}\right) \cdot S_{FPS_p} = Q_{C_{supply}} \cdot S_{FPS_p}$$ unde: $Q_{C_{source}}$ – este cantitatea de căldură eliberată de sistemul de răcire în aerul înconjurător, în apa ambiantă sau în sol; E_{input} – este consumul de energie al sistemului de răcire, inclusiv consumul de energie al sistemelor auxiliare pentru sistemele măsurate, cum ar fi răcirea centralizată $Q_{C_{supply}}$ – este energia de răcire furnizată de sistemul de răcire. Etapele de calcul aferente $Q_{C_{supply}}$ sunt descrise la pct. 8-30. S_{FPS_p} – este definită la nivelul sistemului de răcire ca ponderea din alimentarea cu răcire care poate fi considerată ca fiind energie din surse regenerabile în conformitate cu cerințele privind FPS, exprimată ca procent. FPS este stabilit fără a se ține seama de pierderile din distribuție. Astfel, pentru răcirea centralizată, FPS este stabilit per generator de răcire sau la nivel de sistem de răcire naturală. Pentru sistemele de răcire pentru care se poate aplica FPS standard, coeficienții F(1) și F(2) în conformitate cu Regulamentul cu privire la cerințele de proiectare ecologică aplicabile produselor pentru încălzirea aerului, produselor pentru răcire, răcitoarelor industriale cu temperaturi înalte și ventiloconvectoarelor, aprobat prin HG nr. 750/2016. În cazul răcirii generate de căldură care provine în proporție de 100 %din surse regenerabile (absorbție și adsorbție), răcirea furnizată trebuie considerată ca fiind în totalitate din surse regenerabile.		

În cazul răcirii generate de căldură care provine în proporție de 100 % din surse regenerabile (absorbție și adsorbție), răcirea furnizată trebuie considerată ca fiind în totalitate din surse regenerabile. Etapele de calcul necesare pentru image și imagesunt explicate în secțiunile 3.2-3.4. 3.2. Calculul ponderii factorului de performanță sezonieră care se califică drept energie din surse regenerabile - image s FPS este ponderea aprovizionării cu răcire care poate fi considerată drept energie din surse regenerabile. image crește odată cu creșterea valorilor FPSp. FPSp (52) este definit așa cum este descris în Regulamentul (UE) 2016/2281 al Comisiei și în Regulamentul (UE) nr. 206/2012 al Comisiei (53), cu excepția faptului că factorul implicit de energie primară pentru energia electrică a fost actualizat la 2,1 în Directiva 2012/27/UE [astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/2002 (54)] a Parlamentului European și a Consiliului. Se utilizează condițiile-limită din standardul EN14511. Cerința privind eficiența minimă a sistemului de răcire, exprimată prin factorul de performanță sezonieră exprimat în energie primară, trebuie să fie de cel puțin 1,4 (FPSpLOW). Pentru ca image să fie 100 %, cerința privind eficiența minimă a sistemului de răcire trebuie să fie cel puțin 6 (FPSpHIGH). Pentru toate celelalte sisteme de răcire se aplică următorul calcul: image FPS p este eficiența sistemului de răcire exprimată ca factor de performanță sezonieră exprimat în energie primară; imageeste factorul minim de performanță sezonieră exprimat în energie primară și se bazează pe eficiența sistemelor standard de răcire (cerințe minime de proiectare ecologică); imageeste valoarea limită superioară a factorului de performanță sezonieră exprimat în energie primară și se bazează pe cele mai bune practici pentru soluțiile de răcire naturală utilizate în răcirea centralizată (55). 3.3. Calculul cantității de energie din surse regenerabile pentru răcire folosind FPSp standard și măsurat FPS standard și măsurat	Modul de calcul a S_{FPS_p} este prezentat în Secțiunea 2.2. **Secțiunea 2.2. Calculul ponderii factorului de performanță sezonieră care se califică drept energie din surse regenerabile S_{FPS_p}** 8. S_{FPS_p} este ponderea aprovizionării cu răcire care poate fi considerată drept energie din surse regenerabile, și care crește odată cu creșterea valorilor FPS_p, unde FPS_p este definit conform Regulamentul cu privire la cerințele de proiectare ecologică aplicabile produselor pentru încălzirea aerului, produselor pentru răcire, răcitoarelor industriale cu temperaturi înalte și ventiloconvectoarelor și Regulamentul cu privire la cerințele în materie de proiectare ecologică pentru aparatele de climatizare și ventilatoarele de confort, cu excepția faptului că factorul implicit de energie primară pentru energia electrică este stabilit la 2,1. Se utilizează condițiile-limită din standardul SM EN 14511. 9. Cerința privind eficiența minimă a sistemului de răcire, exprimată prin factorul de performanță sezonieră exprimat în energie primară, trebuie să fie de cel puțin 1,4 ($FPS_{p_{LOW}}$). Pentru ca S_{FPS_p} să fie 100 %, cerința privind eficiența minimă a sistemului de răcire trebuie să fie cel puțin 6 ($FPS_{p_{HIGH}}$). Pentru toate celelalte sisteme de răcire se aplică următorul calcul: $$S_{FPS_p} = \frac{FPS_p - FPS_{p_{LOW}}}{FPS_{p_{HIGH}} - FPS_{p_{LOW}}}$$ unde: FPS_p – este eficiența sistemului de răcire exprimată ca factor de performanță sezonieră exprimat în energie primară; $FPS_{p_{LOW}}$ – este factorul minim de performanță sezonieră exprimat în energie primară și se bazează pe eficiența sistemelor standard de răcire (cerințe minime de proiectare ecologică); $FPS_{p_{HIGH}}$ – este valoarea limită superioară a factorului de performanță sezonieră exprimat în energie primară și se bazează pe cele mai bune practici pentru soluțiile de răcire naturală utilizate în răcirea centralizată.		

Pentru generatoarele electrice de răcire cu compresie a vaporilor și pentru generatorul de răcire cu compresie a vaporilor motorului cu ardere internă sunt disponibile valori FPS standardizate, datorită cerințelor de proiectare ecologică prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 206/2012 și în Regulamentul (UE) 2016/2281 Pentru aceste generatoare de răcire sunt disponibile valori de până la 2 MW pentru răcirea în vederea confortului termic și până la 1,5 MW pentru răcirea proceselor. Nu sunt disponibile valori standard pentru alte tehnologii și bareme de capacitate. În ceea ce privește răcirea centralizată, nu sunt disponibile valori standard, dar există măsurători care sunt utilizate; acestea permit calcularea valorilor FPS cel puțin o dată pe an. Pentru a calcula cantitatea de răcire din surse regenerabile, se pot utiliza valorile standard ale FPS, în cazul în care acestea sunt disponibile. În cazul în care nu sunt disponibile valori standard sau măsurarea este o practică standard, se utilizează valorile FPS măsurate, separate prin valorile limită ale capacității de răcire. Pentru generatoarele de răcire cu o capacitate de răcire mai mică de 1,5 MW, se poate utiliza FPS standard, în timp ce FPS măsurat se utilizează pentru răcirea centralizată, pentru generatoarele de răcire cu o capacitate de răcire mai mare sau egală cu 1,5 MW și pentru generatoarele de răcire pentru care nu sunt disponibile valori standard. În plus, pentru toate sistemele de răcire fără FPS standard, care includ toate soluțiile de răcire naturală și generatoarele de răcire activate termic, se stabilește un FPS măsurat pentru a se profita de metodologia de calcul pentru răcirea din surse regenerabile. Definirea valorilor standard ale FPS Valorile FPS sunt exprimate în termeni de eficiență energetică primară calculată utilizând factori de energie primară în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/2281 pentru a determina eficiența de răcire a incintelor pentru diferitele tipuri de generatoare de răcire (56). Factorul de energie primară din Regulamentul (UE) 2016/2281 se calculează ca fiind1/η, unde η este raportul mediu dintre producția brută totală de energie electrică și consumul de energie primară pentru producția de energie electrică în întreaga UE. Odată cu modificarea factorului implicit de energie primară pentru energie electrică, denumit coeficient la punctul 1 din anexa la Directiva (UE) 2018/2002, care modifică nota de subsol 3 din anexa la IV la Directiva 2012/27/UE, factorul de energie primară de 2,5 din Regulamentul (UE) 2016/2281 se înlocuiește cu 2,1 atunci când se calculează valorile FPS. Atunci când purtătorii de energie primară, cum ar fi energia termică sau gazul, sunt utilizați ca energie de intrare pentru acționarea generatorului de răcire, factorul standard de energie primară (1/η) este 1, reflectând lipsa transformării energetice η = 1.	**Secțiunea 2.3. Calculul cantității de energie din surse regenerabile pentru răcire folosind 【FPS】_p standard și măsurat** **Secțiunea 2.3.1 FPS standard și măsurat** Pentru generatoarele electrice de răcire cu compresie a vaporilor și pentru generatorul de răcire cu compresie a vaporilor motorului cu ardere internă sunt disponibile valori FPS standardizate, datorită cerințelor de proiectare ecologică prevăzute în Regulamentul cu privire la cerințele de proiectare ecologică aplicabile produselor pentru încălzirea aerului, produselor pentru răcire, răcitoarelor industriale cu temperaturi înalte și ventiloconvectoarelor și Regulamentul cu privire la cerințele în materie de proiectare ecologică pentru aparatele de climatizare și ventilatoarele de confort. Pentru aceste generatoare de răcire sunt disponibile valori de până la 2 MW pentru răcirea în vederea confortului termic și până la 1,5 MW pentru răcirea proceselor. Nu sunt disponibile valori standard pentru alte tehnologii și bareme de capacitate. În ceea ce privește răcirea centralizată, nu sunt disponibile valori standard, dar există măsurători care sunt utilizate; acestea permit calcularea valorilor FPS cel puțin o dată pe an. Pentru a calcula cantitatea de răcire din surse regenerabile, se pot utiliza valorile standard ale FPS, în cazul în care acestea sunt disponibile. În cazul în care nu sunt disponibile valori standard sau măsurarea este o practică standard, se utilizează valorile FPS măsurate, separate prin valorile limită ale capacității de răcire. Pentru generatoarele de răcire cu o capacitate de răcire mai mică de 1,5 MW, se poate utiliza FPS standard, în timp ce FPS măsurat se utilizează pentru răcirea centralizată, pentru generatoarele de răcire cu o capacitate de răcire mai mare sau egală cu 1,5 MW și pentru generatoarele de răcire pentru care nu sunt disponibile valori standard. În plus, pentru toate sistemele de răcire fără FPS standard, care includ toate soluțiile de răcire naturală și generatoarele de răcire activate termic, se stabilește un FPS măsurat pentru a se profita de metodologia de calcul pentru răcirea din surse regenerabile. **Secțiunea 2.3.2 Definirea valorilor standard ale *FPS*** **13.** Valorile *FPS* sunt exprimate în termeni de eficiență energetică primară calculată utilizând factori de energie primară în conformitate cu Regulamentul cu privire la cerințele de proiectare ecologică aplicabile produselor pentru încălzirea aerului, produselor pentru răcire, răcitoarelor industriale cu temperaturi înalte și ventiloconvectoarelor (unde $FPS = \eta_{s,c}$) pentru a determina eficiența de răcire a incintelor pentru diferitele tipuri de generatoare de răcire. Factorul de energie primară, conform Regulamentul menționat supra se calculează ca fiind $1/\eta$, unde η		

Condițiile standard de funcționare și ceilalți parametri necesari pentru determinarea FPS sunt definiți în Regulamentul (UE) 2016/2281 și în Regulamentul (UE) nr. 206/2012, în funcție de categoria generatorului de răcire. Condițiile-limită sunt cele definite în standardul EN14511. Pentru generatoarele de răcire reversibile (pompe de căldură reversibile), care sunt excluse din domeniul de aplicare al Regulamentului (UE) 2016/2281 deoarece funcția lor de încălzire este reglementată de Regulamentul (UE) nr. 813/2013 al Comisiei (57) în ceea ce privește cerințele de proiectare ecologică pentru instalațiile pentru încălzirea incintelor și instalațiile de încălzire cu funcție dublă, se utilizează același calcul al FPS care este definit pentru generatoarele de răcire nereversibile similare în Regulamentul (UE) 2016/2281. De exemplu, pentru generatoarele de răcire electrice cu compresia vaporilor, FPSp se definește după cum urmează (indexul p este folosit pentru a clarifica faptul că FPS este definit în termeni de energie primară): — pentru răcirea incintelor:image — pentru răcirea proceselor:image unde: — REES și SEPR sunt factori de performanță sezonieri (58) (REES înseamnă „rata de eficiență energetică sezonieră”, iar SEPR înseamnă „rata de performanță energetică sezonieră” – Seasonal Energy Performance Ratio) în energia finală definită în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/2281 și cu Regulamentul (UE) nr. 206/2012; — η este raportul mediu dintre producția brută totală de energie electrică și consumul de energie primară pentru producția de energie electrică în UE (η = 0,475 și 1/η = 2,1). F(1) și F(2) sunt factori de corecție în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/2281 și cu comunicarea aferentă a Comisiei. Acești coeficienți nu se aplică răcirii proceselor în Regulamentul (UE) 2016/2281, deoarece indicatorii de energie finală SEPR sunt utilizați direct. În absența unor valori adaptate, pentru conversia SEPR se utilizează aceleași valori utilizate pentru conversia SEER. Condiții-limită FPS Pentru definirea FPS al generatorului de răcire, se utilizează condițiile-limită pentru	este raportul mediu dintre producția brută totală de energie electrică și consumul de energie primară pentru producția de energie electrică în întreaga UE, egal cu 2,1. **14.** Atunci când purtătorii de energie primară, cum ar fi energia termică sau gazul, sunt utilizați ca energie de intrare pentru acționarea generatorului de răcire, factorul standard de energie primară ($^1/_\eta$) este 1, reflectând lipsa transformării energetice $\eta = 1$. **15.** Condițiile standard de funcționare și ceilalți parametri necesari pentru determinarea FPS sunt definiți în Regulamentul cu privire la cerințele de proiectare ecologică aplicabile produselor pentru încălzirea aerului, produselor pentru răcire, răcitoarelor industriale cu temperaturi înalte și ventiloconvectoarelor și Regulamentul cu privire la cerințele în materie de proiectare ecologică pentru aparatele de climatizare și ventilatoarele de confort, în funcție de categoria generatorului de răcire. Condițiile-limită sunt cele definite în standardul SM EN 14511. **16.** Pentru generatoarele de răcire reversibile (pompe de căldură reversibile), a căror funcție de încălzire este reglementată de Regulamentul cu privire la cerințele de proiectare ecologică pentru instalațiile pentru încălzirea incintelor și instalațiile de încălzire cu funcție dublă, aprobat prin HG nr. 750/2016, se utilizează același calcul al FPS care este definit pentru generatoarele de răcire nereversibile similare în Regulamentul cu privire la cerințele de proiectare ecologică aplicabile produselor pentru încălzirea aerului, produselor pentru răcire, răcitoarelor industriale cu temperaturi înalte și ventiloconvectoarelor. De exemplu, pentru generatoarele de răcire electrice cu compresia vaporilor, FPS_p se definește după cum urmează (unde indexul p este folosit pentru a clarifica faptul că FPS este definit în termeni de energie primară): a. pentru răcirea incintelor: $FPS_p = \frac{SEER}{^1/_\eta} - F(1) - F(2)$ b. pentru răcirea proceselor: $FPS_p = \frac{SEPR}{^1/_\eta} - F(1) - F(2)$ unde: $SEER$ și $SEPR$ - sunt factori de performanță sezonieri, unde $SEER$ este „rata de eficiență energetică sezonieră”, iar $SEPR$ – „rata de performanță energetică sezonieră„ (EN - Seasonal Energy Performance Ratio) în energia finală definită în conformitate cu Regulamentul cu privire la cerințele de proiectare ecologică aplicabile produselor pentru încălzirea aerului, produselor pentru răcire, răcitoarelor industriale cu temperaturi înalte și ventiloconvectoarelor și		

FPS definite în Regulamentul (UE) 2016/2281 și în Regulamentul (UE) nr. 206/2012. În cazul generatoarelor de răcire apă-aer și apă-apă, energia de intrare necesară pentru punerea la dispoziție a sursei de frig este inclusă prin intermediul factorului de corecție F(2). Condițiile-limită pentru FPS sunt prezentate în figura 1. Aceste condiții-cadru se aplică tuturor sistemelor de răcire, fie sistemelor de răcire naturală, fie sistemelor care conțin generatoare de răcire. Aceste condiții-cadru sunt similare cu cele pentru pompele de căldură (utilizate în modul de încălzire) din Decizia 2013/114/UE a Comisiei (59). Diferența este aceea că, în cazul pompelor de căldură, consumul de energie electrică corespunzător consumului auxiliar de energie electrică (modul oprit prin termostat, modul standby, modul oprit, modul de funcționare a încălzitorului uleiului din carter) nu este luat în considerare pentru evaluarea FPS. Cu toate acestea, deoarece în cazul răcirii se vor utiliza atât valorile standard ale FPS, cât și valorile FPS măsurate și având în vedere faptul că, în cadrul FPS măsurat, se ia în considerare consumul auxiliar, este necesar să se includă consumul auxiliar de energie în ambele situații. Pentru răcirea centralizată, pierderile de frig datorate distribuției și consumul de energie electrică al pompei de distribuție între instalația de răcire și substația clientului nu se includ în estimarea FPS. În cazul sistemelor de răcire pe bază de aer care asigură și funcția de ventilație, alimentarea cu răcire datorată debitului de aer de ventilație nu trebuie luată în considerare. Puterea ventilatorului care este necesară pentru ventilație trebuie, de asemenea, să fie redusă proporțional cu raportul dintre debitul aerului pentru ventilație și debitul aerului de răcire. image Figura 1 Ilustrarea condițiilor-limită ale FPS pentru generatorul de răcire care utilizează FPS standard și răcirea centralizată (și alte sisteme de răcire de dimensiuni mari care utilizează FPS măsurat), unde EINPUT_AUX este energia de intrare pentru ventilator și/sau pompă și EINPUT_CG energia de intrare pentru generatorul de răcire În cazul sistemelor de răcire cu aer cu recuperare internă a frigului, alimentarea cu răcire datorată recuperării frigului nu se contabilizează. Puterea ventilatorului care este necesară pentru recuperarea frigului de către schimbătorul de căldură se actualizează proporțional cu raportul dintre pierderile de presiune cauzate de schimbătorul de căldură cu recuperare de frig și pierderile totale de presiune ale sistemului de răcire cu aer.	Regulamentul cu privire la cerințele în materie de proiectare ecologică pentru aparatele de climatizare și ventilatoarele de confort. $F(1)$și $F(2)$ − factori de corecție în conformitate cu Regulamentul cu privire la cerințele de proiectare ecologică aplicabile produselor pentru încălzirea aerului, produselor pentru răcire, răcitoarelor industriale cu temperaturi înalte și ventiloconvectoarelor. Acești coeficienți nu se aplică răcirii proceselor în Regulamentul menționat, deoarece indicatorii de energie finală $SEPR$ sunt utilizați direct. În absența unor valori adaptate, pentru conversia $SEPR$ se utilizează aceleași valori utilizate pentru conversia $SEER$. **Secțiunea 2.3.3 Condiții-limită *FPS*** **17.** Pentru definirea *FPS* al generatorului de răcire, se utilizează condițiile-limită pentru *FPS* definite în Regulamentul cu privire la cerințele de proiectare ecologică aplicabile produselor pentru încălzirea aerului, produselor pentru răcire, răcitoarelor industriale cu temperaturi înalte și ventiloconvectoarelor și Regulamentul cu privire la cerințele în materie de proiectare ecologică pentru aparatele de climatizare și ventilatoarele de confort. În cazul generatoarelor de răcire apă-aer și apă-apă, energia de intrare necesară pentru punerea la dispoziție a sursei de frig este inclusă prin intermediul factorului de corecție *F(2).* Condițiile-limită pentru *FPS* sunt prezentate în Figura 1. Aceste condiții-cadru se aplică tuturor sistemelor de răcire, fie sistemelor de răcire naturală, fie sistemelor care conțin generatoare de răcire. **18.** Condițiile-cadru menționate la pct. 17 a prezentei Anexe sunt similare cu cele pentru pompele de căldură (utilizate în modul de încălzire) din Decizia 2013/114/UE a Comisiei de stabilire a orientărilor pentru statele membre privind calcularea energiei regenerabile furnizate de pompele de căldură în cazul diferitelor tehnologii de pompe de căldură în temeiul articolului 5 din Directiva 2009/28/CE. Diferența constă în faptul că, în cazul pompelor de căldură, consumul de energie electrică corespunzător consumului auxiliar de energie electrică (modul oprit prin termostat, modul standby, modul oprit, modul de funcționare a încălzitorului uleiului din carter) nu este luat în considerare pentru evaluarea *FPS*. Cu toate acestea, deoarece în cazul răcirii se vor utiliza atât valorile standard ale *FPS*, cât și valorile *FPS* măsurate și având în vedere faptul că, în cadrul *FPS* măsurat, se ia în considerare consumul auxiliar, este necesar să se includă consumul auxiliar de energie în ambele situații. **19.** Pentru răcirea centralizată, pierderile de frig datorate distribuției și consumul de energie electrică al pompei de distribuție între instalația de răcire și substația clientului nu se includ în estimarea *FPS*.		

3.4. Calcul folosind valori standard Se poate utiliza o metodă simplificată pentru sistemele individuale de răcire cu o capacitate mai mică de 1,5 MW, pentru care este disponibilă o valoare standard a FPS, pentru a estima energia totală furnizată pentru răcire. În cadrul metodei simplificate, energia de răcire furnizată de sistemul de răcire (QCsupply) este capacitatea nominală de răcire (Pc) înmulțită cu numărul echivalent de ore de funcționare la sarcină totală (EFLH). O singură valoare a gradelor-zile de răcire (CDD – Cooling Degree Days) poate fi utilizată pentru o țară întreagă sau se pot utiliza valori distincte pentru diferite zone climatice, cu condiția ca pentru aceste zone climatice să fie disponibile capacități nominale și FPS. Pentru calculul EFLH se pot utiliza următoarele metode implicite: — pentru răcirea incintelor în sectorul rezidențial: EFLH = 96 + 0,85 * CDD — pentru răcirea incintelor în sectorul terțiar: EFLH = 475 + 0,49 * CDD — pentru răcirea proceselor: EFLH = τs * (7300 + 0,32 * CDD) unde: τs este un factor de activitate utilizat pentru a contabiliza timpul de funcționare al unor procese specifice (de exemplu, pe tot parcursul anului τs = 1, nu doar în la sfârșit de săptămână τs = 5/7). Nu există nicio valoare implicită. 3.4.1. Calcul folosind valori măsurate Sistemele pentru care nu există valori standard, precum și sistemele de răcire cu o capacitate mai mare de 1,5 MW și sistemele de răcire centralizată își calculează răcirea din surse regenerabile pe baza următoarelor măsurători: Energia de intrare măsurată: Energia de intrare măsurată include toate sursele de energie pentru sistemul de răcire, inclusiv eventualele generatoare de răcire, și anume electricitate, gaz, căldură etc. Aceasta include, de asemenea, pompele și ventilatoarele auxiliare utilizate în sistemul de răcire, dar nu și pe cele utilizate pentru distribuția răcirii către o clădire sau un proces. În cazul răcirii cu aer cu funcție de ventilație, numai energia suplimentară de intrare datorată răcirii trebuie să fie inclusă în energia de intrare a sistemului de răcire.	**20.** În cazul sistemelor de răcire pe bază de aer care asigură și funcția de ventilație, alimentarea cu răcire datorată debitului de aer de ventilație nu trebuie luată în considerare. Puterea ventilatorului care este necesară pentru ventilație trebuie, de asemenea, să fie redusă proporțional cu raportul dintre debitul aerului pentru ventilație și debitul aerului de răcire. **21.** În cazul sistemelor de răcire cu aer cu recuperare internă a frigului, alimentarea cu răcire datorată recuperării frigului nu se contabilizează. Puterea ventilatorului care este necesară pentru recuperarea frigului de către schimbătorul de căldură se actualizează proporțional cu raportul dintre pierderile de presiune cauzate de schimbătorul de căldură cu recuperare de frig și pierderile totale de presiune ale sistemului de răcire cu aer. **Figura 1.** Ilustrarea condițiilor-limită ale *FPS* pentru generatorul de răcire care utilizează *FPS* standard și răcirea centralizată (și alte sisteme de răcire de dimensiuni mari care utilizează *FPS* măsurat), unde E_{INPUT_AUX} este energia de intrare pentru ventilator și/sau pompă și E_{INPUT_CG} energia de intrare pentru generatorul de răcire **Secțiunea 2.4 Calcul folosind valori standard** **22.** Se poate utiliza o metodă simplificată pentru sistemele individuale de răcire cu o capacitate mai mică de 1,5 MW, pentru care este disponibilă o valoare standard a *FPS*, pentru a estima energia totală furnizată pentru răcire. **23.** În cadrul metodei simplificate, energia de răcire furnizată de sistemul de răcire ($Q_{Csupply}$) este capacitatea nominală de răcire *(Pc)* înmulțită cu numărul echivalent de ore de funcționare la sarcină totală *(EFLH)*. O singură valoare a gradelor-zile de răcire (*CDD – Cooling Degree Days*) poate fi utilizată pentru o țară întreagă sau se pot utiliza valori distincte pentru diferite zone climatice, cu condiția ca pentru aceste zone climatice să fie disponibile capacități nominale și FPS. **24.** Pentru calculul *EFLH* se pot utiliza următoarele metode implicite: 3.1) pentru răcirea incintelor în sectorul rezidențial: *EFLH = 96 + 0,85 * CDD* 3.2) pentru răcirea incintelor în sectorul terțiar: *EFLH = 475 + 0,49 * CDD*		

Alimentarea cu energie pentru răcire măsurată: Alimentarea cu energie pentru răcire se măsoară ca rezultat al sistemului de răcire și se scad orice pierderi de frig pentru a se estima alimentarea netă cu energie pentru răcire a clădirii sau a procesului care este utilizatorul final al răcirii. Pierderile de frig includ pierderile dintr-un sistem de răcire centralizată și din sistemul de distribuție a răcirii dintr-o clădire sau un amplasament industrial. În cazul răcirii pe bază de aer cu funcție de ventilație, alimentarea cu energie pentru răcire trebuie să excludă efectul introducerii de aer proaspăt în scopuri de ventilație. Măsurătorile trebuie efectuate pentru anul respectiv care trebuie raportat, și anume toată energia de intrare și toată energia furnizată pentru răcire pentru întregul an. 3.4.2. Răcirea centralizată: cerințe suplimentare Pentru sistemele de răcire centralizată, alimentarea netă cu răcire la nivelul clientului se ia în considerare atunci când se definește capacitatea netă de răcire, indicată dreptQ C_Supply_net . Pierderile termice produse în rețeaua de distribuție Qc_LOSS) se deduc din alimentarea brută cu răcire (Qc_Supply_gross după cum urmează: QC_Supply_net = Qc_Supply_gross- - Qc_LOSS 3.4.2.1. Divizarea subsistemelor Sistemele de răcire centralizată pot fi împărțite în subsisteme care cuprind cel puțin un generator de răcire sau un sistem de răcire naturală. Acest lucru necesită măsurarea energiei furnizate pentru răcire și a energiei de intrare pentru fiecare subsistem, precum și alocarea pierderilor de frig pe subsistem, după cum urmează: image 3.4.2.2. Auxiliari Atunci când un sistem de răcire se împarte în subsisteme, dispozitivele auxiliare (de exemplu, comenzile, pompele și ventilatoarele) ale generatorului (generatoarelor) de răcire și/sau ale sistemului (sistemelor) de răcire naturală trebuie să fie incluse în același (aceleași) subsistem(e). Energia auxiliară corespunzătoare distribuției răcirii în interiorul clădirii, cum ar fi pompele secundare și unitățile terminale (de exemplu ventiloconvectoarele, ventilatoarele unităților de tratare a aerului) nu se contabilizează. În cazul dispozitivelor auxiliare care nu pot fi alocate unui subsistem specific, de exemplu pompele din rețeaua de răcire centralizată care livrează energia de răcire	3.3) pentru răcirea proceselor: *EFLH = τs * (7300 + 0,32 * CDD)* unde: τ_s - este un factor de activitate utilizat pentru a contabiliza timpul de funcționare al unor procese specifice (de exemplu, pe tot parcursul anului $\tau_s = 1$, nu doar în la sfârșit de săptămână $\tau_s = 5/7$). Nu există nicio valoare implicită. **Secțiunea 2.4.1 Calcul folosind valori măsurate** 25. Sistemele pentru care nu există valori standard, precum și sistemele de răcire cu o capacitate mai mare de 1,5 MW și sistemele de răcire centralizată își calculează răcirea din surse regenerabile pe baza următoarelor măsurători: 24.1) Energia de intrare măsurată: Energia de intrare măsurată include toate sursele de energie pentru sistemul de răcire, inclusiv eventualele generatoare de răcire, și anume electricitate, gaz, căldură etc. Aceasta include, de asemenea, pompele și ventilatoarele auxiliare utilizate în sistemul de răcire, dar nu și pe cele utilizate pentru distribuția răcirii către o clădire sau un proces. În cazul răcirii cu aer cu funcție de ventilație, numai energia suplimentară de intrare datorată răcirii trebuie să fie inclusă în energia de intrare a sistemului de răcire. 24.2) Alimentarea cu energie pentru răcire măsurată: Alimentarea cu energie pentru răcire se măsoară ca rezultat al sistemului de răcire și se scad orice pierderi de frig pentru a se estima alimentarea netă cu energie pentru răcire a clădirii sau a procesului care este utilizatorul final al răcirii. Pierderile de frig includ pierderile dintr-un sistem de răcire centralizată și din sistemul de distribuție a răcirii dintr-o clădire sau un amplasament industrial. În cazul răcirii pe bază de aer cu funcție de ventilație, alimentarea cu energie pentru răcire trebuie să excludă efectul introducerii de aer proaspăt în scopuri de ventilație. 26. Măsurătorile trebuie efectuate pentru anul respectiv care trebuie raportat, și anume toată energia de intrare și toată energia furnizată pentru răcire pentru întregul an. **Secțiunea 2.4.2 *Răcirea centralizată: cerințe suplimentare*** **27.** Pentru sistemele de răcire centralizată, alimentarea netă cu răcire la nivelul clientului se ia în considerare atunci când se definește capacitatea netă de răcire, indicată drept $Q_{C_Supply_net}$. Pierderile termice produse în rețeaua de distribuție Q_{c_LOSS}) se deduc din alimentarea brută cu răcire ($Q_{c_Supply_gross)}$ după cum urmează: $Q_{C_Supply_net} = Q_{c_Supply_gross-} - Q_{c_LOSS}$		

furnizată de toate generatoarele de răcire, consumul lor de energie primară se alocă fiecărui subsistem de răcire proporțional cu energia de răcire furnizată de generatoarele de răcire și/sau de sistemele de răcire naturală ale fiecărui subsistem, în același mod ca în cazul pierderilor de frig din rețea, după cum urmează: image unde: E INPUT_AUX1_i este consumul auxiliar de energie al subsistemului „i"; E INPUT_AUX2 este consumul auxiliar de energie al întregului sistem de răcire, care nu poate fi alocat unui subsistem specific pentru răcire. 3.5. Calcularea cantității de energie din surse regenerabile pentru răcire pentru ponderile totale de energie din surse regenerabile și pentru ponderile de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire Pentru calcularea ponderilor globale de energie din surse regenerabile, cantitatea de energie din surse regenerabile pentru răcire se adaugă atât la numărătorul „consumul final brut de energie din surse regenerabile", cât și la numitorul „consumul final brut de energie". Pentru calcularea ponderilor energiei din surse regenerabile pentru încălzire și răcire, cantitatea de energie din surse regenerabile pentru răcire se adaugă atât la numărătorul „consumul final brut de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire", cât și la numitorul „consumul final brut de energie pentru încălzire și răcire". 3.6. Orientări privind elaborarea unor metodologii și calcule mai precise Se prevede și se încurajează ca statele membre să își efectueze propriile estimări atât pentru FPS, cât și pentru EFLH. Orice astfel de abordări naționale/regionale trebuie să se bazeze pe ipoteze precise, pe eșantioane reprezentative de mărime suficientă, care să ducă la o estimare semnificativ îmbunătățită a energiei din surse regenerabile, comparativ cu estimarea obținută prin utilizarea metodologiei stabilite în prezentul act delegat. Aceste metodologii îmbunătățite se pot baza pe un calcul detaliat bazat pe date tehnice, luând în considerare, printre alți factori, anul și calitatea instalației, tipul compresorului și dimensiunea dispozitivului, modul de funcționare, sistemul de distribuție, cuplarea în cascadă a generatoarelor și clima regională. Statele membre care utilizează metode și/sau valori alternative trebuie să le prezinte Comisiei, împreună cu un raport care să descrie metoda și datele utilizate. Dacă este necesar, Comisia va	**Secțiunea 2.4.2.1 *Divizarea subsistemelor*** **28.** Sistemele de răcire centralizată pot fi împărțite în subsisteme care cuprind cel puțin un generator de răcire sau un sistem de răcire naturală. Acest lucru necesită măsurarea energiei furnizate pentru răcire și a energiei de intrare pentru fiecare subsistem, precum și alocarea pierderilor de frig pe subsistem, după cum urmează: $$Q_{c_supply_net_i} = Q_{c_supply_gross_i} \cdot (1 - \frac{Q_{c_{LOSS}}}{\sum_{i=1}^{n} Q_{c_{supply_{gross\ i}}}})$$ **Secțiunea 2.4.2.2 *Auxiliari*** **29.** Atunci când un sistem de răcire se împarte în subsisteme, dispozitivele auxiliare (de exemplu, comenzile, pompele și ventilatoarele) ale generatorului (generatoarelor) de răcire și/sau ale sistemului (sistemelor) de răcire naturală trebuie să fie incluse în același (aceleași) subsistem(e). Energia auxiliară corespunzătoare distribuției răcirii în interiorul clădirii, cum ar fi pompele secundare și unitățile terminale (de exemplu ventiloconvectoarele, ventilatoarele unităților de tratare a aerului) nu se contabilizează. **30.** În cazul dispozitivelor auxiliare care nu pot fi alocate unui subsistem specific, de exemplu pompele din rețeaua de răcire centralizată care livrează energia de răcire furnizată de toate generatoarele de răcire, consumul lor de energie primară se alocă fiecărui subsistem de răcire proporțional cu energia de răcire furnizată de generatoarele de răcire și/sau de sistemele de răcire naturală ale fiecărui subsistem, în același mod ca în cazul pierderilor de frig din rețea, după cum urmează: $$E_{INPUT_AUX_i} = E_{INPUT_AUX1_i} + E_{INPUT_AUX2} \cdot \frac{Q_{c_supply_net_i}}{\sum_{i=1}^{n} Q_{c_supply_net_i}}$$ unde: $E_{INPUT_AUX_i}$ − este consumul auxiliar de energie al subsistemului *«i»;* E_{INPUT_AUX2} − este consumul auxiliar de energie al întregului sistem de răcire, care nu poate fi alocat unui subsistem specific pentru răcire. **Secțiunea 2.5 Calcularea cantității de energie din surse regenerabile pentru răcire** **pentru ponderile de energie din surse regenerabile** **și pentru ponderile de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire** **35.** Pentru calcularea ponderilor globale de energie din surse regenerabile, cantitatea de energie din surse regenerabile pentru răcire se adaugă atât la		

<table>
<tr>
<td>traduce documentele și le va publica pe platforma sa de transparență.</td>
<td>numărătorul «consumul final brut de energie din surse regenerabile», cât și la numitorul «consumul final brut de energie».
36. Pentru calcularea ponderilor energiei din surse regenerabile pentru încălzire și răcire, cantitatea de energie din surse regenerabile pentru răcire se adaugă atât la numărătorul «consumul final brut de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire», cât și la numitorul «consumul final brut de energie pentru încălzire și răcire».

Secțiunea 2.6 Orientări privind elaborarea unor metodologii și calcule mai precise

CNED, în contextul prevederii de la pct. 10 a Regulamentului, poate efectua estimări mai detaliate și cu o precizie mai mare atât pentru FPS, cât și pentru EFLH. Orice astfel de abordări naționale trebuie să se bazeze pe ipoteze precise, pe eșantioane reprezentative de mărime suficientă, care să ducă la o estimare semnificativ îmbunătățită a energiei din surse regenerabile, comparativ cu estimarea obținută prin utilizarea metodologiei stabilite în prezenta Anexă. Aceste metodologii îmbunătățite se pot baza pe un calcul detaliat bazat pe date tehnice, luând în considerare, printre alți factori, anul și calitatea instalației, tipul compresorului și dimensiunea dispozitivului, modul de funcționare, sistemul de distribuție, cuplarea în cascadă a generatoarelor și zona climatică caracteristică Republicii Moldova. În condițiile utilizării a astfel de metode și/sau valori alternative, acestea vor fi prezentate Secretariatului Comunității Energetice, împreună cu un raport care să descrie metoda și datele utilizate</td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>ANEXA VIII

Partea A EMISII ESTIMATE PROVIZORII ÎN LEGĂTURĂ CU SCHIMBAREA INDIRECTĂ A DESTINAȚIEI TERENURILOR, GENERATE DE MATERIILE PRIME PENTRU BIOCOMBUSTIBILI, BIOLICHIDE ȘI COMBUSTIBILI DIN BIOMASĂ (g CO_2eq/MJ).

<table>
<tr><th>Grup de materii prime</th><th>Media (2)</th><th>Intervalul dintre percentile derivat din analiza sensibilității (3)</th></tr>
</table>
</td>
<td></td>
<td>Incompatibil</td>
<td>Urmează a fi transpus urmare a unei inițiative legislative separate</td>
</tr>
</table>

<table><tr><td>Culturi de cereale și alte culturibogate în amidon</td><td>12</td><td>8-16</td></tr><tr><td>Culturi de plante zaharoase</td><td>13</td><td>4-17</td></tr><tr><td>Culturi de plante oleaginoase</td><td>55</td><td>33-66</td></tr></table> Partea B BIOCOMBUSTIBILI, BIOLICHIDE ȘI COMBUSTIBILI DIN BIOMASĂ PENTRU CARE EMISIILE ESTIMATE ÎN LEGĂTURĂ CU SCHIMBAREA INDIRECTĂ A DESTINAȚIEI TERENURILOR SUNT CONSIDERATE A FI EGALE CU ZERO. Biocombustibilii, biolichidele și combustibilii din biomasă produse din următoarele categorii de materii prime vor fi considerate ca având emisii estimateîn legătură cu schimbarea indirectă a destinației terenurilor egale cu zero: 1. materii prime care nu sunt enumerate în partea A din prezenta anexă. **2.** materii prime a căror producție a condus la schimbarea directă a destinației terenurilor, și anume o schimbare de la una dintre următoarele categorii utilizate de IPCC: terenuri forestiere, pășuni, zone umede, așezări sau alte tipuri de terenuri, la terenuri cultivate sau terenuri cu culturi perene ([4]). În acest caz, o valoare a emisiilor în legătură cu schimbarea directă a destinației terenurilor (e_l) ar fi trebuit calculată în conformitate cu anexa V partea C punctul 7			
ANEXA IX Partea A. Materii prime pentru producția de biogaz pentru transporturi și de biocombustibili avansați: ◄ (a) alge, dacă sunt cultivate pe pământ în helești sau fotobioreactoare; (b) fracțiunea de biomasă din deșeurile municipale mixte, însă nu din deșeurile menajere triate vizate de obiectivele în materie de reciclare prevăzute la articolul 11 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2008/98/CE; (c) biodeșeuri, astfel cum sunt definite la articolul 3 punctul 4 din Directiva 2008/98/CE, provenite din gospodării private care fac obiectul colectării separate, astfel cum este definită la articolul 3 punctul 11 din directiva respectivă;	Anexa nr. 2 La Regulamentul cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă, aprobat prin HG 53/2025 **Tipurile de materii prime pentru producția de biocarburanți** **Secțiunea 1** **Materia primă** 1. Materii prime pentru producția de biogaz pentru transporturi și de biocarburanți avansați a căror contribuție la realizarea ponderilor minime, prevăzute la pct.3 din Regulamentul cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă, poate fi considerată a fi egală cu dublul conținutului lor energetic: 1.1. alge, dacă sunt cultivate pe pământ în helești sau fotobioreactoare;	Parțial compatibil	Prevederile acestui articol sunt transpuse conform versiunii adaptate prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC, ținând cont de angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Tratatului

(d) fracțiunea de biomasă din deșeurile industriale care nu poate fi folosită în lanțul alimentar sau furajer, inclusiv materiale provenite din industria cu amănuntul și cu ridicata și din industria agroalimentară, precum și din industria pescuitului și acvaculturii și excluzând materiile prime enumerate în partea B din prezenta anexă; (e) paie; (f) gunoi de grajd și nămol de epurare; (g) efluenți proveniți de la presele de ulei de palmier și ciorchini de fructe de palmier goale; (h) smoală de ulei de tal; (i) glicerină brută; (j) deșeuri rezultate din prelucrarea trestiei de zahăr (bagasă); (k) tescovină de struguri și drojdie de vin; (l) coji de nucă; (m) pleavă; (n) știuleți curățați de boabe de porumb; (o) fracțiunea de biomasă din deșeurile și reziduurile din silvicultură și din industriile forestiere, și anume scoarța, ramurile, reziduurile anterioare comercializării, frunzele, acele, coroanele arborilor, rumegușul, așchiile, leșia neagră, leșia cu sulfit, fibra de nămol, lignina și uleiul de tal; (p) alte materiale celulozice de origine nealimentară; (q) alte materiale ligno-celulozice, cu excepția bușteni lor de gater și a bușteni lor de furnir; (r) uleiuri de fuzel provenite din distilare alcoolică; (s) metanol brut din celuloză kraft rezultată din producția de pastă de lemn; (t) culturi intermediare, precum culturile intercalate și culturile de protecție care sunt cultivate în zone în care, din cauza unei perioade scurte de vegetație, producția de culturi alimentare și furajere este limitată la o singură recoltă și cu condiția ca utilizarea lor să nu declanșeze o cerere de terenuri suplimentare și cu condiția menținerii	1.2. fracțiunea de biomasă din deșeurile municipale mixte, însă nu din deșeurile menajere triate vizate de obiectivele în privința reciclării prevăzute la art. 14 alin.(1) lit. b) din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile; 1.3. biodeșeuri, astfel cum sunt definite la art.2 pct.2 din Legea nr.209/2016 privind deșeurile, provenite din gospodării private care fac obiectul colectării separate, astfel cum este definită la art.2 pct.6 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile; 1.4. fracțiunea de biomasă din deșeurile industriale care nu poate fi folosită în lanțul alimentar sau furajer, inclusiv materiale provenite din industria cu amănuntul și cu ridicata și din industria agroalimentară, precum și din industria pescuitului și acvaculturii și excluzând materiile prime enumerate în secțiunea a 2-a din prezenta anexă; 1.5. paie; 1.6. gunoi de grajd și nămol de epurare; 1.7. efluenți proveniți de la fabricile de ulei de palmier și grămezile de fructe de palmier goale; 1.8. smoală de ulei de tal; 1.9. glicerină brută; 1.10. deșeuri rezultate din prelucrarea trestiei-de-zahăr (bagasă); 1.11. tescovină de struguri și drojdie de vin; 1.12. coji de fructe cu coajă lemnoasă; 1.13. pleavă; 1.14. știuleți curățați de boabe de porumb; 1.15. fracțiunea de biomasă din deșeurile și reziduurile din silvicultură și din industriile forestiere, și anume scoarța, ramurile, reziduurile anterioare comercializării, frunzele, acele, coroanele arborilor, rumegușul, așchiile, leșia neagră, leșia cu sulfit, fibra de nămol, lignina și uleiul de tal; 1.16. alte materiale celulozice de origine nealimentară; 1.17. alte materiale ligno-celulozice, cu excepția bușteni lor de gater și a bușteni lor de furnir. **Secțiunea a 2-a** **Alte materii prime** 2. Materii prime pentru producția de biocarburanți și de biogaz pentru transporturi a căror contribuție la realizarea ponderii minime stabilite la pct.3 din Regulamentul cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă este limitată și poate fi considerată a fi egală cu dublul conținutului lor energetic: 2.1. ulei de gătit uzat; 2.2. grăsimi animale clasificate în categoriile 1 și 2 în conformitate cu Legea nr.129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman.		Comunității Energetice.

conținutului de materie organică din sol, atunci când sunt utilizate pentru producția de biocombustibil pentru sectorul aviației; (u) culturi cultivate pe terenuri puternic degradate, cu excepția culturilor alimentare și furajere, atunci când sunt utilizate pentru producția de biocombustibil pentru sectorul aviației; (v) cianobacterii (alge albastre-verzi). Partea B. Materii prime pentru producția de biocombustibili și de biogaz pentru transporturi, a căror contribuție la îndeplinirea obiectivelor menționate la articolul 25 alineatul (1) primul paragraf litera (a) trebuie să fie limitată la: ◄ (a) ulei de gătit uzat; (b) grăsimi animale clasificate în categoriile 1 și 2 în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1069/2009; (c) culturi deteriorate care nu sunt adecvate pentru a fi utilizate în lanțul alimentar sau furajer, cu excepția substanțelor care au fost modificate sau contaminate intenționat pentru a corespunde prezentei definiții; (d) ape reziduale municipale și derivații lor, alții decât nămolul de epurare; (e) culturi cultivate pe terenuri puternic degradate, cu excepția culturilor alimentare și furajere și a materiilor prime enumerate în partea A a prezentei anexe, atunci când nu sunt utilizate pentru producția de biocombustibil pentru sectorul aviației; (f) culturi intermediare, precum culturile intercalate și culturile de protecție, cu excepția materiilor prime enumerate în partea A a prezentei anexe, care sunt cultivate în zone în care, din cauza unei perioade scurte de vegetație, producția de culturi alimentare și furajere este limitată la o singură recoltă și cu condiția ca utilizarea lor să nu declanșeze o cerere de terenuri suplimentare și cu condiția menținerii conținutului de materie organică din sol, atunci când nu sunt utilizate pentru producția de biocombustibil pentru sectorul aviației.	**Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, aprobat prin HG 74/2025** Anexa nr. 3 la Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile **LISTA** **tipurilor de materie primă pentru producerea de biogaz și biocarburanți avansați, în raport cu care se aplică prevederi specifice** **Partea A** Se consideră a fi dublă, în scopul determinării cantității de energie din surse regenerabile utilizată în transporturi, contribuția biogazului și a biocarburanților avansați produși din următoarele tipuri de materie primă: a) alge, dacă sunt cultivate pe pământ în helești sau fotobioreactoare; b) fracțiunea de biomasă din deșeurile municipale mixte, însă nu din deșeurile menajere triate vizate de obiectivele în materie de reciclare prevăzute la art. 14 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 206/2019 privind deșeurile; c) biodeșeuri, astfel cum sunt definite la art. 2 din Legea nr. 206/2019 privind deșeurile, provenite din gospodării private care fac obiectul colectării separate; d) fracțiunea de biomasă din deșeurile industriale care nu poate fi folosită în lanțul alimentar sau furajer, inclusiv materialele provenite din industria cu amănuntul și cu ridicata și din industria agroalimentară, precum și din industria pescuitului și acvaculturii și excluzând materiile prime enumerate în partea B din prezenta anexă; e) paie; f) gunoi de grajd și nămol de epurare; g) efluenți proveniți de la presele de ulei de palmier și ciorchini de fructe de palmier goale; h) smoală de ulei de tal; i) glicerină brută; j) deșeuri rezultate din prelucrarea trestiei-de-zahăr (bagasă); k) tescovină de struguri și drojdie de vin; l) coji de nucă; m) pleavă; n) știuleți curățați de boabe de porumb;		

<table>
<tr>
<td></td>
<td>o) fracțiunea de biomasă din deșeurile și reziduurile din silvicultură și din industriile forestiere, și anume scoarța, ramurile, reziduurile anterioare comercializării, frunzele, acele, coroanele arborilor, rumegușul, așchiile, leșia neagră, leșia cu sulfit, fibra de nămol, lignina și uleiul de tal;
p) alte materiale celulozice de origine nealimentară;
q) alte materiale lignocelulozice, cu excepția bușteni lor de gater și a bușteni lor de furnir.
Partea B
Materiile prime pentru producția de biocarburanți și de biogaz pentru transporturi a căror contribuție la realizarea ponderii privind consumul de energie regenerabilă în consumul final de energie în transporturi este limitată și poate fi considerată a fi egală cu dublul conținutului lor energetic sunt:
a) uleiul de gătit uzat;
b) grăsimile animale care cad sub incidența categoriilor 1 (art. 10) și 2 (art. 11), conform prevederilor Legii nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman.</td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>ANEXA X
PARTEA A
Directiva abrogată și lista modificărilor succesive ale acesteia (menționate la articolul 37)
<table><tr><td>Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului
(JO L 140, 5.6.2009, p. 16)</td><td></td></tr><tr><td>Directiva 2013/18/UE a Consiliului
(JO L 158, 10.6.2013, p. 230)</td><td></td></tr><tr><td>Directiva (UE) 2015/1513 a Parlamentului European și a Consiliului
(JO L 239, 15.9.2015, p. 1)</td><td>Doar articolul 2</td></tr></table>PARTEA B
Termene de transpunere în dreptul intern
(menționate la articolul 36)
<table><tr><td>Directiva</td><td>Termen de transpunere</td></tr><tr><td>2009/28/CE</td><td>25 iunie 2009</td></tr><tr><td>2013/18/UE</td><td>1 iulie 2013</td></tr><tr><td>(UE) 2015/1513</td><td>10 septembrie 2017</td></tr></table></td>
<td></td>
<td>Prevederi UE neaplicabile</td>
<td>Transpunerea nu este necesară, deoarece se referă la tehnica legislativă UE.</td>
</tr>
</table>

ANEXA XI

Tabel de corespondență

Directiva 2009/28/CE	Prezenta directivă
Articolul 1	Articolul 1
Articolul 2 primul paragraf	Articolul 2 primul paragraf
Articolul 2 al doilea paragraf teza	Articolul 2 al doilea paragraf teza
introductivă	introductivă
Articolul 2 al doilea paragraf litera (a)	Articolul 2 al doilea paragraf punctul 1
Articolul 2 al doilea paragraf litera (b)	—
—	Articolul 2 al doilea paragraf punctul 2
Articolul 2 al doilea paragraf litera (c)	Articolul 2 al doilea paragraf punctul 3
Articolul 2 al doilea paragraf litera (c)	—
Articolul 2 al doilea paragraf literele	Articolul 2 al doilea paragraf punctele
(e), (f), (g), (h), (i), (j), (k), (l), (m),	24, 4, 19, 32, 33, 12, 5, 6, 45, 46, 47,
(n), (o), (p), (q), (r), (s), (t), (u), (v)	23, 39, 41, 42, 43, 36, 44 și 37
și (w)	
—	Articolul 2 al doilea paragraf punctele
	7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18,
	20, 21, 22, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31,
	34, 35, 38 și 40
Articolul 3	—
—	Articolul 3

Prevederi UE neaplicabile

Articolul 4	—				
—	Articolul 4				
—	Articolul 5				
—	Articolul 6				
Articolul 5 alineatul (1)	Articolul 7 alineatul (1)				
Articolul 5 alineatul (2)	—				
Articolul 5 alineatul (3)	Articolul 7 alineatul (2)				
Articolul 5 alineatul (4) primul, al	Articolul 7 alineatul (3) primul, al				
doilea, al treilea și al patrulea paragraf	doilea, al treilea și al patrulea paragraf				
—	Articolul 7 alineatul (3) al cincilea și				
	al șaselea paragraf				
—	Articolul 7 alineatul (4)				
Articolul 5 alineatul (5)	Articolul 27 alineatul (1) primul				
	paragraf litera (c)				
Articolul 5 alineatele (6) și (7)	Articolul 7 alineatele (5) și (6)				
Articolul 6 alineatul (1)	Articolul 8 alineatul (1)				
—	Articolul 8 alineatele (2) și (3)				
Articolul 6 alineatele (2) și (3)	Articolul 8 alineatele (4) și (5)				
Articolul 7 alineatele (1), (2), (3), (4)	Articolul 9 alineatele (1), (2), (3), (4)				
și (5)	și (5)				
—	Articolul 9 alineatul (6)				
Articolul 8	Articolul 10				
Articolul 9 alineatul (1)	Articolul 11 alineatul (1)				

Articolul 9 alineatul (2) primul paragraf literele (a), (b) și (c)	Articolul 11 alineatul (2) primul paragraf literele (a), (b) și (c)				
—	Articolul 11 alineatul (2) primul paragraf litera (d)				
Articolul 10	Articolul 12				
Articolul 11 alineatele (1), (2) și (3)	Articolul 13 alineatele (1), (2) și (3)				
—	Articolul 13 alineatul (4)				
Articolul 12	Articolul 14				
Articolul 13 alineatul (1) primul paragraf	Articolul 15 alineatul (1) primul paragraf				
Articolul 13 alineatul (1) al doilea paragraf	Articolul 15 alineatul (1) al doilea paragraf				
Articolul 13 alineatul (1) al doilea paragraf literele (a) și (b)	—				
Articolul 13 alineatul (1) al doilea paragraf literele (c), (d), (e) și (f)	Articolul 15 alineatul (1) al doilea paragraf literele (a), (b), (c) și (d)				
Articolul 13 alineatele (2), (3), (4) și (5)	Articolul 15 alineatele (2), (3), (4) și (5)				
Articolul 13 alineatul (6) primul paragraf	Articolul 15 alineatul (6) primul paragraf				
Articolul 13 alineatul (6) al doilea, al treilea, al patrulea și al cincilea paragraf	—				

—	Articolul 15 alineatele (7) și (8)				
—	Articolul 16				
—	Articolul 17				
Articolul 14	Articolul 18				
Articolul 15 alineatul (1)	Articolul 19 alineatul (1)				
Articolul 15 alineatul (2) primul, al	Articolul 19 alineatul (2) primul, al				
doilea și al treilea paragraf	doilea și al treilea paragraf				
—	Articolul 19 alineatul (2) al patrulea și				
	al cincilea paragraf				
Articolul 15 alineatul (2) al patrulea paragraf	Articolul 19 alineatul (2) al șaselea paragraf				
Articolul 15 alineatul (3)	—				
—	Articolul 19 alineatele (3) și (4)				
Articolul 15 alineatele (4) și (5)	Articolul 19 alineatele (5) și (6)				
Articolul 15 alineatul (6) primul paragraf litera (a)	Articolul 19 alineatul (7) primul paragraf litera (a)				
Articolul 15 alineatul (6) primul	Articolul 19 alineatul (7) primul				
paragraf litera (b) punctul (i)	paragraf litera (b) punctul (i)				
—	Articolul 19 alineatul (7) primul				

	paragraf litera (b) punctul (ii)				
Articolul 15 alineatul (6) primul	Articolul 19 alineatul (7) primul				
paragraf litera (b) punctul (ii)	paragraf litera (b) punctul (iii)				
Articolul 15 alineatul (6) primul	Articolul 19 alineatul (7) primul				
paragraf literele (c), (d), (e) și (f)	paragraf literele (c), (d), (e) și (f)				
—	Articolul 19 alineatul (7) al doilea paragraf				
Articolul 15 alineatul (7)	Articolul 19 alineatul (8)				
Articolul 15 alineatul (8)	—				
Articolul 15 alineatele (9) și (10)	Articolul 19 alineatele (9) și (10)				
—	Articolul 19 alineatul (11)				
Articolul 15 alineatul (11)	Articolul 19 alineatul (12)				
Articolul 15 alineatul (12)	—				
—	Articolul 19 alineatul (13)				
Articolul 16 alineatele (1), (2), (3), (4),	—				
(5), (6), (7) și (8)					
Articolul 16 alineatele (9), (10) și (11)	Articolul 20 alineatele (1), (2) și (3)				
—	Articolul 21				
—	Articolul 22				
—	Articolul 23				
—	Articolul 24				
—	Articolul 25				

—	Articolul 26				
—	Articolul 27				
—	Articolul 28				
Articolul 17 alineatul (1) primul și al doilea paragraf	Articolul 29 alineatul (1) primul și al doilea paragraf				
—	Articolul 29 alineatul (1) al treilea, al				
	patrulea și al cincilea paragraf				
—	Articolul 29 alineatul (2)				
Articolul 17 alineatul (2) primul și al	—				
doilea paragraf					
Articolul 17 alineatul (2) al treilea	Articolul 29 alineatul (10) al treilea				
paragraf	paragraf				
Articolul 17 alineatul (3) primul	Articolul 29 alineatul (3) primul				
paragraf litera (a)	paragraf litera (a)				
—	Articolul 29 alineatul (3) primul				
	paragraf litera (b)				
Articolul 17 alineatul (3) primul	Articolul 29 alineatul (3) primul				
paragraf literele (b) și (c)	paragraf literele (c) și (d)				
—	Articolul 29 alineatul (3) al doilea paragraf				
Articolul 17 alineatul (4)	Articolul 29 alineatul (4)				
Articolul 17 alineatul (5)	Articolul 29 alineatul (5)				

Articolul 17 alineatele (6) și (7)	—				
—	Articolul 29 alineatele (6), (7), (8), (9),				
	(10) și (11)				
Articolul 17 alineatul (8)	Articolul 29 alineatul (12)				
Articolul 17 alineatul (9)	—				
—	Articolul 29 alineatele (13) și (14)				
Articolul 18 alineatul (1) primul paragraf	Articolul 30 alineatul (1) primul paragraf				
Articolul 18 alineatul (1) primul	Articolul 30 alineatul (1) primul				
paragraf literele (a), (b) și (c)	paragraf literele (a), (c) și (d)				
—	Articolul 30 alineatul (1) primul paragraf litera (b)				
—	Articolul 30 alineatul (1) al doilea paragraf				
Articolul 18 alineatul (2)	—				
—	Articolul 30 alineatul (2)				
Articolul 18 alineatul (3) primul paragraf	Articolul 30 alineatul (3) primul paragraf				
Articolul 18 alineatul (3) al doilea și al treilea paragraf	—				
Articolul 18 alineatul (3) al patrulea și al cincilea paragraf	Articolul 30 alineatul (3) al doilea și al treilea paragraf				
Articolul 18 alineatul (4) primul paragraf	—				

	Articolul 18 alineatul (4) al doilea și al treilea paragraf	Articolul 30 alineatul (4) primul și al doilea paragraf				
	Articolul 18 alineatul (4) al patrulea paragraf	—				
	Articolul 18 alineatul (5) primul și al doilea paragraf	Articolul 30 alineatul (7) primul și al doilea paragraf				
	Articolul 18 alineatul (5) al treilea paragraf	Articolul 30 alineatul (8) primul și al doilea paragraf				
	Articolul 18 alineatul (5) al patrulea paragraf	Articolul 30 alineatul (5) al treilea paragraf				
	—	Articolul 30 alineatul (6) primul paragraf				
	Articolul 18 alineatul (5) al cincilea paragraf	Articolul 30 alineatul (6) al doilea paragraf				
	Articolul 18 alineatul (6) primul și al doilea paragraf	Articolul 30 alineatul (5) primul și al doilea paragraf				
	Articolul 18 alineatul (6) al treilea paragraf	—				
	Articolul 18 alineatul (6) al patrulea paragraf	Articolul 30 alineatul (6) al treilea paragraf				
	—	Articolul 30 alineatul (6) al patrulea paragraf				
	Articolul 18 alineatul (6) al cincilea paragraf	Articolul 30 alineatul (6) al cincilea paragraf				
	Articolul 18 alineatul (7)	Articolul 30 alineatul (9) primul paragraf				
	—	Articolul 30 alineatul (9) al doilea paragraf				
	Articolul 18 alineatele (8) și (9)	—				
	—	Articolul 30 alineatul (10)				
	Articolul 19 alineatul (1) primul paragraf	Articolul 31 alineatul (1) primul paragraf				
	Articolul 19 alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c)	Articolul 31 alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c)				

—	Articolul 31 alineatul (1) primul paragraf litera (d)				
Articolul 19 alineatele (2), (3) și (4)	Articolul 31 alineatele (2), (3) și (4)				
Articolul 19 alineatul (5)	—				
Articolul 19 alineatul (7) primul paragraf	Articolul 31 alineatul (5) primul paragraf				
Articolul 19 alineatul (7) primul	—				
paragraf prima, a doua, a treia și a					
patra liniuță					
Articolul 19 alineatul (7) al doilea si al treilea paragraf	Articolul 31 alineatul (5) al doilea și al treilea paragraf				
Articolul 19 alineatul (8)	Articolul 31 alineatul (6)				
Articolul 20	Articolul 32				
Articolul 22	—				
Articolul 23 alineatele (1) și (2)	Articolul 33 alineatele (1) și (2)				
Articolul 23 alineatele (3), (4), (5), (6),	—				
(7) și (8)					
Articolul 23 alineatul (9)	Articolul 33 alineatul (3)				
Articolul 23 alineatul (10)	Articolul 33 alineatul (4)				
Articolul 24	—				
Articolul 25 alineatul (1)	Articolul 34 alineatul (1)				

Articolul 25 alineatul (2)	Articolul 34 alineatul (2)				
Articolul 25 alineatul (3)	Articolul 34 alineatul (3)				
Articolul 25a alineatul (1)	Articolul 35 alineatul (1)				
Articolul 25a alineatul (2)	Articolul 35 alineatele (2) și (3)				
Articolul 25a alineatul (3)	Articolul 35 alineatul (4)				
—	Articolul 35 alineatul (5)				
Articolul 25a alineatele (4) și (5)	Articolul 35 alineatele (6) și (7)				
Articolul 26	—				
Articolul 27	Articolul 36				
—	Articolul 37				
Articolul 28	Articolul 38				
Articolul 29	Articolul 39				
Anexa I	Anexa I				
Anexa II	Anexa II				
Anexa III	Anexa III				
Anexa IV	Anexa IV				
Anexa V	Anexa V				
Anexa VI	—				
—	Anexa VI				
Anexa VII	Anexa VII				
Anexa VIII	Anexa VIII				
Anexa IX	Anexa IX				

	— Anexa X — Anexa XI				

Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale
al Republicii Moldova

Nr. 10-360 din 27.01.2026
La nr. 04-67 din 15.01.2026

Ministerul Energiei
e-mail: secretariat@energie.gov.md

Ca urmare a examinării *proiectului de lege cu privire la modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile*, prin prisma competențelor legale, comunicăm următoarele obiecții și propuneri.

Denumirea proiectului:

În temeiul art. 42 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, întrucât actul normativ propus spre examinare modifică două sau mai multe acte normative ori părți ale acestora, denumirea proiectului trebuie să conțină o formulă generală referitoare la modificarea unor acte normative, urmată de o paranteză în care se indică laconic obiectul de reglementare al proiectului. Respectiv, denumirea proiectului urmează a fi ajustată cerințelor de tehnică-legislativă.

Art. I ce vizează modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile:

1. Cu referire la punctele: 5 alin (4), pct.13. art.21^2 pct.16 și 19 declararea de utilitate publică construcția centralelor ce produc energie din surse regenerabile specificate în punctele: precum și exproprierea terenurilor care aparțin persoanelor fizice pentru amplasarea acestora, contravine art. 1 din Legea nr. 488/1999 exproprierii pentru cauză de utilitate publică, prin expropriere se înțelege transferul de bunuri şi de drepturi patrimoniale *din proprietate privată în proprietate publică*, transferul către stat de bunuri proprietate publică ce aparțin unei unități administrativ-teritoriale sau, după caz, cedarea către stat sau către o unitate administrativ-teritorială a drepturilor patrimoniale în scopul efectuării de lucrări pentru cauză de utilitate publică de interes național sau de interes local, în condițiile prevăzute de lege, după o dreaptă şi prealabilă despăgubire.

În cazul dat, centrala ce produce energie din surse regenerabile, nu constituie proprietate a statului și respectiv aceasta nu poate fi declarată de utilitate publică, cu exproprierea persoanelor fizice sau juridice deținătoare de terenuri.

2. **La pct. 7,** care prevede completarea art. 11 din Legea nr. 10/2016, cu alin. (1), menționăm că organul central de specialitate al administrației publice în domeniul

amenajării teritoriului, urbanismului, construcțiilor și locuințelor nu deține competențele de a asigura ca în procesul de elaborare a documentației de urbanism să fie incluse dispoziții referitor la integrarea surselor de energie regenerabile, inclusiv cele destinate autoconsumului de energie și/sau pentru necesitățile comunităților de energie din surse regenerabile, precum și cele privind utilizarea căldurii și a frigului reziduale inevitabile. Or, potrivit cadrului normativ aplicabil, elaborarea documentației de urbanism intră în competența autorităților administrației publice locale, în calitatea acestora de autorități responsabile de planificarea și dezvoltarea teritoriului.

Subsidiar, evidențiem că documentația de urbanism se avizează de către autoritățile competente în domeniu, fiecare autoritate examinând exclusiv aspectele ce țin de domeniul său de competență legală, fără a putea impune sau garanta respectarea cerințelor aferente altor domenii sectoriale. În acest context, organul central de specialitate în domeniul amenajării teritoriului, urbanismului, construcțiilor și locuințelor nu poate asigura respectarea sau includerea, în documentația de urbanism, a cerințelor ce vizează politicile energetice.

3. La pct. 9, evocăm faptul că instalațiile de energie regenerabilă nu constituie domeniul de competență al INST și nici nu se încadrează în categoria instalațiilor tehnice potențial periculoase, în sensul Legii nr. 151/2022.

Prin urmare, este necesar clarificarea acestui aspect, și anume prin indicarea expresă în Legea nr.10/2016 că echipamentele SER se încadrează în categoria instalațiilor aferente construcției sau sunt parte componentă a sistemului tehnic al construcției în sensul Legii nr. 282/2023 și că, INST, verifică respectarea de către instalatorii de sisteme SER a documentelor normativ-tehnice în domeniul construcțiilor, nu în domeniul securității industriale.

4. La pct. 10, promovarea sistemului de alimentare centralizat, poate fi făcut în cazul în care se demonstrează că acesta este mai fezabil din punct de vedere economic, și nu poate fi impus care cerință în documentele normative în domeniul construcțiilor, având în vedere că, doar normativele conțin norme tehnice de proiectare și construire și nu aspectele economice.

5. La pct. 11, menționăm că Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 nu prevede elaborarea documentațiilor de amenajare a teritoriului și urbanism de autoritățile publice centrale de specialitate, or, în conformitate cu prevederilor Codului prenotat, art. 17, autoritățile publice centrale sunt responsabile de elaborarea secțiunilor specializate ale Planului de amenajare a teritoriului național, sau Planurilor de amenajare a teritoriului regional de dezvoltare, care au ca scop elaborarea strategiilor de dezvoltare la nivel național sau regional.

Totodată, conform prevederilor Codului menționat supra, art. 47, responsabili de inițierea și elaborarea documentației de urbanism sunt autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, în cazul municipiilor, și de nivelul întâi, în cazul orașelor, comunelor și satelor.

Astfel, textul propus de autor la art. 17^1 urmează a fi ajustat conform cadrului normativ aplicabil.

6. La pct. 13:

Cu referire la **Ghișeul unic** de autorizare a produceri energiei din surse regenerabile, comunicăm despre necesitate de clarificare a aspectelor ce vizează solicitarea și eliberarea actelor permisive în domeniul construcțiilor (Certificat de urbanism pentru proiectare și Autorizație de construire).

Conform Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2025, actele permisive prevăzute de prezentul cod se emit de către autoritățile competente, în mod obligatoriu, în formă electronică, prin intermediul Sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permisive (în continuare – *SIA GEAP*) iar cererea se depune în adresa emitentului.

Astfel, în cazul creării Ghișeului unic menționat, este necesar de prevăzut în mod clar, în adresa cui se depune cerea și cum se eliberează actul permisiv, sau dacă actele permisive în domeniul construcțiilor nu vor fi solicitate prin intermediul acestuia.

Referitor la art. 21^3 alin. (2), evocăm faptul că obligația de a asigura conformitatea locațiilor selectate pentru dezvoltarea infrastructurii de rețea și de stocare a energiei necesare pentru integrarea în sistemul de energie electrică a energiei produse în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile, cu normele din domeniul protecției mediului sau al patrimoniului cultural, excede competențele funcționale ale Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. Aceeași obiecție este aplicabilă și **pct. 19** din proiect, care prevede completarea art. 26^3 cu alin. (1^1), prin care sunt instituite în sarcina ministerului atribuții ce nu se circumscriu domeniilor sale de competență.

Totodată, la art. 21^4 alin. (1^1), relevăm că Codul urbanismului și construcțiilor NR. 434/2023 nu instituie derogări speciale aplicabile tehnologiilor de producere a energiei din surse regenerabile, motiv pentru care norma propusă necesită a fi revizuită sub aspectul conformității cu cadrul normativ în vigoare.

Art. III:

1. La pct. 24 cuvintele „în special” se va substitui cu cuvântul „inclusiv”.

2. La pct. 29, se propune completarea Componentei reglementatoare a planului urbanistic general, la regimul de construire, cu modul de integrare a surselor regenerabile de energie, inclusiv a celor destinate autoconsumului de energie în clădiri. Însă această prevedere face parte din componenta directoare. Astfel, urmează a fi completat alin. (3) al aceluiași articol, după lit. (e) schema generală a rețelelor edilitare (inginerești), inclusiv schema rețelelor de comunicații electronice.

3. La pct. 31, propunerea privind revizuirea documentației de urbanism o dată la doi ani nu este fezabilă, având în vedere insuficiența resurselor umane specializate, precum și lipsa acoperirii financiare corespunzătoare.

În aceste condiții, evidențiem că o parte semnificativă a unităților administrativ-teritoriale nu dispune, în prezent, de documentație de urbanism aprobată, iar, în etapa actuală, eforturile statului sunt orientate prioritar spre asigurarea elaborării documentației de urbanism pentru toate localitățile. Prin urmare, actualizarea periodică a documentației de urbanism reprezintă o etapă ulterioară, ce poate fi realizată doar după finalizarea procesului de acoperire integrală a localităților cu astfel de documentații și în condițiile asigurării resurselor necesare.

4. La pct. 32, completarea propusă nu este justificată, având în vedere că articolul vizat se referă exclusiv la Autorizarea execuției lucrărilor de construcții pe terenurile care urmează a fi utilizate în scopul exploatării zăcămintelor de substanțe minerale utile.

5. Pct. 33, solicităm excluderea acestuia din proiect cu interzicerea amplasării surselor regenerabile de energie după linia roșie. Conform art.3 din Codul urbanismului și al construcțiilor nr. 434/2023, **linie roșie** reprezintă linie convențională inviolabilă, stabilită în documentația de urbanism, care delimitează terenurile

construite sau destinate construcției, aflate în proprietate publică sau privată, de terenurile rezervate pentru domeniul public, inclusiv pentru străzi, căi de comunicație și rețele edilitare inginerești. În cazul zonelor protejate, linia roșie poate coincide cu aliniamentul stradal istoric. Sub aspectul *rețele edilitare (inginerești)* sunt prezumate ansamblu de conducte, instalații, canale, cabluri (subterane, supraterane și/sau aeriene) care sunt amplasate pe un anumit teritoriu și/sau în cadrul construcțiilor și care sunt destinate pentru asigurarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, furnizării energiei electrice și termice, a gazelor naturale, a serviciilor de comunicații electronice etc, conform aceluiași articol din codul prenotat. Astfel amplasarea surselor regenerabile de energie nu se încadrează în lista obiectelor prevăzute de cadrul normativ nominalizat.

6. La pct. 34:

Alin. (1) lit. q) va avea următorul cuprins:

„q) lucrările de instalare a panourilor fotovoltaice și/sau a pompelor de căldură și a infrastructurii asociate pentru casele individuale (inclusiv case de tip duplex, sau înșiruite) pe acoperiș, fațadă și/sau pe terenul aferent, în limita terenului proprietate privată, pentru blocurile locative, pe acoperiș sau fațadă doar pentru alimentarea cu energie electrică a locurilor de uz comun, precum și pentru alte tipuri de clădiri pe acoperiș sau pe fațadă.”

Alin. (3)va avea următorul cuprins:

„(3) Lucrările expuse la alin. (1) lit. q) se efectuează în baza documentației de proiect elaborate doar pentru compartimentul de electricitate, întocmit în baza avizului de racordare emis proprietarului sau locatarului cu acordul scris al proprietarului, coordonat cu operatorul de sistem și compartimentului de rezistență, iar în cazul instalării pe fațadele și/sau acoperișurile șarpante a altor tipuri de clădiri decât casele individuale, suplimentar compartimentul de rezistență va fi întocmit în baza expertizei tehnice și se va elabora inclusiv compartimentul arhitectural, avizat de către structura specializată de arhitectură și urbanism din cadrul autorității administrației publice locale.

În cazul execuției lucrărilor respective în zonele protejate și în zonele de protecție ale monumentelor istorice se va prezenta avizul pozitiv al organului central de specialitate responsabil de domeniul patrimoniului cultural.”

Secretar de stat **Veaceslav ȘIPITCA**

Ex.: Aliona Cucerca tel. :022-250-659

M I N I S T E R U L
MEDIULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA

M I N I S T R Y
OF ENVIRONMENT
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MD 2004, mun. Chișinău, bd Ștefan cel Mare și Sfânt,162, tel. 022 20 45 87, e-mail: cancelaria@mediu.gov.md

Nr.13-05/297 din 02.02.2026

la nr. 04-67 din 15.01.2026

Ministerul Energiei

În contextul examinării proiectului de modificare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și a altor acte normative, având drept obiectiv eficientizarea procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile, Vă comunicăm următoarele.

Cu referire la denumirea proiectului de lege, ținând cont că se propun modificări la un șir de acte normative, se propune modificarea denumirii acestuia după cum urmează: „ LEGE pentru modificarea unor acte normative (eficientizarea procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile)”.

La Art. I Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.

1. La **pct. 5, noul alin. (4) al art. 5**, prevede că toate proiectele din zonele de accelerare se consideră, până la atingerea obiectivului de neutralitate climatică, stabilit prin prevederile Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice, proiecte de utilitate publică ce servesc interesului public major, iar acest statut „*prevalează intereselor individuale*”.

Conform art. 6 alin. (4) din Directiva Habitate, interesul public major trebuie evaluat de la caz la caz, în special atunci când proiectele pot afecta situri Natura 2000, o calificare automată și generală contravine jurisprudenței CJUE și principiului evaluării individuale a impactului asupra biodiversității, astfel aplicarea acestei prevederi poate conduce la eludarea regimului strict de protecție a siturilor Emerald și a ariilor naturale protejate.

Respectiv, se propune reformularea noului alin. (4) al art. 5 și introducerea unei clauze de limitare: „*Calificarea proiectelor ca fiind de interes public major nu aduce atingere obligațiilor*

privind evaluarea impactului asupra mediului, evaluarea biodiversității în conformitate cu prevederile Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului de mediu şi regimului de protecție al ariilor naturale protejate și al siturilor rețelei Emerald."

2. **La pct. 13, la art. 21², alin. (6) lit. a)** înainte de textul „*definite astfel...''* de completat cu textul „*Elementele reţelei ecologice naţionale, siturile de importanță națională și siturile rețelei Emerald*,".

3. **La art. 21², alin. (6) lit. b)** după textul „*ariile naturale protejate de stat*" de completat cu textul „*și ariile de protecţie specială avifaunistică*".

4. **art. 21², alin. (6) lit. f)** textul „*principalele rute de migrare a păsărilor*" de substituit cu textul „*zonele de reproducere, hrănire, odihnă și rutele de migrare ale păsărilor sălbatice,corpurile de apă artificiale, lacurile și bazinele artificiale*", inclusiv, se elimină textul „*în cazul în care tehnologia de producere a energiei din surse regenerabile poate pune în pericol viața acestora*".

5. **La art. 21², alin. (7) „***Prin derogare de la alin. (6) suprafețele artificiale și cele construite situate în limita teritorială a zonelor și siturilor specificate în alin. (6) lit. a), b) și f) pot fi incluse în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile.*", de substituit cu textul „*Prin derogare de la alin. (6) suprafețele artificiale și cele construite, cum ar fi acoperișurile, zonele de parcare sau infrastructura de transport, situate în limita teritorială a zonelor și siturilor specificate în alin. (6) lit. a), b) și f) pot fi incluse în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile doar în urma realizării unei evaluări a biodiversității, care demonstrează, în mod obiectiv, că proiectele nu afectează integritatea sitului și nu aduc prejudicii stării favorabile de conservare a habitatelor și speciilor pentru care acesta a fost desemnat''*.

6. **La art. 21², alin. (10)** se propune după textul „*hotărârile de Guvern privind*" de completat cu textul „*aprobarea planurilor de*" și în continuare după text.

7. **La art. 21², alin. (14) lit. b)**, se propune expunerea textului în următoarea redacție:

„*lit. b) Agenția de Mediu nu a stabilit necesitatea evaluării impactului activității planificate în context transfrontalier sau evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier nu a fost solicitată de către țările vecine*";

În contextul propunerii de mai sus, menționăm că art.16a alin. (3) din Directiva 2023/2413 nu prevede derogarea de la procedura EIM a noilor cereri de acordare a autorizației pentru proiectele de centrale producătoare din surse regenerabile în zonele

accelerate care se încadrează în Anexa nr.II la Directiva 2011/92/UE transpusă în Legea nr. 86/2014 și care pot avea efecte semnificative în context transfrontalier.

8. La **art. 21³ alin.(2) lit. a) și b) și la art. 23 alin. (5⁴) lit. b)** textul „*siturile de importanță națională și cele care fac parte din rețeaua Emerald*" de substituit cu textul „*Elementele reţelei ecologice naţionale, siturile de importanță națională și siturile rețelei Emerald*".

9. **La art. 21³ alin. (2) lit. a)** textul „*proporționale pentru implementarea lor, ținând seama de obiectivele proiectului*" de substituit cu textul „*ținând seama de obiectivele siturilor și ariilor naturale protejate de stat*".

10. **La art. 21³ alin. (4) lit. c)** se propune de expunerea în următoarea redacție:

„*lit. c) Agenția de Mediu nu a stabilit necesitatea evaluării impactului activității planificate în context transfrontalier sau evaluarea impactului de mediu în context transfrontalier nu a fost solicitată de către țările vecine;"*

11. **La art. 21³ alin. (5), se propune expunerea în următoarea redacție:**

„***alin. (5)*** *În cazul în care în procedura de examinare a cererii privind emiterea acordului de mediu menționată în alin. (6) se constată că proiectul de infrastructură de rețea sau de stocare poate să genereze impact negativ semnificativ asupra mediului, neprevăzut anterior, Agenția de Mediu se asigură, pe baza datelor existente, că se aplică măsuri de atenuare adecvate și proporționale pentru a aborda respectivul impact. În caz că nu este posibil, operatorul adoptă măsuri compensatorii adecvate pentru a contracara impactul respectiv care, dacă nu sunt disponibile alte măsuri compensatorii proporționale, pot lua forma unei compensații financiare pentru programele de protecție a speciilor cu scopul de a asigura sau a îmbunătăți starea de conservare a speciilor afectate*." Temei: Art. 15e alin. (4) din Directiva 2023/2413 în redacția pe care o propunem va fi transpus complet.

La Art. IV Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

1. **Intervențiile de modificare a** Legii nr. 86/2014 **nu se susțin din** următoarele considerente:

Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului transpune Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 26 din 28 ianuarie 2012), așa cum a fost modificată prin Directiva 2014/52/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014, precum și

prevederile art. 6 alin. (3) și (4) din Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 206 din 22 iulie 1992), așa cum a fost modificată prin Directiva 2013/17/UE din 13 mai 2013, inclusiv fiind transpuse prevederile art. 2 alin. (4) din Directiva 2011/92/UE în art. 4 alin. (6) din Legea nr. 86/2014, care stabilesc derogarea de la procedura de evaluare a impactului asupra mediului a activităților planificate care au drept obiectiv unic apărarea națională sau reacția la situații de urgență, inclusiv la urgențe nucleare și radiologice, în cazul în care Agenția de Mediu stabilește printr-o analiză că realizarea evaluării impactului asupra mediului ar avea un impact negativ asupra acestor obiective.

Pentru situațiile propuse a fi exonerate de procedura de evaluare de impact asupra mediului, așa cum sunt indicate la Art. IV din proiectul de lege, în Capitolul II al Legii nr. 86/2014 este prevăzută procedura de evaluare prealabilă a activității planificate, inclusiv varianta simplificată a acesteia, stabilită la art. 7 alin. (1^1) din legea menționată.

Suplimentar, pentru a aprecia modul de transpunere în legislația națională a prevederilor relevante ale Directivei (UE) 2023/2413 a Parlamentului European și a Consiliului din 18 octombrie 2023 de modificare a Directivei (UE) 2018/2001, a Regulamentului (UE) 2018/1999 și a Directivei 98/70/CE, în ceea ce privește promovarea energiei din surse regenerabile și de abrogare a Directivei (UE) 2015/652 a Consiliului, lipsește tabelul de concordanță completat în conformitate cu prevederile art. 21 alin. (1) lit. d) și art. 31 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

În concluzie, luând în considerare că se propun derogări și măsuri de simplificare semnificative față de procedura standard de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) stabilită prin Legea nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, se propune revizuirea proiectului de lege conform prevederilor Directivei (UE) 2023/2413 a Parlamentului European și a Consiliului din 18 octombrie 2023 de modificare a Directivei (UE) 2018/2001.

Ministru **Gheorghe HAJDER**

Ex.: Mariana Petreanu (022) 204-572
L. Pidpenco, Tel. 0 (22) 204-591

SINTEZA
la proiectul de LEGE pentru modificarea unor acte normative
(eficientizarea procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile)
(denumirea proiectului actului normativ)

Conținutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare preliminară				
Ministerul Mediului (Aviz nr. 13-05/297 din 02.02.2026)				
LEGE cu privire la modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile	Ministerul Mediului	1	Cu referire la denumirea proiectului de lege, ținând cont că se propun modificări la un șir de acte normative, se propune modificarea denumirii acestuia după cum urmează: „ Lege pentru modificarea unor acte normative (eficientizarea procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile)	**Se acceptă**
4) Până la atingerea obiectivului de neutralitate climatică, stabilit prin prevederile Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice, construcția și exploatarea centralelor ce produc energie din surse regenerabile în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile, definite în condițiile prezentei legi, racordarea acestora la rețeaua electrică, dezvoltarea rețelelor electrice în scopul racordării acestor centrale sau a instalațiilor de stocare necesare pentru integrarea centralelor ce produc energie din sure regenerabile amplasate în zonele menționate se consideră proiecte de utilitate publică ce servesc interesului public major în sensul prevederilor Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului	Ministerul Mediului	2	La pct. 5, noul alin. (4) al art. 5, prevede că toate proiectele din zonele de accelerare se consideră, până la atingerea obiectivului de neutralitate climatică, stabilit prin prevederile Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice, proiecte de utilitate publică ce servesc interesului public major, iar acest statut „*prevalează intereselor individuale*”. Conform art. 6 alin. (4) din Directiva Habitate, interesul public major trebuie evaluat de la caz la caz, în special atunci când proiectele pot afecta situri Natura 2000, o calificare automată și generală contravine jurisprudenței CJUE și principiului evaluării individuale a impactului asupra biodiversității, astfel aplicarea acestei prevederi poate conduce	**Nu se acceptă** Prevederile respective țin să transpună prevederile art. 16f din Directiva UE 2018/2001, în redacția modificată prin Directiva 2023/2413. Conform articolului menționat: „*până la obţinerea neutralităţii climatice, statele membre se asigură că, în cadrul procedurii de acordare a autorizaţiilor, planificarea,* ***construcţia și exploatarea centralelor producătoare de energie din surse regenerabile, racordarea unor astfel de structuri la reţea, reţeaua aferentă în sine și activele de stocare sunt considerate de interes public superior și că sunt în serviciul sănătăţii și siguranţei publice, atunci când se pun în balanţă interese juridice în cazuri individuale”***

de mediu, Legii nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu și Legii apelor nr. 272/2011, urmând ca în procesul de autorizare statutul proiectelor respective să prevaleze intereselor individuale.			la eludarea regimului strict de protecție a siturilor Emerald și a ariilor naturale protejate. Respectiv, se propune reformularea noului alin. (4) al art. 5 și introducerea unei clauze de limitare: „*Calificarea proiectelor ca fiind de interes public major nu aduce atingere obligațiilor privind evaluarea impactului asupra mediului, evaluarea biodiversității în conformitate cu prevederile Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului de mediu și regimului de protecție al ariilor naturale protejate și al siturilor rețelei Emerald*.”	Ținem să menționăm că pe lângă art. 6 alin. 4 din Directiva 92/43/CEE articolul 16f face referință expresă la condițiile articolului 16 alin. 1 lit c) din aceiași directivă, prin care se instituie un regim de acordare a derogărilor *în folosul sănătății și siguranței publice sau pentru alte **motive cruciale de interes public major**, inclusiv din rațiuni de ordin social sau economic și în situații care ar avea efecte benefice de importanță majoră asupra mediului.* Totodată, trebuie de subliniat că prevederile nou propuse la art. 5 nu stabilesc derogări de la procedurile de evaluare a impactului de mediu sau de evaluare a biodiversității, ci doar stabilesc prioritizarea intereselor juridice, pentru a ajuta la soluționarea unor eventuale litigii în cazuri individuale. Prin urmare, includerea clauzei de limitare propuse nu este necesară, proiectelor urmând să îndeplinească cerințele generale aplicabile pentru obținerea autorizațiilor, cu beneficiul facilităților unice care sunt prevăzute expres în proiectul de modificare analizat.
a) siturile de importanță națională și cele care fac parte din rețeaua Emerald, definite astfel conform prevederilor Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică (în continuare Legea nr. 94/2007)	Ministerul Mediului	3	La pct. 13, la art. 21², alin. (6) lit. a) înainte de textul „definite astfel...” de completat cu textul „Elementele rețelei ecologice naţionale, siturile de importanță națională și siturile rețelei Emerald,”.	**Se acceptă**
b) ariile naturale protejate de stat, definite conform Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor natural protejate de stat;		4	La art. 21², alin. (6) lit. b) după textul „ariile naturale protejate de stat” de completat cu textul „și ariile de protecţie specială avifaunistică”.	**Se acceptă**
f) principalele rute de migrare a păsărilor, în cazul în care tehnologia de	Ministerul Mediului	5	**art. 21², alin. (6) lit. f)** textul „*principalele rute de migrare a*	**Se acceptă**

producere a energiei din surse regenerabile poate pune în pericol viața acestora			*păsărilor*" de substituit cu textul „*zonele de reproducere, hrănire, odihnă și rutele de migrare ale păsărilor sălbatice,corpurile de apă artificiale, lacurile și bazinele artificiale*", inclusiv, se elimină textul	
(7) Prin derogare de la alin. (6) suprafețele artificiale și cele construite situate în limita teritorială a zonelor și siturilor specificate în alin. (6) lit. a), b) și f) pot fi incluse în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile.	Ministerul Mediului	6	**La art. 21[2], alin. (7) „***Prin derogare de la alin. (6) suprafețele artificiale și cele construite situate în limita teritorială a zonelor și siturilor specificate în alin. (6) lit. a), b) și f) pot fi incluse în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile.*", de substituit cu textul „*Prin derogare de la alin. (6) suprafețele artificiale și cele construite, cum ar fi acoperișurile, zonele de parcare sau infrastructura de transport, situate în limita teritorială a zonelor și siturilor specificate în alin. (6) lit. a), b) și f) pot fi incluse în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile doar în urma realizării unei evaluări a biodiversității, care demonstrează, în mod obiectiv, că proiectele nu afectează integritatea sitului și nu aduc prejudicii stării favorabile de conservare a habitatelor și speciilor pentru care acesta a fost desemnat''.„în cazul în care tehnologia de producere a energiei din surse regenerabile poate pune în pericol viața acestora*".	**Se acceptă** Proiectele ce urmează a fi amplasate în zonele de accelerare nu sunt scutite de obligația de a inița procedura de evaluare a impactului de mediu prin depunerea cererii privind emiterea acordului de mediu. Proiectul oferă posibilitatea emiterii acordului de mediu la etapa de evaluare prealabilă, dar, până la urmă Agenția de Mediu decide dacă informațiile incluse în cerere de inițiator sunt suficiente și analizează toate riscurile și potențialele impacte negative. Cum evaluarea biodiversității este parte integrate a acestui proces (Art. 7 alin. 1[1] din Legea 86/2014), riscurile dezvoltării unor proiecte în lipsa unei viziuni clare privind impactul de mediu e exclusă. Totodată norma propusă include o posibilitate de include aceste suprafețe în zonele de accelerare. Ministerul Mediului poate să se expună inclusiv la etapa de stabilire a zonei de accelerare in procesul de avizare a HG
(10) Înainte de aprobare hotărârile de Guvern privind desemnarea unei zone de accelerare a proiectelor regenerabile se supune procedurii de evaluare strategică de mediu, stabilită în Legea nr. 11/2017	Ministerul Mediului	7	**La art. 21[2], alin. (10)** se propune după textul „*hotărârile de Guvern privind*" de completat cu textul „*aprobarea planurilor de*" și în continuare după text.	**Se acceptă** Prevederea a fost completată cu următoarea propoziție: *În sensul prevederilor Legii nr. 11/2017 privind evaluare strategică de mediu Hotărârile de Guvern privind desemnarea*

privind evaluarea strategică de mediu (în continuare Legea nr. 11/2017).				*unei zone de accelerare a proiectelor regenerabile sunt considerate documente de planificare în domeniul energetic, urmând ca înainte de aprobare a hotărârea de Guvern este supusă obligatoriu procedurii de evaluare strategică de mediu*
b) evaluarea impactului de mediu în context transfrontalier nu a fost solicitată de către țările vecine;	Ministerul Mediului	8	La art. 21^2, alin. (14) lit. b), se propune expunerea textului în următoarea redacție: „lit. b) Agenția de Mediu nu a stabilit necesitatea evaluării impactului activității planificate în context transfrontalier sau evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier nu a fost solicitată de către țările vecine”; În contextul propunerii de mai sus, menționăm că art.16a alin. (3) din Directiva 2023/2413 nu prevede derogarea de la procedura EIM a noilor cereri de acordare a autorizației pentru proiectele de centrale producătoare din surse regenerabile în zonele accelerate care se încadrează în Anexa nr. II la Directiva 2011/92/UE transpusă în Legea nr. 86/2014 și care pot avea efecte semnificative în context transfrontalier.	**Se acceptă**
Articolul 21^3. Planuri de amplasare a infrastructurii de rețea și de stocare a energiei necesare pentru integrarea în sistemul de energie electrică a energiei produse în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile ... (2) Pentru a asigura că dezvoltarea proiectelor în zonele de infrastructură dedicate pentru dezvoltarea proiectelor de rețea și de stocare care sunt necesare pentru integrarea energiei din surse regenerabile	Ministerul Mediului	9	La **art. 21³ alin.(2) lit. a) și b) și la art. 45 alin. (5⁴) lit. b)** textul „*siturile de importanță națională și cele care fac parte din rețeaua Emerald*” de substituit cu textul „*Elementele rețelei ecologice naţionale, siturile de importanță națională și siturile rețelei Emerald*”.	**Se acceptă** Au fost modificat textul respectiv atât la art. 21³ alin.(2) lit. a) și b) cât și la prevederile propuse la art. 45 alin. 5^4

în sistemul de energie electrică, identificate conform alin. (1) și aprobate prin hotărâre de Guvern, nu au un impact semnificativ asupra mediului sau un astfel de impact poate fi atenuat în mod corespunzător sau, dacă nu este posibil, compensat, la etapa de elaborare a proiectului hotărârii de Guvern privind aprobarea planurilor, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în colaborare Ministerului Mediului și Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale asigură că locațiile selectate pentru dezvoltarea infrastructurii: a) în cazul proiectelor de infrastructură de rețea - evită siturile de importanță națională și cele care fac parte din rețeaua Emerald, definite astfel conform prevederilor Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică, și ariile naturale protejate de stat, definite conform Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor natural protejate de stat, cu excepția cazului în care nu există alternative proporționale pentru implementarea lor, ținând seama de obiectivele proiectului; b) în cazul proiectelor de stocare a energiei – exclud utilizarea siturile de importanță națională și cele care fac parte din rețeaua Emerald, definite astfel conform prevederilor Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică, și ariile naturale protejate de stat, definite conform Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor natural protejate de stat;				
(5^4) Guvernul poate decide desemnarea unor zone teritoriale drept zone de				

accelerare a proiectelor regenerabile înainte de dezvoltarea infrastructurii naționale de date spațiale privind resursele energetice, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții: a) existența unor studii care documentează unele zone teritoriale ca potrivite pentru dezvoltarea producerii energiei din surse regenerabile pentru o anumită tehnologie; b) zonele teritoriale identificate în studii se află în afara siturilor de importanță națională și celor care fac parte din rețeaua Emerald, definite astfel conform prevederilor Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică (în continuare Legea nr. 94/2007);				
a) în cazul proiectelor de infrastructură de rețea - evită siturile de importanță națională și cele care fac parte din rețeaua Emerald, definite astfel conform prevederilor Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică, și ariile naturale protejate de stat, definite conform Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor natural protejate de stat, cu excepția cazului în care nu există alternative proporționale pentru implementarea lor, ținând seama de obiectivele proiectului;	Ministerul Mediului	10	**La art. 21[3] alin. (2) lit. a)** textul „*proporționale pentru implementarea lor, ținând seama de obiectivele proiectului*” de substituit cu textul „*ținând seama de obiectivele siturilor și ariilor naturale protejate de stat*”.	**Se acceptă**
c) evaluarea impactului de mediu în context transfrontalier nu a fost solicitată de către țările vecine;	Ministerul Mediului	11	**La art. 21[3] alin. (4) lit. c)** se propune de expunerea în următoarea redacție: „*lit. c) Agenția de Mediu nu a stabilit necesitatea evaluării impactului activității planificate în context transfrontalier sau evaluarea impactului de mediu în context transfrontalier nu a fost solicitată de către țările vecine;”*	**Se acceptă**

(5) În cazul în care în procedura de examinare a cererii privind emiterea acordului de mediu menționată în alin. (6) se constată că este foarte probabil ca proiectul de infrastructură de rețea sau de stocare să genereze efecte negative semnificative de mediu, neprevăzute anterior, Agenția de mediu se asigură, pe baza datelor existente, că se aplică măsuri de atenuare adecvate și proporționale pentru a aborda respectivele efecte, iar în caz că nu este posibil operatorul adoptă măsuri compensatorii adecvate pentru a contracara efectele respective descrise.	Ministerul Mediului	12	**La art. 21[3] alin. (5), se propune expunerea în următoarea redacție:** „***alin. (5)*** *În cazul în care în procedura de examinare a cererii privind emiterea acordului de mediu menționată în alin. (6) se constată că proiectul de infrastructură de rețea sau de stocare poate să genereze impact negativ semnificativ asupra mediului, neprevăzut anterior, Agenția de Mediu se asigură, pe baza datelor existente, că se aplică măsuri de atenuare adecvate și proporționale pentru a aborda respectivul impact. În caz că nu este posibil, operatorul adoptă măsuri compensatorii adecvate pentru a contracara impactul respectiv care, dacă nu sunt disponibile alte măsuri compensatorii proporționale, pot lua forma unei compensații financiare pentru programele de protecție a speciilor cu scopul de a asigura sau a îmbunătăți starea de conservare a speciilor afectate*.” Temei: Art. 15e alin. (4) din Directiva 2023/2413 în redacția pe care o propunem va fi transpus complet.	**se acceptă** Precizăm că prevederile legislației sectoriale în domeniul evaluării impactului de mediu (Legea nr. 86/2014, Legea nr. 11/2017 și Legea nr. 94/2007) nu includ prevederi în care s-ar indica expres că măsurile compensatorii pot lua forma unor compensații financiare. Prin urmare apare o problemă de implementare, care vizează mecanismul de estimare și de plată a acestor compensații financiare. Dacă aceste detalii sunt descrise la nivelul cadrului secundar, e posibil ca redacția propusă să fie acceptată, dar ar fi oportună o precizare în acest sens din partea Ministerului Mediului. Prin urmare, recomandam MM în proiectul Legii privind protecția naturii să asigure eventualele blocaje administrative legate de plata compensațiilor financiare în cazurile specifice ce ar putea nimeri sub incidența art. 21[3] alin 5.
Art. IV Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 414-417, art. 716), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 35. Articolul 4 după alin. (6) se completează cu alin. (6[1]) – (6[3]) cu următorul cuprins:	Ministerul Mediului	13	La Art. IV Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului. Intervențiile de modificare a Legii nr. 86/2014 nu se susțin din următoarele considerente: Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului transpune Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea	**Nu se acceptă/ Se acceptă parțial** Modificările propuse la Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului urmăresc următoarele: **Nu se acceptă excluderea prevederii de la Art. 4 alin. 6[1]** • Propunerea de la Art. 4 alin. 6[1] urmărește crearea unei norme corespondente între

„(6[1]) Prevederile prezentei legi se aplică în raport cu centralele ce produc energie din surse regenerabile prin coroborare cu cerințele stabilite în Legea nr. 10/2016 privind promovarea energiei din surse regenerabile. (6[2]) Prevederile prezentei legi nu se aplică în cazul reconstrucție sau modernizării centralelor electrice fotovoltaice, care nu implică utilizarea unor spații suplimentare, comparativ cu instalația inițială și respectă măsurile aplicabile de atenuare a impactului asupra mediului stabilite pentru instalația inițială. (6[3]) În cazul în care efectul măsurilor preconizate pentru evitarea, prevenirea, reducerea sau, dacă este posibil, compensarea impactului negativ semnificativ asupra mediului nu sunt pe deplin cunoscute, acestea nefiind suficient testate la scară largă privind eficiența lor, Agenția de mediu utilizează aceste măsuri în cadrul unuia sau mai multor proiecte, considerate proiecte-pilot cu condiția ca aceste măsuri să fie utilizate pentru o perioadă determinată, iar eficacitatea acestora să fie monitorizată îndeaproape, și, în cazul în care respectivele măsuri de atenuare nu se dovedesc a fi eficiente, să fie luate imediat măsuri adecvate.” 36. Articolul 4[1] după alin. (1) se completează cu alin. (1[1]) cu următorul cuprins: „(1[1]) Pentru activitățile planificate prevăzute la art. 4 alin. (6[1]) și (6[2]), inițiatorul prezintă Agenției de Mediu cererea de derogare de la procedura de evaluare a impactului asupra mediului			efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 26 din 28 ianuarie 2012), așa cum a fost modificată prin Directiva 2014/52/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014, precum și prevederile art. 6 alin. (3) și (4) din Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 206 din 22 iulie 1992), așa cum a fost modificată prin Directiva 2013/17/UE din 13 mai 2013, inclusiv fiind transpuse prevederile art. 2 alin. (4) din Directiva 2011/92/UE în art. 4 alin. (6) din Legea nr. 86/2014, care stabilesc derogarea de la procedura de evaluare a impactului asupra mediului a activităților planificate care au drept obiectiv unic apărarea națională sau reacția la situații de urgență, inclusiv la urgențe nucleare și radiologice, în cazul în care Agenția de Mediu stabilește printr-o analiză că realizarea evaluării impactului asupra mediului ar avea un impact negativ asupra acestor obiective. Pentru situațiile propuse a fi exonerate de procedura de evaluare de impact asupra mediului, așa cum sunt indicate la Art. IV din proiectul de lege, în Capitolul II al Legii nr. 86/2014 este prevăzută procedura de evaluare prealabilă a activității planificate, inclusiv varianta simplificată a acesteia, stabilită la art. 7 alin. (11) din legea menționată.	Legea nr. 86/2014 și prevederile propuse la Legea nr. 10/2016, pentru a evita interpretarea eronată și eventualele echivocuri privind care legislație se consideră specială (și implicit aplicabilă) în cazul proiectelor de dezvoltare a centralelor ce produc din energie din surse regenerabile, care nimeresc sub incidența condițiilor propuse în Legea nr. 10/2016. **Nu se acceptă excluderea prevederii de la Art. 4 alin. 6[2]** • Propunerea de la Art. 4 alin. 6[2] urmărește transpunerea prevederilor art. 16c alin. (3) din Directiva 2018/2001 (recast), care prevede: „În cazul în care retehnologizarea instalațiilor solare nu implică utilizarea unui spațiu suplimentar și respectă măsurile aplicabile de atenuare a impactului asupra mediului stabilite pentru instalația inițială, proiectul este exceptat de la orice cerințe aplicabile de a fi supus unei proceduri de examinare prevăzute la articolul 16a alineatul (4), unei analize a necesității de a supune proiectul unei evaluări a impactului asupra mediului sau de a realiza o evaluare a impactului asupra mediului în temeiul articolului 4 din Directiva 2011/92/UE.” Având în vedere că se instituie o excepție de la procedura de evaluare a impactului de mediu, prevederile corespondente trebuie să se regăsească nemijlocit în Legea specială (în cazul de față Lega nr. 86/2014. **Se acceptă parțial posibilitatea excluderii prevederii propuse la Art. 4 alin. 6[3]** • Propunerea de la Art. 4 alin. 6[3] și cele de la articolul 4[1] alin. 1[1] urmăresc transpunerea parțială a prevederii Art. 16b

justificată care atestă că proiectul propus întrunește condițiile de derogare stabilite în Legea nr. 10/2016 privind promovarea energiei din surse regenerabile, oferind detalii privind caracteristicile proiectului.				alin. 2, respectiv art. 16a alin. 4. Redacțiile propuse în proiectul transmis spre examinare pot îmbunătățite și corelate cu procedura de evaluare prealabilă a impactului. Chiar dacă de principiu propunerile inițiale de la aceste articole ar putea fi excluse, trebuie de analizat dacă referința la Capitolul II din Legea 86/2014 este suficientă pentru a considera că prevederile Art. 16b alin. 2, respectiv art. 16a alin. 4 sunt transpuse. Suplimentar, în paralel cu consultarea publică a proiectului a Versiunii propuse a proiectului a fost elaborată cu suportul EnCS și coordonată cu experții de mediue din cadrul Secretariatului. Pentru a exclude orice implicații privind modul de transpunere a Directivei 2018/2001, in paralel cu consultarea publică a proiectului vom verifica repetat propunerile incluse în Legea nr. 86/2014 cu juriștii Secretariatului. Soluția alternativă ar rămâne integrarea normelor propuse în Legea nr. 86/2014 ca prevederi ale Legii nr. 10/2016
	Ministerul Mediului	14	Suplimentar, pentru a aprecia modul de transpunere în legislația națională a prevederilor relevante ale Directivei (UE) 2023/2413 a Parlamentului European și a Consiliului din 18 octombrie 2023 de modificare a Directivei (UE) 2018/2001, a Regulamentului (UE) 2018/1999 și a Directivei 98/70/CE, în ceea ce privește promovarea energiei din surse regenerabile și de abrogare a Directivei (UE) 2015/652 a Consiliului, lipsește tabelul de concordanță completat în conformitate cu prevederile art. 21 alin.	**Tabelul de concordanță va fi remis spre examinare**

			(1) lit. d) și art. 31 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Aviz nr. 10-360 din 27.01.2026)				
LEGE cu privire la modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile	MIDR	1	**Denumirea proiectului:** În temeiul art. 42 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, întrucât actul normativ propus spre examinare modifică două sau mai multe acte normative ori părți ale acestora, denumirea proiectului trebuie să conțină o formulă generală referitoare la modificarea unor acte normative, urmată de o paranteză în care se indică laconic obiectul de reglementare al proiectului. Respectiv, denumirea proiectului urmează a fi ajustată cerințelor de tehnică-legislativă.	**Se acceptă** Denumirea actualizată a proiectului: *„Proiectul de LEGE pentru modificarea unor acte normative (eficientizarea procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile)”*
Articolul 21^2. Zonele de accelerare a proiectelor regenerabile ... (16) Centralele ce produc energie din surse regenerabile ce urmează a fi amplasate în limitele teritoriale ale zonei de accelerare a proiectelor regenerabile sunt considerate proiecte de utilitate publică de interes național. Declararea utilității publice a acestora se aprobă conform prevederilor Legii nr. 488/1999 exproprierii pentru cauză de utilitate publică (în continuare Legea nr. 488/1999). (17) Terenurile proprietate publică aflate în proprietatea statului sau a unităților administrativ-teritoriale, necesare pentru construcția centralei electrice ce produce energie din surse regenerabile amplasată în limita teritorială a zonei de accelerare a proiectelor	MIDR	2	Cu referire la punctele: 5 alin (4), pct.13. art.21^2 pct.16 și 19 declararea de utilitate publică construcția centralelor ce produc energie din surse regenerabile specificate în punctele: precum și exproprierea terenurilor care aparțin persoanelor fizice pentru amplasarea acestora, contravine art. 1 din Legea nr. 488/1999 exproprierii pentru cauză de utilitate publică, prin expropriere se înțelege transferul de bunuri şi de drepturi patrimoniale *din proprietate privată în proprietate publică,* transferul către stat de bunuri proprietate publică ce aparțin unei unități administrativ-teritoriale sau, după caz, cedarea către stat sau către o unitate administrativ-teritorială a drepturilor patrimoniale în scopul efectuării de lucrări pentru cauză de utilitate publică de interes național sau de interes local, în condițiile prevăzute de lege, după o dreaptă și prealabilă despăgubire.	**Se acceptă parțial** Pentru a exclude echivocul și potențialele conflicte de norme prevederile propuse la art. 21^2 alin. 18 au fost modificate conform următoarei redacții: „(18) Producătorul eligibil mare care urmează să construiască o centrală electrică ce produce din surse regenerabile amplasate în zona de accelerare a proiectelor regenerabile, urmare a câștigării licitației organizate conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, este responsabil de obținerea dreptului de proprietate sau folosință asupra terenurilor pe care urmează a fi dezvoltată centrala ce produce din surse regenerabile aflate în proprietate privată. În cazul în care în urma negocierilor cu deținătorii terenurilor aflate în proprietate privată nu poate fi obținut un consens

regenerabile desemnată prin Hotărâre de Guvern se transmit în folosință cu titlul gratuit producătorului eligibil mare câștigător al licitației organizate conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, pentru perioada de exploatare a centralei respective, dar nu mai mult de 35 de ani. Dreptul de folosință cu titlu gratuit asupra terenurilor pe durata de exploatare a centralei ce produce din surse regenerabile, se constituie prin efectul prezentei legi. (18) Producătorul eligibil mare care urmează să construiască o centrală electrică ce produce din surse regenerabile amplasate în zona de accelerare a proiectelor regenerabile, urmare a câștigării licitației organizate conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, este responsabil de obținerea dreptului de proprietate sau folosință asupra terenurilor pe care urmează a fi dezvoltată centrala ce produce din surse regenerabile aflate în proprietate privată. În cazul în care în urma negocierilor cu deținătorii terenurilor aflate în proprietate privată nu poate fi obținut un consens privind transmiterea în folosință sau proprietate a terenurilor, dezvoltatorul producătorul eligibil mare poate solicita organului central de specialitate al administrației publice centrale în domeniul energeticii a procedurii de expropriere a terenurilor conform prevederilor Legii nr. 488/1999. Costurile rezultate din exproprierea terenurilor sunt rambursate de			În cazul dat, centrala ce produce energie din surse regenerabile, nu constituie proprietate a statului și respectiv aceasta nu poate fi declarată de utilitate publică, cu exproprierea persoanelor fizice sau juridice deținătoare de terenuri.	privind transmiterea în folosință sau proprietate a terenurilor, dezvoltatorul producătorul eligibil mare poate solicita organului central de specialitate al administrației publice centrale în domeniul energeticii a procedurii de expropriere a terenurilor conform prevederilor Legii nr. 488/1999. **Ulterior procedurii de expropriere terenurile vizate rămân în proprietate publică și sunt transmise în folosință producătorului eligibil mare conform prevederilor alin (17), iar** costurile rezultate din exproprierea terenurilor sunt rambursate de către producătorul eligibil mare organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în termen de 6 luni de la finalizarea procedurii de expropriere a terenurilor.” Totodată ținem să precizăm că proiectul stabilește posibilitatea declarării utilității publice doar pentru proiectele ce urmează a fi dezvoltate în zonele de accelerare, iar selectarea dezvoltatorilor care vor beneficia de facilitățile propuse urmează a fi realizată doar prin procedură competitivă – Licitații pentur oferirea statutului de producător eligibil. Ținând cont de cerințele legislative în domeniul concurenței și ajutoarelor de stat schema de sprijin propusă ar urma a fi pusă în aplicare doar după aprobarea acesteia de către Consiliul Concurenței.

către producătorul eligibil mare organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în termen de 6 luni de la finalizarea procedurii de expropriere a terenurilor.				
(1^1) La elaborarea, promovarea și coordonarea politicilor publice de dezvoltare în sfera amenajării teritoriului, urbanismului, proiectării și construcțiilor, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor se asigură că în procesul de elaborare sau revizuire a documentației de urbanism și de amenajare a teritoriului autoritățile publice centrale și locale includ dispoziții vizând integrarea surselor de energie regenerabile, inclusiv cele destinate autoconsumul de energie și/sau pentru necesitățile comunităților de energie din surse regenerabile, precum și utilizarea căldurii și a răcorii reziduale inevitabile.	MIDR	3	**La pct. 7,** care prevede completarea art. 11 din Legea nr. 10/2016, cu alin. (1) *(intuim că de fapt e propunerea de la art. 16 alin 1^1)*, menționăm că organul central de specialitate al administrației publice în domeniul amenajării teritoriului, urbanismului, construcțiilor și locuințelor nu deține competențele de a asigura ca în procesul de elaborare a documentației de urbanism să fie incluse dispoziții referitor la integrarea surselor de energie regenerabile, inclusiv cele destinate autoconsumului de energie și/sau pentru necesitățile comunităților de energie din surse regenerabile, precum și cele privind utilizarea căldurii și a frigului reziduale inevitabile. Or, potrivit cadrului normativ aplicabil, elaborarea documentației de urbanism intră în competența autorităților administrației publice locale, în calitatea acestora de autorități responsabile de planificarea și dezvoltarea teritoriului. Subsidiar, evidențiem că documentația de urbanism se avizează de către autoritățile competente în domeniu, fiecare autoritate examinând exclusiv aspectele ce țin de domeniul său de competență legală, fără a putea impune sau garanta respectarea cerințelor aferente altor domenii sectoriale. În acest context, organul central de specialitate în domeniul amenajării teritoriului, urbanismului, construcțiilor și	**Se acceptă parțial** Aliniatul respectiv are drept scop transpunerea art. 15 alin. 3 din Directiva EU 2018/2001 (recast), care prevede: *„.(3) Statele membre se asigură că, la planificarea, inclusiv amenajarea timpurie a teritoriului, proiectarea, construirea și renovarea infrastructurii urbane, a zonelor industriale, comerciale sau rezidențiale și a infrastructurii energetice și de transport, inclusiv rețele electrice, de încălzire și răcire centralizată, de gaze naturale și de combustibili alternativi, autoritățile lor competente de la nivel național, regional și local includ dispoziții vizând integrarea și implementarea energiei din surse regenerabile, inclusiv vizând autoconsumul de energie din surse regenerabile și comunitățile de energie din surse regenerabile, precum și utilizarea căldurii și a răcorii reziduale inevitabile. În special, statele membre încurajează organele administrative locale și regionale să includă încălzirea și răcirea din surse regenerabile în planurile lor de infrastructură urbană, acolo unde este cazul, și să se consulte cu operatorii de rețea pentru a se ține cont de impactul pe care îl au, asupra planurilor de dezvoltare a infrastructurii ale operatorilor de rețea, programele vizând eficiența energetică și participarea activă*

			locuințelor nu poate asigura respectarea sau includerea, în documentația de urbanism, a cerințelor ce vizează politicile energetice.	*a cererii, precum și dispoziţiile specifice legate de autoconsumul de surse regenerabile și comunităţile de energie din surse regenerabile*." Având în vedere atribuțiile MIDR și APL stabilite conform Codului urbanismului și construcțiilor, prevederea propusă la art. 16 alin. (1^1) conform redacției următoare: „*La elaborarea, promovarea și coordonarea politicilor publice de dezvoltare în sfera amenajării teritoriului, urbanismului, proiectării și construcțiilor, a actelor normative pentru aplicarea unitară a prevederilor Codului urbanismului și construcțiilor și la elaborarea normativelor tehnice în construcții organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor stabilește cerințe și dispoziții pentru autoritățile publice locale de a considera în procesul de elaborare sau revizuire a documentației de urbanism și de amenajare a teritoriului integrarea surselor de energie regenerabile, inclusiv cele destinate autoconsumului de energie și/sau pentru necesitățile comunităților de energie din surse regenerabile, precum și cele privind utilizarea căldurii și a frigului reziduale inevitabile."*
În calitate de organ de supraveghere tehnică și control de stat, Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică efectuează controale în conformitate cu prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat și supraveghează respectarea documentelor normativ-tehnice în domeniul construcțiilor și urbanismului, la instalarea, funcționarea și	MIDR	4	**La pct. 9,** evocăm faptul că instalațiile de energie regenerabilă nu constituie domeniul de competență al INST și nici nu se încadrează în categoria instalațiilor tehnice potențial periculoase, în sensul Legii nr. 151/2022. Prin urmare, este necesar clarificarea acestui aspect, și anume prin indicarea expresă în Legea nr.10/2016 că	**Se acceptă parțial** Pentru asigurarea clarității, alin. (5) din pct. 9 al prezentului proiect se modifică parțial după cum urmează: "În calitate de organ de supraveghere tehnică și control de stat, Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică

exploatarea cazanelor, furnalelor sau sobelor, pe bază de biomasă, a sistemelor fotovoltaice şi termice solare, a sistemelor geotermale de mică adâncime și a pompelor de căldură.			echipamentele SER se încadrează în categoria instalațiilor aferente construcției sau sunt parte componentă a sistemului tehnic al construcției în sensul Legii nr. 282/2023 și că, INST, verifică respectarea de către instalatorii de sisteme SER a documentelor normativ-tehnice în domeniul construcțiilor, nu în domeniul securității industriale.	efectuează controale în conformitate cu prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat și **supraveghează respectarea calității lucrărilor** în domeniul construcțiilor și urbanismului, la instalarea, funcționarea și exploatarea cazanelor, furnalelor sau sobelor, pe bază de biomasă, a sistemelor fotovoltaice şi termice solare, a sistemelor geotermale de mică adâncime și a pompelor de căldură.”
„(1^1) Prin documentele normative în construcții, Guvernul și autoritățile administrației publice locale promovează sistemul eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, utilizarea echipamentelor și a sistemelor de încălzire și răcire pe bază de energie din surse regenerabile, care realizează o reducere semnificativă a consumului de energie, și întreprind măsuri necesare pentru a promova echipamentele și sistemele ce corespund prevederilor art. 24 din prezenta lege și ale art. 24 din Legea nr.139/2018 cu privire la eficiența energetică.	MIDR	5	**La pct. 10,** promovarea sistemului de alimentare centralizat, poate fi făcut în cazul în care se demonstrează că acesta este mai fezabil din punct de vedere economic, și nu poate fi impus care cerință în documentele normative în domeniul construcțiilor, având în vedere că, doar normativele conțin norme tehnice de proiectare și construire și nu aspectele economice.	**Nu se acceptă** Propunerea vizează doar mutarea prevederilor deja existente la art. 16 alin (2) din Legea nr. 10/2016 la articolul 17, care este considerat mai potrivit pentru prevederea respectivă.
b) planurile de amenajare a teritoriului și documentația de urbanism, elaborată de autoritățile publice centrale sau locale conform prevederilor Codului Nr. 434/2023 Urbanismului și Construcțiilor	MIDR	6	**La pct. 11,** menționăm că Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 nu prevede elaborarea documentațiilor de amenajare a teritoriului și urbanism de autoritățile publice centrale de specialitate, or, în conformitate cu prevederilor Codului prenotat, art. 17, autoritățile publice centrale sunt responsabile de elaborarea secțiunilor specializate ale Planului de amenajare a teritoriului național, sau Planurilor de amenajare a teritoriului regional de dezvoltare, care au ca scop	**Se acceptă** Prevederile art. 17^1 alin. 3 lit. b a fost modificat conform următoarei redacții: „b) *planurile de amenajare a teritoriului și documentația de urbanism, elaborate și aprobate conform prevederilor Codului Nr. 434/2023 Urbanismului și Construcțiilor* ”.

			elaborarea strategiilor de dezvoltare la nivel național sau regional. Totodată, conform prevederilor Codului menționat supra, art. 47, responsabili de inițierea și elaborarea documentației de urbanism sunt autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, în cazul municipiilor, și de nivelul întâi, în cazul orașelor, comunelor și satelor. Astfel, textul propus de autor la art. 17^1 urmează a fi ajustat conform cadrului normativ aplicabil.	
	MIDR	7	**La pct. 13:** Cu referire la **Ghișeul unic** de autorizare a produceri energiei din surse regenerabile, comunicăm despre necesitate de clarificare a aspectelor ce vizează solicitarea și eliberarea actelor permisive în domeniul construcțiilor (Certificat de urbanism pentru proiectare și Autorizație de construire). Conform Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2025, actele permisive prevăzute de prezentul cod se emit de către autoritățile competente, în mod obligatoriu, în formă electronică, prin intermediul Sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permisive (în continuare – *SIA GEAP*) iar cererea se depune în adresa emitentului. Astfel, în cazul creării Ghișeului unic menționat, este necesar de prevăzut în mod clar, în adresa cui se depune cerea și cum se eliberează actul permisiv, sau dacă actele permisive în domeniul construcțiilor nu vor fi solicitate prin intermediul acestuia.	**Se acceptă** Ghișeul unic nu are drept scop modificarea SIA GEAP. Eliberarea actelor permisive va fi realizată în continuare prin intermediul sistemului informațional existent. Ghișeul unic oferă doar un portal de acces sistematizat, și direcționează utilizatorii către platformele informaționale. Implementarea ghișeului unic se va face cu considerarea cerințelor Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare şi la resursele informaționale de stat, soluția informatică urmând a fi dezvoltată doar după aprobarea conceptului tehnic al sistemului informațional (vezi obligația inclusă la art. 21^1 alin. (7) din proiectul propus) , in care vor fi clar stabilite cerințele privind interoperabilitatea cu sistemele informaționale existente, inclusiv SIA GEAP. Totodată la art. 21^1 alin. 3 este menționat expres necesitatea interconectării ghișeului cu SIA GEAP **Nu se acceptă**

(2) Pentru a asigura că dezvoltarea proiectelor în zonele de infrastructură dedicate pentru dezvoltarea proiectelor de rețea și de stocare care sunt necesare pentru integrarea energiei din surse regenerabile în sistemul de energie electrică, identificate conform alin. (1) și aprobate prin hotărâre de Guvern, nu au un impact semnificativ asupra mediului sau un astfel de impact poate fi atenuat în mod corespunzător sau, dacă nu este posibil, compensat, la etapa de elaborare a proiectului hotărârii de Guvern privind aprobarea planurilor, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în colaborare Ministerului Mediului și Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale asigură că locațiile selectate pentru dezvoltarea infrastructurii:			Referitor la art. 21^3 alin. (2), evocăm faptul că obligația de a asigura conformitatea locațiilor selectate pentru dezvoltarea infrastructurii de rețea și de stocare a energiei necesare pentru integrarea în sistemul de energie electrică a energiei produse în zonele de accelerare a proiectelor regenerabile, cu normele din domeniul protecției mediului sau al patrimoniului cultural, excede competențele funcționale ale Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.	Prevederea respectivă indică rolul central al Ministerului Energiei, care colaborează cu MM și MIDR. Colaborarea acestora este necesară în contextul responsabilităților fiecărui minister ce reies din Legea nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale și legislația aferentă acesteia. Fiecare minister gestionează resursele informaționale care sunt utilizate la crearea geoportalului infrastructurii naționale de date spațiale.
„(1^1) În scopul promovării producției și utilizării energiei din surse regenerabile în sectorul clădirilor, la etapa de elaborare sau de modificare a Planului național integrat privind energia și clima organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în colaborare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor determină niveluri minime, precum și măsurile și politicile necesare pentru atingerea următorilor indicatori, fără a se limita la:			Aceeași obiecție este aplicabilă și **pct. 19** din proiect, care prevede completarea art. 26^3 cu alin. (1^1), prin care sunt instituite în sarcina ministerului atribuții ce nu se circumscriu domeniilor sale de competență.	**Nu se acceptă** Prevederile propuse se încadrează în lista atribuțiilor MIDR stabilită la art. 7 din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor, or documentele de politici publice menționate la articolul respectiv trebuie să fie corelate cu cele incluse în PNIEC. Astfel o colaborare a celor 2 ministere în acest sens este primordială pentru asigurarea consecvenței documentelor de politici publice.
(11) La etapa de eliberare a actelor permisive în domeniul construcțiilor sunt			Totodată, la art. 21^4 alin. (11), relevăm că Codul urbanismului și construcțiilor NR. 434/2023 nu instituie derogări speciale	**Se acceptă**

luate în considerate cerințele și derogările privind tehnologiile regenerabile incluse în Codul nr. 434/2023 urbanismului și construcțiilor și prezenta lege.			aplicabile tehnologiilor de producere a energiei din surse regenerabile, motiv pentru care norma propusă necesită a fi revizuită sub aspectul conformității cu cadrul normativ în vigoare.	Prevederea art. 21^4 alin. 11 se modifică după cum urmează: „(*11)* *La etapa de eliberare a actelor permisive în domeniul construcțiilor sunt luate în considerate excepțiile privind tehnologiile regenerabile incluse în art. 150 din Codul nr. 434/2023 urbanismului* și construcțiilor și prezenta lege”
24. La articolul 15 alin. (2) lit. h) după cuvintele „dezvoltarea resurselor energetice” se completează cu textul „, în special a celor regenerabile,”.	MIDR	8	**La pct. 24** cuvintele „în special” se va substitui cu cuvântul „inclusiv”.	**Se acceptă**
29. La articolul 39 sunt operate următoarele modificări: - la alin. (4) lit. f) după textul „– aspectului arhitectural și cromatic al străzilor;” se completează cu textul „- modul de integrare a surselor regenerabile de energie, inclusiv a celor destinate autoconsumului de energie în clădiri;”. - alin. (4) lit. i) după textul „edilitare (inginerești)” se completează cu textul „, inclusiv a surselor regenerabile de energie destinate dezvoltării comunităților de energie din surse regenerabile”.	MIDR	9	**La pct. 29,** se propune completarea Componentei reglementatoare a planului urbanistic general, la regimul de construire, cu modul de integrare a surselor regenerabile de energie, inclusiv a celor destinate autoconsumului de energie în clădiri. Însă această prevedere face parte din componenta directoare. Astfel, urmează a fi completat alin. (3) al aceluiași articol, după lit. (e) schema generală a rețelelor edilitare (inginerești), inclusiv schema rețelelor de comunicații electronice.	Normele propuse aici au drept scop două elemente: 1. Posibilitatea stabilirii la nivelul documentației de urbanism a unor regiuni a localității în care instalarea surselor regenerabile și pompelor de căldură ar putea fi realizată mai simplu, pornind de la posibilitatea intervenției la nivelul fațadelor fără acte permisive în construcții, stabilită la art.150. 2. Includerea la nivelul documentației de urbanism a zonelor în care pot fi dezvoltate proiecte comunitare de energie regenerabile, spre exemplu parc PV în gestiunea APL sau a unei comunități de energie regenerabilă din care APL face parte. Sau instalarea unor pompe de călduri mari, care să asigure cu agent termic la nivel de cartier/bloc. Prin urmare am aprecia o poziție a MIDR care ar permite integrarea acestor concepte, mai ales că ele reies din prevederile art. 15a din Directiva 2018/2001 (recast)

„(4) Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi sau al doilea evaluează cel puțin o dată în doi ani documentația de urbanism în scopul identificării potențialelor bariere, care limitează integrarea surselor regenerabile destinate autoconsumului de energie sau comunităților de energie din surse regenerabile, cu prezentarea potențialelor soluții și recomandări privind actualizarea documentației de urbanism pentru a crește gradul de penetrare a surselor regenerabile spre aprobare consiliului municipal sau local.”	MIDR	10	**La pct. 31,** propunerea privind revizuirea documentației de urbanism o dată la doi ani nu este fezabilă, având în vedere insuficiența resurselor umane specializate, precum și lipsa acoperirii financiare corespunzătoare. În aceste condiții, evidențiem că o parte semnificativă a unităților administrativ-teritoriale nu dispune, în prezent, de documentație de urbanism aprobată, iar, în etapa actuală, eforturile statului sunt orientate prioritar spre asigurarea elaborării documentației de urbanism pentru toate localitățile. Prin urmare, actualizarea periodică a documentației de urbanism reprezintă o etapă ulterioară, ce poate fi realizată doar după finalizarea procesului de acoperire integrală a localităților cu astfel de documentații și în condițiile asigurării resurselor necesare.	**Se acceptă** Prevederea a fost exclusă din proiect. Alternativ, putem include unele elemente privind RES la alin. 1 din acest articol, care să permită considerarea RES de către APL la etapa revizuirii documentației de urbanism
32. La articolul 75 după cuvintele „prelucrării substanțelor minerale utile din zonele respective” se completează cu textul „, sau dezvoltării centralelor electrice care produc din surse regenerabile, cu condiția că dezvoltarea acestora nu afectează sau limitează siguranța procesului de exploatare sau prelucrării substanțelor minerale utile”	MIDR	11	**La pct. 32**, completarea propusă nu este justificată, având în vedere că articolul vizat se referă exclusiv la Autorizarea execuției lucrărilor de construcții pe terenurile care urmează a fi utilizate în scopul exploatării zăcămintelor de substanțe minerale utile.	**Nu se acceptă** Conform art. 15c alin. (1) lit. a, indice i) la promovarea dezvoltării surselor regenerabile de energie autoritățile trebuie să prioritizeze utilizarea suprafeţelor artificiale și construite, cum ar fi acoperișurile și fațadele clădirilor, infrastructura de transport și împrejurimile sale directe, zonele de parcare, fermele, depozitele de deșeuri, **siturile industriale, minele**, corpurile de apă interioare artificiale, lacurile sau rezervoarele artificiale și, după caz, stațiile de tratare a apelor urbane reziduale, precum și terenurilor degradate care nu pot fi utilizate pentru agricultură. Prin urmare prevederile propuse au drept scop oferirea posibilității autorizarii

				proiectelor RES inclusiv pe terenuri cu astfel de destinatie. Similar prevederilor din Codul funciar privind utilizarea terenurilor arabile. Prin excluderea acestei prevederi, amplasarea RES in pe terenurile care urmează a fi utilizate în scopul zăcămintelor de substanțe minerale devine imposibilă. În lipsa posibilității de autorizare, amplasarea RES pe aceste terenuri este ilegală (neautorizată).
33. La articolul 86 alin. (1) după textul „infrastructurii tehnico-edilitare” se completează cu textul „, amplasarea surselor regenerabile de energie”.	MIDR	12	**Pct. 33**, solicităm excluderea acestuia din proiect cu interzicerea amplasării surselor regenerabile de energie după linia roșie. Conform art.3 din Codul urbanismului și al construcțiilor nr. 434/2023, **linie roșie** reprezintă linie convențională inviolabilă, stabilită în documentația de urbanism, care delimitează terenurile construite sau destinate construcției, aflate în proprietate publică sau privată, de terenurile rezervate pentru domeniul public, inclusiv pentru străzi, căi de comunicație și rețele edilitare inginerești. În cazul zonelor protejate, linia roșie poate coincide cu aliniamentul stradal istoric. Sub aspectul *rețele edilitare (inginerești)* sunt prezumate ansamblu de conducte, instalații, canale, cabluri (subterane, supraterane și/sau aeriene) care sunt amplasate pe un anumit teritoriu și/sau în cadrul construcțiilor și care sunt destinate pentru asigurarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, furnizării energiei electrice și termice, a gazelor naturale, a serviciilor de comunicații electronice etc, conform	**Nu se acceptă** Conform art. 15c alin. (1) lit. a, indice i) la promovarea dezvoltării surselor regenerabile de energie autoritățile trebuie să prioritizeze utilizarea suprafeţelor artificiale și construite, cum ar fi acoperișurile și fațadele clădirilor, **infrastructura de transport și împrejurimile sale** directe, zonele de parcare, fermele, depozitele de deșeuri, siturile industriale, minele, corpurile de apă interioare artificiale, lacurile sau rezervoarele artificiale și, după caz, staţiile de tratare a apelor urbane reziduale, precum și terenurilor degradate care nu pot fi utilizate pentru agricultură. Prin urmare prevederile propuse au drept scop oferirea posibilității autorizarii proiectelor RES inclusiv pe terenuri cu astfel de destinatie. Similar prevederilor din Codul funciar privind utilizarea terenurilor arabile. Prin excluderea acestei prevederi, amplasarea RES in adiacența aliniamentului stradal devine imposibilă. În lipsa posibilității de autorizare,

			aceluiași articol din codul prenotat. Astfel amplasarea surselor regenerabile de energie nu se încadrează în lista obiectelor prevăzute de cadrul normativ nominalizat.	amplasarea RES este ilegală (neautorizată). Precizăm că modificarea propusă doar oferă dreptul integrării centralelor de producere în astfel de infrastructură, regimul specific urmând a fi clarificat la etapa emiterii actelor permisive în domeniul construcției, care va detalia cerințele specifice ce trebuie respectate petnru proiectul individual propus.
Alin. (1) lit. q) va avea următorul cuprins: „q) lucrările de instalare a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie sau a pompelor de căldură, instalate conform documentației de proiect elaborate doar pentru compartimentele de electricitate și de rezistență, în următoarele cazuri: –în limita terenului proprietate privată pe care se instalează centrala electrică din surse regenerabile sau pompa de căldură, precum și pe acoperișul clădirilor sau construcțiilor existente cu excepția celor cu statut de monument și a celor din zonele de protecție ale acestora, cu condiția ca puterea instalată a centrala electrice sau a pompei de căldură nu depășește 50 kW; - pe acoperișul blocurilor locative, destinate alimentării cu energie electrică a locurilor de uz comun; - pe fațadele orientate spre interiorul curților și/sau stradele, cu excepția fațadelor clădirilor orientate spre bulevarde și străzi și cu excepția lucrărilor executate la clădirile cu statut de monument și la construcțiile din zonele de protecție ale acestora;”	MIDR	13	**La pct. 34:** Alin. (1) lit. q) va avea următorul cuprins: „q) lucrările de instalare a panourilor fotovoltaice și/sau a pompelor de căldură și a infrastructurii asociate pentru casele individuale (inclusiv case de tip duplex, sau înșiruite) pe acoperiș, fațadă și/sau pe terenul aferent, în limita terenului proprietate privată, pentru blocurile locative, pe acoperiș sau fațadă doar pentru alimentarea cu energie electrică a locurilor de uz comun, precum și pentru alte tipuri de clădiri pe acoperiș sau pe fațadă.” Alin. (3) va avea următorul cuprins: „(3) Lucrările expuse la alin. (1) lit. q) se efectuează în baza documentației de proiect elaborate doar pentru compartimentul de electricitate, întocmit în baza avizului de racordare emis proprietarului sau locatarului cu acordul scris al proprietarului, coordonat cu operatorul de sistem și compartimentului de rezistență, iar în cazul instalării pe fațadele și/sau acoperișurile șarpante a altor tipuri de clădiri decât casele individuale, suplimentar compartimentul de rezistență va fi întocmit în baza expertizei tehnice și se va elabora	**Se acceptă parțial** De principiu redacția propusă oferă facilitățile minime necesare urmărite. Totodată trebuie să precizăm că modificările propuse aici urmăresc transpunerea prevederilor art. 16d si 16e din Directiva UE 2018/2001 (recast) în care sunt indicate termen foarte restrânse pentru autorizarea proiectelor PV și pompe de căldură cu indicarea valorilor de capacitate care trebuie considerate în acest sens. Propunerea inclusă în versiunea inițială a proiectului de modificare a Legii încearcă să facă o coroborare a procedurilor de autorizare a proiectelor PV și pompe de căldură considerate mici, și să exploateze opțiunile deja oferite la art. 150 prin armonizarea acestora cu facilitățile oferite de procedura de notificare simplificată pentru racordare la rețeaua electrică. Prin urmare, ar fi de dorit analizarea posibilității menținerii valorilor limită pentru capacitatea PV și pentru pompe de căldură propuse inițial. Totodată, limitarea proiectelor PV doar pentru locurile de uz comun, este un

- Alin. (3) textul „în cazul caselor individuale (inclusiv case familiale, case duplex, case înșiruite), în limita terenului proprietate privată pe care se instalează centrala electrică” se substituie cu textul „și pompele de căldură care sunt descrise la alin. (1) lit. q)”, iar la final se completează cu următoarea propoziție „Prin derogare de la prevederile art. 72 din Legea nr. 187/2022 cu privire la condominium în cazul centralelor electrice sau pompelor de căldură instalate pe fațadele sau acoperișurilor blocurilor locative de către un proprietar, proiectarea se realizează doar după obținerea avizului pozitiv al administratorul asociației. În acest caz, documentația de proiect urmează a fi coordonată cu administratorul asociației.”.			inclusiv compartimentul arhitectural, avizat de către structura specializată de arhitectură și urbanism din cadrul autorității administrației publice locale. În cazul execuției lucrărilor respective în zonele protejate și în zonele de protecție ale monumentelor istorice se va prezenta avizul pozitiv al organului central de specialitate responsabil de domeniul patrimoniului cultural.	impediment major pentru dezvoltarea comunităților de energie regenerabilă la nivelul blocurilor locative. Într-o altă ordine de idei, viziunea noastră este că prin coroborare a prevederilor de la alin. 3 cu modificările propuse la art. 39 din CUC, putem să stabilim unele excepții privind avizul structurii specializate de arhitectură și urbanism din cadrul APL a compartimentului arhitectural al proiectului. Astfel, o astfel de excepție ar putea fi acordată în cazurile în care planurile generale de urbanism stabilesc zone unde astfel de excepții pot fi acordate (inclusiv separat pentru PV și pompe de căldură).

Ministerul Energiei
al Republicii Moldova

Nr. 04-34 din 12 ianuarie 2026

Cancelaria de Stat
e-mail: cancelaria@gov.md

CERERE
privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat
a proiectelor de acte ale Guvernului

Nr. crt.	**Criterii de înregistrare**	**Nota autorului**
1.	Categoria și denumirea proiectului	Act normativ: Hotărârea Guvernului privind modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și a altor acte normative, în scopul eficientizării procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	**Ministerul Energiei**
3.	Justificarea depunerii cererii	În temeiul transpunerii Directiva (UE) 2023/2413 a Parlamentului European și a Consiliului din 18 octombrie 2023 de modificare a Directivei (UE) 2018/2001, a Regulamentului (UE) 2018/1999 și a Directivei 98/70/CE în ceea ce privește promovarea energiei din surse regenerabile și de abrogare a Directivei (UE) 2015/652 a Consiliului
3[1].	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului *(PNA, PND, PNR, alte documente de planificare sectoriale)*	• Planul de Acțiuni al Ministerului Energiei • Planul Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025–2029
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror	Grupului de lucru al Comisiei de stat

	avizare este necesară	pentru reglementarea activității de întreprinzător; Ministerul Finanțelor; Ministerul Mediului (Agenția de Mediu); Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării; Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică; Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru; Congresul Autorităților Locale din Moldova.
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile lucrătoare
6.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Dan Braga, consultant principal, Direcția Surse de Energie Regenerabilă și Mobilitate Verde Nr. tel. + 373 693 61 246
7.	Anexe	Proiectul Hotărârii Guvernului Nota de fundamentare Tabelul de concordanță Tabelul comparativ
8.	Data și ora depunerii cererii	*Conform semnăturii digitale*
9.	Semnătura	

Secretară de Stat */semnat electronic/* **Carolina NOVAC**

Ex. BRAGA Dan
e-mail: dan.braga@energie.gov.md